שם תיק: חברון -קרית-ארבע
מזהה פיזי: ג-1/7457
מזהה פריט: R0003j49
כתובת: 2-107-11-5-9
תאריך הדפסה: 29/03/2022

ક્રમાંક ૨૦૧૭ - ૧૧૨૨૨
તા. ૨૯/૧૨/૧૯૬૯ ૨

מ 1969 197

עד 76 197

חברון -
קרית ארבע

כריכית המשקם
דפוס הר־ציון, ירושלים

42

4/34

414

41401 N

41510 30

74/75

מגדל דוד ירושלים

19 41401 מ

19 41510 עד

1974/75

Arab peoples (particularly about Israel's anti-Arab activity in the UNO in the Fifties and the Sixties) and about the extremely difficult position of the Palestinian refugees..."

* * *

From: "Narody Azi i Afriki" - No. 3, 1973 (Moscow, six times a year, in Russian)

"THE POSITIONS AND ROLE OF CLERICALISM IN ISRAEL" - by L.Ya Dadiani, is another long essay, this time on the dominance of religion in Israel.The following passages are noteworthy:

"During the entire existence of Israel, its ruling circles constantly strengthen... the symbiosis and the close union of the Judaist religion and Zionism and factually raise them into the rank of the basic criteria of the 'Jewish State" and of the national appurtenance of the Jews.

The religion of Judaism, the Rabbinate and the clerical Judaist parties play a very important and ever growing role in modern Israel. ...

Even though Israel is not a theocracy officially... Judaism acts as the State religion and the influence of its servers goes far beyond the limits of the synagogues.

In Israel only the Orthodox and the Hassidic Judaisms are recognized, that is, the most conservative, reactionary and mystically refined forms of that religion. Even conservative and reform Judaism are not permitted there, and the slightest deviations from the dogmas of the Orthodox Judaist religion evoke rabid attakcs on the part of the Rabbis and the Tsadiks as well as of the religious parties.

Judaism is exploited by the ruling circles as a convenient instrument for the spiritual enslavement of a considerable part of the population and for the incitement of chauvinism, racism and a militarist psychosis...The Rabbis carefully watch that in the entire country there should be a strict observance of the "kashrut"... and that the laws of the "Sabbath" should not be violated.

./8

ס'כ"מ
פ"ג"ש

- תקנון - קרית אריה

- סכומי פעולות בנושאו
קרית אריה

מתוק:

סיכום דיון אצל רה"מ בנושאי השטחים ביום 28.7.74

קרית ארבע

ב. פיתרח רבניה בקירית ארבע

רה"מ סיכם : אושרה הצעת שר הבטחון הכוללת :

1. השלב הקרוב בבנית שכונים יהיה באזור המחנה הצבאי.
2. המרכז המסחרי יבנה בשטח שבין השכונה הקיימת וההמחנה הצבאי.
משרד השיכון ישנה בהתאם לכך את תכנית המיתאר.
3. יטופל בשיפור הכביש הקיים ובשלב זה לא יסלל כביש חדש.
4. מינהל המקרקעין ימשיך לפעול לרכישת קרקעות באתרי קרית ארבע ובחברון.
הדרושים לפיתרח קרית ארבע.
5. יוקפד על הצורים המונעים בניה ערבית שהיא בסתירה להתפתחות המתוכננת של
קרית ארבע.

ד. המעמד המוניציפלי של קרית ארבע

משרד המשפטים בתאום עם משרד הבטחון ומשרד הפנים, יגיש לאישור הממשלה
הצעת צו לכינון מינהל מקומי בקרית ארבע. הצו יבוסס על ההנחות הבאות :

1. המינהל המקומי של קרית ארבע יהיה במסגרת הממשל הצבאי. יוקפד על כך
בניסוח הצו.
2. ראש המינהל המקומי יתמנה ע"י שר הבטחון.

2/..

הנושאים הבאתים שנדונו

אי-צו תשתית בשטחים.

בנין פרטי בחברון.

אפשרות נסיעה, קניות וכו'
בי סוחרים ואנשי אפיה

the daily work and leisure of the Soviet people, about the national Republics and about the Soviet way of life. Maximum space, certainly not less than two thirds, is given to the so-called 'dissidents' and to the question of the emigration of Soviet citizens of Jewish nationality to Israel. As a result of this, the uninformed American reader obtains an absolutely distorted picture about Soviet life..."

* * *

מתוך: סיכום דיון אצל נגיד בנושא השקעות ביום 28.7.74

תמרון

ג. בניה פרטית בחברון

רה"מ סיכם : משרד המשפטים יגיש לראש הממשלה הצעתו לגבי בניה פרטית בחברון בשתי אפשרויות :

1. בהתאם להצעת היועץ המשפטי לרכישת דירות (חוזה הרשאה).
2. מתן אישורי בניה באיזורי המיתאר עם ערבות מדינית בדרכים המקובלות.

אולם הקיצוני הוא המעקב ואין צורך באשרו ע"י הממשלה

This lobby can punish Congressmen by depriving them of financial and propaganda support, as well as of votes of the Jewish community, and it can favour them by ensuring them of such a support.

The fact that a number of Congressmen really find themselves under political pressure was particularly clearly felt during the meeting that took place in the Trade Commission. This was a frank talk, sometimes a sharp one. The Senators explained to us that in some States there are many Jewish voters, who are under the strong influence of the Zionist lobby. It is not realistic to ignore this. ..."

* * *

From: "Izvestia" - June 22, 1974 (Moscow, daily, in Russian)

" A SERIOUS TURN" - by L.Tolkunov, is the continuation and conclusion on the article in Izvestia of June 18, on the change in the Soviet-American relations.

The following passages deal with Zionism:

"... In the last two days, when two Soviet -American meetings on the highest level took place and a number of most important agreements were signed. In the USA there was formed a organizationally weak and unformed, very variagated but very active and loud coalition of the opponents of the detente. It is composed of conservative politicians, particularly in the US Congress, of open and secret representatives of the military industry complex, of the reactionary leadership of the Trade Union Federation and of the influential organizations of Zionist and pro-Israeli sense, as well as of a number of organs of the press that present their pages to the above-mentioned groups and that on their own part also add grist to the fire...

The campaign on discrediting the Soviet Union in the eyes of the average American is waged according to the following method: a minimum of information about

4.8.74

ה ע ת ק

מאת : מ. שמגר – היועץ המשפטי לממשלה

בהתאם לסעיף ג' מסכום הדיון אצל רוה"מ מיום 28.7.74 הנני מצרף לוטה ראשי פרקים בעניין חוזי הרשאה בקרית-ארבע .

ראשי פרקים – מסירת מקרקעין לבניה פרטית ועריכת חוזים עם בעלי דירות וסוגי מבנים אחרים

רקע משפטי

1. השטח עליו בנוי המבנים של קרית ארבע, וכן השטח המיועד לבניה נוספת בתוך שטח קרית ארבע הוא שטח שנתפס עפ"י צ ו י תפיסה, לצרכים צבאיים .

2. תפיסת השטח לצרכים צבאיים איננה מקנה לשלטון הצבאי את ה ב ע ל ו ת בשטח אלא את החזקה בלבד. בשל שלילת החזקה – מקבלים בעלי האדמה הפרטיים תשלום תקופתי של דמי שמוש .

3. הואיל ואין בידינו בעלות בשטח הרי ממילא איננו יכולים גם להקנות בעלות לאחרים; בין למחזיקי דירות שנבנו בשטח ובין למחזיקי מבנים אחרים. כמובן שאין גם אפשרות להקנות בעלות במקרקעין בלתי בנויים שבשטח .

4. בהתאם לדין הירדני המקומי שחל בקרית ארבע, בדומה לחוק שבישראל – הרי הבעלות שבמבנים ובנטיעות הולכת אחרי הבעלות בקרקע. לשון אחרת, הבעלים של הקרקע יוכל לטעון שגם הבעלות במבנים שהוקמו על אדמתו עוברת אליו (כמובן תמורת תשלום) .

5. רשויות מינהל מקרקעי ישראל באמצעות הימנותא, מנסים כל העת לרכוש את הבעלות בחלקים רבים ככל האפשר של השטח שנתפס .

2/..

6. בהתאם לכללי המשפט הבינלאומי אין לשלטון הצבאי סמכות להפקיע קרקע, רכוש הפרט, אלא "לצרכי צבור" הייבו לצרכי כבישים, מבני צבור או מטרה אחרת לטובתה של האוכלוסיה .

מאידך מכיר המשפט הבינלאומי בסמכות השלטון הצבאי לתפוס מקרקעין לצרכים צבאיים .

<u>הדרך המוצעת</u>

1. ייערכו חוזי הרשאה עם הדיירים בדירות הקיימות ובדירות שייבנו. חוזי הרשאה דומים ייערכו עם קבלנים, או מקימי מפעלים ועם אלו שיקבלו היתר לבנות על קרקע - בכספם הם - בהתאם לתכנון הקיים של השטח .

2. חוזי ההרשאה יבוססו מבחינת התוכן ככל האפשר במתכונת של חוזי המכר הרגילים של משרד השכון בשינויים הבאים :

(1) החוזה לא יוכל כאמור להקנות ב ע ל ו ת או חכירה במקרקעין אלא רק הרשאה להחזיק בנכס .

(2) ייאמר בחוזה כי כאשר תווצר האפשרות המשפטית להעביר את הבעלות או להקנות זכות חכירה כדין - אנו מתחייבים לעשות כן .

(3) במקום רישום משכנתא ייחתם ע"י המשתכן טופס התחייבות, בדומה לטופס המקובל בישראל, לפיו מתחייב המשתכן להסכים לרשום משכנתא על רכושו, כאשר יתאפשר רישום זכות החכירה, או הבעלות, לפי העניין.

(4) יבוהל רישום הרשאות - לפי תחיקת בטחון שתוחק לצורך זה - כדי לאפשר רישום-ביניים של הזכויות, עד ליצירת האפשרות לבצע רישום במשרד ספרי האחוזה הרגיל .

(5) יימשכו המאמצים לרכוש את הקרקע מידי בעליה. עם השלמת רכישה של חלקות שלמות ורישום הרכישה במשרד ספרי האחוזה, יבוצע גם רישום זכות החכירה. כן יבוצע רישום זכות חכירה לגבי בניה שבעשית על אדמה ממשלתית .

סכום דיון בראשות ראש הממשלה בנושא התנחלות ביום 15.7.74

משתתפים: רוה"מ, שר הבטחון, השר י. גלילי, מ. גזית, י. אדמוני, האלוף ורדי, א. מזרחי, תא"ל אפרים פורן.

א. קרית ארבע

שר הבטחון יחיש פעולות הממשל הנדרשות (הפקעה) לריכוז הקרקעות להבטחת המשך ההתפתחות של הקריה, וכן לסלילת כביש הגישה לקריה.

שר הבטחון והשר גלילי יבחנו אם ישנה אלטרנטיבה שאינה כרוכה בהפקעה. הנושא יובא להחלטת הממשלה.

כ"א אייר תשל"ד
15 במאי 1974

מינוי ועדת קרית ארבע

ועדת שרים לענייני בטחון החליטה ב-5.2.70 (החלטה מס' ב/45) וב-12.3.70 (החלטה מס' ב/66):

א. לגשת להכנון המיאור של העיר הברון עליה. הביצוע יוטל על שר י'. אמיר (במשרד ראש הממשלה).

ב. לאשר הוספת 250 משפחות למתנחלים... קביעת אתר ההתישבות .... תעשה עם שר י'. אמיר.

משרד השיכון יהיה אחראי להקמת היחידות החדשות.... "

החלטה זו היוה הבסיס לפעולות משרד השיכון בקרית ארבע עד היום. במרוצת הזמן נוספו החלטות של הממשלה על דרכי פיתון, אזרת התיחלל והקמת יחידות, אך כולן התבססו על ההחלטות ב/45 ו-ב/66 הנ"ל.

ב-14.5.70 כינס מנכ"ל משרד השיכון, מר י'. שרון, ישיבה לדיון בדרכי הביצוע, אשר אליה זומנו ח"ח:

י'. אמיר (במשרד ראש הממשלה)
אל"מ אלבק (ק' הנח"ר פיקוד מרכז)
ש. פלג, (משנה למנכ"ל)
א. אולניק, (מנהל אגף הבנון והנדסה)
ז. גלוזמן, (מנהל מחוז ירושלים)

בישיבות שהתקיימו בשנים 1970 - 1973 זומנו חברים נוספים והתבטאה ועדת שתיפת ירועה בשם ועדת הברון. לועדת זו לא היה מעמד רשמי כלשהו, הבריה לא מונו רשמית, אך תחלטותיה היו בעלות תוקף וקידמו את מהישום והביצוע של משרד השיכון ויתר משרדי הממשלה.

נושאי הועדה היו:

1. תיאום עם משרד הבטחון וצה"ל על שיטת הבניה, תפיסת השטח והבטחת הבניה והאכלוס.
2. אישור תקציב הבניה.
3. אישור התרוגרמה, הבניות הביניי והבניינים.
4. הבנת משתית (השמל בירושלים, מים מבוש עציון, קו ביוב להברון, סלילת כלמון וכו').
5. הבנת השרותים הסוציאלים ותיאם עם משרדי ממשלה הנוגעים בדבר: משפטים, חינוך, בריאות, פנים וכו'.
6. קביעת מדיניות האכלוס וביצוע האכלוס.
7. הקצאת קרקעות ודירות למוסדות ציבור.

2/..

תוקדה לא מושמהמסיבות שונות במשך שנה ותדבר גרם לקשיים רבים.
מאידך חביצוע נמשך ונעשו דברים שלא קבלו את אישורה של הועדה.

כיום יש צורך לחדש את הועדה ולהתאים את תפקידיה למציאות ששתנתה
מאז התלשת הממשלה ב-5.2.70.

להלן הצעתי:

1. שר השיכון ימנה ועדה שתקרא "ועדת קרית ארבע" ואשר תפקידה ימית לתאם ולבצע מדיניות הממשלה ומשרדי הממשלה בקרית ארבע.

2. השר ימנה את מנכ"ל המשרד ליושב ראש הועדה.

3. השר יבקש מהשרים הבאים למנות את נציגיהם לועדה:
שר התחבורה את מפקד יחודה ושומרון
שר מסחר ותעשיה את המנכ"ל

4. השר ימנה את עובדי המשרד הבאים לחברי הועדה:
מנהל אגף לתכנון ותנדסה
מנהל המחוז

לסעיף 3 ו-4:

המינוי יהיה אישי וצמוד לתפקיד והמצבגים לא יוכלו לשלוח נציגים.

5. המנכ"ל ימנה למזכיר הועדה עובד משרד השיכון.

6. המנכ"ל יזמין כמשקיף את מנהל מנהלת קרית ארבע.

7. הועדה תכונס לא פחות מאשר אחת ל-4 חדשים ותקיים ישיבותיה בקרית ארבע.

שמריהו כהן

ס/מנהל המחוז

העתק: מר צ. וייגשל, מנכ"ל משרד השיכון
מר א. בר-און, מנהל המחוז

ירושלים, י"ז בתמוז תשל"ד

7 ביולי 1974

סיכום ישיבת בנושאי התנחלות שבאחריות משרד השכון 7.7.74

המשתתפים : ראש-הממשלה, שר השכון, השר י. גלילי, א. מזרחי, ח/א פורן

1. <u>קריית - ארבע</u>

<u>א.</u> להמשיך את הבניה והפיתוח של קריית-ארבע בהתאם להחלטות הממשלה. שר השכון ימנה ועדה להכנת תכנית מתאר כוללת לקריית-ארבע. בועדה ישותפו נציגים בכירים של המשרדים הנוגעים בנושא. הצעת התכנית תובא לדיון אצל רה"מ ולאחר מכן תובא לאישור מוסמך, כפי שיקבע .

<u>ב.</u> לפנות את שר הבטחון בדבר פעולה לפתרון בעיות הקרקע הדרושה להמשך הבניה והפיתוח של העיר .

<u>ג.</u> לקיים אצל רה"מ דיון בהשתתפות שר המשפטים, שר השכון, השר גלילי והיועץ המשפטי לסיכום בנושא הבניה לפרטים.

<u>ד.</u> שר השכון יזמן להתיעצות, בהשתתפות שרים, בנושא האיכלוס של קריית-ארבע, במגמה של החשת האיכלוס והבטחת האופי היצרני של האוכלוסיה .

2. <u>א ו פ י ר ה</u>

משרד השכון ימשיך בבניה באופירה במסגרת החלטות הממשלה. שר השכון יזמן התיעצות עם השר י. גלילי והח ה. גבתי לבירור והתווית הצעה לגבי העתיד. ההצעה תובא לדיון אצל רוה"מ .

2/..

[illegible]

[illegible]

[illegible]

3. <u>מרכז תעשייתי עירוני ברמת הגולן</u>

להתחיל בהקמת המרכז בהתאם להחלטה שנתקבלה (השר גלילי מוסר כי הוחלט על התחלה של 150 יחידות דיור ועוד 80 מתקציב משרד הבטחון).

4. <u>המרכז האזורי בפתחת רפיח</u>

להמשיך בבנייית המרכז בהתאם להחלטות הממשלה .

[redacted]

סיכום פגישה מיום 6.5.74 בהשתתפות - השר גלילי, שמגר ועזריהו

1. שמגר מוסר בענין קרית ארבע : הסדרים שיאפשרו בניה פרטית. בחודש נובמבר 73 שלח לרוה"מ הצעה להסדר חוקי שיאפשר בניה פרטית . לפני שבוע מסר לשר המשפטים את הנוסח. כרגע הענין בידי שר המשפטים . עיקר ההסדר - המשתכנים יקבלו דירות לשימושם כחוזה הרשאה .

2. המעמד המוניציפלי של קרית ארבע : שמגר גיבש הצעה לפיה יוקם ועד מנהל נבחר של המשתכנים.ע"י קביעת תקנון של קרית ארבע יוכל לנהל את ענייני הקריה. ההצעה נמסרה לשר המשפטים ושר הבטחון לאישור .

3. שמגר מתכנן תיקון צו המצריך הודעה בכתב שיאפשר לתושבים היהודים מעבר לקו הירוק להישפט בבתי משפט ישראליים .

[redacted]

סודי

ירושלים, כ"ט באב תשל"ג
27 באוגוסט 1973

סיכום דיון בראשות ראש הממשלה ביום 27.8.73

בהשתתפות: השרים – מ. ספיר, ח. גבתי, מ. דיין, י.ש. שפירא, י. גלילי, ז. שרף, ח. בר-לב, וכן: מ. שמגר, מ. חורב, אלוף ש. גזית, מ. בזית, תא"ל י. ליאור, א. מזרחי, ש. גלאון, סא"ל א. בראון.

א. בנייה על-ידי פרטים בקרית ארבע

1. ראש-הממשלה סכמה עקרונית כי הקרקע התפושה בקרית ארבע תוכל לשמש גם לבנייה פרטית, היינו – לבנייה שתבוצע על-ידי פרטים או על-ידי חברות, על אדמה חכורה מאת מנהל מקרקעי ישראל ובמסגרת תכניות מאושרות.

2. תמיכות בפניות חברות ופרטים בנושא זה ייעשה במשרד השיכון, תוך תיאום עם מנהל מקרקעי-ישראל ומתאם הפעולה בשטחים.

3. ההסדרים המשפטיים הנדרשים לשם מסירת קרקע לבנייה פרטית יסוכמו בין משרד המשפטים, משרד השיכון ומנהל מקרקעי ישראל.

4. שר המשפטים יביא ההסדרים לפני ראש-הממשלה.

ב. הקמת איזור תעשיה על אדמת חבלה

1. ראש-הממשלה סכמה, כי יש לבנות איזור תעשיה על אדמת חבלה וכי יש להמציל את ראש העיר כפר סבא לגבות לתכנון ללא דיחוי.

2. משרדי המשפטים, השיכון ומסחר ותעשיה, מנהל מקרקעי ישראל ומתאם הפעולה בשטחים יתאמו את ההסדרים המשפטיים הדרושים, ככל שתדרש הסכמת האדמות להקמת איזור התעשיה.

החלטות בענין בניה בחברון

30.9.68 – וועדת שרים לענין הקמת מרכז כפרי לגוש עציון וחברון
החלטה על הקמת שכונה יהודית.

* 5.2.70 – ועדת שרים לבטחון
לגשת לתכנית מיתאר של העיר חברון עילית
לאשר תוספת 250 משפחות למתבחלים שכבר יושבים.
משרד השיכון יהיה אחראי להקמת היחידות החדשות.

* 8.2.70 – החלטת ממשלה
להעביר את הדיון בהקמת יחידת הדיור בחברון לו. שרים
לבטחון לאחר הודעתו של שר השיכון כי למשרדו אין
תקציב למטרה זו.

12.3.70 – ועדת שרים לבטחון
250 המשפחות הנוספות תמוקמנה במקום המיועד בחברון עילית
ולא בגבעת הממשל
נרשמה הודעת שר הבטחון בדבר כוונה להקים מחנה צבאי במקום.
המימון הדרוש יבוא ממשרדי הממשלה הנוגעים בדבר. מ
משרד השיכון יממן את יחידות הדיור והוצאות התשתית בלבד.

22.3.70 – החלטת ממשלה
לקיים דיון בממשלה בבעיית מימון-ההוצאות הדרושות
לביצוע ההחלטות בגושא חברון.

29.3.70 – החלטת ממשלה
מימון המפעל בחברון יוטל על כל משרדי הממשלה. ממדי
ההשתתפות יקבעו בתיאום עם משרדי האוצר והשיכון.

31.1.72 – החלטת ממשלה
(קטע ההחלטה בגושא הבניה)
א. האיכלוס של קרית-ארבע בחברון ימשיך להתנהל ע"י
משרד השיכון בהתאם לנוהליו הקבועים.

28.5.72 - החלטת ממשלה

לאשר בבניית 200 יחידות דיור בנוסף ליחידות שכבר אושרו.

הוטל על ועדת השרים לענייני כלכלה להחליט בדבר מימון.

19.7.72 - החלטת ועדת שרים לענייני כלכלה (קבלה תוקף כהחלטת ממשלה)

משרד השיכון יפריש מתקציב 1972 - 6.5 מליון ל"י לבניית 200 היחידות,

מציאת המקור למימון 6.5 מליון ל"י בוספות יובא לאישור הממשלה.

30.7.72 - התקיים דיון בממשלה בדבר מימון בוסף לצורך 200 יחידות הדיור בקרית-

ארבע. המשך הדיון בדחה.

29.7.73 - החלטת ממשלה

הממשלה שמעה דו"ח מפי שר השיכון על הבניה בקרית ארבע ורושמת

לפניה המגמה בדבר המשך הפיתוח של המקום.

על הדוכן

הרצאה בנושא הפיזיקה

בקרוב אצלך בדוכנים ופיזיקה אי-

אפשר בה בלי מספרים אך בקלות

מגלים: המספרים שתלך בלעי

בית-אל/ 056 – 42 7.92

המשך ההרצאה

בלוח הקרוב - אולרי, בתחרות

בנושא מימון בנק – 200 ומיקו-

חזון האנשים ב.ל. 30

<u>מימון בניית 200 יחידות דיור בקרית-ארבע, בחברון</u>

1) הממשלה החליטה בישיבתה מיום ט"ו בסיון תשל"ב (28.5.72) כדלקמן:

"622. <u>ח ב ר ו ן</u>

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר בניית 200 יחידות דיור בקרית-ארבע בחברון, בנוסף על היחידות שבנייתן כבר אושרה.

ב. להטיל על ועדת השרים לעניני כלכלה להחליט בדבר תכנית המימון של החלטה זו. לא הגיעה ועדת השרים לידי סיכום - יוחזר הנושא לממשלה."

2) ועדת השרים לעניני כלכלה החליטה בישיבתה מיום ה' באב תשל"ב (16.7.72) כדלקמן:

"בל/204. <u>מימון בניית 200 יחידות דיור בקרית-ארבע, בחברון</u>

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטה מס' 622 של הממשלה מיום ט"ו בסיון תשל"ב (28.5.72):

א) משרד השיכון יפריש מתקציבו לשנת 1972 סך של 6.5 מיליון ל"י, לבניית 200 יחידות דיור בקרית-ארבע, בחברון.

ב) מציאת המקור למימון סכום נוסף של 6.5 מיליון ל"י - תובא להכרעת הממשלה."

<u>נספח 384</u>

ה' באב תשל"ב
19.7.72

31.1.72 הגלה ראשונה מ"מ

297. <u>ח ב ר ו ן</u>

שר המשכון פותח.

בדיון משתתפים: השרים ו. שם-טוב, י. בורג, פ. ספיר, ג. מאיר, ג. פלד, י. גלילי, מ. דיין, מ. חזני, ז. ורהפטיג, י. אלון, ש. הלל, י.ש. שפירא, ותא"ל ש. גזית.

מ ח ל י ט י ם:

א. האיכלוס של קרית-ארבע בחברון ימשיך להתנהל ע"י משרד השיכון בהתאם לנהלים הקבועים.

ב. קרית-ארבע בחברון תמשיך להתנהל ע"י הממשל הצבאי.

ג. המשתכנים, הן אלה אשר התנחלו במקום והן אלה אשר יתווספו אליהם, יוכלו כבעבר לבחור את נציגיהם לטיפול בעניניהם הפנימיים, במסגרת הכללים שייקבעו ע"י הממשל הצבאי.

ד. ועדה בהרכב מתאם הפעולה בשטחים - יו"ר והמנהלים הכלליים של משרדי הפנים והשיכון תברר הצעות בדבר מדרי המינהל של קרית-ארבע בעתיד, לאחר השלמת איכלוסן של 250 יחידות הדיור עליהן החליטה הממשלה.

הצעות הועדה תובאנה לאישור הממשלה.

ה. חברי הקואליציה יימנעו מהעלאת הצעות לסדר היום בכנסת בעניני חברון. הצעות שתועלנה ע"י חברי האופוזיציה תורדנה מסדר היום.

הוחלט כמוצע מיום 29.3.70

457. <u>חברון – בעירת המימון הכרוכות בביצוע החלטת ועדת השרים לעניני בטחון מס' ב/66 מיום ד' באדר ב' תש"ל (12.3.70)</u>

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטת ועדת השרים לעניני בטחון בסמכות הממשלה מס' ב/66 מיום ד' באדר ב' תש"ל (12.3.70):

מימון המפעל בשנת התקציב 1970/71 יחול על כל משרדי הממשלה, באחוז אחיד מתקציביהם, פרט לתקציב הבטחון ותשלום חובות.

מימדי ההשתתפות של המשרדים ייקבעו בתיאום עם משרדי האוצר והשיכון."

<u>החלטת הממשלה מיום י"ד באדר ב' תש"ל (22.3.70)</u>

"431. <u>חברון</u>

מ ח ל י ט י ם לקיים דיון בממשלה בבעיות המימון הכרוכות בביצוע החלטת ועדת השרים לעניני בטחון מס' ב/66 מיום ד' באדר ב' תש"ל (12.3.70) בעניין חברון."

<u>החלטת ועדת השרים לענייני בטחון מיום 12.3.70</u>

"ב/66. <u>חברון</u>

מ ח ל י ט י ם :

הועדה שבה ומאשרת את החלטתה מס. ב/45 מיום כ"ט בשבט תש"ל (5.2.70).

תוספת 250 המשפחות תמוקם לא בגבעת הממשל אלא במקום המיועד לחברון עלית.

הועדה רושמת לפניה את הודעת שר הבטחון בדבר כוונתו להקים מחנה צבאי במקום זה.

המימון הדרוש יבוא מתקציבי המשרדים הנוגעים בדבר כאשר משרד השיכון מכסה מתקציביו את יחידות הדיור ואת הוצאות התשתית בלבד.

2/.

החלטה מס' 331 של הממשלה מיום ב' באדר א' תש"ל (8.2.70)

331. ההתישבות בחברון

שר השיכון מודיע, בהמשך להחלטת ועדת השרים לעניני בטחון מס' ב/45 מיום כ"ט בשבט תש"ל (5.2.70), כי תקציב משרדו איננו כולל כל הקצבה להקמת יחידות דיור בחברון.

ראש הממשלה משיבה.

מ ח ל י ט י ם כי עניין הקמת יחידות דיור בחברון יידון מחדש בועדת השרים לעניני בטחון.

שמי לביא

אורלי ציפלביץ

אין הנושאה, כ אפשר להסתדר
על הנייר

אתגרון ושלומית לבן צדיק

— לוגיא, אורי אצילך ב
— אפילו בית שמש

21 מצא בור

331. ההתישבות בחברון

השר ז. שרף: נמסר לי כי בועדת השרים לענייני בטחון או לענייני שטחים הוחלט על הקמת שכונה בחברון מתוך הנחה שלמשרד השיכון יש תקציב לכך. ההנחה הזאת היתה מוטעית. אין לנו לזה אף לירה אחת.

רה"מ הגב' ג. מאיר: הטעות היתה כנראה שלי. נשאלתי על-ידי שר האוצר באותה ישיבה: מניין התקציב? כל מה שיכולתי להגיד לו שבדיון הראשון שהיה ישב שר האוצר (מזכיר הממשלה מ. ארנון: דאז.) ישב שר השיכון בשעה שהיה מדובר על בניית 250 יחידות דיור, לא אמרתי ששר השיכון אמר באותה ישיבה "בבקשה, תבנו", אבל הוא לא ערער ולא אמר לחברי הוועדה שאין לו לכך כסף בתקציב השיכון ושאם אתם רוצים לבנות 250 יחידות דיור בחברון, צריך להיות תקציב נוסף. נדמה לי שאת זאת מסרתי בדיוק. מזה הגענו למסקנה שמבחינת תקציב משרד השיכון אין בעייה בקשר להקמת 250 יחידות דיור. כפי שמתברר עכשיו, המסקנה היתה מוטעית, והשאלה אעומדת, ונצטרך לדון בזה.

השר ז. שרף: חוץ מאשר למספר היאחזויות שאושרו והותאמו עם משרד החקלאות אין בכלל בתקציב משרד השיכון כסף לכל פעילות שהיא בשטחים.

השר ז. ורהפטיג: ראשית כל צריך להתחיל בתכנון. בשעת התכנון אין משקיעים עדיין את הכסף לבנייה.

השר ז. שרף: גם התכנון יכול לעלות חצי מליון לירות.

רה"מ הגב' ג. מאיר: אין ענין התכנון ל-250 יחידות דיור דומה לתכנון של עיירה שלמה של 10,000 יחידות

רה"מ הגב' ג. מאיר:

דיור. אשר לענין התכנון הגדול, אמרו שזה ענין לשנתיים. במשך שנתיים יכולים לקרות כל מיני דברים ואז נחליט. אשר ל-250 יחידות דיור, דובר שהתכנון ייגמר תוך חמישה - שישה חודשים ואין טעם שנוציא עכשיו כסף לחמישה חודשים בתוך שנת התקציב מבלי לדעת מראש אם יש לנו אפשרות לגשת לבנייה עם גמר התכנון או אין לנו. אני מעיזה להגיד כי במשך חמישה חודשים אין להניח שמבחינה תקציבית יקרה איזה נס, במשך שנתיים אולי יקרה. אם כן תוך חמישה חודשים אין טעם להשקיע איזה סכום כסף שהוא, ואפילו לא חצי מליון לירות לתכנון 250 יחידות דיור, אם הבנייה לא תתבצע תוך אותה שנה. שר הבטחון למשל מהתכנון 250 יחידות דיור בטרם שנדע על התכנון הגדול. אין זה פשוט הגיוני לזרוק החוצה כסף סתם, לתכנן עכשיו ולא לבנות השנה. ודאי יכולים לעשות זאת, אבל אין עלינו חובה כזאת. בכל אופן לא ניכנס עכשיו לדיון זה.

השר ז. ורהפטיג: אם זה מעכב פעולה, צריך להכנס לדיון.

רה"מ הגב' ג. מאיר: אמרתי לשר השיכון שאתן לו אפשרות למסור את הודעתו בראשית הישיבה. לאחר הודעתו פירוש הדבר שאנחנו מוכרחים לדון על זה מחדש, אבל לא נעשה זאת היום.

ס ח ל י ט י ם כי ענין הקמת יחידות דיור בחברון יידון מחדש בועדת השרים לעניני בטחון.

החלטות בעניין ההתיישבות בחברון

החלטת ועדת השרים לענייני בטחון מיום כ"ט בשבט תש"ל – 5.2.70

"ב/45. **ההתיישבות בחברון**

א. לבטל לתכנון תכנית המיתאר של העיר חברון עלית. הביצוע יוטל על מר י. תמיר.

ב. לאשר תוספת 250 משפחות למתנחלים אשר כבר יושבים בחברון, או בגבעת הממשל או במקום היישוב הקבוע, אם הדבר ביתן. קביעת אתר ההתיישבות הסופי של 250 משפחות אלו תיעשה בתיאום עם מר י. תמיר.

משרד השיכון יהיה אחראי להקמת היחידות החדשות במסגרת תקציבי המאושרים."

השר י. אלון:

ועתה, לגבי הצד הטכני: היות ומדובר בישוב של אנשים, כל המשרדים הנוגעים בדבר יצטרכו להפריש מתקציביהם למיכון החלק שלהם בעניין כולו.

הכוונה היא שמשרד השיכון יתן חלקו בבנין הבתים, ומשרד החינוך - בדאגה למבני-חינוך מתאימים, וכן הלאה.

אני מציע להצביע היום בעד ההצעה הזאת, והמוסדות העוסקים בדבר יקבעו את הדברים בדיוק, בתיאום ביניהם.

רה"מ ג. מאיר: אנו מצביעים עתה. אמרנו, שניגש לבניית 250 יחידות דיור, ונבקש את המתכננים שיתכננו בהתאם לכך את תכניותיהם.

השר מ.ח. שפירא: מה אומר לכל הדברים הללו שר האוצר?

רה"מ ג. מאיר: כאשר כל זה יהיה בתכנון - יובאו הדברים שוב בפנינו.

השר מ. קול: מי יהיה אחראי לביצוע התכון?

רה"מ ג. מאיר: משרד השיכון. לא נקים לענין זה כלים חדשים, נפרדים.

~~ח ו ב ע ה~~:

מי בעד הקמת 250 יחידות דיור בחברון? -

השר מ. דיין: אבקש סליחתכם: אני הצעתי הצעה נוספת, בזמנו: למעשה, מה שסוכם בישיבה הקודמת, ~~ה~~ - שנזמין לישיבה זו את יהוה תמיר, שיבוא וירצה את הדברים בפנינו. (רה"מ ג. מאיר: הוא נמצא עתה בחו"ל).

הערתי בפעם הקודמת היתה, שלפי דעתי מתפצלים אנו מדי, ואני בעד הקמת ישוב יהודי של ממש בסביבת חברון, במקום שיכול להיות מזרחה או מערבה, דרומה או צפונה לה, במגמה שישוב זה יגדל; ואני חושב, שהתכנית הזאת, שפירושה יישוב 250 משפחות במקום אחד, ובניית שיכונים לאותן משפחות, בעוד שהתכנון של העיר עצמה יהיה במקום אחר - אינה טובה. וזאת משום שמצומצמים אנו בכוחות-אדם ולכן, צריך ליישב אותן משפחות במקום בו יקום ישוב-הקבע. בדרך זו - אני בעד התכנית והביצוע.

מכאן, לדעתי, נובע הבלבול אצלך, מר קול, כאשר אומר אתה, שפעם הייתי בעד ופעם - נגד.

השר מ. קול: לא, עתה הינך בסדר...

השר מ. דיין: זה בדיוק מה שאמרתי בפעם הקודמת, ונאמר אז, שצריך לשאול את יהודה תמיר. ראש-הממשלה אמרה, שיש בזה משהו, כי לא טוב להושיב את האנשים במקום אחד, ולתכנן עיר במקום אחר. אין ברשותנו כל כך הרבה קבוצות של מאתיים וחמישים משפחות, שתבאנה לשבת שם, עם התחלת הבנייה הגדולה.

לדעתי, לאותו מקום צריך להפנות את בסיסי צה"ל, כדי שיצטרפו גם הם ליישוב זה, ומכל הפירורים הללו גם יחד, בלי שנוריד את המימשל הצבאי ממקום מושבו, יקום משהו, שיכיל בסיס צבאי, מאתיים וחמישים משפחות, ולאט-לאט יגדל היישוב ויתפתח.

יהודה תמיר איננו כאן עתה. אם העוסקים בדבר יאמרו, שהברירה היום היא להושיב מיד 250 משפחות במקום אחד ולתכנן את העיר למקום אחר, - אצביע בעד זה, אף על פי שחושב אני, שזו תכנית לא טובה. אילו היו מביאים בפני תכנית כזאת במסגרת משרד הבטחון, הייתי מחזיר למתכננים את התכנית ואומר, שיעשו תכנית אחרת, לפיה אפשר יהיה להתחיל ליישב מיד גרעין, במקום שלא יגרום לפיצול הכוח שלנו שם.

אם השאלה תעמוד לדיון כאן בצורה כזאת, שבמידה ולא ניישב מיד את מאתיים וחמישים המשפחות במקום שנושיב, ונצטרך לחכות במשך שנה וחצי עד סיום ההיכנון הכללי, אזי אצביע בעד עלייתן מיד למקום המוצע עתה.

על כל פנים, צריך להשתדל למצוא הכנית, שלא תחייב פיצול הכוח שלנו שם.

רה"מ הגב' ג. מאיר: איני זוכרת אם היית בישיבה בה הופיע תמיר. על כל פנים המצב כזה: א. עדיין לא הוחלט, וישנן אפשרויות אחדות - היכן לבנות עיר גדולה, או שכונה גדולה, במידה ונחליט על כך.

ב. צריך לבחור במקום מתאים, וחשבנו שתמיר יוכל להשתתף בישיבה היום. המחשבה היתה, שכאשר ייבחר המקום - התכנון יתבצע, אלא הוא יארך שנה וחצי. לפני שנים רבות למדתי כבר, שאי-אפשר לבנות, אלא צריך קודם-כל לתכנן, והתכנון צריך להיות מדוייק, ורק אחר-כך אפשר לגשת לבנייה ופיתוח. מכיוון שהתכנון יארך למעלה משנה - ישנה הצעה לא לחכות עם עבודות התכנון, במשך שנה וחצי או שתיים, אלא לגשת לבנייה במקום היחיד בו ניתן הדבר לביצוע, ותוך ששה חודשים להקים יחידות לאותן מאתיים וחמישים משפחות.

ב/5.2.70. ת"א.

סודי ביותר

רה"מ ג. מאיר:

הדבר הובא בפני הממשלה, וההקיים דיון וויכוח בנושא זה. הוחלט להצביע, ואת זאת מציעה אני עתה לעשות.

השר מ. דיין: יש לי הצעה יפה יותר: נקבע סדר-הצבעה: בעד או נגד הקמת 250 שיכונים למשפחות אלה מיד. זה יאפשר לי להצביע בעד. יחד עם זאת - נשאיר אופציה לועדה הממפלת בדבר, יחד עם יהודה תמיר, לנסות ולראות האם ניתן להושיב את מאתים וחמשים המשפחות הללו, בקצב מזורז, באותו מקום, בו מתוכננת העיר לעתיד, שתכנונה בכללו צריך להימשך שנה וחצי.

יש לנו הזדמנות לבדוק את הדבר שוב עם יהודה תמיר. יתכן שהוא יאמר, שהתכנון של העיר כולה יימשך שנה וחצי, אבל אותן 250 משפחות - אפשר לקחת את הסיכון ולהתחיל להושיב אותן מיד במקום המיועד להן.

לכן, נצביע היום את השאלה של יישוב אותן 250 משפחות ואל נרתק זאת לפיצול לשני מקומות.

רה"מ ג. מאיר: מהבירור שקיימנו אפשר להחליט על 250 יחידות דיור, ועם זאת - נחזיר את הענין לדיון נוסף עם יהודה תמיר, האם אפשר לבנות להם את הדירות במקום אחר. עלי לומר, שלפי הדברים ששמעתי אני מיהודה תמיר - הדבר בלתי-אפשרי.

השר מ. דיין: אם הדבר בלתי-אפשרי - ייעשה ככל שיאמר יהודה תמיר: א. קודם-כל, עדיין לא ידוע היכן זה יהיה; ב. יש בעיות שונות של קרקעות ותכנון, יישור הרים וגבעות וכו'.

השר פ. ספיר: האם דובר עם שר השיכון והאם נשאל אם יש לו כסף בתקציבו לענין זה?

רה"מ ג. מאיר: אם איננני טועה, הוא היה נוכח גם בישיבה הקודמת, ועל כל פנים, היה נוכח בישיבת הממשלה שדנה בענין זה. הוא לא אמר מה שצריך היה לומר, אם כזה המצב: 250 משפחות אלה אינם על תקציבי. הוא השתתף בדיון עם יהודה תמיר, וודאי היה בישיבת-הממשלה שדנה בזה. במידה ולא אמר את הדברים הללו, שהענין אינו חל על תקציבו - לא צריך לעורר את השאלה עתה.

השר פ. ספיר: אני מייעץ לכם לשאול אותו בענין זה.

רה"מ ג. מאיר: חזקה על כל שר, שבמידה ורוצים להטיל משהו על תקציבו -

לא

רה"מ הגב' ב. מאיר:

שלא יתבייש ויאמר: דעו לכם, הדבר לא יכול להיעשות מתקציבי.

השר פ. ספיר: לא ביקשתי סיבה להתחמקות, אלא יודע אני שהורידו מתקציב שר השיכון מאה מיליון לירות. אני יודע, שיש לו חובות, וב-1 באפריל יהיה חייב סכום של שמונה מאות מיליון לירות.

יודע אני, שישנם אנשים שיאמרו: מה ההבדל בין שמונה מאות מיליון לשמונה מאות ועשרה מיליון? - אלא נצטרך לומר לו רק זאת, שיצטרך לחסוך זאת במקום אחר.

תא"ל ש. גזית: איננני ארכיטקט, אבל בדקתי לפני מספר ימים את המצב בחברון: הקמת 250 יחידות אלה במקום המתוכנן, לא ניתן לבצעה במספר חודשים. הדבר הזה מחייב תכנון די יסודי ובעוד שישה חודשים אפשר יהיה להתחיל בבנייה, ואז: היחידות לא תהיינה מוכנות, אלא בעוד שנה או שנה וחצי.

רה"מ הגב' ג. מאיר: זה בדיוק המצב. אמרתי זאת כבר, ויהודה תמיר אמר לנו, שהתכנון הגדול יימשך שנה וחצי עד שנתיים. התכנון המצומצם - גם הוא יסתיים בעוד ששה חודשים.

אם כן, הדברים ~~א~~ נאמרו כבר כולם, וכל אחד מהנוכחים יצביע לאור הדברים ששמע כאן.

הצבעה:

מי בעד הקמת 250 יחידות באותו מקום שראינו במפה? - במידה ורוצים החברים לשאול שוב את יהודה, האם ניתן להקים זאת במקום אחר - בבקשה.

השר מ. דיין: אם יתברר שאפשר להקים זאת במקום הקבוע, תוך ששה חודשים - זה יתקבל ללא בעיות.

רה"מ הגב' ג. מאיר: מי בעד הצעה זו? - 12 קולות

מי נגד? - 2 קולות.

מ ח ל י ט י ם

א) לבקש לתכנון תכנית המיתאר של העיר חברון עילית. הביצוע יוטל על מר י. תמיר.

ב) לאשר תוספת 250 משפחות למתנחלים אשר כבר יושבים בחברון, או בגבעת הממשל או במקום הישוב הקבוע, אם הדבר ניתן. קביעת אתר ההתיישבות הסופי של 250 משפחות אלו תיעשה בתיאום עם מר י. תמיר. משרד השיכון יהיה אחראי להקמת היחידות החדשות במסגרת תקציביו המאושרים.

השר י. ספיר: לאחר קבלת ההחלטה, צריך לקיים שיחה עם יהודה תמיר, בשיתוף הגורמים האחרים, כדי לבדוק מה יעשו האנשים בקום למחייתם.

רה"מ הגב' ג. מאיר: איני יודעת אם בתכנון זה כלול גם התכנון הכלכלי; למעשה, צריך לכלול אותו בזה.

סודי ביותר

החלטות ועדת השרים לענין הקמת מרכז כפרי בגוש עציון וההתיישבות בחברון, מיום י"ט בכסלו תשכ"ט (10.12.68)

תכניות בעיר חברון

א. לאחר שמח היכול להתאים להקמת שכונה יהודית נבדלת מצפון-מזרח, מזרח או דרום-מזרח ובמרחק סביר מהעיר חברון.

מר י. תמיר יחד עם נציגי משרד הבטחון וצה"ל יביאו לועדת השרים הצעת מיתאר בנידון.

ב. להמשיך במשא-ומתן עם הכנסיה הרוסית הלבנה בענין רכישת 150 דונם קרקע בסביבת חברון וחלקות קרקע בשער שכם וגוש-עציון.

ג. לבחון את הפרויקטים הכלכליים המתוכננים להר-חברון ולקבוע מי מהם יופנה לגוש-עציון ומי מהם יופנה לחברון החדשה בהתאם לאופיים החברתי.

ד. עם קבלת הדין-וחשבון, החזור הועדה ותקיים דיון מפורט בכל הנ"ל.

סודי ביותר

החלטת ועדת השרים לענין הקמת מרכז כפרי בגוש-עציון וההתישבות בחברון מיום ח' בתשרי תשכ"ט (30.9.68)

מרכז כפרי בגוש-עציון וההתישבות בחברון

התישבות יהודים בחברון

מ ח ל י ט י ם :

א) להקים שכונה יהודית בתוך העיר חברון בגבעת 70 הדונם.

ב) 1. מר י. תמיר והממשל הצבאי יגישו לועדת השרים תכנית להקמת השכונה היהודית כאמור בהחלטה א' לעיל. בתכנית זו ילקחו בחשבון צרכי צה"ל במקום והאפשרויות השונות להקמת השכונה.

2. מר י. תמיר והממשל הצבאי יבדקו אפשרויות ניצולן של חלקות קרקע אחרות בתוך העיר חברון הנמצאות בבעלות יהודית ויביאו הצעה בנדון לועדת השרים.

מרכז עירוני-כפרי בגוש עציון

מ ח ל י ט י ם :

א) להקים מרכז עירוני-כפרי בגוש עציון.

ב) מחלקת ההתישבות של הסוכנות היהודית ונציגי צה"ל ומשרד המסחר והתעשיה יגישו לועדת השרים תכנית להקמת המרכז כאמור בהחלטה א' לעיל.

ג) 1. לברוק, תוך הזמן הקצר ביותר אם שיפוץ הבתים בגוש עציון יוכל למלא תפקיד כל שהוא לגבי המתישבים במקום, הצבא או לכל מטרה אחרת.

2. לצרף לגוף אשר יבדוק את ענין שיפוץ הבתים בגוש-עציון, נציג משרד האוצר.

3. במידה ומסקנות הבדיקה תהיינה חיוביות, להורות למשרדי האוצר והשיכון לשפץ הבתים כאמור בהחלטה ג) 1.

[illegible]

The broadcast in question was made by Tass in Russian for abroad 11.26 and in English 12.27 GMT 27.5.74 (BBC- 29.5.74 (SU/4611/A4/3). It was a commentary by Sergey Kulikov, entitled "LOST ILLUSIONS", and telling that there has been a marked slump in immigration after the October War, while emigration from Israel is constantly increasing.

The following noteworthy articles, dated before May 21, have come to our possession after synopsis no. 638(S) has been written:

1) Sovietskye Profsoyuzy" - no. 6 (March) 1974 - "BEHIND THE FACADE OF THE HISTADRUT" by L.Kornyev (to be translated in full).

2) "Ogonïok" no. 16, April 13, 74- "THE HAVE-BEENS" by Cesar Solodar - the third part of Solodar's saga on the tribulations of Soviet Jews in Israel (to be translated in full).

3) "Zarïa Vostoka" - 16.5.74 - "THE UNION OF PREDATORS" by A. Pravov (APN) - an article on the alliance between Israel and the South African Republic.

4) "New Times" - Nos. 18-19, May 1974 (in English) - "SUPPORT THE ARABS CAN COUNT ON" - by Dmitry Volsky, - on Soviet support for Arabs against Israel.

5) "Sovietskaya Moldavïa" - 17.5.74 - "THE GROWTH OF ANTI-WAR FEELINGS" - by S.Kulïk (TASS) - on anti-government demonstrations in Israel.

* * *

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

HERZOG.
HEBRON/TOMB OF THE PATRIARCHS.
THE QADI OF HEBRON SHIEKH RAJAB BAYUDH AL TAMIMI TOLD THE JERUSALEM ARABIC DAILY ALQUDS(15.10.76) THAT HE HAD VISITED THE TOMB OF THE PATRIARCHS (KNOWN IN ARABIC AS THE IBRAHIMI MOSQUE AND IN HEBREW AS THE CAVE OF MACHPELA) TOGETHER WITH OTHER MOSLEM DIGNITARIES AND THAT THEY WERE ALL SATISFIED THAT NO CHANGES HAD TAKEN PLACE WITHIN THE MOSQUE.NO DAMAGE HAD BEEN CAUSED AND THE RENOVATIONS HAD NOT INCORPORATED ANY PARTITIONING OR ALTERATIONS. ACCOMPANYING THE SHEIKH WERE THE HEAD OF THE MOSLEM COUNCIL OF JERUSALEM SHEIKH HILMI AL MUHTASIB,THE QADI OF JERUSALEM SHEIKH SAAD ALDIN AL ALAMI,THE ADMINISTRATOR OF THE HEBRON WAKF MIDHAT TAHBUB AND MAYOR OF HEBRON FAHD QAWASMEH.
EARLIER FOLLOWING THE OUTRAGE COMMITTED AGAINST JEWISH TORAH SCROLLS IN THE TOMB BUILDING SHEIKH MUHTASIB ISSUED A STATEMENT QUOTED IN ALQUDS OF 5.10.76 DENOUNCING THE ACT QUOTE I HAVE READ THE NEWS ABOUT THE DESECRATION OF THE TORAH YESTERDAY.I CANNOT ACCEPT THE DESECRATION OF ANYTHING HOLY CERTAINLY NOT THE HOLY SCRIPTURES.I SHARE THE VIEWS OF THE MAYOR OF HEBRON WHO HAS EXPRESSED HIS REGRETS.IT DOES NOT BEFIT MOSLEMS OR ARABS TO DESTROY HOLY BOOKS WHATEVER THE REASON.I HAD THE SAME FEELINGS ABOUT THE TORAH DESECRATION AS I HAD WHEN THE KORAN WAS HARMED.IN AN INTERVIEW ON ISRAELI T V THE SAME DAY SHEIKH AL JAABARI FORMER MAYOR OF HEBRON DENOUNCED THE SACRILEGE AND CALLED UPON THE LEADER OF THE ARAB STATES TO DESIST FROM PROVOCATION.

EDITORIAL COMMENTS IN THE JERUSALEM ARABIC PRESS-.
ALQUDS 5.10-.
"TWO WRONGS DO NOT MAKE A RIGHT.WE ARE AGAINST RETALIATION FOR WHAT WAS DONE.THE TORAH IS THE HOLY BOOK OF THE JEWS.TO ATTACK A TORAH IS TO ATTACK OUR OWN HERITAGE AND BELIEF AND THIS MUST BE CONDEMNED.SHEIKH MUHTASIB HAS SPOKEN FOR US ALL".
AL SHAAB ,6.10-.
"WE SUPPORT SHEIKH AL MUHTASIB AND THE MAYORS OF NABLUS AND HEBRON WHO HAVE EXPRESSED MOSLEM RESPECT FOR ALL HOLY BOOKS.WE CALL FOR EVERY EFFORT TO BE MADE TO CALM DOWN PASSIONS AND CURB PROVOCATEURS IN HEBRON".

HASBARA/TCHANIM.===

בציור את הכוחות

(2) מדע. לילית

הכוח - כוח

שמו הגדול בעפיו

הכוח - כוח

1 הכוח הגדול

הכוח. כוח

לילית

(1) את הכוח הגדול מדע.

שמעון בן יהודה מסע
אלכסנדר בן יעקב, שמעון בן יהודה
מסעדה בר יעקב
3) יעקב שמעון
ציון. לבד.

[redacted]

10.10.76

- לפעול בתוקף - ללא משוא פנים - ובגדרי הסמכויות וההוראות הקיימות תוך הקפדה על קיום החוק והסדר.

- להשלים בלא דיחוי את חקירת ההתרחשויות ולהביא את העבריינים על עונם כדין.

- להשלים את שיפוץ בית-הכנסת "אברהם אבינו".

- בניין "הדסה" יישאר סגור.

- ראשי הציבור וראשי הדתות נקראים לעשות ככל יכלתם להרגעת הרוחות ולטפוח יחסי סובלנות וכבוד הדדי בין כל התושבים באזור חברון.

- במערת המכפלה יקויימו סדרי התפילות שהוחלט עליהם, תוך הגברת אמצעי השמירה והבטחון.

- נשארות בתוקפן, ללא שינוי, ההחלטות העקרוניות שהממשלה קיבלה בנושאי חברון ופיתוח קרית-ארבע.

10.10.76

1. להקדיש מאמץ מיוחד רב לגילוי השמים בפגיעה בכתבי הקודש היהודיים והמוסלמיים להביא לדין את אלה שימצאו אשמים בלא משוא פנים !!! בהקדם האפשרי.

2 המערה תישאר סגורה עד לגמר תיקון הנזקים והסדרת איכסונם המובטח של ספרי הקודש.

3. מבלי לשנות את סדרי התפילה במערת המכפלה - להגביר את השמירה בסביבתה, גם על-ידי גורמי קבע.

4. אין שינוי בהוראות לגבי בניין "הדסה". הוא ישאר סגור.

5. יגמר שיפוץ בנין בית-הכנסת "אברהם אבינו"; כל זמן שנמשך השיפוץ והשיקום של בית הכנסת לא תתקיים תפילה במקום. לאחר גמר השיפוץ תחליט הממשלה בנושא התפילה שם. יהיה גידור.

6. הממשלה תפנה לראשי הציבור ולראשי הדתות לפעול לטיפוח יחסי סובלנות וכבוד הדדי בין כל התושבים.

תל-אביב, י"ג תשרי תשל"ז

7 אוקטובר 1976

מתוך "ספר חברון"/פרק ההתנחלות

1. י"ג ניסן תשכ"ח - 11.4.68 - הגיעה קב' צעירים בראשות הרב לוינגר לחברון.
2. מספר חודשים לפני אפריל 68 - התחילה התארגנות קב' זו.
3. 15.4.68 - ביקר אצל המתנחלים שר העבודה י. אלון.
4. יום העצמאות תשכ"ח - הניפו המתנחלים את דגלי הלאום על בית המלון פארק.
   - השייח געברי פנה את רוה"מ ושהב"ט.
   - הקב' יצאה להפגש עם השייח .
5. 16.5.68 - פתיחת הערוכת התעשיה הישראלית בחברון.
6. ימים מספר לאחר ה-16.5.68 - עוברים המתנחלים לבנין הממשל הצבאי בחברון.
7. כ"ט אייר תשכ"ח - ההכוננו המתנחלים להכניס בטקס חגיגי ספר תורה שניצל משריפה בטבח חברון.
8. י"ג באב - 7.8.68 - חתונה ראשונה של זוג מתנחלים.
9. 8.8.68 - הורה המושל הצבאי לפרק הדוכן למשקאות קלים שהוקם ע"י המתנחלים. כן הוציא המושל צו גרוש למספר מתנחלים.
10. בישיבה אחרונה של הכנסת לפני הפגרה (תש"כח) - תבעו חכי"ם רבים לבטל צו הגירוש.
11. ~~ב~~ אוגוסט 1968 - קיימו המתנחלים פגישה עם שר הדתות.
12. אוגוסט 68 - שר הבטחון מ. דיין קיבל המתנחלים לפגישה.
13. 25.8.68 - ישיבת הממשלה בה הוחלט על הקמת ישיבה בחברון.
14. הממשל הצבאי אישר 8 בקשות חדשות להתנחלות - אוגוסט 68.
15. תחילת אלול תשכ"ח - הוחל בכרשרת שטח להקמת מבנים.
16. 1.9.68 - נפתחה הישיבה. והוחל בהקמת המבנים.
17. כ"ב אלול - 15.9.68 - ארגן משרד הדתות באולם המתנלים כנס של רבנים וחוקרי פולקלור שהיה מוקדש לאגדות חברון .

2/..

18. 15.9.68 - בכנס של התנועה למען א"י השלמה נמסר על הצטרפות עד 10 משפ' למתנחלי חברון.

19. ימים מספר לפני ראש השנה תשכ"ט - התעוררה שאלת התפילה במערת המכפלה. הטיפול הועבר למשרד הדתות. שר הדתות קבע כי תקדים תשכ"י יקויים גם בתשכ"ט.

20. 15.9.68 - החליטה הממשלה על הקמת ועדה 11 שרים לביטול השטחים המשוחררים.

21. תשרי תשכ"ט - נתפס מנהיג חבלני " החזית העממית" עבד אל רחים ג'עבר מחברון.

22. 29.9.68 - התכנסה ו. שרים לעניני השטחים להכריע בדבר תפילת יוה"כ בבנין המסגד.

23. 3 ימים לאחר ויה"כ תשכ"ט - התפוצץ חומר נפץ ליד סניף בנק לאומי בחברון.

24. 9.10.68 (יום שני לחוה"מ סוכות) - נזרק רימון לקהל המתפללים במסגד.

25. 10.10.68 - הגיע שהב"ט לביקור בחברון.

26. 24 שעות לאחר ההתפוצצות פוצצו שלטונות הבטחון 3 בתים בחברון.

27. מס' ימים לאחר ההתנקשות - החלו להכשיר דרך מיוחדת לכניסת ההודים אל הבניין שעל המערה.

28. כ"ג תשרי - 15.10.68 - קראה התנועה למען א"י השלמה לכנס הזדהות עם המתנחלים.

29. כ"ז תשרי - 19.10.68 - סגן רוה"מ י. אלון הודיע כי בכל הנוגע לגוש עציון וחברון אנו עומדים בעיצומם של מעשים.

30. 5.11.68 - התפוצץ חומר נפץ בעמדת הבטחה, שהקים הממשל, בקרבת המסגד.

31. 6.11.68 - נאום שר הבטחון בבאר שבע.

32. 9.11.68 - ביקור שהב"ט בחברון לראות החפירות במקום.

33. 13.11.68 - נפתחה לשכת סעד נוספת בחברון.

34. 3 שבועות לאחר פיצוץ חומר הנפץ נלכדו 17 מחבלים.

35. 14.12.68 - התנקשות במשמר צה"ל בחברון.

36. 29.12.68 - נסיון התקפה על עמדת משמר שליד מערת המכפלה.

3/...

37. 7.1.69 - חנך שר העבודה - אלמוגי, מרכז להכשרה מקצועית.

38. " טבח חשכ"ט - מרדף אחר צעיר חשוד.

39. 18.3.69 - נפתח משפט צבאי של זורק הרימון בסוכות בחצר מערת המכפלה.

40. 20.3.69 - קיבלו הודעה ששהב"ט מסכים להקמת מרכז יהודי ליד מערת המכפלה .

41. 1.4.69 - התקיים במסגד טקס החיחדות עם זכרו של אברהם אבינו השתתפו נוצרים, יהודים ומוסלמים.

42. ערב פסח חשכ"ט - חנכו המתנחלים את בית"כ.

43. 4.4.69 - הודיע שהב"ט כי הממשלה החליטה לאסור על קיום "כינוס ההתנחלות".

44. 6.4.69 - נפתחה הערוכת "חברון - עבר והווה".
25 צעירי מפלגות, למרות ההחלטה, התכנסו וקיבלו החלטת מחאה על איסור עריכת הכנס בתחום חברון.

45. 14.4.69 - סיור קב' שרים עם י. אלון.
בו בלילה נזרקו 2 רימונים

46. יום עצמאות חשכ"ט - חלו המתנחלים צגל במערה והמושל הורידו. התנגשות בין הצבא למתנחלים.

47. 5.5.69 - התכנסו בחברון 60 נציגי בית"כ מכל המדינה שתרמו כסף להקמת ישיבה בחברון.

48. 3.6.69 - ביקור שייח ג'עברי בכפר פארדים עי" זכרון יעקוב.

49. 9.6.69 - ביקור המושל הצבאי בספריה העירונית בחברון.

50. 13.6.69 - התפוצץ מטען מאחרי בנין משרד העבודה בחברון ונורו יריות.

51. 17.6.69 - אירח שייח ג'עברי את ראש עיריית רמלה.

52. 19.6.69 - כינס שייח ג'עברי את ראשי הערים ביתלחם, בית ל'אלה, בית סחור ודורה ע"מ לבטל צו ההפקעה ליד גוש עציון.
- כעבור מס' ימים נפגשו נציגים עם סגן רוה"מ.
- אותו שבוע לכדו 30 מחבלים בחברון.

53. 2.7.69 - פרסום מודעות של 110 משפחות הקוראות לממשלה לאפשר להם להתנחל בחברון.

4/...

54. תחילת אב תשכ"ט - ארעו מס' התנגשויות בין מתנחלי חברון לערבים מקומיים.

55. 21.7.69 - נזרק רמון למכונית מטיילים.

56. 24.7.69 - הוטל עצר על הקסבה בחברון.
- אותו שבוע דרש שהב"ט מהממשלה לפרסם חומר חסוי מדיוני הממשלה על התנחלות בחברון.

57. 30.7.69 - עלית ראש צורים על הקרקע.

58. י"ז באב תשכ"ט - 40 שנה לטבח חברון.

59. 1.8.69 - פונים המתנחלים לממשלה לגשת להקמת "קרית חברון".
- בו ביום מכנס שיח ג'עברי את מועצת העיריה לדיון על מצב הבטחון בעיר.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא — מסווג

שמור

אל: וויט בית יורק אוטבה אטלנטה בוסטון פילדלפיה שיקגו לוס אנג'לס טורונטו

מב פרנציסקו מונטריאול בירות בוגוטה ברזיליה מכסיקו אוסלו בונ כוהרשט בריסל

מס' 600

גנבה צירוך תאג תלסינקי ויינה לונדון פריס

נשלח 061600 אוק 76

מאת: המשרד קנברה קופנהגן רומא שטוקהולם אנקרה טוקיו

מ"ד"

ארוע' חבר"ון. נקודות להסברה.

1. במידה והיתה פגיעה בזדון כלשה' בתשמיש' קדושה ערבי"ם הרי' שדבר זה יבורר בהתאם לכל כללי' החוק והמשפט. ואם יימצאו אשמים אזי' חזקה על מדינת ישראל שתמצה את החוק עמם. בינתיים מה שאיננו מוטל בספק הוא שמידת החילול וההתפרעות הערביים במערת המכפלה הם כמעט ללא תקדים ובתודעת האוכלוסיה היהודית מתקשרים עם זכרון ומעשה הטבח שבוצע באוכלוסיה היהודית שם ב-1929. בנפרד פרטים מלאים על מעשי החילול.

2. לאלה הטוענים שממשלת ישראל צוהגת אפליה כלפי הערבים בשמירת מוסדות ואתרי הדת המקודשים לאיסלם, יש להזכיר בתוקף שמדינת ישראל היא מדינה המונעת בכח בין השאר נסיונות של ישראלים להתפלל בהר הבית. בכך מגלה ממשלת ישראל אחריות וערנות נדירים לגבי רגישות הציבור המוסלמי. אדרבא, ישוונא המקטרגים על ינו את מדיניותו והתנהגותו של הממשל הישראלי בשטחים מאז מלחמת 67 עם התנהגותו של השלטון הירדני בירושלים מיד עם כיבושה על ידו ב-48. כזכור לא נותר אז בית כנסת יהודי אחד לפלטה מרגע שנכבש ע"י הלגיון הערבי, וזכורים היטב מעשי החילול השיטתיים משך כל תקופת שלטון ירדן. זה תשע שנים שמדינת ישראל מזאמצת לשקם את ההרס והחורבן שזרעו הערבים תחת שלטון ירדן בכל האתרים המקודשים ביותר של היהדות.

3. קיים קשר ישיר בין הארועים בחברון לבין ההסתה הפרועה המתנהלת ע"י מדינות ערב השונות והנהיגים הרוחניים המוסלמיים נגד מדינת ישראל. בנפרד דוגמאות ומובאות. אין עדות טובה לכך מאשר דברי השיחי גיבריי בראיון לטלויזיה הישראלית אתמול בו הביע משאלה וקריאה לממשלות ערב לחדול מן ההסתה. דבריו בנפרד.

4. חשוב להזכיר שהארועים בחברון התרחשו על רקע מלחמת האזרחים בלבנון בה משמש הגורם הדתי מרכיב מרכזי. הפנאטיות הדתית הגוברת היום בעולם הערבי אשר באה לביטוי כאמור במלחמה בלבנון תרמה לבטח רבות להשתלהבות היצרים של ההמון הפרוע בחברון. חשוב להדגיש נקודה זו היטב.

5. מדינת ישראל היא מדינת חוק בניגוד למדינות ערב כגון סוריה, בה נדצ נשפט תוך 12 דקות ומושתים, יהיו מעשיהם אשר יהיו, נתלים בראשי הרבות והופכים למטרות להתעללות המון פרוע.

אדגוב.=

שהח רחים [illegible] שהבט ממכל סמוכל מזתים הסברה גונג תוך מאמץ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

שמעון,

אין, מובן לי שלגיא טרח
עליהם ורוצה שיהיה להם
בית הכנסת שהם יתפללו בו. אבל
אני לא יודע מה היה בדיוק
הנוסח של "ועתה יגדל נא כוח
אדני" ואם הוא מתאים לשם
הכנסת.

בברכה,

מחשבות אחרות
הגיע הזמן לעשות חשבון נפש
השלה הצליח:

— אחרי מי הלכתם

— לא התלכלכו כמוכם את הכבוד

— לא הפחדנו ולא הפחדנו

— מי ינצח בשתי כבדי הכלכלה העולמית

בשבוע

— אני מעריך שהיא תנצח בקלות

— ומי מהמתמודדים בשלטון

— אני לא יודע

— מה דעתך על הפוליטיקאים

— אני לא יודע

— מה דעתך על הפוליטיקאים

— אני לא יודע

— מה דעתך על הפוליטיקאים

ישראל

לידיעתך – בקשה הממתינה שר
הכלכלה מאחר שאינה בת תוקף קודם
הדיבידנד. הממשלה הוקמה בלי
שר האוצר הקבוע.

ב.ג.

'76 AUG 18 15:31

משרד ראש הממשלה ירושלים
קבל
19.VIII.1976
161-23

1590069
ירושלים 53 18 1200 טמ 5

ב 148

כבוד ראש הממשלה לשכת ראש הממשלה הקיריה
ירושלים

סהמשך למברקנו אתמול הננו מצטערים להודיעכם כי גישת
הממשל הצבאי בחברון הוחמרה בית הכנסת של הדסה הוקף כעין קירה
בגדרות טייל כדי למנוע כניסת מתפללים
בכבוד רב האגודה להחזרת הישוב היהודי
בעיר חברון

ספ נבדקו

'76 AUG 17 15 54

משרד ראש הממשלה ירושלים
נתקבל
18.VIII.1976
161-23 מס'

ירדיר 1590052
ירושלים 1455 17 175

תמ-11

ראש הממשלה מר יצחק רבין
שלום ראש הממשלה
ירושלים.

הננו רואים כאחד הדברים החמורים בתולדות המדינה שזה היום השני נעצרים יהודים החפצים להתפלל בבית הכנסת ״יחסד לאברהם״ בתוככי העיר חברון בית הכנסת ״יחסד אברהם״ נוסד ע״י כוללות ספרדים ״מגן אבות״ בשנת תרס״ט.
בשנת תרפ״ט נטבחו יהודים באכזריות רבה ובמלחמת השחרור הועבר לידי הירדנים. לאחר שצהל שחרר את המקום מידי צבא ירדן במלחמת ששת הימים סירב הממשל הצבאי להחזיר את בית הכנסת למיסדיו כשהמתנחלים שבו בחברון מסר להם מר פרנקו מראשי הכוללים הספרדים ״מגן אבות״ יפו כח לשוב ולהקים במקום בית כנסת.
הננו מבקשים את פעולתכם הדחופה לשיקום בתי הכנסת והישיבות במיוחד החזרת אותו בית הכנסת העומד ריק כבר כמה שנים.

האגודה להחזרת היישוב היהודי בעיר חברון

ירושלים, י"ט באב תשל"ו
15 אוגוסט 1976

- ט י ו ט א -

מאז ימי הילדות בשנת תרפ"ט, משנודע לנו על הטבח הנורא בחברון, שמורים עמי העצב והזעם על כל שעוללו זדים לקהילה היהודית בעיר האבות. חוויה עצובה זו הזינה בקרב בני דורי את ההתמסרות ליצירת כוח מגן עברי אשר ישים לאל כל נסיון להתעלל בכבודנו ולהתנכל לקיומנו ואת השאיפה לטפח חיי שלום וכבוד הדדי בין יהודים וערבים בארץ ישראל.

בזכות מעשיהם של חלוצים ובונים וגבורת מגינים ולוחמים - השלובים יחד - זכינו לכונן את מדינת ישראל, לחזור ולבנות את גוש עציון שהוכבע בקרב ולהחליפת ממשלת ישראל על הקמת קריית ארבע. זכינו לתנופת התישבות וקליטה, קידום ההשללה וההרבות והרמת קרן ישראל בעולם.

מאמין אני כי ככל שנמשיך הלכה למעשה שילוב של מאמצי יצירה, גבורת התגוננות, חתירה לשלום עם שכנינו הקרובים והרחוקים וככל שנקיים שלטון דמוקרטי על מעשינו וחוקותינו תאיר לעמנו ההצלחה גם בעתיד.

נבצר ממני להשתתף במעמד אך הנני עמכם בחווית הזכרון.

מרכז השלטון המקומי בישראל
UNION OF LOCAL AUTHORITIES IN ISRAEL
3, Heftman St., Tel-Aviv 61 200, Israel · P.O.B. 20040 · ת.ד. 20040 · רח' הפטמן 3 · תל-אביב 61 200
Tel. 26 72 12 · טל.

ה' אדר ב' תשל"ו
7 במארס 1976

10.3.76
השר גלילי

לכבוד
מר י. פלד
מנהל אגף הנכסים
"עמידר"
שד' שאול המלך
תל-אביב

א.נ.,

הנדון: קרית-ארבע.

מכתבך מתאריך 3/3/76 אינו ברור לי לחלוטין. פניתי אליך והצגתי בעיה לפיה מפעלים בקרית ארבע המבקשים לקלוט עובדים מתקשים בכך עקב הפקדון הגבוה המושל על הדירות בשכירות לעובדים נדרשים.
הצעתי לך שתמצא נוסחה לפיה יערוב המפעל לנזקים שעלולים להגרם לדירה.

נפגשנו ב- 4/2/76 ואז הפתעת אותי בנתונים שונים לחלוטין מאלו שהיו בידי בנוגע לגובה הפקדון ושכר הדירה. הסתבר שנתוניך היו מיושנים ולא רלוונטיים.

עתה הנך מעלה עובדה חדשה הנוגעת ליחידה להכוונה לערי פיתוח של משרד העבודה, (שכידוע עד עתה אינה פועלת בקרית-ארבע).

מה לכל זה ולבעיה שהוצגה על ידי ?

ב ב ר כ ה,

עוזי גדור

העתק: השר י. גלילי - יו"ר ועדת שרים להתישבות
מינהלת קרית-ארבע

UNION OF LOCAL AUTHORITIES IN ISRAEL
3 Heliman St., Tel-Aviv 61200, Israel · P.O.B. 20040 · Tel. 26 72 12

ירושלים, י"ט אדר ב' תשל"ו
21 מארס 1976

לכבוד

עוזי גדור

מרכז השלטון המקומי

<u>תל-אביב</u>

א. נ.,

זאת לאשר בחודה קבלת העתק מכתבך למר י. פלד בדבר קרית-ארבע.

ב ב ר כ ה,

אסתי

מזכירת השר

אורנה

על ... ירקן ... שעון ... יפה

כלי ... שלה ... ר ... ציון

לי ... שלה?

תודה
בברכה

מדינת ישראל

משרד המשפטים

ייעוץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ח באדר א' תשל"ו
29 בפברואר 1976

1431

אל: ראש הממשלה

אדוני ראש הממשלה,

הנדון: אכיפת חוקי עזר בקרית-ארבע

1. שאלת לדעתי מהי הדרך שיש לנקוט בה כדי להביא לידי כך שחוקי העזר שמנהלת קריה-ארבע מתקינה יאכפו כדין? מבין האפשרויות השונות שניתן להביא בחשבון נראית לי הראויה ביותר זו של הקמת בית דין בקרית ארבע. אפרט דעתי.

2. (א) צו מס' 561 של מפקד יהודה ושומרון (צו בדבר ניהול קרית-ארבע), שניתן ביום 3.10.74 קבע כי "קרית-ארבע תנוהל על-פי כללי הניהול שיקבעו על ידי מפקד האזור בתקנון." (סעיף 2(א)).

... (ב) מכוח צו זה הוצא בו ביום "תקנון קרית-ארבע, תשל"ה-1974" הרצ"ב; תקנון זה מקים "מינהלה" אשר מתפקידה לנהל את ענייני הקריה, "המינהלה היא אישיות משפטית, ובכפוף לצו הכינון ולהוראות שינתנו דרך כלל או לענין מסויים מזמן לזמן על-ידי מפקד האזור, היא רשאית לערוך חוזים, לרכוש זכויות מקרקעין במידה הדרושה למתן שירותים מוניציפליים בתחום הקריה וכן לרכוש מטלטלין ושירותים, לתבוע ולהתבע" (תקנה 19). המינהלה הוסמכה, בין השאר, להתקין חוקי עזר בכל ענין שהיא מטפלת בו (תקנה 30(; כמו-כן נקבע בתקנון כי "בחוק עזר, כאמור, רשאית המינהלה, לקבוע קנסות על העובר עליו".

(ג) לא נקבעה בתקנון רשות שיפוטית מיוחדת אשר תכריע בסכסוך - אזרחי או פלילי - הנובע מאי קיום הוראות חוקי העזר.

2/..

3. (א) הצעתי הינה כי הצו בדבר ניהול קרית-ארבע (פסקה 2(א) לעיל) יתוקן באופן שיסמיך את מפקד האזור לכונן בית דין לעניני הקריה. סמכות בית הדין, הדין שעל פיו ידון, הרכבו וכל הוראה אחרת הדרושה להפעלתו התקינה ייקבעו בכללי הניהול.

(ב) במקביל לתיקון האמור בצו בדבר ניהול קרית-ארבע יתוקן תקנון קרית-ארבע, תשל"ה-1974 (ראה פסקה 2(ב)), ויווסף בו פרק נוסף שיעסוק בבית הדין לעניני הקריה, העקרונות המרכזיים לענין בית הדין יהיו:

(1). בית הדין יהיה מוסמך לדון תושב הקריה על כל עבירה על חוקי העזר שהותקנו על-ידי המינהלה שנעברה בתחום הקריה;

(2). הליכים בבית הדין, יתנהלו לפי סדר הדין והראיות הנהוגות במשפטים פליליים בבתי משפט השלום בישראל;

(3). בתקנון ייקבעו כללים בענין מינוי השופטים, משכורתם, הרכב בית הדין, ימי הדיון, יצוג התביעה, סנגוריה, ערעור ועוד.

3. אני מציע כי יקויים אצלך דיון בהצעה זו.

ב ב ר כ ה ,

פרופ' אהרן ברק
היועץ המשפטי לממשלה

העתק: שר המשפטים

צו בדבר ניהול קרית ארבע (יהודה והשומרון) (מס' 561), תשל"ה – 1974

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ובהתאם לסעיף 2 לצו בדבר ניהול קרית ארבע (יהודה והשומרון)(מס' 561), תשל"ה – 1974, הנני מצווה בזה לאמור:

הוספת פרק ז'א. 1. בתקנון קרית ארבע, תשל"ה – 1974 (להלן – התקנון), לאחר פרק ז' יבוא:

"פרק ז'א. – בית דין לענייני הקריה

הקמת בית הדין 34א. מוקם בזה בית דין לענייני הקריה (להלן –בית הדין).

סמכות שיפוט 34ב. בית הדין יהיה מוסמך לדון תושב הקריה על כל עבירה על חוקי העזר שהותקנו על ידי המינהלה ושנעברה בתחום הקריה.

מינוי שופטים 34ג. (א) שופטי בית הדין ימונו בצו על ידי (מנהל ענייני הקריה) (מפקד האזור).

(ב) כשרים להתמנות כשופטי בית הדין (תושבי הקריה שהם בעלי השכלה משפטית) (בני אדם שהם בעלי השכלה משפטית) (בני אדם הכשירים להתמנות כשופטי שלום בישראל) (מי שמכהן כשופט שלום בישראל).

(ג) (מנהל ענייני הקריה) (מפקד האזור) רשאי למנות שופט אחד מבין שופטי בית הדין כיושב ראש בית הדין ושופט אחד כממלא מקומו.

משכורות 34ד. המינהלה רשאית לקבוע משכורות לשופטי בית הדין.

מקום מושב 34ה. מקום מושבו של בית הדין יהיה בתחום הקריה.

הרכב 34ו. בית הדין ידון בשופט אחד.

ימי דיון 34ז. (א) יושב ראש בית הדין או ממלא מקומו יקבעו ימים מסויימים בהם יקיים בית הדין את דיוניו.

(ב) לא נתמנה יושב ראש לבית הדין – יקבעו ימי הדיון על ידי מנהל ענייני הקריה.

סדרי דין וראיות 34ח. הליכים בבית הדין יתנהלו לפי סדרי הדין והראיות הנהוגים במשפטים פליליים בבתי משפט השלום בישראל.

ייצוג התביעה 34ט. התביעה תיוצג בפני בית הדין על ידי מי שימונה לכך על ידי המינהלה.

סנגוריה 34י. נאשם לפני בית הדין רשאי לנהל את הגנתו בעצמו או לבחור לו סניגור לפי בחירתו.

סמכויות	34יא.	בית הדין ידון בעומבי.
השגה	34יב.	(א) מי שנידון על ידי בית הדין רשאי להשיג על פסק הדין בפני בית הדין תוך 14 יום מיום מתן פסק הדין.
		(ב) בדונו בהשגה ידון בית הדין בהרכב של שלושה שופטים מבין שופטי בית הדין שיקבעו לכך על ידי יושב ראש בית הדין או ממלא מקומו.
		(ג) לא נתמנה יושב ראש לבית הדין – ייקבעו השופטים שידונו בהשגה על ידי מנהל ענייני הקריה.
		(ד) בדונו בהשגה רשאי בית הדין להשאיר את פסק הדין בעינו, להקל בענשו של הנאשם או לזכות את הנאשם.
סופיות הפסק	34יג.	פסק דין של בית הדין שחלף המועד להשיג עליו ופסק דין של בית הדין בדונו בהשגה הם סופיים ואין אחריהם ערעור.
הוצאה לפועל	34יד.	דרכי גבייתם של הקנסות שיוטלו על ידי בית הדין ייקבעו בחוק עזר.
קנסות ישולמו לקופת המינהלה	34טו.	הקנסות שיגבו על פי פסקי הדין של בית הדין ישולמו לקופת המינהלה.
הפעלת בית הדין	34טז.	(א) המינהלה תהיה אחראית לפעולתו התקינה של בית הדין ותהיה רשאית לעשות כל פעולה הדרושה לשם כך.
		(ב) הוצאות הפעלת בית הדין וההכנסות מגביית קנסות המוטלים על ידו יכללו בתקציב המינהלה.
דיווח	34יח.	המינהלה תמציא ליועץ המשפטי של מפקד אזור יהודה והשומרון העתק מפסקי הדין של בית הדין תוך 30 יום מיום הנחתם".

תחילת תוקף 2. תחילתו של תקנון זה ביום .....

השם 3. תקנון זה ייקרא "תקנון קרית ארבע (תיקון מס' 2), תשל"ו – 1976".

ת א ר י ך

מ פ ק ד ה א ז ו ר

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צו מס' 561

צו בדבר ניהול קרית-ארבע

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ויתר סמכויותי לפי כל דין ותחיקת בשטחון, הנני מצווה לאמור :

הגדרות 1. בצו זה -

"קרית-ארבע" - התחום אליו מתייחסים הצווים הבאים ואשר גבולותיו מותווים במפה המצורפת לצו זה והמהווה חלק בלתי נפרד ממנו; ואלה הצווים :

(1) צו מס' 8 מיום י"ג בתמוז תש"ל (17 ביולי 1970);

(2) צו מס' 12 מיום כ"ט באב תש"ל (31 באוגוסט 1970

(3) צו מס' 2 מיום כ"ד באדר תשל"א (21 במרץ 1971);

(4) צו מס' 5 מיום כ"ו בשבט תשל"ב (11 בפברואר 1972

(5) צו מס' 8 מיום כ"ט באב תשל"ב (9 באוגוסט 1972).

ניהול הקריה 2. (א) קרית-ארבע תנוהל על-פי כללי הניהול שיקבעו על-ידי מפקד האזור בתקנון.

(ב) הנראה זו אינה גורעת מתחולת כל דין ותחיקת בשטחון אלא אם נאמר מפורשת אחרת, בצו זה או בתקנון שיותקן מכוחו.

פרטים התקנון 3. התקנון יפורסם -

(1) על לוח המודעות שבמשרדי מינהלת קרית-ארבע ובמקומות ציבוריים אחרים בתחום תחולת הצו.

(2) בקובץ של חוקי עזר קרית-ארבע שעותקים ממנו יהיו פתוחים לעיון של כל מעוניין במשרדי מינהלת קרית-ארבע.

תחילת תוקף 4. תחילתו של צו זה ביום י"ז בתשרי תשל"ה (3 באוקטובר 1974)

השם 5. צו זה ייקרא "צו בדבר ניהול קרית-ארבע (יהודה והשומרון)(מס' 561 תשל"ה-1974".

י"ז בתשרי תשל"ה (3 באוקטובר 1974)

אריה שלו,
מפקד
יהודה
חת - אלוף
אזור
והשומרון

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

תקנון קרית-ארבע

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ובהתאם לסעיף 2 לצו בדבר ניהול קרית-ארבע (יהודה והשומרון)(מס' 561), תשל"ה-1974, ויתר סמכויותי לפי כל דין ותחיקת בטחון, הנני מצווה בזה לאמור:

פרק א' - פ ר ש נ ו ת

הגדרות — 1. בתקנון זה -

"המינהלה" - מינהלת הקריה שכוננה לפי סעיף 3;

"הקריה" - קרית-ארבע;

"מנהל ענייני הקריה" - מי שנתמנה על-ידי מפקד האזור לנהל את ענייני הקריה;

"תושב" - מי שמקום מגוריו הקבוע לפי הרישום בתעודת הזהות הוא בתחום הקריה.

פרק ב - כינון ומינהלה

המינהלה 2. הקריה תנוהל על-ידי מינהלה.

חברי המינהלה 3. (א) המינהלה תהא מורכבת כדלקמן:
(1) מנהל ענייני הקריה;
(2) ומשה חברים נוספים אשר נבחרו על-ידי התושבים שהם בני 18 שנה או יותר מביניהם, בבחירות ישירות, שוות, כלליות, יחסיות וטודיות.

(ב) חמשת החברים כאמור בסעיף קטן (א)(2) יבחרו מביניהם אחד שישמש מרכז המינהלה.

(ג) מועד קיום הבחירות למינהלת הקריה ודרך ניהולן ייקבעו בצו מפקד האזור.

כתב מינוי 4. כתב מינוי של חבר המינהלה ייחתם על-ידי מפקד האזור.

ראש המינהלה 5. מנהל ענייני הקריה יעמוד בראש המינהלה והוא יזמן את ישיבותיה, יקבע את סדר יומה וישב ראש בישיבותיה.

פרק ג' - חברות במינהלה

התפטרות 6. (א) מי שנבחר לכהן כחבר המינהלה ובידו כתב מינוי לפי סעיף 4 ומי שמכהן כחבר בועדה מועדותיה, המבקש להתפטר מתפקידו ימסור הודעה בכתב על כך למנהל ענייני הקריה והוא יעבירנה למפקד האזור.

(ב) ההתפטרות תיכנס לתוקף עם תום עשרים וארבע שעות אחרי קבלת ההודעה על ידי מפקד האזור.

חילופין של חבר המינהלה שחדל לכהן 7. (א) חבר המינהלה שחדל לכהן, יבוא במקומו המועמד הבא ברשימת המועמדים מתוכה נבחר חבר המינהלה שחדל לכהן ואם המועמד הזה כבר צורף למינהלה קודם לכן או שהוא פסול או שאינו יכול להיות חבר מינהלה מכל סיבה אחרת, או שהודיע בכתב למנהל ענייני הקריה שאין ברצונו להיות חבר מינהלה, יבוא במקומו המועמד ששמו בא אחריו ברשימה.

(ב) אם אין מי שימלא את המקום הפנוי כאמור בסעיף קטן (א), ימנה מפקד האזור חבר חדש מבין האנשים הזכאים להיבחר כחברי המינהלה, בהתייעצות עם חברי המינהלה.

(ג) חבר המינהלה שחדל לכהן לפני שנתקיימו הבחירות הראשונות רשאי מפקד האזור למנות במקומו חבר אחר למינהלה, מקרב תושבי הקריה.

2/...

פרק ד' - ו ע ד ו ת

ועדות שונות

8. (א) המינהלה תבחר ועדת מכרזים, וועדת ביקורת שלפחות שנים מחבריה יהיו חברי המינהלה.

(ב) יושב ראש ועדה יתמנה על-ידי המינהלה מבין חבריה.

(ג) המינהלה רשאית לבחור ועדות קבועות נוספות או ועדות ארעיות לעניינים או למקרים מסויימים ובלבד שלפחות אחד מחברי כל ועדה כאמור יהיה חבר המינהלה.

(ד) רשאית המינהלה לשנות בעל עת את הרכבה של ועדה בכפוף להוראות תקנון זה.

(ה) המינהלה תגדיר תפקידיה של כל ועדה.

(ו) מנוי ועדה והגדרת תפקידיה טעונים אישור מפקד האזור.

תקופת הכהונה של ועדות המינהלה

9. ועדה קבועה של המינהלה תכהן בתפקידה בכל תקופת כהונתה של המינהלה. ועדה ארעית תחדל לכהן עם גמר תפקידה.

חדילת חברות בועדה

10. חבר ועדה שנבחר בתוקף היותו חבר המינהלה, תפסק חברותו באותה ועדה עם הפסקת חברותו במינהלה, זולת אם החליטה המינהלה אחרת.

ועדות ממונה

11. כל ועדה של המינהלה רשאית לבחור מבין חבריה ועדת משנה לכל מטרה שהיא בתחום תפקידיה.

פרק ה' - ישיבות המינהלה והועדות וסדריהן

ישיבות במינהלה והועדות

12. ישיבות המינהלה וישיבות הועדות יזומנו על ידי מנהל ענייני הקריה או על ידי מרכז ענייני הקריה לפי בקשת שני חברים לפחות.

דיונים במינהלה

13. נושאים שהם בסמכותה של המינהלה לפי צו זה, יובאו לדיון במינהלה על ידי מנהל הקריה או על ידי חבר במינהלה.

החלטות במינהלה

14. לא יהיה תוקף להחלטות המינהלה זולת אם נתקבלו בקולותיהם של מנהל ענייני הקריה ושל רוב חברי המינהלה האחרים.

ערעור

15. התערערות חילוקי דעות בין מנהל ענייני הקריה לבין רוב חברי המינהלה האחרים, רשאים הם לערער בפני מפקד האזור.

תוקף דיונים במינהלה או בועדה

16. תוקפו של דיון במינהלה או בועדה לא ייפגע מחמת שנתפנה בהן מקומו של אחד מחבריה או מחמת ליקויים בסדר הישיבה או בדיונים שלפי הנראה לא השפיעו על התוצאות.

חבר מינהלה המעונין בחוזה

17. (א) חבר מינהלה שיש לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו או על ידי קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם המינהלה למענה או בשמה, או בכל עניין העומד לדיון במינהלה או בועדה מועדותיה, פרט לחוזה בדבר קבלת שירותים משירותים שהמינהלה מספקת לחושבים -

(1) יודיע על כך למנהל ענייני הקריה במכתב או בעל-פה, מיד לאחר שנודע לו כי החוזה, העסק או העניין האמורים עומדים לדיון וההודעה תירשם בפרוטוקול;

(2) לא ישתתף בדיונים על החוזה, העסק או העניין במינהלה או בועדה ולא יצביע בהצבעה על כל שאלה בקשר להם.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) אינן חלות על חבר מינהלה מחמת היותו בעל מניות או חבר בגוף משפטי שיש לו חלק או טובת הנאה בחוזה או בעסק כאמור באותו סעיף קטן, אלא אם היה אותו חבר משמש מנהל או פקיד אחראי לגוף המשפטי או אם היה חלקו בהונו ברוותיו של הגוף עולה על 5 אחוזים.

(ג) העובר על הוראות סעיף קטן (א) דינו - מאסר שלשה חודשים או קנס חמש מאות לירות או שני העונשים כאחד.

3/...

סיום עיסוק עיי המינהלה

18. הוראות סעיף 17 לא יחולו על חבר מינהלה בשל כך בלבד שהוא מקבל שכר בעד עבודתו כעובד המינהלה.

פרק ו' - מעמדה של המינהלה וסמכויותיה

המינהלה היא תאגיד

19. המינהלה היא איגודת משפטית, ובכפוף לצו הכיבון ולהוראות שיינתנו דרך כלל או לענין מסויים מזמן לזמן על ידי מפקד האזור, היא רשאית לערוך חוזים, לרכוש זכויות מקרקעין במידה הדרושה למתן שירותים מוניציפליים בתחום הקריה וכן לרכוש מטלטלין ושירותים, לחבוע ולהיתבע.

סמכויות המינהלה

20. המינהלה מוסמכת, בכפוף לב להוראות מפקד האזור ובמידה שאין בכך משום סתירה לכל תקיקת בטחון, לפעול בכל ענין הנוגע לשירותים מוניציפליים לתושבים בתחום תחילת הצו ובכלל זה יהיו לה סמכויות אלה:

(1) לדאוג לפתוח בתחום הקריה, לטיפורו ולקידום הענינים הכלכליים, החברתיים והתרבותיים של תושבי הקריה;

(2) להקים, להחזיק, ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שהם, לדעת המינהלה, לתועלת התושבים;

(3) להסדיר, להגביל או לאסור את הקמתם ואת הנהלתם של כל שירות, מפעל ומוסד ציבורי, או של כל סוג שבהם, לרבות קביעת מחירים, אגרות ושאר תנאים לשימוש בהם ולהנאה מהם;

(4) להסדיר ולהגביל או לאסור הקמתם של עסקים, מלאכות ותעשיות או של סוג שבהם, לרבות קביעת ימים לפתיחתם וסגירתם;

(5) לקבוע סדרים, להטיל איסורים והגבלות, לאחוז באמצעים ולחייב תושבים, בעלים ומחזיקים, שהם יאחזו באמצעים-כדי להבטיח את בריאות הציבור, את הסדר ואת הבטיחות, למנוע הופעתם והתפשטותם של מחלות ונגעים, לרבות מחלות ונגעים של בעלי-חיים וצמחים, לבערם, להשמיד מזיקים או בעלי-חיים שאין להם בעלים, למנוע דליקות ולכבותם, לטלק מפגעים ולמנוע תקלות לרבות הריסת בנינים מסוכנים או מזיקים לבריאות;

(6) להסדיר, להגביל או לאסור רוכלות, תגרנות רחוב, צילומי רחוב, פרסומת רחוב, איסוף קספים ברחוב וכיוצא בזה;

(7) להסדיר ענייני השקאה, מרעה ומניעת טחף וכל ענין בעל ערך חקלאי שהסדרתו היא לשובת כלל החקלאים בתחום הקריה;

(8) ליזסד חברה, אגודה שיתופית או כל אגודה אחרת לכל מטרה שהיא בגדר סמכויות המינהלה, לרכוש מניות, ניירות ערך, או זכות הנאה אחרת של כל חברה, אגודה שיתופית או אגודה אחרת, שלדעת המינהלה מטרותיהם מסייעות להסגת על ממרה שהיא בגדר סמכויות המינהלה ולנהוג בהן בדרך בעלים, פעולה לפי סעיף קטן זה טעונה אשור מפקד האזור וכפופה לתנאים שיקבע.

(9) להקים לקיים מבני ציבור ולעשות עבודות ציבוריות;

(10) לעשות כל דבר הדרוש לבטיחותו של הציבור, בריאותו והסדר הציבורי.

סייג להעברת מקרקעין

21. המינהלה לא תהא רשאית למכור מקרקעין או כל זכות בהם, למשכנם, להסכירם, להחליפם או להוציאם מרשותה בדרך אחרת או לעסוק בהם באופן אחר, אלא באישורו של מפקד האזור

סמכות ללווות

22. המינהלה רשאית באישורו של מפקד האזור ובכפוף להוראות ולתנאים שהוסלו על-ידי מפקד האזור -

(1) ללוות כסף מכל אדם למטרה שתאושר על-ידי מפקד האזור ולמשכן או לשעבד למלווה כל נכס או הכנסה של המינהלה כדי להבטיח תשלום הקרן והריבית של ההלוואה;

(2) ללוות זמנית כל סכום שהוא מהבנק שבו מקיימת המינהלה את החשבון שלה.

סייג לערבות

23. המינהלה לא תהא רשאית לערוב לחיובו של אדם אחר אלא באישור של מפקד האזור.

4/...

ות בקשר 24. ביחס למפעלי המים שחוקמו על-ידי המינהלה או בוף ציבורי אחר
מפעלי מים או על ידי יחיד לשם הספקת מים בתחום תחולת התקנון מוטמכת
המינהלה :

(1) למנוע בזבוז מים, שימוש בלתי נאות, חצרוכת יחידה או זיהום של מים שמספקים אותם לציבור או ליחיד ;

(2) להורות על שימוש בציוורות, שסתומים, ברזים, בורות, סירי שופכין, אסלות מים ושאר כלים וכלי קיבול, כולם או מקצתם, שישמשו להובלת מים, חלוקתם, הפיקות עליהם ואצירתם, ולקבוע את גודלם, מהותם, עוצמתם וחומריהם, אופן סידורם, מצבם, שינויים, הסתרתם, החלפתם וחיקונ"תם ;

(3) להסדיר אספקת מים ציבורית על ידי ברזי מים והשמוש בהם;

(4) להסדיר אספקת מים על ידי מדידה ולקבוע את החומרים, מדי מים, אביזרים והתאמות המשמשים למטרה זו או בקשר אליה, וכן את המחיר בעד התקנתם על ידי המינהלה ;

(5) לקבוע את התנאים שבהם יש לספק מים לצורכי בית ולצרכים אחרים ואת המחיר שישולם בעד המים שסופקו כאמור .

טמכויות למתן אישורים ורשיונות 25. המינהלה רשאית לתת אישורים ולהוציא היתרים ורשיונות בנוגע לעניינים שהמינהלה נדרשת או מוסמכת להם .

סמכות לערכת חקירות ובדיקות 26. בקת שהוסמך לכך על-ידי המינהלה רשאי להיכנס למקומות ציבוריים ופרטיים, כדי לערוך בהם חקירות, בדיקות ומדידות לשם מניעתן או גילוין של עבירות על צו זה או על חוקי עזר או על התלטות המינהלה, או לשם עשית כל מעשה שהמינהלה רשאית לעשותו .

הטלת מסים 27. (א) רשאית המינהלה להטיל, באישור מפקד האזור, אגרות, הטלים, דמי השתתפות או תשלומי חובה אחרים (להלן- מיסים).

(ב) המינהלה רשאית, להפחית מיסים או לוותר עליהם, בהתחשב במצבי החומרי של החיים בהם, או בגלל סיבה אחרת שתאושר על ידי מפקד האזור .

שתוף עם רשויות אחרות 28. המינהלה באישור מפקד האזור, רשאית לעשות כל דבר שבסמכותה לשתף או להשתתפות עם כל רשות מקומית אחרת, ולשלם חלק מן המחיר או מן החוצאה הכרוכים בכך כפי שיוסכם בין המינהלה ובין הרשות המקומית האחרת .

סמכויות לגופים הממשלה 29. על סמכות המוענקת למינהלה בהתאם להוראות תקנון זה אינה באה לגרוע מכל תפקיד שהוטל או מסמכות שהוענקה על ידי מפקד האזור לקצינים מטה או הפוליים מטעמם או לגופים אחר שהוסמך על ידו .

פרק ז' - חוקי עזר

חוקי עזר 30. (א) המינהלה באישור מפקד האזור, רשאית להתקין חוקי עזר לתחום תחולת התקנון כולו או מקצתו, בכל ענין שהיא חייבת או מוסמכת לטפל בו על פי צו זה או על פי תחיקת בתחון אחרת .

(ב) המינהלה רשאית בחוק עזר שהתפרסם בהתאם לסעיף קטן (א) לקבוע, באישור מפקד האזור, עדיפות הוראותיו של חוק העזר בתחום תחולתו על כל הוראת דין שניתנה על ידי רשות מקומית כלשהיא .

חתימת חוקי עזר 31. חוקי עזר ייחתמו על-ידי מנהל ענייני הקריה בצירוף חתימת אפסר של מפקד האזור .

תקפותם של חוקי עזר 32. (א) לענין סעיף 8 לצו בדבר פרשנות (יהודה והשומרון) (מס' 130), תשכ"ז-1967 (להלן-הצו בדבר פרשנות), יראו חוקי עזר המותקנים מכח צו זה כתחיקת בתחון שניתנה על ידי מפקד האזור .

(ב) על חוקי עזר, כאמור, לא יחולו הוראות סעיף 8(ו) ו-8(ז) לצו בדבר פרשנות.

הוראות בדבר קנסות והוצאות והשתתפות בהוצאות עבירה 33. (א) בחוק עזר, כאמור, רשאית המינהלה, לקבוע קנסות על העובר עליו שלא יעלו על חמש מאות לירות לכל עבירה, ובעבירה נמשכת - על סכום נוסף של עשרים לירות בעד כל יום שבו נמשכה העבירה לאחר הודעה בכתב מטעם מנהל ענייני הקריה או מפקד האזור בדבר העבירה, או לאחר הרשעה, לא נקבע עונש בחוק עזר, יהיה דינו של העובר עליו קנס שלא יעלה על מאה לירות לכל עבירה, ובעבירה נמשכת- קנס נוסף שלא יעלה על חמש לירות בעד כל יום שבו נמשכת העבירה לאחר ההודעה או ההרשעה , כאמור .

5/...

(ב) חוק עזר כאמור יכול שיכלול הוראה שבנוסף לעונש באמור בסעיף קטן (א) יהא אדם שהפר את חוק העזר או לא ביצע עבודה שהוטלה עליו בחוק העזר או על פיו חייב לשלם את ההוצאות שהוצאו על-ידי המינהלה עקב ההפרה או בביצוע העבודה.

(ג) הטילה המינהלה בחוק העזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או חייבת לבצעה מכח צו זה או מכח תחיקת בטחון אחרת רשאית היא לקבוע באותו חוק עזר שחובת השתתפות תחול גם לגבי עבודות שבוצעו על-ידי המינהלה מכוח הרשאה או חובה כאמור בתוך טנת הכספים שבה התחיל תוקפו של חוק העזר.

פרטים בחוקי עזר. 34. על אף האמור בכל דין ובתחיקת בטחון:

(1) חוקי עזר יפורסמו עם התקנתן על לוח המודעות שבמשרדי המינהלה ובטקומות ציבוריים אחרים, כפי שתחליט עליהם המינהלה.

(2) חוקי עזר יפורסמו בקובץ "חוקי עזר - קרית-ארבע" שעותקים ממנו יהיו פתוחים לעיונו של כל מעונין במשרדי המינהלה.

לעניין חוקף חוק העזר רואים פרסומו בקובץ כראיה מכרעת לפרסומו כדין.

פרק ח' - תקציב, הכספים ונכסים

עריכת תקציב. 35. המינהלה תערוך לקראת כל שנת הכספים תקציב, המארה את אומדן ההכנסה והוצאה שלה: תקציב המינהלה יוגש לאישור מפקד האזור.

אין לשמוש בן התקציב. 36. התקציב שאושר הוא תקציב שנתי והמינהלה לא תשלם שום תשלום מכספיה ולא תקבל עליה שום התחייבות, אלא בהתאם לתקציב המאושר.

תיקון תקציב. 37. מפקד האזור, רשאי, לאחר שישקל את דעת המינהלה, לשנות או לדחות פרים בתקציב, וכן רשאי הוא לחרטיף פרים לתקציב, אם ראה שעל-פי נסיבות חורגות מן הרגיל הקשורות במינהלה חיוני הוא מטעמים של טובת הציבור לעשות כן.

שינוי בתקציב על-ידי המינהלה. 38. המינהלה רשאית לשנות את התקציב המאושר והוראות סעיף 35 יחולו על שינוי בשינויים המוריביים.

קרנות המינהלה. 39. כל הכספים המתקבלים על ידי המינהלה או על שמה הם קופת המינהלה, וכל טכום שהמינהלה רשאית או חייבת להוציאו כדין יוצא מתוכה.

אחריות הגזבר. 40. (א) המינהלה תמנה גזבר;

(ב) גזבר המינהלה אחראי לקופת המינהלה.

בטחון. 41. (א) כל הכספים השייכים לקופת המינהלה או המתקבלים למענה או לחשבונה ישולמו מיד לחשבון המינהלה בבנק שהיא תקבע לכך, אלא שהמינהלה רשאית להרשות לגזבר להחזיק אצלו סכום כסף כדי הוצאות ירם שוטף של המינהלה.

(ב) אם אין בנק בתחום הקריה, יוחזקו הכספים בכל צורה של בטחון שיבוא עליה איטור המינהלה.

חוזמות מטמכיות. 42. (א) מסמך בעל ערך כספי לא יחייב את המינהלה אלא אם הוטבעה עליו חותמת המינהלה והוא נחתם בידי מנהל ענייני הקריה ובידי מרכז המינהלה או חבר אחר של המינהלה שקבעו חברי המינהלה שהם נציגי החוטבים על

(ב) העתיקה המינהלה גזבר שאינו חבר המינהלה ייחתמו המסמכים האמורים בידו;

(ג) רשאים מנהל ענייני הקריה וחבר המינהלה כאמור בסעיף קטן (א) להסמין עובד המינהלה לחתום על מסמכים כאמור לחובת המינהלה בסכום עד 500.- ל"י;

(ד) מסמכים שאין בהם התחייבות כספית כאו זו לא יחייבו את המינהלה אלא הוטבעה עליהם חותמת המינהלה והם נחתמו בשם המינהלה בידי מנהל ענייני הקריה ובידי מרכז המינהלה או חבר מינהלה אחר שבחרו לכך חברי המינ

הוראות כלליות להנהלת הקופה. 43. מפקד האזור או מי שהוא הסמיך רשאי לתת הוראות כלליות בדבר הנהלת קופת המינהלה והמינהלה חייבת לנהוג לפיהן.

קניות ומחסנים. 44. המינהלה תטדיר או קניותיה ותנהל מחסניה בהתאם לכללים בכתב שקבעה באיטור מפקד האזור.

6/...

פרק ט' - חיבורות וביקורת חשבונות

רואה חשבון

45. החשבונות של המינהלה, יבוקרו על-ידי רואה חשבון מוסמך שמונה על-ידי המינהלה בהישגי מפקד האזור.

הנהלת חשבונות

46. המינהלה חייבת לנהל חשבון נכון של כל הסעיפים המתקבלים והמוצאים על ידיה או בשמה.

בקורת חשבונות

47. (א) גזבר המינהלה יגיש כל שלושה חדשים את חשבונות המינהלה וכן את הדין וחשבון שלו לרואה חשבון שנתמנה לפי סעיף 45 וכן ימציא העתק מהדין וחשבון הכספי החלת חודשי לכל חבר מינהלה;

(ב) רואה החשבון של המינהלה יערוך דין וחשבון על בקורתו, ויציין בו את ההוצאות הבלתי חוקיות וימציאנו למפקד האזור והעתק ממנו ישלח למנהל ענייני הקריה והוא יביאנו לידיעת חברי המינהלה.

פרק י' - חוזים ומכרזים

התקשרות חשבונות

48. המינהלה רשאית להתקשר בחוזה אולם אם החוזה מטיל הוצאה או התחייבות כספית על המינהלה לא תחילס המינהלה על התקשרות בארתו חוזה אם אין להוצאה או להתחייבות הקצבה מתאימה מתקציבה.

חוזים הסעונים איטור

49. חושה של מינהלה למתן זכות, או חוזה שאין להוצאות הכרוכות בו הקצבה מתאימה בתקציב מאושר, טעון אישור מפקד האזור בכתב.

חוזים

50. לא תתקשר המינהלה בחוזה לרכישת מקרקעין או זכות בהם או טובין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה, אלא על-פי [illegible], וההצעות בעקבותיו, נבדקו על ידי ועדת המכרזים והיא מצאה כי ההצעה היא הזולה מכולן או שועדת המכרזים המליצה עליה מנימוקים שציינה בכתב, זולת אם הוסמכה להתקשר כאמור ללא מכרז על ידי מפקד האזור.

פרק י"א - הוראות שונות

משפטים

51. המינהלה רשאית לעשות כל פעולה משפטית בקשר לתפקידיה וענינה אם הדבר נראה לה דרוש לקיומן או להגבתן של זכויות המינהלה, חבריה, עובדיה, מוסדותיה ומעלליה בקשר לתפקידיהם, ולמטרה זו רשאית היא לייפות כוחו של כל חבר המינהלה או של כל עובד, אין באופן כללי ואין לענין מיוחד.

שמירת רשומות המינהלה

52. חובת השמירה על ספרי המינהלה מסמכיה וניירותיה היא על מזכיר המינהלה או על עובד אחר שמנתה לכך המינהלה, או בכל דרך אחרת שתחליט עליה המינהלה. מזכיר המינהלה כפוף בענייני השמירה כאמור למנהל ענייני הקריה.

זכות עיון לחברי המינהלה ולועדות.

53. (א) ספרי המינהלה, מסמכיה וניירותיה יהיו פתוחים לעיון ובדיקה לפני כל חבר המינהלה והוא רשאי להכין העתק או תקציר מהם, ובלבד שלא יוציא ספר מסמך או נייר כאמור ממשרדי המינהלה בלי הסכמתו בכתב של מנהל ענייני הקריה.

(ב) לועדות המינהלה תהיה בעת ישיבתן גישה לספרי המינהלה, מסמכיה וניירותיה הנוגעים לעבודתן.

זכות עיון לחושבים

54. כל תושב זכאי -

(1) לעיין בשעות העבודה במשרדי המינהלה בכל חוק עזר, תקנה או הודעה; המינהלה ובכל מסמך אחר שפורסם על ידי המינהלה או בשמה או בענייניה, בנוגע לענין שהוא מתגנין בו, ולהכין לעצמו העתק או תקציר מהם - ללא תשלום;

(2) לעיין בשעות העבודה במשרדי המינהלה, בתשלום שקבעה המינהלה באישור מפקד האזור, בדינים וחשבונות על כספים של המינהלה ובדינים וחשבונות של רואה החשבון ולהכין לעצמו העתק או תקציר מהם;

(3) לקבל העתקים או תקצירים מן הספרים, המסמכים והניירות האמורים בתשלום סביר שקבעה המינהלה.

דרך פרסום מסמכים

55. מקום שצו זה מחייב פרסום כל מסמך למעט חוק עזר ולא נקבעה הוראה בדבר דרך הפרסום, יפורסם המסמך בהנחת העתק ממנו במשרדי המינהלה על מנת שיהיה נתון לבדיקה לכל דורש, ובהדבקת העתק על בנין משרדי המינהלה או בקרבתו או במקומות ציבוריים אחרים בתחום הקריה.

7/...

שידרת הודעה

56. (א) כל הודעה הזמנה צו או מסמך אחר שיש רשות או חובה לפי צו זה למסור אותו למינהלה או לכל ועדה מועדותיה, תהא מסורתם כדין אם נמסרו במשרדי המינהלה או נשלחו בדאר לפי מען המינהלה או הועדה לפי מען משרדי המינהלה; ואם היו התעודות כאמור שייכות למינהלה מותר למסרן גם למנהל ענייני הקריה, למרכז המינהלה או למזכיר המינהלה או לעובד אחר שמונה לכך על ידי המינהלה; היו ממוענות לועדה אפשר למסרן גם למזכיר המינהלה או למזכיר הועדה.

(ב) תעודות כאמור שיש רשות או חובה לפי צו זה למסרן לכל אדם, למעט המינהלה וועדותיה תהא מסירתן כדין אם נמסרו לידי האדם שאליו הן מכוונות או אם נמסרו במקום מגוריו או במקום עסקו הסדיר לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד אצלו המועסק שם או אם נשלחו בדאר במכתב רשום הערוך אל אחד מאלה לפי מען מגוריו או מקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה, אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור תהא מסירתן כדין אם הוצבו ההודעות במקום בולט על הנכסים שבהן הן דנות.

(ג) תעודות כאמור שנשלחו לפי צו זה בדאר רואים אותן כאילו חגיעו לתעודתן 48 שעות לאחר שנמסרו למשלוח בדאר.

דין וחשבון המינהלה

57. (א) מנהל ענייני הקריה חייב להכין אחת לשלשה חודשים דין וחשבון מפורט על ענייני המינהלה בשלושת החודשים שחלפו.

(ב) הדין והחשבון יוגש למינהלה ולאחר שתדון בו ותאשרו בתיקונים או שלא בתיקונים, ידאג מנהל ענייני הקריה לכך שלפחות 3 העתקים ממנו יישלחו למפקד האזור.

(ג) המינהלה רשאית לפרסם את הדין וחשבון בצורה הסובה בעיניה.

המצאת ידיעות למפקד-האזור

58. נדרשה המינהלה על ידי מפקד האזור להמציא לו ידיעות, פרטים, הסברים חומר סטטיסטי או כל חומר אחר בקשר לענייני המינהלה, ימלא מנהל ענייני הקריה אחרי הדרישה תוך הזמן שקבע המפקד.

עבירות

59. העונש על עבירה לפי תקנון זה הוא קנס עד 500 ל"י או מאסר עד שנים עשר חודש ימים או שני העונשים כאחד.

(1) תושב שמסר בידיעין ידיעה או הצהרה לא נכונה בכל בקשה או דבר מטעם שהגיש לפי צו זה;

(2) תושב שעיכב או מנע בידה מועדות המינהלה או עובד מעובדי המינהלה או שלח משלוחיה למלא את תפקידו;

(3) כל שמסר ידיעה שהגיעה לידיו בתוקף תפקידו בענין מכרז העומד להתפרסם או בענין מהלך הדיונים בועדת המכרזים על ההצעות או על הדיונים במינהלה או החלטותיהם לאדם שלא הוסמן כדין לקבל אותה ידיעה.

הוראות מעבר

60. ועד תושבי קריית-ארבע, ממכתן ביום תחילתו של תקנון זה ואשר הרכבו מובא בתוספת לתקנון יעמוד יחד עם מנהל ענייני הקריה כמינהלה הקריה עד לקיום כל הבחירות הראשונות לפי סעיף 3 והיו להם כל סמכויות מינהלה הקריה לפי תקנון זה.

פרסום

61. תקנון זה יפורסם:

(1) על לוח המודעות שבמשרדי המינהלה;

(2) על לוחות המודעות בחתימת חלקות המגרש;

(3) בקובץ "חוקי עזר-קריית-ארבע" שתנהל המינהלה ושעתקים ממנו יהיו פתוחים במשרדי המינהלה לעיונו של כל מעוניין בימים שמשרדי המינהלה פתוחים לציבור.

תחילת תוקף

62. תחילתו של תקנון זה ביום כ"ז בתמוז תשל"ה (3 ביולי 1975).

תיקון

63. תקנון זה יקרא "תקנון קריית ארבע, תשל"ה - 1974".

"ז" בתמוז תשל"ה (3 ביולי 1974).

אריה שלו,
מפקד
יהודה והשומרון.

ת ו ס פ ת

1. קוֹתִיאֵל בְּדַעְוָן.
2. לוֹינְגֶר מֹשֶׁה.
3. עַרְמוֹנִי יִצְחָק.
4. צְחוֹר מֹשֶׁה.
5. רוֹזֶנְבֶּרְג אַרְיֵה.

18.2.76

קרית ארבע

אינפורמציה כפי שנמסרה ע"י רובי שטרסברג ממינהלת קרית ארבע

מספר האוכלוסיה במקום

260 גברים כולל רווקים
250 נשים כולל רווקות
100 תלמידי ישיבת ההסדר
572 ילדים וצעירים עד גיל גיוס

ס"ה:

1182 נ'

מתוך המספר הכולל 240 משפחות

מדינת ישראל

משרד התקשורת

היחידה לטיפול בפניות הציבור

11.1.76

תאריך: ו' בשבט תשל"ו
8 בינואר 1976

מספר:
14 שש 6(103)י-ם

לכבוד
מר יצחק גזפאן
מזכיר מינהלת קרית ארבע
ת.ד. 15
קרית ארבע - חברון

מר גזפאן הנכבד,

פניתך מיום 30.12.75 לשר התקשורת הועברה ליחידה הזו לטיפול ולמתן תשובה.

בירור הפניה העלה, כי המועד האחרון לפרעון חשבון הטלפון מאי-יוני 75 של המנויים בקרית ארבע היה יום 31.8.75.

ביום 19.10.75 התקשרו טלפונית עם המנויים אשר טרם פרעו חשבונותיהם והודיעו להם כתזכורת, כי מאחר ולא פרעו חשבונותיהם, הם צפויים לניתוק הקשר.

ביום 30.10.75 ניתנה הוראה לניתוק הטלפון של המנויים שפגרו בחשלום.

המנויים אשר פגרו בחשלום החלו בפרעון חשבונותיהם החל ביום 30.10.75, כאשר מרביתם פרעו חשבונותיהם בעקבות הופעתו האישית של קמ"ט טלקומוניקציה בקרית ארבע, אשר גבה את החוב, בתוספת דמי חידוש קשר בסך -.60 ל"י. באשר לפרעון חשבונות הטלפון של מוסדות הציבור, נאות הקמ"ט, לא לבוא במקום דמי חידוש קשר, אלא לחייב את חשבונות הטלפון שיופיעו לתקופת החשבון הקרובה.

הוראה על חידוש קשר ניתנה בו-זמנית עם פרעון חשבונות הטלפון.

אבקש לציין, כי המגור היה לא "מספר ימים", כפי שהנך טוען, אלא של לפחות חודשיים (ממועד האחרון לחשלום, 31.8.75 עד 30.10.75, מועד מתן ההוראה לניתוק).

משרד התקשורת פועל בהתאם לתקנות בנדון שפורסמו לפי צו מס' 13 בדבר מנויי טלפון (יהודה והשומרון) מס' 532, תשל"ד-93, ולכן צר לנו שלא נוכל להענות לבקשתך ולהחזיר דמי השימוש. יחד-עם זאת, אם בין תושבי קרית ארבע ישנם מינויים אשר פרעו חשבונות הטלפון שלהם למני הניתוק, אפילו באיחור ונגבה מהם דמי חידוש קשר, אבקש שהללו יפנו ל- קמ"ט טלקומוניקציה, אשר ישמח לבדוק לגופו של ענין כל מקרה שיובא לפניו ויחזיר את המגיע, אם אמנם הדבר מתחייב מהבדיקה.

אציין עוד שהחשלום של -.60 ל"י אינו קנס, אלא חשלום לכסוי ההוצאות הכרוכות בפעולות הטכניות והמשרדיות המתחייבות מאי-חשלום חשבון טלפון.

בכבוד רב,

א' גונן
מנהל היחידה

העתק: לשכת השר - לידי מר יצחק שומרון.
לשכת השר גלילי - משרד ראש הממשלה.
קמ"ט טלקומוניקציה - מר שלמה רק.
מנהל שירותי הטלפון - מר עוזאי

היועץ המשפטי - הגב' אסתר שמואלביץ

רח' כורש 12, ת"ד 274 ירושלים 91000
טל' 227184 (02)

ירושלים, י"ז סבת תשל"ו

21 דצמבר 1975

אל: אלי מזרחי - לשכת רוה"מ

מאת: השר גלילי

הנדון: הצעת תשובה

לדעתי, לא רצויה התערבות רוה"מ. הנושא צריך להגיע לרוה"מ

אך ורק באמצעות שח הבטחון.

ב ב ר כ ה,

ישראל גלילי

ב"ה

מנהלת קרית ארבע
ת.ד. 15
מספר 0 - 6
תאריך י"ט כסלו תשל"ו
23.11.75
טלפון 971 505

לכבוד
האלוף ורדי
משרד הבטחון
ה ק ר י ה
ת ל - א ב י ב

נתקבל
5 - XII. 1975
161-23-1

כבוד האלוף ורדי,

הנדון: א) סחבת בבקשותינו
ב) שכביש

א) בעקבות פגישתנו עם שר הבטחון בקרית ארבע ביום כ"ג מנחם אב תשל"ה אשר בה נדונו 3 הנושאים: מערת המכפלה, הרובע היהודי ופתוח הקריה בקשנו פגישה נוספת לקדום נושא פתוח הקריה. פגישה זו התבקשה בפועל ע"י מנהל משרד השכון מחוז ירושלים מר יעקב אייגס אך באה ביוזמת שני הגופים: מינהלת קרית ארבע ומשרד השכון. הבקשה לפגישה עם השר הוגשה כשבוע לאחר בקור השר בראשית חודש אלול. השר בקשנו לגשת דרכך וכך נהגנו והפגישה יצאה לפועל כעבור חודש וחצי בחול המועד סוכות. בפגישה זו בקשנו:

א) סגירת שטחים נוספים.
ב) קביעה עובדות צבאיות על גבעת חרסינה ועוד מקומות בשטח הסגור כדי להרגיל את תושבי חברון להמשך פתוח הקריה מעין מה שהיה בגבעה הראשונה של קרית ארבע.
ג) תפיסת שטחים בשטח ד' ו- ה' והמרכז המסחרי.
ד) אפשרות של מסגרת למודים בשעות היום או פתיחת מוזיאון בבית הדסה בחברון.

בשני חנושאים הראשונים סוכם שנקבל תשובה, בנושא השלישי סוכם שמשרד השכון יגיש את המפות למפקדת יו"ש ובנושא הרביעי סוכם שכב' ישוחח עם שר הבטחון.
פתוח מואץ של הקריה נסחב שנים רבות אך ציפינו שסוף סוף ישתנה המצב והנה שוב סחבת.

מנהלת קרית ארבע
ת.ד. 15
טלפון 971 505

ב"ה

מספר _____

תאריך _____

הסתכת בחוסר התלטות חיוביות בנושאים א' ו- ב' גורמת למספר נזקים חמורים:

א) המשך בניית ערבית בשטחים שיש טיקול לסוגרם וגם בשטחים הסגורים בפועל.

ב) שכונה קטנה שאינה מתפתחת בקצב מואץ ליד עיר ערבית עויינת הגדולה בפועל פי 50 היא בגדר מרצה הקוראת לגנב. יש חשש רציני שתחושת אי ההתקדמות תגביר פעילות עויינת נגד הקריה ח"ו.

ג) צפויה דמורליזציה בקריה - אם תתפתח תחושת גטו יהודי ליד העיר חברון.

הסתכת בחוסר התלטות בנושא ג' גורמת ל-

בשטח ד': חוסר כביש בשטחי מתחת לשטח ד' ויתכן שחוסר כביש זה ימנע את האכלוס מחוסר כביש מקיף לשכונה זו.

בשטח ה': חוסר כביש המאפשר עבודה תקינה
חוסר כביש בשטחי לשכונה זו.

בשטח המרכז המסחרי: חוסר אפשרות תכנון (ואח"כ פתוח) של החלק השני של המרכז המסחרי הכולל משרדים חנויות בנק ודואר. אין טעם שחוסר שדותים אלה יפגע קשות בתנאים המינימליים הנדרשים לשכונה מרוחקת ממרכז עירוני יהודי.

הסתכת בחוסר התלטות חיוביות בנושא ד' גורמת ל-

המשך המצב שבעיר שהכילה מאות משפחות יהודיות, בתי כנסת ובתי מדרש, חנויות, ומרכז החלמה מפותח אין זכר לחיים יהודיים. היהודים נטבחו, נשרדו וגורשו - והיום שכל ריק מיהודים. המצב האומלל יכול להתפרש כאילו העיר מחכה שהיהודים ימסרו את העיר הריקה מיהודים לידי הפורעים. המחשבה על דבר פתוח הקריה ביהודים מחוץ לעיר וחוסר כל פעילות בעיר עצמה מביאה למחשבות על חלוקת חברון ח"ו.

ב) מספר שבועות לפני בקור שר הבטחון בחברון שמענו שהממשל הצבאי החליט לא לקבל את הצעות התוואי לכביש חדש יסיר אשר הוצעו לו ע"י משרד השכון מחוז ירושלים, והחליט על הרחבת התוואי הקיים.

ארבע

מנהלת קרית ארבע
ת.ד. 15
מספר .....
תאריך .....
טלפון 971 505

ב"ה

השלמנו עם הצעה זו מפני שנמסר לנו ע"י מר יעקב אייגס שמדובר בכביש רחב של 18 מ' אשר יאפשר מהירות נסיעה מקובלת ולא תהיינה בו כל בעיות. בשבוע שעבר נמסר לנו ע"י מנהל מחוז ירושלים הנוכחי מר שמריהו כהן שמדובר בכביש צר יותר שמהירות התנועה בו תהיה - לדעת מומחים - כ-40 ק"מ בלבד. לכן הננו מבקשים בזה דיון מחודש בנושא והננו מבקשים להיות שותפים בדיון. אנו בדיעה שיש להמשיך בטפול מואץ של ההרחבת המוצעת אך הננו עומדים על כך שיערך דיון נוסף בהקדם האפשרי ובשתוף נציגי המינהלת. לסיום נושא זה ברצוננו להזכיר שהיו כבר כמה תאונות בכביש הצר הנוכחי וכל השהייה בטפול נכון היא שאלה של פקוח נפש.

לכן נבקשכם לגשת בדחיפות להחלטות:

א) זרוז דחוף של ההרחבה הנוכחית.

ב) דיון על כביש שיתן תשובה יסודית לבעיות הקריה.

מחובתינו לדווח שקיימת תסיסה בקריה לרגל התחושה שהממשלה אינה מוכנה לתת כל תגובה למתוח הקריה ואין ספק שהתסיסה תלך ותגבר אם לא תהיינה החלטות משמעותיות.

בכבוד רב

מ. לוינגר
מרכז המינהלת

העתקים:-
ראש הממשלה - מר יצחק רבין
שר הבטחון - מר שמעון פרס
שר המניים - מר יוסף בורג
מנהל משרד השכון מחוז ירושלים - מר שמריהו כהן

5.12.75

בס"ד יום ד' כ"ב בכסלו תשל"ו

26.11.1975

לכבוד

מנהלת קרית ארבע -חברון:

קרית ארבע

אדונים נכבדים מאד

הנדון: הודעת המינהלה בדבר הצעות למכירת פירות"

אנו מתיחסים להודעת כב' בדבר הצעות למכירת"פירות מוזלים" של הנובה,והיות ומכירת הפירות המוזלות יגרמו לנו הפסדים וירדור עסקינו בסופרמרקט .אנו כביכים לכב' הצעתנו כי אנו מקבלים על עצמנו למכור "פרות וירקות"מוזלים של הנובה בקבלנות לפי תנאי המינהלה שיפורטו בהסכם ,ולא נעלם מעיניכם שאנו נמצאים בים של תובות ולנו זכות קדימה אשר לא הפסנו מלפתוח העסק מתוך בטחון בצור ישראל וכב' ממשלת ישראל .ומבקשים מכב' לשמור על האינטרסים שלנו כדי שנוכל לתת שירות לאחינו בקרית ארבע . ולידיעתכם שחרבה קונים מאלה שמוכרים בבתים .וגם מחברון .ומירושלים עצמה .נא להתחשב במצבנו ולקיים לא תעמוד על דם ריעך .

בכבוד רב

פנחס מנצורה

העתק:לשר המסחר ותעשיה:

"ועדת השרים להתנחלות:

" איגוד מסחר זעיר-יר-

" התאחדות התימנים בישראל: קרית ארבע

מר מנחם שניידר
ק"ש - אמיקם.

ויקרון

18.11.75

י' כסלו תשל"ו
14/11/75

תנועת הישובים העירוניים החדשים

דף ידיעות מספר 3

דרושה הגדרה לאלון שבות

הישוב "אלון שבות" מסווג כמרכז אזורי אף שאינו מתפקד ככזה. אינו מתבסס על מתן שירותים למסביבתו ואינו מאכלס את עובדי הציבור של הישובים השכנים. כלכלתו - על ישיבת "הר עציון" הממוקמת בתוכו ועל עבודת הון, בעיקר בירושלים. לאחרונה החל מסתמן כוון נוסף של פיתוח מפעלי מלאכה יצרניים, זאת בזמה עצמית של תושבים.

עם אישור 48 מגרשים לבניה עצמית במקום נוצר קצב מעיק. מחד - בעלי בתים וכאידך - תושבים ותיקים המתגוררים בעל כורחם בתנאי שכירות והמלווים תחושה של אדעיות. יתר על כן - יש יסוד מדאיג בתופעה לפיה מחליטים גורמים חיצוניים על כווני פיתוח כאלה או אחרים בעוד האוכלוסיה הקיימת אינה נשאלת לדעתה.

בהעדר הגדרה ברורה ומתייבת של אופי הישוב ומעמד תושביו עלול הוא להתפתח כגידול בלתי מבוקר שלא לרצון הן לתושביו והן לאיזור. תופעות מסוג "בתי קיץ", מפעלי תעשיה שאין מגביל את צבירתם בתחום האקולוגי, בהעסקת פועלים וכו', חוסר יזמה פרי אפטרופסות איזורית, כל אלו עדיין לא קנו שבתה במקום ובאורח פלא הצליח הישוב עד כה לגונוט עצמו כישוב קהילתי מצליח המקיים מערכות חברתית ופעילות הראויה להתברך אך ככל שהוא גדל ומתפתח רב הצורך בגושפנקא בעלת שיניים. הגדרתו כישוב קהילתי האפשר לו לשמור על צבינו המיוחד העשוי לשמש דוגמא לישובים נוספים שיוקמו בעתיד.

ידיעות בקצרה

צוות יעוץ לתכנון פיסי: - הוקם צוות מתנדב הכולל מומחים בתחומי התכנון הפיסי (אדריכלות והנדסה) אשר יעזור לישובינו בהתייחסותם לתוכניות פיתוח. נכללים בו האדריכלים י. דרקסלר, א. טאומן, מ. לוינפלד, המהנדס ד. לוית ור. עומר - אדריכל נוף. בהעדר כישורים מקצועיים התקשו הישובים עד כה לבקר את התוכניות המתייחסות אליהם. קושי זה גדל ככל שהתפתח הישוב ונתבקשה חות דעתו לגבי פרטים בתחום המיקום, אופי הבניה, הקף הצרכים ולגבי תכניות כוללניות. הצוות החדש יסייע אפוא לישובים להגיע לבחינה מקצועית שקולה ומעמיקה ולנקיטת עמדה שיש לכבדה.

ימית - פיגור בפיתוח הכלכלי פוגע באיכלוס: - תהליך איכלוס גוש המגורים הראשון (185 יחידות דיור שהקבלן הושלמה) מתנהל בקצב איטי בטל העדר מקורות תעסוקה בישוב. כידוע לא היה שום קושי במכירת הדירות והן נחטפו מיד כשאך הוצעו למכירה לציבור אך הופעת המשפחות נעשית באיטיות. בשלב זה השתכנו חברי "הגרעין האמריקאי" ובתהליך - חברי "הגרעין הרוסי". כן מצולות בשטח כ- 15 משפחות "ישראליות" וממתינים לתחילת איכלוס הדירות המיועדות למשפחות עובדי צה"ל. התעשיה המיועדת להוות ענף תעסוקה ראשי בעיר עדיין בתיחוליה. מספר מפעלים אשר הפעלתם תהיה כרוכה בכמה מאות מועסקים, ממתינים להשלמת תשתית איזור התעשיה שרק לאחרונה הוחל בהקמתו.

קרית ארבע - מחסור חמור בשרותי מסחר: - סבל רב נגרם לאוכלוסיה עקב המחסור בשירותי מסחר בקרית. החנות הרשמית היחידה רחוקה מלענות על הצרכים (בהתאם לקריטריונים המקובלים נדרשים עבור אוכלוסיה בהקף הנוכחי של קרית ארבע כ- 15 יחידות מסחר ושירותים אישיים). למצוקה תופעות לואי בלתי רצויות של פיתוח שירותי מסחר

2/...

בתוך דירות מגורים . תוכניותיו של מרכז מסחרי מוגבל הקף ממחינות להוצאתו של מכרז בניה שההליכים הכרוכים בו מתמשכים עת רבה. ע"מ להקל על החושבים בוחנת מינהלת הקריה תוכניות להקמת מבנים ארעיים אשר יאפשרו פתיחת מספר חנויות בטוח זמן קצר יחסית.

קרית ארבע - מוכלסות הדירות: - החששות שלוו את תחזיות איכלוסן של הדירות המסתיימות והולכות בקרית ארבע נתגלו כמוקדמות. כידוע מונה אוכלוסיתו הנוכחית של הישוב כ- 250 משפחות ועתה מסתיימת והולכת השלמת כ- 300 דירות נוספות. כמות זו משמעותה - הכפלת הישוב בהקופה קצרה יחסית ואין פלא שעוררה חששות. מסתבר שמאה הדירות הראשונות שהוצאו לאיכלוס בשכונה ג' "נאכלו עד תום" 38 מהן אשר יועדו למכירה - נמכרו ו- 72 האחרות אשר נועדו להשכרה - הושכרו. לא ברור מעמד כ- 200 דירות נוספות שבניתם מסתיימת בשכונה ב'.

פרופיל של ישוב:

ג'בל מוקסם

ג'בל מוקסם, "ההר המדורג" מצוי בדרום מערב השומרון כ- 7 ק"מ צפונית לנוה אילן וכ- 6 ק"מ מזרחית למבוא חורון. הר רחב מידות המחמר מחונות מדרגה מעל מדרגה, ופסגתו רחבה ומשתרעת בגובה 550 מטר מעל פני הים. הכפרים הסמוכים לו בית לקיא - ממערב, בית אענן - מדרום מזרח, ובית עור א-תחתא מצפון. ההר עצמו רובו טרשים ומעוטו קרקע המעובדת באורח אכסטנסיבי וללא השקיה. הכפרים השכנים, בדומה לכפרי השומרון עיקר מחייתם על חקלאות וזו כוללת מטעים (כרמים, זיתים, תאנים) גידולי שדה בעל וירקות, בהקף סימלי מצויים גידולים אלה אף בשיפולי הג'בל. ביקור במקום מחייב הליכה רגלית בת מספר קילומטרים מבית ענן וטיפוס לאו דוקא מייגע אל פסגה יפת נוף.

גרעין מערב שומרון, הכולל כ- 130 משפחות צעירות בחר באתר זה כיעד להקמת ישובו המשפחות, רובן בעלות מקצועות טכניים ומינהליים (מהנדסים, טכנאים, אנשי אירגון ומינהל ועוד) מתגוררות באיזור גוש דן, ומזה כשנתיים הן חולמות את חלום יסודם.

המחכונת המוצעת היא של ישוב קהילתי בן כמה מאות משפחות אשר יהוה מסגרת חברתית ואירגונית פעילה. ההנחה היא שבצד איזור המגורים אשר ישא אופי כפרי יפותח איזור למלאכה ותעשיה זעירה. מפעלים בבדים יותר ימוקמו במרכז תעשיה איזורי שיפותח בסביבה (מודיעין?). הקף האוכלוסיה יאפשר פיתוח מערכת שירותים ברמה טובה, בכלל זה שרותי רווחה, חברה, קניות ושירותים אישיים. חברי הגרעין ערים לאופיו של הישוב אשר חייב להרוג מתחכנה של שיכון ומקום מגורים בלבד ולהגיע ליצירה בעלת משמעות חברתית. הכרותם הפנימית ומשך ההבשלה הארוך בגרעין הממחין ליעדו מסייעים לפתוח כוון זה.

בשתי פגישות שהקיימו לאחרונה בין נעד הגרעין לבין מר א. עופר שר השיכון וראש המינהל לבניה כפרית מר ש. אבני הוצג רעיון הישוב וזכה לעדוד ולהערכה חיובית. שר השיכון אף הביא את ההצעה לפני ועדת שרים לענייני התישבות וזו בילתה לו רוח אוהדת. אין לנו אלא לקוות שבימים הקרובים אמנם תתקבל ההחלטה הגואלת ויחל פרק ההקמה.

3.11.75
לשכת השר גלילי

כ"ד חשון תשל"ו
29/10/75

תנועת הישובים העירוניים החדשים

דף ידיעות מספר 2

ועדת העבודה דנה ב"בני יהודה"

ועדת העבודה של הכנסת קיימה דיון ראשון בנושא צווי הפינוי אשר הוצאו כנגד מספר משפחות מבני יהודה. כידוע הוגשה הצעה לסדר ע"י חבר הכנסת (חיים שר) זבולון המר בעקבות הוצאתם של הצווים הנ"ל ע"י הסוכנות היהודית. המשפחות כנגדם הוצאו האזהרים מתגוררות בישוב ומתקיימות מענפי ייצור שונים (נגריה, הפעלת כלים לעבודות עפר). ענפים אלו אינם "תואמים" את הגדרת "המרכז הכפרי". הדבוק לישוב ועל כן נתבקשו המשפחות להתפנות.

מיד עם הוצאת הצווים פנינו לגורמים שונים - וראשי הסוכנות בכלל זה - והצבענו על חוסר ההגיון במעשה. הצענו שנושא הגדרתו של הישוב יבדק מחדש לאור השגותינו אודותיו. המחלקה להתישבות דחתה את פניותינו והתעקשה בעמדתה אף אחרי בירורים שקיימו ע"י הגב' סנטה יוספטל ואשר בהם נמצאה הסוכנות היהודית מבודדת בעמדתה. פניותינו להרחבת סמכויותיו ומעורבותו של הישוב בבעיותיו (כגון: ייצוג רשמי בוועדת האיכלוס) נדחו אף הן.

בדיון בוועדת העבודה הציג מנהל חבל הגליל של הסוכנות היהודית תכנית חדשה אשר אושרה ע"י הסוכנות היהודית ואשר לפיה אמנם יעשו שינויים המגמה להרחיב את זכויות אוכלוסית בני יהודה ומוסדותיה הנבחרים.

מן ההחלטות: - להעניק הטבות מלאה לנציג הישוב בוועדת האיכלוס
- להרחיב את הגדרת "שירותים האזוריים" המקנים לעוסק בהם זכות מגורים בישוב.
- להחתיב שלא להוריד משפחות שאינן זכאיות למגורים בבני יהודה (בהתאם להגדרת הסוכנות היהודית) מן הגולן ולאפשר להם להמתין במקום עד שייבנו שיכוני מגורים בעיר קצרין.

חברי ועדת העבודה של הכנסת בזה אחר זה ובלא יוצא מן הכלל, התריעו על תופעת החביעות המשפטיות ותבעו את ביטולן המידי. מקרים שאכן כרגע זו יסוכם הנושא באחת מישיבותיה הבאות של הועדה. אין ספק שלו גלתה הסוכנות היהודית יתר פתיחות ונכונות להקשבה במגעינו הישירים, היתה חוסכת מן המתישבים ומעצמה עוגמת נפש, זמן וממון.

ידיעות בקצרה

במזכירות: - בישיבת מזכירות התנועה בתאריך 26/10/75 סוכם לענות בחיוב על בקשת בני יהודה ולסייע לישוב במימון ההליכים המשפטיים הכרוכים בתגנה על המשפחות שקבלו צווי פינוי מן הסוכנות היהודית.

- מרכז ההכרונה לערי פיתוח העוסק בהכוונתם של מעוניינים לערי הפיתוח השונות בחחומי הקו הירוק, החל מכוון אל משרדנו את הפונים בבקשת אינפורמציה אודות הישובים העירוניים שמעבר לקו הירוק ככך נמצאה איפוא כתובת למעוניינים, שעד כה לא היתה מצויה כלל. נציין שאף משרדי ממשלה שונים ההלו מכוונים אלינו את הפונים אליהם בבקשת ידע על האפשרויות להתישב בישובים עירוניים מעבר לקו הירוק.

✓ קרית-ארבע: - מנהלת הקריה ערערה על תכנית הבינוי אשר הוכנה עבור "גבעת המחנה". איזור זה המשמש רזרבה קרקעית אחרונה "המצויה בידי" ממוקמת כך שהיא עשויה לחיות מרכז לעיר המתפתחת בעתיד. בתור שכזאת חשוב להבטיח שפרוייקטים ציבוריים שונים אכן ישולבו בה. בינויה ועוד בצפיפות יחרה כמוצע ע"י משרד השיכון עלול בסופו של דבר להיות בכיה לדורות.

ימית: - ראשוני המשהכנים בחרו בועדם הראשון. כידוע קיימו עד כה מחישבי ימית ועדים מפוצלים שיצגו גרעינים שונים (אמריקאי, רוסי וכדומה). עתה משהגיעו המשפחות הראשונות אל המנוחה והנחלה נבחר זועד המשותף. בחירתו הוגבלה ל-6 חדשים וזאת על מנת לעשותו מייצג אמיתי לאוכלוסיה המקומית המצויה בתהליך ההתוות וגידול.

קצרין: - הקמת בית הספר נמסרה לקבלן (האחים שורק) והוחל בסימונו בשטח במגמה להתחיל בהקמתן מידית. בן הושלם תכנון גן הילדים. קבלני מבני המגורים החלו ביציקות הבטון של היסודות . עם השלמת תשתית מערכת הכבישים צופים התחלת עבודות התשתית של איזור התעשיה בימים אלו.

2 /..

מעלה-אדומים: - נשלמת והגלכת התשתית למחנה נמגורים הארעי, הונח היסוד לכביש הגישה, במערכת המים משלימים את הפריטים האחרונים, נחפרה והונחה מערכת הביוב והוך שבוע ימים ניתן יהיה להציב את הגנרטור העתיד לספק את החשמל עד להילבור המחנה לרשת האספקה של החברה המזרח-ירושלמית. כנראה שאיכלוס המחנה יתרחש איפוא במחצית נובמבר.

פרופיל של ישוב:

קצרין

קצרין, המוגדרת כ"מרכז העירוני" של הגולן ממוקמת בטמוך לכפר ערבי ששמו מיוחס לישוב היהודי העתיק "קצרין". מקומה - במרכז הגולן ובמחצית גבהו עובדה המקנה לה נתונים מבעיים לשמש ישוב מרכזי לאזור בעל נתוני אקלים וגוף מושכים.

תכנית האב אשר הוכנה ע"י משרד השיכון (אדריכל ח. מרטנס) מיחסת לאוכלוסיה בת כ-20.000 נפש או 5000 יחידות דיור, וכן שירותים מסחר ותעשיה.

הבסיס הכלכלי של קצרין יתבסס על מספר היפקודים:

- היוחה מרכז שירותים לאיזור העתיד לכלול בתוכו כ- 25 ישובים הקלאיים.
- היוחה עיר קדמית העשויה לשמש בסיס מגורים עבור אוכלוסיה הקשורה בנושאי בטחון דצה"ל.
- מרכז תיירות דגופש עבור המבקשים להנות מנחוניו המצויינים של הגולן, ומיקומה הממוך לכנרת בגובה בר מחקיימים תנאי אקלים אופטימליים.
- תעשיה נייטרלית, בעיקר בענפים שאינם כרוכים בהובלות כבדות.

שלב א' של הישוב כולל 200 יחידות דיור וכן כ-35 משבצות קרקע לבניה עצמית. יחידות הדיור הללו כוללות בתים חד וחלי-קומתיים ונהקמתם הוחל לפני כשבועיים. כ מתוכננים להקמה מידית מבני חינוך (בי"ס יסודי, גן ילדים ומעון יום) מרפאה, בית כנסת, בית תרבות ומרכז הכולל שירותי קניות, דאר, תחנת מגן דוד אדום ותחנת כיבוי. התשתית עבור החלק המוגדר כשלב א' מצויה בשלבי פיתוחה האחרונים ובימים הקרובים יוחל בפיתוח התשתית לאיזור התעשיה. עם השלמת התשתית יתחיל משרד המסחר והתעשיה בהקמת מבני מלאכה ותעשיה אשר בשלב ראשון יכללו כ-2000 מ"ר בנויים.

הוחל בהקמתו של בי"ס שדה, ובו 30 חדרי אכסון המיועדים לקלוט כ-120 חניכים. המדובר במרכז למיורים והדרכה לאיזור הגולן. בי"ס זה אשר עבר גלגולים שונים מאז החל בפעילותו במסגרת קיבוץ מרום גולן מהקרב איפוא למשכנו הקבוע.

גרעין המתישבים המיועד לאכלס את בתיה הראשונים של העיר התארגן לפני כחצי שנה ומאז הוא מקיים פעילות רציפה, כרגע הוא מונה 40 משפחות. בראשו מזכירות נבחרת המרוכזת ע"י שמואל בר-לב מראש פינה וזו עוסקת בקליטת חברים חדשים, מתן אינפורמציה למעוניינים, מקיימת מעקב אחר עבודות התכנון והפיתוח, לוחות הזמנים, וטיב התכנון. באחרונה הגחל את בידוק מפעלים וחיפוש אחר יזמים. כן מתקיימים מפגשי חברה, טיולים ופעילויות מגבשות אחרות.

* *
*

ט"ו חשון תשל"ו
20.10.75

תנועת הישובים העירוניים החדשים

דף ידיעות מספר 1

אושרה הצטרפות ישובינר למסגרת מרכז השלטון המקומי.

בישיבת מרכז השלטון המקומי שהתקיימה ב- 9/10/75 אושרו בקשותיהם של הישובים העירוניים החדשים להצטרף למסגרתו. בהתאם לסיכום הוקמה יחידה מיוחדת עבור ישובינר שתפקידה לעזור בפיתוח הישובים תוך הטמיעות בבעלי מקצוע שונים - עובדי המרכז והעיריות בתחומים השונים של השרות המוניציפלי.

מרכז השלטון המקומי מאגד את הרשויות המקומיות בישראל, עיריות ומועצות מקומיות, והוא מקיים במסגרתו מספר יחידות עבור ישובים מיוחדים: עיריות פיתוח, מועצות ערביות, המסגרת שהוקמה עבורנו מקבילה איפוא ליחידות אלו. ההחלטה שנתקבלה סיימה תהליך בן מספר שבועות שלכל אורכו הפגין מוסד זה רצון טוב ומוכר לומר התלהבות לסייע.

צוות מומחים הכולל בעלי מקצוע בנושאים: מינהל, תכנון ערים, כספים, משפטים, הבריאה, סעד, כבאות ושירותים וטריניריים יתכנס ב- 26/10 על מנת להכיר את הנושא ולגבש תרכי עבודה. בהמשך יקיים הצוות ביקורים בישובים על מנת ללמוד מקרוב את בעיותיהם.

ידיעות בקצרה.

ימית. איכלוס שלב א': 185 יחידות הדיור הראשונות הושלמו והועמדו לרשות המתישבים. קבוצת המתישבים כוללת את אנשי גרעין העולים מארה"ב, גרעין עולי ברית המועצות, משפחות אנשי צה"ל וישראלים אשר רכשו דירות במקום.
בכך נשלם תהליך שנמשך למעלה משלש שנים ואשר קדמן מעולי ברית המועצות התמיד בר לכל אורכו.

קצרין. הוחל בעבודות הקמה של 74 יחידות הדיור הראשונות (מבנים חד- קומתיים) ובבנית בי"ס שדה. בהתאם לחוזים עם הקבלנים הסתיים הקמת יחידות הדיור הראשונות עד אוקטובר 1976, במקביל נשלמות והולכות ההבנות להקצאת מגרשים לבנית עצמית במקום.

ג'בל מוקטם. הצעה להקמת ישוב באיזור ג'בל מוקטם (כ-5 ק"מ מזרחית למבוא חורון) הועלתה בועדת השרים לעניני התישבות. זאת במסגרת ההכנות לעובדי הישוב באיזור ירושלים והפרוזדור אשה הוכנה ע"י משרד השכון. בדיון נקבעה עמדה כללית מחייבת תוך מגמה להביא לתקצוב הפרויקט בשנת התקציב הקרובה.
בכך הוכרה למעשה תכנית גרעין מערב שומרון להתישבות מעבר לקו הירוק ואומצה הצעת המיקום שגובשה על ידו.

2/..

מעלה אדומים. משרד השיכון אישר רשימת המשפחות אשר ירכיבו את גרעין המתישבים הראשון. המדובר ב-38 מבני מגורים ארעיים, בהם ישתכנו 26 משפחות ו-4 רווקים. הקצאת המבנים נעשתה במגמה להכליל כבר בגרעין הראשון משפחות מכלל הגרעינים שהתארגנו להתישבות במקום. האיכלוס עצמו צפוי עם השלמת עבודות התשתית תוך מספר שבועות.

קרית ארבע. הוחלט על הקמת מועצת פועלים בקריה. המועצה תסונף למועצת פועלי ירושלים ותקיים משרד קבוע. הצורך בגורם מוסמך אשר יפקוח בנושאי תעסוקה ואשר ידום פעולות בתחום הכורנת עובדים, תנאי עבודה וצרכים המחייבים ההיקה - מורגש מזה זמן רב. השתלבותה של הסתדרות העובדים בעיר עשויה להביא לפעילויות בתחומים חברתיים השונים מופעי תרבות ספורט ועוד.

פרופיל של ישוב: ק ר י ת א ר ב ע.

כבר מראה היצוני בלבד ניכר עליה ששוב אינה "צעד ראשון". אוכלוסית הקריה המונה כ- 1500 נפשות מאכלסת כרבע מכלל האיזור המצוי בתהליך הקמה ופיתוח: 250 מתוך כ- 930 יחידות דיור שהושלמו או המצויות בשלבי בניה שונים. דירות אלו תושלמנה במשך השנה הקרובה ואזי תמנה האוכלוסיה כ- 5000 נפשות. במקביל מצויים בשלבי אישור והכנון שכונות מגורים נוספות במסגרת איזור האיכלוס הראשון ומחוצה לו בכוון צפון. קצב הפיתוח החזוי - כ-300 יחידות דיור לשנה.

מאפיין את אוכלוסית קרית ארבע - גודל המשפחה שהוא הרבה מעבר לממוצעים המקובלים. המשפחה הממוצעת מונה כ-5.5 נפשות וזאת הרף מספר ניכר של זוגות צעירים, בחלקן מבין תלמידי הישיבה המקומית. הרכב האוכלוסיה בא לידי ביטוי אף במערכת החינוך אשר עם פתיחת שנת הלימודים כללה: פעוטונים וגני ילדים 197 ילדים
בתי ספר יסודיים ממלכתי-דתי, ממלכתי 195 ילדים
לומדים בירושלים (רובם בבתי ספר תיכון) 61 ילדים
סך הכל: 453 ילדים

תעסוקת התושבים מגוונת ורחבה מתבצעת במסגרת הישוב. מכלל כ- 300 המועסקים כ- 75% קשורים במקומות עבוד מקומיים (יצור ושרותים), רק כרבע קשורים למקום עבודה מרוחק, בד"כ בירושלים. ענפי התעסוקה המקומיים העיקריים: תעשיה (65 מועסקים), חינוך ושירותים מוניציפליים, משטרה ובטחון, ישיבת ההסדר ומקצועות חפשיים.

התעשיה המקומית כוללת 23 מפעלים בד"כ קטנים ובינוניים אשר שטחי הבנוי של הגדול שביניהם אינו עולה על 1000 מ"ר. בסה"כ מצויים עתה 12000 מ"ר של מבני תעשיה המאלסים עד אפס מקום את איזור התעשיה הראשון שהוגדר במסגרת הישוב. כבר עתה מתנהל פיתוחו של איזור תעשיה נוסף בו מצוי בתהליך ההקמה סניף למפעל מנועי בית שמש (שלב א' - 1000 מ"ר ו-50 עובדים) המיועד להפעלה באביב 1976, וכן מאושרים 2000 מ"ר אחלמות להשכרה בבעלות חברת "מבני תעשיה". ענפי התעשיה העיקריים עתה: ענפי מחכת, עץ, מוצרי בניה והפצי נוי.

הבעיות המרכזיות: איכלוס הדירות המוקמות תוך הקפדה על איכות המועמדים.
פיתוח ענפי כלכלה.
עיבוד תכניות כוללת לישוב אשר תהיה בעלת תקף חוקי ואשר תאפשר התרחבות ללא חשש מסגירת אופציות כתוצאה מפעולות בניה שיעשו ע"י האוכלוסיה הערבית השכנה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הסתדרות הפועלים החקלאים
המרכז החקלאי

24.9.75
לשכת השר גלילי

תל-אביב, ג' בתשרי תשל"ו
8.9.75

תיק 3/01/9
מחלקה

לכבוד
השר ישראל גלילי
הקריה
רח' ג' 13
תל-אביב.

ח.נ.

בהמשך לשיחתנו מיום 4/9/75 אביא לפניך את הירהורי והשגותי בענין ההתישבות העירונית החדשה.

לפני כחדשיים פנה אלי עוזי גדור בשם ארגון ההתישבות העירונית החדשה בבקשה לקבל את הארגון תחת חסותו של המרכז החקלאי. נציגי הישובים מרגישים שדרוש להם גב צבורי, עזרת מוסד שביכלתו להניע מוסדות ממשלתיים, סוכנותיים וצבוריים אחרים, כדי לקדם את פיתוח הערים החדשות בדרך הנכונה.

מזכירות מחלקת ההתישבות של המרכז החקלאי החליטה שקודם כל יש לאסוף מידע על הבעיות, ורק אחרי זה אפשר להחליט אם המרכז החקלאי יוכל וצריך לקבל על עצמו תפקיד איזה שהוא בקשר להתישבות עירונית זו.

נפגשתי עם נציגי אופירה, ימית, קרית ארבע, בני יהודה, אלון שבות. אחרי שמיעת בעיותיהם הגעתי למסקנה שאין בכוחו של המרכז החקלאי לקבל אחריות זו. אבל השתכנעתי, שאסור להשאיר את המצב כפי שהוא כעת.

אציין כמה עובדות: כל אחד מן הישובים האלה מנוהל ע"י פקידים שמקום ישיבתם בתל-אביב. אופירה מנוהלת ע"י מרחב שלמה שבראשו עומד ראובן אלוני, משרדי מרש"ל בת"א והוא מסונף למשרד החקלאות. משרד השיכון פועל באופירה על דעת עצמו, כ"כ משרד התיירות. אין במקום איש בעל סמכות תאום, או התערבות. כל הבעיות מופנות אל משרד מרש"ל בת"א, וזה למרות ש 50 המשפחות שכבר התישבו באופירה כלן ותיקות בארץ, יש להן דעות וחכניות משלהן, אין להם השפעה על הנעשה בישובם.

2/..

בית המרכז החקלאי,
שד' שאול המלך 8, ת.ד. 40010, טל. 25 21 71
תל-אביב

8.9.75

תיק .....
מחלקה.....

* קריית ארבע יוצאת דופן במובן שיש לה ועד נבחר. אבל ועד זה עוסק בפוליטיקה ולא בנתינת שירותים מוניציפליים, או פיתוח כלכלי. הועד מודרך ע"י גוש אימונים שמשתמש בקרית ארבע כבסיס לפעולותיו. היות ואין איש הדואג לפיתוח כלכלי, עובדים רוב הגברים בירושלים. במפעלים הקטנים הקימים במקום זה הפועלים הם ערבים. אם היה צריך להיות משמעות בטחונית לקרית ארבע, כעמדת מגן על ירושלים, המציאות היא הפוכה. בשעות היום רוב הגברים היהודיים לא נמצאים במקום אבל נמצא מספר רב של גברים ערביים. תופעת לוואי נוספת : מאחר והחוק הישראלי לא חל על קרית ארבע וגם חוקי העבודה לא תקפים, מועסקים במפעלים הקטנים גם ילדים מתחת גיל 14, והמבוגרים מועסקים בשכר ובתנאים רחוקים מלהיות מקובלים בישראל.

ימית נבנית ע"י משרד השיכון, המינהל לבניה כפרית, המינהל רואה את עצמו ממונה על הקמת העיר, איכלוסה ופיתוחה. ההכרעות מתקבלות בתל אביב. נציגי 2 הגרעינים, הרוסי והאמריקאי, הנמצאים כבר שנה וחצי בארץ ומרוכזים במרכזי קליטה, שותפים כמשקיפים בועדת איכלוס, אבל אין להם ידיעה והשפעה על אופי הפתוח הכלכלי. רק בימים האחרונים אותר ששח תעשיה. פירוש הדבר, שבימים הקרובים יופנו כ 90 משפחות לדירות הגמורות, מבלי שהוקם אף מפעל, מבלי שיש תכנית ממה יתפרנסו. המועצה האיזורית אשכול קיבלה על עצמה לספק בהתחלה שירותים מוניציפליים ראשוניים, מתוך אחריות לנעשה, לא בגלל שמי שהוא מרח לחשוב מי יספק שרותים כאלה. אם הבינותי נכון את מר אבני, העומד בראש המינהל לבניה כפרית חוקם גם קצרין ברמת הגולן באותה דרך : המינהל יתכנן ויבנה, המינהל יאכלס, יחליט, וכל זה בתל אביב, בלי קשר עם אלה שיתישבו בקיצרין.

בני יהודה מהווה בעיה מיוחדת במינה, בעיה המצריכה פעולה מהירה והכרעה. בני יהודה מורכב מ 2 חלקים : המרכז האיזורי, המיועד לשרת את ישובי דרום הגולן, ועובדי המפעל של התעשיה האויריה. הוסכם מראש עם מתישבי 2 החלקים, שקבלת דירה בבני יהודה מותנית בתעסוקה באחד מ 2 הגורמים: במרכז האיזורי, או במפעל. אבל החיים יותר מורכבים מחוזי ההתקשרות. מבין המשפחות שעברו לבני יהודה, בכוונה להתפרנס מעבודה במפעל או במרכז האיזורי, ישנן היום 5 משפחות שמסיבה זו או אחרת עזבו את מקום עבודתן, אבל רוצות להשאר בבני יהודה. מתישב אחד פתח נגריה פרטית ועובד בשביל הישובים בסביבה. אחר נהפך לקבלן לעבודות עפר ומפעיל ציוד כבד בסביבה. שליש הוא מורה בישיבה של מגשימים ומסרב לעבור למגשימים. הגוף השולט בבני יהודה מורכב מנציגי הסוכנות היהודית (האחראית למרכז האיזורי) נציג המפעל, נציג המועצה האיזורית עמק הירדן. נציגי המתישבים משתתפים כמשקיפים ומתחשבים בדעתם לגבי קבלת משפחות חדשות.

3/..

בית המרכז החקלאי,
שד' שאול המלך 8, ת.ד. 40010, טל. 25 21 71
תל-אביב

תיק .....
מחלקה .....

נציגי הסוכנות והמפעל החליטו שיש לפנות כל משפחה שאינה קשורה למרכז האיזורי, או למפעל והוציאו צווי פינוי משפטיים. נציגי המתישבים מתנגדים בכל תוקף והמתיחות במקום רבה. כדי למנוע התפתחות חמורה יש, לפי דעתי, למנות ועדה בדרג גבוה, שסמכותה תחקבל גם ע"י הסוכנות והמפעל. היה טוב מאוד, לו היית מסכים לעמוד בראש ועדה כזאת ולשתף בה את יחיאל אדמוני (הסוכנות) משה נצר (משרד הבטחון) יונה רוזן (המועצה האיזורית עמק הירדן).

<u>אלון שבות</u> הוקם כמרכז איזורי בגוש עציון, אבל גדל כבר ל-100 משפחות. המפרנסים שאינם עסוקים בשירותים איזוריים עובדים בירושלים. הקבוצים הסמוכים של הקבוץ הדתי מעוניינים לא לתת למרכז לגדול, חושבי המרכז רוצים להפוך אותו לישוב עירוני פתוח. הבעיות עדיין לא חריפות בגלל הצביון התנועתי המשותף לתושבי המרכז ולחברי הקבוצים, אבל הם יחריפו, אם לא תהיה הכרעה סמכותית מה צריך להיות אופי הישוב.

מכל הנאמר לעיל הגעתי למסקנה, שהרצוי ביותר היה להקים "מחלקת התישבות עירונית" במסגרת ממשלתית, יד מרכזת את כל הסמכויות ותוכל לתאם בין המשרדים הממשלתיים ולהיות כתובת למתישבים.

באין אפשרות מעשית כזאת, אני חושבת שצריך לאמץ את הדרך בה הוקמו ערד וכרמיאל : לכל ישוב חדש יהיה צוות הקמה ובו מיוצגים כל משרדי הממשלה הנוגעים בדבר : שיכון, מסחר ותעשיה, פנים, חינוך ותרבות, עבודה, כשמשרד אחד יהיה המוביל ונציגי המתישבים יהיו שותפים בעלי דעה מלאה. הדבר החשוב ביותר שנציגי המשרדים יתישבו במקום ויזדהו אתו והחלטות יתקבלו במקום, ולא ע"ה פקידים בתל אביב.

אשמח אם תפעל לקידום ענייני הישובים העירוניים החדשים. אנו עומדים לפני הקמת ישובים נוספים ואסור לתת לעניינים להתגלגל ללא הכוונה, ולכבות שריפות שאת התהוותן ניתן למנוע.

ב ב ר כ ה

סנטה יוספטל

בית המרכז החקלאי,
שד' שאול המלך 8, ת.ד. 40010, טל. 25 21 71
תל-אביב

29.8.47

לאה,

לב מתלבש בקריאת אירגע
שעם צילה ושאר הילדים
בטבעון, בוודאי כאשר תגיבי
בזעם הקדוש.

לפני הכל הראשון - בקרי
חולה בבאר של אח הטבעון.
נלמדתי לפני כ רגע שהוא
נמצא בקרון עם שאר הטבעון
ל-א שם השנון.

משה

21 באוגוסט 1975

לכבוד
מר ישראל גלילי
שר בלי תיק
משכן הכנסת
ירושלים

בשם 102 חותמים
מתושבי קרית ארבע – חברון
הוועדה היוזמת
– העצני אליקים
– שני וויס איתמר
– מגן שלמה
– הראל יצחק

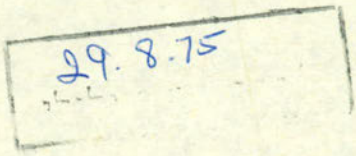

שר נכבד,

אנו, החתומים מטה, תושבי קרית ארבע – חברון מתכבדים להליט כאן תזכיר ששלחנו אל ראש הממשלה.

אנו מבקשים מאת כב' בכל לשון של בקשה להקדיש לדברינו תשומת לב ולסייע לנו בממשלה לגבי דרישותינו ובקשותינו, אשר הינן צנועות ואלמנטריות.

בכבוד רב

אליקים העצני
בשם הועדה היוזמת

קריית ארבע
חברון 10.8.1975

לכבוד
ראש הממשלה
מר יצחק רבין
משרד ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

ראש ממשלה נכבד,

אנו, הח"מ, תושבי קריית ארבע-חברון, מתכבדים לפנות בזה אל כב' בדחיפות בנושא עתידה של הקריה, הנתון כעת בסכנה חמורה.

ואלה פרטי הפרשה:

1.) מול קריית ארבע בכוון מערב מצוי רכס ה"ג'עברה", הגובל בעיר חברון והינו קרוב קירבה בלתי אמצעית למערת המכפלה. בראש גבעה זו הוקם לפני שנתיים מיבנה גדול של משטרת ישראל (משמר הגבול).

רכס זה הוכרז ע"י מושל חברון - לפי החלטת שר הבטחון דאז - כ"שטח סגור", היינו שטח המיועד לפיתוח הקריה, ובנייה ערבית עליו נאסרה. יצויין, שהשטח כולו טרשים.

בניגוד ליתר הגבעות שמסביב לקריה, נשמר צו הסגירה בגבעת הג'עברה, ואין כל מניעה להתחיל מיד בפיתוחה. בינוי גבעת הג'עברה משתלב היטב עם יתר התחלות הבנייה בקריה, לשלמות שכונתית אחת, של כ-8000 תושבים.

בכל התכניות הרשמיות היה בינוי הג'עברה נחשב כדבר המובן מאליו, עד ששר השיכון ביקר בקריה, עמד על מיקומה של הגבעה, והטיל ווטו על בינויה.

לא יתכן שום נימוק להחלטה זו שנקט בה השר על דעת עצמו, אלא הנימוק הפוליטי לעכב את התפתחות הקריה, בעיקר לצד מערב ולדוחקה למימדים של גטו ("שכונה יהודית").

2.) לעומת זאת מתכוון שר השיכון לרכז את הבניה בשנים הבאות בשטח המצוי כיום בתוך המיתחם המגודר שלהקריה, ואשר שימש בעבר מחנה צבאי.

דא עקא, שבנייה שיכונים בשטח זה תגרום למכשלות אחדות, אשר תהיינה בבחינת "בכייה לדורות", ללא כל תקנה:

א. ב 3-2 השנים ששר השיכון מבקש "להרוויח" ע"י התעסקות בבנייה בתחום המצומצם הנ"ל תתמלא גבעת הג'עברה, ותתמלאנה כל יתר הגבעות שמסביבנו בנייה ערבית צפופה, תהליך הנמצא כבר בעיצומו.

עקירתם של מאות ואולי אלפי ערבים תהיה אז כמובן בלתי אפשרית מבחינה פוליטית ואף מבחינה כספית. במקרה זה, שר השיכון יהיה הראשון אשר יתנגד לפינוי המוני של השכונותהערביות שתקומנה בשנים קריטיות אלה.

כיום - הג'עברה היא, כאמור, שטח טרשי, ריק, וכן מרבית שלוש

2/..

הגבעות הנוספות אשר אנו ביקשנו מאת שר הבטחון ל"סוגרן" לצורך פיתוח הקריה, ושר השיכון מתנגד.

ב. קרית ארבע הכיום מיצבור של שיכונים, ותו לא.

אין בה פארק, פינות נופש ומנוחה, ואף אין כל תיכנון כזה. בכל הקריה קיימת חנות אחת ("סופרמרקט") ותו לא.

בית כנסת מרכזי טרם נבנה וטרם אותר.

הקמתו של בית מלון או אף אכסניה נמנעת ע"י שר התיירות, שראה לנכון להחיל גם על הקריה את צו "ההקפאה". זאת, למרות שיש בילוש רב לבית מלון אצל המבקרים הרבים בקריה, אצל חוגים דתיים המבקשים לבלות ימים ולילות במערת המכפלה ולידה, ואצל נופשים שהאקלים הצונן בקיץ יכול להיות להם מקור משיכה ממדרגה ראשונה.

שלא לדבר על קולנוע, בית קפה, בריכת שחיה ושאר אתרי בידור ו"איכות החיים".

הרבה מדובר על "מתנס" (מרכז לתרבות, נוער, ספורט) ונאמר לנו שאף נמצא התקציב לכך.

המתכננים מחפשים גם מקום לבית ספר מקיף - ואין. גם חסר המקום להקמת מרפאה, וכל יתר מוסדות ציבור.

חלק מאלה מבקש שר השיכון לדחוק לתוך שולי גדר הקריה, ובלבד שלא לחרוג מתחומי ה"גטו"; היתר לא יקומו כלל, מהעדר שטח מתאים.

כך תיהפך הקריה למקום דחוס ומכוער, תדחה משתכנים במקום לקרבם, וממילא לא יהיה עוד צורך לדאוג לגידולה ולהתרחבותה.

ד. במצב זה דרשה מינהלת קרית ארבע כי שטח המחנה הצבאי לשעבר ייוחד לפארק ולבנייה ציבורית, ורק בשוליו תחבצע התכנית "בנה ביתך" ואלו שלב הבנייה הקרוב של בתי מגורים נוספים יהיה על הגבעה, והשלבים שלאחריו - בגבעות הסמוכות.

זה היה הרגע, בו הוטל ה"וטו" של שר השיכון, החוסם את הדרך בפני כל צמיחה לעתיד לבוא. נוצר מבוי סתום וכעין קפאון הנמשך כבר כמחצית השנה: אין אפשרות להכנן תכנון כולל כלשהוא, לא ניתן להחליט על מיקום מוסדות מרכזיים, הואיל ושר השיכון מעכב כל התפתחות מן הגדר החוצה - ואלו אנו, תושבי הקריה, לא נשלים עם הפיכתנו ל"שכונה" קטנה, מועדת לפוגרומים, צפופה ודחוסה ומכוערת.

כדאי לזכור שעל פי התוכניות הקיימות תגיע קרית ארבע בעוד 3-4 שנים לגודל של ערד בערך, אך זו תהיה "ערד" ללא חנויות, ללא בריכת שחיה ללא כל מוסדות צבוריים, ללא מרכזים חנוכיים, מטחריים או בידוריים ראויים לשמם. כבר כיום הספריה, ה"עיריה" (מינהלת), המירפאה, לשכת העבודה ועוד ועוד, הכל ממוקם בתוך דירות פרטיות.

3.) אנו משוכנעים שפנייה זו שלנו באה בשעה השתים עשרה ממש.

הן ההתפתחויות הפוליטיות והן הבנייה הערבית המתקדמת במהירות יעשו את גידולה של הקריה לקשה ביותר בטווח חודשים ולבלתי אפשרי בעוד שנים ספורות.

במצב זה לוקח על עצמו שר השיכון אחריות כבדה ביותר.

3/..

כב' ראש הממשלה, הקריה ירושלים.

אנו סבורים גם שאין לשר השיכון, בכל הכבוד, סמכות להחליט בעצמו ולבדו בנושא כה נכבד, שיש לו השפעה מרחיקת לכת על כל עתיד ארץ יהודה, על הגנת ירושלים מדרום וכן למניעת סכנות המורות לשפלת החוף, לדרום הארץ (כולל דימונה) ולאזור ים המלח; כולם נשלטים ע"י הר חברון.

השנים שעברו הוכיחו שיתכן דו-קיום יהודי-ערבי בחברון, וכי פיתוחה של קרית ארבע אינו מפריע ל"שלום". אך זאת רק כאשר השלטונות פועלים בהחלטיות, על פי תכנית קבועה מראש וללא רתיעה (אמנם, תוך התחשבות מירבית, חיובית, בצורכי האוכלסיה הקיימת). מאידך, כל אימת שנקטנו בחצאי צעדים, כאשר פעלנו בהססנות וגילינו סימני חולשה ומחלוקת פנימית - עוררנו התנגדות, הקמנו נגדנו עתונות עויינת וגרמנו לנו נזק פוליטי במו ידינו.

עדיין ניתן לתכנן את התפתחות הקריה בשטחים רזקים יחסית, כולם טרשים, וליצור מציאות של שתי ערים שכנות ותאומות, אחת יהודית ואחת ערבית. בעוד זמן מה נאחר את המועד.

4.) על כן, בקשתנו שטוחה לפני ראש הממשלה וחברי הממשלה להואיל ולהתייחס לפנייה זו בכל הדחיפות, כדי למנוע מוקדים חדשים של מחיזות הן ישראלית-ערבית והן פנים-ישראלית.

בכבוד רב,

כב' ראש הממשלה, הקריה, ירושלים.

ירושלים, כ"ב אלול תשל"ה

29 אוגוסט 1975

לכבוד

אליקים העצני

קרית ארבע - חברון

א. נ,

מאשרת קבלת התזכיר אשר נשלח לראש הממשלה,

הועבר לעיונו של השר.

ב ב ר כ ה,

אסתר

מזכירת השר

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא — מסווג

שמור

אל: וושינגטון ניו יורק לונדון פאריס אנקרה שהרין מס. 963/ת

רומא שטוקהולם טוקיו סן חוזה בון בריסל אוטבה ז'נה האג נשלח 081830 אוג 75

מערכת_המכפלה

לחלק פרשים ומדריכ בעקבות התחלואה הירדנית לצאת במסע הסברה ופעולה מדינית ובעיקר בקרב חברי מועביט והמדינות המוסלמיות.

1. השגרירים בסדרים במערכת המכפלה באים לחרחיב את זמני התפילה של היהודים מבלי לפגוע במוסלמים. השגרירים שרוכנס מבוססים על הנסיון שהצטבר במשך השנים במדרי התפילה והביקורים במערכת המכפלה ועל מנת למנוע סתירות והיכוכים תוכ כיבוד מנהגי התפילה ורגשותיהם של בניכל העדות. אין כוונה לחלק את המערה אלא את זמני התפילה ודרכי הגישה כך שכל אחד יוכל להתפלל כאלוהיו ולבקר את קדושיו תוכ כבוד הדדי ובלי הפרעות מטשהו.
2. למעשה נקבעו הסדרים הבאים:

א. דרכי_הכניסה_והיציאה

1. השער הדרומי ישמש לכניסתם ויציאתם של מתפללים מוסלמים.
2. השער הדרומי-מערבי לכניסתם ויציאתם של מתפללים יהודים.
3. השער המערבי- לכניסתם ויציאתם של תיירים ומבקרים בני כל הדתות.

ב. תחומי_התפילה

1. למתפללים יהודים-אולם אברהם תשרה.אולם יעקב ולאה. המרפסת והיצר הפנימית המחברות בין שני האולמות הללו.
2. למתפללים מוסלמים- אולם רבקה ויצחק .אולם הגיאולוגיה. אולמות הימפיה.
3. בשעות התפילה המוגרנה החלטות בין שני תחומי התפילה או יוצב משמר בכדי למנוע הפרעות הדדיות.
4. בשעות שאינן שעות תפילה- יוכלו המבקרים והתיירים לבקר בכל המקומות.

2/.....

מברק יוצא — מסווג

ג. זמני התפילה

1. המתפללים המוסלמים יוכלו להתפלל בהרם הקבוע לתפילתם, משך כל שעות היממה, כל ימות השבוע.
2. המתפללים היהודים יוכלו להתפלל בהרם הקבוע לתפילתם, בימות החול ושבת, בהתאם לשעות התפילה המקובלות.
ביום חג המועד יהודים בהתאם לשעות התפילה המקובלות. (ביום הכפורים, לרשל, משך כל היממה). ביום בו יחול החג המוסלמי בעיננו, כלומר תפילת קבלת שבת וערבית. ביום חג מוסלמי שיחול חופפים חגים יהודיים יחול גם כן החגדר המקום בעיננו. המחדינו מיחדים יקבעו כהחלט עתה לגבי ימי חג חופפים.

3. השינויים היו דרושים כדי לקיים את הסדר במערה כאחד שורת התנכלויות של מוסלמים לתפילה היהודית ופגיעה בקדושים כגון הלוויה מוסלמית במערה תפילה היהודית והכאת המשמר שנשלח למנוע זאת. קיום הסכמים של דרוזים דווקא בשעת התפילה היהודית, תליית פרוכת מאריג הקודש וסילוקה ושריפת ציור המסמל סמוך ששמש את המתפללי המערה ניזוק ונפגע בגדוש וכן וישלח.
4. ליקוט התצלומים ראו תדריך המברה 345 מ-23 דצמבר 1972 הכולל גם את מאת בייצ לוריא מימערבי 17.11.72.

ד. גישתנו העקרונית היא לאפשר גישה חופשית של מאמיני כל הדתות למקומותיהם הקדושים. הגישה הירדנית היא סלקטיבית ומפלה בין דתות כפי שהוכיחו בשנות שלטונם בגדמיע. לפיכך רואים הם פגיעה בזכויות אשר נמנעת בלעדיות ושורד כבוד דתי הדדי.

עדכאן

א ר י א ל

את רחום מנכל שהבט מנכל סמנכל מצפא מאום אב איר אנ מאסוק מלע הסלוב
ותיק הקורד אריאל וודיי רם אמנ.
/שמ.

29.6.75
לשכת השר גלילי

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה י"ג תמוז תשל"ה
22.6.75

לכבוד
ח"כ א. יפה
הסוכנות היהודית לארץ ישראל
י ר ו ש ל י ם

שלום רב,

הנני מודה לך על נכונותך אשר הבעת במכתבך מיום כ"ו בסיון תשל"ה.

לדעתנו כדאי לקיים כאן פגישה בזמן הקרוב כדי לעמוד מקרוב על הבעיות.
נודה לך אם תקבל את הזמנתנו ותודיענו על התאריך הנוח לך.

ב ב ר כ ה

מ. לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית ארבע

העתקים:-
יו"ר הנהלת הסוכנות מר פ. ספיר
השר ישראל גלילי
מר עוזי נרקיס

29675
לשכת השר גלילי

17.6.1975

לכבוד
השר יגאל גלילי
משרד הדתות
ירושלים

א.נ.

הבוקר, בעת משלוח המכתבים הרצופים, שמענו את הודעתו של שר הבטחון בדבר ההנחיה שניתנה למושל חברון אודות בית הכנסת "אברהם אבינו" בחברון.

עם זאת החלטנו להעביר לכב' את החומר הר"ב כדי לעדכנו בנושא.

יצחק אהרונוביץ'
יגאל גלילי
אליקים העצני
בנציון טבגר

יצחק אהרונוביץ'
רח' אחוזת שטרן 37/17
קרית יובל ירושלים

יצחק אהרונוביץ' (קודם : קיוב)
יגאל גלילי (קודם : קיוב)
אליקים העצני – קרית ארבע – חברון
בן ציון טבגר – קרית ארבע – חברון

16.6.1975

לכבוד

ראש ממשלת ישראל
משרד הביטחון
ירושלים

א.נ.,

אנו מתכבדים לצרף כאן :

1. העתק מכתבו של פרופ. טבגר, עולה מרוסיה ותושב קרית ארבע – חברון אל ראש הממשלה, בו תבע מממשלת ישראל, לגבי אחרים מקודשים לעם היהודי בחברון, שרידי טבח וחורבן, את אשר תבעו הוא וחבריו מאת השלטונות הסובייטיים, בין היתר לגבי אתר באבי יאר אשר בקיוב.

2. העתק מכתב גלוי אשר שלחו למעלה מ-50 עולים מרוסיה, כולם יוצאי קיוב, אל ממשלת ישראל באותו ענין.

גם הם נאלצו לדאבוננו הרב להמשיל את יחסה של ממשלת ישראל אל שרידי פרעות חברון ליחסה של ממשלת רוסיה הסובייטית אל אחרים דומים.

3. תזכיר אל ראש הממשלה, חתום ע"י 132 איש, מרביתם עולים מרוסיה ותושבי קרית ארבע.

תזכיר זה בא על רקע אי היענות לפניות הקודמות ומדגים ביתר ייחוד את מצבו של אתר בית הכנסת על שם אברהם אבינו אשר בחברון.

אנא הואל לתת לדברים מחשומת לבך ולחרום כל שביכולתך כדי למנוע בעתיד הצורך בעשיית השוואות פוגעות כאלו בין ממשלת ישראל לממשלה הסובייטית בגין פגיעה באחרים יהודיים מקודשים ובזכויות העם היהודי על לב מולדתו.

יצחק אהרונוביץ'
יגאל גלילי
אליקים העצני
בנציון טבגר.

132 חותמים, בניהם עשרות עולים מרוסיה
ועשרות מתנחלים מקרית ארבע, כולם ע"י

יצחק אהרונוביץ מירושלים, (תושב קיוב לשעבר)
קרית היובל,
רח' אברהם שטרן 37/17

ו' בתמוז תשל"ה
15 ביוני 1975

לכבוד
ראש הממשלה
מר יצחק רבין,
משרד ראש הממשלה,
<u>י ר ו ש ל י ם</u>

כב' ראש הממשלה,

1.) מונחת לפנינו פנייתו של פרופ. בן-ציון טבגר, עולה מברית המועצות ותושב קרית ארבע – חברון, אשר התריע בפני כב' על העזובה, ההזנחה וההפקרות, בה נתונים אתרים יהודיים – קדושים והיסטוריים – בעיר חברון.

הפרופ. טבגר היטווה את מה שמצא בחברון עם מה שראה בעיר קיוב, בגיא ההריגה של באבי-יאר.

כאן וכאן היו פוגרומים, ולמרבה דאבון הלב, כאן וכאן הממשלות מסרבות לטפל באתרים שנותרו – לציין כדבעי את זכר הקדושים ולכבד את האתרים הדוממים שהשאירו.

שבעתיים מכאיב, וממש בלתי ניתן לתפיסה, שכך תנהג ממשלה יהודית לגבי אתר של קהילה יהודית בארץ ישראל.

2.) על פנייתו לא קבל ממך הפרופ. טבגר כל תשובה ענינית.

3.) לפני כחודש פנו אל כב' למעלה מ-50 עולים מרוסיה, תושבי קיוב לשעבר, ואף הם ביקשו כי ממשלת ישראל לא תפקיר עוד את שרידי הייטוב היהודי בחברון ובעיקר את האתר של בית הכנסת ע"ש אברהם אבינו, וזאת בהמשך למאבקם נגד השלטונות הסובייטיים על הפקרת אתר באבי-יאר אשר בעיר מוצאם.

4.) מתוך הזדהות עם פניות אלה החלטנו אנו, החתומים מטה, לנקט בפעולה צבורית רחבה – בארץ ישראל ובחוץ לארץ – כדי למחות את החרפה הזו; ואם אין סיכוי למחותה מעל פני ממשלת ישראל תימחה לפחות ממצפונו של העם היושב בציון.

5.) במכתב זה נצטמצם בתיאור מצבו של אתר בית הכנסת על שם אברהם אבינו שבחברון, והוא ישמש הדגמה למצב בכללותו.

א. בית הכנסת נוסד באמצע המאה ה-16, ועמד על תילו עד שנת 1959, כאשר נחרב בפעולה מכוונת של המלך חוסיין, שהרס את מרבית הרובע היהודי והקים תחתיו שוק ירקות סיטוני.

2/..

ב. בית הכנסת היה מקודש ביותר על הקהילה היהודית, ולפי תעודות (תמונות ועדויות) היה מפואר ביותר.

אף לאחר פרעות תרפ"ט נשאר עומד על תילו, ונהרס כאמור רק ב-1959.

ג. כעת משמש אחר בית הכנסת לשלוש תכליות:

1. מחסן זבל.
2. דיר כבשים.
3. בית שימוש צבורי.

עדיין ניתן להבחין ביסודות העמודים ששימשו לארון הקודש ובשרידי הכתלים, ואין כל קושי לשחזרו.

6.) העובדה כי אתר בית הכנסת הזה עומד עשממונו ובחרפתו שמונה שנים לאחר השחרור ע"י צבא ישראל, יש לה משמעות של חרפה לאומית וביזוי הכבוד והמעמד שלנו בעיני שכנינו.

"המוחל על כבודו – כבודו מחול", ודבר זה יש לו גם השלכות פוליטיות מסוכנות ביותר.

7.) עם זאת, יש לתופעה המבישה הזאת גם בחינה בינלאומית, הואיל ואתרי תרבות וקודש של עם ישראל – גם אם ממשלת ישראל הפקירתם – עדיין אינם אפקר בעולם הרחב.

מאד לא היינו רוצים להגיע למצב, בו נצטרך לפנות אל חוגי תרבות בארצות זרות ולבקש מהם את עלבונה של דת יהודית ותרבות יהודית מידי ממשלה יהודית.

8.) הערבים ממלאים את חלל העולם בתלונות רבות מני ספור נגד ממשלת ישראל על פגיעה בזכויותיהם ובאתריהם. אנו מניחים שלפחות מרבית התלונות הללו הן כוזבות. למרות זאת, זכו התלונות להד רחב באו"ם, באו"נסקו ובשאר ארגונים ובמות בינלאומיות.

יתכן, והגיע הזמן להביא בפני פורומים בתוך לארץ, של יהודים ושל לא-יהודים, ידידי ישראל, זעקה יהודית להצלת אתר היסטורי מקודש של העם היהודי, העומד בחילולו ובשממונו. אולי תהא זו גם הדגמה שגם לנו זכויות כלשהן בארץ ישראל.

3/..

9.) אי לזאת הננו חובעים מאת כב' ראש הממשלה לנקוט מיד צעדים אלה:

א. להרוס את בית השמוש העומד באתר מקודש.
ב. לסלק את הדיר ואת מאסן הזבל.
ג. לגדור את המקום, לנקותו ולהפקיד עליו שמירה נאותה.
ד. לאפשר ולקדם חפירתו ושיקומו.

יצויין, כי כל השטח מוקנה במשרד רישום הקרקעות עד היום לבעלות יהודית, ואין כל קושי משפטי עומד בפני ביצוע חובות אלמנטריות אלה.

בכבוד רב

(132 חתימות מצורפות בדף נפרד)

העתק:

1. כב' נשיא המדינה, הפרופ. אפרים קציר
2. כב' הרב הראשי לישראל, הראשון לציון הרב עובדיה יוסף
3. כב' הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן
4. כב' הרב צבי יהודה קוק
5. כל חברי ממשלת ישראל
6. חברי כנסת טונים
7. מוסל חברון.

24.4.75

מכתב גלוי לממשלת ישראל על הצורך לטיפול נאות

במקומות הקבורים בהסטוריה של העם היהודי בחברון

אנחנו החתומים מטה עלינו ארצה בתקופות שונות מעיר קייב היידוע לכל העולם כמקום בו נמצא באבי יאר. אין צורך לחזור ולספר על מה שקרה שם. מאה אלף יהודים הוצאו להורג ונקברו במקום ההוא.

אנחנו בני הדור שחזר לעמו. באבי יאר טעל ידו חיינו חיים יש לו חלק לא מבוטל בתהליך תחייתנו הרוחנית והלאומית. למרות שאיפת השלטונות להשכיח זכרו באבי יאר לא נמחק מלבנו, וכשניסו להפוך את האתר למקום בילוי ונופש ולהקים בו מתקני בידור ומסבאות, יצאו יהודי קייב להפגנת מחאה ובידיהם תביעה לכיבוד זכר קורבנות השואה.

ברור כי הדבר אין להשוותו להפגנה על יד משרד ראש הממשלה בירושלים. מאז כל שנה ביום בו קרה הטבח נוהרים יהודים לבאבי יאר, ולא מארבים של משטרה וק.ג.ב., לא מעצרים, ולא רדיפות משפטיות ובלתי משפטיות אין ביכולתם למנוע זאת. (בוריס קוצ'ובייסקי – 3 שנות עבודות פרך. אלכסנדר פלדמן – 3,5 שנות מאסר – אלה הם רק שני מקרים של נקמה לפעילי עליה מצד השלטונות).

היינו רוצים להאמין כי אין צורך להסביר את המניעים שהביאו את היהודים לבאבי יאר אך כנראה נהיה מוכרחים לעשות זאת: היהודים רצו להשאר יהודים והם ידעו כי הדבר בלתי אפשרי אם לא יכבדו את זכר יקיריהם, אם לא יזכרו את תולדות עמם שנאמר:

דרכנו מגלות, ברוך השם, נטתיימה והיום לא זכרונות מרים מהעבר אלא מציאות שנתקלנו בה פה בארץ דוחפים אותנו לכתוב ולמחות.
שם בגלות היהודים חבעו וחובעים כיבוד זכר קדושיהם וכבוד תולדותיהם. תובעים מן הגויים ואפשר לאמר, במידה מסוימת מצליחים (יש עוב דת המעידות על כך שבפרשת באבי יאר השלטונות נכנעו ללחצי דעת הקהל).

גם כאן בארץ ישנו מקום שבו פקדה שואה קהילה שלמה מהיסוב היהודי. והמקום הוא – חברון. כאן על יד אחד המקומות המקודשים שלנו, מקום קבורתם של אבותינו, התקיימה במשך כ–500 שנה קהילה יהודית. פה יהודים התגוררו, עבדו, בנו בתים התפללו בבית הכנסת המפורסם "אברהם אבינו" ואחר כך קרה בערך מה שקרה בבאבי יאר. אבל כאן הרוצחים לא ברחו, אלא נשארו לגור בסביבה כשהם הופכים את הרובע היהודי העתיק, את בית הכנסת, את בתי המגורים לחורבות למקום גידול בהמות ואיטוף אשפה.

והנה משנת 1967 פועל בתחום חברון ממשל צבאי יהודי. נדמה כי זהו הזמן הנאות שהיהודים ידאגו באין מפריע שאחרי הסטוריה שלהם לא ישמשו כמקומות איסוף אשפה הרי כעת אין את מי לשכנע שזכר הרוגינו ראוי לכבוד, ושמותר לכבד את ההסטוריה שלנו. אין את מי לשכנע מלבד עצמנו. אבל מה שנודע לנו ממכתב גלוי של תושב קרית–ארבע בנציון שבגר מעיד כי ההיפך הוא הנכון. עובדה היא כי היום במדינת ישראל, ישראל לא נקפה אצבע כדי לתת קורטוב של כבוד לישוב יהודי בחברון שהוסמד.

2/,,

קבר אחים של קורבנות הטבח נהפך למקום של איסוף אשפה. בהמות מוחזקות במקומות שבהם התגוררו והתפללו יהודים במשך דורות. באף מקום לא קיימת אנדרטה או לוח זכרון או אפילו סתם שלט. ורק שקעים על מטקופי דלתות שפעם היו בהם מזוזות וכעת הם סתומים במיט, מעידים למי היו שייכים הבתים.

מדיניות כזאת – ויהיו נמוקיה כפי שיהיו – למעשה שומנת בחובה תערובת של חילול קודש עם נסיון למחוק מלב עם את זכרונות תולדותיו.

אין לנו כל זכות להביע צער על חילול כבודנו בידי שלטונות זרים, על העדר אנדרטה בבאבי יאר (שבו הוצבה סוף סוף לפחות מצבת זכרון) אם אצלנו בבית חילול כזה מכונה גישה מאוזנת. אילו נימוקים ותירוצים דרושים לנו כדי להצדיק את כיבוד עצמנו? איך נדרוש כבוד מזרים אם אנחנו איננו מכבדים את עצמנו.

אתרים לאומיים – הסטוריים של העם היהודי בחברון זכאים להגנה וטיפוח לא פחות (מצחיק לא כן?) ממקומות קדושים של מוסלמים ונוצרים. זלזול יהודים להסטוריה שלהם הוא סימן של התנוונות מוסרית. סכנת שכיחה של חובה מוסרית ולאומית חמורה מאיום ערבי וכמוה כסכנת הפסקת קיומנו כעם.

בכבוד רב,

יגאל גלילי
נוה יעקב 6/52
ירושלים

64 נפשות תושבי קיוב

ב"ה, כ"א תשרי תשל"ה
7 אוקטובר 1974

פרופ' שבגר בן-ציון
קרית ארבע 11/11
טל' 02-971897
עולה מברה"מ לפני
שנתיים וחצי.

לכבוד
ראש הממשלה - מר יצחק רבין
ראש האופוזיציה - ח"כ מנחם בגין
הרב הראשי לישראל - הרב שלמה גורן
הרב הראשי לישראל - הרב עובדיה יוסף

מכתב גלוי

עקב העובדה שהנני מחגורר בקרית ארבע, לעתים קרובות אני יורד לחברון לסידור ענינים שונים. לפעמים אנו מסיילים בכוונה מיוחדת כדי להכיר את המקומות ההסטוריים המעניינים. לבני המקומות הקשורים לאיסלם או לנצרות הכל מסודר, הכל נקי, ומטומן על הטבלאות: מי היה, מה ומתי, לגבי מקומות הקשורים להסטוריה היהודית המצב שונה. אם מיסהו רוצה להכיר למשל את הרובע היהודי מתקופת הממלוקים, הוא צריך לשאול איפה השרותים של השוק. גם לא קשה למצוא מקום בית כנסת אברהם אבינו. צריך ללכת לקראת הזבובים העפים באויר אז תשיגו את דיר הכבשים, אתם כבר במקום בית כנסת מפורסם. נעבור למרכז העיר, היכן עד לפורענויות של 1929 גרה קהילה יהודית. בתים עזובים לפעמים הם משמשים למחסנים, חלונות בלי שמטות, מזוזות הוצאו ובמקומן נראים רק שקעים. לא נמצא במקום אף שלט אשר בו יובא לידיעתנו על הפוגרום ולחללים שנרצחו ע"י קודמי ערפאת וחוושמה.

לא בכוונתי להביע את רגשותי, אני רוצה להדגיש לפניך נקודה בלתי פרטית. נשאלת השאלה: למה ממשל ישראל לא שינה את המצב, אשר נשאר אחרי הפוגרום, כאילו אנחנו לא נגד פוגרום, יותר מזה, במקום אין כתובות כדי לא להשמיץ את הרוצחים בעיני הצבור.

חוסר זכרון על קורבנות הפוגרום, מראה שיחס אליהם לא יותר טוב מיחס לכבשים אשר חיים במקום של בית הכנסת.

יש בו דברים דומים עם "בבי-יר שבקייב שם פוגרומיקים אוקראינים בהוראתם של נאצים רצחו את היהודים. אבל נאצים ושלטון רוסי רצו להשכיח את הרוצחים האלה מזיכרונם של עמים. רוסים רצו להקים שם איצטדיון.

לא מיותר לציין שמאבק על עליה מברה"מ היה לא רק נגד ממשל רוסי שלא רצה לשלוח את היהודים, אלא גם נגד <u>אידאלוגיה גלותית</u> בליבנו. אחד הפרקים הבולטים במאבק זה היתה תנועה בעד כבוד זכר קורבנות של "בבי-יר". יהודי קייב ואחר-כך גם יהודי ערים אחרות הפגינו בלתי רשמיות ביום זכרון 29 ספטמבר. הביאו פרחים בצורת מגן דוד, קראו קדיש ונאמו נאומים. כל הדברים היו נגד הוראות ק.ג.ב. אשר פעלו לפי חוקים סובייטיים. כל שנה עשרות אנשים נעצרים ונשלחים לבית הסוהר ולמקומות מיוחדים לשיכורים ל-15 יממות. אחד מהם קוצ'ובייבסקי נשלח למכרה לעבודת פרך כדי להפחיד אותו ואחרים. פעילי תנועה זאת הוטמעו בעצות רבות מיהודים צדדיים, לשכוח את ההרוגים, לא להתנגד לממשל, לשבת בשקט. לפעמים חוכמות גלותיות כאלה נשלחו אפילו מחוץ מאנשי משרדים של אבא אבן, למשל. כנראה לרובם של משתתפים בתנועת עליה עצות אלה לא הגיעו. מעוט שהיה לו מזל להשיג את העצות, זלזלו בהן והנה נס-עליה מבצית המועצות שלא היתה בתוכניות של ממשלת ישראל וסוכנות ולא היתה בחלומות של יהודים גלותיים של ברה"מ. נעצרתי בנקודה זאת, כי חיכיתי לכל מיני תשובות. בעיית באבי-יר כרגע אוקטואלית גם משום שיהודי מוסקוה וערים אחרות שוב דורשים ממשל רוסי להקים יד זכרון בבי-יר ואספו כסף בשביל יד זכרון. לא קל לדרוש ממשלה גויית לעשות משהו בארץ גויית מעדיין לא עשתה אדמיניסטרציה יהודית בארץ ישראל.

אני סבור, שיש צורך דחוף לסדר שכונה יהודית בחברון ולהחקין יד זכרון לזכר הרוגים היהודיים, לכן אני, כיהודי, מבקש ואפילו דורש מכם להקים וועדת חקירה בנושא זה ולקבל החלטה.

בכבוד רב,

פרופ. בן-ציון שבגר

ירושלים,כ"א תמוז תשל"ה

30 ביוני 1975

לכבוד

מר יצחק אהרונוביץ

י ר ו ש ל י ם

שלום רב,

ברצוני לאשר קבלת מכתבכם מיום 17.6.75, בצרוף העתק מכתבכם לראש הממשלה .

ב ב ר כ ה

דינה

מזכירת השר

29.6.75
לשכת השר גלילי

שר המסחר והתעשיה

ז' בתמוז תשל"ה
16 ביוני 1975

2305

לכבוד
הועד המקומי
קרית-ארבע - חברון

רבותי,

אני מבקש להתייחס כאן לסעיפי תזכירכם, מחודש מאי 1975, הנוגעים לתחומי הטיפול של משרדי.

לסעיף 2, מסחר:

ממשרד השיכון שבתחום עיסוקו מצויה הקמת מגורים וחנויות, נמסר לאנשי כי במשך הקיץ תושלם הקמת 4 חנויות; שתי חנויות תמוקמנה במבנה מגורים ותושלמנה בתוך 4-3 חודשים ושתי חנויות אחרות תושלמנה בסוף שנת 1975.

חנויות אלה תהיינה מיועדות, לפי התכנית, למכולת, לאטליז, למוצרי הלבשה ולמכשירי כתיבה; כמו כן תושלם עד סוף השנה גם בניית מחשל שלשה משרדים.

לסעיף 4ב', תעשיה:

בשלב זה לא קיימת כל בעיה של תעסוקה בתעשיה בקרית, התיפך הוא הנכון; המפעלים הקיימים מתקשים להשיג עובדים יהודיים.

אין זה מדויק שפיתוח התעשיה באיזור הוקפא; באיזור התעשיה א' נמצאת בשלב מתקדם הקמתו של מבנה תעשייתי על שטח של 1,700 מ"ר, אשר יאפשר קליטת 6-5 יזמים חדשים או העמדת תאים מרווחים יותר לרשות מפעלים הקיימים באיזור והזקוקים להרחבה.

באיזור התעשיה ב' הושלם פיתוח שטח של כ-50 דונם המיועד למפעלים גדולים. באיזור זה תקום שלוחה של מפעל "מנועי בית-שמש"; המפעל עוסק עתה בגיוס ובהכשרת העובדים ובימים הקרובים יתחיל בבניה. על השטח הנותר יוכלו לקום שני מפעלים גדולים נוספים. בשלב זה ישנם רק גישושים עם יזמים מספר אך אין עדיין הצעות רציניות.

להערכתי לא קיימת בטווח הקרוב, בעיית תעסוקה לעובדים המוכנים לעבוד בתעשיה בקרית-ארבע המאוכלסת כיום על-ידי 200 משפחות. מפעל "מנועי בית-שמש", מעוניין לקלוט כמה עשרות עובדים והמפעל לייצור רובים, העומד בפני התרחבות לאור הזמנות שקיבל ממשרד הביטחון, יהיה זקוק אף הוא לכ-20 עובדים יהודיים.

2/..

שר המסחר והתעשיה

2305 - 2 -

באשר לסוגיית החשמל, הנה נמצאת בתכנון הקמת קו-מתח עליון לאיזור בסכום של 18.8 מליון ל"י השותפים למימון הקמת הקו הם משרד הבטחון, משרד השיכון ומשרדי. הקמת הקו תבוצע בתוך שלש שנים ולמטרה זו הוקצה השנה על-ידי כל משרד סכום של 1.5 מליון ל"י.

ב ב ר כ ה,

חיים בר-לב

העתק: מר י. רבין - ראש הממשלה
✓ מר י. גלילי - יו"ר ועדת השרים להתיישבות
מר י. אלון - שר התוץ
מר ש. פרס - שר הבטחון
מר א. עופר - שר השיכון
מר מ. חזני - שר הסעד
דר' י. בורג - שר הפנים
מר מ. בגין - הכנסת
חברי וועדת הכספים של הכנסת

16.6.75
לשכת השר גלילי

כו' בסיון תשל"ה
6.6.75

לכבוד
הרב מ. לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית ארבע,
ת.ד. 15
חברון.

שלומות,

הריני מאשר בתודה קבלת שני מכתביכם אל יו"ר הנהלת הסוכנות מר פ. ספיר מ-ה' בניסן, אשר העביר לחשומת לבי.

יש קשיים רבים לפי חוקי ארה"ב, אנגליה ומדינות אחרות להשגת תרומות למוסדות שמעבר לקו הירוק.

למרות זאת אעשה מאמץ להשגת תרומות, דבר שנראה לי יש סיכוי ראשון הוא, סמינר לבני-עקיבא, ועוד נעמוד על כך בקשר.

ב ב ר כ ה,

ח"כ א. יפה

העתק: מר פ. ספיר
מר י. גלילי
מר ע. נרקיס

230744

21.5.75
לשכת השר גלילי

בע"ה, אייר תשל"ה
מאי 1975

לכבוד

ראש ממשלת ישראל	–	מר י. רבין
יו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות	–	השר י. גלילי
שר הבטחון	–	מר שמעון פרס
סגן ראש הממשלה ושר החוץ	–	מר י. אלון
שר הסכון	–	מר י. עופר
שר הפנים	–	ד"ר י. בורג
שר המסחר והתעשיה	–	מר ח. בר-לב
חה"כ	–	מר מ. בגין

חברי ועדת הכספים של הכנסת

אדונים נכבדים מאד,

עברו 5 שנים מאז ההחלטה על הקמת קרית-ארבע, לצערנו לא נפתרו בעיות יסוד בהתיחסות הממשלה לפתוח הקריה וקדומה.

אין עדיין כל כתובת אחראית לנושא זה, וכתוצאה מכך אנו מתקשים להעלות לדיון בעיות יסוד שונות ונשלחים משר לשר, והבעיות אינן זוכות לפתרון.

בתזכיר המצו"ל אנו מתארים את המצב הקיים בקריה כיום, ובסכומו + דרישותינו לקדום פתוח קרית ארבע.

הועד המקומי

קרית-ארבע – חברון

בע"ה

אייר תשל"ה מאי 1975

סקירה על בעיות פתוחה של קרית-ארבע - חברון
במלאת חמש שנים להחלטת הממשלה על הקמת הקריה

בימים אלה העמיד משרד השיכון למכירה באמצעות העתונות מס' דירות בקרית-ארבע. במשך הימים המעטים שעברו מאז פנו אל מנהלת הקריה כ-100 משפחות ורווקים והביעו עקרונית נכונות להתיישב בקריה. (מכתבים נבחרים מצורפים לחסקיר זה נספח מס' 1).

עם זאת אין אנו רואים מנוס מלנצל הזדמנות זו כדי להרצות בפני כבודכם את חששותינו הכבדים בנושא אכלוס ופתוח קרית-ארבע. ובייחד ייחוד את ציפיותינו כי נסיונות האכלוס של משרד השיכון יכשלו וזאת באשמתו הבלעדית של משרד זה, ושאר הרשויות אשר טיפלו בנושא עד עתה.

כמה עובדות יסוד :

1. בנייה :

בעוד אשר על דעת כל המומחים סדר-גודל של 2500 משפחות הוא מינימום שבמינימום לגיבוש גרעין בריא של עיר - עברו כמעט שלש שנים תמימות שבהן לא נוספה אף משפחה בקרית-ארבע על הגרעין הראשוני של כ-200 משפחות קרי וכתיב: פחות מעשירית מן המספר הדרוש.

מצב זה נגרם ע"י שני מחדלים:

א. מחדל ממשלתי באישור בנייה נוספת לאחר שאושרו 250 היחידות הראשונות. מחדל זה נמשך במשך שתי שנים תמימות, ורק בחדש יוני 1972 הוחלט להתיר בניית יחידות נוספות, אשר הראשונות בהן בנייתן מסתיימת רק עכשיו.

ב. מחדל ספציפי של משרד השיכון, אשר עכב תקציבים שעמדו לרשותו ובכך האריך את תקופת הקפאון. עד היום טרם הוחל בבניה מתקציב שנת 74 (ראה טבלה מצורפת - נספח 2).

רבים מן המועמדים שהופיעו ברשימותינו במשך כל הזמן הזה - התייאשו ופנו למקומות אחרים.

2. מסחר :

אותה עת, לא הקים משרד השיכון בקריה אף לא חנות אחת או בית עסק אחר, זולת סופרמרקט בעל גודל מזערי.

הרשויות הרשמיות גם לא הרשו הקמת או פתיחת בתי עסק שכל מין ע"י התושבים באופן עצמאי.

כמו כן קיים איסור נפרד לגבי פתיחת או שכירת בתי-עסק בעיר חברון. אין גם כל אפשרות ליהודים לרכוש או לשכור קרקע לכל יזמה שהיא, הן בסביבה כולה והן בתחום הצר של קרית-ארבע.

2/..

במצב זה מקיימת משפחה אחת חנות לדברי הלבשה בתוך דירתה אשר שטחה 86 מ"ר והינה בת 9 נפשות. (בכל הקריה לא נבנה ולא הוקצה עד היום אף חדר אחד לצרכי פתיחת מטרד מכל סוג שהוא).

אמנם בשנתיים האחרונות החלו לעטוק בתכנון אך בכל אופן התכנון לא הסתיים עד היום הזה. וכך עדיין צריך לנסוע לירושלים עבור קניות, מרפאת שיניים, בדיקות, סדורים מטרדיים וכו'.

כל בקשותינו להקים בקריה מרכז מטחרי - נדחו בלך ושוב במשך ארבע שנים.
ברם תוכנית זו נדחתה ע"י שר השיכון בעת ביקורו האחרון בקריה ביום 5.3.75.

ביחד עם זאת ביטל השר מכל וכל כ"בלתי מחייבת" תכנית מיתאר להתפתחות הקריה שתוכננה ע"י מטרד השיכון, ואשר במטגרתה כבר נתפטו קרקעות לצרכי בנייה. בין היתר נדחתה כך תכנית חיונית להקמת שכונת מגורים בגבעה הצופה אל קרית-ארבע ממערב (גבעת הג'עברה או גבעת מג'ב) זאת תוך הפרת הבטחתו של שר השיכון הקודם, מר זאב טרף לפיה היה צריך פיתוחו של שטח זה להתחיל בחדש אוקטובר 1974.

כאשר העמדנו את שר השיכון מר עופר, על הבטחה זו השיב: כי מאתו לא נצליח להוציא בשיטות "לחץ" מה שהוצאנו ממשלות קודמות.

3. כביש :

אל הקריה מוליך כביש שאינו אלא משעול צר בין כרמים. בכביש זה כבר ארעו כמה וכמה תאונות קטות וכן פגוע בטחוני. כמה פעמים טינו את התוואי שלו ועדיין לא ברור מה יהיה סוף הפרטה וקיים חטש רציני שנוטא זה ימצא את פתרונו רק לאחר תאונה קטלנית ח"ו.

כביש זה גם אינו מאפשר כל פיתוח תעשיתי בהיותו מפגע תעבורתי וצוואר-בקבוק.

בנדון זה הוחלט סוף סוף לסלול כביש חדש אשר יחבר את הקריה בדרך נוחה וקצרה אל דרך חברון - ירושלים. אך שר השיכון בבקורו האחרון בטל גם תכנית זו. לאחרונה הסתבר שגם מטרד הבטחון נטוג מאשור התכנית.

4. תעשייה :

בטמוך לקריה הוקם איזור למלאכה זעירה. עד מהרה נתגלו תוצאות קטות של חוסר תיאום בין אכלוס לתיעוש וכן העדר תשתית מספקת מבחינת כל אחד מן המרכיבים האלה.

מבין כ-200 מפרנסים יש רבים, אשר באזור המלאכה הזה לא נמצא ביקוש למקצועם הספציפי. מאידך טבעי הוא שבאזור המלאכה נוצר ביקוש לבעלי מקצוע שבמקרה אינם נמצא בצבור המצומצם הקיים.

זוהי גם הסיבה, מדוע דורש כל תכנון עירוני מספר מינימלי של אנשים אשר מביניהם יימצאו בעלי מקצוע מתאימים. בקרית-ארבע נוצר מעגל קסם: דורשי שיכון אינם מוצאים תעסוקה מתאימה, ואילו נותני עבודה אינם מוצאים עובדים מתאימים. הקפאת מס' האוכלוסין ל-200 משפחות במשך שלוש שנים כפי שתיארנו הרתיעה תעשיינים בכח, וגם בכך אין די: מטרד השיכון אינו מקצה דיור לרווקים וממילא מצטמצם המיטור עוד יותר. כרגע נוסעים יום יום עשרות רווקים מן הקריה ללון בירושלים. מאידך אזור התעשיה אשר תשתיתו הוקמה במרביתה לפני זמן קצר - פיתוחו הסופי הוקפא, ומפעלים שהיו מיועדים להיות מוקמים בו כגון מפעלו של סחרוב שהוקם בעפולה וגם מפעל מנועי בית-שמש שצריך להיות מוקם בו וטרם הוחל בבנייתו.

5. קליטת עלייה :

נסיונות לאכלס את הקריה בעולים חדשים (אשר בחלקם לפחות היו מתפרנסים בירושלים) הוכשלו ע"י הממשלה אשר אשרה מסירת דירות בקרית-ארבע לעולים במסגרת "זכויות עולה".

רק עתה אישרה עקרונית העמדת 24 דירות לעולים. למרות זאת אין משרד הקליטה מוסר למשרדים האזוריים שלו - לצורך הפנייה עולים - כל אינפורמציה על האפשרות לקבל דירות בקרית-ארבע.

כדאי לציין שבעקבות פנייתנו העצמית כבר פנו אלינו עשר משפחות עולים, לאכלוס הדירות האמורות וזאת מלבד עשר משפחות אחרות שקבלו דירות ללא מימוש זכויותיהם כעולים. משפחות אלה ממתינות חדשים רבים להסדר קבלת הדירות - ללא הצלחה.

פנינו כמה פעמים לסוכנות בבקשה להקים במקום מרכז - קליטה אך גם בנושא זה לא חלה כל התקדמות.

6. תיירות :

נסיון להקים בית מלון הוכשל ע"י משרד התיירות , אשר אישר ליזם מסוים בשנת 1971 הקמת בית-מלון בקרית-ארבע. למרות שאותו יזם לא נקף אצבע בנדון במשך שנים, רואה משרד התיירות לנכון לשמור לאותו יזם "אופציה מחדל" פתוחה אשר שימשה עילה לסגור את הקריה בפני יזמים ומציעים אחרים.

ידוע לנו על יזם אחד לפחות שפנה אל משרד התיירות כמה וכמה פעמים ונדחה בטענה כי המקום כבר "הפוס". (פרויקט אחר להקמת אכסניה לתיירות נוער עממית, נדחה ע"י משרד התיכון).

בין כך ובין כך עברה ההזדמנות להקים מלון בקריה. מבחינה נוספת, גישתו של משרד התיירות הינה חמורה מאד. קרית-ארבע אינה מופיעה ברשימה של האתרים, אותם מותר לחברות התיירות לבקר ללא היתר מיוחד.

כתוצאה מכך נמחקה קרית-ארבע ממפת התיירות הארצית. מובן מאליו שאין כל נמוק בטחוני לגזירה זו, שהרי התיירים בדרכם למערת המכפלה חוצים את העיר חברון ללא כל צורך בהיתר מיוחד!.

7. בניה פרטית :

עשרות אנשים מן הקריה ומחוצה לה הביעו רצון לבנות ביתם בקריה באופן פרטי במסגרת תכנית "בנה-ביתך" או מחוצה לה, דבר זה לא נתאפשר עד כה, קודם כל מפאת האסור המוחלט לרכוש קרקע.

בדי - עמל הצליחו המוסדות המוסמכים לפני ארבעה חדשים להתגבר על הקשיים המשפטיים הכרוכים בכך, והוצא צו המאפשר רכישת דירות ליהודים באזור קרית-ארבע. צפינו שלאחר השהייה כה מרובה תנוצל האפשרות שנוצרה, ללא כל דיחוי נוסף. והנה, כיום - חדשים ארוכים לאחר שפורסם הצו הנ"ל - לא נעשה מאומה בנדון ע"י משרד התיכון לא הוחל בפרצלזיה, טרם תוכנן מאומה, לא נעשה כל פתוח, ולא פורסמה ברביט כל כל תכנית הרשמה.

יתר על כן כבר בשלב זה החל משרד התיכון מעריס מכשולים בפני המבקשים לבנות.

א. נאמר לנו כי על אדם שירצה לבנות ביתו כנ"ל יידרש תחילה למכור כל דירה שרכש לו במקום אחר.

4/..

ב. עוד יידרש כל בונה כזה - להתחייב להעביר את מקום מושבו לקרית-ארבע.

לעניות דעתנו, שתי הדרישות הנ"ל הן מופרכות, ויש בהן כדי לחסום באופן יעיל כל פיתוח פרטי.

אנו סבורים שעצם הקמתן של חוויליות בחברון של בונים פרטיים תהווה מנוף רציני לאכלוס הקריה כולה, יהיה בה כדי למשוך אנשים רבים אשר עדיין אינם רואים בקרית-ארבע "מקום מן היישוב".

8. <u>תנאי רכישה ושכירות</u> :

בנושא הדיור ותנאי מסירת דירות מגלה משרד השיכון יחס דוגמטי ונוקשה המכביד לא מעט על החיים ועל סיכויי הפיתוח.

ל מ ש ל :

א. משפחה מראשוני המתנחלים אשר קבלה בשנת 1972 דירה של 3 חדרים כאשר מנתה 4 נפשות נדרשת כעת כאשר היא מונה 7-6 נפשות <u>להוסיף ולשלם מאה אלף ל"י עבור חדר אחד נוסף בדירות החדשות</u> כך תיהפך הקריה עד מהרה ל"שכונת עוני".

ב. המחירים הנדרשים ע"י משרד השיכון בעבור 250 הדירות הקיימות הם מופרזים ביותר, במיוחד נוכח העובדה שמרביתן נבנו מתחת לכל תקן מקובל, ורמת בנייתן נמוכה ביותר.

ג. מחירי הדירות, שהוצעו כעת למכירה הן מן הגבוהים בארץ (166.000 ל"י לדירה של 89 מ"ר בנייה טרומית) במשכנתא ובהלואה העומדת אין כל התחשבות בכך, שהבניה היא מאבן וכוללת הסקה מרכזית. ולכן ראויה להגדלה של המשכנתא כמקובל במקומות אחרים.

ד. גרוע מזאת, בסולם הדירוג של ההקלות מצא משרד השיכון לנכון להציב את קרית-ארבע על מכלול בעיותיה, במקום רביעי, (אחרי אילת, ירוחם, שלומי, מעלות, בית-שאן, מצפה רמון) ובטורה אחת עם צפת ובית שמש!.

ניתן היה לחשוב שגם בצפת אין אדם יכול להקים חנות, לשכור משרד, לקנות קרקע, להחליף דירה בדירה ובכלל לפעול באופן חופשי <u>ושלא</u> בתוך "אקוריום" שכל תנועה בו מורשית, מסודרת ומבוקרת ע"י פקידים ממשלתיים.

9. <u>המצב הפוליטי</u> :

על כל אלה יש להוסיף את המיגבלות הפוליטיות המוכתבות מלמעלה: משרד השיכון אינו מפרסם את קרית-ארבע במסגרת הפרסום הכללי של ערי הפיתוח - מרכז להכוונה לאזורי פתוח שליד משרד העבודה מסרב לכלול את קרית-ארבע בפרסומיו בכל הנוגע לדיור, הטבות והקלות ותנאי סיוע לעובדים נדרשים בערי פיתוח.

ועדיין לא פג האיום של הצורך, חלילה, בוויזה לכל מי שיסע בעתיד מירושלים לחברון ובחזרה.

במצב זה רבים מאד המוכנים לעבור למגורים בקרית-ארבע מהסטים למכור את דירתם שמעבר לקו הירוק ולהשקיע כל כספם במקום אשר הממשלה טרם החליטה על עתידו **ומעמידה** באור חמור את אפשרויות התפתחותו.

5/..

יש לקוות ומותר להניח שאדם אשר יעבור לקריה, למגורים ועבודה בתנאי שכירות יבחר, כעבור זמן סביר לרכוש את דירתו. אולם דריסה אולטימטיבית כי אדם ימכור את דירתו ויסקיע אל כל כספו בקרית-ארבע כאשר מקום עבודה עדיין אינו מסודר או מובטח בטרם התאקלם, והכיר את הסביבה והתרגל לתנאיה עלולה לטרפד ולהכשיל גם כוונות איכלוס טובות ביותר.

על כן אנו מציעים, כי כל עוד לא תוקם בקריה תשתית תעשייתית רצינית וכל עוד לא הגיעה הקריה לאכלוס של 2500 יחידות הדיור הראשונות - דריסה אותה אנו משמיעים ללא הרף זה חמש שנים!.

יינתן לכל דורש לשכור דירה לתקופה מוגבלת בטרם ייאלץ להחליט אנא פניו - לרכישת דירה או לסיום השכירות המסובסדת, אנו מציעים כי לכל משתכן תינתן אופציה לרכוש את הדירה במשך השנה הראשונה במחיר העלות ביום כניסתו לדירה ואילו במספר מוגבל של שנים לאחר מזאת, במחיר העלות בתוספת הצמדה לאינדקס, זאת, כדי לעודד קניה במועד מוקדם.

בהקשר זה יצויין, כי מצפה רמון מציעה למשתכנים תנאים אלה: זוג צעיר מקבל דירה קטנה נגד פקדון של 500 ל"י בלבד, ודמי שכירות של 75 ל"י לחדש, כל זאת לתקופת שנה עד שנתיים, ביחד עם אופציה לרכישת דירות חדשות בתנאים מועדפים מאד.

10. על סמך כל הנ"ל, אלה הן דרישותינו ובקשותינו מן הרשויות השונות :

א. השלמת 2500 יחידות הדיור הראשונות תוך שנתיים ימים.

ב. החלה מיידית בפיתוח גבעת הג'עברה (1000 יחידות).

ג. פתיחת האזור התעשייתי החדש והרחבתו מיד.

ד. הטרת כל המגבלות מפני פתוח תיירות ואתרי תיירות במקום (לרבות אכסניות, בית מלון וכו').

ה. פתיחת הקריה לאכלוס של עולים חדשים בקנה מידה רחב.

ו. סלילת כביש הגישה הישיר לדרך חברון - ירושלים.

ז. בניית מרכז מסחרי בגודל ראוי ובדחיפות גדולה.

ח. פתיחת הקריה לבנייה פרטית ללא כל הגבלה, וזאת ללא דחוי.

ט. מתן אפשרות לקבל את הדירות החדשות בשלב הראשון בתנאי השכירות כמפורט לעיל (לרבות מתן דיור לרווקים).

י. מתן החבות לרכישת דירות בתנאים מועדפים - לא פחות אם לא יותר מקרית-שמונה ואילת.

יא. הסרת הספקות הפוליטיים מעל חברון והר יהודה כולו, וזאת מפי סמכות מדינית גבוהה ביותר.

נספח מס' 2

לתסקיר על בעיות פתוחה של קרית ארבע - חברון מ-איר תשל"ה

אנו מתכבדים לפנות אל חברי ועדת הכספים במסירת מידע על הנעשה בקרית-ארבע. לדעתנו בצוע תקציבי משרד הסיכון בקריה סובל מסחבת הגורמת לעכוב בפתוח-ואכלוס קרית-ארבע.

להלן טבלה המראה את הפיגור בבצוע התחלות בניה לעומת התקציב המאושר.

תקציב מאושר לעומת ביצוע בשטח

תקציב מאושר לפני שנות תקציב	בצוע בפועל לפי שלבים
שנת 70 -250 יח"ד - משרד הסיכון	שלב א'-234-יח"ד-מאוכלסות
שנת 71 - - - לא היה תקציב	שלב ב'-200 יח"ד-לאכלוס בראשית תשל"ו
שנת 72 -200 יח"ד - משרד הסיכון	שלב ג'1-167 יח"ד-לאכלוס בקיץ תשל"ה
שנת 73 -100 יח"ד - משרד הסיכון	שלב ד'-72 יח"ד-לאכלוס בשנת תשל"ז
שנת 73 -100 יח"ד - משרד הקליטה	סה"כ: 673 יח"ד בבצוע
שנת 73 -100 יח"ד - אמיסיות משה"ב	שלב ג'2-114 יח"ד-הוחל בבצוע ב-3.75
* שנת 74 -100 יח"ד - משרד הסיכון	שלב ג'2-48 יח"ד שלב ד' -88 יח"ד שלב ה' -114 יח"ד בתכנון לבצוע בשנת 75/76
שנת 75 -200 יח"ד - הצעת מ.השכון	
סה"כ:-1050 יח"ד מאושרות	סה"כ:- 364 יח"ד בתכנון
* לאחר שקוצצו 50 יח"ד ע"י מ. הסיכון	

הערה: בשלבי תכנון שלו ו' (המחנה הצבאי) 700 יח"ד
אפשרי לתכנון גבעת מג"ב(הג'עברה) 900 יח"ד
סה"כ: 1600 יח"ד

ל ס י כ ו ם :

מבחינת שטח תפוס ניתן לתכנן ולבצע בשנתיים הקרובות 1600 יח"ד נוספות.

18.5.75
לשכת השר גלילי

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה ב' סיון תשל"ה
12.5.75

לכבוד
מפקד אזור יהודה והשומרון
תת אלוף אריה שלו
מפקדת יהודה והשומרון
ב י ת - א ל

מפקדנו היקר,

עם כל הערכתי לגישתך החיובית לנושא אזור יהודה והשומרון בכלל וקרית ארבע בפרט ברצוני להעיר על חוסר התגובה אשר בקשנוך שתגיב.
ארבע פעמים במשך החורף האחרון הרימו ערביי חברון את ראשם.
בפעם הראשונה - בנסיונם לעלות לקריה ולצעוק קריאות גנאי ליד שערי הקריה לאחר נאומו של ערפאת.
בפעם השניה - בקללתו של ג'עברי את כל מי שיעבוד בקרית ארבע ובעיקר את הפרטום הגדול שנתנו לכך.
בפעם השלישית - בנפוח גדול של נושא שמחת פורים בדרך לקריה, נכון אמנם שאחד - מתלמידי הישיבה לא התנהל כשורה אך הנפוח היה מעל ומעבר וכלל הסתה מכוונת.
בפעם הרביעית - בתאור כאילו ההתקיימה הפגנה בשעה שכותב השורות האלה ערך סיור בשטחי הקריה ועבר בין השאר ליד ביתו של ג'עברי הנמצא ליד שטחי הקריה.

כמה פעמים בקשתיך להעמיד את ערביי חברון ובעיקר את ראש העיר על חומרת מעשי - ההסתה ולצערי לא בוצעה ההרתעה. לפי דעתי כתוצאה מחוסר תגובה מספקת קרו המקרים האחרונים של מעבר מכוון של השיך האסף בתוך קהל המתפללים והנפת סכין של אחד - משומרי המערה - בשבת האחרונה.
ברצוני לציין כאן שעד החורף האחרון לא היו שום פעולות מכוונות כלפי הקריה או - תושבי הקריה אלא רק כלפי הממשל ובחורף האחרון החריף המצב.

לכן הננו מבקש בזה בכל לשון של בקשה להעמיד את תושבים המקומיים ואת ראש העיר על חומרת מעשיהם.
הננו מכירים במסירות מהממשל לקריה אך יחד עם זאת מחובתנו לגלות לכם את הרגשתנו שקיים הרפיון כפי שתואר לעיל.

בכבוד רב

מ. לוינגר

יו"ר הועד המקומי קרית ארבע - חברון

העתקים:-
ראש הממשלה
שר הבטחון
השר גלילי
שר הדתות

ירושלים, כ"ה אייר תשל"ה

5 במאי 1975

ב ע ק ב ו ת י ש י ב ת ו ה ח י ש ב ו ת ה י ו ם

סכומים לפעילות

1. י. גלילי יפנה לראש הממשלה לברור צורות הדיון בענין "ימית", והאם יש להקדים את הדיון בממשלה, לדיון בועדה כפי שמציע השר מ. קול .

2. י. גלילי יפגש עם השר עופר בענין תכנית פיתוח "ימית", לקראת הדיון בועדה או בממשלה .

3. י. גלילי יפנה לשר עופר בבקשה להכין לדיון בועדת השרים את את הכניות הפתוח של קריית - ארבע .

4. רענן ויץ הבטיח למסור לשר גלילי גרעין החישבות של העובד הציוני ברמה .

4.5.75
לשכת השר גלילי

מדינת ישראל

משרד השיכון
מחוז ירושלים

תאריך: י"ז באייר תשל"ה
28 באפריל 1975

מספר:

אל
מר ארנן עזריהו
עוזר השר גלילי
הקריה - ירושלים

שלום רב,

הנדון: <u>קרית ארבע - דו"ח לועדת חו"ב</u>

בהתאם לבקשתך הטלפונית ב- 22.4.75 אני מעביר לך בזה פרטים בנדון:

1. התחלת עבודות עפר באתר - 29.7.70 .

2. שלב א' 234 יחידות - אוכלס
שלבים נוספים: ב', ג', ג'-2, ד' - 577 יחידות הנמצאות בשלבים שונים
של בניה - בסה"כ 801 יחידות.

3. ההקציבים המיועדים לבניה הנ"ל שלבים א'-ד' כולל מוסדות צבור וחנוך
מגיעים ל- 100,090,000 ל"י , כאשר לבנייה שטרם נסתיימה אין עדיין חשבון
סופי.

4. לשנת 75 יש תכנית בנייה של 200 יחידות, 100 בהקציב ו- 100 נוספות
באמיסיות.

ב ב ר כ ה,

שמריהו כהן
סגן מנהל מחוז ירושלים

העתק: לשכת שר השכון
מר א. בר-און, מנהל מחוז ירושלים

שכ/מ

רח' בן-יהודה 23 ת"ד 1462 ירושלים 91000 טל' 228263

לשכת עורכי הדין

משרד עורכי דין
מגדל רמת־גן

טל': 03-6752191
פקס: 03-6752192

אל
מר אריה קורנבלט
קורנבלט אחזקות
מלכות - ירושלים

מרחב רב,

הנדון: <u>קרקע אריאל - הר"ם לרישום הר"ב</u>

בהמשך לדפקות שהתקיימו ב- 25.4.55 אנו מתכבדים לציין בפניך כדלקמן:

1. שטחה הכולל של הקרקע - 37.2.05 .

2. מדד א' 305 ומעלה - אריאלה
מדדים נוספים: ב', ג', ג'-3, ד' - 2225 ומעלה שהתקיימו בשכונת מרחבים
אך בכפוף - בסה"כ 108 יחידות.

3. שטחי המגרשים הציבוריים יוקצו על־פי מדדים א'-ד' בהיקף ארנונה שנה ראשון בהיקף של- 100,030,001 ש"ח, כאשר לגבי יתרת שטח הקרקע אנו מבקשים שתוקצה לנו קרקע נוספת בגודל ארנונה.

4. לגבי 25 דונם שנותרו בבעלות של 200 יחידות, 100 בשלבי ב- 100 יחידות בהתאמה.

בכבוד רב,

עמרי בנימין מנהל פרויקט

העתק: לכבוד מר שמרלי
מר א. בר־אילן, מנהל מחלקת קרקעות

מב\מ

טל' 0401

ירושלים, י"ח סיון תשל"ה
25 במאי 1975

לכבוד
ג' פ. קול
שר התיירות

ידידי,

ביום ד' 21.5.75, דיברתי עם ראש הממשלה על בקשתך לערוך דיון בנושא
" " "יפית" ועל בקשתך הי. חזני לערוך דיון בנושא קרית-שמע.

סיפרתי לראש הממשלה כי חבעתי דעתי ביטיבת ועדת השרים, כי קשה להקדים דיון בוועדה לדיון בממשלה, בשני הנושאים. זו נתקבלה על דעתם של רוב חברי הועדה.

ראש הממשלה הסבים להצעה כי ראוי להקדים דיון בועדה לדיון בממשלה. בדרך זו תובטח הבנה נאותה לדיון ולסיכום.

ב ב ר כ ה

ישראל גלילי

31.3.75
לשכת השר גלילי

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה ה' בניסן תשל"ה

לכבוד
יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
חבר הכנסת מנחם ספיר

כבוד יושב ראש ההנהלה,

הננו מודים לך על הנכונות אשר הבעת אתמול לשקול את בקשותינו בכובד ראש, והרי סיכום הבקשות:

א. <u>מרכז קליטה:</u>

לפני כשנתיים שוחחנו עם עוזי נרקיס על דבר הקמת מרכז קליטה בקרית ארבע. דברנו אתו על התחלה של כ- 30 משפחות בבנייני המחנה הצבאי אשר הם מיועדים להמסר לידי הרשות המקומית בקרית ארבע. לאחר זמן החליט הצבא שבדעתו להעביר את הבניינים למחנה הצבאי באדורים ולכן תכנית זו ירדה מן הפרק.
עתה הננו חוזרים ומחדשים את בקשתנו, ברצוננו להדגיש שהננו מודעים לצמצום העליה והקליטה אך בכל זאת נדמה לנו שבצד האידיאליסטי של בנין עיר האבות יכול להיות גורם מושך לעליה ולקליטה. קלטנו כבר כמה משפחות והננו מאמינים שיש ביכולתנו להצליח בנושא זה. בכל אופן מחובתנו להצטנע ולהציע התחלה של מרכז קליטה קטן של כ-30 משפחות ואם נצליח נרחיב אותו בשנים הקרובות. ניתן לנצל דירות שנבנו מתקציב משרד הקליטה למטרה זו.

ב. <u>קליטת חברי בני עקיבא מארצות הגולה - לסמינרים במשך כל חלקי השנה</u>

בימים הקרובים תמסרנה לנו באופן זמני 10 דירות למטרות חינוך.
אחת המטרות שהננו מעוניינים להקים במבנים אלה הינה סמינר קבוע של חניכי בני עקיבא מכל ארצות הגולה אשר ישתלמו בקרית ארבע בתנ"ך, עברית, הסטוריה יהודית ותולדות הציונות. עולים אלה יבואו לקריה למספר חודשים ונעמיד צוות מיוחד לחנוך הקבוצות הבאות. מטרת חינוכית נוספת הינה השתלמות בלימודי היהדות לתלמידי תיכון בהכונת משרד החינוך. הננו מצפים שבמשך הזמן אם יווצר קשר בין שתי הקבוצות הנ"ל.

לקדום הנושא הננו זקוקים לתקציב:
א) להכנת הדירות למטרות חינוך ואש"ל
ב) לתשלום שכר הדירה והפקדון לדירות הנ"ל
ג) לתקציב שוטף

להפעלת המוסד הנ"ל אנו זקוקים בשלב ראשון ל-250 אלף ל"י כשסכומים נוספים נקבל מהמוסדות השולחים תלמידים.
מדובר על הפעלת המוסד בשנת הלמודים תשל"ו.
הננו מאמינים שבשתי המטרות הנ"ל נוכל לתת שרות חשוב לקליטת עליה, בעז"ה.

הננו מצפים לתשובתך בהקדם

בכבוד רב

<u>העתקים:-</u>
השר גלילי, יו"ר הועדה לקידום ההתישבות
עוזי נרקיס, מנהל המחלקה לעליה בסוכנות היהודית
יוסף שפירא, מזכירות עולמית של בני עקיבא

מ. לוינגר
יו"ר הועד המקומי

26/1/75

הודעתי למענק לשירות של
השר תצטרך טלפונית
שיעזין סופר לקבלת
על כך. תודה.

ס"ל.

סוף

ירושלים, י"ז בכסלו תשל"ה
1 בדצמבר 1974

א ל : ה' י. הזני
שר הסעד

בתשובה לשאלתך :

ב-28.7.74 נערך דיון אצל ראש הממשלה בהשתתפות שר הבטחון ושר המשפטים.

כאש הממשלה סיכם, בין השאר :

= יוקפד על הצווים המונעים בניה ערבית שהיא בסתירה להתפתחות המתוכננת של קריית-ארבע .

= משרד המשפטים יגיש לראש הממשלה הצעתו לגבי בניה פרטית בקריית-ארבע .

ידוע לי כי נושא הבניה הוכרע לחיוב. ב-28/12 עמדה להתקיים ישיבה של אנשי מערכת הבטחון עם היועץ המשפטי כדי להסדיר את הצד האופרטיבי .

אודיעך על תוצאות הדיון .

ב ב ר כ ה ,

ישראל גלילי

19/1/75

1

19/1/75

יגיאל

לאחר <u>בירור טלפוני</u> עם הבנק המעניק
אין האפשרות לו, לנו להכפיל את שעו.
1. <u>הקניות - ארצה</u> אפשר להקים מיפה
250 יחידות פיזור. אחת הנקודות
היקניה 75 כלל פעולות של 1974
- 150 יח'. נשאר נקו אקום ל-
100 יח' להקמה מיפית
2. שנת האספקה ל- 650 יח'.
נמצא בשלבי תכנון סופיים ומאריכים
תכנון מפורט, אשר הצמן הנפרש:
4 - 5 חדשים.
כל כה ללא תפיסה של אלף פונים.
סיכום: תוך 5 חדשים: 750 פיזות
3. הנושא לכך, ת' תפיסה
של 30 פונים נוספים שרופים אלפיות

טרשים, אפשר לפנות מיד. שלוש
תכנון נפש. 120 יחידות נוספות.
אין מעבר שבאיש אשר מסר ל
שם כיס הוא המוסמן בילתי. הבטחת
לא לעזבה את שמו.

ד/ סיני

נמסר טלפונית

פרטים על קרית ארבע - במסר ע"י שמריה כהן

המצב כיום :

234 יח' דיור בבנויות ומאוכלסות

376 יח ' דיור בתהליך מתקדם של בניה, יאוכלסו **כולן** עוד השנה

96 יח' דיור בהתחלת בניה

706 יח' דיור בסה"כ

יש תקציב להפעלה מיידית של 100 יח' דיור בנוספות

יש במקום 1,000 נפש, מהם 400 ילדים.

קיימים 20 מפעלים : מפעלי בניה שבונים את המקום עצמו. מפעלי בלוקים, מרצפות, פלסטיק, דפוס, 3 מסגריות, בגריה, חפצי-חן, פלדות(מכשירים מדויקים), בשק, .

בעוד חודש יוקם במקום סניף של מבועי בית-שמש.

בין העובדים ישנם כ-40 פועלים יהודיים. וכן במפעלי הבניה כ-15 פועלים יהודיים .

סכום שיחה טלפונית בין סיני ובין שמריהו כהן, אחראי על הבינו' בקרית ארבע.

יום ב' 23.12.74 -ירושלים

הנושא: בניה בקרית ארבע, תכנית 5 השנים.

שמריהו כהן מדווח:

המצב כיום:

234 דירות בנויות ומאוכלסות

376 " בתהליך מתקדם של בניה, יאוכלסו כולן עוד השנה.

96 " בהתחלת בניה

706 דירות בסך הכל

יש תקציב להפעלה מידית של 100 יחידות נוספות.

שמריה מציע שקצב הבניה הרצוי ביותר יהיה :

לשנה הבאה 250 יחידות דיור

כל שנה אחריה – 300 יחידות דיור

תכנית זו תהיה תלויה בבעיות של הכשרת שטח ויכולת ביצוע.

סיני

שיחה טלפונית בין סיני ובין אל"מ דב שפי

ביום: 212.74

הנושא: קרית ארבע - רשום קרקעות

אל"מ ד. שפי הודיעני שהדיון של הפקידים הנוגעים בדבר בענין רשום הקרקעות והיתר בניה פרטית בקרית-ארבע - סוכם. נקבעו הנוהגים והאחראי לרשום. עד אמצע חדש דצמבר, שנה זו, תתפרסמנה התקנות ואפשר יהיה להתחיל ברשום.

סיני

מדינת ישראל
משרד הבטחון

בברכה מאחל

תאום הפעולה בשטחים

5.12.74 - ה'

מדינת ישראל

משרד הבטחון
תאום הפעולה בשטחים

תאריך: 3 דצמ' 74

מספר: גמ/2(45)/4056

לרץ - חוג-ארץ

הנדון: מסירת מקרקעין לבניה ולדיור - צו והקנות

1. בתאריך 28 בנובמבר 74 התקיים דיון בנושא הנדון בלשכתו של אל"מ דב שפי בהשתתפות הר"מ:
   א. מר השכל - משרד המשפטים, אגף הסדר מקרקעין.
   ב. מר קבאי - מנהל מקרקעי ישראל
   ג. רס"ן צ. אפרת - מפצ"ר/ענף הדין הבינלאומי
   ד. מר רוזנפלד - הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי, מפק' איו"ש
   ה. מר שמריהו כהן - משרד השיכון
   ו. עו"ד צפורה אבירן - לשכת היועץ המשפטי משרד הבטחון
   ז. מר טוויג - קמ"ט משפטים, מפק' איו"ש
   ח. סגן י. זינגר - מפצר/ענף הדין הבינלאומי

2. מטרת הדיון היתה לקבוע אחריות ונהלים לפרסום תקנות מכוח הצו בדבר רישום עסקות במקרקעין מסויימים.

3. להלן סכום הדיון:
   א. הרישום במרשם ההרשאות יתבסס על חלוקה לגושים, חלקות וחת-חלקות על פי מפה מאושרת ע"י קמ"ט מדידות. בהרשאה תהיה הפניה למפה 13.
   ב. משתתפי הדיון צדדו בהשקפה לפיה מנהל לשכת המרשם צריך להיות איש משרד המשפטים בהתאם לחלוקה המינסטראלית הנהוגה בישראל לאור זאת תעשה בצו הראשי חלוקה בין תפקידי הממונה על הרכוש הממשלתי לבין האחראי על מרשם ההרשאות - "הרשם". הרשם יפעל באחריות משרד המשפטים ובתיאום עם מנהל מקרקעי ישראל.

2/...

מדינת ישראל

משרד הבטחון
תאום הפעולה בשטחים

תאריך:

מספר:

ג. משרד המשפטים יציע בהקדם מי האדם המומלץ על ידם לשמש בתפקיד הרשם.

ד. רע"ן הדין הבינלאומי יכין הצעה לנוסח הקנונה מכוח הצו בתאום עם משרד השכל.

ה. במידה ולמשרד השכל לא תהיינה הערות תוך מספר ימים לנוסח הצו, יתפרסם הצו בנוסח שאושר ע"י היועץ המשפטי למשלה.

דב שפי, אל"מ

מדינת ישראל

שמור

דחוף ע"י רץ

משרד הבטחון
תאום הפעולה בשטחים

תאריך: 13 דצמ' 74

מספר: גמ-2(45)-165

15/12/74
לשכת השר גלילי

מפצ"ר/רע"ב הדין הבינלאומי
היועץ המשפטי לממשלה
היועץ המשפטי למערכת הבטחון
משרד המשפטים/ראש אגף רישום והסדר מקרקעין
מנהל מקרקעי ישראל/ראש אגף בעלות ורישום(2)
מנהל מקרקעי ישראל/היועץ המשפטי(2)
משרד השיכון/היועץ המשפטי(2)
משרד השיכון/מר שמריהו כהן(2)
מפקדת איר"ש/יועמ"ש(2)
סמנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל
מנהל לשכת שר גלילי
מנהל לשכת שר השיכון

הנדון: מסירת מקרקעין לבניה ולדיור - צו ותקנות.
מ-ך-חק-33(468) 4601 מ-10 דצמ' 74.

1. ניתן בזה אישור לפרסום הצו והתקנות.

2. אנו מבקשים שהצו והתקנות ייחתמו לא יאוחר מ-15/12/74.

3. מבלי לגרוע מהאמור לעיל אנו מבקשים:

א. שראש אגף רישום והסדר המקרקעין יבקש בכל הצעדים הדרושים להתחלת פעולתה של לשכת מרשם ההרשאות לאלתר.

ב. שהיועץ המשפטי של מינהל מקרקעי ישראל יזמן אליו דיון דחוף ויסכם את נוסח החוזים כאמור בסעיף 10 של מכתב מפק' פצ"ר שבסימוכין.

דב שפי, אל"מ

מ ו ג ב ל

מפקדת פרקליט צבאי ראשי
ענף הדין הבינלאומי
טל. 2925
חק-33(468) 4601
כסלו תשל"ה
דצמ' 74 10

משרד המשפטים
דוברות
11. XII. 1974

משהב"ט/מתאם הפעולה בשטחים
היועץ המשפטי למערכת הבטחון
משהב"ט/ אל"מ דב שפי

הנדון: מסירת מקרקעין לבניה ולדיור- צו ותקנות
טיכום דיון של ת.פ.ש. גמ/2(45)4056 מ-3 דצמ' 74

... 1. בהמשך לדיון שנערך בלשכתו של אל"מ דב שפי מתאם הפעולה בשטחים בתאריך 28 בנובמבר 1974 מצ"ב מועברים אליכם נוסחי הצו בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים והתקנות על פיו.

2. בנוסח הצו הוכנס תיקון בהתאם לסעיף 3(ב) לטיכום הדיון שבסימוכין כך שהטמכויות על פי הצו פוצלו בין הממונה והרשם. הרשם (שיהיה איש מטרד המשפטים) ינהל באופן עצמאי את מרשם ההרשאות שבו תרשמנה ההרשאות שניתנו על ידי הממונה.

3. התקנות נוסחו על ידינו, בתאום עם מר הסכל ממטרד המשפטים, בהתאם לדוגמת תקנות המקרקעין החלות בישראל. יחד עם זאת הכנסנו בתקנות מספר שינויים והטמטות, כפי שיוסבר להלן, כדי להתאימן לסיטואציה המיוחדת של מרשם ההרשאות.

4. הבטים לרישום עסקה במקרקעין בישראל הוא ש ט ר ה ע ס ק ה הנחתם בפני הרשם על ידי שני הצדדים לעסקה. במרשם ההרשאות יהיה בד"כ הממונה צד לעסקה (עפ"י הסכם ההרשאה) ואין מקום להטריח אותו שוב ושוב לחתום על שטר עסקה בפני הרשם. מוצע על ידינו, אם כן, לוותר על שטר העסקה ובמקום זאת לחייב את מבקש רישום ההרשאה לצרף לבקשת הרישום כ ת ב ה ט ע נ ה של הממונה לרישום ההרשאה על שמו.

5. בנוסף לכתב הטענה מהממונה ולהסכם ההרשאה עצמו יחוייב מגיש הבקשה לצרף לבקשה את המסמכים הבאים:

א) ע ו ת ק מ ה ח ו ז ה שנערך בינו לבין החברה המשכנת ("עמידר") או משרד הסיכון על פיו התחייבו משרד הסיכון או החברה להקים בנין על המקרקעין נשוא הבקשה או עותק מהחוזה שנערך בין המבקש לממונה על פיו יבנה המבקש את הבנין בעצמו.

ב) ר ש י ו ן ל ע ס ו ת ע ס ק ה בקשר למקרקעין שניתן בהתאם לצו בדבר עסקות במקרקעים (יהודה והשומרון)(מס' 25), תשכ"ז-1967. כזכור, קובע צו זה כי "לא יעשה אדם עסקה בקשר למקרקעין... אלא ברשיון מהרשות המוסמכת". במקביל לפרסום הצו המוצע, יאצול מפקד האזור לממונה את הסמכויות הרשות המוסמכת בקשר למקרקעין שהוראות סעיף 2 לצו חלות עליהם.

2/...

בשולי הדברים יצויין כי אין כל מניעה לאחד את הרשיון לעשות עסקה ואת כתב ההסכמה של הממונה בטופס אחד סטנדרטי.

6. הפנקס לרישום עסקות אותו ינהל הרשם במרשם ההרשאות יהיה מורכב כדלקמן:

א) פ נ ק ס נ כ ס י ם

פנקס זה יתאר את המקרקעין כלביהם נרשמת העסקה תוך הפניה למפה. הוא יכיל רישום של ההרשאה שניתנה לגבי המקרקעין תוך ציון מספר הבקשה, תאריך הרישום ושם בעל הזכות.

בטור נפרד תצויינה זכויות אחרות במקרקעין שאינן הרשאות (שכירות) ובטור נוסף תרשמנה הערות על שיעבודים במקרקעין. בנוסף לכך ירשמו בפנקס גם סוגים אחרים של הערות. (ראה דוגמא של דף מהפנקס בתוספת לתקנות).

ב) א ו ס ף ת ע ו ד ו ת

אוסף התעודות יכיל את הסכמי ההרשאה, החוזים, הרשיונות וכתבי ההסכמה.

ג) ה מ פ ה

המפה תהיה היסוד לרישום הזכויות במקרקעין. מפה זו תהיה זהה למפה עליה יחתום מפקד האזור על פי סעיף 2 לצו והיא תגדיר את גבולות המקרקעין עליהם חל הצו. הכוונה היא למפה מצבית אשר תהיה מחולקת ליחידות רישום- גושים, חלקות ותת-חלקות תהיינהממוספרות והסכם ההרשאה שיתן הממונה לכל משתכן יתייחס אליהן. המפה תהיה מאושרת על ידי קמ"ט מדידות.

7. פרוצדורה מיוחדת נקבעה בתקנות לגבי דיירים המעדיפים שלא ל"רכוש" את הדירה אלא להמשיך ולהחזיק בה ב"שכירות". במקרה כזה תתקשר "עמידר" (או חברה מסכנת אחרת) בהסכם הרשאה עם הממונה ואילו הדייר לא יתקשר בהסכם הרשאה כזה. (עפ"י סעיף 8 לצו רשאי אדם להחזיק במקרקעין על פי הסכם הרשאה עם הממונה או מ כ ו ח ו , ובמקרה זה יחזיק הדייר בדירה מ כ ו ח הסכם ההרשאה שבין "עמידר" לממונה).

בהתאם להנחייתו היועץ המשפטי לממשלה תרשם גם "שכירות" כזו במרשם ההרשאות. הרישום יעשה ע"י "עמידר" ולא ע"י הדייר. "עמידר" תגיש לרשם בקשה לרישום השכירות ותצרף אליה את הסכם השכירות שבינה לבין הדייר, כתב הסכמה מהממונה לרישום העסקה ורשיון לעשות עסקה.

(ראה סעיפים 11-9 לתקנות).

8. תשומת לבכם מופנית לכך ששני נושאים המוסדרים בישראל בתקנות ימצאו את ביטויים בהסכם ההרשאה שבין הממונה למשתכן:

(א) ב ח י ט מ ש ו ת פ י ם

החזקה בחלקים שאינם כלולים ביחידת הדיור הפרטית בבנין תשאר בידי הממונה. בהסכם ההרשאה יוסף סעיף שיסדיר את היחסים שבין הממונה למשתכן ביחס לחלקים אלו וכן יפנה את הדיירים לבורר מוסמך שיפסוק בקשר לכל סכסוך העלול להתעורר בקשר לחלקים אלו.

מר הסכל הפנה את תשומת הלב לפחרון שאומץ בירושלים לגבי מבנים שנבנו על אדמות כנסיה.

(ב) י ר ו ט ה

עקב קשיים המתעוררים מהעובדה שבאזור יהודה והשומרון, לרבות אזורי ההתיישבות היהודית, חלים דיני הירושה המקומיים ולא חוק הירושה הישראלי מוצע על ידינו להוסיף להסכם הרשאה טעיף שיקבע כי ההרשאה פוקעת עם מות המורשה, אך הממונה מתחייב לחתום על הסכם הרשאה חדש עם היורש החוקי של המורשה שנפטר.
טעיף כאמור יבטיח את זכויות היורשים וימנע את קשיי ההתדיינות לאור כללי הירושה המקומיים.

9. יצויין כי יהיה מקום לבחון את הצורך בפרסום תקנות אשר יטילו אגרות על רישום עסקות בהתאם להוראות הצו המוצע. עם זאת אין בהעדרן של תקנות כאמור כדי להפריע לתחילת עבודת לשכת המרשם.

10. אשר למערכת החוזים שיעמדו ביסוד העסקות נטוא החקיקה הנדונה מומלץ כי הנוסחים שנוסחו בטעתו בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה, היועץ המשפטי למשרד השיכון, היועץ המשפטי למנהל מקרקעי ישראל ובהשתתפותנו יבחנו מחדש על ידי היועץ המשפטי למשרד השיכון והיועץ המשפטי למנהל מקרקעי ישראל בתאום עם היועץ המשפטי למפקדת אזור יו"ט.

11. אודה על עמדתך לפרסום הצו והתקנות.

יז/טפ

צבי אפרת , רט"ן
רע"נ הדין הבינלאומי
בשם פרקליט צבאי ראשי

ל ו ח ת פ ו צ ה

היועץ המשפטי לממשלה

מטהב"ט/אל"מ דב שפי (5)

משרד המשפטים/ראש אגף רישום והסדר מקרקעין

מנהל מקרקעי ישראל/ראש אגף בעלות ורישום (2)

מנהל מקרקעי ישראל/היועץ המשפטי (2)

משרד השיכון/היועץ המשפטי (2)

משרד השיכון/מר שמריהו כהן (2)

מפקדת איו"ש/יועמ"ש (5)

צבא הגנה לישראל

צו מס' ...

צו בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים

בתוקף סמכותי כמפקד האזור והואיל ואני סבור כי הדבר דרוש לצורך קיום הממשל התקין והסדר הציבורי הנני מצווה בזה לאמור:

הגדרות 1. בצו זה -

"מקרקעין" - קרקע, כל הבנוי והנטוע עליה וכל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה;

"עסקה" - הקניה של זכות במקרקעין לפי רצון המקנה, לרבות הרשאה;

"הרשאה" - הרשאה להשתמש במקרקעין הניתנת על ידי הממונה מכוח הסכם הרשאה.

"הממונה" - מי שהתמנה על ידי להיות ממונה לענין הצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה והשומרון)(מס' 59), תשכ"ז-1967;

"ועדת עררים" - כמשמעותה בצו בדבר ועדות עררים (יהודה והשומרון) (מס' 172), תשכ"ח-1968;

"צו בדבר רכוש ממשלתי" - צו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה והשומרון) (מס' 59), תשכ"ז-1967;

"הרשם" - מי שיתמנה על ידי להיות רשם לענין צו זה.

תחולת הצו על מקרקעין מסוימים 2. הוראות צו זה יחולו רק על אותם מקרקעין עליהם חל הצו בדבר רכוש ממשלתי ומקרקעין שנתפסו לצרכים צבאיים שיוגדרו בצו על ידי מפקד האזור.

כינון מרשם הרשאות 3. (א) הרשם ינהל מרשם לרישום עסקות במקרקעין שהוראות סעיף 2 חלות עליהם (להלן- מרשם הרשאות) ובו יתנהל פנקס לרישום עסקות.

(ב) הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור, וכל אדם רשאי לעיין בו אלא אם נאסר העיון על ידי מפקד האזור מטעמי בטחון.

תוקפן של עסקות 4. (א) כל עסקה במקרקעין שהוראות סעיף 2 חלות עליהם טעונה רישום במרשם ההרשאות.

(ב) עסקה שלא נגמרה ברישום, רואים אותה כהתחייבות לעשות עסקה ואולם לא יהיה לה כל תוקף לגבי הממונה.

(ג) התחייבות לעשות עסקה טעונה מסמך בכתב.

(ד) אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מזכותו של יורש על פי הדין או על פי חוק הירושה, תשכ"ה-1965.

2/...

הערות 5. (א) הוכח להנחת דעתו של הרשם כי מקבל ההרשאה התחייב בכתב לטעבד את זכויותיו במקרקעין או שטיעבד זכויות אלה, ירשום הרשם על פי בקשת מי שהתחייב או מי שזכאי לפי ההתחייבות הערה על כך;

(ב) נרשמה הערה וכל עוד לא נמחקה, לא תרשם עסקה הסותרת את תוכן ההערה, אלא בהסכמת הזכאי לפי ההתחייבות;

(ג) מפקד האזור רשאי לקבוע בתקנות סוגים נוספים של הערות שהרשם יהיה חייב לרשום במרשם ההרשאות.

הוכחת זכויות וכשרות 6. (א) הרשם רשאי להתנות את הרישום במרשם ההרשאות בהוכחת כשרות העסקה וזכויות הצדדים לעסקה.

(ב) הרשם רשאי לדרוש כי פרטים כאמור בסעיף קטן (א) יוכחו בפניו בכל דרך שימצא לנכון, ובכלל זה:

(1) על ידי ההסכם העומד ביסוד העסקה;

(2) על ידי פסק דין הצהרתי.

תוקפו של רישום 7. (א) לענין כל דין הדן ברישום עסקות- יראו את הרישום במרשם ההרשאות כמקיים את דרישות הדין בדבר רישום.

(ב) רישום במרשם ההרשאות יהווה ראיה חותכת לתוכנו.

החזקת מקרקעין 8. (א) לא יחזיק אדם במקרקעין שהוראות סעיף 2 חלות עליהם אלא על פי הסכם הרשאה עם הממונה או מכוחו, ובתנאי שההרשאה נרשמה במרשם ההרשאות.

(ב) (1) החזיק אדם במקרקעין בניגוד לאמור בסעיף קטן (א), יהיה הממונה רשאי להודיע בכתב למחזיק על חובתו לפנות את המקרקעין בתוך 60 יום ועל זכותו להגיש ערר על החלטת הממונה בפני ועדת עררים.

(2) הודיע הממונה כאמור והמחזיק לא פינה את המקרקעין, יהיה הממונה רשאי לאחר 60 הימים לפנותו ולהשתמש לשם כך בכל האמצעים הדרושים לביצוע הפינוי.

(3) הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת הממונה כאמור, רשאי להגיש ערר על החלטת הממונה לועדת העררים תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה על הפינוי. הוגש ערר כאמור, לא יבוצע צו הפינוי עד למתן החלטתה הסופית של ועדת העררים.

ערר לועדת עררים 9. הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשם בקשר לרישום במרשם ההרשאות רשאי לערר על החלטה זו לועדת העררים תוך 30 יום מהיום בו הודעה לו ההחלטה.

ניהול מקרקעין 10. מבלי לגרוע מכלליות הוראותיו של הצו בדבר רכוש ממשלתי, יהיה הממונה רשאי לנקום לגבי המקרקעין שהוראות סעיף 2 חלות עליהם

בכל הצעדים הדרושים לצורך ניהולם והפקת פירות מהם, ובכלל זה להתקשר בהסכמי הרשאה לסלילת כבישים, להנחת קווי מים, ביוב וחשמל והקמת מבנים ונסיעות, ולהקנות בהם זכויות לכל אדם, הכל בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו.

עסקות במקרקעין

11. (א) לא תרשם עסקה במקרקעין שהוראות סעיף 2 חלות עליהם במרשם המתנהל על פי הדין, אלא בהסכמת הממונה.

(ב) נרשמה עסקה במרשם המתנהל על פי דין, לא יחולו עליה הוראות צו זה, אלא אם יקבע אחרת על ידי הממונה.

תקנות

12. מפקד האזור רשאי לפרסם תקנות בכל הנוגע לביצועו של צו זה.

אגרות

13. מפקד האזור רשאי לקבוע בתקנות חובת תשלום אגרות לענין צו זה, וכן רשאי הוא לקבוע מי יהיה חייב בתשלום האגרה, פטורים והנחות מתשלום אגרה, אגרה בסכום קבוע או בשיעורים לפי שווי המקרקעין או העסקה.

הוראות מעבר

14. סעיף 8 לצו לא יחול על מי שערב תחילתו של צו זה החזיק במקרקעין בהסכמת הממונה, בתנאי שתוך תקופה שיקבע הממונה אשר לא תפחת מ-90 יום מיום תחילתו של צו זה, התקשר עם הממונה בהסכם הרשאה ורשם את ההרשאה במרשם ההרשאות.

תחילת תוקף

15. תחילתו של צו זה ביום .....

ה ש ם

16. צו זה יקרא: "צו בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים (יהודה והשומרון) (מס' ...), תשל"ה-1974".

ת א ר י ך

מ פ ק ד ה א ז ו ר

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צו בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים (יהודה והשומרון)(מס' ...), תשל"ה-1974

תקנות בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים (ניהול ורישום)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 12 לצו בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים (יהודה והשומרון)(מס' ...), תשל"ה-1974 (להלן "הצו"), הנני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. בתקנות אלה-

"הפנקס" - הפנקס לרישום עסקות כמשמעותו בסעיף 3 לצו.

"רשיון לעשות עסקה" - רשיון לעשות עסקה בקשר למקרקעין שניתן בהתאם לצו בדבר עסקות במקרקעים (יהודה והשומרון)(מס' 25), תשכ"ז-1967.

ה ר ש ם 2. הרשם יעמוד בראש מרשם ההרשאות ויפעל בהתאם לסמכויות ולתפקידים שנקבעו לו בצו.

סמכויות נוספות 3. בנוסף לסמכויות ולתפקידים שנקבעו לרשם בצו יהיו לו גם סמכויות ותפקידים אלה:

(1) קביעת סדרי העבודה של מרשם ההרשאות.

(2) ניהול הפנקס.

(3) פיקוח על עבודתם של עובדי מרשם ההרשאות.

ה פ נ ק ס 4. (א) הפנקס יכיל -

(1) פנקס נכסים;

(2) אוסף תעודות;

(3) מפה מאושרת ע"י קמ"ט מדידות והמתארת את המקרקעין שהוראות סעיף 2 לצו חלות עליהם כשהם מחולקים ליחידות רישום ממוספרות.

(ב) צורת הפנקס ופרטיו יהיו כמפורט בתוספת.

צורת הרישום 5. אופן ניהולו של הפנקס וצורת ביצוע הרישומים בו ייקבעו על ידי הרשם.

רישום הרשאה 6. רישום הרשאה יעשה על סמך הסכם הרשאה שנחתם בין המבקש לרשום את ההרשאה (להלן- המבקש) לבין הממונה.

בקשה לרישום הרשאה 7. (א) בקשה לרישום הרשאה תוגש לרשם כשהיא חתומה בידי המבקש.

(ב) לבקשה יצורפו -

(1) הסכם הרשאה;

(2) רשיון לעשות עסקה;

2/...

(3) כל הסכם אחר שקדם להסכם ההרשאה, בין המבקש לבין צד שלישי בענין המקרקעין נשוא הבקשה;

(4) כתב הסכמה של הממונה לרישום הרשאה על שם המבקש.

איסור ההרשאה לרישום 8. נוכח הרשם כי המבקש זכאי לרשום את ההרשאה וכי אין מניעה לרישומה יתן הסכמתו לרישום וההרשאה תירשם בפנקס.

בקשה לרישום שכירות או זכות אחרת 9. בקשה לרישום עסקה שאיננה הרשאה במקרקעין שלגביהן ניתנה הרשאה תוגש על ידי מי שבידו ההרשאה לגבי אותם מקרקעין.

פרטי הבקשה 10. לבקשה יצורפו -

(1) הסכם השכירות או הסכם למסירת הזכות האחרת;

(2) כתב הסכמה של הממונה לרשום את העסקה;

(3) רשיון לעסוק עסקה.

איסור העסקה לרישום 11. נוכח הרשם כי הצדדים זכאים לרשום את העסקה וכי אין מניעה לרישומה יתן הסכמתו לרישום והעסקה תירשם בפנקס.

כשצד לעסקה הוא תאגיד או שותפות 12. היה אחד הצדדים לעסקה תאגיד או שותפות, יצורפו לבקשה גם מסמכים המעידים על קיום התאגיד או השותפות, על כשירותם לבצע את העסקה שמבקשים לרשמה ועל החלטתם לבצעה.

זיהוי הצדדים לעסקה 13. (א) הרשם יזהה את המבקש על פי תעודת-זהות או דרכון.

(ב) הרשם רשאי לזהות את המבקש אף ללא הצגת תעודת-זהות או דרכון, אם המבקש ידוע לו אישית או אם זהותו הוכחה, להנחת דעתו, בכל דרך שהיא;

(ג) הוראות תקנה זו יחולו, בשינויים המחוייבים, על כל מקרה של קביעת זהותו של אדם לענין תקנות אלה.

הערות 14. בנוסף להערה המפורטת בטעיף 5 לצו רשאי יהיה הרשם לרשום גם הערות מסוגים אלה אם נוכח לדעת כי מן הראוי יהיה לעשות כן:

(א) הערת אזהרה על התחייבות מקבל ההרשאה לעשות במקרקעין עסקה- על פי בקשת מי שהתחייב או מי שזכאי לפי ההתחייבות;

(ב) הערה כי עשיית עסקה בידי מקבל ההרשאה מותנית בהסכמתו של צד שלישי- על פי חיקוק, על פי צו של בית משפט או על פי התחייבות בכתב של מקבל ההרשאה.

(ג) הערה כי כשרותו המשפטית של מקבל ההרשאה נשללה או הוגבלה- לפי בקשת צד מעונין או לפי בקשת היועץ המשפטי למפקד האזור.

(ד) הערה בדבר אי התאמת בנין להיתר שנתנה ועדת התכנון המיוחדת כמשמעותה בצו בדבר חוק תכנון ערים, כפרים ובנינים (יהודה והשומרון)(מס' 418), תשל"א-1971 - על פי בקשת ועדת התכנון המיוחדת.

תוצאה של רישום הערה 15. נרשמה הערה, לא יירשם עסקה הסותרת את תוכן ההערה, כל עוד לא נמחקה ההערה.

רישום פסקי דין והחלטות אחרות של בתמ"ש 16. הרשם ירשום כל פסק דין, צו או החלטה אחרת של בית משפט מוסמך בישראל אם הורה בית המשפט על רישומם.

ביטול זכות רשומה 17. הרשם רשאי, על פי בקשת צד מעונין ולאחר שנתן לכל אדם שזכותו עלולה להפגע מכך הזדמנות להביא בפניו טענותיו וראיותיו, לבטל רישום בפנקס, אם נוכח שהזכות הרשומה פקעה, אם מכוח הוראות הדין ותחיקת הבטחון, אם על ידי שנסתיימה התקופה הרשומה שנקבעה לתוקפו של הרישום ואם על ידי מאורע שנקבע כמפקיע תקפו של רישום.

ביטול רישום על ידי הצדדים 18. (א) כל רישום ניתן לביטול על פי בקשת הצדדים ובלבד שהוכח להנחת דעתו של הרשם כי הצדדים הסכימו ביניהם על ביטול הרישום.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) רשאי הרשם להורות על ביטולו של הרישום על פי בקשתו של בעל הזכות המתבטלת בלבד, אם ראה כי בנסיבות המקרה יהיה זה צודק ויעיל לעשות כן, ובתנאים שקבע.

החלטות בכתב 19. כל החלטה או הוראה אחרת של הרשם תהיה בכתב ותכלול הנמקה ממצה.

טפסים 20. הרשם רשאי לקבוע טפסים לבקשות, לצווים ולמסמכים אחרים הנערכים לענין תקנות אלה.

יומן פעולות 21. הרשם ינהל במרשם ההרשאות יומן פעולות ובו ירשמו כל בקשה לרישום וכל רישום.

תיקון טעויות 22. הרשם רשאי לצוות על תיקון טעויות סופר שקרו ברישום, ועל פי בקשת עורכיהם- במסמכים שישמשו יסוד לרישום.

תחילת תוקף 23. תחילתן של תקנות אלה ביום .....

ה ש מ 24. תקנות אלה תקראנה: "תקנות בדבר רישום עסקות במקרקעין מסוימים (ניהול ורישום)(יהודה והשומרון), תשל"ה-1974".

תאריך: _____

_____

מפקד האזור

תוספת

(תקנה 4)

דוגמת דף של פנקס הנכסים

נפה _____ העיר או הכפר _____ הרובע או השכונה _____

מפה מט' ..... גוש מט' ..... חלקה מט'.....	השטח		הערות רשם המקרקעין
	דונמים	מטרים	

הרשאות

מספר הבקשה	תאריך הרישום			שם מקבל ההרשאה	החלק	הערות
	היום	החודש	השנה			

עסקות אחרות שאינן הרשאות

מספר הבקשה	תאריך הרישום			מהות העסקה	לזכות מי נעשתה העסקה	החלק	הערות
	היום	החודש	השנה				

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה ד כסלו תשל"ה
18 בנובמבר 1974

24/11/74
לשכת השר גלילי

לסיני – שלום וברכה,

רצוף מכתבנו אל השר העתקים למכתבנו לראש הממשלה, שר הבטחון, שר השיכון.
לדעתי חשוב מאד ביקורך, כדי לראות מה אפשר לקדם למעשה.

ב ב ר כ ה,

מ. לוינגר

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה ג' כסלו תשל"ה
17 בנובמבר 1974

לכבוד
השר גלילי
יו"ר ועדת השרים-
לענייני התישבות

כבוד השר,

ההפגנות והפגיעות בחיילי צה"ל מוכיחות עד כמה צדקו טענותינו שבנייית קרית-ארבע - חברון צריכה להתקדם במימדים של אלפים ולא של 200 - 100 יח"ד לשנה.

הננו חוזרים וקוראים לממשלה להזרים תקציבי קליטה, ושכון זוגות צעירים לקרית-ארבע ולישובים נוספים ביהודה ובשומרון ולא למרכזי הארץ הצפופים מחדרה ועד גדרה.

כמו כן הננו קוראים לממשלה להחלת החוק הישראלי, וספוח מלא של אזור יהודה ושומרון, כדי להוציא את שכנינו מהספקות על עתידם הפוליטי.
לנו אין כל ספק שעל ידי זה תגיע לאזור יותר הרגעה ונורמליזציה.

בכבוד רב,

הועד המקומי קרית-ארבע חברון

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה כ"ו חשון תשל"ה

17/11/74
לשכת השר גלילי

לכבוד
השר.....

כבוד השר,

רצ"ב העתק מכתבנו לשר השכון, נודה לכב' אם יוכל לפעול למען קדום הבנייה , כראוי לפתוח ישוב חדש, כראוי לישוב יהודי השוכן בתוך מובלעת של כוחות עוינים, - ומעל כל זאת: כראוי לחדוש הישוב היהודי בעיר האבות.

בתודה מראש,

מ. לוינגר

יו"ר הועד המקומי ק.ארבע חברון

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15 ב"ה כ"ו חשון תשל"ה

לכבוד
שר השיכון
מר אברהם עופר
משרד השכון
המשרד הראשי
רח' הלל
ירושלים

כבוד השר,

לפני יותר משלשה חודשים פנינו אל כב' בבקשה לקדום יותר רציני של הקריה. לצערנו טרם התקדמו העניינים, הן בתחום הבנייה הפרטית, הן בתחום התפרסות הבניה, הן בתחום תכנון האב. יתר על כן, מפליא היה לראות שבתכניות הגדולות שהגיש משרד השיכון לממשלה, אין כל זכר לבנייה ממשלתית בקרית-ארבע.

לכן הננו מבקשים מכב' לקבלנו לפגישה דחופה.

מ. לוינגר

יו"ר הועד המקומי ק.ארבע חברון

העתקים: ראש הממשלה
יו"ר ועדת השרים לענייני התישבות-השר גלילי
שר הבטחון
שר התחבורה
שר הפנים
שר הדתות
שר הסעד

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל

פ נ י מ י

יום 20.7.74

א ל: יחיאל אזמאנו

מאת: [illegible]

הנדון: כפגישה בבר-אילן

1. נא ערך, כפי שהבטחתי.
2. במידה ויהרשו לערוך עסקים אשמח להמשיך.

בברכה.

[illegible]

ירושלים, כ' חשון תשל"ה

5 בנובמבר 1974

לכבוד

מר בועז אפלבוים

עוזר השר בר-לב

ירושלים

הנדון: מבנה בקרית ארבע למפעל "סירקיט"

א.נ.,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית, אני שולח לך בזה העתק מכתב שקבלנו ממנהל המפעל. הבקשה והנימוקים שמעלה מנהל המפעל נראים לנו, והשר י. גלילי ממליץ שייעשה ככל האפשר כדי לאפשר פיתוח המפעל בקרית ארבע.

ב ב ר כ ה

ארנן עזריהו

עוזר השר

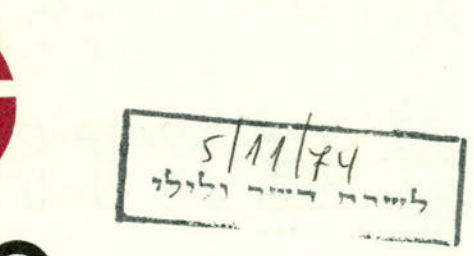

סירקיס

מוצרי דיוק בע"מ

קריית-ארבע, ת.ד. 16
טל: 02-971752

קריית-ארבע, 4 נוב' 74

לכבוד
ארנן עזריהו
עוזר השר י. גלילי
משרד רוה"מ
ירושלים

א.נ.,

הנדון: הקצאת מבנה נוסף למפעלנו בקריית-ארבע

מפעלנו נמצא עתה בתהליך פיתוח מואץ, זאת בעיקר בגין קבלת הזמנות פיתוח וייצור ממערכת הבטחון.

אופיו המקצועי והבטחוני של המפעל מאפשר אך ורק עבודה עבריה ובעיקר של עובדים ברמה טכניה ומקצועית גבוהה (מהנדסים, טכנאים, שרטטים ועובדי ייצור).

האתגר, העניין וה"ציונות" שבנושאי הפיתוח והייצור של המפעל הביא לכך כי עובדים בעלי דרגת מיומנות גבוהה הצטרפו, עומדים להצטרף למפעל ועומדים להעתיק מגוריהם לקרית-ארבע. מלה מכל ספק כי כח האדם שיעבוד במפעלנו כבר בחודש זה ואלו שעמם אנו במו"מ על הצטרפותם בחודשים הקרובים, יתרום אף ל"נוף" החברתי בקריה.

מכל האמור לעיל, ומתוך כך שאנו נמצאים כבר עתה בעיצומן של הזמנות ממשהב"ט, ה"לוחץ" עלינו להגדיל את הכמויות ולהקדים, ככל האפשר, את מועדי האספקה - הרי שלא נוכל לעמוד בכל אלה ללא מבנה של 350 מ"ר לפחות (כיום ברשותנו 100 מ"ר בלבד).

את הטיפול בהשגת המבנה הנוסף במסו"ת (עוזר השר לעיניני תעוש בשטחים) החחלנו כבר לפני 6-7 חודשים, מיד שהודיעונו נציגי משה"בט כי עתידים אנו לקבל את ההזמנות הנ"ל.

נציגי מסו"ת נטעו בנו חקוות שאמנם עד אשר תגענה ההזמנות תוסדר בעיית המקום. אך היום, כחודש וחצי לאחר קבלת ההזמנות, לא סודר המקום ופתאום החקוות לסידורו אף הן לוטות בערפל. זאת, כאשר למעסיקים עובדים ערביים, בעיקר, ניתנו וניתנים מקומות גדולים ואופציות למקם בלתי מנוצל לזמן ארוך.

מכאן, שאם בעיית המקום לא תפתר בהקדם (לכל המאוחר עד סוף חודש זה) הרי שתאלצונו לחפש מקום למפעל באזור אחר.

לטפולך המהיר אודה.

ב ב ר כ ה,

חזי הכט
מנהל

(2)

המחלקה: אגף המים

תל-אביב, ו' בחשון תשל"ה
22 באוקטובר 1974

אספקת מים לכפ"חים באזור סמוע ואדוריים

1. מיקום:

המיקום של הכפ"חים לא נקבע עדיין, אבל לפי דברי א. עזרא המיקום המשוער יהיה (בגבולות 3 - 2 ק"מ):

א. סמוע: נ.צ. 160/091 - גובה פני קרקע כ- 800 מ'.

ב. אדוריים: " " 152/090 - " " " כ- 700 מ'.

אדוריים לא יקום כנראה ליד אל דורה, מחוסר קרקע ומוצע בין סמוע להרריה.

2. תצרוכת מים חזויה:

לפי הידוע, יהיו בכל כפ"ח כ- 500 משפחות ומפעלי תעשיה.

הערכת התצרוכת שלנו היא: (נתונים אחרים לא קבלנו).

מי שתיה וחצר - 500 מש' א... 600 $מ^3$/שנה /יח' 300,000 $מ^3$

מי תעשיה 200,000 $מ^3$

סה"כ לכפ"ח אחד 500,000 $מ^3$/שנה

מאחר ומדובר במי שתיה ותעשיה, יש להניח שיום השיא יהיה נמוך ויהיה כ- 4,5 0/00 ז.א. כ- 2,250 $מ^3$/יממה או כ- 100 מק"ש.

3. מפעלי מים קיימים

א. סמוע - מפעל מקומי קיים

זהו מפעל המים הקרוב ביותר לכפ"חים המתוכננים.

המפעל מתבסס על קדוח ירדני בנ.צ. בערך 153/093 ליד הכביש המוליך לסמוע ובגובה כ-680 +מ'.

ספיקת הקדוח כ- 35 מק"ש משכבת הקנומן העליון.

מדרום לקדוח כ- 900 מ' יש בריכת יניקה 80 מ3 בגובה כ- 705 +מ' שאליה סונק הקדוח את המים.

מהברכה מונח קו גרוויטציוני "4 כ- 6,5 ק"מ אורך, לכפר דהריה, לאגום של 150 מ3 גובה בערך (680) 660 +מ'.

ליד האגום בוסטר של 35 מק"ש ל- 150 מ' הסונק את המים:

לסמוע: באמצעות קו "4 לאגום בנפח 150 מ3 ובגובה 750 (780)+מ'.

ליאטה: באמצעות קו "6 לאגום בנפח 150 מ3 " 830 (849) +מ'.

מיאטה מונח קו "4 לקדוח אל פואר ומאפשר העברת עודפי המים.

מאל פואר נדחפים המים לחברון ואל - דורה.

מיאטה מונח גם קו "3 לבדואים באל כרמל. (ליד המקום של כפ"ח סמוע).

.../2

ב. מפעלי מים בקו הירוק

במידה ולא יקום כפ"ח ליד אל דורה - שעבורו קדוח אמציה הוא הקרוב ביותר - הרי לכפחי"ם ליד סמוע נתן לספק מים מהמפעלים הבאים :

ב1. מפעל צקלג - נמצא כ- 15 ק"מ מערבה.

ב2. קדוח חל-שוקח - נמצא כ- 20 ק"מ מדרום מערב ליד הכביש לחברון.

ב3. קדוח אמציה - נמצא כ- 20 ק"מ מצפון מערב.

4. מקורות מים

אקויפר - סמוע - אל פואר.

לפי דו"ח תה"ל מארץ 1971 נתן להפיק באזור הנדון את כמויות המים הבאות מאקויפר הקנומן העליון.

אקויפר סמוע (ליד קדוח סמוע 1) - כ- 3 מיליון מ3/שנה (נ.צ. 153/092)

אקויפר אל פואר - כ- 2 " " (" 156/097)

כ- 5 מיליון מ3/שנה

לפי אותו תזכיר תהיה תצרוכת המים המקומית באזור הנדון בשנת 1985 כ- 1.0 מיליון מ3/שנה, כך שמבחינה זאת אין מגבלה עבורנו.

5. הקדוחים הנדרשים.

באזור סמוע : - מאחר וזה האקויפר הקרוב ביותר לכפחי"ם המוצעים מומלץ שהוא יהיה המנוצל. משוער שקדוח כאן יהיה לעומק של 350 - 250 מ' ויפיק כ- 80 - 50 מק"ש.

ז.א. ידרשו עבור מפעל מים לכפחי"ם כ- 4 - 3 קדוחים.

6. מפעל המים

במידה ויוחלט לא לשלב את מפעל המים לכפחי"ם עם המפעל המקומי, יהיה צורך באוביקטים הבאים :

4 - 3 קדוחים מצויידים.

בריכת יניקה 1,000 מ3 בגובה 740 +מ'.

בוסטר לכפ"ח סמוע.

ברכת מים 1,000 מ3 לכפח סמוע בגובה 860 +מ'.

קוים מובילים ומחלקים "8 - כ 12 - 10 ק"מ.

7. מים לבניה

בשלב המיידי - כמי בניה , נתן לקבל מים ממפעל סמוע הקיים:

לישוב אדוריים : (נ.צ. 152/090) מהקו ש "4 הגרביטציוני לדהריה. הקו עובר בסמוך לישוב המוצע.

לישוב סמוע : (נ.צ. 161/091).

מהקו "3 היוצא מיאסה לא-כרמל. יתכן וידרש חזוק קו זה.

הקו עמסו עובר כ- 2 - 1 ק"מ מהישוב המתוכנן.

ברור שזה מחייב הסדר עם הממשל הצבאי באזור.

8. שלבי בניה:

מיד עם ההחלטה על ההקמה יש לגשת לקדיחת 2 קדוחים באזור סמוע, לציידם ולהניח מהם את הקוים המחלקים לישובים.

זמן בצוע משוער 3 - 2 שנים.

רצ/חג

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ג בתשרי תשל"ה
9 באוקטובר 1974

1431

ד ח ו ף

13/10/74
לשכת השר גלילי

אל: רס"ן צ. אפרת – מפקדת פרקליט צבאי ראשי

הנדון: קרית ארבע – מסירת מקרקעין לבניה ולדיור
סמך: מכתבך חק–33(468) 3123 מיום 22.9.74.

להלן הערותי בנדון:

1. הצו בדבר מרשם ההרשאות צריך להיות בנוי מראשיתו ובעיקרו סביב מטרתו העיקרית, היינו רשום ההרשאות. לכן, מבלי להתייחס בשלב זה לנוסחם של סעיפים 2, 3 ו–4 המוצעים, יש לדעתי להקדים, מבחינת המבנה את ההוראות המובאות מסעיף 5 ואילך ולהביאן בתחילת הצו.

2. לסעיף 1 – מאחר ומדובר על מבנים המועמדים לרשות משתכנים בתנאים מיוחדים – הייתי דורש רשום והרשאה גם לגבי שכירות לתקופה קצרה.

כן יש לדעתי לכלול הורשה – כי גם זכות זו של יורשיו של מורשה חייבת להירשם. לשון אחרת, נראה לי כי אנו חייבים להעניק מעמד איתן ככל האפשר לזכות ההרשאה ולראותה כזכות העוברת בירושה.

3. לסעיף 2: – ההגדרה צריכה להיות מהותית היינו: הוראות צו זה יחולו על מקרקעין עליהם חל הצו בדבר רכוש ממשלתי ומקרקעין שנתפסו לצרכים צבאיים.

4. לסעיף 3: הייתי כותב הוראה זו בצו מס' 59 אולם אם תובא בצו זה, מוצע כי ייאמר כאן כי מבלי לגרוע מכלליות הוראותיו של הצו בדבר רכוש ממשלתי רשאי הממונה..

כאמור מוצע שסעיף זה יבוא בסופו של הצו.

2/..

5. לסעיף 4: מקובלת עלי החלטת המדיניות בענין רשום בקרית ארבע כאמור בסעיף ד(3) למכתבך; אולם -

(א) האמור בסעיף 4(א) אינו ברור; לדעתי אין גם צורך להביא הוראה זאת כאן; ניתן לפרסם הרשאה מכוח צו מס' 25 ולקבוע בה כי - לגבי מקרקעין שצו רישום עסקות חל עליהן תהיה סמכות ההרשאה בידי הממונה ולא בידי קמ"ט משפטים.

(ב) לענין טעיפים קטנים 4(ב) ו-4(ג) שיהיו 4(א) ו-4(ב): בסעיף 4(ג) לא ברור מה פירוש "נרשמה כאמור"; היינו האם מדובר על רישום בהתאם לצו או רישום עפ"י הדין. מוצע על כן לומר בסעיף 4(ג) - "נרשמה עסקה במרשם המתנהל על-פי דין."

הסיפא מעוררת ספקות: מה הן מקצתן של ההוראות שיחולו בכל זאת על העסקה? האם לא ניתן לקבוע מראש מה כוונתנו?

6. לסעיף 5: האם המרשם יהיה פתוח לכולי עלמא? האם לא כדאי לרשום סייג "אלא אם נאסר העיון ע"י מפקד האזור מטעמי בטחון."

7. לסעיף 6: מדוע הממונה רק **ר ש א י ל ה ת י ר** ומדוע **ז כ ו ת** לרשום הערה איננה נובעת במישרין מן הצו? החלשה זו במעמדה של ההערה (היינו התנייתה בהסכמת הממונה) יחליש גם רצון הבנקים להעניק הלוואה. דעתי היא כי רשום הערה צריכה להיות זכות הנובעת מן הצו. מאידך הייתי יוצר אפשרות של רישום הערות מסוגים נוספים שייקבעו, לפי החלטת הממונה (ראה נא סעיף 133 לחוק המקרקעין).

8. לסעיפים 7 ו-8 - אין הערות.

9. לסעיף 9: האבחנה בין עיסקה/עיסקה שלא אושרה כאמור, איננה עולה בברור מן הנוסח.

10. לסעיפים 10 ו-14: אני סבור שהדירות המוחזקות ע"י עמידר **ח י י ב ו ת** להרשם ע"ש עמידר **ו כ ן** צריכה להרשם ההשכרה ע"י עמידר למחזיקים. ההשכרה יכולה להרשם ע"י עמידר וע"י כך ייחסכו וכוח וטרחה.

3/..

11. לסעיף 11 – אין הערות.

12. לסעיף 13 – הנני מניח שהאגרות ייקבעו למעשה תוך תאום עם קמ"ט אוצר.

13. לענין המשכון: אף אם המשכון ייעשה בישראל – ראוי שתהיה אפשרות לרשמו כהערה במרשם. יש בכך כדי לחזק מעמדו ומעמדו לגבי צד ג'.

על כן הייתי משלב ענין זה בסעיף 6.

מסכים אני אתך שאין לטפל בשלב זה לפחות, ביצירת אפשרות למשכון שתהיה נתונה להוצאה לפועל על-פי הדין.

סכומו של דבר, מסכים אני לאמור בסיפא לסעיף 10 למכתבך, היינו שמשכון הזכות (ההתחייבות לרשום משכנתא בעתיד) תרשם, נוסף לרשום ברשום המשכונות הישראלי, במרשם, כאשר צורת הרשום/ תהיה הערה עפ"י סעיף 6 הנוכחי של הצו.

14. לסעיף 11 ממכתבך: תקנות בדבר רישום, צריך להכין בהקדם בדומה למתכונת הקיימת בישראל.

15. למותר לציין כי כדאי לפרסם הצו והתקנות בהקדם.

ב ב ר כ ה ,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתקים:
משב"ט – תאום הפעולה בשטחים
מ.מ.י. – ר' אגף בעלות ורישום
מ.מ.י. – יועץ משפטי
משרד השכון – יועץ המשפטי
לשכת השר י. גלילי.

לכבוד
חברת "עמידר" בע"מ
קריית ארבע
חברון

2/10/74
לשכת השר גלילי

פנחס מנצורה
קריית ארבע
חברון

12.9.74

א.נ.,

הנדון: בקשה לשכירת מחסן ושירותים
מושכר המשמש צרכניה בקריית ארבע

1. כידוע, שותפי (לשעבר) מר אדרי יצחק ואני, תנגר השוכרים והמחזיקים במושכר המשמש כחנות צרכניה בקריית ארבע, חברון.

2. מיכסוך שנתגלע בין השותפים נמסר לבוררות, ובפסק בוררות מיום 20.5.73, אשר אני מצטט להלן קטעים רלבנטיים ממנו, נקבע:

"התחלטה: החנות תחולק בין השותפים כמתואים כדלקמן:
א. מר פנחס מנצורה מקבל לידיו להלישה מלאה את החנות לשירות עצמי.
ב. מר אדרי יצחק מקבל לידיו את המחסן הצמוד לחנות הנ"ל לשלישתו המלאה.

בסע' י"ג- שכר דירה- החנות לשירות עצמי תשלם שכר דירה בגובה 2/3. המחסן ישלם שכר דירה בגובה 1/3.

בסע' י"ד- שירותי נוחיות- נשארים לשימוש בלעדית למחסן.

בסע' ט"ו- במקרה של עזיבת אחד הצדדים את חלקו מכל סיבה שהיא, עדיפות ראשונה לזכות לשעבר לקבלת החלק של העוזב.

בסע' כ"א- חתימת החוזה עם "עמידר" מחייבת את שני הצדדים כל עוד אי אפשר יהיה לחתום על חוזים נפרדים, חובתם ביחס לחוזה הזה מתפרשת ב';

2/3 למר מנצורה פנחס

1/3 למר אדרי יעקב

זכות הצדדים ביחס לפקדון בעמידר (סך 5000 ל"י) מתפרשת כנ"ל בסעיף זה".

3. בעקבות פסק-דין הבוררות הנ"ל, נותרה איפוא החנות היחידה במקום המשרתת את תושבי קריית ארבע, ללא מחסן וללא שרותים, דבר הפוגע חמורות ובהכרח בצבור התושבים, בסדרי עבודה תקינים ובתנאים חברתיים וסניטריים מינימליים, כמפורט להלן:

א. אין כל מקום לאחסנת ארזות שיקות.
ב. אין מקום בחנות להזמנת מלאי מספיק של סחורות ומוצרים לצורכי יום יום.
ג. המעבדים ודרכי הגישה אל דלפקי המוצרים והסחורות סתומים.
ד. חסרים שירותים ונוחיות בחנות.
ה. צבור הצרכנים נפגע ומסורתר ואינו מקבל את השירות לו הוא זכאי וראוי.
ו. יש פגיעה חמורה בסדרי עבודה תקינים.

4. המושכר כולל לרבות המחסן והשירותים הצמודים והמהווים חלק בלתי נפרד ממנו יועדו במקורם למטרה של חנות צרכניה וכחסיבה אחת. המחסן והשירותים נחוצים ודרושים למטרה ולצורכי החנות ולא נועדו לפלוני או לאלמוני למטרה אחרת ומה גם שמר אדרי לא עושה כל שימוש בם ואינם נחוצים לו.

5. יצוין, כי בעשיו של מר אדרי אשר סרב ומסרב לשלם את חלקו בדמי השכירות, נתבעתי גם אני לתשלום דמי השכירות בבית משפט השלום ירושלים (ת.א. 66/74), ללא צידוק.

6. לאור כל האמור לעיל, אני פונה אליכם בבקשה, בחיפזון ובזעקה:
א. להועיד את השימוש במושכר כולו כפי ייעודו המקורי ולמטרת הצבור.
ב. להשכיר לי את המושכר בשלמות עם המחסן והשירותים ולחתום עמי על חוזה שכירות בהתאם.
ג. להקטין את דמי השכירות ולהעמידם על בסיס ריאלי לנסיבות המקום (התנחלות) והתנאים הכספים הקשים והמצוקה בהם אני נתון.
ד. להפריד בין חלקי וחבותי בנוגע לחוב דמי השכירות לבין חלקו של מר אדרי, לפי פסק הבוררות שצוטט לעיל ולהימנע מהליכים משפטיים נגדי עקב כך.

7. למותר לציין, כי אם טובת הצבור לעיניכם ובזאת אין לי ספק, הנכם רשאים עפ"י חוזה השכירות ותנאיו, להחזיר לעצמכם את החזקה במחסן וליעד את השימוש בו למטרה לה הוא נועד (קרי-חנות צרכניה).

8. אני מפנה העתקים מבקשתי זו אל הגורמים שאליהם כבר פניתי בעבר, למשרדים שהדבר נוגע לחחומי סמכויותיהם ולאישים נכבדים שעניין ההתנחלות ומצוקת האיש הקטן קרובים ללבם, מתוך תקוה ותחינה שתפעילו את השפעתכם ותעזרו לי, באשר כל רצוני הוא לקיים את עסקי ואת משפחתי בכבוד ולא ליהפך חלילה לפושט-רגל ולנתמך סעד.

בכבוד רב

פנחס מנצורה

העתקים: 1. ועדת השרים לעניני ההתנחלות בשטחים.
2. כבוד שר הבריאות
3. משרד השיכון, מחוז ים'-מר שמריהו כהן.
4. משרד התחבורה והתעשיה ים'-מר אליעזר עשיה.
5. חבר הכנסת משה נסים, הכנסת ים'.
6. משרד מבקר המדינה ירושלים.
7. מנהלת קריית ארבע-חברון.
8. איגוד המסחר הזעיר-מר גורמן.

ס ו ד ר

950. תקנון קרית-ארבע - פרסום משלה מיום 1.9.74

ראש הממשלה מודיע על תקנון קרית-ארבע אשר נוסח על-פי החלטת הממשלה מס. 297 מיום י"ד בשבט תשל"ב (30.1.72).

מ ח ל י ט י ם : אם לא יהיו הערות לנוסח תקנון קרית-ארבע תוך שבוע, ייחשב התקנון כמאושר ויותקן על-ידי מפקד אזור יהודה ושומרון.

נוסח התקנון נמצא במזכירות הממשלה לעיון השרים.

chauvinist idea, widely spread by them, about the alleged God-chosenness of the Jews. Having modernized the tract of the Talmudic Sages... the Zionists exploit it as a religious handbook in Israeli schools. In it it is cynically stated that the Jews are the "elite of mankind" and that persons of "other nationalities sought to be the slaves of Jews". On the grounds of this false postulate the false and self-satisfied conclusion is made that the Jews are unfailingly envied and that under equal conditions it is impossible to compete with them, and that this causes the permanent enmity towards them on the part of all other peoples...

The idea of class peace, which was very advantageous to the big Jewish bourgeoisie, received an enthusiastic reception and support on the part of the exploiting elements of other nationalities, also interested in replacing class contradictions by national antagonisms.

In their desire to prove at all costs the trans-social unity of the Jews and the existence of a world Jewish nation, the Zionists even argued that under nation one should mean people united by a struggle against a common enemy. Should one agree with this argument, one would have to recognize, for instance, as one nation all the peoples that took part in the war against France of Napoleon or in the fight against Hitlerism.

No less chimeric is the attempt of the Zionists to unite all Jews on the grounds of the Jewish religion. Firstly, not all the Jews believe in the God Yahve and profess that religion. Secondly, one cannot define appurtenance to one or another nation by faith or conviction, because otherwise one would have to recognize as one nation all the Catholics, Russian Orthodox, Lutherans, and so on...

The followers of Herzl and Jabotinsky not only exploit anti-Semitism, but also deliberately provoke it...

The rampage of rabid anti-Semitism of the fascists, the harsh oppression of the Jews and the wave of pogroms that rolled over Germany, succeeded in achieving what the Zionist recruiters had been unable to attain either by persuasion or deception. ...The Zionist organizations, which entered into contact with the Hitlerites, sent the refugees exclusively to Palestine and not only did not help those who intended going to other countries, but even impeded them in various ways...

./4

ירושלים, כ"ז באב תשל"ד
15 באוגוסט 1974

לשכת השר גלילי

ד ח ו ף

אל: אלוף ר. ורדי, מתאם הפעולה בשטחים

הנדון: תקנון קריית-ארבע

... 1. לוטה חומר אותו קיבלתי היום מידי מנכ"ל משרד הפנים.

2. אודה לך עבור הערותיך הדחופות, בין היתר לגבי הנקודות הנובעות מזכרון הדברים משנת 1972 ולגבי האמור במכתבו של משרד הפנים מיום 26.7.74.

3. עד לקבלת תשובתך אעכב הבאת הנושא לממשלה.

ב ב ר כ ה ,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתקים: שר המשפטים
השר י. גלילי

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מדינת ישראל

משרד הפנים

המנהל הכללי

ב"ה, ירושלים, כז' באב תשל"ד
15 אוגוסט 1974

אל: מר מאיר שמגר, היועץ המשפטי לממשלה

הנדון: קרית-ארבע

בעקבות שיחתנו הטלפונית מיום 14.8.1974 הואלת להמציא לי את הצעת צו מינהל קרית-ארבע ותקנון קרית-ארבע, בנוסחו הסופי. הואיל ואני עוזב הבוקר את העיר ואעדר מן המשרד הראשי ביומיים הקרובים, מעביר אני אליך את החומר דלקמן שאני מבקש לעיין בו, ואף על פי שלא נשלם ניסוחו הסופי במשרדנו:

א. הצעת תזכיר שהכין לחתימתי מר י. גבירץ ז"ל יום אחד קודם פטירתו ואשר בו מבוטאות ההערות העיקריות שיש למשרדנו בנדון.

ב. הערותיו של מר צ. פרייזלר באותו נושא.

ג. העתק זכרון דברים שנחתם ביום 23.3.72 בלשכתי בין מתאם הפעולה בשטחים דאז, נציגי המתנחלים והח"מ.

אני מבקש להבטיח שלא ייעדרו מן התקנון אלמנטים שהוסכם עליהם עם המתנחלים, הרגישים מאוד לקיומם ואם יש קושי משפטי בפרסום כמה מן הדברים בתקנון הרי יש להבטיח זאת במסמך מיוחד כדי שלא יהא מקום לטענות על שינוי דברים שבהסכמה.

אעריך מאוד אם תואיל לעיין בחומר הנ"ל בטרם יפורסם הצו.

אני מתנצל על הגשת החומר בדרך זו, אך נאלץ אני לעשות זא עקב צאתי מן העיר ובקשתך לתגובה מהירה.

ב ב ר כ ה,

ח. קוברסקי

בעקבות החלטת הממשלה ומתוך רצון מוצהר של כל הצדדים לקדם הסדר זמני לניהול ענייני קריית ארבע בתוך שיתוף פעולה מלא עד לסיכום הסדר של קבע על ידי הממשלה כאמור בהחלטה מס' 297 טעיף קטן(ד) בישיבתה מיום י"ד בשבט תשל"ב (30 בינואר 1972), סוכם לקבוע הסדרים כדלהן:

1. ימונה קצין צה"ל על ידי מפקד האזור יהודה והשומרון (להלן - מפקד האזור) להפקיד מנהל ענייני קריית ארבע (להלן - מנהל ענייני הקריה).

2. הועד הנבחר של מתיישבי הקרייה (להלן - הועד המקומי) יהיה נציגם המוסמך של מתיישבי הקרייה, למעט הסמכויות שנמסרות למנהלת הקרייה.

3. מנהל ענייני הקריה ונציגות של 5 חברים שתבחר על ידי המתיישבים מהווים את מנהלת הקרייה ויפעלו יחד לניהול ענייני הקרייה. אחד מנציגי המתיישבים שייבחר ע"י הועד המקומי ישמש מרכז מנהלת הקרייה.

4. מנהלת הקרייה מהווה הסמכות החוקית לנושאים המוניציפליים של הקרייה; מנהל ענייני הקריה יפעיל סמכויותיו תוך שיתוף עם חברי המנהלת ובהסכמתם כמפורט להלן.

5. שרותים מוניציפאליים ינתנו בקרייה במידת האפשר ברמת הנהוגה בישראל.

6. כל הנושאים המוניציפאליים יובאו לדיון במינהלת הקרייה - בין על ידי מנהל ענייני הקרייה ובין על ידי חברי המינהלת. ההחלטות תתקבלנה על דעת מנהל ענייני הקרייה וחברי המינהלת.

7. הפעילות השוטפת של ענייני הקרייה תעשה על ידי מנהל ענייני הקרייה, מרכז מינהלת הקרייה ובשיתוף עם ממלאי התפקידים השונים.

8. מסמכים בעלי ערך כספי ייחתמו על ידי מנהל ענייני הקרייה ביחד עם מי שייקבע על ידי נציגות המתיישבים במינהלת הקרייה.

9. במקרה של חילוקי דעות בין מנהל ענייני הקרייה לבין חברי המינהלת, רשאי כל צד להביא את הנושא בפני מפקד האזור. מפקד האזור ידון בעניין עם מנכ"ל משרד הפנים ~~ה~~ ~~ש~~ ~~ה~~ ~~ה~~ ~~נ~~ ~~ו~~ ~~ג~~ ~~ע~~ ~~י~~ ~~ם~~ -
היה העניין נוגע למשרד אחר יצורף לבירור גם נציג אותו משרד.

10. מנהל ענייני הקריה ימנה את ממלאי התפקידים השונים לאחר קבלת החלטה במינהלת ענייני הקרייה. המגמה היא להשאיר בתפקידם את ממלאי התפקידים הנוכחים בקריה.

11. הצעת התקציב השוטף הוכן על ידי מינהלת ענייני הקרייה ותוגש לאישור מפקד האזור ומנכ"ל משרד הפנים או מי שימונו על ידם.

12. צווים להסדר הנושאים המשפטיים בקרייה יעובדו במשותף בין מפקדת האזור ומשרד הפנים ויוצאו על ידי מפקד האזור או מטעמו.

13. הועד המקומי רושם לפניו את הבטחת מנכ"ל משרד הפנים ומתאם ענייני השטחים במשרד הבטחון לפעול במשרד השכון במגמה לשתף את נציג הועד המקומי בועדת האיכלוס הקיימת, כמקובל בין משרד השכון לבין הרשויות המקומיות בישראל.

מדינת ישראל

בברכה

מאת

היועץ המשפטי לממשלה

לכבוד

13-8-74
לשכת השר גלילי

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צו מס' _____

צו מינהל קרית – ארבע

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ויתר סמכויותי לפי כל דין ותחיקת בטחון, הנני מצווה לאמור:

הגדרות 1. בצו זה –

"קרית-ארבע" – התחום אליו מתייחסים הצווים הבאים ואשר גבולותיו מותווים במפה המצורפת לצו זה והמהווה חלק בלתי נפרד ממנו; ואלה הצווים:

(1) צו מס' 8 מיום י"ג בתמוז תש"ל (17 יולי 1970);

(2) צו מס' 12 מיום כ"ט באב תש"ל (31 באוגוסט 1970);

(3) צו מס' 2 מיום כ"ד באדר תשל"א (21 במרץ 1971);

(4) צו מס' 5 מיום כ"ו בשבט תשל"ב (11 בפברואר 1972);

(5) צו מס' 8 מיום כ"ט באב תשל"ב (9 באוגוסט 1972).

ניהול הקריה 2. (א) קרית-ארבע תנוהל על-פי כללי הניהול שיקבעו על-ידי מפקד האזור בתקנון.

(ב) הוראה זו אינה גורעת מתחולת כל דין ותחיקת בטחון אלא אם נאמר מפורשת אחרת, בצו זה או בתקנון שהותקן מכוחו.

פרסום התקנון 3. התקנון יפורסם –

(1) על לוח המודעות שבמשרדי מינהלת קרית-ארבע ובמקומות ציבוריים אחרים בתחום תחולת הצו.

(2) בקובץ של חוקי עזר קרית-ארבע שעותקים ממנו יהיו פתוחים לעיונו של כל מעונין במשרדי מינהלת קרית-ארבע.

תחילת התוקף 4. תחילתו של צו זה ביום _____

ה ש ם 5. צו זה ייקרא "צו בדבר ניהול קרית-ארבע (יהודה ושומרון), תשל"ד-1974".

_____ תשל"ד

_____ 1974

מפקד אזור יהודה ושומרון

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

תקנון קריית-ארבע

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ובהתאם לסעיף 2 לצו בדבר מינהל קריית-ארבע (יהודה והשומרון) (מס'), תשל"ג-1973, ויתר סמכויותי לפי כל דין ותחיקת בסחון, הנני מצוה בזה לאמור:

פרק א' - פרשנות

הגדרות 1. בתקנון זה -

"המינהלה" - מינהלת הקריה שכוננה לפי סעיף 3;

"הקריה" - קריית ארבע;

"מנהל ענייני הקריה" - מי שנתמנה על-ידי מפקד האזור לנהל את ענייני הקריה;

"תושב" - מי שמקום מגוריו הקבוע, לפי הרשום בתעודת הזהות הוא בתחום הקריה.

פרק ב' - כינון ומינהלה

המינהלה 2. הקריה תנוהל על-ידי מינהלה.

חברי המינהלה 3. (א) המינהלה תהא מורכבת כדלקמן:

(1) מנהל ענייני הקריה;

(2) חמשה חברים נוספים אשר נבחרו על-ידי התושבים שהם בני 18 שנה או יותר מביניהם, בבחירות ישירות, שוות, כלליות, אישיות וסודיות.

(ב) חמשת החברים כאמור בסעיף קטן (א)(2) יבחרו מביניהם אחד שישמש מרכז המינהלה.

(ג) מועד קיום הבחירות למינהלת הקריה ודרך ניהולן ייקבעו בצו מפקד האזור.

כתבי מינוי 4. כתב מינוי של כל חבר המינהלה ייחתם על-ידי מפקד האזור.

ראש המינהלה 5. מנהל ענייני הקריה יעמוד בראש המינהלה והוא יזמן את ישיבותיה, יקבע את סדר יומה של ישיבה וישב ראש בישיבותיה.

2/..

פרק ג' - חברות במינהלה

התפטרות

6. (א) מי שנבחר לכהן כחבר המינהלה ובידו כתב מינוי לפי סעיף 4 ומי שמכהן כחבר בועדה מועדותיה, המבקש להתפטר מחפקידו ימסור הודעה בכתב על כך למנהל ענייני הקריה והוא יעבירנה למפקד האזור.

(ב) ההתפטרות תכנס לתוקף עם תום עשרים וארבע שעות אחרי קבלת ההודעה על-ידי מפקד האזור.

חילופו של חבר המינהלה שחדל לכהן

7. (א) חבר המינהלה שחדל לכהן, יבוא במקומו המועמד שקבל את מספר הקולות הרב ביותר בבחירות למינהלה; ואם המועמד הזה כבר נכנס למינהלה קודם לכן או שהוא פסול או שאינו יכול להיות חבר מינהלה מכל סיבה אחרת, או שהודיע בכתב למנהל ענייני הקריה שאין ברצונו להיות חבר מינהלה, יבוא במקומו המועמד ששמו בא אחריו ברשימה.

(ב) אם אין מי שימלא את המקום הפנוי כאמור בסעיף קטן (א), ימנה מפקד האזור חבר חדש מבין האנשים הזכאים להבחר כחברי המינהלה, בהתיעצות עם חברי המינהלה.

פרק ד' - ועדות

ועדות שונות

8. (א) המינהלה תבחר ועדת מכרזים, וועדת ביקורת שלפחות שנים מחבריה יהיו חברי המינהלה.

(ב) יושב ראש ועדה יתמנה על-ידי המינהלה מבין חבריה.

(ג) המינהלה רשאית לבחור ועדות קבועות נוספות או ועדות ארעיות לעניינים או למקרים מסויימים ובלבד שלפחות אחד מחברי כל ועדה כאמור יהיה חבר המינהלה.

(ד) רשאית המינהלה לשנות את הרכבה של ועדה בכפוף להוראות תקנון זה.

(ה) המינהלה תגדיר תפקידיה של כל ועדה.

(ו) מנוי ועדה והגדרת תפקידיה טעונים אישור מפקד האזור.

תקופת הכהונה של ועדות המינהלה

9. ועדה קבועה של המינהלה תכהן בתפקידיה בכל תקופה כהונתה של המינהלה. ועדה ארעית תחדל לכהן עם גמר תפקידה;

חדילת חברות בועדה

10. חבר ועדה שנבחר בתוקף היותו חבר המינהלה, תפסק חברותו באותה ועדה עם הפסקת חברותו במינהלה, זולת אם החליטה המינהלה אחרת.

ועדות מעצה

11. כל ועדה של המינהלה רשאית לבחור מבין חבריה ועדת משנה לכל מטרה שהיא בתחום תפקידיה.

3/.

פרק ה' - ישיבות המינהלה והועדות ועדריהן

ישיבות במינהלה והועדות

12. ישיבות המינהלה וישיבות הועדות יזומנו על ידי מנהל עניני הקריה או על ידי מרכז עניני הקריה לפי בקשת שני חברים לפחות.

דיונים במינהלה

13. נושאים שהם בסמכותה של המינהלה לפי צו זה, יובאו לדיון במינהלה על-ידי מנהל הקריה או על ידי חבר המינהלה.

החלטות המינהלה

14. לא יהיה תוקף להחלטות המינהלה זולת אם נתקבלו בקולותיהם של מנהל עניני הקריה ושל רב חברי המינהלה האחרים.

ערעור

15. התעוררו חילוקי דעות בין מנהל עניני הקריה לבין רב חברי המינהלה האחרים, רשאים הם לערער בפני מפקד האזור.

תוקף דיונים במינהלה או בועדה

16. תוקפו של דיון במינהלה או בועדה לא ייפגע מחמת שנתפנה בהן מקומו של אחד מחבריה או מחמת ליקויים בסדר הישיבה או בדיונים שלפי הנראה לא השפיעו על התוצאות.

חבר מינהלה המעונין בחוזה

17. (א) חבר מינהלה שיש לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על-ידי קרובו, סוכנו או שותפו או על ידי קרוביהם, כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם המינהלה למענה או בשמה, או בכל עניין העומד לדיון במינהלה או בועדה מועדותיה, פרט לחוזה בדבר קבלת שירותים משירותים שהמינהלה מספקת לתושבים -

(1) יודיע על כך למנהל עניני הקריה במכתב או בעל-פה, מיד לאחר שנודע לו כי החוזה, העסק או העניין האמורים עומדים לדיון וההודעה תירשם בפרוטוקול;

(2) לא ישתתף בדיונים על החוזה, העסק או העניין במינהלה או בועדה ולא יצביע בהצבעה על כל שאלה בקשר להם.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) אינן חלות על חבר מינהלה מחמת היותו בעל מניות או חבר בגוף משפטי שיש לו חלק או טובת הנאה בחוזה או בעסק כאמור באותו סעיף קטן, אלא אם היה אותו חבר משמש מנהל או פקיד אחראי לגוף המשפטי או אם היה חלקו בהונו ברווחיו של הגוף עולה על 5 אחוזים.

(ג) העובר על הוראות סעיף קטן (א) דינו - מאסר שלשה חודשים או קנס חמש מאות לירות או שני העונשים כאחד.

חבר מינהלה המועסק ע"י המינהלה

18. הוראות סעיף 17 לא יחולו על חבר מינהלה בשל כך בלבד שהוא מקבל שכר בעד עבודתו כעובד המינהלה.

4/.

פרק ו' - מעמדה של המינהלה וסמכויותיה

המינהלה היא תאגיד

19. המינהלה היא איגוד משפטי, ובכפוף לצו הכינון ולהוראות שינתנו דרך כלל או לענין מסויים מזמן לזמן על-ידי מפקד האזור, היא רשאית לערוך חוזים, לרכוש זכויות מקרקעין במידה הדרושה למתן שירותים מוניציפליים בתחום הקריה וכן לרכוש ממלמלין ומירותים, לתבוע ולהיתבע.

סמכויות המינהלה

20. המינהלה מוסמכת, בשים לב להוראות מפקד האזור ובמידה שאין בכך משום סתירה לכל תחיקת בתחום, לפעול בכל ענין הנוגע לשירותים מוניציפליים לתושבים בתחום תחילת הצו ובכלל זה יהיו לה סמכויות אלה:

(1) לדאוג לפיתוח תחום הקריה, לשיפורו ולקידום העניינים הכלכליים, החברתיים והתרבותיים של תושבי הקריה;

(2) להקים, להחזיק, ולנהל שירותים, מפעלים ומוסדות שהם, לדעת המינהלה, לתועלת התושבים;

(3) להסדיר, להגביל או לאסור את הקמתם ואת הנהלתם של כל שירות, מפעל ומוסד ציבורי, או של כל סוג שבהם, לרבות קביעת מחירים, אגרות ושאר תנאים לשימוש בהם ולהנאה מהם;

(4) להסדיר ולהגביל או לאסור הקמתם של עסקים, מלאכות ותעשיות, או של כל סוג שבהם, לרבות קביעת ימים לפתיחתם וסגירתם;

(5) לקבוע סדרים, להטיל איסורים והגבלות, לאחוז באמצעים ולחייב תושבים, בעלים ומחזיקים, שהם יאחזו באמצעים - כדי להבטיח את בריאות הציבור, את הסדר ואת הבטיחות, למנוע הופעתם והתפשטותם של מחלות ונגעים, לרבות מחלות ונגעים של בעלי חיים וצמחים, לבערם, להשמיד מזיקים או בעלי חיים שאין להם בעלים, למנוע דליקות ולכבותם, לסלק מפגעים ולמנוע תקלות לרבות הריסת בנינים מסוכנים או מזיקים לבריאות;

(6) להסדיר, להגביל או לאסור רוכלות, תגרנות רחוב, צילומי רחוב, פרסומת רחוב, איסוף כספים ברחוב וכיוצא בזה;

(7) להסדיר ענייני השקאה, מרעה ומניעת סחף וכל ענין בעל ערך חקלאי שהסדרתו היא לטובת כלל החקלאים בתחום הקריה;

(8) לייסד חברה, אגודה שיתופית או כל אגודה אחרת לכל מטרה שהיא בגדר סמכויות המינהלה, לרכוש מניות, ניירות ערך, או זכות הנאה אחרת של כל חברה, אגודה שיתופית או אגודה אחרת, שלדעת המינהלה מטרותיהם מסייעות להסגת כל מטרה שהיא בגדר סמכויות המינהלה ולנהוג בהן בדרך בעלים; פעולה לפי סעיף זה טעונה אשור מפקד האזור וכפופה לתנאים שיקבע.

5/.

(9) להקים ולקיים מבני ציבור ולעשות עבודות ציבוריות;

(10) לעשות כל דבר הדרוש לשמירת הציבור, בריאותו והסדר הציבורי.

סייג להעברת מקרקעין

21. המינהלה לא תהא רשאית למכור מקרקעין או כל זכות בהם, למשכנם, להשכירם, להחליפם או להוציאם מרשותה בדרך אחרת או לעסוק בהם באופן אחר, אלא באישורו של מפקד האזור.

סמכות ללוות

22. המינהלה רשאית באישורו של מפקד האזור ובכפוף להוראות ולתנאים שהוטלו על-ידי מפקד האזור -

(1) ללוות כסף מכל אדם למטרה שתאושר על-ידי מפקד האזור ולמשכן או למשעבד למלווה כל נכס או הכנסה של המינהלה כדי להבטיח תשלום הקרן והריבית של ההלוואה;

(2) ללוות זמנית כל סכום שהוא מהבנק שבו מקיימת המינהלה את החשבון שלה.

סייג לערבות

23. המינהלה לא תהא רשאית לערוב לחיובו של אדם אחר אלא באישור של מפקד האזור.

סמכויות בקשר למפעלי מים

24. ביחס למפעלי המים שהוקמו על-ידי המינהלה או גוף ציבורי אחר או על-ידי יחיד לשם הספקת מים בתחום תחולת התקנון מוסמכת המינהלה:

(1) למנוע בזבוז מים, שימוש בלתי נאות, חצרוכת יחידה או זיהום של מים שמספקים אותם לציבור או ליחיד;

(2) להורות על שימוש בציוד שמתומים, ברזים, בורות, סירי שופכין, אסלות מים ושאר כלים וכלי קיבול, כולם או מקצתם, שישמשו להובלת מים, חלוקתם, הפיקוח עליהם ואצירתם, ולקבוע את גודלם, מהותם, עוצמתם וחומריהם, אופן סידורם, מצבם, סימניים, הסתרתם, החלפתם ותקינותם;

(3) להסדיר אספקת מים ציבורית על - ידי ברזי מים והשימוש בהם;

(4) להסדיר אספקת מים על-ידי מדידה ולקבוע את החומריה, מדי מים, אבזריה והמתאמות המשמשים למטרה זו או בקשר אליה, וכן את המחיר בעד החשמנתם על-ידי המינהלה;

(5) לקבוע את התנאים שבהם יש לספק מים לצורכי בית ולצרכים אחרים ואת המחיר שישולם בעד המים שסופקו כאמור.

סמכויות למתן אישורים ורשיונות

25. המינהלה רשאית לתת אישורים ולהוציא היתרים ורשיונות בנוגע לעניינים שהמינהלה נדרשת או מוסמכת להם.

6/.

סמכות לעריכת חקירות ובדיקות

26. פקח שהוסמך לכך על-ידי המינהלה רשאי להכנס למקומות ציבוריים ופרטיים, כדי לערוך בהם חקירות, בדיקות ומדידות לשם מניעתן או גילויהן של עבירות על צו זה או על חוקי עזר או על החלטות המינהלה, או לשם עשיית כל מעשה שהמינהלה רשאית לעשותו.

הטלת מיסים

27. (א) רשאית המינהלה להטיל, באישור מפקד האזור, אגרות, היטלים, דמי השתתפות או תשלומי חובה אחרים (להלן - מיסים).

(ב) המינהלה רשאית להפחית מיסים או לוותר עליהם, בהתחשב במצבו החומרי של החייב בהם, או בגלל סיבה אחרת שתאושר על-ידי מפקד האזור.

שתוף עם רשויות אחריות

28. המינהלה באישור מפקד האזור, רשאית לעשות כל דבר שבסמכותה בשיתוף או בשותפות עם כל רשות מקומית אחרת, ולשלם חלק מן המחיר או מן ההוצאה הכרוכים בכך כפי שיוסכם בין המינהלה ובין הרשות המקומית האחרת.

סמכויות לגופי הממשלה

29. כל סמכות המוענקת למינהלה בהתאם להוראות תקנון זה אינה באה לגרוע מכל תפקיד שהוטל או מסמכות שהוענקה על-ידי מפקד האזור לקציני משטרה או הפועלים מטעמם.

פרק ז' - חוקי עזר

חוקי עזר

30. (א) המינהלה באישור מפקד האזור, רשאית להתקין חוקי עזר לתחום תחולת התקנון כולו או מקצתו, בכל ענין שהיא חייבת או מוסמכת לשפל בו על-פי צו זה או על-פי תחיקת משנה אחרת.

(ב) המינהלה רשאית בחוק עזר שהתפרסם בהתאם לסעיף קטן (א) לקבוע, באישור מפקד האזור, עדיפות הוראותיו של חוק העזר בתחום תחולתו על כל הוראת דין שניתנה על-ידי רשות מקומית כלשהיא.

החימת חוקי עזר

31. חוקי עזר ייחתמו על-ידי מנהל ענייני הקריה בצרוף חתימת אישור של מפקד האזור.

תקפותם של חוקי עזר

32. (א) לענין סעיף 8 לצו בדבר פרשנות (יהודה והשומרון) (מס' 130), תשכ"ז-1967 (להלן - הצו בדבר פרשנות), יראו חוקי עזר המותקנים מכח צו זה כתחיקת משנה שניתנה על-ידי מפקד האזור.

(ב) על חוקי עזר, כאמור, לא יחולו הוראות סעיף 8(ו) ו-8(ז) לצו בדבר פרשנות.

7/.

הוראות בדבר קנסות והוצאות והשתתפות בהוצאות עבירה

33. (א) בחוק עזר, כאמור, רשאית המינהלה לקבוע קנסות על העובר עליו שלא יעלו על חמש מאות לירות לכל עבירה, ובעבירה נמשכת - על סכום נוסף של עשרים לירות בעד כל יום שבו נמשכה העבירה לאחר הודעה בכתב ממעם מנהל ענייני הקריה או מפקד האזור בדבר העבירה, או לאחר הרשעה; לא נקבע עונש בחוק עזר, יהיה דינו של העובר עליו קנס שלא יעלה על מאה לירות לכל עבירה, ובעבירה נמשכת - קנס נוסף שלא יעלה על חמש לירות בעד כל יום שבו נמשכה העבירה לאחר ההודעה או ההרשעה, כאמור.

(ב) חוק עזר כאמור יכול שיכלול הוראה שבנוסף לעונש האמור בסעיף קטן (א) יהא האדם שהפר את חוק העזר או לא ביצע עבודה שהוטלה עליו בחוק העזר או על פיו חייב לשלם את ההוצאות שהוצאו על-ידי המינהלה עקב ההפרה או בביצוע העבודה.

(ג) הטילה המינהלה בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבידה שהיא רשאית או חייבת לבצעה מכח צו זה או מכח תחיקה בתחום אחרת רשאית היא לקבוע באותו חוק עזר שחובת השתתפות תחול גם לגבי עבודות שבוצעו על-ידי המינהלה מכוח הרשאה או חובה כאמור בתוך שנת הכספים שבה התחיל תוקפו של חוק העזר.

פרסום החוקי עזר

34. על אף האמור בכל דין ובתחיקת בתחום:

(1) חוקי עזר יפורסמו עם התקנתן על לוח המודעות שבמשרדי המינהלה ובמקומות ציבוריים אחרים, כפי שתחליט עליהם המינהלה.

(2) חוקי עזר יפורסמו בקובץ "חוקי עזר - קריה-ארבע" שעותקים ממנו יהיו פתוחים לעיונו של כל מעונין במשרדי המינהלה.

לענין תוקף חוק העזר רואים פרסומו בקובץ כראיה מכרעת לפרסומו כדין.

פרק ח' - תקציב, כספים ונכסים

ערוכת תקציב ואישורו

35. המינהלה תערוך לקראת כל שנת הכספים תקציב, המראה את אומדן ההכנסה וההוצאה שלה: תקציב המינהלה יוגש לאישור מפקד האזור.

אין לשנות מן התקציב

36. התקציב שאושר הוא תקציב השנתי והמינהלה לא תשלם שום תשלום מכספיה ולא תקבל עליה שום התחייבות, אלא בהתאם לתקציב המאושר.

תיקון תקציב

37. מפקד האזור, או מי שהוא מינה לפי סעיף 35, רשאים, לאחר שקלו את דעת המינהלה, לשנות או לדחות פריט בתקציב, וכן רשאים הם להוסיף פריט לתקציב, אם ראו שעל-פי נסיבות חורגות מן הרגיל הצורות במינהלה חיוני הוא מעשים של שובת הציבור לעשות כן.

8/.

שינוי בתקציב על-ידי המינהלה

38. המינהלה רשאית לשנות את התקציב המאושר והוראות סעיף 35 יחולו על שינויו, בשינויים המחוייבים.

קופת המינהלה

39. כל הכספים המתקבלים על-ידי המינהלה או על שמה הם קופת המינהלה, וכל סכום שהמינהלה רשאית או חייבת להוציאו כדין יוצא מתוכה.

אחריות הגזבר

40. (א) המינהלה תמנה גזבר;

(ב) גזבר המינהלה או אחר מטעמה לקופת המינהלה.

בטחון

41. (א) כל הכספים השייכים לקופת המינהלה או המתקבלים למענה או לחשבונה ישולמו מיד לחשבון המינהלה בבנק שהיא תקבע לכך, אלא שהמינהלה רשאית להרשות לגזבר להחזיק אצלו סכום כסף כדי הוצאות יום יום של המינהלה.

(ב) אם אין בנק בתחום הקריה, יוחלקו הכספים בכל צורה של בטחון שיבוא עליה אישור המינהלה.

חתימת מסמכים

42. (א) מסמך בעל ערך כספי לא יחייב את המינהלה אלא אם הוטבעה עליו חותמת המינהלה והוא נחתם ביד מנהל ענייני הקריה וביד מרכז המינהלה או חבר אחר של המינהלה שקבעו חברי המינהלה שהם נציגי התושבים;

(ב) העסיקה המינהלה גזבר שאיננו חבר המינהלה ייחתמו המסמכים האמורים בידו;

(ג) רשאים מנהל ענייני הקריה וחבר המינהלה כאמור בסעיף קטן (א) להסמיך עובד המינהלה לחתום על מסמכים כאמור לחובת המינהלה בסכום עד -.500 ל"י;

(ד) מסמכים שאין בהם התחייבות כספית כאמור לא יחייבו את המינהלה אלא אם הוטבעה עליהם חותמת המינהלה והם נחתמו בשם המינהלה ביד מנהל ענייני הקריה וביד מרכז המינהלה או חבר מינהל אחר שבחרו לכך חברי המינהלה.

הוראות כלליות להנהלת הקופה

43. מפקד האזור או מי שהוא הסמיך רשאי לתת הוראות כלליות בדבר הנהלת קופת המינהלה והמינהלה חייבת לנהוג לפיהן.

קניות ומחסנים

44. המינהלה תסדיר את קניותיה ותנהל מחסנים בהתאם לכללים בכתב שקבעה באישור מפקד האזור.

פרק ט' - חשבונות וביקורת חשבונות

רואה-חשבון

45. החשבונות של המינהלה יבוקרו על-ידי רואה חשבון מוסמך שמונה על ידי המינהלה באישור מפקד האזור.

הנהלת חשבונות

46. המינהלה חייבת לנהל חשבון נכון של כל הכספים המתקבלים והמוצאים על ידיה או בשמה.

בקורת חשבונות

47. (א) גזבר המינהלה יגיש כל שלושה חודשים את חשבונות המינהלה וכן את הדין וחשבון שלו לרואה חשבון שנתמנה לפי סעיף 45, וכן ימציא העתק מהדין וחשבון הנ"ל לפי החלת חודשי לכל חבר מינהלה.

(ב) רואה החשבון של המינהלה יערוך דין וחשבון על בקורתו, יציין בו את ההוצאות הבלתי חוקיות וימציאנו למפקד האזור והעתק ממנו ישלח למנהל ענייני הקריה והוא יביאנו לידיעת חברי המינהלה.

פרק י' - חוזים ומכרזים

התקשרות בחוזים

48. המינהלה רשאית להתקשר בחוזה אולם אם החוזה מטיל הוצאה או התחייבות כספית על המינהלה לא תחליט המינהלה על התקשרות באותו חוזה אם אין להוצאה או להתחייבות הקצבה מתאימה מתקציבה.

חוזים הטעונים אישור

49. חוזה של המינהלה למתן זכות, או חוזה שאין להוצאות הכרוכות בו הקצבה מתאימה בתקציב המאושר, טעון אישור מפקד האזור בכתב.

חוזים

50. לא תתקשר המינהלה בחוזה לרכישת מקרקעין או זכות בהם או טובין, להזמנת טובין או לביצוע עבודה, אלא על-פי מכרז וההצעות בעקבותיו, נבדק על-ידי ועדת המכרזים והיא נמצאה כי ההצעה היא הזולה מכולן או שועדת המכרזים המליצה עליה מנמוקים שציינה בכתב, זולת אם הורשתה להתקשר כאמור ללא מכרז על ידי מפקד האזור.

פרק י"א - הוראות שונות

מפקחים

51. המינהלה רשאית לעשות כל פעולה משפטית בקשר לתפקידיה ועניינה אם הדבר נראה לה דרוש לקיומן או להגנתן של זכויות המינהלה, חבריה, עובדיה, מוסדותיה ומפעליה בקשר לתפקידיהם, ולמטרה זו רשאית היא לייפות כוחו של כל חבר המינהלה או של כל עובד, הן באופן כללי והן לעניין מיוחד.

שמירת רשומות המינהלה

52. חובת השמירה על ספרי המינהלה, מסמכיה וניירותיה היא על מזכיר המינהלה או על עובד אחר שמנתה לכך המינהלה, או בכל דרך אחרת שתחליט עליה המינהלה. מזכיר המינהלה כפוף בעניני השמירה כאמור למנהל עניני הקריה.

זכות עיון לחברי המינהלה ולועדות

53. (א) ספרי המינהלה, מסמכיה וניירותיה יהיו פתוחים לעיון ובדיקה לפני כל חבר מינהלה והוא רשאי להכין העתק או תקציר מהם, ובלבד שלא יוצא ספר מסמך או נייר כאמור ממשרדי המינהלה בלי הסכמתו בכתב של מנהל עניני הקריה.

10/.

(ב) לועדות המינהלה תהיה בעת ישיבתן גישה לספרי המינהלה, מסמכיה וניירותיה הנוגעים לעבודתן.

זכות עיון לתושבים

54. כל תושב זכאי -

(1) לעיין בשעות העבודה במשרדי המינהלה בכל חוק עזר, תקנה או הודעה של המינהלה ובכל מסמך אחר שפורסם על-ידי המינהלה או בשמה או בעניניה, בנוגע לענין שהוא מעונין בו, ולהכין לעצמו העתק או תקציר מהם - ללא תשלום;

(2) לעיין בשעות העבודה במשרדי המינהלה, בחשלום שקבעה המינהלה באישור מפקד האזור, בדינים וחשבונות על כספים של המינהלה ובדינים וחשבונות של רואה החשבון ולהכין לעצמו העתק או תקציר מהם;

(3) לקבל העתקים או תקצירים מן הספרים, המסמכים והניירות האמורים בתשלום סביר שקבעה המינהלה.

דרך פרסום מסמכים

55. מקום שצו זה מחייב פרסום כל מסמך למעט חוק עזר, ולא נקבעה הוראה בדבר דרך הפרסום, יפורסם המסמך בהנחת העתק ממנו במשרדי המינהלה, על מנת שיהיה נתון לבדיקה לכל דורש, ובהדבקת העתק על בנין משרדי המינהלה או בקרבתו או במקומות ציבוריים אחרים בתחום הקריה.

דרך מסירת הודעה

56. (א) כל הודעה, הזמנה, צו או מסמך אחר שיש רשות או חובה לפי צו למסור אותו למינהלה או לכל ועדה מועדותיה, תהא מסירתם כדין, אם נמסרו במשרדי המינהלה או נשלחו בדואר לפי מען המינהלה או הועדה לפי מען משרדי המינהלה; ואם היו התעודות כאמור שייכות למינהלה מותר למסרן גם למנהל ענייני הקריה, למרכז המינהלה, או למזכיר המינהלה או לעובד אחר שמונה לכך ע"י המינהלה; היו ממוענות לועדה, אפשר למסרן גם למזכיר המינהלה או למזכיר הועדה.

(ב) תעודות כאמור שיש רשות או חובה לפי צו זה למסרן לכל אדם, למעט המינהלה וועדותיה, תהא מסירתן כדין אם נמסרו לידי האדם שאליו הן מכוונות או אם נמסרו במקום מגוריו או במקום עסקו הרגיל לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם או אם נשלחו בדואר במכתב רשום הערוך, אל אותו אדם, לפי מען מגוריו או מקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה, אם אי אפשר לקיים את המסירה כאמור תהא מסירתן כדין אם הוצגו ההודעות במקום בולט על הנכסים שבהן הן דנות.

(ג) תעודות כאמור שנשלחו לפי צו זה בדואר רואים אותן כאילו הגיעו לתעודתן 48 שעות לאחר שנמסרו למשלוח בדואר.

דין וחשבון 57. (א) מנהל עניני הקריה חייב להכין אחת לשלושה חודשים דין וחשבון מפורט על עניני המינהלה בשלושת החודשים שחלפו.

(ב) הדין וחשבון יוגש למינהלה ולאחר שתדון בו ותאשרו בתיקונים או שלא בתיקונים, ידאג מנהל עניני הקריה לכך שלפחות 3 העתקים ממנו יישלחו למפקד האזור.

(ג) המינהלה רשאית לפרסם את הדין וחשבון בצורה הטובה בעיניה.

המצאת ידיעות 58. נדרשה המינהלה על-ידי מפקד האזור להמציא לו ידיעות, פרטים, הסברים, חומר סטטיסטי וכל חומר אחר בקשר לעניני המינהלה ימלא מנהל עניני הקריה אחרי הדרישה תוך הזמן שקבע המפקד.

עבירות 59. ואלה דינם מאסר חודש ימים או קנס -.500 לירות או שני העונשים כאחד:

(1) חוטב שמסר ביודעין ידיעה או הצהרה לא נכונה בכל בקשה, או בכל מסמך שהגיש לפי צו זה;

(2) חוטב שעיכב או מנע ועדה מועדות המינהלה או עובד מעובדי המינהלה או שליח משליחיה למלא את תפקידו;

(3) מי שמסר ידיעה שהגיעה לידיו בתוקף תפקידו בענין מכרז העומד להתפרסם או בענין מהלך הדיונים בועדת המכרזים על ההצעות או על הדיונים במינהלה או החלטותיהן לאדם שלא הוסמך כדין לקבל אותה ידיעה.

פרסום 60. צו זה יפורסם:

(1) על לוח המודעות שבמשרדי המינהלה;

(2) על לוחות המודעות בתחום תחולת הצו;

(3) בקובץ "חוקי עזר - קרית ארבע" שתנהל המינהלה ושעותקים ממנו יהיו פתוחים במשרדי המינהלה לעיונו של כל מעונין בימים שמשרדי המינהלה פתוחים לציבור.

תחילת התוקף 61. תחילתו של צו זה ביום _____

ה ש מ 62. תקנון זה ייקרא "תקנון קרית ארבע, תשל"ד-1974".

13.8.74
לשכת השר גלילי

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ד באב תשל"ד
12 באוגוסט 1974
1431
ד ח ו ף

אל: אלוף ר. ורדי – מתאם הפעולה בשטחים

הנדון: קרית ארבע – מסירת מקרקעין לבניה ולדיור

... 1. לוטה ראשי הפרקים לפעולה בנדון.

2. האמור בחומר הלוטה נכתב על דעת שר המשפטים. מבחינתנו ניתן להפעיל את ההסדר.

ב ב ר כ ה ,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתקים:

השר י. גלילי
מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מנכ"ל משרד השכון
פרקליט צבאי ראשי
תת-אלוף א. פורן

נספח ד

ראשי פרקים –
מסירת מקרקעין לבניה פרטית ועריכת חוזים
עם בעלי דירות וסוגי מבנים אחרים

רקע משפטי

1. השטח עליו נבנו המבנים של קרית ארבע, וכן השטח המיועד לבניה נוספת בתוך שטח קרית ארבע הוא שטח שנתפס עפ"י צ ו י ת פ י ס ה, לצרכים צבאיים.

2. תפיסת השטח לצרכים צבאיים איננה מקנה לשלטון הצבאי את ה ב ע ל ו ת בשטח אלא את החזקה בלבד. בשל שלילת החזקה – מקבלים בעלי האדמה הפרטיים תשלום תקופתי של דמי שמוש.

3. הואיל ואין בידינו בעלות בשטח הרי ממילא איננו יכולים גם להקנות בעלות לאחרים, בין למחזיקי דירות שנבנו בשטח ובין למחזיקי מבנים אחרים. כמובן שאין גם אפשרות להקנות בעלות במקרקעין בלתי בנויים שבשטח.

4. בהתאם לדין הירדני המקומי שחל בקרית ארבע, בדומה לחוק שבישראל – הרי הבעלות שבמבנים ובנטיעות הולכת אחרי הבעלות בקרקע. לשון אחרת, הבעלים של הקרקע יוכל לטעון שגם הבעלות במבנים שהוקמו על אדמתו עוברת אליו (כמובן תמורת תשלום).

5. רשויות מינהל מקרקעי ישראל באמצעות הימנותא, מנסים כל העת לרכוש את הבעלות בחלקים רבים ככל האפשר של השטח שנתפס.

6. בהתאם לכללי המשפט הבינלאומי אין לשלטון הצבאי סמכות להפקיע קרקע רכוש הפרט, אלא "לצרכי צבור" היינו לצרכי כבישים, מבני צבור או מטרה אחרת לטובתה של האוכלוסיה.

2/.

מאידך מכיר המשפט הבינלאומי בסמכות השלטון הצבאי לתפוס מקרקעין לצרכים צבאיים.

הזרך המוצעת

1. ייערכו חוזי הרשאה עם הדיירים בדירות הקיימות ובדירות שייבנו. חוזי הרשאה דומים ייערכו עם קבלנים, או מקימי מפעלים ועם אלו שיקבלו היתר לבנות על קרקע - בכספם הם - בהתאם לתכנון הקיים של השטח.

2. חוזי ההרשאה ינוסחו מבחינת התוכן ככל האפשר במתכונת של חוזי המכר הרגילים של משרד השכון בשנויים הבאים:

(1) החוזה לא יוכל כאמור להקנות ב ע ל ו ת או חכירה במקרקעין אלא רק הרשאה להחזיק בנכס.

(2) ייאמר בחוזה כי כאשר תוצר האפשרות המשפטית להעביר את הבעלות או להקנות זכות חכירה כדין - אנו מתחייבים לעשות כן.

(3) במקום רישום משכנתא ייחתם ע"י המשתכן טופס התחייבות, בדומה לטופס המקובל בישראל, לפיו מתחייב המשתכן להסכים לרשום משכנתא על רכושו, כאשר מתאפשר רישום זכות החכירה או בבעלות, לפי הענין.

למטרה זו יש להוסיף בתחיקת הבטחון הוראות המאפשרות משכון זכויות (כדוגמת חוק המשכון הישראלי).

(4) ינוהל רישום הרשאות - לפי תחיקת בטחון שתוחק לצורך זה - כדי לאפשר רישום-ביניים של הזכויות, עד ליצירת האפשרות לבצע רישום במשרד ספרי האחוזה הרגיל.

(5) יימשכו המאמצים לרכוש את הקרקע מידי בעליה. עם השלמת רכישה של חלקות שלמות ורשום הרכישה במשרד ספרי האחוזה, יבוצע גם רשום זכות החכירה. כן יבוצע רשום זכות חכירה לגבי בניה שנעשית על אדמה ממשלתית.

קרוב משפחה

6.8.74

שלום רב

חוקק המשקף לנתן בטעות.

מי שבידו משקפיים בקרוב

אנא ידבר עמי טלפונית, ואנו נמצא

אחד לשני את הבעיה

בכבוד רב

6.8.74

שר השיכון
MINISTER OF HOUSING

11/8/74
לשכת השר גלילי

ירושלים, י"ם באב תשל"ד
7 באוגוסט 1974 2685

אל: שר התחבורה
שר האוצר
שר המסחר והתעשיה

הנדון: מינוי ועדת שרים ארבע (חברון)

בהתאם להחלטה מס' ב' 45 של ועדת שרים לענייני בטחון ב- 5.2.70 על תכנון תכנית מיתאר לקריית ארבע (חברון) ובהתאם לסיכום עם ראש הממשלה בנושא זה ב- 7.7.74, ברצוני למנות ועדת מינוי להכנת התכנית.

יו"ר הועדה יהיה מנכ"ל משרד השיכון

חברי הועדה יהיו: מתאם הפעולה בשטחים במשרד הבטחון.

מנכ"ל משרד האוצר

מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה

מנהל אגף תכנון והנדסה במשרד השיכון

מנהל מחוז ירושלים במשרד השיכון

מרכז הועדה ימונה ע"י מנכ"ל משרד השיכון מקרב עובדי המשרד.

קציין הממשל שהוא מנהל קריית ארבע יוזמן להשתתף כמשקיף.

חברי הועדה ישתתפו אישית בישיבותיה ולא ישלחו נציגים. ועדה זו תבוא במקום ועדת חברון הקודמת, שהרכבה וסמכויותיה לא היו ברורים ואשר לא כונסה מאז אפריל 1973.

תכנית המיתאר תובא לדיון אצל ראש הממשלה ולאישור מוסמך, כפי שיקבע.

כמו כן, ברצוני להטיל על ועדה זו טיפול בנושאי תיאום בינמשרדיים, הנוגעים לביצוע מדיניות הממשלה ומשרדי הממשלה בקריית ארבע.

אבקשכם, איפא, למנות את הנ"ל לועדה זו.

ב ב ר כ ה ,

אברהם עופר
שר השיכון

העתק: ראש הממשלה
✓ השר גלילי
מנכ"ל משרד השיכון
מנהל אגף תכנון והנדסה
מנהל מחוז ירושלים
ס/מנהל מחוז ירושלים

18.7.74
לשכת השר גלילי

סגן ראש הממשלה ושר החוץ

ס ו ד י

ירושלים, כ"ה תמוז תשל"ד
15 ביולי 1974

הנדון: קרית-ארבע וגוש-עציון

(1) קרית-ארבע

בביקורי האחרון בקרית-ארבע העלו נציגי העיירה את הבקשות הבאות:

א. להשלים בהקדם את תוכנית המיתאר הכוללת לקריה.
ב. לתפוס את השטח המיועד לבניה ולפיתוח ע"י צה"ל בטרם תיווצרנה עובדות ע"י בעלי הקרקע.
ג. לכונן במקום רשות מוניציפאלית ולו גם על בסיס החוק הירדני.
ד. להכפיל את היקף בניית השיכונים לצורך קליטת עובדים, ולזרז את השלמת בניית המיבנים עליהם הוחלט כבר בעבר.
ה. עזרה בהשלמת בניית האכסניה ובניית האולם על-שמו של יצחק טבנקין ז"ל.
ו. מבקשים שיינתן היתר לחברות בנייה פרטיות לבנות בקרית-ארבע.

(2) גוש-עציון

א. נציגי הגוש מבקשים להחיש את הקמת הישוב הרביעי המתוכנן במתכונת של מושב שיתופי.
ב. באלון-שבות טרם ניגשו לבניית השיכונים המיועדים למשפחות למרות שהתוכנית אושרה זה מכבר. מבקשים להחיש את הבנייה לקליטת זוגות צעירים המתדפקים על דלתם.
ג. יש צורך, כנראה, בהפקעת שטח נוסף המפריע לפיתוח הישוב. ענין זה ראוי לבדיקה מיוחדת, טרם תיפול ההכרעה.

2/..

ד. מתיישבי הגוש תובעים חימושם בנשק קל ואוטומטי לצרכי הבטחון השוטף. על כך אכתוב בנפרד גם לשר הבטחון.

מצאתי שם אנשים מושרשים מאד לפי מיטב המסורת החלוצית. בקשות אלה, משני המקומות, נראות לי צודקות והגיוניות, ואני ממליץ עליהן בכל לב.

בברכה,

אל: ו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות

משרד השיכון-לשכת השר
MINISTRY OF HOUSING
MINISTER'S OFFICE

ירושלים, יז' תמוז תשל"ד

7 ביולי 1974

ק ר י ת - א ר ב ע

1. בניה למגורים

סה"כ	נגמר ואוכלס	בבניה	להפע'ה קידום עולים 1973/4	מרוגרמה 1974/5 סה"כ	מזה: מוקפא
964	234	*463 (מזה 72 לאיכלוס בספטמבר)	57	150	50

* - כולל 96 יח"ד אמיסיות זמני (הנבנות ע"י משה"ב)

בניה שאינה למגורים

נגמר	בבניה
6 כיתות בית-ספר	7 כיתות בית-ספר
2 כיתות [illegible]	מסעדה
חנות בשטח של 150 מר'	4 כיתות גן
בית כנסת זמני	אולם התעמלות
מכון חשמל	

2. עלויות

שנת	שלב	סה"כ הבניה	מחיר [illegible] ליח"ד	סה"כ עלות (יח"ד + מוסדות ציבור)
1970	א'	234+מוסדות ציבור	83,000	22,540,000
1973	ב'	+200 "	120,000	24,000,000
1973	ג'	167 יח"ד	120,000	20,000,000
1973	ד'	96 יח"ד	140,000	13,500,000

2/..

3. תכנון

1. תכנון מפורט - 216 יחידות המיועדות לאמיסיות.
2. תכנון בינוי - 630 יחידות בשלמה צבאי לשעבר, הזמן אצל אדריכל מבקין כרמש צוות לתכנון מפורט.
3. תוכנית מתאר - הזמנת הצוות מעונה אישור ועדת חברין כועדה מנחה (ביום ישנה תכנית מתאר זמנית).
4. כביש ראשי - חיבור לכביש ירושלים-חברון בתכנון מפורט אך אין אישור מפקדת יהודה ושומרון להמשת תואי הכביש.
5. מרכז מסחרי - כולל סופרמרקט, חנות דואר, בנק וסטעדה, נמצא בתכנון מפורט.

4. שטחים לבניה

1. באחר הנוכחי על השטח התפוס ע"י צה"ל אפשר לבנות בנוסף לאמרו בטעיף 1 עוד 820 יח"ד וכן מרכז מסחרי ומוסדות ציבור.
2. על גבעת גבעה שנתפסה אף היא ע"י צה"ל אפשר לבנות עוד 800 יחידות לערך.

5. כל הדירות בקריח-ארבע גיתנות כיום בשכירות בתנאים כדלקמן : -

א.

מספר נפשות במשפחה	דירה של 3 חדרים		דירה של 4 חדרים	
	מקדון בל"י	שכ"ד חדשי בלי	מקדון בל"י	שכ"ד חדשי בלי
2	4,000.-	230.-	-	-
3	3,500.-	220.-	-	-
4	3,000.-	190.-	-	-
5	2,500.-	170.-	3,500.-	210.-
6 +	2,000.-	150.-	3,000.-	180.-

ב. בשנה הראשונה תהיה הנחה בשכ"ד חדשי של 30%, בשנה השניה 25% .

ג. באשר תהיה אפשרות לקנות את הדירה, יחשבו 75% משכר הדירה וכן כל המקדון, לחלק מחשלומי המשתכן עבור הדירה. מחיר הדירה בתקופה זו יהיה עלות הבניה של הדירה.

7.7.74

לאחר

לאחר בדיקת המצב, את כדאי לעדכן
שיש עכשיו (לקראת סוף יום א. עלה).

א. לעשות מיד לפעולה מהירה של הוועדה
הכללית.

ב. לחלוף (לעשות בשותפות) עם חברים
נוספים, בהשגת הממשלה, כדי לחזק
ולגרום אלבלוי בעיה בשטח כך,
שיבינו

ג. להבטיח בצורה ברורה כל
הקל הנקוה שלו, לקלוט מיידעים ובנים.

ד. לנסות להם הקרוב מיידה לשלוח
לא יא, אלו מוקדם יו הוועד הכללי
על ומיד הדרך הדרום.

ה. להתחיל ולרכז הצעה לפעולה.

ו. לבדוק בקפדנות השעה ומלוי טבעיות.

ב' תמוז תשל"ד
28 ביוני 1974

קרית ארבע

נושאים לדיון וסיכום:

1. ועדת קרית ארבע (חברון)
2. תפיסת שטחים נוספים
3. סגירת שטחים נוספים למניעת בנייה ערבית
4. כביש גישה
5. התכרת קרקעות, אכלוס הדירות
6. ועדתמשותפת לתכנון ובניה
7. מרכז מסחרי
8. קו חשמל מתח עליון
9. ועדת אכלוס מקומית
10. סדרי מינהל
11. תכנית מיתאר
12. תקציב 1974 (הקצאה)

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דואר 15

ב"ה ס' בסיון תשל"ד

19.6.74
לשכת השר גלילי

לכבוד
שר המשפטים - מר חיים צדוק
מנכ"ל משרד הפנים - מר חיים קובורסקי

שלום רב,

לרגל הקמתה של הממשלה החדשה בסיעתן טוב ובמזל טוב הננו מבקשים לקבלנו לפגישה דחופה לקדום שלושת הנושאים המתעכבים כבר יותר משנה ומעמדים <u>מעכורים רציניים</u> על דרך פיתוחה של קרית-ארבע.

<u>נושא א': הסדר חוק אשר יאפשר בנייה פרטית בקרית-ארבע</u>

מיום שהחליטה הממשלה על הקמתה של קרית-ארבע - לפני ארבע שנים וחצי - מדובר על כך שבמסגרת הבנייה יש לשלב גם בנייה פרטית. כבר בתכנון הראשון היתה הבנה לצורך לשתף חברות צבוריות ויוזמה פרטית מהארץ ומחו"ל.

לאחר דיונים ממושכים על נושא זה סוכם לפני 13 חודשים על דרך משפטית אשר תאפשר את הבנייה הפרטית. באותו תאריך מסר לנו עוזרו של השר גלילי משם ראש הממשלה "שהענין סוכם סופית וקיימות רק שאלות נוסח אשר תמצאנה את פתרונן <u>תוך שבוע</u>". "שבוע" זה נמשך כבר יותר משנה. הננו בטוחים שהנכם ערים לחשיבות הלאומית של מתן בקודות שהוחל בישובן. כמו-כן הננו מאמינים שהנכם שותפים לדעתנו שלא תתכן הקמת עיר ללא יוזמה פרטית ויוזמות חברות צבוריות. לכן נבקשכם לפעול בדחיפות שנושא זה ימצא סוף סוף את פתרונו.

<u>נושא ב': צו כינון מנהלת קרית-ארבע</u>

בחודש אייר תשל"ב הוקמה מנהלת קרית-ארבע. מנהלת קרית-ארבע היא מקבילה למועצה מקומית בישראל. היא מורכבת מ-5 נציגי הישוב בראשה עומד קצין צה"ל. הסדר זה סוכם "בזכרון דברים" בין ועד תושבי הקריה וממשלת אזור יהודה ושומרון. ימים ספורים לאחר החתמת ההסדר הודיעו ה"ה אלוף שלמה גזית ואלוף רפאל וידי שמיד לאחר ששני הצדדים יביעו את הסכמתם ל"צו כינון מנהלת קרית-ארבע" יתפרסם צו זה הבא להסדיר את כל הצדדים המשפטיים של החיים המוניציפליים בקריה.

לאחר תקופה קצרה בלתי שגת תשל"ב הביעו שני הצדדים את הסכמתם לצו המוצע אשר עובד ע"י היועצים המשפטיים של מפקדת אזור יהודה ושומרון ומשרד הפנים. אך למרות ההבטחה המפורשת של האלופים גזית ווידי צו זה לא זכה להחתמה עד היום.

הננו מוצאים <u>לנכון</u> להעמידכם על חומרת הנושא. מוקם ישוב שאין לו אפשרות חוקית לגבות מסים, מים וכו' ואין לו אפשרות להסדיר רשויי עסקים כמקובל בכל רשות מקומית בישראל. אין ספק שיש בכך פתח לעוברי עבירה שאין לנו אפשרות חוקית להשתלט עליו.

2/.

נושא ג' : ועדת תכנון

לאחר הקמת המנהלת הנזכרת בנושא ב' התקיימו דיונים על הרכבו של הגוף המתכנן את הקריה. גם על נושא זה היו סיכומים כבר לפני יותר משנה. באותם סיכומים נאמר שועדת התכנון תפעל כמקובל בישראל - ע"י משרד הפנים וחשכון והרשות המקומית. גם נושא זה לצערנו טרם זכה להחלטה סופית ולאשור משפטי.

הננו מבקשים מכב' לקבלנו לשיחה דחופה לקדום הנושאים.

בכבוד רב

מ. לוינגר

מ. לוינגר
ועד מקומי קרית-ארבע, חברון

העתק: ראש הממשלה - מר יצחק רבין
שר הבטחון - מר שמעון פרס
שר הפנים - מר שלמה הלל
✓ השר ישראל גלילי
ח"כ מנחם בגין
ח"כ בנימין הלוי
ח"כ אריאל שרון
ח"כ זבולון המר
ח"כ יהודה בן/מאיר

יום ג' 17.7.

לישכול,

ישנן לי אולי מספר בעיות אותן אני שואל את מישהו המשרד הממונה על המשלה הקודמת דהיינו ד. דיין על מנת כמה שיותר לקרוא ארכיון.

בקשתי בעניין הפעילות המשלה אותה עלי דבר בין הנושא.

ברכה

מדינת ישראל

משרד הבטחון
לשכת מתאם הפעולה בשטחים

תאריך: 23 מאי 74
מספר: גמ- 2(45) 1501

לכבוד
השר ישראל גלילי

שר נכבד,

הנדון: כביש גישה לקרית ארבע

1. בהמשך לשיחתנו בע"פ רצ"ב בתובים על הקרקע המבוקשת להפקעה לצרכי סלילת הכביש הנ"ל.

2. בצוע הכביש מתוכנן בשני שלבים.
לצרכי התחבורה בהווה ולשנים הקרובות, יספיק ביצוע שלב א' בלבד של הכביש. זאת, גם אם ההפקעה תהיה של מלוא הרוחב המבוקש. ניתן להפקיע בתחילה השטח הדרוש לשלב א', ובבוא העת - הדרוש לשלב ב'.

בברכה,

רפאל וורדי, אלוף

העתק: לשכת שר הבטחון

ש מ ו ר

ד ח ו ף

מפקדת אזור יהודה והשומרון
לשכת המפקד
טל. 225202
מתנחלים-102 - 64
אייר תשל"ד
21 מאי 74

22. IV. 1974

משהב"ט/תאום הפעולה בשטחים/אלוף ורדי

הנדון: כביש גישה הקרית-ארבע

מכתב משרד השיכון (מר שמריהו כהן) מ-6 מאי 74
מכתבי- מע"צ (51)20 מ-13 מרס 73
פגישה ב-19 מאי 74

כללי

1. הצעתנו להפקיע את השטח לצרכי צבור ברוחבו המלא 30 מטר.

2. מצטרפים להמלצת משרד השיכון באשר לביצוע בשני שלבים (שלב א-צהוב, שלב ב-ירוק).

3. בשלב א אנו פוגעים בעקר בתכסית - מטעים, כרמים ומספר חורשות (אין פגיעה במגורים).

נתונים

4. שלב א - סמון צהוב (רוחב 13 מטר).

א. בתים - אין.
ב. סוכות אבנים - בין-2-4.
ג. עצי גפן - כ-3000.
ד. עצים שונים - כ-75.
ה. בעלים - כ-45.

5. שלב ב - סמון ירוק (רוחב 17 מטר).

א. בתים - בין- 5-8.
ב. סוכות אבנים - 4-6.
ג. עצי גפן - כ-3000.
ד. עצים שונים - כ-50.
ה. בעלים - כ-60.

6. הפקעה לצרכי צבור תחייב פרסום ברשומות.

7. ביצוע של א' יחייב תשלום נזקים בסך כ- 200,000 ל"י.

זאב עצמון, אל"מ
סגן המפקד

ש מ ו ר

מדינת ישראל

משרד השיכון
מחוז ירושלים

תאריך: ט"ו אייר תשל"ד
6 במאי 1974

מספר:

14. V. 1974

אל
אלוף ר. ורדי
מתאם הפעולה בשטחים

הנדון: כביש גישה - קרית ארבע

מצ"ב תואי תבוחה וחתכים של כביש הגישה בהתאם לסידורים שערכנו בשטח. תואי זה נבחר ב-21.3.73 ע"י האלוף ש. גזית מבין האלטרנטיבות שהוצעו על ידינו לפי דרישת מפ' יו"ש.

נא לאשר את התואי ולהעבירו **אלינו** בפועל על מנת להתחיל בהכנות לביצוע.

כידוע התואי עובר בשטח שאין עליו כל הגבלות לבנייה והמבעות מהפקעתו תגרום לקשיים מרובים בעתיד כתוצאה מבנייה.

ב ב ר כ ה,

שמריהו כהן
ס/מנהל המחוז בפועל

העתק: שר השיכון
מבכ"ל משה"ש
מפ' יו"ש
מנהל המחוז
ס/מפ' יו"ש
אל"מ י. סוצקול , ק. הגמ"ר פיקוד מרכז
מהנדס מ.ע.צ מחוז ירושלים והדרום

שכ/דש

מדידת – ירדנה – הרחבת גבעתון

1. כללי

בהמשך לדו"ח מוקדם עם 3 אלטרנטיבות להתוויית הכביש, שהועבר אליכם בזמנו, ובהמשך לפגישת שתקיימת המשרדו של מר ח. גיל בתאריך 17.12.73 מוכנ על האלטרנטיבה הנבחלה בצורה מירבית את מקרכת הכבישים והדרכים הקיימות.

בעקבות מכתב זה נתבקשנו לתכין תכנית מוקדמת של הכביש לצורך קבלת איתור עבורו בפקדת יהודה ושומרון.

2. תיאור

מטרת הדו"ח הוא הכנון מוקדם לכביש גישה שיחבר את כביש ירושלים-חברון לכניסה לקיבוץ-גרבע. אורך הדרך הוא כ-3,000 מטר, בשיפוע אורכי קבוע של הנצאי של כבישים קיימים, שיתרוצ ויסללו במבנה הרס מתאים, להשתיים התנועה משולבת בפקדכת הרכבים מהוצעה ע"י אדריכל שקד, יש לבצע הסדרים בהתחברויות לצמתים קיימים.

התכנון מציע את גישוע וכביש בשני שלבים, כאשר בשלב קיימי יבוצע כביש זו כמו זו נתיבי ברוחב נטול של 13.0 מ', ובשלב סופי – כביש זו משלוי שני נתיבי ברוחב כולל של 20.0 מ' (ראה תכנית 1598/3).

3. קריטריונים

בהתייחס לתכנון הנקבעת ל- 60 קמ"ש בקטע השלב הראשון, ו- 80 קמ"ש בשלב הסופי. התכנון הדרך נעשה עפ"י קריטריונים של מע"צ ור.א.ל. בקטע התחוויות מילו. יצויין כי רק בנקודות אחת יתירה בקריטריונים בקצב העזת שלילת של שהכי מבנים ושטחים וקלאיים, אך יתירה זו בקריטריונים היונת בקשן המתקרת לנוסחה. דבכתן שהקטנה בהתייחות אינה דרסטית.

כמות התנועה של שלש א' היא למכוך מגיעה במחצר מיניפלי של מבנים. (ראה התניחה).

לגבי ונהתחברות לכביש ירושלים-חברון נבדקה האפשרות לחבר את הכביש המוצע לכביש ירושלים-חברון בצומת דומני יותר, אך מחמת ההתך הטופני של הכביש שם, אין דאוה מתקרב ולא ניתן להתחבר הנקודה זו.

4. עלויות

אומדן כולל לביצוע כלל שלבי של הכביש (כולל ניקוז, קירות תמוכה) הוא כ-3,000,000 ל"י, והוא מבוסס על אומדן של 2,000,000.- ל"י מחודש דצמבר 73, בתוספת להתאמת למציאות המחירים הנוכחיים.

אומדן כלל ה' הוא כדלקמן:

עבודות עפר	400,000.-	ל"י
מבנה (אספלט ושוליים)	900,000.-	ל"י
ניקוז	150,000.-	ל"י
סה"כ	1,450,000.-	ל"י

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ירושלים, ח' בסיון תשל"ד
29 במאי 1974

שמור

אלוף ר. ורדי
מתאם הפעולה בשטחים

הנדון: קריית-ארבע - כביש חיבור
בין אזורי התעשיה

ראש הממשלה מאשרת בהתאם להצעת שר
המשפטים כאמור במכתב היועץ המשפטי לממשלה
מיום 12.5.74 (העתקו רצ"ב).

ב ב ר כ ה ,

י. ליאור - תא"ל
מזכיר צבאי לראש הממשלה

שמור
אי"ש

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ' באייר תשל"ד
12 במאי 1974

אל: תת-אלוף י. ליאור

הנדון: קרית-ארבע – כביש חיבור בין אזורי התעשיה

1. שר המשפטים מסכים להפקעת החוואי באורך כ-150 מטר הדרוש לסלילת הכביש בין שני אזורי התעשיה בקרית ארבע.

2. לדעתנו יש להפעיל לצורך ההפקעה את הדין ה מ ק ו מ י (הירדני) בדבר הפקעת שטחים לצרכי דרכים; הפעלנו חוק מקומי זה במקרים דומים מאז 1967.

3. נמען ב'
... לוטה מוחזר בתודה התצ"א.

ב ב ר כ ה,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק:
אלוף ר. ורדי

13.5.74

מלשכת האלוף ורדי אילן – 10.5.74

מדובר בכביש חבור בין קרית ארבע לאזור התעשיה החדש.

$3\frac{1}{2}$ דונם.

הרכב השטח: הררי טרשי – 85% אחוז מהשטח.

כרם הררי כ–50 עצי גפן. מטע כ–20 עצים.

- השמחים המוחזקים)

3. האלוף ש. גזית מסר כי לצורך חיבור בין קרית ארבע לאזור התעשייה, יש צורך לסלול כביש. לצורך הסלילה מבקשים להוציא צווי חפיסה לשלושה וחצי דונם, מהם חצי דונם מעובד. שר הבטחון ממליץ. מבקשים אישור ראש הממשלה.

ראש הממשלה והשר גלילי בעד להמחיץ. לחשוב.

==========

UNI LAGE

חברון

מפת תוואי כביש			
חברון			
מס' תוכנית	תאריך	קנ"מ	
1981/1	5.4.74	1:2500	

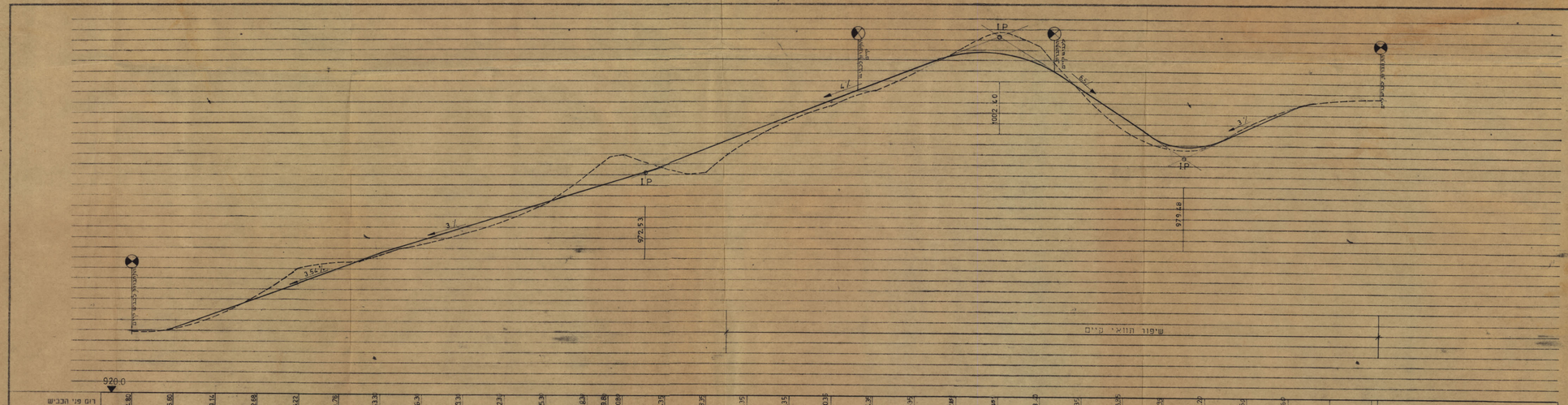
IP
IP
IP
1002.40
972.53
979.68
3%
3%
7%
שיפור תוואי קיים

| | | |

מהדורה מס': 3	תאריך:	קנ"מ: 1 : 50
	תל: מפת	תאריך: 5.4.72

מדינת ישראל - משרד התחבורה - אגף הדרכים (1972) בע"מ

תכנון ראשי: משרד המרכז

חתך אופייני

מס' תכנית: 1598/3

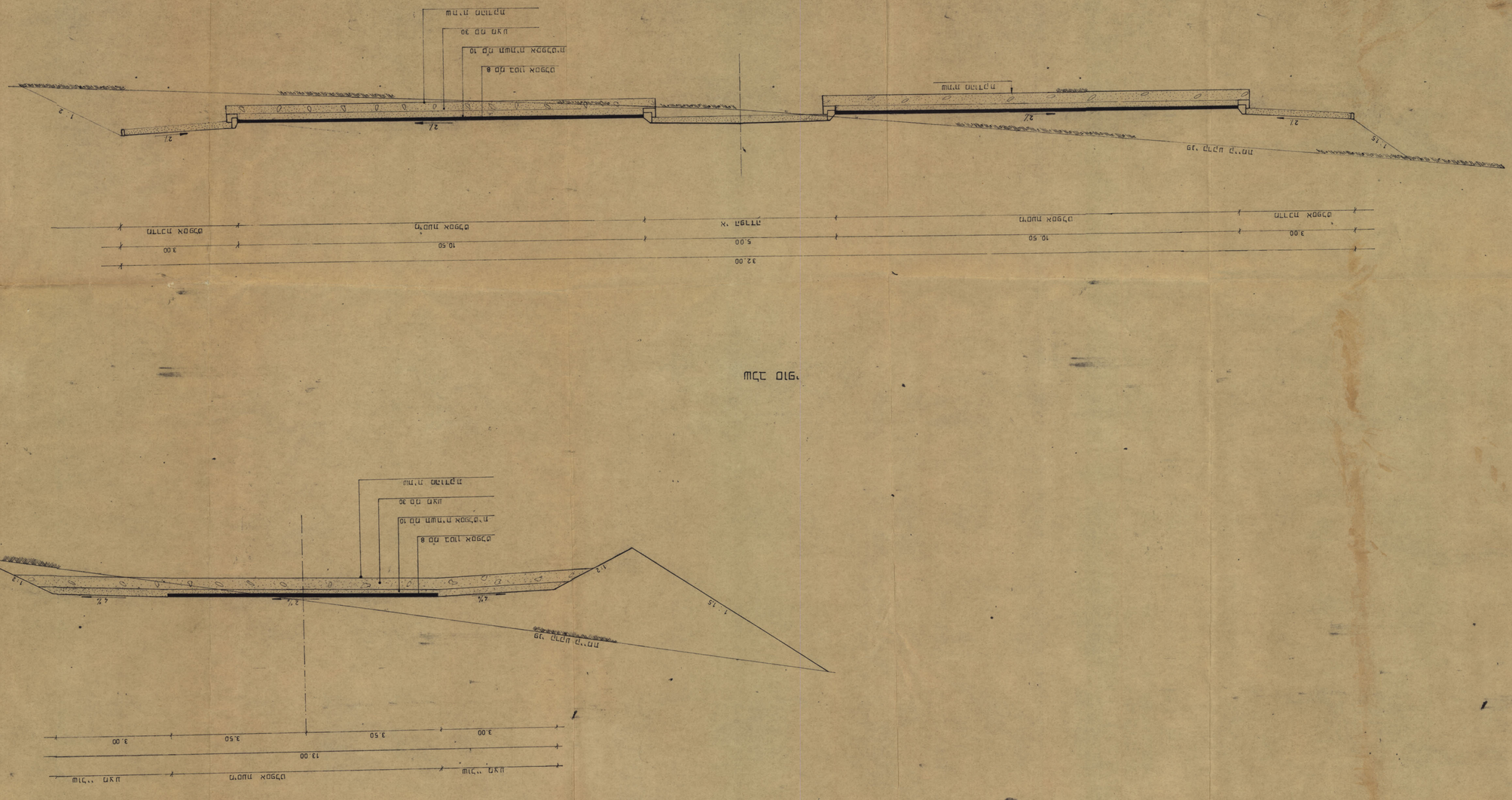

חתך א'

חתך ב'

ז' אייר תשל"ד
29 באפריל 1974

לכ

לשכת השר גלילי

לכבוד
עו"ד מ. תעצני
קרית ארבע

א.ג.נ.,

הנדון: בנית פרטית - קרית ארבע
מכתבך לשר השיכון מ-25.3.74

מכתבך לשר הועבר לטיפולי.

צר לי להשיב לך תשובה לא עניינית, אך נכונה.

נושא התכרת קרקעות בקרית ארבע הוא סבוך ומורכב מצדדים שונים, מהם משפטיים ומדיניים.

כל עוד לא נפלה התלטה של הדרג המדיני בנושא זה, עלי להשיב בשלילה לבקשתך.

בכבוד רב,

שמריהו כהן
מ/מנהל מחוז ירושלים

העתק: שר השיכון
שר הבטחון, משרד הבטחון הקריה תל-אביב
השר ישראל גלילי, משרד ראש הממשלה, הקריה תל-אביב
היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר, משרד המשפטים, צאלת אדין ירושלים
מר מאיר זורע, המנהל הכללי, מנהל מקרקעי ישראל
מנהל המחוז
מינהלת קרית ארבע

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ו בניסן תשל"ד
18 באפריל 1974

סודי
אישי

אל: ראש הממשלה

גבירתי ראש הממשלה

הנדון: <u>בניה פרטית בקרית ארבע</u>

1. במכתבי מיום 4 בדצמבר 1973 שהעתקו לוטה פרטי את שלוש החלופות העומדות בפנינו בנדון והמלצתי כי נפעל בדרך הראשונה מבין השלוש (סעיף 3.א. למכתבי).

2. שוחחתי עתה בנושא הנדון עם שר המשפטים וגם דעתו אותה ביקש למסור לך, היא שיש לבכר את החלופה הראשונה בטפולנו בנושא הנדון.

3. נפעל על פי הנחיותיך בנדון.

ב ב ר כ ה,

(-)
מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ט' בכסלו תשל"ד
4 בדצמבר 1973

ס ו ד י
א י ש י

אל: ראש הממשלה ושר המשפטים

גבירתי ראש הממשלה,

הנדון: בניה פרטית בקרית ארבע

1. בדיון שהתקיים בראשותך ביום 27.8.73 סוכם כי ההסדרים המשפטיים הנדרשים לשם מסירת קרקע לבניה פרטית בקרית ארבע יסוכמו בין משרד המשפטים, משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל, וכי שר המשפטים יביא ההסדרים לפני ראש הממשלה.

2. כזכור מדובר בשטח/קרוב ל-500 דונם, אשר נתפס בשעתו לצרכים צבאיים. כמחצית מן השטח נמכרה על ידי הבעלים המקומיים לחברת הימנותא, אשר פועלת לענין זה כנאמן של ממשלת ישראל. לגבי השטח שלא נמכר, הקושי הוא כי צו התפיסה א י נ ו מקנה ב ע ל ו ת בקרקע למפקדת האזור, אלא זכות ה ח ז ק ה בלבד, חמורת תשלום דמי שמוש הקופחיים. החישבות יהודית בהר חברון היא מעשה אשר קרוב לודאי יוכר על ידי בית המשפט כצורך בטחוני, אך לאור כללי המשפט הבינלאומי אין בטחון שהכרה כזאת תינתן גם ל ה פ ק ע ת קרקע פרטית לאותה מטרה.

3. שלוש הן האפשרויות המשפטיות שנסתמנו בדיונים בין המשרדים הנוגעים בדבר:

א. להשאיר את צו התפיסה הצבאי בעינו, לבנות על הקרקע ולמסור את המבנים למשתכנים לא על פי חוזי חכירה רגילים אלא על פי חוזי הרשאה. למסמכים יוסף תנאי לפיו ייחתמו הסכמי חכירה על המשתכנים, אם ובאשר ניתן יהיה לעשות זאת מבחינה משפטית, היינו כאשר תירכש האדמה כולה. אפשרות זו משאירה את הקנין בחלק מן הקרקע בידי הבעלים המקומיים שטרם מכרו אותה. קיים חשש שמגרעת זו לא תעודד את חברות הבניה ואת המשתכנים בכוח, להשקיע מבחינה כספית מה שהיו משקיעים אילו רכשו בעלות של ממש, דבר שעלול ליצור קשיי מימון שלא יותירו דרך אחרת אלא בניה על ידי משרד השיכון עצמו. מבחינה משפטית נראית דרך/זו בטוחה מן האחרות. הואיל ואין בה שנוי במצב הקיים, הרי היא גם הרוגעת ביותר מבחינה מדינית.

ב. להשאיר את צו התפיסה בעינו ולקבוע ב צ ו של מפקד האזור כי בעליהם המקוריים של המקרקעין ישארו אמנם במעמד זה, אך הבעלות במבנים אשר יוקמו תוקנה למשתכנים. דרך זו, שעמדה ביסוד הצעתי הקודמת מיום 31.7.73, יש בה סטיה מעקרונות מקובלים של דיני מקרקעין לפיהם הולכת הבעלות במבנים אחר הבעלות בקרקע. סטיה זו עלולה להזמין את בית המשפט לקבוע שההפרדה בין שתי הבעלויות אינה מיועדת אלא להפקיע למעשה את זכויותיהם של הבעלים בקרקע.

[illegible]

[illegible]

[illegible], D' [illegible]
[illegible]

O R D E R

RE: [illegible]

[illegible],

[illegible]

1. [illegible] [illegible] [illegible]

ג. האפשרות השלישית היא להפקיע את הקרקע מידי בעליה, בהתאם לדיני הרכישה לצרכי ציבור. בדרך זו נוטלים אנו על עצמנו סיכון משפטי ומדיני רב יותר, אך מעלתה היא בפשטותה ובאפשרויות לעשות במקרקעין הללו כל עסקה, תוך רישומה במשרד ספרי האחוזה. כמו כן יש בה כדי לעודד חברות ופרטים להשקיע בבניה וברכישה, משום שהתמורה היא ממשית.

מבין השלוש, אני ממליץ על האפשרות הראשונה.

הנני מבקש לקיים דיון בנושא זה.

ב ב ר כ ה,

(-)

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק:
שר הבטחון
השר י. גלילי

העתק

25 במרץ 1974

לכבוד
מר רבינוביץ
שהשיכון
משרד השיכון
רחוב הלל 23
ירושלים

שר נכבד,

אחכבד להפנות את כב' אל התכתבות ממושכת עם שר השיכון, מר זאב שרף, בה פניתי אליו בשמי ובשם רבים אחרים - תושבי קרית ארבע-חברון ותושבי מקומות אחרים בישראל - להגשים ולקיים הבטחה רבת-שנים לאפשר בנייה פרטית בקרית ארבע.

ידוע לנו כי בקרית ארבע כבר אותר ששח לצורך זה, אולם הענין מתעכב שוב ושוב.

אסיר תודה אהיה לכב' אם יעיין בהתכתבות זו ובפניות של אחרים בנדון.

בפניותינו הצבענו בין היתר על כך, שע"י בניה פרטית זו תתפנינה דירות, אנשים ישקיעו מכספם, ועל עוד כמה מעלות ויתרונות משקיים ולאומיים הכרוכים בדבר.

הנני שולח העתקים מכתב זה אל גורמים שונים הקשורים לנושא.

אודה לכב' על קבלת מענה ענייני בהקדם.

הדגש הוא על התיבה "ענייני" הואיל ותשובות פורמאליות, של-לא-כלום, נתקבלו בעבר למכביר.

בכבוד רב,

אליקים העצני.

העתק:

1.) שר הבטחון, מר משה דיין,
משרד הבטחון, הקריה, ת"א.
2.) השר ישראל גלילי, משרד ראש הממשלה,
הקריה, ירושלים.
3.) היועץ המשפטי לממשלה, מר מאיר שמגר,
משרד המשפטים, רח' צלאח-א-דין, ירושלים.
4.) המנהל הכללי של מנהל מקרקעי ישראל,
מר מאיר זורע, רח' שמאי, ירושלים.
5.) מר שמריהו כהן, ראש צוות ההקמה לקרית ארבע,
משרד השיכון, רחוב בן יהודה, ירושלים.
6.) מינהלת קרית ארבע, קרית ארבע-חברון.
7.) הוועד המקומי קרית ארבע, קרית ארבע-חברון.
8.) הרב מ. לוינגר, קרית ארבע-חברון.

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, ל' כסלו תשל"ד
25 דצמבר 1973

161-23-1

א ל : השר ישראל גלילי

ישראל היקר,

מצ"ב לידיעתך העתק מכתב מיום י"א כסלו תשל"ד, אותו קבלה ראש הממשלה מהרב לוינגר, הועד המקומי של קרית ארבע.

ב ב ר כ ה ,

אלי מזרחי

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה יא' בכסלו תשל"ד

לכבוד
ראש ממשלת ישראל
הגב' גולדה מאיר
הקריה, ירושלים

כבוד ראש הממשלה,

בראשית מכתבנו הננו מברכים אותך על עמידתך האיתנה הננו מאחלים לך שתחזיק מעמד ובבריאות.

ידועים לנו היטב טרדותיך המרובות אך נראה לנו שנושא מכתבנו חשוב ביותר מבחינה מדינית ובטחונית ולכן מוטלת עלינו החובה להעסיק בנושא זה.

כידוע לך כב' ראש הממשלה בניית הקריה מתנהלת בקצב איטי. במשך תקופה של קרוב ל-6 שנים בנו בקריה 250 דירות ועוד כ-300 דירות בשלבי בנייה בדרגים שונים. כמו-כן קיים אזור מלאכה (לא אזור תעשיה!!) המשתרע על כ-30 דונם. כל הבנייה מתרכזת בגבעה אחת המוקפת גדר ומגדלי שמירה.

במשך השנים פנינו אליך פעמים רבות - גם בכתב וגם בע"פ - בבקשה להגדיל את מימדי הקריה.

ואלו הן הנקודות אשר בקשנו במשך השנים:

א) לבנות אלפי יח"ד - ולא מאות בודדות.
ב) להקים תעשייה במימדים של עיר.
ג) לפתח בקרית ארבע ענף תיירות רציני כראוי לעיר הררית.
ד) לסלול כביש רחב ידים מירושלים לחברון ומחברון לקרית-ארבע.
ה) להעמיד צוות אשר יעסוק בתכנון מפורט של העיר.

במשך השנים הדגשנו ומיד שיש לבנייה רבת מימדים חשיבות מדינית ובטחונית. היום כולם מודים שצריך לעשות זאת ברמת הגולן. הננו נאלצים לשאול את השאלה המחרידה: האם יש לחכות להתקפה ממזרח ח"ו כדי שיבינו שגם בקרית-ארבע צריך לבנות במימדים של עיר?

לכן הננו מבקשים מכב' ראש הממשלה שתתפנה לשיקול:

האם אין צדק בטענותינו הנ"ל? האם לא הגיעה שעת העשייה רבת התנופה? האם אין כסף למטרה כה חשובה?

לדעת כל חברי הועד המקומי חיוני ביותר שנושא בנייה רחבת מימדים קרית-ארבע יועלה לדיון בדרגים ממשלתיים ובדחיפות. אך בשתי נקודות יש לפעול עוד ביתר דחיפות.

2/.

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה.....

- 2 -

א) בנייה 500 דירות ע"י חברות בניה

לאחר הפצרות ממושכות אשר החלו לפני כ-3 שנים נענו הגורמים הממשלתיים לאפשר בנייה פרטית בקרית-ארבע, לפני קרוב לשנה הוחלט לאפשר לחברות שכון עובדים רסקו ומשה"ב לגשת לבנייה פרטית בקריה. במשך חודשים ממושכים ישבו משפטנים על ניסוח הצו אשר מאפשר בנייה פרטית. לפני כ-5 חודשים הודיע לנו עוזר השר גלילי כי הענין הסתיים והצו יחתם סופית בעוד שבוע שבועיים. הדבר נסחב "עוד שבוע" "עוד שבוע" במשך כמה חודשים - עד שפרצה מלחמת יום הכפורים.

בנייתן של כ-500 יח"ד מתעכבת עכשו מחוסר הסדר הנושא אשר היה יכול להסתיים כבר כמה חודשים לפני המלחמה.

בימים האחרונים קבלנו דו"ח מהמשרדים הנוגעים בדבר, מהם מסתבר שכיום יש עכובים עקרוניים לחתימת הצוה המאפשר בנייה פרטית (אשר אושרה כבר מבחינה עקרונית). אנו מבקשים התערבותך בנושא זה ע"מ למנוע עכוב העבודה בשטח, לא נוכל להשלים עם צמצום תוכניות הבניה שאושרו כבר בשעה שאנו נאבקים על הרחבה נוספת.

עם בכל זאת יחליטו הגורמים הקובעים שלא ניתן לפרסם צו זה עתה משקולים פוליטיים או אחרים, אנו דורשים שהממשלה תחליט לממן בניה זו ע"י תקציבים ממשלתיים ולא לבטל ח"ו תכנית בניה זו שאושרה בעבר אחרי מאמצים מרובים ודחיות בלי קץ.

ב) בנייה על גבעה שניה - גבעת הג'עברה

כפי שבודאי ידוע לכב' ראש הממשלה פנינו בבקשות מרובות שבניית הקריה תשתרע כבר בשלב הנוכחי על מספר גבעות. בקשנו וחזרנו ובקשנו שיבנו לפחות על 2 מתוך 7 הגבעות המתוכננות. נימוקי הבקשה היו: בישוב בודד אשר קרוב לאוכלוסיה ערבית גדולה אין כל דמיון בין בנייה על גבעה אחת גדורה לבנייה על שתי גבעות. כל בקשותינו בנושא זה נדחו למרות שאין כל בעיה של תכנון, או תפיסת הקרקעות המיועדות להתחלת הבנייה. גם נושא זה הינו דחוף ביותר.

לרגל הדחיפות בטפול בנושאים הנ"ל הננו מבקשים מכב' ראש הממשלה לקבלנו לשיחה. נשמח מאד עם כב' ראש הממשלה תאות להתארח אצלנו ונשוחח על הכל בשעת הביקור אך אם קשה הננו מבקשים לקבלנו לפגישה דחופה.

בכבוד רב

מ. לזיקר

הועד המקומי קרית-ארבע, חברון

א. בירנפלד
אמיר א' בלוך מאבן
שר סופר בונה.
בל. ה

'73 DEC 16 12 51

ממממ

יר 54 1620007
ירושלים 35 16 1150

תמ3
השר גלילי
ירושלים

עבודות הכשרת הקרקע ופתוח של אזור התעשיה ב
הופקעו לחלוטין גם הציוד הורד מהשטח
תשלכות חמורות ביותר לגבי השכנים
הועד המקומי קרית ארבע חברון

ספ

בנק ארץ־ישראל־בריטניה בע"מ
ISRAEL – BRITISH BANK LTD.

TEL-AVIV
JERUSALEM
HAIFA
NATANYA
JAFFA
LONDON (Subsidiary)

ת ל־א ב י ב
י ר ו ש ל י ם
ח י פ ה
נ ת נ י ה
י ם ו
לונדון (חברה־בת)

Tel-Aviv, ט"א בכסלו תשל"ד (8.12.73) תל־אביב,

לכבוד
שר השיכון
ירושלים.

כבוד השר,

הנדון: בניה בקרית ארבע

אודה לך עבור תשובתך בהקדם למכתבי מיום 22.11.73, כדלקמן: –

" הנני מתכבד להתייחס למכתב עוזרך, מר ש. שטיינר, מיום 8.9.73, בו הודיעני כי ההליכים היורידיים הקשורים בבניה הפרטית בקרית־ארבע יגיעו לכלל סיכום בקרוב, וכי מר שמריהו כהן יפנה אלי ישירות עם סיום הליכים אלה.

אודה לך אם בטובך תודיעני אם נסתימו ההליכים, או מתי נתן לצפות כי יסתימו.

למותר להוסיף כי השעה דוחקת. "

בכבוד רב,

יהושע בן צירן

העתקים:

1. השר י. גלילי, ירושלים (למכתב מר ארנן עזריהו מיום 21.8.73)
2. היועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים, ירושלים
3. אלוף שלמה גזית, משרד הבטחון, הקריה/תל־אביב (למכתב מס' גמ־2(36) 2529 מיום 16.8.73)

בנק אנגלו-ישראלי בע"מ
ISRAEL — BRITISH BANK LTD.

TEL-AVIV
JERUSALEM
HAIFA
NATANYA
JAFFA
LONDON (Subsidiary)

Tel-Aviv .....

לכבוד
מר מ. פרנקל
ירושלים.

מכתב מנהלי.

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מהיום בדבר הסכום שהופקד ע"י [illegible] בחשבון [illegible], הרינו להודיעך כי [illegible] הסכום הנ"ל [illegible] בחשבון [illegible] ולא [illegible] בחשבון [illegible] כפי שהיה [illegible] לפני [illegible].

[illegible] אין [illegible] לנו [illegible] בעניין [illegible].

[illegible]

[illegible]

העתק:
1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]

'73 DEC -5 12 18

יר יר 70 1620003
קרית-ארבע/ירושלים 138 5 1145

תשר י. גלילי
משרד ראש הממשלה ירושלים

חברות הבניה שכון עובדים רסקו משה"ב
הביעו עת רצונם לבנות בקרית ארבע כ-500
יחידות דיור לרגל נכונות זו הוחלט בדרג
בכיר ביותר להוציא צו המאפשר בניה פרטית
בקרית ארבע היועץ המשפטי לממשלה הכין צו
זה לכל פרטיו ודקדוקיו כבר לפני חמשה חדשים
הודיעו לנו שבעוד שבוע שבועיים תגמר הענין
סופית הננו רואים בחומרה רבה שצו זה לא יצא
עדיין ושאותן חברות בניה אינן יכולות לגשת
לבנית אותן מאות יחידות דיור
הננו מבקשים מכבודו לדאוג להסדר הנושא
בדחיפות כמו-כן הננו מבקשים מכבודו
לקבלנו לפגישה דחופה לקידום הנושא
בכבוד רב
הועד המקומי קרית-ארבע

9.12.77

לשנה הבאה
בירושלים

אולי היא ישמע קולי.

ושמע בינו

ושמה עיר המלך.

אני מודיע לשמו הבנון, חוקא הנביא
מן לשמעון בנימי לדוד, בנון הלא
ב כה.ט.27 הכתוב מזבח, את השלחן,
שם הבינים, הלוי צוות, השא מקנו, בכל,
מ. צוצא, שמעי, ג. צלמי. ב. צלמון. ל

ירושלים, ס' בכסלו תשל"ד
4 בדצמבר 1973

ס ו ד י

א י ש י

אל : ראש הממשלה ושר המשפטים

גבירתי ראש הממשלה,

הנדון: בניה פרטית בקרית ארבע

1. בדיון שהתקיים בראשותך ביום 27.8.73 סוכם כי ההסדרים המשפטיים הנדרשים לשם מסירת קרקע לבניה פרטית בקרית ארבע יסוכמו בין משרד המשפטים, משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל, וכי שר המשפטים יביא ההסדרים לפני ראש הממשלה.

2. כזכור מדובר בשטח בן קרוב ל-500 דונם, אשר נתפס בשעתו לצרכים צבאיים. כמחצית מן השטח נמכרה על ידי הבעלים המקומיים לחברת הימנותא, אשר פועלת לענין זה כנאמן של ממשלת ישראל. לגבי השטח שלא נמכר, הקושי הוא כי צו התפיסה א י נ ו מקנה ב ע ל ו ת בקרקע לממקדת האזור, אלא זכות ח ז ק ה בלבד, תמורת השלום דמי שמוש תקופתיים. התישבות יהודית בהר חברון היא מעשה אשר קרוב לודאי יוכר על ידי בית המשפט כצורך במחוני, אך לאור כללי המשפט הבינלאומי אין במחון שהכרה כזאת תינתן גם ל ה פ ק ע ת קרקע פרטית לאותה מטרה.

3. שלוש הן האפשרויות המשפטיות שנתחמנו בדיונים בין המשרדים הנוגעים בדבר:

א. להשאיר את צו התפיסה הצבאי בעינו, לבנות על הקרקע ולמסור את המבנים למשתכנים, לא עפ"י חוזי חכירה רגילים אלא עפ"י חוזי הרשאה. להסכמים יוסף תנאי לפיו ייחתמו הסכמי חכירה עם המשתכנים, אם וכאשר ניתן יהיה לעשות זאת. מבחינה משפטית, היינו כאשר תרכש האדמה כולה. אפשרות זו משאירה את הקנין בחלק מן הקרקע בידי הבעלים המקומיים שטרם מכרו אותה. קיים חשש שמגרעת זו לא תעודד את חברות הבניה ואת המשתכנים בכוח, להשקיע מבחינה כספית מה שהיו משקיעים אילו רכשו בעלות של ממש, דבר שעלול ליצור קשיי מימון שלא יותירו דרך אחרת אלא בניה על ידי משרד השיכון עצמו. מבחינה משפטית נראית דרך זו בטוחה מן האחרות. הואיל ואין בה שנוי במצב הקיים, הרי היא גם הרוגעת ביותר מבחינה מדינית.

ב. להשאיר את צו התפיסה בעינו ולקבוע ב צ ו של מפקד האזור כי בעליהם המקוריים של המקרקעין ישארו אמנם במעמד זה, אך הבעלות ב מ ב נ י ם אשר יוקמו תוקנה למשתכנים. דרך זו שעמדה ביסוד הצעתי הקודמת מיום 31.7.73, יש בה סטיה מקרונות מקובלים של דיני מקרקעין לפיהם הולכת הבעלות במבנים אחר הבעלות בקרקע. סטיה זו עלולה להזמין את בית המשפט לקבוע שהחפרדה בין שתי הבעלויות אינה מיועדת אלא להפקיע למעשה את זכויותיהם של הבעלים בקרקע.

./.

ג. האפשרות השלישית היא ל ה פ ק י ע את הקרקע מידי בעליה, בהתאם לדיני הרכישה לצרכי ציבור. בדרך זו נוטלים אנו על עצמנו סיכון משפטי ומדיני רב יותר, אך מעלתה היא בפשטותה ובאפשרויות לעשות במקרקעין הללו כל עסקה, תוך רישומה במשרד ספרי האחוזה. כמו כן יש בה כדי לעודד חברות ופרטים להשקיע בבניה וברכישה, משום שהתמורה היא ממשית.

מבין השלוש, הנני ממליץ על האפשרות הראשונה.

הנני מבקש לקיים דיון בנושא זה.

ב ב ר כ ה,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק: שר הבטחון
השר י. גלילי

ב"ה

מנהלת קרית ארבע
ת. ד. 15
טלפון 97 / 505

מספר מנה' 86
תאריך כ' חשון תשל"ד

לכבוד
השר ישראל גלילי, משרד ראש הממשלה
השר זאב שרף, שר השכון, ירושלים

כבוד השרים,

הנדון: א) המשך הבנייה הממשלתית
ב) 1. הרחבת הבנייה הממשלתית
2. הרחבת הבנייה הממשלתית גם בגבעת הג'עברה
ג) הסדר הבנייה הפרטית

לדעתנו חשוב ביותר לחפש את כל הדרכים להמשך הבנייה הממשלתית ואף להכפיל ולשלש את כמות הבנייה הממשלתית. אמנם בשל השקט בקו הירדני לא הודגש הצורך להרחיב את הבנייה ביהודה ובשומרון, אך אין ספק שהחשיבות להגדיל את הבנייה בתוך סביבה עויינת של כ-100.000 ערבים אינה פחותה מהחשיבות בגולן.

כמו-כן הננו מבקשים להתחיל מיד את עבודות התשתית בגבעת הג'עברה. כמו-כן הננו מבקשים לגמור את ההליכים האחרונים כדי לאפשר את הבנייה הפרטית. חברות שכון עובדים, משה"ב ורסקו הודיעו לנו ולמשרד השיכון שהן ערוכות להתחלת הבנייה ברגע שהן תקבלנה אור ירוק.

בכבוד רב

מ. לוינגר

מ. לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע

העתק: אלוף שלמה גזית, משרד הבטחון

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ט באב תשל"ג
27 באוגוסט 1973

1431 מס

ש מ ו ר / א י ש י

אל: השר י. גלילי

הנדון: טיוטת מכתבים של אלוף ש. גזית

אדוני השר,

להלן הערותי להצעת הנוסח של המכתבים של אלוף ש. גזית:

1. הפקעת שטח החבלה:

טרם קבענו את שיטת הפעולה, היינו אם ברצוננו לפעול בדרך ההפקעה לצרכי ציבור או צריך לפרסם תחילה את צו התכנון והבניה של יהודה ושומרון, לייעד את השטח לאזור תעשיה - עפ"י צו התכנון והבניה - ורק לאחר מכן להפקיעו לצרכי ציבור.

2. קרית ארבע:

בישיבה סוכם כי ההסדרים המשפטיים יתואמו עם משרד המשפטים. במצב שנוצר בישיבה מיום 27.8.73 אין לומר שאפשר לפעול עפ"י המוצע במכתבי מיום 31.7.73.

ב ב ר כ ה ,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק:
תא"ל י. ליאור

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, באב תשל"ג
באוגוסט 1973

אל:

הנדון: הסדרי בניה בקריית-ארבע

...

לוטה הנני מעביר לידיכם הצעותי בנדון.

ב ב ר כ ה ,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק:

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ב' בתמוז תשל"ג
31 ביולי 1973

הנדון: בניה בקרית ארבע

כ ל ל י

1. כמסוכם הנני מגיש לכם בזה הצעת הסדר, אשר באה:

(א) להחוות קווים לבסיס המשפטי של הבניה הנוספת בקרית ארבע;

(ב) לקבוע את ההסדרים המשפטיים בין הדיירים הגרים במבנים שנבנו כבר לבין רשויות השלטון;

(ג) לקבוע את ההסדרים כנ"ל בין דיירים לעתיד לבין רשויות השלטון.

2. להלן אביא תאור תמציתי של נתוני הרקע המשפטיים וראשי פרקים של ההסדר המוצע.

3. ... כנספחים למכתבי זה מובאות הטיוטות של הצווים וההסכמים שנערכו לצורך ביצוע ההסדרים.

מינהל מקרקעי ישראל יצטרך להשלים את האמור כאן ע"י הכנת הסכמים:

(א) בין הממונה על הרכוש הממשלתי ביו"ש (שהוא איש המינהל) לבין משרד השיכון;

(ב) בינו לבין חברת שיכון שתבנה בקרית ארבע;

(ג) בינו לבין בונה פרטי;

(ד) בינו לבין משתכן בודד, בבנין שייבנה ע"י חברת שיכון או בונה פרטי אחר

(טיוטה של מסמך זה מצורפת כנספח ה').

הנחיות בדבר הכללים, על פיהם יש לערוך הסכמים אלה נמסרו כבר למינהל מקרקעי ישראל.

ה ר ק ע ה מ ש פ ט י

4. השטח בו מדובר נתפס ל צ ר כ י ם צ ב א י י ם מכוח חמישה צווים שונים שהראשון בהם ניתן ביום י"ג בתמוז תש"ל (17 ביולי 1970) והאחרון - ביום כ"ט באב תשל"ב (9 באוגוסט 1972).

... תצלומים של צווי התפיסה מצורפים כנספחים א1 עד א5.

תפיסת השטח כאמור אינה מקנה לשלטון הצבאי את ה ב ע ל ו ת על השטח, אלא את החזקה בלבד; שלילתה של החזקה מבטח בעלי הזכויות (היינו, הבעלים, החוכרים

2/..

או בעלי זכויות אחרים) מזכה אותם בתשלומים תקופתיים של דמי שימוש. תשלומים אלה משולמים כיום ע"י משרד הבטחון.

5. לאור הדין המקומי של אזור יהודה ושומרון (שאינו שונה בנקודה זו מבחינה עקרונית מן הדין הישראלי), נובע מן העובדה ש ה ב ע ל ו ת בשטח שנתפס, נשארת בידי הבעלים המקורי, כי מבנים או נטיעות שהוקמו על השטח הזה - הולכת הבעלות בהם אחר הבעלות בקרקע, היינו הבעלים של הקרקע הופך גם לבעלים של המבנה שהוקם עליה. יתר על כן, הכלל הוא כי מקום שהוקמו מחוברים, שלא בשגגה, על קרקע השייכת לזולת, שמים את ערך הקרקע לעומת ערך ה ח מ ר י ם מהם מורכב המבנה (קרי: ערכו של המבנה הנוסף) והזוכה הוא בעל החלק ששוויו גדול יותר (חוק הקרקעות העותומני, סעיף 35; והשווה לענין זה עם סעיף 21 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969). לשון אחרת, בהיעדר הסדר חוקי מיוחד, יטען הבעלים הערבי של הקרקע כי הבנין שהוקם על אדמתו שייך לו.

ה ה ס ד ר ה מ ו צ ע

6. ההסדר המוצע מתבסס על ה פ ר ד ה בין הבעלות ב ק ר ק ע לבין הבעלות ב מ ב נ ה :

הקמתם של מבנים על קרקע בשטח שנתפס לצרכים צבאיים ל א תנחיל לבעל הקרקע את הבעלות במבנה ובאותה מידה - לא תקנה לבעלים של המבנה זכויות בקרקע (נספח ב'). האמור כאן יחול כמובן גם על כל מחובר אחר, ולא רק על מבנה (עצים, כבישים, עמודים וכו').

7. א. לפי ההצעה יופקד הממונה על רכוש ממשלתי, שנתמנה מכוח הצו בדבר רכוש ממשלתי (מס' 59), גם על השטח שנתפס לצרכים צבאיים וכל פעולת בניה או החזקה במקרקעין בשטח זה תהיה טעונה ה ר ש א ה של הממונה. הרשאה זו יכול שתהא כללית או מיוחדת, בתנאים או ללא תנאים, אך אין הכוח לתתה עובר לידי אדם אחר זולת הממונה;

ב. ההרשאות לבניה, אותן יתן הממונה, הן משלושה סוגים:

(1) הרשאה ל מ ש ר ד ה ש י כ ו ן לבצע פעולות פיתוח, בניה ואיכלוס של השטח ובכלל זה לקבוע את גודל הדירות, מחיריהן ויעודן. קביעה זו שתיעשה על-ידי משרד השיכון תהיה כללית, גם אם לא תבוצע הבניה על ידיו, אלא על-ידי חברת שיכון או על-ידי בונה פרטי;

3/..

(2) הרשאה ל ח ב ר ת ש י כ ו ן לבצע פעולות פיתוח ובניה, בתנאי שאושרה על-ידי משרד השיכון ובתנאי שפעולותיה נעשות על-פי הנחיות משרד השיכון בכל הנוגע לגודל הדירות, מחיריהן וייעודן;

(3) הרשאה לבונה פרטי לבצע פעולת בניה בשטח על-פי תכניות שמשרד השיכון יאשר.

לשון אחרת, הרשאה מסוג (1) תינתן בכל מקרה ואם הבניה היא פרטית תצטרף אליה גם הרשאה מסוג (2) או מסוג (3) הנ"ל.

8. הוקמו מבנים בעקבות מתן ההרשאות הללו, הרי תוקנה ה ב ע ל ו ת בהם לבונה, והוא יהיה רשאי להעביר את הבעלות לכל משתכן שיאושר על-ידי הממונה, היינו לאדם שמילא אחר התנאים להחזיק במבנה. החזקה במבנה כאמור, בין כבעלים ובין בדרך אחרת, טעונה איפוא הרשאה של הממונה לעצם ההחזקה, להבדיל מן ההרשאה לבנות.

9. המצב המכיח ביותר ניתן איפוא לתיאור כללי כדלקמן: משתכן שאושר על-ידי משרד השיכון פונה לחברת שיכון שהקימה מבנים לאחר שקבלה לכך אישור על-ידי משרד השיכון והרשאה של הממונה. החברה מ ו כ ר ת למשתכן את המבנה, אבל הסכם זה כפוף לכך שהמשתכן יקבל מן הממונה הרשאה ל ה ח ז י ק במבנה. נוסח הסכם המכר מובא בנספח ד' ונוסח הסכם ההרשאה מובא בנספח ה'.

10. לא יהיה רישום זכויות על המקרקעין הללו במשרד ספרי האחוזה הרגילים, אלא במירשם ההרשאות אשר יתנהל על-ידי הממונה. במירשם זה יבואו לידי ביטוי, פרט להרשאות שניתנו על-ידי הממונה, גם זכויות הקשורות במחוברים שהוקמו בשטח, כגון בעלות במבנים ומשכנתאות על המבנים לזכות בנקים שנתנו הלוואות למשתכנים. צורת הניהול של המירשם תיקבע בתקנות שיותקנו על-ידי הממונה.

11. א. החזקה במקרקעין, בשטח שנתפס לצרכים צבאיים ש ל א על-פי הרשאה של הממונה, תהיה בעת ובעונה אחת הסגת גבול, היינו עבירה פלילית, שניתן יהיה לדון בה בפני בימ"ש בישראל מכוח חוק להארכת תוקף של שעת חירום (השטחים המוחזקים - תקנות עזרה משפטית), תשל"ג-1972, או בפני בית-משפט צבאי, וכן עילה לפינוי של המחזיק על-ידי הממונה;

ב. על החלטה בדבר פינוי כזה ניתן יהיה לערור בפני ועדת עררים, אשר קיימת ופועלת כבר בשטח, לצורך מטרות אחרות;

4/..

ג. ראינו להבחין בין מצב בו מדובר במשיג גבול גרידא, שלא נעשה איתו כל הסכם הרשאה, לבין החזקה במקרקעין שיש עמה סכסוך באשר ל פ י ר ו ש ו של הסכם ההרשאה. הפינוי המינהלי מתייחס למצב הראשון בלבד, בעוד שסכסוך סביב תקפותו או פירושו של הסכם ההרשאה יידון אך ורק בבית משפט בישראל. לשם כך תופיע בהסכמי ההרשאה שפורטו לעיל (פסקאות 7 ו-8) הוראה לפיה מסכימים הצדדים שבית משפט בישראל ידון בכל סכסוך ביניהם.

12. בהעדר הרשאות שניתנו עד כה ע ל ו ל היה להיווצר מצב בו אלה המתגוררים כעת בקרית ארבע ייחשבו עוברי עבירה וצפויים לפינוי ביום היכנס הצו לתקפו. מוצע איפוא (נספח ב', סעיף 3) להתנות את תחולת הצו עליהם באכרזה שיתן הממונה, בה יקצוב תקופה של 90 יום כדי לאפשר להם לחתום עמו על הסכמי הרשאה. חלפה התקופה - יחולו עליהם הוראות הצו במלואו.

13. נקודה אחרונה אשר טעונה הסדר מתייחסת לאותם בעלים ערביים של המקרקעין בשטח, אשר בעקבות הבניה שנעשתה במקום החליטו למכור בעלותם על הקרקע, תמורת תשלום. כפי שנמסר לנו הרי בכל המקרים הללו נעשה הדבר בהסכם מכר שלא נרשם במשרד ספרי האחוזה, אליו נתלווה יפוי כוח בלתי חוזר, שניתן לחברת הימנותא. נתעורר ספק אם לפי הדין המקומי באזור יהודה ושומרון יפה כוחו של ייפוי כוח בלתי חוזר גם לאחר שנותן יפוי הכוח נפטר. לשון אחרת, לפי הדין הקיים הרי מקום שזכויותיו של צד ג' (זולת נותן יפוי הכוח ומקבלו) תלויות בדבר, אין תקפו של המסמך פוקע במותו של הנותן, אך כאשר לא הוענקו זכויות לצד ג', אלא יפוי הכוח נשאר בידי מקבלו - ספק אם אינו פוקע במות הנותן, לפיכך מוצע לכלול בצו (נספח ב') הוראה לפיה במקרים אלה די ברישום במירשם ההרשאות ואילו יפוי כוח שניתן ואושר ע"י הממונה יעמוד בתקפו גם לאחר פטירתו של נותנו.

14. מינהל מקרקעי ישראל צריך כאמור להשלים הכנת מסמכי ההרשאה המפורטים בסעיף 3 לעיל.

צבא הגנה לישראל

צו תפיסת מקרקעין (8/70)

בתוקף סמכותי כמפקד האזור, ומאחר והנני סבור כי הדבר דרוש לצרכים צבאיים, הנני מצווה בזה לאמור:

הגדרה

1. בצו זה – "המפה" – המפה בקנה מידה 1:50,000 המצורפת לצו זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

תפיסת מקרקעין

2. הנני מכריז בזה, כי השטח אשר גבולותיו מסומנים בקו שחור במפה (להלן – השטח) נתפס בזה לצרכים צבאיים.

דמי שימוש

3. (א) בעלים או מחזיק כדין של מקרקעין המצויים בשטח האמור זכאים יהיו להגיש לקצין משה חובענות תביעה לדמי שימוש תקופתיים בגין תפיסת המקרקעין ולפיצויים בגין כל נזק ממשי שנגרם להם אגב התפיסה כאמור.

(ב) על תביעה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות הצו בדבר חובענות (יהודה והשומרון)(מס' 271), תשכ"ח – 1968.

פרסום

4. צו זה והעתקים בדוקים של המפה יופקדו בידי אלה, ויהיו פתוחים לעיונו של כל מעוניין:

(1) מפקד צבאי נפת חברון;
(2) היועץ המשפטי של מפקד האזור;
(3) קצין המשה של מטה הפיקוד במפקדת האזור;
(4) קצין המשה למשפטים במפקדת האזור.

הודעה על תוכן הצו

5. הודעה על תוכן הצו תימסר לבעלים או מחזיקים של המקרקעין.

תחילת תוקף

6. תחילתו של צו זה ביום חתימתו.

י"ג בתמוז תש"ל (17 יולי 1970)

רפאל ורדי, תת – אלוף
מפקד האזור
יהודה והשומרון

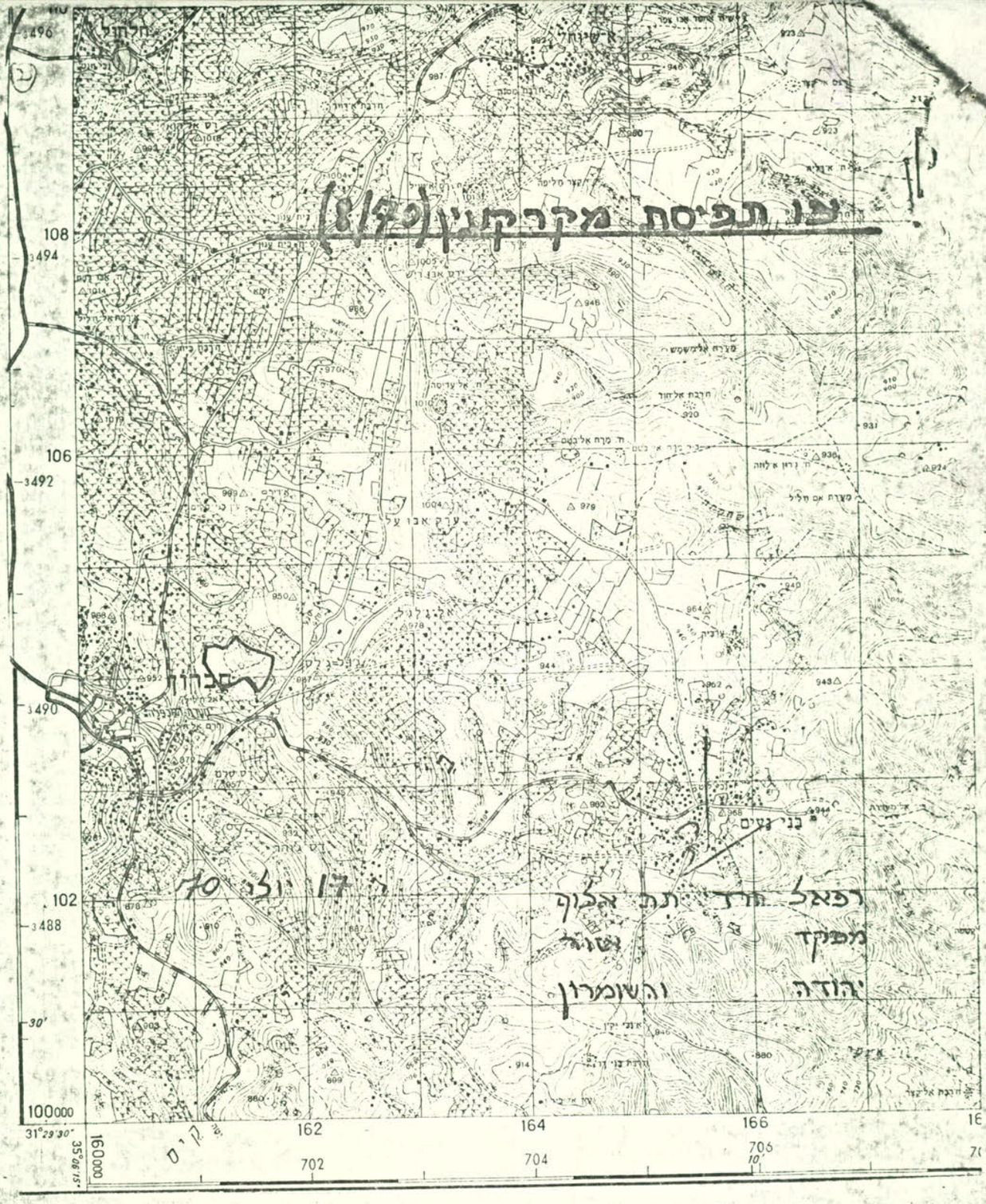
חלחול
סנדרון
בני נעים
108
106
102
3496
3494
3492
3490
3488
30'
100000
160000
31°29'30"
35°06'15"
162
164
166
702
704
706
רפאל תרד ותת אלוף
מפקד
יהודה
ושומרון
והשומרון

צבא הגנה לישראל

צו הריסת מקרקעין (70 / 12)

רתוקף סמכותי כמפקד האזור, ומתוך הנחה כי [illegible] לצרכיה צבאיים, הנני מצווה בזה לאמור:

ה 1. בצו זה –
"ההריסה" – הריסת הקנה [illegible]1:20,000 המצורף לצו זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

את מקרקעין 2. הנני מכריז בזה, כי קטע הכביש בין נ.צ.מ. 16071045 לבין נ.צ.מ. 16141044, וקטע הכביש המסתעף מהנו [illegible] נ.צ.מ. 16121044, [illegible] שתואר בהריסה (להלן – המסמה), נתפס בזה ל [illegible] צבאיים.

רימור 3. (א) בפלים או מחזיק כלשהו של מקרקעין המצויים [illegible] שהם הגמור רשאי יהיה להגיש לקצין מטה תובענה שהיקה לדמי שימוש הקופתיים בעין המיסה המקרקעין ולהפיצויים בגין כל נזק מיוחד הנגרם לו אגב התפיסה כאמור.

(ב) על הגישה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות חוק בדבר הובענות (יהודה והשומרון)(מס' 271), תשכ"ח – 1968.

ם 4. צו זה ותעתיק מהנוסח של **המרשם יופקדו** בידי [illegible], ויהיו פתוחים לעיונו של כל מעוניין:
(1) מפקד צבאי [illegible] המקרון;
(2) היועץ המשפטי [illegible] מפקד האזור;
(3) קצין המטה [illegible] המחוז במפקדת האזור;
(4) קצין המטה לענייני [illegible] במפקדת האזור.

יה על הנוכן 5. הודעה על הנוכן הנו [illegible] למקרקעין או מחזיקים [illegible] המקרקעין.

ית [illegible] 6. תחילתו של צו זה ביום החתמתו.

נ"ט [illegible] תש"ל (31 באוגוסט 1970)

רמ"ג [illegible] , תת – אלוף
מפקד
יהודה
והשומרון

צו תפיסת מקרקעין 12/70

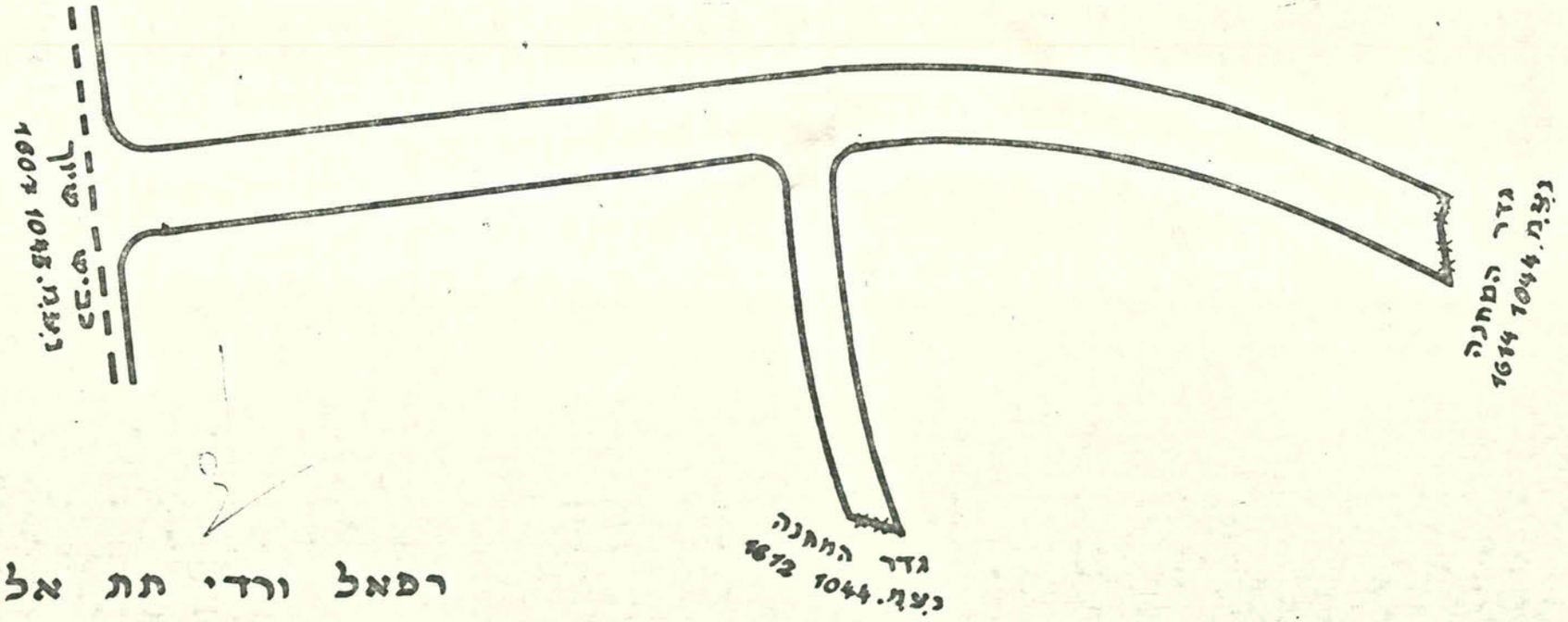

רפאל ורדי תת אלוף
מפקד אזור
יהודה והשומרון

קמ: 1:20000

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צו תפיסת מקרקעין (2/71)

בתוקף סמכותי כמפקד האזור, ומאחר והנני סבור כי הדבר דרוש לצרכים צבאיים, הנני מצווה בזה לאמר:

הגדרה 1. בצו זה –
"המפה" – מפה בקנה מידה 1:50,000 חתומה על ידי, המצורפת לצו זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

תפיסת מקרקעין 2. הנני מכריז בזה כי השטח אשר גבולותיו מסומנים בקו שחור במפה ומסומן "א" (להלן – השטח) נתפס בזה לצרכים צבאיים.

דמי שימוש 3. (א) בעליו או מחזיק כדין של מקרקעין המצויים בשטח האמור רשאי יהיה להגיש לקצין משה חובענות תביעה לדמי שימוש תקופתיים בגין תפיסת המקרקעין ולפיצויים בגין כל נזק ממשי שנגרם לו אגב התפיסה כאמור.

(ב) על התביעה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות צו בדבר חובענות (יהודה והשומרון) (מס' 271), תשכ"ח – 1968.

פרסום 4. צו זה והעתקים בדוקים של המפה יופקדו בידי אלה ויהיו פתוחים לעיונו של כל מעוניין:

(1) מפקד צבאי נפת חברון;
(2) היועץ המשפטי של מפקד האזור;
(3) קצין משה לענייני מחוז הבטחון במפקדת האזור;
(4) קצין משה לענייני משפטים במפקדת האזור.

הודעה על תוכן הצו 5. הודעה על תוכן הצו תימסר לבעלים או למחזיקים של המקרקעין.

תחילת תוקף 6. תחילתו של צו זה ביום 21 למרץ 1971.

רפאל ורדי, תת-אלוף
מפקד אזור
יהודה והשומרון

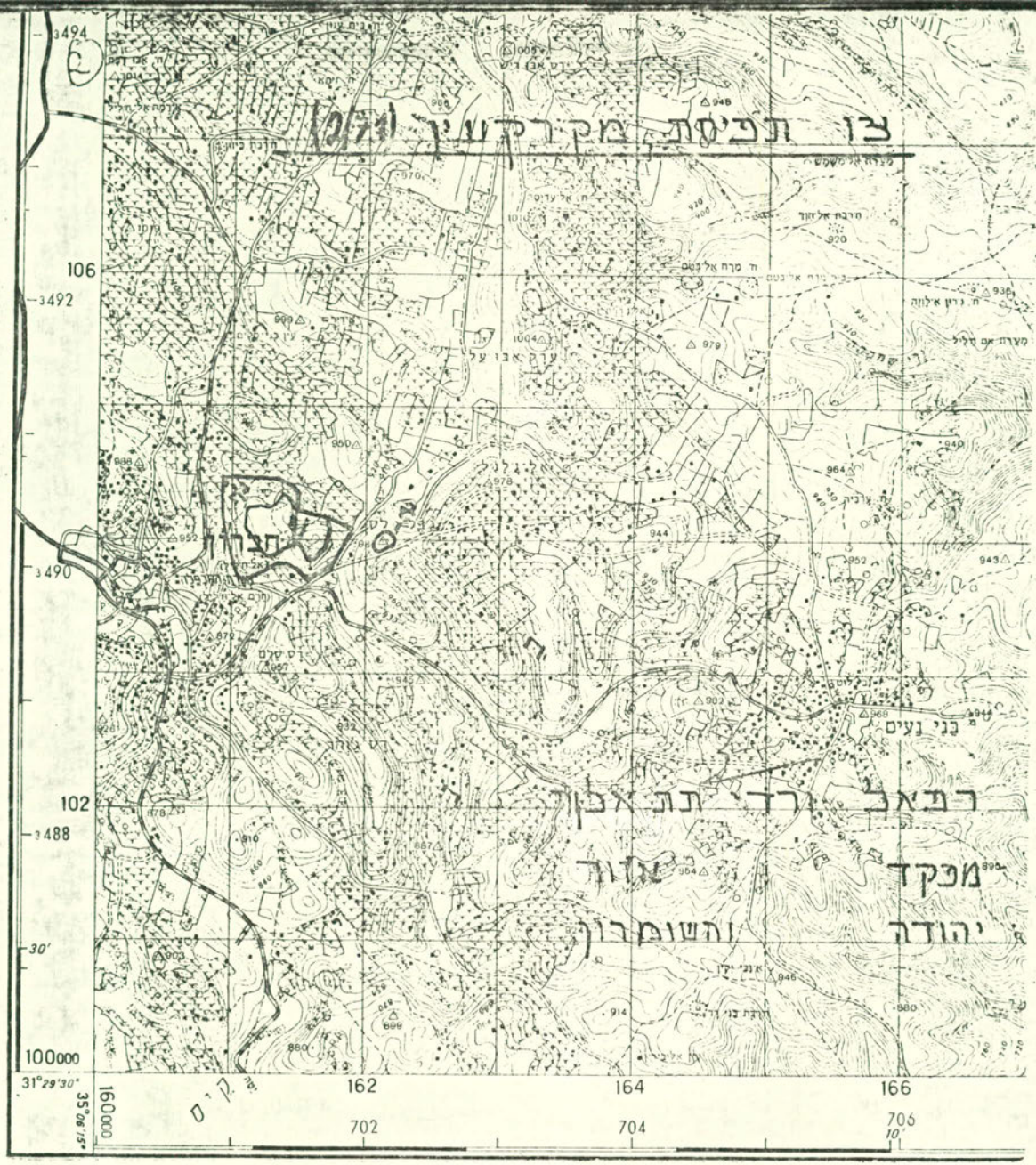
צו תפיסת מקרקעין (מס)
מבצרת
בני נעים
מפקד יהודה והשומרון
106
102
3494
3492
3490
3488
30'
100000
31°29'30"
35°00'15"
160000
162
164
166
702
704
706
10'

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צו תפיסת מקרקעין (5/72)

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ומאחר ואני סבור כי הדבר דרוש לצרכים צבאיים הנני מצווה בזה לאמור:

הגדרה 1. בצו זה ה"מפה" – המכה בקנה מידה 1:50,000 החתומה על ידי והמצורפת לצו זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

תפיסת מקרקעין 2. הנני מכריז בזה, כי השטח אשר גבולותיו מסומנים בצבע שחור במפה (להלן – השטח), נתפס בזה לצרכים צבאיים.

דמי שמוש 3. (א) בעלים או מחזיק כדין של מקרקעין המצויים בשטח יהיה רשאי להגיש לקצין מטה תובעות תביעה לדמי שימוש תקופתיים בגין תפיסת המקרקעין דלפיצויים בגין כל נזק ממשי שנגרם לו אגב התפיסה כאמור.
(ב) על תביעה כאמור בסעיף קטן (א) לעיל, יחולו הוראות הצו בדבר תובעות (יהודה והשומרון)(מס' 271)תשכ"ח – 1968.

פרסום 4. צו זה והעתקים בדוקים של המפה יופקדו בידי אלה והיו פתוחים לעיונו של כל מעוניין:
(1) ראש לשכת מפקד האזור.
(2) מפקד צבאי בפתח חברון.
(3) היועץ המשפטי של מפקד האזור.
(4) קצין מטה לענייני מטרד הבטחון במפקדת האזור.
(5) הממונה על בכסים נטושים (רכוש הפרט) במפקדת האזור.
(6) קצין מטה לענייני משפטים במפקדת האזור.

הודעה על תוכן הצו 5. הודעה על תוכן הצו תימסר לבעלים או למחזיקים של המקרקעין.

תחילת תוקף 6. תחילתו של צו זה ביום חתימתו

כ"ו בשבט תשל"ב (11 פבר' 1972)

רפאל וורדי,
מפקד אזור
יהודה והשומרון

חברון
שטח C
דפאל חדד
תע עלוף
מפקד
יהודה
השומרון

צ ב א ה ג נ ה ל י ש ר א ל

צו תפיסת מקרקעין (3/72)

בתוקף סמכותי כמפקד האזור, ומאחר והנני סבור כי הדבר דרוש לצרכים צבאיים, הנני מצווה בזה לאמור:

הגדרה 1. בצו זה –

"המפה" – מפה בקנה מידה 1:50,000 חתומה על ידי, המצורפת לצו זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

תפיסת מקרקעין 2. הנני מכריז בזה, כי השטח אשר גבולותיו מסומנים הקו שחור במפה (להלן – השטח) נתפס בזה לצרכים צבאיים.

דמי שימוש 3. (א) העליון או מחזיק כדין של מקרקעין המצויים בשטח האמור רשאי יהיה להגיש לקצין מטה תרבעצרת תביעה לדמי שימוש תקופתיים בגין תפיסת המקרקעין לפי האזורים בגין כל בזק ממשי שנגרם לו אגב התפיסה כאמור.

(ב) על התביעה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות הצו בדבר תרבעצרת (יהודה והשומרון) (מס' 271), תשכ"ח – 1968.

פרסום 4. צו זה והעתקים מדוקים של המפה ירוקדו בידי אלה ויהיו פתוחים לעיונו של כל מעוניין:

(1) מפקד צבאי בעת חבורן;

(2) הירעץ המשפטי של מפקד האזור;

(3) קצין מטה לענייני משרד הבטחון במפקדת האזור;

(4) קצין מטה לענייני משפטים במפקדת האזור.

הודעה על תוכן הצו 5. הודעה על תוכן הצו תימסר להעליון או למחזיקים של המקרקעין.

תחילת תוקף 6. תחילתו של צו זה ביום כ"ט באב תשל"ב (9 באוגוסט 1972)

כ"ט באב תשל"ב (9 באוגוסט 1972)

זאב עצמון, אלוף – משנה
מ.מ. מפקד אזור
יהודה ושומרון

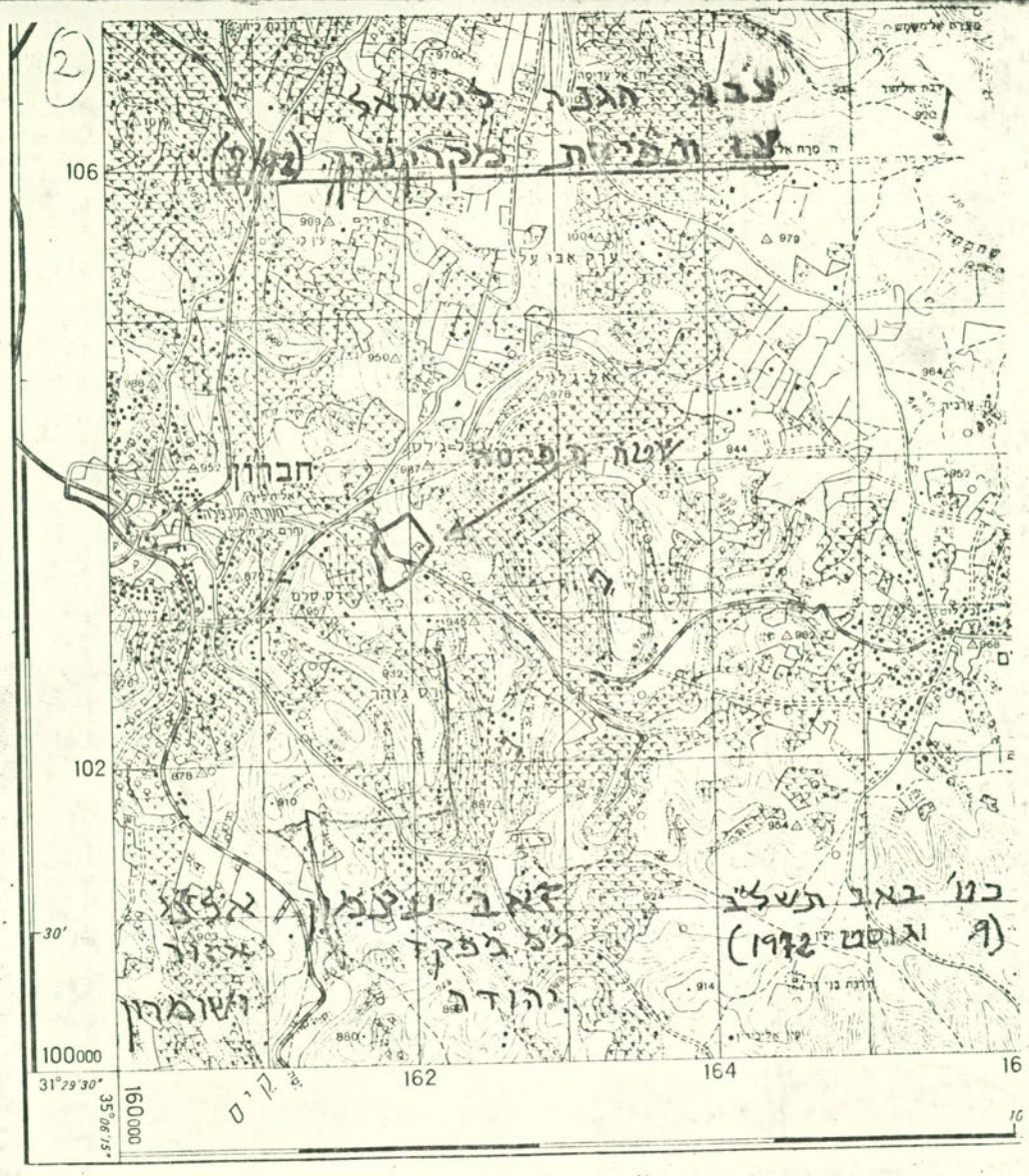
106
102
30'
100000
31°29'30"
35°08'15"
160000
162
164
חברון
יהודה
ושומרון

נספח ב'

צבא הגנה לישראל

צו מס' ....

צו בדבר רכוש ממשלתי (תיקון מס' ....)

בתוקף סמכותי כמפקד האזור ומאחר שאני סבור כי הדבר דרוש לשם הבטחת בטחון האזור והמישמל התקין בו הנני מצווה בזה לאמור:

הוספת סעיפים 3א-3ה

1. בצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה ושומרון) (מס' 59), תשכ"ז-1967, אחרי סעיף 3 יבוא:

"שמחים שנתפסו לצרכים צבאיים

3א. (א) נתפס שטח על-ידי מפקד האזור לצרכים צבאיים, ירשום מנהל הקרקעות והמדידות כמשמעותו בדין, ליד כל קרקע מקרקעות השטח שצו התפיסה חל עליו, הערה על דבר תפיסתה.

(ב) לא תיעשה במקרקעין המצויים בשטח כאמור פעולה משפטית ולא תירשם פעולה כאמור על פי הדין, אלא באישורו של הממונה.

(ג) נתן הממונה אישורו לפעולה משפטית, הרי:

(1) לענין כל דין הדן ברשום פעולות משפטיות לגבי מקרקעין יראו את הרישום במרשם לפי סעיף 3ב(א) כמקיים דרישות הדין בדבר רישום.

(2) הרשאה לעשיית פעולה משפטית במקרקעין שאושרה על-ידי הממונה תעמוד בתקפה גם אם נפטר המרשה.

(ד) הממונה יהיה רשאי לנקוט בכל הצעדים הדרושים לצורך ניהולו של השטח והפקת פירות ממנו, ובכלל זה להתקשר בהסכמי הרשאה לסלילת כבישים, להנחת קוי מים, ביוב וחשמל, והקמת מבנים ומשיעות ולהקנות בהם זכויות לכל אדם, הכל בכפוף לתנאים שייקבעו על ידו.

(ה) מחוברים שאינם ניתנים להפרדה, שהוקמו על פי הרשאה כאמור בסעיף קטן (ד) לא יהיה בהם כדי להקנות זכות בקרקע לבעלי הזכויות במחוברים, זולת זכות שניתנה על פי הרשאה כאמור, או כדי להוסיף על קנינו של בעל זכות בקרקע ערב תפיסת השטח.

(ו) לא יחזיק אדם במקרקעין בשטח כאמור אלא על פי הסכם הרשאה עם הממונה, אשר נרשם במרשם ההרשאות כהגדרתו בסעיף 3ב.

2/..

מירשם ההרשאות

3ב. (א) הממונה יהיה רשאי לקבוע כי יתנהל פנקס לרישום של הרשאות במקרקעין המצויים בשטח כאמור ושל זכויות אחרות הקשורות במקרקעין או במחוברים שעליהם (להלן - מירשם ההרשאות).

(ב) רישום במירשם ההרשאות יהיה ראיה חותכת על זכותו של אדם וזכות כאמור אינה טעונה רישום על פי הדין.

(ג) מחוברים שבקשר אליהם נעשה רישום במירשם ההרשאות לא יירשמו על פי הדין.

(ד) לענין כל דין המחייב רישום פעולה משפטית במקרקעין - רישום במירשם ההרשאות - כרישום על פי הדין.

(ה) הרואה עצמו נפגע על-ידי החלטת הממונה בדבר רישום במירשם ההרשאות רשאי לערור על כך לוועדת העררים תוך 30 יום מיום שהודעה לו החלטת הממונה.

(ו) לממונה יהיו הסמכויות הנתונות למפקח על רישום מקרקעין לפי הדין בישראל לגבי מורשים להחזיק במקרקעין המצויים בשטח כאמור, שהסכימו על כך.

ההזקה שלא על-פי הרשאה

3ג. (א) החזיק אדם במקרקעין בניגוד לאמור בסעיף 3א(ו) יהיה הממונה רשאי להודיע בכתב למחזיק על חובתו לפנות את הנכס תוך 60 יום ועל זכותו להגיש ערר על החלטת הממונה בפני ועדת העררים.

(ב) הודיע הממונה כאמור והמחזיק לא פינה את הנכס יהא הממונה רשאי לאחר 60 הימים לפנותו ולהשתמש לשם כך בכל האמצעים הדרושים לביצוע צו הפינוי.

(ג) הרואה עצמו נפגע על ידי החלטת הממונה כאמור רשאי להגיש ערר על החלטת הממונה לוועדת העררים תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה על הפינוי. הוגש ערר כאמור, לא יבוצע צו הפינוי עד למתן החלטתה הסופית של ועדת העררים.

תקנות

3ד. הממונה רשאי להתקין תקנות בקשר לסדרי ניהול מירשם ההרשאות, ובאישור מפקד האזור - לקבוע בהן אגרות לכל פעולה.

3/..

הגדרות 3ה. בסעיפים 3ב-3ד -

"ועדת עררים" - כמשמעותה בצו בדבר ועדות עררים (יהודה ושומרון) (מס' 172), תשכ"ז-1967.

"מקרקעין" - קרקע, כל הבנוי והנטוע עליה וכל דבר אחר המחובר אליה חיבור של קבע, זולת מחוברים הניתנים להפרדה. "

תחילת תוקף 2. תחילתו של צו זה ביום י"ג בתמוז תש"ל (17 ביולי 1970).

הוראות מעבר 3. צו זה לא יחול על מי שערב תחימתו החזיק במקרקעין בשטח שנתפס לצרכים צבאיים, אם התקשר בהסכם הרשאה עם הממונה תוך תקופה שתיקבע באכרזה של הממונה ושלא תפחת מ-90 יום מיום מתן האכרזה.

השם 4. צו זה ייקרא "צו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה ושומרון)(תיקון מס' ...), תשל"ג-1973".

רפאל ורדי, תת-אלוף
מפקד אזור
יהודה ושומרון

נספח ד'

ה ס כ ם

אשר נעשה ונחתם ב _____ ביום _____ לחודש _____ שנת _____

ב י ן

(שתקרא להלן: "החברה"), מצד אחד:

ל ב י ן

מר/ת _____ (ת.ז.: _____)

מר/ת _____ (ת.ז.: _____)

_____

_____

כולם יחד וכל אחד מהם לחוד ובערבות הדדית, (אשר יקראו להלן: "הרוכש") מצד שני:

בהסכם זה יהיו למונחים להלן הפירוש שבצידם:-

"הבית" - הבית שנבנה או יבנה על הקרקע על ידי החברה ישירות או באמצעות קבלן, והמסומן במספר זמני .... בנספח "א" להסכם זה ובו נמצא/ימצא הנכס;

"הנכס" - הדירה או בית עסק - לפי העניין, הכולל.... חדרים וחדרי שרות, בשטח ברוטו של ..... מ"ר בערך המסומן במספר זמני ... בנספח "א" להסכם זה, הנמצא/ימצא בקומה .... כניסה .... של הבית;

"הקרקע"- הוא המגרש המסומן בצבע ... לנספח א' שלעיו מוקם-יוקם הבית, לבדו או ביחד עם בית/ים או בנין/נים אחר/ים כנאמר בסעיף 2(א) להלן.

"הממונה"- כמשמעותו בצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה ושומרון)(מס' 59), תשכ"ז-1967.

"מירשם ההרשאות" - כמשמעותו בצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה ושומרון)(מס' 59), תשכ"ז-1967.

"תחיקת בטחון" - כמשמעותה בצו בדבר פרשנות (יהודה ושומרון)(מס' 130), תשכ"ז-1967.

"המשכנתא" - ההלוואה בסכום הנקוב בסעיף 8(א) להלן.

הואיל והממונה הקצה לחברה את הקרקע על מנת שהיא תקים עליה בתים ותמכור את הנכס/ים שבהם למי שיורשה ע"י הממונה להחזיק ולהשתמש בקרקע;

והואיל והחברה עומדת להקים/מקימה בעצמה או באמצעות קבלן את הבית/בתים ואת הנכס על הקרקע וברצונה לגרום שהממונה יעניק לרוכש בעלות בנכס בתמורה וביתר התנאים האמורים להלן, והואיל, וברצון הרוכש לרכוש זכות בקרקע ובעלות בנכס בתמורה שימוש ולפי התנאים המותנים להלן.

2/..

אי לכך הגיעו הצדדים לידי הסכם כדלקמן:

1. המבוא להסכם זה והנספחים המצורפים אליו, מהווים חלק בלתי נפרד ממנו וההתחרות שבו נחשבות להתחייבויות.

2. א. החברה מתחייבת להקים, ולהשלים בעצמה או באמצעות קבלן ו/או קבלני משנה, את הנכס בהתאם לתכנית הנכס ולמפרט הטכני המצורפים להסכם זה כנספח ב' חתום בידי שני הצדדים לשם אימות.

כן מתחייבת החברה למסור לרוכש את החזקה בנכס, כפוף לנאמר בסעיף קטן (ב) לסעיף זה ובסעיף 3 להלן, בחודש _____ שנת _____ (להלן - "מועד המסירה").

ב. החברה מצהירה בזאת כי התאריך המפורט בס"ק (א) לסעיף זה, בדבר מועד המסירה, נקבע לאור המועד בו עתידה בניית הבית להסתיים לפי תכנית החברה והתחייבויות שניתנו לה ע"י הקבלנים וקבלני המשנה, בוני הבית או חלקיו. אולם, לאור המצב השורר כיום בשוק הבניה, הגורם לעיכובים בבניה מסיבות שונות ובפרט עקב מחסור בפועלי בנין וחומרי בנייה, עלול לחול איחור בתאריך סיום הבניה ומועד המסירה עשוי להידחות בשל כך.

לכן הוסכם והותנה בין הצדדים, כי תקופת הבניה ומועד המסירה ניתנים להארכה ע"י החברה מפאת הוראות כל חוק, תקנה או צו, מצב מלחמה או גיוס כללי, שביתה, מחסור בלתי צפוי מראש בחומרי בניה בשוק, או מחסור בפועלי בנין או כל גורם אחר כיוצא בזה, שאין לחזותו מראש או שאין באפשרות החברה למנעו. הוארכה תקופת הבניה עקב כל הסיבות המפורטות לעיל, או אחת מהן, יידחה מועד המסירה למשך אותה תקופה בה נמשכת הסיבה לעיכוב הבניה כאמור. אולם, בשום מקרה לא תוארך תקופת הבניה עקב מחסור בחומרי בנייה או בפועלי בנין, כאמור, יותר מ _____ חודשים. אם יכפור הרוכש בקיום הסיבות המצדיקות הארכת תקופת הבניה, במפורט לעיל, או ימצא כי אין הצדקה למשך תקופה בה נדחה סיום הבניה עקב קיום סיבות אלו, או אחת מהן, מסכימים הצדדים כי שר השיכון, או מי שימונה על ידו, יפעל כמעריך ולא כבורר, יקבע את תאריך גמר הבניה.

ג. הארכת תקופת הבניה עקב כל אחת מהסיבות הנקובות בס"ק (ב) לעיל, לא תזכה את הרוכש בתשלום שיפוי או פיצויים, בעד נזקים כל-שהם, לרבות רבית בעד סכומי כסף ששילם הרוכש לחברה, ולא תהיה עילה לשחרור מהתחייבויותיו כלפי החברה.

3. א. החברה מתחייבת להודיע לרוכש בכתב, חודש ימים לפחות מראש, על מועד המסירה, ולמסור לו את החזקה בנכס במועד המסירה, כשהנכס מושלם וראוי לשימוש כאמור בסעיף 2(א) וחפשי מכל חוב, עיקול, זכות לצד שלישי ומשכנתא, למעט משכנתא להבטחת הלוואה שיקבל הרוכש בהתאם לסעיף 8 להלן ונספח ג' להסכם זה, כל זאת בתנאי שהרוכש ימלא קודם למועד המסירה את כל ההתחייבויות שהוא חייב למלא, לפי הוראות הסכם זה.

ב. הרוכש מתחייב להופיע במועד המסירה בנכס או במשרד החברה - כפי שיידרש - ולקבל מידי החברה את החזקה בנכס. אם לא יופיע הרוכש במועד המסירה ובמקום כאמור, או לא יקבל את הנכס לחזקתו במועד המסירה, או לא יהיה זכאי לקבלת הנכס לחזקתו עקב אי-מילוי התחייבויותיו כאמור בס"ק א' לסעיף זה, תהיה החברה רשאית, מבלי לפגוע בזכותה לראות במחדל האמור הפרת הסכם זה, על כל התוצאות הנובעות לפי הוראות כל דין מהפרה כזו, להוציא לנכס כאילו נמסר לידי הרוכש והוא יהיה חייב בתשלום כל הוצאות החברה עבור הטיפול בנכס והשמירה עליו.

3/..

אולם, אין בהוראות סעיף זה כדי להטיל כל חובה על החברה לשמור על הנכס. על אף האמור לעיל, לא תהיה החברה אחראית כלפי הרוכש לתיקון או לפיצוי בגין כל קלקול, פגם או נזק שנגרם בנכס או לאחר מועד המסירה בשל אי-קבלת החזקה בו במועד זה ע"י הרוכש או עקב אי-טיפול בנכס, או אי-השגחה בו או אי-שמירה עליו. אולם, אם יוכיח הרוכש כי קלקול, פגם או נזק שאירעו בנכס לאחר מועד המסירה, נובעים מכל סיבה שאינה פוטרת את החברה מאחריות כאמור, תתקן החברה את הפגם, הקלקול או הנזק האמור.

ג. למרות האמור בס"ק (ב) לעיל הרי אם לא יופיע הרוכש במועד המסירה, לשם קבלת הנכס להחזקתו, מחמת כל סיבה סבירה אשר מנעה ממנו הופעה במועד האמור, יידחה מועד המסירה לתקופה של 30 יום לכל היותר, ובתנאי שהרוכש יודיע בכתב, לחברה, על הסיבה האמורה תוך 15 יום ממועד המסירה שנקבע ויקבל החזקה בנכס מאת החברה בעצמו או ע"י מיופה כח בתאריך שיקבע תוך תקופת 30 הימים האמורה.

ד. החברה מתחייבת לתת לרוכש הזדמנות נאותה כדי לבדוק את הנכס על כל חלקיו ואביזריו על מנת לברר את התאמת הנכס להוראות הסכם זה ונספחיו. בעת מסירת החזקה לרוכש ייערך בינו לבין נציג החברה פרטיכל בכתב ובו יצויין מצב הנכס, הליקויים והפגמים בו, אם יהיו, ואי-ההתאמות, אם יהיו, בין ההסכם ונספחיו לבין הנכס. רק ויתור בכתב ע"י הרוכש ישחרר את החברה מתיקון אי-ההתאמות, הליקויים והפגמים הנקובים בפרטיכל. הרוכש יהיה מנוע מלטעון כלפי החברה כל טענה ביחס לליקויים, אי-התאמות, פגמים או טיות מהמפרטים בנכס, אשר ניתן היה בעת הבדיקה לגלותם בבדיקה סבירה ע"י אדם שאינו מומחה לדבר, אם לא צויינו בפרטיכל המסירה.

החברה תתקן את הפגמים, הליקויים ואי-ההתאמות שיצויינו בפרטיכל כאמור, בהקדם האפשרי.

4. א. בסעיף זה תקופת האחריות משמעה:-

(1) לגבי עמידות הבית והנכס מבחינת מסד וכלד - תקופה בת שלוש שנים המתחילה במועד המסירה.

(2) לגבי שקיעת רצפה עקב מילוי לקוי - תקופה בת שלוש שנים המתחילה במועד המסירה.

(3) לגבי חדירת רטיבות לנכס - תקופה בת שלוש שנים המתחילה במועד המסירה.

(4) לגבי הצנרת ודליפות ממנה - תקופה בת שנתיים המתחילה במועד המסירה.

(5) לגבי סחורות, מוצרים ואביזרים הנרכשים מוכנים ע"י החברה מספקים, כגון, מערכות הסקה, מעלית, מוצרי אינסטלציה, ברזים, אביזרי פרזול וכיו"ב, אשר להם קבע הספק תקופת אחריות משלו - תהיה תקופת האחריות לפי סעיף זה זהה לזמן שקבע הספק ובתנאים שקבע הספק, אולם לא פחות מתקופה בת שנה המתחילה במועד המסירה.

(6) לגבי כל חלקי הבית, מרכיביו, מתקניו ואביזריו, שלא נזכרו לעיל - תקופה בת שנה אחת המתחילה במועד המסירה.

ב. החברה מתחייבת לתקן, על חשבונה, פגמים וקלקולים בנכס וכן אי-התאמות בין הנכס לבין תאורו בנספח ב', אשר יתגלו בנכס, אם יתגלו, במשך תקופת האחריות. אולם, חובתה של החברה לתיקון תחול רק אם:

4/..

(1) נתגלתה אי-התאמה כנ"ל או נתגלו פגמים או קלקולים בנכס, הנובעים מעבודה גרועה, לרבות תכנון וקונסטרוקציה או חמרי בנין גרועים, וכן

(2) הרוכש יודיע בכתב לחברה על הקלקולים, הפגמים או אי-ההתאמות עד תום תקופת האחריות, וכן

(3) הפגם, הקלקול או אי-ההתאמה אינם אלו אשר החברה פטורה מתיקונם או הרוכש מנוע מלדרוש ביצועם לפי הוראות סעיף 3 לעיל.

החברה תבצע התיקונים הדרושים לפי סעיף זה תוך פרק זמן סביר לאחר תום תקופת האחריות, מתוך מגמה לבצע את כל התיקונים, אם יהיו, בכל הבית בעת ובעונה אחת. במקרים יוצאים מן הכלל תתקן החברה קלקולים שנגרמו מן הסיבות האמורות לעיל גם לפני תום תקופת האחריות, באם הקלקול יהיה מסוג המחייב תיקון דחוף וזאת, כאשר תהיה לה האפשרות הראשונה לבצע תיקון זה.

ג. למען הסר כל ספק מוצהר ומוסכם בזה כי:-

(1) פרט להתחייבותיותיה ואחריותה של החברה לפי הוראות סעיף זה אין על החברה, על פי הסכם זה, כל חובת תיקון, שיפוי או פיצוי בגין כל נזק, פגם או קלקול בנכס או אי-התאמה בינו לבין נספח ב'.

(2) החברה לא תהיה חייבת בתיקון או שיפוי בגין כל פגם, קלקול או נזק בנכס, על כל הכלול בו, אשר נגרמו באשמת הרוכש, או רוכש אחר בבית, או עקב אחזקה לקויה של הנכס או הבנין ע"י הרוכש, או רוכש אחר בבית, או עקב אי-קיוסהוראות תיפעול ואחזקה למתקנים ואבזרים בנכס או בבית ע"י אחד או יותר מרוכשי הנכסים בבית.

ד. לשם ביצוע ההתחייבויות המפורטות בס"ק (א) לסעיף זה, מתחייב הרוכש לאפשר לקבלני החברה, עובדיה ושליחיה להכנס לנכס בכל זמן סביר, לאחר הודעה של עשרה ימים לפחות מראש, לשם בדיקת תלונות הרוכש ולשם ביצוע התיקונים. מוסכם בזה כי אם הרוכש לא יאפשר הביקור בנכס או במקרה והרוכש לא יאפשר ביצוע התיקונים עצמם, לא תהיה החברה חייבת לבצע תיקונים כל שהם בנכס או לשפות את הרוכש בגין הפגם אוהליקוי לפי הסכם זה.

ה. הרוכש מתחייב לאפשר לקבלני החברה, עובדיה ושליחיה להכנס לנכס בכל זמן סביר, לאחר הודעה מוקדמת של עשרה ימים מראש, לשם בדיקת ליקויים או פגמים הקיימים בנכס אחר בבית או הרכוש המשותף, ולאפשר לחברה את תיקון הליקויים או הפגמים בנכס או בבית או ברכוש המשותף של הבית, אם יהיו, גם אם ביצועם ייעשה מתוך הנכס או הקירות החיצוניים של הנכס, ובתנאי שאם לצורך ביצוע התיקונים בנכס האחר או ברכוש המשותף יבוצעו עבודות בנכס הרוכש - תשיב החברה את המצב בנכס הרוכש לקדמותו, בהקדם האפשרי לאחר סיום העבודות. במקרה של צורך בביצוע תיקונים דחופים, מוסכם כי אין צורך במתן הודעה מוקדמת של עשרה ימים כאמור לעיל.

5. תמורת כל התחייבויותיה של החברה לפי הסכם זה, מתחייב הרוכש לשלם לחברה, כפוף להוראות סעיף 6 להלן, סך של _____ ל"י (_____לירות) (להלן "מחיר הנכס"). מחיר הנכס ישולם ע"י הרוכש, באופן, במועד ובשיעורים הקבועים בחלק א' לנספח ___ המצורף להסכם זה. במידה ויחולו, בהסכמת הצדדים, לפני מועד המסירה, שינויים באופן התשלום ובמועדיהם, יירשמו שינויים אלו בחלק ב' לנספח ___ האמור והצדדים יאמתו שינויים אלו בחתימתם.

5/..

6. א. (1) בהסכם זה:

"המדד" - משמעו, מדד מחירי התשומה בבניה למגורים, המתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל, או כל גוף אחר שיבוא במקומה.

"המדד הבסיסי" - משמעו, המדד של חודש _____ כפי שהתפרסם בחודש _____.

(2) מוסכם בין הצדדים כי מחיר הנכס יהיה צמוד לעליית המדד, בהתאם לכללים כדלקמן:

(א) אם לגבי היום בו ישולם בפועל לחברה, או יזוכה חשבונה, כל תשלום שהרוכש התחייב לשלמו לחברה לפרעון מחיר הנכס, יהיה המדד, כפי שיפורסם בחודש שלאחר מכן (להלן - "המדד החדש") גבוה מהמדד הבסיסי, יהיה הרוכש חייב לשלם לחברה את ההפרש בין התשלום ששילם בפועל לבין אותו תשלום כשהוא מוגדל ביחסית לשיעור העליה של המדד החדש לעומת המדד הבסיסי. ההפרש האמור יקרא להלן "הפרשי הצמדה".

(ב) החברה תערוך את חשבון הפרשי ההצמדה לאחר ביצוע כל התשלומים בגין מחיר הנכס, או מרביתם, לחברה, כולל התשלומים אשר החברה חזוכה בהם ע"י הבנק, שהרוכש חתם על הסכם הלוואה עם הבנק בגינם.

(ג) הרוכש מתחייב לשלם לחברה את הפרשי ההצמדה, אם יהיו, לגבי כל מחיר הנכס, או חלק מהתשלומים, לא יאוחר מ-30 יום מעת קבלת הדרישה לתשלומם מאת החברה. לא ישולמו תשלומים אלו במועד הנ"ל, יחולו עליהם הוראות סעיף 15 להלן.

(ד) על תשלומי ריבית פיגורים לפי הוראות הסכם זה לא יחולו תנאי הצמדה.

ב. היטלים, אגרות, מסים ותשלומי חובה אחרים המוטלים על הבניה בישראל, אשר אינם כלולים במרכיבי המדד, למעט היטלים, אגרות ותשלומי חובה על חומרי הבניה (להלן: "תשלומי חובה"), כפי שהינם בתוקף ובמיעורים כפי שהינם ביום חתימת הסכם זה לגבי הבית והנכס, יחולו על החברה וישולמו על ידה. אם יוטלו תשלומי חובה חדשים לאחר חתימת הסכם זה, או יוגדל שיעורם של תשלומי החובה הקיימים, יחולו תשלומי החובה החדשים ו/או ההפרשים לפי המקרה, על הרוכש וישולמו על-ידו קודם למועד המסירה.

7. א. הותנה במפורש בין הצדדים כי מחיר הנכס הנזכר בסעיף 5 דלעיל כולל אך ורק את אותן עבודות הפיתוח המפורטות בנספח _____ להסכם זה. כל עבודות פיתוח נוספות ו/או שיפוצים ו/או שינויים שיידרשו ו/או שיבוצעו ע"י כל רשות מקומית או כל רשות מוסמכת אחרת - לרבות: כבישים, מדרכות, נטיעות ביוב, אבני שפה, יישור, גידור, שבילים, מתקנים לפחי אשפה, גינון, תיעול, ניקוז, מיכלים ומתקני מים וכו' (להלן: "עבודות הפיתוח הנוספות") - יחולו על הרוכש בלבד והרוכש מתחייב לשלם במועדם את כל האגרות, הוצאות, ההיטלים, דמי השתתפות ותשלומים מכל סוג שהוא שיוטלו על-ידי הרשות המקומית ו/או ע"י רשות מוסמכת אחרת בגין עבודות הפיתוח הנוספות, גם אם טרם נרשמה זכותו של הרוכש במירשם המקרקעין.

ב. הואיל והחברה כחברת שיכון ציבורית חכונה את כל השכונה בה נמצא הנכס, או חלק ממנה, עשויה להידרש לבצע את עבודות הפיתוח הנוספות, כמפורט בס"ק א. לעיל, מסכים בזה הרוכש כי החברה תהיה זכאית לבצע בעצמה את עבודות הפיתוח הנ"ל, כולן או מקצתן, בין בעצמה ובין ע"י אחרים, והרוכש מתחייב לשלם את חלקו היחסי בהוצאות ביצוע אותן עבודות, בתנאי שלא יידרש לשלם לחברה יותר מאשר היה נדרש לשלם על-פי כל חובה כדין, לביצוע הוצאות הפיתוח הנוספות.

6/..

8. א. החברה מוכנה לגרום לכך כי בנק או מוסד כספי אשר ייקבע על-ידה (להלן: "הבנק") יתן לרוכש הלוואה/אות בסכום/ים, לתקופה/ות, ובשעור/י הרבית הנקובים בנספח ג' להסכם זה. לשם קבלת ההלואה/ות מאת הבנק מתחייב הרוכש, אם ברצונו לקבל את ההלואה, לחתום על-פי דרישה מאת החברה, על חוזה הלוואה עם הבנק ולתת בו הוראה בלתי חוזרת לבנק לשלם את תמורתה של ההלואה לחברה. ההלואה/ות תבוטח/נה במשכנתא ראשונה על הנכס ובבטחונות כפי שידרוש הבנק. על הרוכש לברר בעצמו בבנק את תנאי ההלואה, היקף הבטחונות וגובה התשלומים שיהיה עליו לפרוע לבנק. באם תנאים אלו לא ייראו לו והוא יחליט שלא לקבל את ההלואה, יהיה עליו לשלם לחברה את הסכומים הנקובים בסעיף משנה _____ לנספח _____ ובמועדים הקבועים בו, במזומנים.

ב. במקרה והרוכש יבחר שלא לקבל הלוואה מהבנק וירצה לקבל הלוואה לצורך תשלום מהיר הנכס לחברה מכל בנק או מוסד כספי אחר (להלן - "נותן ההלואה") ונותן ההלואה יעביר את סכום ההלואה לחברה, תגרום החברה לכך שהממונה יתחייב כלפי נותן ההלואה, כי:-

(1) הוא לא יאשר העברת זכויות בנכס ללא הסכמת נותן ההלואה.

(2) הוא יודיע לנותן ההלואה על מועד רישום זכותו של הרוכש בנכס במרשם ההרשאות כדי לאפשר לנותן ההלואה לרשום באותו מעמד משכנתא על זכויות רוכש הנכס.

(3) הוא יימנע מלרשום את זכותו של הרוכש בנכס במרשם ההרשאות, אלא אם כן באותו מעמד תרשם ע"י נותן ההלואה משכנתא על זכות זו לטובתו.

הממונה יתחייב כלפי נותן ההלואה, כאמור לעיל, אך ורק באם הנכס לא יהיה רשום אותה עת במרשם ההרשאות וכן אם ינתנו לה ע"י הרוכש הוראות בלתי חוזרות, בכתב, לעשות כן.

9. א. הרוכש מאשר שהוא ראה את המקום עליו מקימה החברה את הבית וכן בדק את נספח _____ להסכם זה ומצא אותם מניחים את דעתו, ומתאימים לדרישותיו.

ב. מוסכם בזה כי החברה תכיר או תמכור את הנכסים בבית לכל מי שתחפוץ, וכי במקרה ובבית ישנם חלקים המיועדים לשמש כבתי עסק או משרדים, לא יהיה הרוכש רשאי להפריע לניצול סביר של הנכסים האחרים ע"י רוכשי ושוכרי הנכסים האחרים מאת החברה, לפי יעודם.

7/..

ג. במקרה והנכס הוא בית עסק או חנות או משרד, מוסכם בזה כי החברה אינה אחראית להשגת רשיון עסק או כל רשיון אחר עבור הרוכש לשם ניהול עסקו בנכס. על הרוכש לוודא בעצמו אם ינתן, ע"י כל רשות, הרשיון המתאים לניהול העסק אותו הוא מתכוון לנהל בנכס.

10. הרוכש מתחייב בזה, בנוסף ליתר התחייבויותיו לתשלום לפי הסכם זה, לשלם, קודם לקבלת החזקה בנכס לידו:-

א. למפקדת אזור יהודה ושומרון כל אגרה שתוטל ע"פ תחיקת בתחון בקשר לרכישת הזכות בנכס על ידו ורישומו במרשם ההרשאות.

ב. לחברה או לבנק, לפי קביעת החברה, סך של לירה אחת וסכום השווה ל-1% (אחוז אחד) מסכום ההלוואה שיקבל הרוכש מן הבנק, בהתאם לנספח _____, וזאת לשם כיסוי אגרות רישום המשכנתא במרשם ההרשאות.

ג. לחברה או לבנק, לפי קביעת החברה, סך של_____ל"י לכיסוי אגרת רישום הבית במרשם ההרשאות.

ד. לחברה במזומן סך _____ל"י לכיסוי חלקי של האגרות השונות, והוצאותיה ברישום הבית ורישום זכותו של הרוכש בנכס, במרשם ההרשאות.

11. הרוכש מתחייב:-

(א) להופיע בפני הממונה תוך.....ימים מיום חתימת הסכם זה - ולחתום עמו על הסכם הרשאה לפיו יורשה להחזיק ולהשתמש בקרקע עליה יוקם הנכס. הסכם ההרשאה יהיה בנוסח המצורף להסכם זה ומסומן כנספח_____ לא מילא הרוכש אחרי הוראת ס"ק זה תוך התקופה האמורה, תהיה החברה רשאית לבטל את הסכם הרכישה על פי הודעה בכתב לרוכש.

(ב) להתקשר, על חשבונו, עם חברת החשמל לישראל בע"מ ועם הרשות המקומית או כל גוף אחר להספקת מים, לשם חיבור הנכס לרשת המים והחשמל, וכן לשם הספקת מים וחשמל לנכס. מותנה במפורש, כי החברה אחראית אך ורק להתקנת רשת המים והחשמל בבית ובנכס, ואילו על הרוכש לדאוג לחיבור הנכס לרשת המים והחשמל, ולשלם עבור מדי המים ועבור מוני החשמל.

(ג) לשלם במועדים את כל המסים, ההיטלים והארנונות המוטלים או אשר יוטלו על הנכס והחלים על הנכס (להלן "המסים"), וזאת החל ממועד המסירה. אולם, מס הרכוש החל על הנכס עד ליום 31 לחדש מרץ שלאחר מועד המסירה ישולם ע"י החברה וממועד זה ואילך ישולם ישירות ע"י הרוכש. הרוכש ישלם לחברה, לפני מועד המסירה, את חלקו היחסי במסים החלים על הנכס בגין התקופה שבין מועד המסירה לבין יום ה-31 לחודש מרץ שלאחר מועד המסירה.

8/..

12. (א) מוסכם בזה כי על בית סיש בו שתי דירות או יותר, יחולו הוראות חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, כאילו היה בית משותף, על אף שלא נרשם בפנקס הבתים המשותפים כמשמעותו באותו חוק, ולענין סימן ד' לפרק ו' שבחוק הנ"ל "המפקח" - קרי: הממונה או מי שהוסמן לכך מטעמו. ו" בית המשפט" - קרי: בית המשפט בירושלים.

(ב) התחייבותו של הרוכש לפי סעיף זה תהיה יפה גם כלפי רוכש של נכס אחר בבית.

13. (א) הרוכש מתחייב שלא לבצע, לא להרשות ביצוע ולא להסכים לבצוע כל שינויים בגג הבית, במרפסות ובכל צד החיצוני של הקירות החיצוניים של הנכס בלי הסכמת החברה בכתב. החברה תיתן הסכמתה לכל שינוי אם אינו עלול לגרום לכיעור הבית או פגיעה במבנהו, וזאת לפי שיקול דעתה המלא.

המושג "שינויים" בהסכם זה, פירושו:

תוספת בניה, כגון: חדר, מטבח, מחסן וכו' סגירת מרפסת, שינוי במעקה, פגיעה בקיר חיצוני, החלפת או שינוי התריסים הנעים במרפסת, פגיעה בפריקמטים הסוגרים את המרפסות, לרבות שינוי צבע התריס הנע, התקנת סידורים לתליית כביסה במרפסות, פרט לסידורים המיוחדים המותקנים בנכס, התקנת צינורות, חוטי חשמל או כל חומר אחר על הקירות החיצוניים, התקנת אנטנות מכל סוג, התקנת דודי שמש, חשמל וכל פגיעה אחרת בגג, התקנה או תליית שלטים וכיוצא באלה, שינויים העשויים לפגוע באחידות המראה החיצוני של הבית.

(ב) כל התוספות ו/או השינויים בנכס שיותרו ויבנו כאמור לעיל ייחשבו כחלק בלתי נפרד של הנכס וכל ההוראות הסכם זה תחולנה לגביהם.

(ג) תוקפו של סעיף 13 הינו עד לרישום הבית במרשם ההרשאות.

14. א. אסור לרוכש או כל אחד מיחידי הרוכש להעביר ו/או לוותר ו/או להסב לאחר או לאחרים (להלן: "הנעבר") את זכויותיו בנכס בשלמותן או בחלקן בכל דרך וצורה שהיא, מבלי שיקבל תחילה את הסכמת החברה בכתב. תוקף האיסור שבסעיף זה הוא עד לרישום זכותו של הרוכש בנכס במרשם ההרשאות ורישום המשכנתא על זכותו, במקרה וקיבל הלוואה מהבנק לפי הוראות הסכם זה.

ב. הסכמתה של החברה לפעולות הנזכרות בס"ק (א) לעיל תינתן לאחר שהרוכש ו/או הנעבר ימציא את כל האישורים הבאים וביצע/ו את כל הפעולות הבאות:

(1) יומצא לחברה הסכם מבויים כדין, בין הרוכש לבין הנעבר בדבר העברת הזכויות בנכס.

9/..

(2) הרוכש ימציא לחברה אישור מאת הממונה בגין העברת הזכויות לנעבר וישלם את כל המסים החלים על העברה זו.

(3) הרוכש ימציא לחברה אישורים מאת כל רשות מוסמכת כי כל המסים, ההיטלים, הארנונות ותשלומי חובה המגיעים לה בקשר לנכס שולמו למועד ההעברה ואין לה התנגדות להעברת זכויותיו של הרוכש בנכס לאחר.

(4) יומצא לחברה אישור מאת הבנק המעיד כי ההלוואה המבוטחת במשכנתא - אם היתה כזאת - סולקה במלואה או כי הבנק הסכים להעברתה על שם הנעבר וכי תנאי הבנק להעברה זו, אם היו [illegible], נתמלאו.

(5) הנעבר יחתום על הסכם הרשאה עם הממונה לגבי הנכס וימציא שני העתקים ממנו לחברה.

(6) הרוכש והנעבר יחתמו, במשרדי החברה, על כתב העברת הזכויות והחובות שנוצרו לפי הסכם זה, ובכתב העברת זכויות זה יתחייב הנעבר, בין היתר, לקיים את כל ההתחייבויות שהתחייב בהן הרוכש כלפי החברה בהסכם זה.

(7) הנעבר ישלם לחברה סך _____ ל"י לכיסוי הוצאותיה ושכר טרחתה ברישום העברת הזכויות, כמפורט לעיל.

15. (א) במקרה והרוכש יפגר או לא ישלם איזה תשלום שהוא המוטל עליו לפי הסכם זה או מכוחו, או יפר או לא יקיים אחת או יותר מההוראות הכלולות בסעיפים 5, 6, 7, 10 ו-12 תהיה החברה רשאית לבטל הסכם זה, לאחר מתן הודעה מוקדמת בכתב של חודש ימים מראש, ולהימנע ממסירת החזקה בנכס לרוכש, או כאשר החזקה בנכס נמסרה לרוכש, יהיה הרוכש חייב לפנות מיד את הנכס ולסלק את ידו ממנו, ולהחזיר את הנכס לחברה כשהוא ריק מכל אדם וחפץ. בנוסף לכך תהיה החברה זכאית לתבוע מהרוכש את תשלום כל הנזקים וההוצאות שייגרמו לה ע"י ההפרה כאמור לעיל. במקרה של ביטול הסכם זה, תשלם החברה לרוכש, לאחר פינוי הנכס והחזרתו לחברה, את הסכומים שקיבלה ממנו במזומן לפי הסכם זה בגין מחיר הנכס, בניכוי דמי שימוש ראויים בעד השימוש בנכס בתקופה ממועד המסירה עד יום החזרת החזקה בנכס לחברה, ההוצאות, ההוצאות והנזקים שייגרמו לחברה עקב הביטול. התשלום לרוכש יבוצע תוך שלושה חדשים מיום החזרת החזקה בנכס לידי החברה.

(ב) במקרה של ביטול הסכם לפי הוראות ס"ק (א) לעיל תגרום החברה לכך שהבנק יסכים לבטל את חוזה ההלוואה ויחזיר לרוכש את תשלומיו בפועל לבנק בניכוי תשלומי הריבית המחושבת בצורה המקובלת בבנקים למשכנתאות על סכום ההלוואה למשך התקופה שבין קבלתה לבין ביטולה ובניכוי כל תשלומי הריבית עד אותה עת, אם יהיו, וכל ההוצאות והנזקים שייגרמו לבנק עקב ביטול חוזה ההלוואה.

10/..

(ג) הוראות סעיף זה באות להוסיף על כל זכות של החברה או זכות של הרוכש לתבוע ולקבל, עקב הפרת ההסכם, כל פיצוי, סעד או תמורה אחרת על-פי כל דין.

16. כל סכום אשר על הרוכש לשלם לחברה לפי הסכם זה ואשר לא ישולם במועד פרעונו ישא ריבית פיגורים, בשיעור %_____ החל ממועד הפרעון ועד ליום הפרעון בפועל.

17. מוסכם בזה בין הצדדים:-

(א) כי מחיר הדירה כולל אך ורק את אותן עבודות הפיתוח המפורטות בנספח "א" להסכם זה. כל עבודות פיתוח נוספות ו/או שיפוצים ו/או שינויים שיידרשו על-ידי הרשות המקומית או אשר יבוצעו ע"י הרשות המקומית או יידרשו או יבוצעו על ידי כל רשות מוסמכת אחרת - לרבות כביסים (כולל הרחבתם), מדרכות, נטיעות, ביוב, אבני שפה, יישור, גידור, שבילים, מתקנים לפחי אשפה, גינון, תיעול, ניקוז, מיכלים ומתקני מים וכיו"ב (להלן "עבודות הפיתוח הנוספות"), יחולו על הרוכש בלבד והרוכש מתחייב לשלם במועדיהן את האגרות, ההיטלים, ההשתתפויות, ההוצאות ותשלומי החובה מכל סוג שהוא אשר הוטלו על ידי כל רשות מוסמכת בגין עבודות הפיתוח הנוספות מבלי שהרוכש יהיה זכאי לטעון כי התשלום כנ"ל חל על החברה.

(ב) כי מחיר הנכס נקבע בהתחשב בסכום ההיטלים, האגרות, המסים ותשלומי החובה האחרים המוטלים על הקרקע או על הבניה או בהקשר לכך (להלן - "תשלומי חובה") בתוקף ולפי הסכום בתאריך חתימת הסכם זה - ועל כן במקרה ויוטלו תשלומי חובה חדשים או יוגדלו תשלומי החובה ביחס לסכום החבות בתאריך חתימת ההסכם, יחולו וישולמו החובה החדשים ו/או ההפרשים על ידי הרוכש. תשלומי

(ג) החברה תהיה זכאית לרשום במרשם ההרשאות זיקת הנאה, במובן חוק המקרקעין לזכות ו/או לחובתה, לענין השימוש להולכי רגל ו/או כלי רכב מהרחוב לקרקע או אליו וזהו הדין גם בקשר לגישה למקומות החניה, באם יהיו כאלה.

18. החברה רשאית, ללא הסכמת הרוכש, להעביר דרך הקרקע והבית, בעצמה או באמצעות איזה רשות, מוסד אחר או חברה אחרת - צנורות למים חמים או קרים, או צינורות הסקה, תיעול, צינורות לגז, חשמל, כבלי טלפון וכבלים לאנטנות טלויזיה מרכזית, וכן להעמיד עמודים ולפתוח כבלי חשמל - וזאת בין אם המתקנים הנ"ל משרתים את הבית ובין אם הם משמשים, מחברים ומקשרים בתים אחרים לידו. במקרים כאלו על הרוכש לאשר לחברה ו/או למוסדות ו/או לרשויות או לחברות הנ"ל, לפקידים ולפועליהם להכנס לקרקע ולבית ולהוציא לפועל את העבודות ו/או הפעולות אשר תדרשנה לצרכים הנ"ל.

11/..

19. (א) החברה רשאית להעביר לאחר או לאחרים, את זכויותיה ואת התחייבויותיה לפי הסכם זה, כולן או מקצתן, מבלי להזקק להסכמתו של הרוכש, תוך הודעה בכתב על כך לרוכש, ובתנאי שהחברה תערוב למילוי כל התחייבויותיה לפי הסכם זה על ידי כל אדם או גוף מטפטי אליו יועברו התחייבויותיה.

(ב) כל שינוי, ביטול או תוספת להסכם זה או בקשר אליו לא יהיו ברי תוקף אלא אם כן נעשו בכתב. הצדדים מתחייבים לאשר האחד למשנהו, בהקדם, כל שינוי ביטול או תוספת כזאת, שיסכימו עליהם.

20. על אף האמור בסעיף 13 לעיל, ומבלי לגרוע מהתחייבויות הרוכש בסעיף 13 הנ"ל, מתחייב הרוכש לחתום על ההסכם להחזקת הגינון המצורף להסכם זה כנספח ד'.

21. בהסכם זה -

(א) כל האמור בלשון יחיד אף בלשון הרבים משמע וכן להיפך; וכל האמור בהסכם זה במין זכר אף מין נקבה במשמע, וכן להיפך.

(ב) במקרה שהוראות בתחיקת בטחון אינם תואמות את הוראות חוק המקרקעין תועדפנה ההוראות המפורטות בתחיקת בטחון.

22. הרוכש ישא בהוצאות ביול הסכם זה, העתקיו ונספחיו.

23. כתובות הצדדים לצורך הסכם זה הן:

החברה:

הרוכש:_____

כל הודעה לענין הסכם זה אשר תשלח לפי כתובות הצדדים דלעיל בדואר רשום תראה כאילו נמסרה לתעודתה עם תום ארבעה ימים מיום המשלוח מכל בית דואר בארץ.

24. בכל ענין שאין עליו הוראה מפורשת בהסכם זה, יחולו הוראות הדין הישראלי בכפוף לאמור בכל תחיקת בטחון. במקום שהדין הישראלי מדבר במירשם המקרקעין - מירשם ההרשאות במשמע ומקום שהוא מדבר במפקח על רישום מקרקעין - הממונה במשמע.

25. הצדדים לחוזה מסכימים כי בכל מחלוקת בקשר לחוזה ידון בית משפט בישראל.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

_____ _____

ה ח ב ר ה ה ר ו כ ש

אני הח"מ_____מאשר כי ביום_____חתמו הח"מ

_____על הסכם זה בנוכחותי.

_____

ח ת י מ ה

נספח ה'

הממונה על הרכוש הממשלתי

מפקדת אזור יהודה והשומרון

מירשם ההרשאות _____ מספר סטר _____

עיר או כפר _____

מחוז _____

הסכם הרשאה

שנעשה ונחתם ב_____ביום_____לחודש_____שנת_____

ב י ן

הממונה על הרכוש הממשלתי באזור יהודה והשומרון

(שיקרא להלן - "הממונה") מצד אחד

ו ב י ן

_____ת"ז_____

_____ת"ז_____

_____ת"ז_____

כולם יחד וכל אחד מהם לחוד ובערבות הדדית (שיקראו להלן - "המורשה")

מצד שני

- - - - - - - - -

הואיל והממונה מופקד על ניהול המקרקעין הידועים כגוש _____חלקה מס' _____, והנמצאים באזור _____(להלן - "המקרקעין").

והואיל וחברת _____בע"מ הקימה על המקרקעין מבנים

(ציין את שם החברה)

בהסכמתו של הממונה (להלן - "הבית").

2/..

והואיל והמורשה רכש אצל החברה את הדירה/ בלוק המתואר ברשימה המצורפת להסכם זה כנספח "א" (להלן - "הנכס").

והואיל והחברה מכרה את הנכס למורשה, כפוף לכך שהמורשה יופיע בפני הממונה ויחתום על הסכם הרשאה עם הממונה לגבי המקרקעין עליהם הוקם הנכס.

והואיל ועל-פי הצו בדבר רכוש ממשלתי (יהודה והשומרון) (מס' 59), תשכ"ז-1967 (להלן "הצו"), רשאי הממונה להתקשר בהסכם הרשאה זה.

והואיל והממונה והמורשה הסכימו להתקשר בהסכם הרשאה זה.

לפיכך הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:-

מבוא והערות טוליים

1. (א) המבוא להסכם זה והנספח לו מהווים חלק בלתי נפרד מההסכם.

(ב) הערות הטוליים אינן מהוות חלק מהסכם זה והוא לא יפורש לאורן.

תקופת ההרשאה וחידושה

2. (א) תמורת התחייבויותיו של המורשה על-פי הסכם זה מרשה הממונה למורשה להשתמש במקרקעין שעליהם בנוי הנכס לתקופה של 49 (ארבעים ותשע) שנה אשר תחל ביום..... לחודש..... שנת..... ותסתיים ביום.....לחודש..... שנת..... (להלן - "תקופת ההרשאה").

(ב) בתום תקופת ההרשאה יהיה המורשה זכאי לבקש מהממונה להתקשר אתו בהסכם הרשאה חדש לתקופה של 49 (ארבעים ותשע) שנים נוספות, (להלן - "התקופה הנוספת") בתנאי שבקשה כזאת תוגש בכתב לממונה לפחות שנה אחת לפני תום תקופת ההרשאה. הגיש המורשה בקשה כאמור, יתקשר הממונה עם המורשה בהסכם הרשאה לגבי התקופה הנוספת.

(ג) תנאי ההרשאה בתקופה הנוספת יהיו דומים לתנאים שיהיו מקובלים אצל הממונה במועד תום תקופת ההרשאה לגבי נכסים - והמורשה יהיה חייב לחתום על הסכם הרשאה חדש בהתאם לאותם תנאים לא יאוחר מתום תקופת ההרשאה.

(ד) מוסכם בזה בין הצדדים כי הזכויות המוענקות למורשה על-פי הסכם זה - הן תמורה שלמה ומלאה עבור כל הכספים שהשקיע המורשה ברכישת הנכס ועבור התחייבויותיו בהתאם להסכם זה.

3/..

מטרת ההרשאה

3. המורשה רשאי להשתמש במקרקעין שעליהם בנוי הנכס ובנכס אך ורק לצורך מגורים/בית עסק ולשימוש עצמי שלו ובני ביתו - ואסור לו להשתמש בהם לצרכים אחרים ללא הסכמה מפורשת בכתב מאת הממונה.

שינויים ותוספות

4. המורשה רשאי לעשות בנכס שינויים ולהוסיף תוספות, בתנאי שיקבל את הסכמת הממונה בכתב ומראש לביצוע התוספות או השינויים, ובתנאי שכל שינוי או תוספת לנכס יעשו בהתאם להוראות כל דין ותחיקת בטחון - וכפוף לכך שבכל מקרה לא יבקש המורשה איטור הרשויות המוסמכות לעשיית התוספות או השינויים לפני קבלת הסכמת הממונה כאמור. הממונה לא יסרב לתת את הסכמתו כאמור, אלא מסיבה סבירה וזאת כפוף להוראות סעיף 7(ג).
כדי להסיר ספק מוסכם בזה כי כל שינויים או תוספות יהוו חלק מן הנכס לענין הוראות הסכם זה.

אחריות לגבי המקרקעין והנכס

5. (א) במשך תקופת ההרשאה, רשאי המורשה להשתמש בנכס ולעשות בו כאדם העושה בתוך שלו, בהתאם לתנאים המפורטים בהסכם זה.

(ב) המורשה מתחייב למלא במשך כל תקופת ההרשאה אחר כל הפקודות, ההוראות והדרישות של הרשויות הפועלות על-פי דין או תחיקת בטחון בקשר עם אחזקת המקרקעין עליהם בנוי הנכס ואחזקת הנכס וכל הכרוך בכך. המורשה מתחייב להחזיק את המקרקעין עליהם בנוי הנכס ואת הנכס במצב טוב ותקין כמנהג בעל בית הדואג לרכושו ולעשות על חשבונו את כל התיקונים הדרושים כדי להחזיקם באותו מצב.

(ג) המורשה מקבל על עצמו את כל החובות הנובעות מאחזקת המקרקעין עליהם בנוי הנכס והחזקת הנכס ומצהיר שהוא האחראי היחיד כלפי הממונה, כל מוסד או גוף אחר או כל אדם, על כל עבירה או נזק שנובעים מכל מעשה או מחדל, מהשימוש במקרקעין עליהם בנוי הנכס ומהשימוש בנכס והחזקתו על ידו ועל ידי בני ביתו וכל הבא מזכותו, וכל הכרוך בהם ומסתעף מהם, והוא פוטר בזה את הממונה מכל אחריות שהיא מאיזה סוג שהוא או באיזו צורה שהיא.

(ד) במקרה והממונה ישלם או יחוייב לשלם לכל אדם או גוף סכום כל שהוא או יחוייב לעשות פעולה או להימנע מפעולה בקשר לנזק שהמורשה אחראי לו כאמור, חייב המורשה לשפות את הממונה על כל סכום שהממונה שילם או חוייב וכן על כל הנזקים, ההפסדים וההוצאות שנגרמו לממונה בענין זה.

4/..

המורשה מתחייב בזה לשלם מיד עם קבלת דרישה לכך מאת הממונה כל סכום שהממונה נדרש לשלמו בהתאם להוראות כל דין כאמור, וכן לשלם לממונה כל סכום שהממונה חוייב בתשלומו בשל כל מעשה או מחדל של המורשה כאמור. כל דרישה או חיוב לתשלום כאמור, יראו אותם כאילו היו מופנים אל המורשה ויהוו אסמכתא מספקת לחיוב המורשה בתשלום.

דמי הרשאה ואופן תשלומם

6. (א) המורשה מתחייב לשלם לממונה דמי הרשאה עבור השימוש במקרקעין שעליהם בנוי הנכס (להלן - "דמי ההרשאה").

(ב) דמי ההרשאה ישולמו לממונה במשרדיו או בסניפיו או בכל מקום שיורה. בעד כל איחור בתשלום דמי ההרשאה במועד הקבוע, מתחייב המורשה לשלם לממונה ריבית מירבית כפי שתהיה נהוגה מזמן לזמן בבנקים בישראל לגבי הלוואות מסחריות, ואשר תחושב מהמועד הקבוע לתשלום דמי ההרשאה ועד ליום התשלום בפועל של דמי ההרשאה (להלן - "הריבית").

(ג) דמי ההרשאה יחושבו וישולמו כמפורט דלהלן:

(1) "ערך המקרקעין" - בהסכם זה פירושו ערך חלקו היחסי של המורשה במקרקעין עליהם נבנה הבית - בהתאם לחלקו ברכוש המשותף, כמשמעותו בחוק המקרקעין.

(2) חלק מערך המקרקעין במעור %_____(להלן - "דמי הרשאה חד-פעמיים") שולם לממונה על ידי החברה.

(3) המורשה שילם דמי הרשאה שנתיים עד ליום 31 במרץ שנת _____בסך של _____ל"י.

(4) המורשה ישלם לממונה דמי הרשאה שנתיים בשיעור מסויים מיתרת ערך המקרקעין שלא שולמה כדמי הרשאה ראשוניים,כפי שיקבע מדי פעם על ידי הממונה ואשר לא יעלה על 5% (להלן - דמי ההרשאה השנתיים).

יתרת ערך המקרקעין תיקבע ל-1 באפריל של כל שנה. דמי ההרשאה השנתיים כפי שנקבעו על-ידי הממונה לתאריך הסכם זה הם _____ל"י.

(5) כל עוד לא נקבע אחרת על-ידי הממונה יעלו דמי ההרשאה השנתיים, לרבות תוספת הפרשי הצמדה כאמור בפיסקה (7) להלן לגבי כל תקופה של 7 שנים לאחר 7 שנים ממועד תחילת תקופת ההרשאה, בשיעור של 35% - והמורשה רשאי בכל מקרה של עליית דמי ההרשאה כאמור לבקש כי תעשה הערכה מחדש של המקרקעין עליהם בנוי הנכס לשם קביעת ערכם לצורך תשלום דמי ההרשאה השנתיים, במקרה זה יהיה המורשה רשאי לבחור בתשלום דמי ההרשאה שהועלו כאמור, או בתשלומם לפי השיעור שנקבע לפי ההערכה החדשה.

5/..

ההערכה החדשה תעשה על-ידי הרשאי הממשלתי בישראל.

(6) כדי למנוע ספקות מוסכם בזה כי המורשה חייב בתשלום דמי ההרשאה בהתאם לעליה כאמור ללא צורך בקבלת הודעה על כך מאת הממונה.

(7) דמי ההרשאה לרבות ריבית יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, כמפורט להלן:

"מדד" - מדד המחירים לצרכן המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמחקר כלכלי בישראל, או כל מדד רשמי שיבוא במקומו.

"המדד היסודי" - הוא המדד ליום תחילת ההרשאה דהיינו ליום _____ והמהווה _____ נקודות.

"המדד החדש" - לגבי דמי הרשאה או ריבית כלשהן שמועד פרעונן קבוע בהסכם ההרשאה ייחשב אותו המדד אשר יתפרסם לגבי החודש הקודם לחודש בו יגיע זמן הפרעון ולגבי דמי הרשאה או ריבית כלשהן שיפרעו לפני או אחרי המועד הקבוע בהסכם ההרשאה - המדד שפורסם לגבי החודש הקודם לחודש הפרעון בפועל.

בכל מקרה בו עלה המדד החדש לעומת המדד היסודי, ישלם המורשה דמי הרשאה או ריבית כלשהן כשהן מתואמים באופן יחסי למידת העליה של המדד החדש לעומת המדד היסודי.

(8) דמי ההרשאה השנתיים ישולמו מראש לממונה או למי שהממונה יורה בעד כל שנה ב-1 באפריל של אותה שנה, בשערי הממונה או במקום אחר לפי הוראות הממונה בכתב. כל תוספת ההצמדה תשולם במועד שיקבע על-ידי הממונה.

העלאת דמי ההרשאה

7. הממונה זכאי לקבוע את שיעור דמי ההרשאה מחדש גם בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן:

(א) כשהמורשה יקבל רשות להעביר, או למסור לאחר את זכויותיו על-פי הסכם זה, כולן או מקצתן, באיזה צורה שהיא.

(ב) אם תשתנה מטרת ההרשאה או צורת השימוש בנכס.

(ג) אם יערוך המורשה בדירה שינויים או תוספות כאמור בסעיף 5.

ערעור על העלאת דמי ההרשאה

8. (א) החליט הממונה לקבוע מחדש את דמי ההרשאה כאמור בסעיף 7 - ישלח הממונה למורשה הודעה בכתב רשום בה יקבעו דמי ההרשאה החדשים ותאריך תחולתם.

6/..

(ב) תוך 30 (שלושים) יום מתאריך ההודעה האמורה בסעיף קטן (א) לעיל, רשאי המורשה לערער על שיעור דמי ההרשאה בפני מי שימונה על ידי מפקד אזור יהודה והשומרון לענין זה.

(ג) הגיש המורשה ערעור כאמור בסעיף קטן (ב) לעיל - יקבעו דמי ההרשאה החדשים על-ידי מי שיתמנה על-ידי מפקד אזור יהודה והשומרון כאמור. אי-הגשת ערעור על דמי ההרשאה החדשים במועד תחשב כהסכמת המורשה לדמי ההרשאה החדשים שנקבעו בהודעה האמורה בסעיף קטן (א) לעיל.

העברת הסכם ההרשאה

9. המורשה אינו רשאי להעביר לאחר את זכויותיו על-פי הסכם זה בשלומתן או בחלקן, או באופן אחר, הן על-ידי מסירת יפוי כוח או מסירת החזקה בנכס בפועל או בדרך או בצורה אחרת איזו שהיא, אלא אם קיבל על כך הסכמת מראש ובכתב מהממונה. הסכמתו של הממונה תינתן לפי שיקול דעתו המוחלט וכן אך ורק לאחר שהמורשה ישלם לממונה דמי הסכמה בעד העברת זכויות בגובה שיקבע על-ידי הממונה לפי הנחיות הגוף שיקבע לכך על ידי מפקד אזור יהודה והשומרון (להלן - "דמי ההסכמה"). לא הסכים המורשה לקביעת הממונה, רשאי הוא לבקש תוך 30 (שלושים) יום מתאריך הודעת הממונה, שדמי ההסכמה ייקבעו על-ידי ועדה שתמונה לצורך כך על-ידי הגוף שיקבע על-ידי מפקד אזור יהודה והשומרון, אי הגשת ערעור כאמור תיחשב כהסכמת המורשה לגובה דמי ההסכמה.

השכרת הנכס

10. אין המורשה רשאי להשכיר את הנכס בשלמותו או להתקשר באיזו צורה שהיא על מסירת ההחזקה בו ללא הסכמה בכתב על כך מאת הממונה; ואולם במקרה בו כולל הנכס דירת מגורים רשאי המורשה להשכיר או למסור חזקה בחדר אחד של הדירה בתנאי שהוא נשאר לגור ביתר חלקי הדירה.

תשלום מסים

11. (א) על המורשה לשלם את כל המיסים היטלי החובה, מסי רכוש והארנונות מאיזה סוג שהוא החלים, או שיחולו, על המקרקעין שעליהם בנוי הנכס ועל הנכס.

(ב) המיסים החלים על הנכס ודמי השתתפות להחזקת הבית המשותף בו נמצא הנכס נחשבים כחלק מדמי ההרשאה שהמורשה חייב בתשלומם ואי פרעונם במועדם ייחשב כאי פרעון דמי ההרשאה.

(ג) המורשה מתחייב לשאת ולשלם את כל אגרות והוצאות הפיתוח החלים, או שיחולו, על המקרקעין שעליהם בנוי הנכס ועל הנכס כולל כבישים, מדרכות, מים, ביוב, חשמל וכיוצא באלה.

7/..

זכות הממונה לבצע עבודות בבית ובנכס

12. (א) הממונה רשאי להעביר דרך הבית בו נמצא הנכס, בעצמו או באמצעות איזה מוסד או גוף או חברה אחרת, צינורות למים, לתיעול ולגז, לחשמל, ולמטרות אחרות וכן להעמיד עמודים ולמתוח חוטי חשמל וכדומה (להלן- "העבודות"). במקרים אלה על המורשה לאפשר לממונה, לפועליו או לפקידיו או לפועלים או לפקידים של מוסד או גוף או חברה כנ"ל, להכנס לבית ולנכס על-מנת להוציא לפועל את העבודות אשר תידרשנה לפי החלטת הממונה, או השלטונות והמוסדות המוסמכים לכך.

(ב) החליט הממונה לבצע עבודות והדבר מצריך להכנס לנכס , ימסור הממונה הודעה מוקדמת של 7 (שבעה) ימים למורשה על כוונתו להכנס לנכס לשם ביצוע העבודות. אולם על אף האמור בסעיף קטן זה יהא הממונה רשאי להכנס לנכס ללא מסירת הודעה מראש במקרים בהם קיים צורך דחוף לביצוע העבודות, ואין ביצוען המיידי עלול לגרום לנזקים.

(ג) נגרמו נזקים עקב ביצוע העבודות - יהא המורשה זכאי לקבל פיצויים מהממונה בגין הנזקים שנגרמו לו כאמור.

ביטול ההסכם וסיום תוקפו

13. (א) הפר המורשה תנאי מתנאי הסכם זה והיתה הפרת ההסכם הפרה יסודית, תהא בידי הממונה הרשות לבטל את ההסכם על-ידי מתן הודעה במכתב רשום, לאחר שנמסרה למורשה הודעה מוקדמת על כוונת הממונה לעשות כך - ולמרות ההודעה כאמור לא תוקנה ההפרה תוך זמן סביר, אשר בשום מקרה לא יעלה על שלושה חודשים מיום משלוח ההודעה המוקדמת. הצדדים מסכימים בזה כי התנאים שבסעיפים 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ו-17 של ההסכם, הינם תנאים שהפרתם תיחשב כהפרה יסודית.

(ב) נפטר המורשה, או בהיותו תאגיד ניתנה החלטה לפירוקו לפני תום תקופת ההרשאה, יפוג תוקפו של ההסכם עם פטירתו של המורשה או מתן ההחלטה לפירוקו, הכל לפי הענין - ובלבד שהממונה, במקרה של פטירת המורשה, יהיה חייב לחתום על הסכם הרשאה חדש עם יורשו של המורשה, הכל בהתאם לקבוע בצו ירושה או בצו לקיום צוואה שניתנו על-ידי בית-משפט מוסמך בישראל, בתנאי שבקשה כאמור תופנה אליו תוך חודשיים מיום פטירתו של המורשה.

8/..

(ג) לאחר ביטול ההסכם על-ידי הממונה על-פי סעיף קטן (א) או לאחר שפג תוקפו על-פי סעיף-קטן (ב) יהיה המורשה חייב:

(1) לפנות מיד את הנכס.

(2) להחזיר מיד את הנכס לממונה כשהוא פנוי מכל חפץ ואדם, וחופשי מכל שיעבוד או זכות לצד שלישי.

(3) לשלם לממונה את כל הנזקים וההפסדים שנגרמו או שייגרמו לו עקב הפרת ההסכם וביטולו או עקב כך שפג תוקפו.

(ד) אם המורשה לא יפנה את הנכס בהתאם להוראות סעיף-קטן (ג) דלעיל - יהיה הממונה רשאי לפנותו על חשבונו של המורשה - והמורשה יהיה חייב להחזיר לממונה את כל הוצאותיו בקשר לפינוי כאמור מיד עם קבלת דרישה לכך מאת הממונה.

(ה) (1) במקרה של ביטול ההסכם על-ידי הממונה על-פי סעיף 13(א) ובמקרה שפג תוקפו של ההסכם לפי סעיף 13(ב) - ישלם הממונה למורשה, לאחר שהמורשה יקיים את המוטל עליו לפי הוראות סעיף 13 (ג)(1) ו-(2), את הקטן מבין הסכומים דלהלן:

(א) באם המורשה שילם עד למועד ביטול ההסכם או פוג תוקפו את מלוא מחיר הנכס - שווי הנכס כפי שערכו יקבע על-ידי השמאי הממשלתי בישראל בניכוי כל הסכומים המגיעים לממונה מהמורשה לפי סעיף 13 (ג) לעיל ויתר הסכומים לפי הסכם זה שטרם שולמו; ובניכוי סכום השווה לתשלום אשר יהיה על המורשה לשלמו לממונה לפי סעיף 9, לו הועברו, ביום ביטול ההסכם או ביום פוג תוקפו, זכויות המורשה בשלימותן לאחר בהסכמת הממונה כנגד תשלום דמי הסכמה.

(ב) באם המורשה לא שילם עד למועד ביטול ההסכם או פוג תוקפו רק חלק ממחיר הנכס - שווי הנכס המתייחס לחלק היחסי של הנכס שתמורתו לא שולמה על-ידי המורשה, כפי שיקבע על-ידי השמאי הממשלתי בישראל, בניכוי כל הסכומים המגיעים לממונה מהמורשה לפי סעיף 13 (ג) לעיל ויתר הסכומים לפי הסכם זה שטרם שולמו; ובניכוי סכום השווה לתשלום אשר יהיה על המורשה לשלמו לממונה לפי סעיף 9, לו הועברו, ביום ביטול ההסכם או ביום פוג תוקפו, זכויות המורשה בשלימותן לאחר בהסכמת הממונה כנגד תשלום דמי הסכמה.

9/..

אולם בשום מקרה לא יהיה הממונה חייב לשלם למורשה בעד המקרקעין עליהם בנוי הנכס ובעד הנכס יותר מהאמור בפיסקה (2) להלן, פחות הניכויים האמורים לעיל, וגם זה רק אחרי שישולם הסכום על-ידי מורשה חדש לממונה.

(2) מוסכם בזה כי על הממונה לאחר ביטול ההסכם או פוג תוקפו כאמור, לנקוט תוך זמן סביר בכל הפעולות הדרושות המקובלות אצל הממונה, לרבות על-פי מכרז פומבי, כדי למצוא מורשה מתאים חדש ולעשות איתו הסכם הרשאה בהתאם לתנאים שלפיהם נוהג הממונה לתת הרשאות.

(3) ההוראות בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) לסעיף זה תוקפן יפה גם עם סיום ההסכם עם תום תקופת ההרשאה אלא אם הנכס לא ימסר למורשה חדש תוך 3 (שלושה) חודשים מתום תקופת ההרשאה, יקבע המחיר על-ידי השמאי הממשלתי בישראל אשר יקבע את החלק המתאים מאותו מחיר שיש להחזירו למורשה כתמורה בעד הנכס, בהתאם לסעיף קטן (ד) לעיל.

ביטול ההסכם בשל שינוי ייעוד המקרקעין

14. (א) מוסכם בזה במפורש כי בכל מקרה שישתנה ייעודם של המקרקעין עליהם בנוי הבית על-פי דין במשך תקופת ההרשאה, הרי על אף האמור בסעיף 1(ב') לא יהיה הממונה חייב בהארכת תקופת ההרשאה.

(ב) בכל מקרה של אי-הארכת ההרשאה בשל שינוי ייעודם של המקרקעין כאמור בסעיף-קטן (א) - יהיה הממונה חייב לשלם למורשה את ערכו של הנכס במועד סיום ההרשאה כפי שיקבע על-ידי השמאי הממשלתי בישראל, בתנאי שתשלום לא ישולם לו כל עוד לא פינה את הנכס. המורשה יהיה רשאי לערור על החלטת השמאי הממשלתי בישראל בפני מי שיתמנה לצורך כך על-ידי מפקד אזור יהודה והשומרון - והחלטתו בענין תהיה סופית.

הרס הנכס

15. (א) אם הנכס נהרס או ניזוק באופן שאינו ראוי יותר לשימוש למטרתו לפי הסכם זה, חייב המורשה לבנותו או לתקנו באופן שיהיה מתאים לשמש לאותה מטרה, תוך 3 (שלוש) שנים מיום שנהרס או ניזוק כאמור.

(ב) אם ביטל הממונה את ההרשאה בטל הפרת סעיף זה הוא יחזיר למורשה את ערך המקרקעין כפי שייקבע על-ידי השמאי הממשלתי בישראל. השמאי הממשלתי בישראל יקבע את ערך המקרקעין בהתחשב בשארית תקופת ההרשאה שנותרה מיום ביטולה ועד למועד סיומה לולא בוטלה.

10/..

הארכת ההסכם

16. בכל מקרה בו פג תוקפה של זכות ההרשאה מפאת תום התקופה הנוספת, הרי אם הממונה יהיה מוכן להאריך את הסכם ההרשאה, תהיה למורשה הזכות לקבל הרשאה חדשה לתקופה, בתשלומים ובשאר תנאים שיהיו מקובלים באותה עת לגבי הרשאות כאלה אצל הממונה.

שמירת שבת

17. על המורשה וכל הבא מזכותו להימנע מכל עבודות בנין ומלאכה בימי שבת וחגי ישראל. בסעיף זה מלאכה פירושו - ניהול עסק וכל עבודת כפיים המבוצעת דרך קבע על-ידי המורשה בעד תמורה, או המבוצעת על-ידי הזולת בעד תמורה ובפרהסיה.

אין דיירות מוגנת בנכס

18. מוצהר בזה כי המורשה אינו מוגן לפי כל חוק המקנה מעמד של דייר מוגן.

העברת זכויות הממונה

19. (א) הממונה רשאי להעביר את זכויותיו לפי הסכם זה מבלי לקבל על כך הסכמת המורשה.

(ב) המורשה מתחייב במקרה של העברה כזו, למלא את כל התחייבויותיו לפי ההסכם כלפי מקבל העברה.

סמכויות מפקד האזור

20. שום דבר האמור בהסכם זה לא יפורש כגורע מסמכויותיו של מפקד אזור יהודה והשומרון על-פי כל דין או תחיקת בטחון כפי שיהיו בתוקף מזמן לזמן באזור יהודה והשומרון ובכלל זה ליתן בצו הוראה על תוקפם של הסכמים, ושום פעולה או מעשה שיעשו על-ידי מפקד אזור יהודה והשומרון או הממונה או מטעמם או בעקבות סמכויותיהם כאמור, לא ישמשו עילה לתביעה נגד הממונה או מפקד אזור יהודה והשומרון על-פי הסכם זה.

פרשנות

21. בהסכם זה:

(א) "חדש" ו-"שנה" - לענין הלוח הגריגוריאני.

(ב) "מירשם ההרשאות" - כמשמעותו בצו.

(ג) "תחיקת בטחון" - כמשמעותה בצו בדבר פרשנות (יהודה והשומרון)(מס' 130), תשכ"ז-1967.

(ד) כל האמור ביחס לתקופת ההרשאה יחול אף על התקופה הנוספת או כל הארכה של הסכם זה.

(ה) כל האמור בלשון יחיד אף בלשון הרבים משמע וכן להיפך; וכל האמור במין זכר אף מין נקבה במשמע וכן להיפך.

(ו) מושגים וניבים יפורשו על-פי המשמעות שיש להם בישראל.

(ז) במקרה שהוראות בתחיקת בטחון אינן תואמות את הוראות חוק המקרקעין - תועדפנה ההוראות המפורטות בתחיקת בטחון.

11/..

הדין החל ומקום השיפוט

22. בכפוף לכל תחיקת בטחון כפי שתהיה מזמן לזמן נקבע בזה מפורשות כי על הסכם זה, פירושו וכל הנובע ממנו תחול תחיקת בטחון והדין החל בישראל - ומוסכם בזה בין הצדדים כי כל התדיינות בקשר להסכם זה תהיה בפני בתי המשפט המוסמכים בירושלים.

ביול ההסכם

23. המורשה יכא בהוצאות ביול הסכם זה, העתקיו ונספחיו.

כתובות הצדדים

24. כתובות הצדדים לצורך הסכם זה הן:

(א) הממונה .....

(ב) המורשה .....,.....

משלוח הודעות

25. כל הודעה לענין הסכם זה אשר תישלח בדואר רשום מאחד הצדדים למשנהו, לפי כתובתו המפורטת בסעיף 24 - תראה כאילו נמסרה לתעודתה בתום 4 (ארבעה) ימים מיום הישלחה כאמור, כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

הממונה

על הרכוש הממשלתי

באזור יהודה והשומרון

המורשה

המורשה

המורשה

א י ש ו ר

אני מעיד בזה שביום _____ לחודש _____ שנת _____

הופיעו בפני ה"ה _____

ואישרו שהחתימות או החותמות בהסכם זה הינן שלהם וכי ערכו את ההסכם הזה מרצונם הטוב והחופשי ובהכרה גמורה בהבינם את תוכנו.

_____

רשם ההרשאות

הסכם הרשאה זה נרשם במירשם ההרשאות ב - _____

לפי מספר _____ גוש/כרך _____ חלקה/דף _____

של כפר או עיר _____ אגרת רישום בסך _____ ל"י _____

שולמה לפי קבלה מס' _____ מיום _____

_____

רשם ההרשאות

נספח "א"

ה ר ש י מ ה

מס' הגוש	מספר החלקה וחלקת המשנה	שטח הרצפה בממ"ר	ת י א ו ר ה נ כ ס
			(א) דירה/בית עסק הכולל _____ חדרים והנמצא בקומה _____ של בית מס' _____.
			(ב) הנכס מסומן בחשריט במס' _____ .
			(ג) לנכס צמודים _____ חלקים ברכוש המשותף מס' משנה _____ .

בנק ארץ־ישראל־בריטניה בע"מ
ISRAEL — BRITISH BANK LTD.

TEL-AVIV—YAFO
JERUSALEM
H A I F A
N A T A N Y A
LONDON (Subsidiary)

תל־אביב—יפו
י ר ו ש ל י ם
ח י פ ה
נ ת נ י ה
לונדון (חברה־בת)

Tel-Aviv-Yafo, ג' באלול תשל"ג (31.8.73)

תל־אביב־יפו,

לכבוד
מר זאב שרף
שר השכון
ירושלים.

אדוני השר,

הנדון: בניה בקרית־ארבע

הנני מתיחס למכתבי מיום 8.8.73.

קבלתי מאת מר ארנן עזריהו, עוזר השר גלילי, מכתב מיום 21.8.73, כדלקמן: -

"הנני מקוים כי קבלת תשובה מוסמכת ומניחה את הדעת מאת שר השכון".

אודה לך אם בטובך תואיל להמציא לי תשובתך זו.

בכבוד רב ובברכת
שנה טובה,

יהושע בן צירן

הועתק למר ארנן עזריהו

מדינת ישראל
משרד הבטחון

לשכת מתאם הפעולה בשטחים

תאריך א' תשרי תשל"ג
73 29 אוג'
מס' 2712 גמ-2(36)

שר השיכון

הנדון: בניה פרטית בקרית ארבע

אדוני השר,

על יסוד סיכום ראש הממשלה בנידון יבחג משרדנו בעתיד כלהלן:

א. לבקשת לבנייה פרטית באזור קרית ארבע נודיע כי קיימת ההלטה עקרונית חיובית בענין זה. כל הסמכויות האחרות לביצוע הנושא מרוכז בידי משרד השיכון.

ב. הזכוירת אשר יוענקו למבקש על הקרקע שתוקצה לו לבנייה תהיינה בהתאם להסדרים המשפטיים שיובאו ע"י שר המשפטים.

ג. משרד השיכון יקבע יחד עם מינהל מקרקעי ישראל, מפקדת האזור ויתר הגורמים את הנוהלים וההבאים למסירת קרקעות לבנייה פרטית.

שלמה גזית, אלוף

העתקים: לשכת שר הבטחון
מזכיר צבאי לר' הממשלה
השר י. גלילי
שר המשפטים
יועץ משפטי לממשלה
מפקד אזור יהודה ושומרון
ר' מינהל מקרקעי ישראל
יועץ משפטי למערכת הבטחון

27.8.73

סיכום ישיבה בראשות ראש הממשלה

<u>בהשתתפות:</u> חשרים פ. ספיר, ח. גבתי, מ. דיין, י.ש. שמירא, י. גלילי, ז. שרף, ח. בר-לב, וכן שמגר, זורע, ש. גזית, מ. גזית, י. ליאור, א. מזרחי, ש. גלאון, א. בראון.

א. <u>בניית ע"י פרטים בקרית ארבע</u>

1. רוח"מ סכמה עקרונית כי הקרקע התפושה בקרית-ארבע תוכל לשמש גם לבניה פרטית, היינו - לבניה שתבוצע על ידי פרטים או על-ידי חברות, על אדמה חכורה מאת מנהל מקרקעי ישראל במסגרת תכניות מאושרות.

2. השיפול בפניות של חברות ופרטים בנושא זה ייעשה במשרד השיכון, תוך תיאום עם מתאם הפעולה בשטחים.

3. ההסדרים המשפטיים הנדרשים לשם פסירת קרקע לבניה פרטית יסוכמו בין משרד המשפטים, משרד השיכון ומנהל מקרקעי ישראל.

ב. <u>הקפאת איזור תעשייה על אדמת חבלה</u>

1. רוח"מ סכמה כי יש לבטל איזור תעשיה על אדמת חבלה. להפקיל את ראש העיר כפר-סבא לבצע לתבטול,ללא דיחוי.

2. משרדי המשפטים, השיכון ומסחר ותעשיה, מנהל מקרקעי ישראל ומתאם הפעולה בשטחים יתאמו את ההסדרים המשפטיים הדרושים, בכל שתדרש הפקעת האדמות לחקמת איזור התעשיה.

בנק ארץ־ישראל־בריטניה בע"מ
ISRAEL — BRITISH BANK LTD.

TEL-AVIV—YAFO
JERUSALEM
HAIFA
NATANYA
LONDON (Subsidiary)

תל־אביב—יפו
ירושלים
חיפה
נתניה
לונדון (חברה־בת)

Tel-Aviv-Yafo, י' באב תשל"ג (8.8.73)

לכבוד

מר ח. גבתי, שר החקלאות, ירושלים

השר ישראל גלילי, ירושלים

מר מ. דיין, שר הבטחון, הקריה/תל-אביב

מר פ. ספיר, שר האוצר, ירושלים

מר ז. שרף, שר השכון, ירושלים.

שרים מאד נכבדים,

הנדון: בניה בקרית-ארבע.

זה שנים שמשקיעים אשר אני מייצגם מבקשים להקים ולמכור דירות ובתים בקרית-ארבע.

לפני למעלה משנה, ב- 2 ליולי 1972, כתב לי אלוף גזית בתשובה לפנייתי אליו את ההצעות הקונקרטיות דלקמן, בנושא זה: -

"בתשובה למכתבך הנ"ל, להלן ההצעות הקונקרטיות ל"פריצה מן המעגל":

א. מוצע לבנות 150 יחידות דיור בבנינים בני 4 קומות לפי תכנית של משרד השיכון. דירות אלה יכולות להיות למכירה או להשכרה (על פי תנאי משרד השיכון לבנית דירות להשכרה לעולים).

ב. בנית כ-15 וילות על מגרשים בני חצי דונאם, למכירה בלבד.

ג. הבניה תבוצע על שטח שהוא אדמת מדינה, תוך חתימת הסכם מיוחד המקנה את זכות המכירה של הקרקע לתקופה ארוכה (כפי שנהוג בישראל לגבי אדמות מינהל מקרקעי ישראל).

ד. חתימת ההסכם תכלול "ערבות פוליטית" לבעל הדירה למקרה של הכרח לפנות את השטח.

בכל אנפורמציה מפורטת, הנכם מתבקשים לפנות למר שמריה כהן, הממונה על פרויקט קרית-ארבע במשרד השכון."

..2...

ת.ד. 425 P.O.B. · תל־אביב 61000 TEL-AVIV · טל. 55151 TEL. · מלקס 33850 TELEX: · מברקים: OLIMBANK TELAVIV · TELEG.: CODE USED: PETERSON 4TH ED.

לאחר מכן נפגשתי עם מר שמריהו כהן, כמוצע לעיל, אך עדיין לא חלה התקדמות, מאחר ומר כהן הסביר שבעית הבעלות על הקרקע (הצד היורידי) לא נפתרה, זאת למרות שבפגישתי עם האלוף זורע, ביום 13.12.72 אישר מר זורע שמצד המינהל אין מניעה לבצוע התכנית.

בעתונות נכתב לאחרונה כי חברות פרטיות וציבוריות יורשו לבנות בקרית-ארבע, וכי הדיונים בענין זה בין משרד השכון לבין גורמים שונים נמצאים בשלבי-סיכום.

לאור זאת, אודה לכם אם בטובכם תודיעוני מתי ניתן יהיה לאחר שטח מתאים לבניית בתי-הדירות והווילות הנ"ל, וכיצד אפשר לבצע קונקרטית את ההצעות הקונקרטיות מיום 2 ליולי 1972.

בכבוד רב,

יהושע בן ציון
מנהל כללי

העתקים:

1. אלוף שלמה גזית, משרד הבטחון,
הקריה/תל-אביב.

2. אלוף מאיר זורע,
ראש מינהל מקרקעי ישראל,
רח' שמאי 6,
ירושלים.

יב/חנ

ירושלים, כ"ג אב, תשל"ג
21 באוגוסט 1973

לכבוד
מר י. בן-ציון - מנכ"ל
בנק א"י - בריטניה בע"מ
<u>תל - אביב</u>

א.נ.,

מאשרים בתודה קבלת מכתבך מיום י' באב תשל"ג.

הננו מקוים כי קבלת תשובה מוסמכת ומניחה את הדעת מאת שר השיכון.

ב ב ר כ ה

ארנן עזריהו
עוזר השר

תעשיות חברון בע"מ
HEBRON INDUSTRIES LTD.

תל-אביב, 5.8.73

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
ה ק ר י ה
י ר ו ש ל י ם

כבוד השר,

לבקשת מר אליהו סחרוב השוהה בחו"ל, הנני מתכבד לצרף בזאת העתק תשובה ששיגר מר סחרוב ביום 29.7.73 אל כבוד שר המסחר והתעשיה, במענה למכתבו של מר בר-לב אליו מיום 17.7.73 והמתייחס לתכניתו של מר סחרוב להקמת מפעל הפורמייקה.

בכבוד רב,

ד. קוליץ

בתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, תל-אביב
Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv
טל.: 03-5 43 11 Tel.:

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 57 23 93

29.7.1973

לכבוד
מר חיים בר-לב,
שר המסחר והתעשייה
משרד המסחר והתעשייה
י ר ו ש ל י ם .

כבוד השר,

האמור במכתבך מיום 17.7.1973 הפחיעני .

מאז קבלתי את מכתבו של מר בירגר מיום 1.5.73 (שהצלומו מצ"ב), והמאשר את הקמת המפעל, על כל התנאים המוקדמים הכרוכים בכך, העמדנו את אנשי משרדך ובמיוחד את מר בירגר על כל התפתחות שחלה בתוכניתנו להקמת המפעל לפורמאיקה, ולו אף הקטנה ביותר.

יתרה מזו, ביום 15.6.1973 אף שיגרנו אל מר בירגר מכתב (שהצלומו מצ"ב), אשר בו העלינו על הכתב סיכום דברים באשר לקבלת סיוע מגופים בינלאומיים .

מובן מאליו כי לאור הדרישות וההתניות שהוצגו במכתב מיום 1.5.73 שהוצא מטעם משרדך, היה עלינו לבצע פעילות קדחתנית כדי לעמוד בדרישותיו והדבר אינו ניתן - כידוע - להיעשות בין לילה.

יחד עם זאת דווחנו לאנשי משרדך כי אכן נקיים אחר התנאים הללו וכי התוכנית המתוקנת תוגש בקרוב.

אשר ל"שמועות" בדבר הקמה המפעל בחברון -

לא טענתי ואיני טוען כי משרדך מכשיל את הקמת המפעל בחברון .

אמרתי, כי התנאים שהוצגו במכתב משרדך מיום 1.5.73 אינם מאפשרים, בשום פנים, מבחינה אובייקטיבית את הקמת המפעל מעבר ל"קו הירוק".

ד"ר צבי דינשטיין, יו"ר מועצת המנהלים של הבנק לפיתוח התעשייה הבהיר לי זמן רב לפני אישור התכנית כי מדיניותו המוחלטת של הבנק קובעת כי לא יוענקו הלוואות למפעלים בשטחים ללא ערבות ממשלתית. תנאי זה של הבנק ידוע כמובן למשרדך, ואני אף חזרתי והזכרתי אותו לפני קבלת האישור. התנאי במס. 3 בכתב האישור מיום 1.5.73 הקובע כי הבטחונות יינתנו על-ידינו מונע, אם כן, בצורה שאינה משתמעת לשתי פניים את הקמת המפעל בחברון .

./.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 23 57

יתירה מזו, עצם העמדת התנאי כי נבוא בהתקשרויות עם מפעלים ומשוקים בגרמניה קודם להקמת המפעל הופכת לבלתי אפשרית כמעט את הקמת המפעל בחברון .

רגישותם של המפעלים הגרמניים ושל משרד החוץ הגרמני לכל פעילות בשטחים והדרישה להצגת "העודה מקור", לשם שיווק בין ארצות השוק המשותף, מחייבים את הקמה המפעל בשטח מדינת ישראל כדי לעמוד בתנאי המכתב מיום 1.5.73 .

יחד עם זאת אני שמח להודיע לך כי התקדמנו התקדמות ניכרת בכל הצעדים המוקדמים וכי אנו מסוגלים לעמוד בנקל לא רק בתנאים שיבטיחו ייצור מאיכות מעולה ובמחירים סבירים לפי תנאי השוק העולמי, אלא אף כי הסכמי השיווק שבידינו יבטיחו יצוא בהיקף ניכר, של הסחורה.

עמדותינו באשר לכדאיות הקמתו של המפעל למען המשק הלאומי הוכחו עחה מעבר לכל ספק, ואנו מקווים כי ניתן יהיה להתקדם בהשמת התוכנית בדרך שתשביע את רצונם של הרשויות ושל המשקיעים גם-יחד.

בכבוד רב,

א. סחרוב

מדינת ישראל

משרד המסחר והתעשיה

תאריך 1.5.73

מספר

לכבוד
מר אליהו סחרוב
תעל - תעשיית עץ לבוד
רח' מונטיפיורי 39,
תל-אביב.

א.נ.,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית, הנני לסכם את עמדתנו לגבי בקשתכם למפעל מאושר לייצור פורמיקה:

א. ההצעה הנ"כחית שבשלב זה טרם גובשה לתוכנית, נראית לנו כסבירה.

ב. החלטה סופית ניתן רק לאחר שההצעה תוגש כתוכנית מגובשת, ושכתוצאה מהנ"ל לא יחולו שינויים משמעותיים בגובה ההשקעה, ובתחשיב הייצור.

ג. אנו נתייחס לתוכנית בחיוב בתנאים הבאים:

1. חברת RESOPAL תכנס כשותפה במפעל הפורמיקה הנדון, או:

2. א. ייחתם הסכם לקבלת ידע מחברת RESOPAL
ב. תמציאו אישור של חברת RESOPAL שאותה הכמות של הפורמיקה, שתיוצר על ידכם, ואשר תשווק בגרמניה, תשווק על-ידי RESOPAL ובמחירים כפי שנמסרו על-ידכם.

3. הבטחונות עבור ההלוואה ינתנו על-ידכם.

במידה והתוכנית תעמוד במבחן כנ"ל, יקבע למפעל מעמד של מפעל מאושר כמקובל - בהתאם לאיזור בו הוא יוקם.

בכבוד רב,

ז. בירגר
מנהל חטיבת תעשיות קלות
ומרכז הסחר הישראלי

המשרד הראשי
ירושלים 91000 רח' אגרון 30 ת"ד 299 טל 227241

משרדים מחוזיים
ירושלים 91000 רח' בן-יהודה 3 ת"ד 299 טל 227241
תל-אביב 61140 רח' מזא"ה 76 ת"ד 14021 טל 61461[illegible]
חיפה 31000 רח' העצמאות 82 ת"ד 1656 טל 40921
באר-שבע רח' הרצל 118 ת"ד [illegible] טל 2387 (חט' המזון טל' 3545)

תעשיות חברון בע"מ
HEBRON INDUSTRIES LTD.

תל-אביב, 15.6.1973

לכבוד
מר זאב בירגר
מנהל חטיבת תעשיות קלות
משרד מסחר ותעשיה
רחוב אגרון 30
י ר ו ש ל י ם

מר בירגר הנכבד,

הריני לאשר את שיחתנו הטלפונית מאתמול 14.6.73 לפיה:

א. עקב הקשיים הפוליטים המתגלים במו"מ לחתימת ההסכם בין חברת "רסופאל", ל"תעשיות חברון" בדבר שיווק תוצרת המפעל הישראלי, בגרמניה ע"י המפעל הגרמני, לא יעמוד מסו'ת על חתימת הסכם כזה, עם "רסופאל", כתנאי מחייב להקמת המפעל שיהנה מתנאי מימון של מפעל מאושר.

ב. חברה אירופית אחרת בעלת מוניטין ביצור פורמייקה, תכנס כשותפה במפעל הפורמייקה הנדון או יחתם הסכם לקבלת ידע מסנה.

ג. נמציא אישור של המשווק והסוכן הבלעדי של "רסופאל", "פירלי" ו"לבידי ישראל" בדרום גרמניה, חברת "קרל גץ בע"מ", שאותה הכמות של הפורמייקה שתיוצר על-ידינו ואשר תשווק בגרמניה, תשווק ע"י חברת "קרל גץ", במחירים כפי שנמסרו על-ידינו.

ד. סעיף זה (ג.) יהיה חליף לסעיפים 1, 2, במכתבך אלינו מיום 1.5.73.

בתודה,

דוד קוליץ

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, תיא טל 03-5 43 11
Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel. 03-5 43 11

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה י' מנ"א תשל"ג

לכבוד
השר ישראל גלילי
יו"ר הועדה להתישבות בשטחים
משרד ראש הממשלה
הקריה, ת"א

כבוד השר,

לפני 4 חודשים עוררנו במשרדכם את הצורך החיוני בפיתוח הג'עברה. כפי שבטאנו זאת באותן פגישות תנופת הבנין ורצון היוזמה הפרטית תלויים בהתחלת בנייה על גבעה שניה. הבניה בגבעה הנוכחית ובקצב הנוכחי נותנת רושם של שכונה קטנה סגורה ליד עיר ערבית גדולה.

בבקורו של השר ספיר הבטיח השר לעיין ברצינות בבקשתנו אך מתברר שמשרד השיכון טרם הגיש לו בקשה לפתוח הג'עברה.

הננו יודעים שהנכם מכירים בחשיבות פיתוח הקריה כפי שבטא זאת כב' השר גלילי בדיון האחרון בממשלה. לכן נודה לכם אם תאיצו במשרד השיכון שיגישו בקשה לפתוח הג'עברה.

בכבוד רב

מ. לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע, חברון

ירושלים, כ"ג אב, תשל"ג
21 באוגוסט 1973

לכבוד
הרב מ. לוינגר - יו"ר
הועד המקומי - קרית-ארבע
ח ב ר ו ן

א.נ.,

הריני לאשר בתודה קבלת מכתבך מיום י' מנ"א תשל"ג. תוכן

המכתב הובא לידיעת השר.

ב ב ר כ ה ,

אורנה מקובר
מזכירת השר

שר הבטחון

הקריה, בתמוז תשל"ג
29 ביולי 1973

/ק

666556

השר ישראל גלילי
חיים בר-לב, שר המסחר והתעשיה

הנני מצ"ב, לעיונכם, העתק מכתבו של אליהו סחרוב, שנתקבל בלשכתי בקשר להצעתו להקים מפעל לפורמייקה בקרית-ארבע.

ב ב ר כ ה,

משה דיין
שר הבטחון

/רא

משרד השיכון-לשכת השר
MINISTRY OF HOUSING
MINISTER'S OFFICE

ירושלים, ג' באב תשל"ג
1 באוגוסט 1973

לכבוד
עו"ד א. העצני
בית 7
קרית ארבע
חברון

עו"ד העצני הנכבד,

הנדון: מכתבך אל מר זורע, מנהל מינהל מקרקעי ישראל מיום 25.7.73

במכתב הנ"ל כתבת, בין היתר, כי אתה ואחרים פניתם אל שר השיכון ולא זכיתם לקבל מענה כלשהו. הריני להודיעך כי בידינו לא מצוי שום מכתב שהתקבל מקרית ארבע ולא נענה ובודאי חדאג להתנצל על כך.

בכבוד רב,

ב. צ'רניאקובסקי
יועץ כלכלי ועוזר לשר

העתק: לשכת מנהל מינהל מקרקעי ישראל
לשכת שר הבטחון
לשכת השר גלילי

2

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

24.7.73

לכבוד
מר חיים ישראלי
משרד הבטחון
הקריה,
תל – אביב

שלום רב לך חיים,

הנני להמציא לך בזה את נוסח ההסכם ביני לבין חב' קרל גיץ לקניה מראש של פורמייקה מבוסס על מחירים המוחירים הכנסה פר"ב של כ–1.50 $ למ"ר לפי המחירים ויחס שערי המטבע הקיימים היום. תמורה זו של היצוא מחבטאת בדולר נחסך בגובה של 3.50 – 4.00 ל"י ואולי אף פחות מזה , ולנתון זה המפריך לחלוטין את המסקנות של הסקרים השונים ישנה השלכה מפליגה על הכדאיות הכלכלית של הפרוייקט שלנו לא רק ליזמים אלא גם למשק הלאומי ומאידך מעלה שעור תמורה זה את הערך המוסף ביצוא ל–55% – 50%.

כ"כ איננני יכול שלא להתייחס לעובדה שאלמלא עוכב ונשתהה אשור הפרוייקט במשך שנה וחצי היינו נמצאים כבר היום בשלבים של ייצור ומסוגלים ליצא חלק ניכר מהתפוקה של המפעל במחירים אלה.

נוסף לכך, יורשה לי לציין שהסקרים שנערכו בשעתו על ידנו ושהעידו על קיום מחסור במוצרי הפורמייקה השונים התאמתו מעבר למימצאים שהיו בידנו באותה שעה ולאמיתו של דבר ניתן היום למכור באירופה, ובעיקר בגרמניה, מיליונים רבים של מטרים מרובעים ובלבד שהאיכות תהיה ברמה של התעשיה הגרמנית. מחסור חריף זה איננו תופעה יחודית לגרמניה ולאירופה המתייחסת גם לשוק הישראלי.

ולבסוף, אני רואה הכרח לעצמי להביע בהזדמנות זו צער על הנזקים הכספיים החמורים שבלו היזמים ומשק המדינה כתוצאה מעכוב הפרוייקט, וזאת בעקבות העליה התלולה במחירי הציוד הנובעת מהירידה החדה בשעה הלירה תוך פרק זמן זה מחד, והתיקרות הבניה בארץ כתוצאה מהאינפלציה מאידך.

בכבוד רב,

* נא שים לב לסעיף המתנה את תוקף ההסכם הזה במיקומו של המפעל מהעבר הישראלי של הקו הירוק.

AN AGREEMENT made this ____ day of July 1973.

B E T W E E N

FIRMA CARL GOETZ of Neu-Ulm, West Germany, represented by Mr. H. Zumsteg (hereinafter referred to as "CARL GOETZ") of the one part,

a n d

ELIAHU SACHAROV PROPERTIES LTD. represented by Mr. Eliahu Sacharov (hereinafter referred to as "SACHAROV") of the other part.

WHEREAS: A. CARL GOETZ is a major dealer in West Germany and in other parts of Europe in wood products and materials, laminated sheets and other various materials and products;

B. CARL GOETZ conducts extensive business of purchases and sales of the above products and materials;

C. Sacharov plans, either alone or with partners, the setting up of a plant in Israel (hereinafter referred to as "the Plant") for the production of decorative laminated sheets (hereinafter referred to as "the Products").

NOW THEREFORE THE PARTIES HAVE DECLARED AND AGREED AS FOLLOWS:

1. Grant of Distributorship.

Sacharov undertakes that the Plant shall grant CARL GOETZ the sole and exclusive distributorship of the products for the Federal Republic of West Germany, subject to the terms of this agreement.

2. Purchasing rights.

2.1. Sacharov undertakes that the plant shall supply CARL GOETZ, upon GARL GOETZ's demand, a quantity of up to 1.2 million sq. metres per year of the Products, beginning from one year after the starting of commercial production at the Plant.

2.2. The Plant shall supply CARL GOETZ with Products of the measurements, colors and texture required by CARL GOETZ, provided that these are in the production range of the Plant, and that such orders shall not cause unreasonable difficulties, wastes or losses in production.

3. Undertaking to Purchase.

3.1. CARL GOETZ undertakes, subject to the other terms of this agreement, to purchase from the Plant a yearly quantity of not less than 750,000 sq. metres of the products.

3.2 The above undertaking is subject to the following conditions:

3.2.1. That the quantity shall be in accordance with DIN standard or any other standard quality required by CARL GOETZ buyers, and of equal quality as that of competitive suppliers.

3.2.2. That the plant shall supply such measurements as will be required from time to time by CARL GOETZ or his customers.

4. Price.

4.1. The price of the several types of Products shall be the current prices prevailing from time to time for similar types of Products sold by CARL GOETZ.

4.2. As an indication for the above prices it is noted that today's current price for 1 m.m. thickness and 1 sq. m. area moves between the range of DM 3.15 and DM 7.84, (depending on the designation and quality of the product, the decorative paper, the finishing and the prevailing mix of sales) averaging at about DM 4.50.

4.3 The above are C.I.F. West European port prices (Antwerp, Rotterdam, Bremen, Hamburg), and include an average payment of 7% for port fees and inland transport to purchaser's or distributor's warehouse, and E.W.G. import duties (presently 12.8%).

4.4 The actual amounts payable for part fees and inland transport and for E.W.G. import duties, are to be deducted by CARL GOETZ from the amounts payable to the Plant under clause 4.2 above, as per attached pro-forma.

5. Terms of Payment.

Payment shall be effected either on a "cash against documents" basis or against irrevocable documentary credit in favor of a bank chosen by the Plant, as shall be mutually agreed between the parties from time to time.

6. Delivery time.

CARL GOETZ will have first priority in delivery time of the Plant for export purposes, provided that such priority will not conflict with obligations of the plant existing at the time of receipt of the order.

7. Direct sales.

CARL GOETZ shall be entitled to a 1% commission for any order for products placed with the plant by a German customer other than by or through CARL GOETZ. However, CARL GOETZ shall have the right to add such customer to the list of his customers,

subject to the consent of the customer, and in such case the initial order shall also be carried through CARL GOETZ.

8. Change of Market situation.

This agreement is based on the assumption that there will not occur a substantial change in the supply and demand for the Products in the European market and in the supply of raw materials. Should such a change occur then each party shall be entitled to demand renegotiation of the terms of this agreement.

9. Location.

The parties note that should the plant be erected outside the pre 1967 boundaries, then difficulties might arise in marketing the products due to the sensitivity of the German Government and public regarding this problem, in this case CARL GOETZ shall be entitled to reconsider its entering into this agreement.

10. Duration.

This agreement shall come into force twelve months after the start of commercial production of Products by the plant and shall remain in force for a period of five years therefrom.

11. Termination.

Each party shall be entitled to terminate this agreement by sending a notice to the other party, in each of the following cases:

11.1. If there exist a "serious reason" according to German Law.

11.2. By reason of force majeure.

12. Arbitration.

Any dispute or claim arising out of the agreement or any document made in pursuance thereof shall be submitted to the arbitration of a single arbitrator, to be appointed by the parties in mutual consent. Should the parties not arrive at an agreement

regarding the personality of the arbitrator within 30 days after one of them demands arbitration, then the arbitrator shall be appointed by the Chairman of the Chamber of Commerce of Zurich, Switzerland.

13. Approval of the Controller of Foreign Exchange.

This agreement is subject to the approval of the Controller of Foreign Exchange of the State of Israel.

14. Notices.

The addresses of the parties for the purpose of this agreement shall be the following:

CARL GOETZ - CARL GOETZ G.m.b.H. Neu Ulm, Offenhausen, Lessingstrasse 1, West Germany.

SACHAROV - 120 H'Eshel Street, Herzlia - Pituah, Israel.

and any notice sent by registered mail, to any of the above addresses shall be deemed as delivered 6 days after dispatch.

IN WITNESS WHEREOF THE PARTIES HAVE HEREUNTO SET THEIR HANDS FOR SIGNATURE THIS ____ day of _____ 1973.

_____ _____

PROFORMA of todays average payment by CARL GOETZ for decorative laminated sheets - 1 sq. metre area measurement and 1 m/m thickness.

Average CIF West European Port
After E.W.G. Import levies
and Port fees, and European
Inland Transport — DM. 4.50

Less: 7% Port fees and
Inland transport — DM 450 x 100 / 107

Less: 12.8% E.W.G.
Import Levy — DM 4.20,56 x 100 / 112.8 — DM. 3.20,56

Net proceeds payable by
CARL GOETZ to SACHAROV
1 m/m thickness
1 sq. metre -
average present mix of
sales — DM. 3.72.8

Future prices are subject to market changes.

---

25 ביולי 1973

לכבוד
האלוף זורע
מנכ"ל מנהל מקרקעי ישראל
רח' שמאי 6
ירושלים

א.ג.,

בידי רשימה של 22 מתושבי קרית ארבע-חברון ו-14 לא-תושבים המבקשים לבנות להם בתים פרטיים בקרית ארבע.

הח"מ - ואחרים - פנו בגדון פעמים רבות אל שר השיכון, מבלי לזכות לקבל מענה כלשהוא. שר השיכון כנראה אינו משיב על מכתבים הבאים מקרית ארבע.

עד כמה שידיעת הח"מ מגעת, רכש המינהל קרקעות באיזור, ובין היתר במקום המיועד לפי התכנון לבניית בתים פרטיים - על הגבעה אשר כרגע עומד עליה מחנה הצבא.

הואיל וקניית אדמה אצל המקומיים אסורה, אין כל ברירה למי שרוצה לחיות כאן ולבנות לו בית, אלא לפנות בנדון למינהל.

מזר הרבר, שזה שנים פונים אנחנו לרשויות שונות תוך נכונות להשקיע מכספנו, אולם מכריחים אותנו להזדקק לדירות שנבנו בכספי צבור.

העדר אפשרות לבנות ולפתח (למגורים ואף למסחר) תוך שימוש באמצעים פרטיים, עשה מקרית ארבע "בעל מום", מקום שאינו מתפתח ולעולם לא יתפתח באופן נורמלי.

הנני מבקש מאת כב' להודיעני, האם המינהל מוכן למכור לי דונם קרקע מקרקעותיו בסביבות קרית ארבע לשם בניית בית פרטי.

מובן, שהמקרה שלי יהווה תקדים, ומיועד להיות כזה.

בכבוד רב,

א. העצני, עו"ד

העתק:
1.) שר הבטחון, הב אלוף משה דיין
2.) השר ישראל גלילי, משרד ראש הממשלה.
3.) שר השיכון, מר זאב שרף.

ערבות המדינה להלוואה למלון בקרית ארבע

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם , להמליץ בפני שר האוצר שייבקש מוועדת הכספים של הכנסת לאשר מתן ערבות המדינה להלוואה בסך 2,178,000 ל"י שתיבתן לחברת מלון קרית ארבע בע"מ על ידי החברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ, לצורך הקמת שלב א' של מלון בקרית-ארבע שיכלול 50 חדרים בדרגת 3 כוכבים ומסעדה. ההלוואה תיבתן בתנאי ולאחר שהיזמים , חברת מלון קרית ארבע בע"מ, ישקיעו תחילה סך של -500,000 ל"י מאמצעיהם העצמיים.

ד ב ר י ה ס ב ר

הכבירות הקמת מלון בן 3 כוכבים בקרית ארבע, שיכלול בשלב זה 50 חדרים, אושרו על-ידי משרד התיירות ויתר הגורמים הנוגעים בדבר וקיבלו מעמד של מפעל מאושר.

אומדן ההשקעה בתכנית כפי שאושרה הוא -3,450,000 ל"י.(לרבות 150,000 ל"י הון חוזר).

היזמים מקימי המלון הם חברת מלון קרית-ארבע ב"מ, בבעלות ה"ה אליהו משה אורבשטיין, ישראל אורבשטיין ויצחק רוזנבליט, מבני-ברק, שהיגם בעלי אולמי מודיעין, ר"ג.

החברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ אישרה ביום 1.5.73 הלוואה בסך 2,178,000 ל"י לחברה הנ"ל עבור התכנית האמורה, בתנאי שתתקבל ערבות המדינה להלוואה זו.

ההשקעה הכוללת הנאמדת כאמור ב-3,450,000 ל"י תמומן איפוא כדלקמן:

הון מניות בפרע	1,150,000 ל"י
הלוואת חברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ	2,178,000 ל"י (66% מ-3,300,000 ל"י ההשקעה למעט הון חוזר)
מקורות שונים להון חוזר	122,000 ל"י
סה"כ	3,450,000 ל"י

היזמים יחוייבו להשקיע תחילה סך של -500,000 ל"י מאמצעיהם העצמיים ורק לאחר מכן ישוחררו סכומי ההלוואה בהתאם להתקדמות העבודה בפרוייקט.

מקומו של המלון והבעיות המיוחדות הכרוכות בהקמתו והפעלתו מצדיקים מתן ערבות המדינה להלוואה זו.

מוגש ע"י שר התיירות

י"ח בתמוז תשל"ג
18 . 7 . 73

בספח 515כל

שר המסחר והתעשיה

ירושלים, 17/7/73

מס'

שר המסחר והתעשיה

י"ז בתמוז תשל"ב

17 ביולי 1973

1782

לכבוד
מר אליהו סחרוב
תעל - תעשיות עץ לבוד
רחוב מונסיפיודי 89
תל-אביב

מר סחרוב הנכבד,

בהמשך לשורות דיונים בדבר הקמת מפעל לפורמאיקה, הודיעך מר זאב בירגר, ב-1 במאי השנה, את התנאים בהם נראית לנו הקמת המפעל.

מאז פרש שמענו ממך דבר. לעומת זאת מגיעות אלי שמועות על טענותיך כאילו משרדי מכשיל הקמת המפעל בחברון.

כדי למנוע אי הבנות, הריני מודיעך כי אין למשרדי ההנגדות להקמת מפעל לפורמאיקה בחברון, בתנאי כי התכנית תהיה סבירה מנקודת הראות של המשק הלאומי.

אם יש לך תכנית כזו, אנא הגש אותה לבדיקתנו.

ב ב ו כ ה ,

חיים בר-לב

העתק: זאבבירגר

350

תיק פורמאיקה

1.5.73

לכבוד
מר אליהו סחרוב
תעל - תעשיית עץ לבוד
רח' מונטיפיורי 39,
תל-אביב.

א.נ.,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית, הננו לסכם את עמדתנו לגבי בקשתכם למפעל מאושר לייצור פורמיקה:

א. התוצרה הנוכחית שבשלב זה טרם גובשה למוכנית, נראית לנו כסבירה.

ב. התלטה סופית ניתן רק לאחר שההצעה תוגש כמוכנית מגובשת, ושכתובאת מהנ"ל לא יתולו שינויים משמעותיים בגובה ההשקעה, ובמחשיב הייצור.

ג. אנו נמייחס למוכנית בחיוב בתנאים הבאים:

1. חברת RESOPAL תכנס בשותפה במפעל הפורמיקה הנדון, אז:

2. א. ייחתם הסכם לקבלת ידע מחברת RESOPAL

ב. התגיאו אישור של חברת RESOPAL שמותה הכמות של התחמיקה, שתיוצר על ידכם, ושאר השוק בגרמניה, תשווק על-ידי RESOPAL ובתחירים כפי שנמסרו על-ידכם.

3. התחתונות עבור התלואה ינתנו על-ידכם.

בסידת והתוכנית תעמוד במתכן מנ"ל, יקבע למפעל מעמד של מפעל מאושר כמקובל - בתחום לאיזור בו הוא יוקם.

בכבוד רב,

ז. בירגר
מנהל תטיבת תעשיות קלות
ומרכז השרם הישראלי

העתק: לשכת השר - הר' ז'
המנהל הכללי
מר ידידיה כהן

ש מ ו ר

ירושלים, 16 ביולי 1973

סכום ישיבה בנושא קרית ארבע

התקיימה ב-10 יולי 73'

השתתפו: ראש הממשלה, השרים י. גלילי, ז. שרף
מ. גזית

- שר השכון מסר על מצב הבניה בקרית ארבע (רצ"ב הודעת שר השכון בועדת הכספים).

- שר הקליטה הודיע על הסכמתו לבניית 100 יחידות דיור מתקציב משרד הקליטה, בהתאם לסכום הישיבה עם ראש הממשלה מיום 10 באפריל 1973.

- שר השכון הודיע כי משרדו עורך תכנית מתאר חדשה לקרית ארבע ויביא במנין קידום בנין התשתית הדרושה לבנייה נוספת.

- הוטל על שר הפיתוח לקבוע בתאום עם הגורמים הנוגעים בדבר נושא קו החשמל לקרית ארבע (כמות החשמל, תוך התחשבות בצרכי ההתפתחות לעתיד, וכן צרכי העיר חברון) וחלוקת התקציב בין הגורמים המעוניינים.

מדינת ישראל

ה כ נ ס ת

מסקנות ועדת הכספים

בעניין "ביטוס ההתנחלות בקריית ארבע"

ביום ב' באדר ב' תשל"ג (6.3.73) החליטה ועדת הכנסת להעביר לוועדת הכספים את ההצעה לסדר-היום בעניין "ביטוס ההתנחלות בקריית ארבע" שהועלתה במליאת הכנסת על-ידי חבר הכנסת חיים קורפו ביום כ"ה באדר א' תשל"ג (27.2.73).

להלן מסקנות הוועדה:

א. ועדת הכספים רשמה לפניה את הודעת שר השיכון שמאז אוגוסט 1970 נבנו בקריית ארבע 234 יחידות דיור, גן ילדים, בית ספר, חנות, בית כנסת זמני ומכון חשמל ושנמצאים בשלב בנייה 214 יחידות דיור נוספות (ש-100 מהן תהיינה מוכנות במחצית הראשונה של 1974), כיתות גן ובית ספר נוספות, שתי חנויות ושלושה משרדים.

ב. בעת הדיון בתקציב לשנת הכספים 1973 רשמה לפניה ועדת הכספים הודעת שר השיכון שנוסף ל-100 יחידות הדיור בתקציב (שבנייתן תתחיל בימים הקרובים) ייבנו עוד 100 יחידות נוספות ועוד 100 במידה ומצב האמיטיות יאפשר את הדבר.

ג. הוועדה קובעת כי קצב הבנייה בקריית ארבע מניח את הדעת ורושמת לפניה הודעת שר השיכון שלפי הקצב הנוכחי יגיע מספר יחידות הדיור בשנת 1975 לכ-750. כן רשמה לפניה הוועדה שבתכנון המפורט נמצאים: 1000 יחידות דיור נוספות, מרכז מסחרי, מועדון נוער וכיתות נוספות בגן ובבית ספר.

ד. הוועדה שמעה בצער שרוב הבנייה בקריית ארבע מבוצעת על-ידי לא יהודים וכי אחוז היהודים בין המועסקים בכלל במקום קטן.
הוועדה סבורה כי מבחינת ביסוס הקרייה חשובה הכוונת יסודות יצרניים למקום לא פחות מאשר בניית מגורים והיא קוראת לגורמים המתאימים בממשלה לבדוק את הדרכים להגביר תעסוקת יהודים במקום.

ירושלים, ג' בתמוז תשל"ג
3 ביולי 1973

הצעת מיעוט

חברי הכנסת ש.ארליך, י.בדר, א.גולדשטיין, ד.מילמן וח.קורפו מציעים:

במקום הצעת הוועדה יבוא:

1. ועדת הכספים קוראת לממשלה לא להשהות עוד, מכל סיבה שהיא, את בנייתה, איכלוסה ופיתוחה של קריית ארבע.

2. הוועדה תובעת להחחיל, עוד בשנת הכספים 1973, בנייתן של יחידות דיור שישלימו 1000 יחידות דיור במקום.

3. הוועדה קוראת לממשלה לתכנן בנייתן של עוד 5000 יחידות דיור, כשלב ראשון, ולהקים מרכז לתעשייה ומלאכה בסדר גודל שיספק את צרכי האוכלוסיה במקום.

4. הוועדה מציעה לעודד הקמת בתי מלון ומרכזי קייט במקום.

5. הוועדה קוראת לממשלה לאפשר לכל יהודי הרוצה להקים את ביתו בקריית-ארבע לקבל חלקת אדמה למטרה זו.

לזכרון

שאלה בענין תורת לוי"ה בניגוד
לרבים.
בדבר באחרונה שלב הפרעה ומדבר
תורת.
אנו שומעים, כי מהלוים, כיון
שרש תורת אין

15.7

משרד השיכון
לשכת שר

MINISTRY OF HOUSING
THE MINISTER'S OFFICE

ירושלים, יב' בתמוז תשל"ג
12 ביולי 1973

אל : דני מרכוס
משרד ראש הממשלה

מאת: לשכת שר השיכון

הנדון: קרית-ארבע

1. לחברת משה"ב נמסרו 96 יחידות לבנייה כקבלן.
השטח והתכניות מוכנות ואפשר להתחיל בעבודה מיד.

2. ב-19.2.73 התקיימה ישיבה עם שר השיכון ועוזריו בהשתתפות מנהל משה"ב, מר יגר.
סוכם למסור 100 יחידות נוספות בקרית-ארבע במסגרת אמיסיה.
משרד השיכון התחייב לרכוש את הדירות באם לא ימכרו.
בינתיים חל עיכוב בביצוע אמיסיות בקרית-ארבע בהעדר החלטת הממשלה ולכן נעשים עכשיו צעדים למסור למשה"ב בניית 100 יחידות תוך כיבוד ההתחייבות על רכישתן. ההכנות יושלמו בתחילת חודש אוגוסט.

3. חברת משה"ב הסכימה לתנאים הקשורים בביצוע כולל מחירים, תכנון וכו' אך בקשה להחליט על 25.000 ל"י הלואה עומדת לכל דייר, דבר זה טרם סוכם.

4. חברת "רסקו" פנתה בכתב בדבר רצונה לבנות דירות באמיסיה בקרית-ארבע. כאמור אין עדיין החלטה בנושא אמיסיות בקרית-ארבע, אך שר השיכון הודיע שמשרדו ימסור עוד 100 יחידות אם תהיה החלטה עקרונית על אמיסיות בקרית-ארבע.

5. נציגי הנהלת "שיכון עובדים" בקרו בקרו בקרית-ארבע והודיעו על נכונותם לבנות במסגרת אמסיה, אך לא הודיעו בכתב החלטתם זו.

ב ב ר כ ה,

לשכת שר השיכון

י"א תמוז תשל"ג
11 ביולי 1973

אל ה' ח.גבתי
שר הפיתוח

הנדון: <u>קו חשמל לקרית-ארבע</u>

הנושא נדון עם ראש הממשלה בהשתתפות שר השיכון, במגמה להחיש את תכנון הקו והקמתו.

ראש הממשלה סכמה לבקשך לתאם את הגורמים השונים הנוגעים לנושא ולהביא לכלל הכרעה בדבר כמות החשמל (יש להביא בחשבון גם צרכי העיר חברון) וכן קביעת חלקם של הגורמים השונים במימון התכנית. התכנית בדבר כמות החשמל צריכה להביא במניין את צרכי ההתפתחות בקרית-ארבע ובאיזור.

ב ב ר כ ה ,

ישראל גלילי

15.7.73 **ט י ו ט א**

סיכום ישיבה בנושא קרית ארבע ביום 10.7.73

בהשתתפות: רוה"מ, השרים י. גלילי וז. שרף, מ. גזית.

(-) שר השיכון מסר על מצב הבנייה בקרית ארבע (ר"ב הודעת שר השיכון בועדת הכספים).

(-) שר הקליטה הודיע על הסכמתו לבניית 100 יחידות דיור מתקציב משרד הקליטה, בהתאם לסיכום הישיבה עם רוה"מ מיום 10.4.73.

(-) שר השיכון הודיע כי משרדו עורך תכנית מתאר חדשה לקרית ארבע ויביא במנין קידום בנין התשתית הדרושה לבנייה נוספת.

(-) הוטל על שר הפיתוח לקבוע בתאום עם הגורמים הנוגעים בדבר נושא קו החשמל לקרית ארבע (כמות החשמל, תוך התחשבות בצרכי ההתפתחות לעתיד, וכן צרכי העיר חברון) וחלוקת התקציב בין הגורמים המעונינים.

מוטקה,

הודעת שר הקליטה נמסרה לי ולשר השיכון תוך כדי המתנה לישיבה עם רוה"מ. לאחר שקבלנו הודעתו - שחררנו אותו מלהמתין לישיבה.

ישראל גלילי

ירושלים, ח' תמוז, תשל"ג
8 ביולי 1973

הצעה לסדה"י לישיבה בענין קרית ארבע בתאריך 10.7.73

בהשתתפות רוה"מ, והשרים שרף, פלד, וי. גלילי

1. סיכום מחייב שמכסת 100 דירות לעולים שתבנה ע"י משרד השיכון בקרית-ארבע תהיה ע"ח מכסת הדירות של משרד הקליטה.

2. סיכום שיבטיח שהתחייבות שר השיכון בכנסת לבנות השנה בקרית-ארבע 100 דירות על חשבונו ו-200 דירות על אמיסיה עם חברת משה"ב - תבוצע.

3. להבטיח תקציב להכנת תשתית באזור המחנה הצבאי או באזור הג'אברה. (הסכום הנדרש כ-8 מליון ל"י) התחלת הכנת התשתית השנה, לפני עונת הגשמים הכרחית, אם בדעתנו לבנות באופן רצוף בק. ארבע.

4. יש לבקש משר השיכון לתאם את הכנת שטח האזור התעשייתי עם משרד המסחר והתעשייה כדי למנוע עיוותים במבנה החברתי של קרית-ארבע.

5. להבטיח את חלק התקציב שמשרד השיכון חייב להקציב כדי לאפשר הקמת קו מתח גבוה לק. ארבע. הסכום המשוער בין 3 - 5 מליון.

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ט' בתמוז תשל"ג

9.7.73

אל: השר י. גלילי

הנדון: בניה בקרית ארבע

אדוני השר,

... לפי בקשתך הנני מעביר לידיך טיוטת המצע שהנני מחכוון להגיש בנושא הנדון, ללא הנספחים.

בברכה,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

אל: שר המשפטים

שר השיכון

השר י. גלילי

הנדון: בניה בקרית ארבע

כבוד השרים,

כ ל ל י

1. כמבוכם הנני מגיש לכם בזה הצעת הסדר, אשר באה:

(א) להתוות קווים לבסיס המשפטי של הבניה הנוספת בקרית ארבע;

(ב) לקבוע את ההסדרים המשפטיים בין הדיירים הקיימים במבנים שנבנו כבר לבין רשויות השלטון;

(ג) לקבוע את ההסדרים כנ"ל בין דיירים לעתיד לבין רשויות השלטון.

2. להלן אביא תאור תמציתי של נתוני הרקע המשפטיים וראשי פרקים של ההסדר המוצע.

3. כנספחים למכתבי זה מובאות הטיוטות של הצווים וההסכמים שנערכו לצורך ביצוע ההסדרים. מינהל מקרקעי ישראל יצטרך להשלים את האמור כאן ע"י הכנת הסכמים:

(א) בין הממונה על הרכוש הממשלי ביו"ש (שהוא איש המינהל) לבין משרד השיכון;

(ב) בינו לבין חברת שיכון שתבנה בקרית ארבע;

(ג) בינו לבין בונה פרטי;

(ד) בינו לבין משתכן בודד, בבנין שייבנה ע"י חברת שיכון או בונה פרטי אחר.

הנחיות בדבר הכללים, על פיהם יש לערוך הסכמים אלה נמסרו כבר למינהל מקרקעי ישראל.

ה ר ק ע ה מ ש פ ט י

4. השטח בו מדובר נתפס ל צ ר כ י ם צ ב א י י ם מכוח חמישה צווים שונים שהראשון בהם ניתן ביום י"ג בתמוז תש"ל (17 ביולי 1970) והאחרון - ביום כ"ט באב תשל"ב (9 באוגוסט 1972). תצלומים של צווי התפיסה מצורפים כנספחים א1 עד א5.
תפיסת השטח כאמור אינה מקנה לשלטון הצבאי את ה ב ע ל ו ת על השטח, אלא את החזקה בלבד; שלילתה של החזקה בשטח מבעלי הזכויות (היינו הבעלים, החוכרים או בעלי זכויות אחרים) מזכה אותם בתשלומים תקופתיים של דמי שימוש. תשלומים אלה משולמים כיום ע"י משרד הבטחון.

5. לאור הדין המקומי של אזור יהודה ושומרון (שאינו שונה בנקודה זו מבחינה עקרונית מן הדין הישראלי), נובע מן העובדה ש ה ב ע ל ו ת בשטח שנתפס, נשארת בידי הבעלים המקורי, כי מבנים או נטיעות שהוקמו על השטח הזה - הולכת הבעלות בהם אחר הבעלות בקרקע, היינו הבעלים של הקרקע הופך גם לבעלים של המבנה שהוקם עליה. יתר על כן, הכלל הוא כי מקום שהוקמו מחוברים, שלא בשגגה, על קרקע השייכת לזולת, שמים את ערך הקרקע לעומת ערך ה ח מ ר י ם מהם מורכב המבנה (קרי: ערכו של מבנה הרוס) והזוכה הוא בעל החלק ששוויו גדול יותר (חוק הקרקעות העותומני, סעיף 35; והשווה לענין זה עם סעיף 21 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969).

2/..

לשון אחרת, בהיעדר הסדר חוקי מיוחד, יטען הבעלים הערבי של הקרקע כי הבנין שהוקם על אדמתו שייך לו.

ה ה ס ד ר ה מ ו צ ע

6. ההסדר המוצע מתבסס על ה פ ר ד ה בין הבעלות ב ק ר ק ע לבין הבעלות ב מ ב נ ה:

הקמתם של מבנים על קרקע בשטח שנתפס לצרכים צבאיים ל א תנחיל לבעל הקרקע את הבעלות במבנה ובאותה מידה - לא תקנה לבעלים של המבנה זכויות בקרקע (נספח ב'). האמור כאן יחול כמובן גם על כל מחובר אחר, ולא רק על מבנה (עצים, כבישים, עמודים וכדו').

7. (א) לפי ההצעה יופקד הממונה על רכוש ממשלתי, שנחמנה מכוח הצו בדבר רכוש ממשלתי (מס' 59), גם על שטח שנתפס לצרכים צבאיים וכל פעולת בניה או החזקה במקרקעין בשטח זה תהיה טעונה ה ר ש א ה של הממונה. הרשאה זו יכול שתהא כללית או מיוחדת, בתנאים או ללא תנאים, אך אין הכוח לתתה עובר לידי אדם אחר זולת הממונה;

(ב) ההרשאות אותן יתן הממונה הן משלושה סוגים:

(1) הרשאה ל מ ש ר ד ה ש י כ ו ן לבצע פעולות פיתוח, בניה ואכלוס של השטח ובכלל זה לקבוע את גודל הדירות, מחיריהן ויעודן. קביעה זו שתעשה ע"י משרד השיכון תהיה כללית, גם אם לא תבוצע הבניה על ידיו, אלא ע"י חברת שיכון או ע"י בונה פרטי

(2) הרשאה ל ח ב ר ת ש י כ ו ן לבצע פעולות פיתוח ובניה, בתנאי שאושרה ע"י משרד השיכון ובתנאי שפעולותיה נעשות עפ"י הנחיות משרד השיכון בכל הנוגע לגודל הדירות, מחיריהן וייעודן

(3) הרשאה לבונה פרטי לבצע פעולת בניה בשטח עפ"י תכניות שמשרד השיכון יאשר

לשון אחרת, הרשאה מסוג (1) תנתן בכל מקרה ואם הבניה היא פתיחת תצטרף אליה גם הרשאה מסוג (2) או מסוג (3) הנ"ל.

8. הוקמו מבנים בעקבות מתן ההרשאות הללו, הרי תוקנה ה ב ע ל ו ת בהם לבונה, והוא יהיה רשאי להעביר את הבעלות לכל משתכן שיאושר ע"י הממונה היינו לאדם שמילא אחר התנאים להחזיק במבנה. החזקה במבנה כאמור, בין כבעלים ובין בדרך אחרת, טעונה איפוא הרשאה של הממונה לעצם ההחזקה, להבדיל מן ההרשאה לבנות.

9. המצב השכיח ביותר ניתן איפוא לתיאור כללי כדלקמן: משתכן שאושר ע"י משרד השיכון פונה לחברת שיכון שהקימה מבנים לאחר שקבלה לכך אישור ע"י משרד השיכון והרשאה של הממונה.

החברה מ ו כ ר ת למשתכן את המבנה, אבל הסכם זה כפוף לכך שהמשתכן יקבל מן הממונה הרשאה ל ה ח ז י ק במבנה. נוסח הסכם המכר מובא בנספח ד' ונוסח הסכם ההרשאה [illegible] מינהל מקרקעי ישראל.

10. לא יהיה רישום זכויות על המקרקעין הללו במשרד ספרי האחוזה הרגיל אלא במירשם ההרשאות אשר יתנהל ע"י הממונה. במירשם זה יבואו לידי ביטוי, פרט להרשאות שניתנו ע"י הממונה, גם זכויות הקשורות במחוברים שהוקמו בשטח, כגון בעלות במבנים ומשכנתאות על המבנים לזכות בנקים שנתנו הלוואות למשתכנים. צורת הניהול של המירשם תיקבע בתקנות שיותקנו ע"י הממונה.

11. (א) החזקה במקרקעין, בשטח שנתפס לצרכים צבאיים, ש ל א עפ"י הרשאה של הממונה, תהיה בעת ובעונה אחת הסגת גבול, היינו עבירה פלילית, שניתן יהיה לדון בה בפני בימ"ש בישראל מכוח חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (השטחים המוחזקים - עזרה משפטית) תשל"ג-1972, או בפני בית משפט צבאי, וכן עילה לפינוי של המחזיק ע"י הממונה;

(ב) על החלטה בדבר פינוי כזה ניתן יהיה לערור בפני ועדת עררים, אשר קיימה ופועלת כבר בשטח, לצורך מטרות אחרות;

(ג) ראינו להבחין בין מצב בו מדובר במשיג גבול גרידא, שלא נעשה אתו כל הסכם הרשאה, לבין החזקה במקרקעין שיש עמה סכסוך באשר ל פ י ר ו ש ו של הסכם ההרשאה. הפינוי המינהלי מתייחס למצב הראשון בלבד, בעוד שסכסוך סביב תקפותו או פירושו של הסכם ההרשאה יידון אך ורק בבית משפט בישראל. לשם כך מופיעה בהסכמי ההרשאה שפורטו לעיל (פסקאות 7 ו-8) הוראה לפיה מסכימים הצדדים שבית משפט בישראל ידון בכל סכסוך ביניהם.

12. בהעדר הרשאות שניתנו עד כה ע ל ו ל היה להיווצר מצב בו אלה המתגוררים כעת בקרית ארבע ייחשבו עוברי עבירה וצפויים לפינוי ביום היכנס הצו לתקפו. מוצע איפוא (נספח ב', סעיף 3) להתנות את תחולת הצו עליהם באכרזה שיתן הממונה, בה יקצוב תקופה של 90 יום כדי לאפשר להם להתחום עמו על הסכמי הרשאה. חלפה התקופה - יחולו עליהם הוראות הצו במלואו.

13. נקודה אחרונה אשר טעונה הסדר מתייחסת לאותם בעלים ערביים של המקרקעין בשטח, אשר בעקבות הבניה שנעשתה במקום החליטו למכור בעלותם את הקרקע, תמורת תשלום. כפי שנמסר לנו הרי בכל המקרים הללו לא נעשה הדבר בהסכם מכר שנרשם במשרד ספרי האחוזה, אלא ביפוי כוח בלתי חוזר, שלא נרשם כאמור. נתעורר ספק אם לפי הדין המקומי באזור יהודה ושומרון יפה כוחו של ייפוי כוח בלתי חוזר גם לאחר שנותן יפוי הכוח נפטר.

מקום שזכויותיו של צד ג' (זולת נותן יפוי הכוח ומקבלו) תלויות בדבר, אין תקפו של המסמך פוקע במותו של הנותן, אך כאשר לא הוענקו זכויות לצד ג', אלא יפוי הכוח נשאר בידי מקבלו - ספק אם אינו פוקע במות הנותן, לפיכך הוכנסה בצו (נספח ב') הוראה כי מקום שניתן, בחמורה, יפוי כוח לשם העברת הבעלות בנכסים בשטח שנתפס לצרכים צבאיים, לא יהא תוקף לכל הוראה של הדין המקומי אשר מתנה זכות, הנובעת מפעולה כזאת,ברישום או גורעת ממנה בשל אירוע שאינו בשליטת הממונה.

14. מינהל מקרקעי ישראל צריך כאמור להשלים הכנת מסמכי ההרשאה הספורטים בסעיף 3 לעיל.

מדינת ישראל

משרד המסחר והתעשיה

תאריך 9.7.73

2
מספר

אל : השר

מאת: ש. בכר

הנדון: <u>תכניות פיתוח תעשיתיות בקרית ארבע</u>

1. בקרית ארבע הוקמו עד כה מבנים בשטח כולל של 5500 מ"ר. מבנים אלו מאוכלסים ע"י 17 מפעלים ובתי מלאכה.

2. בשלב סיום בניה נמצאים עוד מבנה אחד על שטח 900 מ"ר המיועד לקלוט 6 בתי מלאכה בינוניים. איכלוסם יחל בסוף אוגוסט ש.ז.

3. בשלבי תיכנון נמצאים:

א. איזור תעשיה על שטח של כ-100 דונם בו מתוכננת הקמת 5-4 מפעלי תעשיה גדולים. התשתית תבוצע על ידנו ואילו הבניה תעשה ע"י המים.

שתי תוכניות תעשיתיות לאיזור זה אושרו. מפעל (שלוחה) של מנועי בית שמש ומפעל נוסף מתכתי לייצור ציוד.

ב. מרכז למלאכה נוסף על שטח של כ-3000 מ"ר.

מרכז זה יאכלס בתי מלאכה בינוניים בכל ענפי המלאכה. כיום יש כ-30 בקשות לקבלת מבנים במרכז זה.

התוכניות המפורטות בסעיף 3 תבוצענה בשנת התקציב הבאה.

בברכה,

ש. בכר.

המשרד הראשי
ירושלים 91000 רח' אגרון 30 ת"ד 299 טל' 227241

משרדים מחוזיים
ירושלים 91000 רח' בן-יהודה 3 ת"ד 299 טל' 227241
תל-אביב 61140 רח' מוא"ה 76 ת"ד 14021 טל' 614611
חיפה 31000 רח' העצמאות 82 ת"ד 1656 טל' 40921
באר-שבע רח' הרצל 118 ת"ד 81 טל' 2387 (חט' המזון טל' 3545)

השר ישראל גלילי

8.7.73

אל כל המחלקות
מחוז צפון

שלום רב,

בהמשך לפגישה אני נזקק לדעתכם ולכל הנתונים בנושא הבניה בצפון. אודה לך מאד אם תשגר אותם – לפגישה שתתקיים ב – בבקר הבא לשם קבלת תמונת מצב בנידון ב. אם לא תשגרו לי דבר לפני כן, אשמח אם תביאו עמכם את הנתונים לפגישה.

בברכה,

[signature]

מדינת ישראל

משרד הפנים

לשכת המנהל הכללי

ירושלים, א' תמוז תשל"ג
1 יולי 1973

אל: מר צבי טרלו, המנהל הכללי, משרד המשפטים

הנדון: צו כינון מינהלת קרית ארבע

הנני מציין בצער, שעוד טרם קבלתי כל ידיעה בדבר הסרת העכוב מצד כב' שר המשפטים, לפרסום הצו בדבר כינון מינהלת קרית ארבע.

הצו היה תוצאה של דיונים ממושכים מאד, עד שלבסוף גובש בצורה שגובש.

זה כשנה קיימת מינהלת קרית ארבע, אך ללא כל סמכות חוקית.

התוצאה - חופעות של הפקרות צבורית בקרית ארבע, מבלי שלמינהלה תהיה כל אפשרות של הסדרת העניינים בהעדר סמכות חוקית.

לדוגמא: נפתחו עסקים בתוך דירות פרטיות, כולל "מסעדה", ללא כל הענות לדרישות החברואה והפקוח על המזון; מבנים חריגים ללא רשיון ועוד; והמינהלה, החייבת למלא תפקיד של רשות מקומית, נעדרת כל סמכות חוקית לטפל בחריגות אלו.

אי-מתן תוקף לצו, מגביר חשדות המתנחלים שיש "קנוניה" ממשלתית נגד התפתחות קרית ארבע, ושזוהי עוד אמתלא להצר צעדיהם.

הסברתי לך דברים אלה בשיחתנו, כדי להצביע על הדחיפות שבפרסום הצו, הנותן תוקף חוקי לפעולת המינהלה.

הנני חוזר ומבקש לזרז את הדיון בצו, כדי לאפשר פרסומו בהקדם.

ב ב ר כ ה ,

יצחק גבירץ
עוזר בכיר למנ"כל

העתק ללשכת השר י' גלילי
לאוף ש' גזית, משרד הבטחון
מפקדת אזור יהודה ושומרון
קמ"ט פנים, אזור יהודהושומרון

[illegible]

[illegible]

[illegible]

234
214
96

לדוגמא

100 קלצ

100 שלם אחוזים — 100 שלם אחוזים

שים לב: 81 מהווים כ אחוז מה מ"ו

תשובה: 81 מהווים כ אחוז מה מ"ו

ס"מ

כי אחד משבעה - 14%

מ"ז סיוון תשל"ג
17 ביוני 1973

נתונים לדיון בועדת הכספים 18.6.73
בנושא ביטוח ההתנחלות בקריית ארבע

שלב א' - באכלוס

234 יחידות ומוסדות ציבור

200 יחידות מאוכלסות בתנאי שכירות
12 דירות מוסדות ציבור
11 דירות לישיבה ללימוד תורה
2 דירות מוקפאות לצרכים חינוכיים
9 דירות נשוחות בטיטול משפטי
234

ביה"ס 6 כיתות
גן ילדים 2 כיתות
חנות 150 מ"ר
בית כנסת זמני
מבנן חשמל חרום

שלב ב' - בנגייה (עבודות שלד)

214 יחידות
ביה"ס 6 כיתות, חדר אוכל ומטבח
אולם התעמלות
גן ילדים 2 כיתות
2 חנויות ו-3 משרדים כ-130 מ"ר

שלב ג' - תקציב 1973 (לאחר סיום הישובים ויחידות כללי)

96 יחידות
גן ילדים 2 כיתות

בתכנון מפורט באתר הנוכחי

1. מרכז מסחרי: מרפאה, סופרמרקט, חנויות למשרדים, דואר, בנק, מסעדה ובית קפה, תחנת תדלוק וכו', בשלב א' - 350 מ"ר.

2. יחידות מגורים:

500

3. מוסדות ציבור:

בית"ס מקיף

גן ילדים 2 כיתות

מועדון נוער

בתכנון בינוי ופתוח באתרים נוספים

600 יחידות במחנה הצבאי כולל בנייה פרטית נמוכה

800 יחידות בגבעת טערת המכפלה

תקציב דרוש לפיתוח מראש לג"ל

600 יחידות x 7,000 לי ליחידה - 4,200,000 לי

800 יחידות x 7,000 לי ליחידה - 5,600,000 לי

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה ד' סיון תשל"ג

רשום

לכבוד
לשכת השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
ירושלים

למר סיני שלום,

בהמשך לשיחתנו בנושא זרוז הקמת המלון שיוזם מר רוזנבליט, הריני ממציא לך העתק מכתב שנתקבל לאחרונה מעו"ד המייצג את המשקיע.

ממכתב זה מסתבר כפי שאמרתי לך שנדרשת ערבות המדינה על ההלוואות.

אודה לך באם תכנס לעובי הקורה של בעיה זו.

בכבוד רב,

עמוס בן-שפר
הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

עבש/טר

ITZHAK ARTZI, ADVOCATE
5, BEERI ST., TEL-AVIV, ISRAEL

יצחק ארצי, עו"ד
רחוב בארי 5, תל-אביב

PHONE 221186 טלפון
PRIVATE 443507 פרטי

TEL-AVIV 1973 במאי 21 תל-אביב

לכבוד
ס/אל צבי מרחב
המינהל המקומי
חברון

א.מ.נ.,

לפי בקשתו של מר רוזנבליט, מיזמי "מלון חברון קריית-ארבע", הנני מתכבד להודיעך כדלהלן:-

1. התכנית של המלון על כל צדדיה, אושרה בוועדת ההשקעות של משרד התיירות - הזרוע המבצעת של המשרד - החברה לפיתוח מפעלי תיירות אשר עליה לבצע את המימון, התנתה שיועבר להלוואות גם ערבות המדינה.

2. סידור זה כרוך בפרוצדורה המהייבת החלטת ועדת הכרים לענייני כלכלה וועדת הכספים של הכנסת.

3. נמסר לנו כי בעקבות פניותינו, מטפלת המחלקה המשפטית במשרד התיירות בהכנת החומר לקראת הבאתו להכרעה בשתי הוועדות דלעיל.

בתום הטיפול ניתן יהיה לפתוח במו"מ על דרכי ומדרי המימון.

בכבוד רב,

יצחק ארצי, עו"ד

העתקים: הרב לווינגר - חברון
מר י. רוזנבליט - בני-ברק

מדינת ישראל

משרד המשפטים

ירושלים, י"ב באייר תשל"ג
14. .73

שמור / דחוף

סיכום דיון בענין רכישת מבנים בקרית ארבע

נכחו: היועץ המשפטי לממשלה
מר יוסף חרון, מנכ"ל משרד המכון
ד"ר אריה מטראוס, היועץ המשפטי למשרד המכון
מר שמריהו כהן, משרד המכון
מר אביעזי ספיר, היועץ המשפטי למינהל מקרקעי ישראל
סא"ל דב שפי, מפקדת פצ"ר
סא"ל מבתאי זיו, היועץ המשפטי, מפקדת יהודה ושומרון
מר זאב אפיק, משרד המשפטים
מר צבי כהן, משרד המשפטים

סוכם:

1. סיכום דיון זה חל על מקרקעין ביהודה ושומרון שהוצא לגביהם צו תפיסת מקרקעין לצרכים צבאיים ואשר מיועדים לאכלוס.

2. הצו בדבר רכוש ממשלתי יתוקן באופן שיתיקבע בו סמכותו של הממונה על רכוש ממשלתי לנהל את הרכוש שנתפס על פי צו תפיסת מקרקעין, למטרת רכוש זה לבניה עפ"י הסכמים ולעשות כל הפעולות שנתכוונו לכלול בשעתו בצו ההרשאה לממונה.

3. ייערך הסכם בדבר הקמת מבנים על הקרקע בין הממונה על רכוש ממשלתי לבין משרד המכון או גורם אחר אשר קיבל אישורו של משרד המכון לכך.

4. א. המשתכן יתחתום עם משרד המכון או עם הגורם האחר שאושר כנ"ל, הסכם לרכישת המבנה ובמקביל יתחתום עם הממונה על רכוש ממשלתי על הסכם ההרשאה, אשר מכוחו תוענק לו הזכות להשתמש במבנה בהתאם לתנאים שיקבעו בהסכם ההרשאה;

ב. תהא זיקה בין הסכם הרכישה להסכם ההרשאה ויצויין בהם כי תוקפם תלוי בחתימת המשתכן על שני ההסכמים כאחד;

ג. משתכן פרטי שאושר ע"י משרד המכון לצורך בניה לעצמו, יחתום הסכם ישיר עם הממונה על רכוש ממשלתי ועל הסכם ההרשאה.

5. מר צבי כהן, מר זאב אפיק, מר אביעזי ספיר, ד"ר אריה מטראוס, סא"ל מבתאי זיו וסא"ל דב שפי יקבעו את מתכונת ההסכמים הנזכרים לעיל ויעבירוה לאישורו של היועץ המשפטי לממשלה.

6. נותרת בעיית הבעלות על המקרקעין ובעקבותיה השאלה מה יהיו זכויותיו של הבונה והמשתכן כאשר יבוטל צו התפיסה הצבאי של השטח. אם תתעורר הבעיה - ורק במקרה כאמור - תיבדק עם שר האוצר האפשרות להעניק ערבות לבנקים הנוגעים בדבר, למקרה שזכותם תיפגע בשל העובדה שמקבלי המשכנתאות אינם בעלי הקרקע.

7. סיכום דיון זה חל על מחתכנים אשר טרם חתמו עם מחרד החכון על חוזה תכירות לגבי מבנים בשטח חתפוס באמור.

8. יעמח מאמץ להחחים כנ"ל גם מחתכנים תכבר קבלו דירות וכבר גרים בהן.

9. אחרי הכנת ההסכמים יבוא הנוחל המוחוה כאן לאיחור החרים הנוגעים בדבר.

ב ב ר כ ה,

מוסיה ארד
עוזרת ראשית ליועץ המשפטי לממשלה

שיחה טלפונית עם גדעון נאור - עוזר למנכ"ל שיכון עובדים

בתשובה לשאלתי הודיע לי שחברת שיכון עובדים תדון בצורה חיובית בכל הצעה לבנות עד 100 דירות בקרית ארבע במידה ויועמד לרשותה שטח (גם ללא הכנת תשתית) שתהיה רשאית להחכיר אותו לרוכשים פרטיים לפי אותם התנאים המקובלים בישראל ביחס לאדמות מינהל מקרקעי ישראל. כמו כן חברת שיכון עובדים תבקש מהממשלה לתת לה את כל ההקלות הניתנות לחברות שיכון הבונות באיזורי פיתוח.
על דעת שנינו היתה זו שיחת בירור שאינה מחייבת לא את השואל ולא את הנשאל.

14.2.73

רשם: סיני.

שיחה עם עוזי נרקיס ביום 14.5.73

הנדון: הקמת מרכז קליטה בקרית-ארבע

עוזי נרקיס מודיע לי שהוא יהיה מוכן, באם לא תהיה התנגדות הממשלה, להקים מעון עולים בקרית ארבע בחיקף של 20-30 דירות. מעון העולים יספק לעולים שיכון, לימוד עברית וידאג לכל מחסוריו. הסוכנות מוכנה לבצע תכנית זו מיד לאחר שיעמידו לרשותה 20-30 דירות בתנאי שכירות.

רשם: טיני.

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה ח' אייר תשל"ג
10.5.73

לכבוד
יו"ר הועדה להתישבות בשטחים
מר ישראל גלילי

כב' השר,

הנדון: רכישת המבנים במחנה הצבאי שליד קרית-ארבע

כהמשך לפניותינו בע"פ בנושא רכישת המבנים במחנה הצבאי שליד הקריה במטרה להקים במקום מרכז קליטה, ברצוננו לדווח לך כי בבקורו של מר עוזי נרקיס וראשי מחלקת העליה של הסוכנות היהודית בקרית-ארבע הביעו ראש המחלקה ועוזריו את מלוא רצונם שיוקם במקום מרכז קליטה.

הם מכירים בחשיבות הלאומית להביא עולים למקום וכן באתגר החלוצי העומד בפני העולים אשר יעברו לקריה.

אי לזאת נודה לכב' השר אם יעשה כל שביכולתו למען רכישת המבנים של המחנה. היות ופינוי המחנה יתקיים בע"ה ביום 1.7.73.
לכן ענין זה דחוף ביותר ונודה לכב' אם יוכל לטפל בנושא זה בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,

מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

מל/טר

המסמך המקורי הושאל למוזיאון ישראל לצורך תערוכה, אוגוסט 2008

מדינת ישראל

משרד השיכון

מחוז ירושלים

תאריך: ו' אייר תשל"ג
8 במאי 1973

מספר:

אל
מר א. עזריהו
לשכת השר גלילי

הנידון: כביש גישה, בנייה פרטית – קרית ארבע

בהתאם לבקשתך הטלפונית מ-30.4.73 אני מעביר לך בזה פרטים בנידון:

1. כביש גישה

הכביש הנוכחי המחבר את כביש ירושלים – חברון לקרית ארבע הוא כביש כפרי, ארוך, צר ומפותל העובר בשטח שאין לו בגישות לחכנית המיתאר של קרית ארבע, בעבר קרו בו תאונות וכן נפחחה בו לא פעם אש על רכב שנע לקרית ארבע בלילה.

בהתאם להחלטה של ועדת חברון לסלול כביש גישה חדש שיקצר את המרחק בקו ישר מקרית ארבע לכביש ירושלים – חברון כחלק מחכנית המיתאר פנינו למפקדת יהודה ושומרון ולמחאם הפעולה בשטחים ולאחר שקבלנו אישור עקרוני, נגשנו לחכנון ראשוני.

החואי המוצע הועבר למפקדת יו"ש ולהפתעתינו קבלנו חשובה שלילית חוך הפנייה לראש הממשלה.

2. מצורף בזה פניית מפ' יו"ש בנושא בנייה פרטית.

חשובת משרד השיכון מוחנית בהסכמת מינהל מקרקעי ישראל לייעוד השטח המחוכנן לבנייה פרטית.

עם זאת ביטול הערבות הפוליטית בפניית יו"ש אינו מובן.

אנו מזמנים ישיבה לסיכום נושא מכירת הדירות וכל הכרוך בזה עם הגורמים הנוגעים בדבר.

ב ב ר כ ה,

שמריהו כהן
ס/מנהל מחוז ירושלים

העתק: מנהל המחוז

שכ/דש

[redacted]

[redacted]

[redacted]

מ ו ג ב ל

מפקדת אזור
יהודה ושומרון
לשכת המפקד
טל' 225202
מס (145) 136
15 נסן תשל"ג
אפר' 1973

קמ"ט אפוטרופוס
משרד השכון / מחוז ירושלים/ מריהו כהן
המפקד

הנדון: בניה פרטית בקרית - ארבע

1. לצורך בדיקת הנדון דרושים לנו הפרטים הבאים:

א. קמ"ט אפוטרופוס

1. היש שטחים שהם בבעלות הממשלה בתחומי קרית ארבע (האיזור התפוס).
2. אתור מדוייק של השטחים (קנה מידה 2500 : 1) רצוי.

ב. משרד השכון

1. אתור שטחים המיועדים בהתאם לתכנונם לבניה פרטית.
2. האם מוכן משרד השכון להעמיד שטחים אלה לרשות פונים שונים בענין זה, בדומה למקובל בישראל, ולהתיר להם בניה פרטית ללא ערבות פוליטית.

2. תשובתכם עד 29 אפריל 73.

זאב עצמון אל"מ

טגן מפקד האזור

מ ו ג ב ל

18.4.73

<u>תקציר שיחה שהתקיימה במשרדי ביום ד' 18.4.73 בשעה 17.00 עם ש;</u>

1. נמסרה סקירה על הבעיות החוקתיות שהועלו ע"י נציגי משרד הבטחון בישיבה של נציגי משרד השיכון, מנהל מקרקעי ישראל ומשרד הבטחון, שעל סדר יומה היה נושא הבניה בקרית ארבע.
האלוף ש. גזית ותא"ל ורדי הודיעו שלאחר החלטת הממשלה אין הם רשאים לתת אישור לבניה נוספת בקרית ארבע על השטח התפוש לצרכי בטחון וטרם נרכש.
~~xxxx

ירושלים, ט"ו בניסן תשל"ג
11 באפריל 1973

א ל : שר השכון
מאת : המנהל הכללי

הנדון : <u>קרית ארבע</u>

ר' נא הסכום המצ"ב שנתקבל בדיון אצל ראש הממשלה. אפנה תשומת לבך לסעיף 2.

ב ב ר כ ה,

מרדכי נזית

העתק : השר נ. פלד
השר י. גלילי

11 אפריל, 1973

קרית ארבע - אכלוס ע"י עולים

דיון ב-11 אפריל 1973.

השתתפו: ראש הממשלה; השר ג. פלד; השר י. גלילי; מ. גזית.

סיכום:

(1) המשרד לקליטת העליה יודיע למשרד השכון כי הוא מסכים כי מתקציב עולים שלו יבנו 100 יחידות דיור.

(2) אם כעבור תקופת זמן סבירה לא יהיו עולים משתכנים לדירות אלו הן תאוכלסנה ע"י מועמדים של משרד השכון והמשרד לקליטת העליה יקבל תמורת דירות אלה במקומות אחרים מספר דירות שווה לזה אשר יוחזר למשרד השכון.

(3) המשרד לקליטת העליה יפעל לאכלוס יחידות הדיור הנ"ל בעולים.

העתקים: השר ג. פלד
השר ז. שרף
השר י. גלילי

מדינת ישראל

משרד החוץ
ירושלים

תאריך: 3.4.73

מספר:

אל: השר ישראל גלילי

מאת: מ. ששון, סמנכ"ל/משה"ח

הנני מצרף בזה נאום (תרגום ומקרא)
השיך מוחמד עלי אל-ג'עברי שנישא
בפני שה"ח ופמליתו וכן באזני נכבדי
האזור בעת ביקור שר-החוץ בחברון
ביום 21.3.73.

ב ר כ ה,

משה ששון

כבוד שר-החוץ הנכבד,

ברכות וכבוד,

הנני מקדם פניכם במיטב הברכות. אני תקווה שביקור זה, שהוא הראשון אחרי מלחמת יוני, יהווה התחלה המבשרת טוב וברכה, שתשא פירותיה. הנני מתפלל לאללה שיצליח דרכינו כולנו לטובת האומה ואושרה.

כבוד השר,

עברו עלינו שש שנים תחת הממשל הצבאי שהביאה לנו מלחמת יוני, ושגרמה להרחקת הבן מאביו, האח מאחיו, הבת מהוריה והאשה מבעלה; האנשים נעשו לפזורים בכל מקום.

העם, כבוד השר, אינו צד במלחמה בין המדינות הערביות וישראל ולעולם אין שואלים בעצת העמים בעניינים כאלה.

בעיתנו נדונה דיון מפורט בכל המישורים, בליגה הערבית, באו"ם ובמועצת הבטחון, ונתקבלו לגביה החלטות רבות, אבל למרבה הצער לא נעשה דבר לביצוע אף החלטה מהן.

הנכם, כבוד השר, קוראים לשלום ומטיפים לו. רבתה ציפייתנו ופקעה סבלנותנו כשישובים מוקפים מסביבנו, וכשרכישת קרקעות בגדה המערבית עומדת להיות מותרת, דבר שאנו מוחים עליו ואיש לא יסכים לו. אנו מקווים שהקריאה לשלום תתורגם למעשה כדי שכל בעת זכות יוכל לממש זכותו ועל-ידי כך תיכון אחווה וידידות בין שתי האומות.

בעלות איש למטוס, גובר הפחד בלבו פן ישלח מי מהנוסעים לפעולה להפלת המטוס - ובנוסעו במכוניתו, מקנן החשש בקרבו שמכוניתו תעלה על מוקש וילך לעולמו. השלום טוב לכל בני האדם, והמלחמה הנה הרת הרס ויסורים.

לכן, אנו מבקשים ממעלתכם שתפעלו למען השכנת שלום בר-קיימא ומכובד, שלום אמת וצודק, לא הישראלים ולא הערבים יוכלו לשאת נשק עד אין סוף. אינני חושב שיש טעם לחיים בצל הרובה והתותח.

כבוד השר,

העם הערבי בגדה המערבית תומך במדינות הערביות בדרישתן לביצוע החלטת מועצת הבטחון. ואנו רואים בגדה המערבית חלק בלתי נפרד מהממלכה הירדנית ההאשמית. החוקים הבי"ל אינם מתירים לשום מדינה לשלוט בכח על אדמות מדינה אחרת, חברה באו"ם ובמועצת הבטחון.

כבוד השר,

העיר ירושלים קדושה לכם, לנו ולאחינו המאמינים בישו, אף מוסלמי לא יכול לעלות לרגל אליה כשהיא במצב זה. לכן, אני תקווה כי שני הצדדים יבינו את המצב לאשורו יעשו יחדיו לטובת אומותיהם ועמיהם.

כבוד השר,

לא נעלם מכבודכם, כי העם הפלסטיני נאבק ונלחם רבות להשגת חרותו ועצמאותו. אחרי מלחמת 1948 החליטו תושבי הגדה המערבית להתאחד עם הגדה המזרחית, ולחיות מתוך רצונם החופשי תחת הכתר

ההשמי. מעולם לא היה הצבא הערבי צבא כיבוש בגדה המערבית. הממשלה והצבא הורכבו ממזרח וממערב ומזכותו של העם אחרי מלחמת יוני להחליט על גורלו. דבר זה, לא יוכל להתממש אלא אם תוחזר הגדה המערבית לגדה המזרחית, או תועמד תחת פיקוח בי"ל כדי לשהעם יוכל לומר דברו בחרות מלאה. העמים לא יוכלו לסבול המשך מצב זה של לא מלחמה ולא שלום. לכן אני מקווה שהאומה הערבית השקול הרבה, תפעל לטובתנו לא תהפוך אותנו ל"גלימת עות'מאן" (החליף עות'מן נרצח ותומכיו נופפו בגלימתו בקראם לנקם באויביו - המתרגם). אני מקווה כי העם הישראלי יחיחס אלינו כאל עם תרבותי שאינו נופל בתרבותו והינוכו משאר עמי העולם.

לסיום, חוזר אני ומברך אותך, כבוד השר, ואת בני פמליחך ומתפלל לאללה שיעשה למען תנוח ההשראה על שני העמים כדי שיתנוסס דגל השלום על ארץ השלום, מקום ההתגלות ומשכב הנביאים.

אני מקוה שלא הכבדתי בהאריכי בדברי, עליכם השלום ועל כל הנוכחים.

מוחמד עלי אלג'עברי

ראש עירית חברון

21.3.73

بسم الله الرحمن الرحيم

بلديـــة الخليـــل
الهاتف : ٢٥٦ / ٥١٧
صندوق البريد : ٦

الرقم : .....
التاريخ : ١٩٧٣/٣/٢١

معالـــي وزيـــر الخارجيـــه المحـــترم

تحيـه وأحتراما وبعـــد :-

فاني اذ ارحب بكم اجمل ترحيب ، ارجو أن تكون هذه الزيارة التي هي الاولى بعد حرب حزيران فاتحة خير وبركه ، وأن تؤتي اكلها وتعطي ثمارها ، راجيا من الله أن يوفقنا جميعا لما فيه خير الامـــة وسعادتها .

معالي الوزيـــر :

لقد مضى علينا نحوا من ست سنوات ونحن تحت الاحكام العسكريه التي اوجدتها حرب حزيران ، والتي سببت في تباعد الابن عن أبيه والاخ عن اخيه ، والبنت عن والديها ، والزوجـــة عن زوجها ، واصبح الناس في كل واد يهيمون .

ان الشعب يا معالي الوزير لم يكن طرفا في الحرب بين الدول العربيه واسرائيل ، فالشعوب دائما لا تستشار في مثل هـذه الامور .

لقد بحثت قضيتنا بحثا كافيا وافيا على جميع المستويات وفي جامعة الدول العربيه وفي اروقة الامم المتحده وفي مجلس الامن وصدرت بحقها القرارات الكثيره ، ولكن بكل أسف لم يعمـــل على تنفيذ اى قرار مـــن هـذه القـــرارات .

انكم يا معالي الوزير تنادون بالسلام وتدعون اليه ، ولقد طال انتظارنا وفرغ صبرنا والمستوطنات تقام من حولنا ، وبيع الاراضي في الضفة الغربيه اوشك ان يكون مباحا ، الامر الذى نحتج عليه ولا يقبله احد ، فنرجو ان تترجم هذه الدعوة للسلام الى حقيقة واقعه ، ليستطيع ان يصل كل ذى حق الى حقه وهذا يتم التآخي والتوادد بين الامتين .

فاذا ركب المرء الطائرات تشتد ضربات قلبه خوفا من أن يبعث من الركاب من يعمل لاسقاطها واذا سار في الطريق يخشى ان تصطدم سيارته بلغم يرسله الى دار القرار ، فالسلام فيه الخير للخلق عامه ، والحرب فيها الدمار والشر والويلات .

فلذا نرجو من معاليكم ان تعطوا لسلام دائم مشرف ، لسلام حقيقي عادل ، لانني اعتقد ان لا حرب ، ومع هذا وذاك ، فلن يستطيع الاسرائيليون ولا العرب ان يحملوا السلاح الى مـــا شاء الله ، ولا اعتقد ان للعيش لذه في ظل الهندقية والمدفع .

معالـــي الوزير :

ان الشعب العربي في الضفه الغربيه يؤيد الدول العربيه بطلبها تنفيذ قرار مجلس الامن والضفة الغربيه نعتبرها جزء لا يتجزأ من المملكة الاردنية الهاشمية ، ولا تجيز القوانين الدولية لاى دولة ان تستولي بالقوه على اراضي دولة اخرى ، هي عضو في هيئة الامم ومجلس الامن .

يتبع/ ٠٠٠٢

بسم الله الرحمن الرحيم

بلدية الخليل
الهاتف : ٢٥٦ / ٥١٧
صندوق البريد : ٦

الرقم : .....
التاريخ : .....

(٢)

يا صاحب المعالي :

ان مدينة القدس هي مقدسة عندكم وعندنا ، وعند اخواننا أتباع عيسى ، ولن يستطيع اى مسلم ان يحج اليها وهي بهذه الحاله ، ولذا ارجو ان يتفهم الطرفان حقيقة الامر وان يعملا معا لصالح امهم وشعوبهم .

معالي الوزير

لا يخفى على معاليكم أن الشعب الفلسطيني قد ناضل وكافح الكثير الكثير لينال حريته واستقلاله وبعد حرب سنة ١٩٤٨ ، قرر اهالي الضفة الغربيه الوحدة مع الضفة الشرقيه بطوعهم واختيارهم تحت التاج الهاشمي ، ولم يكن الجيش العربي في يوم من الايام جيشا محتلا للضفه الغربيه بل كانت الحكومة والجيش من الشرق والغرب ، ومن حق الشعب بعد حرب حزيران ان يقرر مصيره ، ولن يكون هذا ممكنا الا اذا اعيدت الضفة الغربيه للضفة الشرقيه ، او وضعت الضفة الغربيه تحت اشراف دولي ليستطيع الشعب ان يقول كلمته بحرية تامه ، وان بقاء الوضع هكذا لا حرب ولا سلم امر لا تتحمله الشعوب ، ولذا فانني ارجو من الامة العربيه ان تفكر كثيرا وتعمل لصالحنا ولا تجعلنا كثوب عثمان . كما ارجو من الشعب الاسرائيلي ان ينظر الينا كشعب متحضر لا يقل في حضارته وثقافته عن اى شعب من شعوب العالم .

وفي الختام اكرر الترحاب بمعاليكم وبمن حضر في معيتكم ، راجيا منه تعالى ان يلهم الشعبين لما فيه الخير ، لنرى علم السلام يرفرف على ارض السلام مهبط الوحي ومقر الانبياء .

وارجو ان لا اكون قد اطلت عليكم في الحديث

والسلام عليكم وعلى جميع الحاضرين .

(محمد علي الجعبري)
رئيس بلدية الخليل

יקר מסכן הוא לפניך
שיפתח בתורתו, אל
ביישהו לפניהם שיפתח
בתלמיד הלז הגון.

נכון אני שמצפה לו לצדיק
בישיבה הקדושה.

שר המסחר והתעשיה

כ"ט באדר ב' תשל"ג
2 באפר' 1973

5244

לכבוד
הגב' גולדה מאיר
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

גברתי ראש הממשלה,

ברצוני להביא בפנייך את השתלשלות העניינים בנושא הקמתו של המפעל לפורמייקה בחברון, בזמתו של מר אליהו סחרוב:

1. התכנית להקמת מפעל הפורמייקה בחברון היתה נושא לעניין ציבורי ערד בשרם הרגש למשרד. בעתונות נתפרסמו, כביכול, מפי אישים בכירים בממשלה ובציבור, דברים על תמיכתם או הסתייגותם מהתכנית. גם בשמי נתפרסמו בעתון "הארץ" דברים בשפת התכנית, שלא אמרתי. בעקבות הפרסומים נתעוררו גם לחצים ציבוריים, הן מצד גורמים המעוניינים בהקמת מפעל בחברון והן מצד גורמים החוששים מפני הקמת מפעל נוסף לפורמייקה בארץ. לכל אלה שפנו אלי בעניין זה, בתוכם היזמים, מתנחלי חברון, התעשיה הקיבוצית וכיו"ב, הודעתי כי התכנית תבחן אך ורק לגופה, לפי מבחנים כלכליים ולאור שיקולים של פיתוח המשק הלאומי.

2. התכנית הוגשה בחודש יוני 1972 לבנק לפיתוח התעשיה. חומר נוסף צוגש בחדשים אוגוסט וספטמבר, ובחודש אוקטובר הגיש הבנק סקר על המפעל, ובו מימצאיו והערכותיו לגבי כדאיות המפעל ליזמים ולמשק הלאומי.

3. מימצאיו של הבנק לפיתוח התעשיה,העלו, כי תכנית ההשקעות הבסיסית אמורה להסתכם ב-13 מליון ל"י לערך, ולמימונה הישיר תדרש המדינה לתת סכום של 9 מליון ל"י, מהם מענק בסך 3.6 מליון ל"י, והלואה ברבית נמוכה בסך 5.4 מליון ל"י. כך תהיה המדינה חייבת להשקיע סכום נוסף של 5 מליון ל"י לפחות להשקעות בתשתית - יישור השטח, כביש, חשמל, מים וכד'.

2/...

4. בסכום בדיקתו הכלכלית קבע הבנק, כי "הקמת מפעל הפורמייקה היא השקעה כדאית מאד לבלאם. מאידך, מבחינת ראות המשק הלאומי, נמצאת ההשקעה בקצה גבול הכדאיות הכלכלית".
למסקנה חמורה זו הגיע הבנק לאחר שנתברר בבדיקה, כי שיעור הערך המוסף יגיע ל-29% בלבד, ואילו מחיר הדולר המוסף יעלה למשק כ-7 ל"י בקירוב, בעוד שהמשרד רואה מחיר של 5.5 ל"י לדולר מוסף כגבול עליון לכדאיות ההשקעה, מבחינת המשק.
כן קבע הבנק, כי "נוכח האחוז הגמוך יחסית של הערך המוסף, עלולה כל ירידה קלה במחירי היצוא או גידול בהשקעות להעלות במידה ניכרת את מחיר הדולר המוסף". מנסיוננו אנו יודעים, כי הסכומים שמחיר היצוא ירד או ההשקעה תגדל הם נפוצים למדי.

5. עם קבלת הפקר, דן המשרד במימצאיו, והגיע למסקנה כי אין מקום לעודד הקמת המפעל, מהטעמים הבאים:
א. פוטנציאל הייצור של פורמייקה, הקיים בארץ, הינו גבוה, וההרחבות שהיו רתהיינה עונות על הדרישה.
ב. הערך המוסף והעוך הנחסך במוצר זה הם נמוכים.
ג. מחיר הדולר ליצוא גבוה מאוד.
ד. ענין הבטחונות להלוואות אינו מכוסה בצורה המניחה את הדעת.

6. בישיבה שנתקיימה בלשכתי ביום 14.11.72 מסרתי למר אמ סחרוב על מימצאי הסקר, והודעתי לו כי על סמך מימצאים אלה הגיע המשרד למסקנה, כי מבחינת המשק אין מקום לעודד הקמתו של המפעל. מר סחרוב ערער על חלק מהנתונים וההנחות הכלכליות שהיו בבסיס הבדיקה, ובקש לבדוק את הנושא פעם נוספת, תוך בחינת הנתונים והעובדות שמר סחרוב ימציא למשרד.

7. בעקבות בקשה זו מיניתי צוות פנימי, המורכב מעובדים בכירים של המשרד, והטלתי עליו לבחון מחדש את הסקר של הבנק ראת נתוני היזם. צוות זה הגיש לי דו"ח בחודש דצמבר 1972, ובו התייחס לתכניות השקעות מורחבת, אשר תכלול גם שלב שני של השקעה.

3/...

הצורת קבע כי בתכנית זו מגיע שיעור הערך המוסף ל-26%, ומחיר הדולר המוסף ל-6.1 ל"ע. אם תברצע רק התכנית הבסיסית, כפי שהוגשה בזמנו לבנק - יהיה מחיר הדולר המוסף 7.5 ל"י. כל הנתונים הללו מצביעים על כך, שגם לאחר הבדיקה הנוספת אין הקמה המפעל כדאית מבחינת המשק.

8. שוב הודעתי למר א. סחרוב, כי לדעת המשרד אין הקמה המפעל כדאית למשק, ושוב הודיע מר סחרוב, כי ברשותו עובדות חדשות. בקשתי מהיחידה המקצועית במשרדי לבדוק עובדות אלה, לכשתוגשנה לה.

9. בחודש פברואר 1973 הוגש לי דו"ח נוסף, המתבסס על תכנית חדשה שהעלה מר סחרוב, לפיה יתקשר עם מפעל גרמני ידוע בשם "רזופל". התקשרות זו תאפשר למפעל הישראלי לקבל ידע מהחברה הגרמנית וליצא לגרמניה, תחת שמה המסחרי, במחירים גבוהים יותר. בהנחות אלה, ועל בסיס תחשיבים שהוגשו ע"י מר סחרוב, נמצא כי מחיר הדולר יגיע ל-5.48 ל"י, דהיינו, התכנית עשוייה לעמוד במבחן הבדאיות למשק.

10. המשרד הודיע, איפוא, ב-20.3.73 למר סחרוב כדלקמן:
   א. התכנית המקומית, כפי שהוגשה בזמנו, איננה נראית למשרד.
   ב. ההצעה הנוכחית, שבשלב זה טרם גובשה לתכנית, נראית למשרד כסבירה.
   ג. החלטה סופית תנתן רק לאחר שההצעה תוגש כתכנית מגובשת, ולא יחולה בה שינויים משמעותיים בגובה ההשקעה ובתחשיב הייצור.
   ד. המשרד יתייחס לתכנית בחיוב בתנאים הבאים:
      1) התקשרות חוזית לקבלת ידע מחברת "רזופל".
      2) יומצאו הוכחות שהפורמייקה שתיוצר תשווק בגרמניה תחת השם רזופל, ובמחירים אשר היזם ציין בהצעתו.
      3) הבטחונות עבור ההלואה ינתנו על-ידי היזמים.
   ה. במידה וההכנית תעמד במבחן כנ"ל, ייקבע למפעל מעמד של מפעל מאושר במקובל, בהתאם לאזור בו יוקם.

11. כפי שנמסר לנו, פועל עתה מר סחרוב להגשת תכניתו החדשה.

4/...

12. בכל שלבי הדיון האמור לעיל, בתחנה התכנית במסגרת כדאיותה הכלכלית למשק המדינה, וללא התייחסות להקמתה בחברון או בכל מקום אחר.

ב ב ר כ ה ,

חיים ברשלב

ירושלים, כ"ט אדר ב' תשל"ג
2 באפריל 1973

אל : הגב' גולדה מאיר - ראש הממשלה
מאת: א.עזריהו - עוזר השר גלילי

הנדון: תביעות מתיישבי קרית-ארבע

גברת נכבדה,

בהתאם לבקשת מנהל לשכתך מר א.מזרחי, קבלתי משלחת ממתיישבי חברון ביום ד' 28.3.73, המורכבת מהאדונים: הרב מ.לוינגר, ע.בן-שפר וי.ערמוני, במטרה לוודא מהן תביעותיהם ולבדוק מצב הבניה בקריה.

כדי לעמוד על המצב לאשורו ברדתי העובדות גם עם משרד השיכון ומשרד הקליטה ולהלן מימצאי:

1. כיום בנויות 234 דירות שרובן ככולן מאוכלסות.
2. 214 יחידות נמצאות כיום בשלבים ראשונים של בניה. היחידות הנ"ל נבנות מתקציב מיוחד שהקציבה הממשלה מתקציב 1972. מתנהל מו"מ עם חברת משה"ב של המפד"ל, על בניית 96 יחידות נוספות, ולאחר אישור הודעת שר השיכון בועדת הכספים של הכנסת ב-28.3.73 הוגדל המספר בעוד 100 יחידות. ההערכה במשרד השיכון שהמו"מ יסתיים בימים אלה ומיד יוחל בבניית 196 היחידות האמורות.
3. באיזור הקריה קיימת תשתית מוכנה לתחלת בניה של עוד 250 דירות, דבר המאפשר תחלת בניה ללא השקעה בפיתוח מראש ובבזבוז זמן.
4. במשרד השיכון קיימות תכניות כלליות לעוד 1500 יחידות המתוכננות ל-2 אזורים בני 750 דירות כל אחד: אזור ג'אברה - המחייב השקעה של 9.5 מליון לי לפיתוח מראש ותקופה של שנה כדי להכשירו לבניה; אזור המחנה הצבאי - הוצאות הפיתוח תעלנה ל-7.5 מליון לי והעבודה תארך 5 חודשים.
5. בעית התיעוש - כיום אין כל העשיה ראויה לשמה בקריה ולדעתי יש הכרח להבטיח תעשיה ומלאכה לקרית-ארבע כדי למנוע עיוות המבנה החברתי בקריה.

בתכנון הקריה הוקצה שטח קרקע לתעשיה והגורמים המגבילים כיום הם:

א. חשמל - הבאת חשמל לקריה לצרכי תיעוש תחייב קו מתח עליון שיעלה 18 מליון ל"י ויבטיח 22 מגאואט.

ב. מים - התעשיה תחייב גם הנחת קו-מים שיעלה כמליון ל"י כדי להביא כמויות ניכרות של מים, בהתאם לסוגי התעשיה המתוכננים.

6. לסיכום - ב-1.4.73 אין אישור תקציבי לכל פיתוח נוסף בקריה, לא בשטח הפיתוח מראש ולא בשטח התיעוש והבניה. יתכן שמשרד השיכון יכלול בתקציב הפיתוח מראש של חבל ירושלים חלק מהתקציב הנדרש לקריה.
דרישות המשתכנים מסתכמות בדרישה להבטיח שיוחל מיד בבנין 500 דירות נוספות והבטחת תנאים לפיתוח תעשיה במקום.

לדעתי, קרית-ארבע סובלת מחוסר בהירות לגבי פיתוחה ואופיה, והחלטות עקרוניות אלה ראוי שתתקבלנה בהקדם.

ב ב ר כ ה ,

ארנן עזריהו
עוזר השר

1.4.73

שיחה עם שמריה כהן:

<u>תאור המצב בקרית-ארבע נכון ליום - 1.4.73</u>

התחלת הבניה ב- 29.8.70

1. כיום בנויות 234 דירות. פרט ל-18 כולן מאויישות.
2. כיום נמצאות בשלבים ראשונים של בניה 214 יחידות, הנבנות מתקציב מיוחד שהוקצב ב-1972. מתקציב 1973 מנהל משא ומתן עם חברת משה"ב של המפד"ל על בניית 96 יחידות, וב-29.3 אישרה ועדת הכספים של הכנסת תקציב לבנית עוד 100 יחידות.
3. מוכנה תשתית לתכנון מפורט-מיידי לעוד 250 דירות, ללא צורך לתקציב של פיתוח מראש.
4. קיימות תכניות כלליות לעוד 1500 דירות, שמהן 750 דירות תהיינה באזור ג'אברה, אזור המחייב השקעה של 9.5 מליון ל"י לפיתוח מראש ושנת עבודה.

באזור המחנה הצבאי מתוכננות 750 דירות, המצריכות 7.5 מליון ל"י לתכנון מראש והעבודה תערך 5 חדשים.

6. בעית התיעוש - יש הכרה להבטיח תעשיה ומלאכה לקרית-ארבע כדי למנוע עיוות המבנה החברתי בקריה. לתיעוש יש כבר שטח קרקע מיועד. הגורמים המגבילים הם: קו חשמל מתח עליון - יעלה 18 מליון ל"י, כדי להבטיח 22 מגוואט, וקו מים - שיעלה כמליון, אבל יחיב כמויות נכרות, שיש להביאן מאזור אחר. כיום אין הבטחה לכל תוספת תקציב.

1.4.73

שיחה עם שמריה כהן:

<u>תאור המצב בקרית-ארבע נכון ליום - 1.4.73</u>

התחלת הבניה ב- 29.8.70

1. כיום בנויות 234 דירות. פרט ל-18 כולן מאויישות.
2. כיום נמצאות בשלבים ראשונים של בניה 214 יחידות, הנבנות מתקציב מיוחד שהוקצב ב-1972. מתקציב 1973 מתנהל משא ומתן עם חברת משה"ב של המפד"ל על בניית 96 יחידות, וב-29.3 אישרה ועדת הכספים של הכנסת תקציב לבנית עוד 100 יחידות.
3. מוכנה תשתית לתכנון מפורט-מיידי לעוד 250 דירות, ללא צורך לתקציב של פיתוח מראש.
4. קיימות תכניות כלליות לעוד 1500 דירות, שמהן 750 דירות תהיינה באזור ג'אברה, אזור המחייב השקעה של 9.5 מליון ל"י לפיתוח מראש ושנת עבודה.

באזור המחנה הצבאי מתוכננות 750 דירות, המצריכות 7.5 מליון ל"י לתכנון מראש והעבודה תארך 5 חדשים.

5. בעית התיעוש - יש הכרח להבטיח תעשיה ומלאכה לקרית-ארבע כדי למנוע עיוות המבנה החברתי בקריה. לתיעוש יש כבר שטח קרקע מיועד. הגורמים המגבילים הם: קו חשמל מתח עליון - יעלה 18 מליון ל"י, כדי להבטיח 22 מגוואט, וקו מים - שיעלה כמליון, אבל יחיב כמויות נכרות, שיש להביאן מאזור אחר. כיום אין הבטחה לכל תוספת תקציב.

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה כ"ו אדר ב' תשל"ג

לסיני - שלום רב,

ראשית ברצוננו להביע בפניך את שביעות רצוננו מהתיחסותך העניינית והמעמיקה לבעיות קרית-ארבע וההתנחלות בכללותה.

הננו מקווים שיהיה בכך פתח רציני לקידום נושא קרית-ארבע - חברון.
לעיצומו של ענין ברצוננו להוסיף שלשה דברים:-

א. <u>החלטת ועדת הכספים</u>

החלטה זו לא קדמה כמעט שום דבר, אותן דירות בתקציב + דירות של אמיסיה מובטחת הובטחו בין כה וכה כבר כמה פעמים. ה - 100 השלישית עדיין אינה מובטחת.
אך אפ"י אם היה כאן קידום של עוד 100 דירות לעומת מה שהובטח עד כה - זו לא הנקודה. הנקודה הקובעת בנייה <u>במימדים של תנופה</u> וזה לדעתנו **רק אם** יוחלט על אלפי דירות ועל התפרסות על 3-2 גבעות מתוך 7 הגבעות המיועדות לקריה. (כפי שאמרנו נסתפק <u>בשעת הדחק</u> - ב-500 נוסף על ה- 450 שכבר אושרו).

ב. <u>הטיעונים בנושא התקציב</u>

שקלנו נושא זה פעם נוספת והננו בדעה שהבענו בע"פ ובכתב כמה פעמים אין כל הצדקה שמתוך תקציב של 12.000 יח"ד המיועדות לקליטת עליה לא תוקצינה לפחות 500 דירות לקרית-ארבע. כמו-כן מתוך תקציב הזוגות הצעירים.
הננו בדעה שאם היו עורכים משאל עם היה רוב הציבור מגלה את דעתו שחלק רציני של תקציב משרד השכון והקליטה היה צריך להיות מיועד לבנייה בהתנחלויות החדשות ומפני שבנתיים בונים רק עיר אחת ממילא יש ליעד לכך תקציב רציני ולא תקציב של 200 או 300 דירות.

ג. <u>הטיעונים בנושא הבנייה הפרטית</u>

גם נושא זה שקלנו פעם נוספת והננו בדעה שיש להפריד בין הבעיה של קרית-ארבע והבעיה הכללית של יהודה ושומרון. הננו מבינים שבנושא יהודה ושומרון עומדות שאלות חברתיות אשר גלשו גם לתחום אישי בין שרים ולכן הננו מבקשים שלא לקשור את נושא זה בנושא הכללי.

בתחומים רבים יש לקרית-ארבע דין מיוחד: בנושא התפיסה הרחבה, בנושא צו הכינון ועוד ויש אפשרות להפריד גם בנושא הבנייה הפרטית.

אלה הן ההערות הנוספות על הדברים אשר הבענו בפגישתנו ביום רביעי.

בברכה ובידידות נאמנה,

מ. לוינגר

מ' לוינגר
ב/ הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

מל/טר

27/3/73

סיכומי שיחות טלפוניות בענין קרית-ארבע

שיחה עם שמריה כהן:

המצב כיום:

1) במאי 1972 נגמרו 234 יחידות, כולן שוכנו והושכרו. ב-20 מהן השוכרים אינם מממשים את זכויותיהם. עוסקים בהוצאתם.

2) בתקציב 1972 התחילו לבנות וכיום 208 יחידות נמצאות בתהליכים שונים של בניה.

3) מתנהל מו"מ עם חברת "מסדה" של המפד"ל, על בנית 96 יחידות מתקציב 1973 ו-100 יחידות לזוגות צעירים, בתנאים המיוחדים לבניה כזו.
התחלת הבניה מתעכבת בגלל הצורך בחקיקת חוק בממשלה לגבי זכויות מכירת קרקע מעבר לקו הירוק.
קיים תכנון ראשוני שיאפשר להתחיל בבניה של 700 - 800 דירות ב-1974, באזור הג'אברה, לאחר הכנת השטח.
קיים תכנון להפוך את שטח המחנה הצבאי שמתפנה ב-1/8/73, לשטח שיכון שיכלול 700 -800 יחידות.
המשרד כיום דן בבקשות להקצבת כספים לעבודות התשתית.
הדיון יסתכם תוך חודש עד 6 שבועות. הסכומים הנדרשים לתשתית:
9½ מליון ל"ג'אברה, ו-8 מליון - לשטח המחנה.
עבודות התכנון מתבצעות, אין עיכוב בשטח מאי-סיכום הדיון.

ס י נ י

27/3/73

סיכומי שיחות טלפוניות בענין קרית-ארבע

סגן שר הקליטה - ש. רוזן:

מודיע שמדיניות המשרד בעבר ובעתיד היא להפנות כל עולה שיבקש לקרית-ארבע ולהבטיח שמעמדו שם יהיה שווה למעמדו בכל מקום אחר במדינה.

הוא הודיע שבעבר ביקש רשימה של 20 עולים על-מנת להפנותם לדירות הפנויות שישנן שם ועד היום לא קיבל רשימה שמית ולו גם הקטנה ביותר של עולים כאלה.

מציין את החשש להסתבכויות במדינה ומחוצה לה במידה ומשרד הקליטה ינסה לכוון עולים בלוד, בניגוד לרצונם, לקרית ארבע.

ס י נ י

ר 259 1066038
ירושלים 33 22 1500

'73 MAR 22 17 35

תשר ישראל לילי משרד ראש הממשלה ירושלים

מצטער שבקשת חברי כנסת להפגש אתך נדחית מידי מפעם
זה שלושה שבועות אני מקוה כי תמצא זמן לפגישה המבוקשת בתוך
תשבוע הקרוב בכנסת

מ. סורקיס

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, ד' באדר תשל"ג
6 בפברואר 1973

161-23

אל: מנהל לשכת שר ישראל גלילי

מאת: ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

יוסיטו היקר,

מצ"ב לידיעת השר גלילי, העתקים
ממכתבו של הרב לוינגר אל ראש הממשלה מיום
כב' בשבט תשל"ג ומתשובתנו אליו.

ב ב ר כ ה,

אלי מזרחי

ירושלים, ד' באדר תשל"ג
6 בפברואר 1973

161-23

לכבוד
הרב משה לוינגר
ת.ד. 15
<u>קריית-ארבע-חברון</u>

הרב לוינגר הנכבד,

הנני מאשר בתודה קבלת מכתבך מיום כ"ב בשבטתשל"ג. הוא הובא לעיונה של הגב' מאיר.

אשר לענין הפגישה המבוקשת, לצערנו, בשל לוח הזמנים העמוס ביותר של ראש הממשלה, לא נוכל לקבוע מועד לשיחה בשבועות אלו. נשוב ונשקול בקשתו לאחר שובה של ראש הממשלה מביקורה בארצות-הברית.

ב ב ר כ ה,

אלי מזרחי
ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה כ"ב שבט תשל"ג

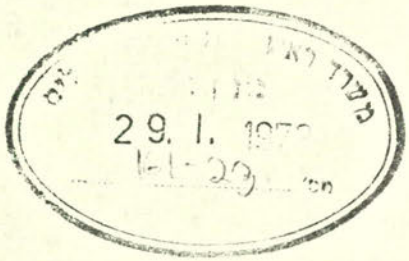

לכבוד
ראש ממשלתנו
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

ראשית ברצוננו לחזור ולהזמין אותך לביקור בחברון ובקרית-ארבע. כמו-כן שלוחה לך ברכתנו על עמדתך התקיפה בווטיקאן, ולהבדיל - בישיבת הממשלה האחרונה. בשתי פעולותיך האחרונות הוספת כבוד רב לעם ישראל סבא.

נושא שני - הרחבתה של הקריה.

בפסח ש.ז. תמלאנה חמש שנים להתנחלות היהודית בחברון. בשנתיים האחרונות היתה התקדמות מסויימת בפיתוחה של הקריה. רבים ראו בהתקדמות זו צעד ראשון לקראת התנחלויות עירוניות באדמות הארץ אשר נגאלו במלחמת ששת הימים. אך למרבית הצער, לא ארכה תקופת ההתקדמות ולאחר שנתיים החלו לבנות בקצב איטי יותר. בתחילה אשרה הממשלה תקציב 250 דירות, אח"כ - 200 יח"ד, אח"כ - 100 דירות.

הוא הדין ביחס לאזור התעשייה. בתחילה אשרה הממשלה הקצאת 35 ד' לאזור תעשייה. אח"כ גם בנו בזריזות 5000 מ"ר - ועכשיו הופסקה הבנייה באזור התעשייה. הוא הדין ביחס לכבישים. מתחילה סללו את הכבישים בקריה ואף שפצו את הכביש מאלוני ממרא ועכשיו נפסקה כל פעולת סלילת הכבישים. מתברר איפוא, שהממשלה איננה מתקדמת אלא אף נסוגה בקצב הפיתוח של קרית-ארבע.

ברצוננו להבהיר שנוסף על החשיבות הפנימית בפיתוח מתמיד של העיר בצעדיה הראשונים בנוסף על החשיבות הבטחונית שיקום יישוב יהודי עירוני - ולא שכונה - ליד עיר ערבית בת 50.000 נפש, יש חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה. בין אם נרצה ובין אם לא נרצה - הציבור רואה בנו שליחי ציבור לאומיים. שליחי ציבור לפיתוח מהיר של העיר הראשונה ביהודה ושומרון. יש לנו הרגשה שאם לא נביא להתפתחות של ממש בעיר הראשונה שביהודה לא נמלא את שליחותינו הלאומית.

שמענו מפי עולים רבים על האתגר שהינם רואים בהקמת ישוב חדש. בעיקר שמענו דברים אלה מפי עולים מרוסיה. אחד מהם ביטא את זה יפה: "עד שהגענו ללוד עלינו, אח"כ ירדנו אך אם עכשיו נעבור לחברון או נבנה ישוב חדש באדמות שנגאלו נוכל להמשיך לעלות".

לאור כל הנ"ל הננו מבקשים ממך, כב' ראש הממשלה, לפעול למען הקצאת חמשת אלפים יח"ד לקרית-ארבע - חברון.

כמו-כן נבקשך, כב' ראש הממשלה, לקבלנו לשיחה דחופה לקידום הנושא.

2/..

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 — 2 — ב"ה.....

בסיום מכתבנו זה, עלינו לומר עוד כמה מילים הנראות לנו אמיתיות וצריכות להאמר - אעפ"י שהן נראות כמילים של שבח. היום בנויות בקריה 250 יח"ד בתוך שטח סגור המוקף במגדלי שמירה ליד העיר הערבית הגדולה.
לפי התכניות גם בשנתיים הקרובות יתפתח הישוב רק בתחום אותה גדר צרה.
כך פני ההתקדמות בעיר הראשונה באזור יהודה - עפ"י התכנון לשנתיים הקרובות.

פנינו בנושא זה לכב' כבר כמה פעמים בכתב ובע"פ.
לצערינו לא קבלנו מענה בנושא זה - הנושא העיקרי של התנחלותינו.

לכן, הננו מבקשים ממך שעכשיו - כשנושא התקציב עומד על סדר היום של הכנסת להתפנות לנושא ולבקר בחברון, או לפחות לקבלנו לשיחה דחופה על נושא זה.

בכבוד רב,

הרב משה לוינגר

מל/טר

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, ט"ו בשבט תשל"ג
18 בינואר 1973

אל: מנהל לשכת השר י. גלילי, כ א ן

מאת: ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

יוסיטו היקר,

מצ"ב העתק מכתב, על צירופיו, מיום 17.12.72, שקבלה ראש הממשלה מעו"ד אליקים העצני מקרית ארבע.

אודה לך אם תודיעני - כיצד עלינו לטפל במכתב ?

ב ב ר כ ה,

אלי מזרחי

תל-אביב, א' שבט, תשל"ג
4 באנואר 1973

לכבוד
מר אליקים העצני - עורך דין
קרית-ארבע - חברון

א.נ.,

אנו מאשרים בתודה קבלת מכתבך מיום 17 בדצמבר 1972.

בושא הפיתוח של קרית ארבע איבו בתחומי התפקיד של השר גלילי אך כחבר ממשלה לא ידוע לו על החלטה כלשהי לעכב את פיתוחה של קרית ארבע.

המידע הכלול במכתבך יסיע לשר בהמרצת מגמותיה של הממשלה בפיתוחה של קרית ארבע.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אליקים העצני, עורך-דין
טל' 0297825 - בית 7
קרית ארבע - חברון

اليقيم هعصني ، محامي
تلفون ٠٢٩٧٨٢٥ - منزل ٧
قريت اربع - الخليل

Eljakim Ha'etzni, Adv.
Tel. 0297825 - Home No. 7
Kiriat Arba - Hebron

17 בדצמבר 1972

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

שר נכבד,

בשם מרשי, ה"ה אלינסקי וצבח מקרית ארבע - חברון, הנני מתכבד להפנות מכתב זה אל ראש הממשלה והשרים שיש למשרדיהם נגיעה בנושא (היינו שר הבטחון, השר גלילי, שר המסחר והתעשיה, שר השיכון, שר התחבורה).

1.) אני רואה עצמי נאלץ להטריח את כב' בנדון, הואיל ונראה לי שפנייה אל דרג נמוך יותר ואף בהיקף מצומצם יותר - לא תביאנו אל מי שמוסמך להחליט ולהכריע בנדון.

משאלתם של מרשי היא לכאורה פשוטה ובנאלית: הקמת מוסך להיקון מכוניות בקרית ארבע; מה גם, שלמיטב ידיעתי הפקידים המוסמכים במשרד המסחר והתעשיה ובמשרד התחבורה מחייבים את הפרויקט, בהכירם בחיוניותו. אלא, איתרע מזלם שבקשתם של מרשי באה בשלב בו הוקפא למעשה (או הואט) פיתוחה של הקריה, באופן שללא שינוי (ההחלטה בדבר ההקפאה/ (או קצב הגידול) אין אפשרות לפקידים בדרג המבצע להיענות לבקשתם.

2.) פרטי הענין מתוארים במכתבי מיום 23.11.72 אל מר בכר ממשרד המסחר והתעשיה. המכתב ר"ב, והאמור שם מדבר בעד עצמו.

על מכתב זה נתקבל מענהו של מר בכר (מיום 29.11.72), שאף העתקו ר"ב.

מדבריו של מר בכר יוצא :-

א. אין עוד שטח לכל מפעל שהוא בקרית ארבע.

ב. אמנם, עומד לרשות משרד המסחר והתעשיה "איזור חדש", אך טרם הוחלט על הקמת מפעלים בו.

אני מבין שהחלטה כזו אינה יכולה לבוא אלא בדרג של שרים.

3.) בקשר להחלטה זו, שהיא נושאת בקשת מרשי, אורשה נא להביא בפני כב' כמה עיונים :-

א. כרגע נבנים בקריה 100 יחידות דיור נוספות (על 250 הקיימות); 100 יחידות נוספות שהוחלט עליהן - כנראה טרם נמצא להן תקציב.

בין כך ובין כך - במקרה הטוב ביותר לא יאוכלסו 200 יחידות נוספות אלה, אלא בעוד כשנתיים. מכאן, שבמסגרת ההחלטות הקיימות נדונה הקריה - מבחינת האיכלוס, - לגידול איטי עד מאד, אשר כשלעצמו גובל בקפאון.

2 / ..

ב. המצב הזה משתקף באיזור ה"תעשייתי" (בעצם אינו אלא איזור של מלאכה גרידא), וזאת כנראה מתוך המחשבה שמבחינה מפשטת (או: על "לוח השרטוט" להבדיל מרקמת החיים המעשית) - המפעלים הקיימים "מספיקים" לאוכלוסיה המצומצמת החזויה כנ"ל.

ג. דא עקא, שבחיים, הלכה למעשה, ההקפאה המלאכותית מסכנת אפילו את היש, אותה קהילה קטנה הצומחת במקום.

מרשי, למשל, המבקשים להקים מוסך, מספקים ביקוש רציני ביותר בקיריה: תקון המכוניות בירושלים (לרבות גרירה לירושלים!) מייקר את אחזקת המכוניות, מצריך נסיעות מרובות, ובכלל מכביד על החיים ~~xxxxxx~~ ללא צורך. על כך נוסף השיקול הבטחוני, אשר צריך היה להיות מובן מאליו.
הרי, שה"רוויה" של בתי המלאכה היא יחסית בלבד, ולגבי הנושא של תקון מכוניות אינה קיימת כלל.

ד. הוא הדין מבחינתם של התושבים. למרות שאזור המלאכה יש בו אולי מבחינה תיאורטית די מקומות עבודה למספר מאות משפחות, הרי יש - ויהיו - בקריה בוודאי מספר רב של עובדים וימים, אשר כשרונותיהם והתמחויותיהם הם דווקא בשטחים שאינם מכוסים ע"י המבחר המצומצם של בתי המלאכה שכבר הוקמו.

הרי, שהן צרכי האוכלוסיה הקיימת - ושתתווסף - והן צרכי התעסוקה של האוכלוסיה הזו אינם סובלים הקפאה. הדבר הוא כך גם מכח עצם המהות של כל תהליך גידול ובנייה: אם אינו מתקדם בקצב המינימלי הדרוש לו - דינו לגווע.

4.) מרשי לא היו מתיימרים לקחת על שכמם על עולה של הקריה ועתידה - אם כי באו אליה מתוך מגמה לבנות את הארץ - אלא שכאמור הם הינם כנראה קרבנותיה הראשונים של הקפאת או האטת פיתוח הקריה.

5.) מרשי מאמינים שהממשלה לא הקימה את ה"יש" בקריה, שהוא נאה ומרשים למדי, על מנת שיתנוון מחוסר נתוני גידול מינימליים.

מרשי מביאים את עניינם זה לחשומת לב כב' מחוז עתירה להחליט בו בחיוב, בראש ובראשונה לעיצומו בלבד; ברם במידה והדבר אינו אפשרי ללא החלטה בדרג העליון בנושא פיתוח הקריה כולה, הרי מבקשים מרשי להואיל ולהכריע בדבר הכרעה חיובית בכל ההקדם.

בתודה מראש על תשומת הלב,

ובכבוד רב,

אליקים העצני, עו"ד

23 בנובמבר 1972

רשום - דחוף

לכבוד
מר בכר
משרד המסחר והתעשיה
בנין "פלס"
רח' מסילה
ירושלים

א.נ.,

הנדון: מוסך בקרית-ארבע - חברון

בשם מרשי, "בסחון", מוסך לתקונים ושרותי רכב בקרית ארבע בע"מ (ביסוד) וה"ה דוד אלינסקי ושלום צבח, שניהם מקרית-ארבע, חברון, הנני מתכבד לפנות אל כב' כדלהלן :-

1.) ה"ה אלינסקי וצבח הנ"ל כבר פנו בעצמם אל כב' בנדון ואף הגישו מרשים ביחס למוסך שהם מבקשים להקים. כן פנו הנ"ל באותו ענין אל האחראי על המוסכים במשרד התחבורה בירושלים.

2.) עד כמה שהבינותי ממרשי וכן משיחתי עם כב', הרי אין אני צריך לשכנע את כב' (וגם לא את משרד התחבורה) בדבר הנחיצות של מוסך בקרית ארבע.

כבר כיום יש בקריה עשרות מכוניות ללא אף מוסך אחד.

יש גם רכב צבאי לרוב בסביבה, אשר למיטב ידיעתי אינו מקבל שרות מספיק ומספק בחברון או בסביבתה.

מרשי מאמינים שכאשר יקימו מוסך בעל רמה מקצועית גבוהה, יצליחו למשוך אליו חוג לקוחות גם מתושבי העיר חברון בעצמה, במיוחד במקרים שיצריכו תיקונים מסובכים.

יש גם משמעות בסחונית להעדר מוסך יהודי כלל ועיקר במקום כקרית ארבע, ודבר זה ברור מעצמו ואינו צריך הסברים נוספים.

הידע המקצועי מובטח, ע"י השתתפותו של מר צבח שהינו בעל הסמכה לניהול מוסך, וכעת מנהל סדנת רכב משטרתית בחברון. הצד המסחרי ינוהל ע"י מר אלינסקי, אשר לו נסיון רחב בתחום זה.

3.) למרות שאלה הם הנתונים, והמוסדות הנוגעים בדבר מסכימים לעצם התכנית, נתקלו מרשי בבעייה של "העדר מקום". יצויין מיהו שהמקום שמדובר בו - הנתון למרשי לשם הקמת המוסך - הוא 300 מ"ר בנייה בתוספת 100 מ"ר מרחב עבודה, והרי זה לכל הדעות שפה צנוע למדי.

נתון נוסף שנמסר למרשי הוא, כי למרות שענייניות הקמת מוסך נוגעת למשרד התחבורה, הרי הנושא של שמת למוסך נמסר ע"י הממשלה למשרד המסחר והתעשיה.

מכאן פנייתי, בראש ובראשונה, אל כב'.

4.) אומר מיד, שמרשי אינם מוכנים להשלים עם הקביעה הזו של "העדר מקום", שכן משמעותה היא הקפאת פיתוח קרית-ארבע, ואף מעבר לזה - רמז לעזיבתה גם ע"י מי שכבר גר בה, - הן מי שיכול וצריך להתפרנס מענף המוסכים והן מי שנזקק לשירות חיוני זה ואינו יכול להתקיים - לאורך ימים - בלעדיו.

2 /..

ET ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΤΙΧ

ΠΡΟΣ = ΠΡΟΣ

Ἐκεῖνο
ὃν ἐκεῖ
ἐκεῖνος ἐκεῖνον ἐκείνῳ
ἐκεῖ ἐκεῖθεν
ἐκεῖ ἐκεῖσε
ἐκεῖνος

Α.Ε.,

Περὶ: ἐκεῖνος ἐκεῖνον ἐκείνῳ = ἐκεῖνος

Τὸ κείμενο, "ἐκεῖνος", ἐκεῖνο ἐκείνου ἐκείνῃ ἐκεῖνον ἐκεῖνε ἐκεῖνοι ἐκείνων ἐκείνοις ἐκείνους ἐκεῖναι ἐκείνης ἐκείνῃ ἐκείνην ἐκεῖνα ἐκεῖνο ἐκείνου ἐκείνῳ ἐκεῖνο ἐκεῖνα ἐκείνων ἐκείνοις ἐκεῖνες ἐκεῖνων ἐκείνοις ἐκείνες

5.) יש גם שניות בעצם הגישה לפיתוח קריית-ארבע, שמצד אחד מטיחים כלפי תושביה שהם נזקקים לעבודה וקבלת שירותים בירושלים, ויחד עם זאת אין מאפשרים להם לפתח שירותים בקריית ארבע גופה.

6.) מרשי מאמינים שבתחומי הקריה אפשר למצוא מקום למוסך שלהם, כדלהלן :-

בשטח האזור התעשייתי הקיים או ברזרווה להרחבת האזור התעשייתי, הקיימת ועומדת.

בדקתי עם מרשי את השענה, כי אין לשכן בסמיכות מקום מלאכה ותעשייה מחד, ומוסך מאידך; נאמר לי שאין הדבר כן ואין מצד משרד התחבורה כל מניעה מכך. בין כך ובין כך, יש די מקום ברזרווה הנ"ל כדי להרחיק את המוסך מן הבתים, כל מרחק נתון;

או:

ב"אזור ב", אשר כבר אותר, נתפס וגודר, והוא במרחק כמה מאות מטרים מ"אזור א'" הקיים.

גם אם לא יקומו בעתיד הקרוב ביותר המפעלים הגדולים המתוכננים למקום זה - אין סיבה שלא לאפשר למרשי להיות ראשוני וחלוצי הפיתוח של אתר זה (ולו המדר זמני באזור זה - עובר לפיתוחו השלם).

פתרונות אחרים, ארעיים במקומות אחרים נבדקו ע"י מרשי ולא נמצאו מעשיים. אין סיכוי לקבל שטחים "מן הצבא", וכל בנייה ארעית תהווה הפסד בטוח של עשרות אלפי ל"י, לכשיועתק המוסך מן המקום הארעי למקום קבוע. יתר על כן: כל הנושא הזה אינו אקטואלי כלל, הואיל ואין בנמצא "מקום ארעי" כלשהוא.

7.) בקשתי מאת כב' היא, להואיל ולתת את דעתו על כך, כי בתנאים הקיימים הקביעה כי "אין מקום" למוסך בקרית ארבע היא מרחיקת לכת ופירושה הפסקת בנייתה של הקריה.

אם אמנם כך הוא, הרי אין זו כלל שאלה טכנית של "מציאת מקום", אלא ענין אשר חייב להיות מובא להכרעת השרים הנוגעים בדבר (מסחר ותעשיה, תחבורה, בטחון) ואולי אף לשולחן הממשלה בחור שכזאת.

ברם, מרשי לא יגזלו מזמנם וחשומת לבם של השרים, כל עוד לא נתקבלה חשבבה רשמית מאת כב', לכאן או לכאן.

8.) ועוד עיון אחרון:

בנגוד למפעלים גדולים (המעסיקים מאות עובדים ומצריכים השקעות ממשלתיות של מליונים רבים), הרי מדובר כאן בתכנית קטנה, יומיומית ואלמנטרית, אשר השטח והתקציבים שהיא מצריכה, הם מזעריים.

אם גם תכנית כזו אינה יכולה לצאת עוד לפועל בקריה-ארבע, הרי שבאמת כלו כל הקצין.

אבקש מכב' להואיל ולתת לענין זה חשומת לב דחופה, כי מרשי היו רוצים לפתוח את השירות עוד לפני בא החורף, אשר בקרית ארבע הוא קשה במיוחד.

בתודה מראש

ובכבוד רב,

אליקים העצני, עו"ד

מדינת ישראל

משרד המסחר והתעשיה
ירושלים

תאריך: כ"ג בכסלו תשל"ג
29.11.72

מספר: 2

לכבוד
אליקים העצני - עו"ד
בית 7
קרית ארבע - חברון

הנדון: הקמת מוסך בקרית ארבע ע"י מוסך "בטחון"

בתשובה למכתבך מיום 23/11/72 בנדון הנני מצטער להודיעך שבשלב זה אין שטח שנוכל להקצות למוסך.

לידיעתך כל השטח שהיה מיועד לבתי מלאכה הוקצה ליזמים שונים.

ברגע שיוחלט על שלב ב' דהיינו הקמת מפעלים באזור החדש שעומד לרשותינו אודיעך בהתאם.

בכבוד רב,

ש. בכר

המשרד הראשי
ירושלים 91000 רח' אגרון 30 ת"ד 299 טל' 227241

משרדים מחוזיים
ירושלים 91000 רח' בן-יהודה 3 ת"ד 299
תל-אביב 61140 רח' מוא"ה 76 ת"ד 14021 טל' 614611
חיפה 31000 רח' העצמאות 82 ת"ד 1656 טל' 40921
באר-שבע רח' הרצל 118 ת"ד 81 טל' 2387 (חט' המזון טל' 3545)

קבלת-קהל:
בימים א'—ה' בין 9.00—12.30
בימים ב' ו-ד' גם בין 14.30—16.00

תעשיות חברון בע"מ
HEBRON INDUSTRIES LTD.

תל – אביב, 30.11.72

לכבוד
השר ישראל גלילי
לשכת השר
הקריה
תל – אביב

מר גלילי הנכבד,

הנדון: הקמת מפעל ללוחות
דקורטיביים בחברון.

הננו מתכבדים לצרף בזה העתק של הערותינו לסקר אשר נערך
מטעם הבנק לפיתוח התעשיה בע"מ.

בכבוד רב,

תעשיות חברון בע"מ

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, תל-אביב
Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv
טל.: 03-5 43 11 Tel.:

תעשיות חברון בע"מ
HEBRON INDUSTRIES LTD.

27.11.1972

לכבוד
מר מ. שפר,
משרד המסחר והתעשייה
רח' מזא"ה 76,
תל - אביב.

מר שפר הנכבד,

הנדון: הקמת מפעל לייצור לוחות פלסטיים-
דקורטיביים בחברון

לפני זמן קצר קיבלנו את העתק הסקר מיום 19.10.72, שנערך לצורך בדיקת התכנית בשביל הבנק לפיתוח התעשייה בע"מ. בדיקת הסקר, בצירוף פרטים שנודעו לנו תוך כדי הדיון שהתקיים בעניין זה בלשכתו של שר המסחר והתעשייה, העלו את הצורך להביא בפניך מספר השגות על הנחות ששימשו בסיס לעורך הסקר. לקראת הכנת חוות דעתך ברצוננו להצביע בפניך על מספר גורמים שיש בהם, לדעתנו, כדי להשפיע על תוצאותיה ועל המסקנות שמן הראוי להגיע אליהן, באשר לכדאיות למשק המדינה, הטמונה בהקמת המפעל.

א. <u>חמורת הייצוא</u>

עורך הסקר יצא מתוך ההנחה, כי המחיר הממוצע של הייצוא, אשר יעשה המפעל, יהיה 1.10 $ למ"ר פורמאיקה בעובי של 1 מ"מ (עמ. 16 של הסקר). דעתנו היא, כי זוהי תמורה נמוכה מדי, והתמורה שיעלה בידנו לקבל תהיה לפחות 1.20 $ למ"ר.

ואלה נימוקינו:

(1) ידוע לכל מי שמצוי בתעשיה וביצוא, כי ערכו של מוצר מסוג זה בשוק העולמי אינו קבוע, אלא משתנה על פי איכותו. אף מחירי המוצר של שני המפעלים הקיימים בישראל אינם זהים, ואחד מהם מקבל מחיר גבוה יותר תמורת היצוא. אין מחלוקת על כך, כי בשווקי העולם נמכרת פורמאיקה מאיכות מתקבלת על הדעת במחירים של 1.20 $ עד 1.50 $ למ"ר, ואף למעלה מזה לסוגים מיוחדים. אין כל מניעה אובייקטיבית לכך, שגם סחורה ישראלית תימכר במחירים אלה, בתנאי שתעמוד בדרישות השוק בחו"ל.

(2) המפעל המתוכנן על ידנו הוא מפעל מודרני, המבוסס על ההתפתחויות הטכנולוגיות החדישות ביותר. בעוד שהמפעלים הקיימים הוקמו על דרך הסבה של מפעלים שייעודם היה שונה, הרי המפעל החדש מתוכנן כמפעל שלם, על פי תכנית אב שנערכה בידי מיטב המומחים האירופיים בשטח זה. התוצאות הנובעות מיתרונות אלה משתקפות לא רק בתהליכי הייצור, אלא גם באיכות המוצר. ויתרה מזו,

./.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל.: 03-5 43 11 Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.:

אנו קשורים עם גורמים אירופיים ראשונים במעלה גם באשר לקבלת ידע מתמיד לפיתוח המוצר ולשיפורו. הגענו אף להסדר, שעל פיו יסופקו לנו דבקים, שהם ממרכיביו החשובים והרגישים של המוצר, על פי ידע של החברה האנגלית "בריטיש אינדוסטריאל פלסטיקס". חברה זו, הקשורה לחברת "טרנר אנד ניול", היא בעלת מוניטין וידע בינלאומיים, והיא מספקת דבקים לגדולי המפעלים לייצור לוחות דקורטיביים באנגליה, ביניהם מפעל "פורמאיקה" עצמו, שהוא ראש וראשון למפעלי הלוחות הדקורטיביים בעולם.

(3) הפורמאיקה היא מוצר הרגיש במיוחד, בעת הייצור, לזיהום ולתנאי אקלים קשים. שני המפעלים הקיימים מצויים באזורים בלתי נוחים, מבחינה אובייקטיבית, לייצור זה. יתרה מזו, שניהם סובלים מזיהום, הנובע מתעשיית העץ המצוייה בקרבת מקום, ומסיבות אחרות. מבחינה זו מספקת חברון תנאים אופטימליים לייצור, הן משום נקיון האויר שם והן משום האקלים, המתאים יותר לייצור זה מן האקלים שבו מצויים המפעלים האחרים. יש להדגיש שהדבר ישפיע לא רק בכך שאחוז ההומר הפסול יהיה נמוך יותר, אלא גם בכך שהפחורה מסוג א' תהיה בעלת איכות גבוהה יותר.

(4) תכניתנו נבדקה על ידי בני-סמכא בשטח זה באירופה, והם מצאו, כי מפעל המתוכנן כמפעל שלנו, עם הציוד שיעמוד לרשותו, יהיה מסוגל לייצר מוצרים שיעמדו בדרישות האירופיות.

בעזרת הידע והציוד שיעמדו לרשותנו אנו מתכננים לייצר לוחות שיעמדו בתקן הגרמני DIN 16926 ; שהוא המקובל באירופה.

(5) כתוצאה נוספת מהאמור לעיל לא יהיה המפעל חייב לייצא חלק יחסי גבוה של תוצרתו לארצות אפריקה, אשר בהם התמורה נמוכה מזו המשתלמת באירופה ובארצות הברית. ממוצע המכירות הגבוה לאפריקה, של המפעלים הקיימים, נובע מן העובדה שאיכות המוצר שלהם אינה מגיעה לסטנדרטים הנדרשים באירופה ובארה"ב.

(6) בעת הדיון בלשכתו של שר המסחר והתעשייה הודיע עורך הסקר, כי הוא אמנם מקבל את טענתנו, בדבר תנאי הייצור העדיפים של מפעלנו, ולכאורה צריך היה לקבוע תמורת יצוא גבוהה יותר. אולם הוא הוסיף כי הפחית את תמורת היצוא בחזרה לממוצע של 1.10 $ משום שמפעלנו לא יוכל לייצא לארה"ב לוחות עם תגמיר "מאט", משום שלא ירכוש "מכונה מאט", וכן לא יוכל לייצא לאותו שוק סחורות בתגמיר של "פוליו אלומיניום". הואיל ואלה הם הלוחות הזוכים במחירים הגבוהים ביותר בארה"ב (עד 1.65 $ למ"ר), הרי בהעדרם יש להפחית את הממוצע עד ל-1.10 $.

./.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל.: 03-5 43 11
Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.: 03-5 43 11

הנחה זו מוטעית מיסודה ונובעת מאי-הבנה. בטכנולוגיה של ייצור הפורמאיקה יש שתי דרכים מוכרות ובדוקות לייצור לוחות עם תגמיר מאט: האחת - על ידי עיבוד במכונת מאט, והשניה - על ידי כבישה בפחים מיוחדים היוצרים תגמיר מאט. לראיה מובא בנספח "א" מכתב של חברת דקורפלטנוורק הירשהורן שהיא יצרן לוחות הפח (לרבות מאט) החשוב ביותר בגרמניה, המאשר זאת. מפעלנו בחר בשיטה של תגמיר מאט בעזרת פחים, שהיא, לדעתנו, שיטה נכונה יותר והסכונית יותר, שעה שמובא בחשבון היקף הייצור המתוכנן. אולם אין כל ספק בכך שנוכל לייצר, ואף נייצר, לוחות בתגמיר מאט, והם ייוצאו, בין השאר, לארה"ב. אשר ללוחות בתגמיר של "פוליו אלומיניום" - חידה היא בעינינו מדוע סבור היה עורך הסקר שלא נוכל ליצרם. אין כל צורך בציוד מיוחד לשם כך ובוודאי שיעלה בידנו לייצר סוג זה של לוחות בהצלחה, אשר בוודאי לא תיפול מזו של המפעלים הקיימים. גם עובדה זו מוכחת על ידי המכתב נספח "א" ויש להביאה בחשבון. האמור בפיסקה זו בלבד, אף בהעדר כל נימוקים נוספים, יש בו כדי להספיק להעלאת המחיר הממוצע המשוער של ייצוא המפעל ל-1.20 $ למ"ר.

(7) הרכבנו רשימה של תכנון היצוא הממוצע השנתי של המפעל, המובאת בנספח "ב". זהו תכנון ריאלי, המתבסס על מיטב האינפורמציה העומדת לרשותנו.

(8) קיימנו דיון בעניין זה עם המנהל של חברת צ'רצ'יל אנד סים, שהיא היבואן הגדול ביותר בקומונוולת האנגלי של חמרי בנין, מוצרי עץ, לבידים וכו'. חברה זו היא הנציג הבלעדי באנגליה של קנדה, פולין, רוסיה, פינלנד ועוד במוצרים אלה. מנהל זה בקי בשיווק הפורמאיקה הישראלית באנגליה והוא אישר, כי מחיר הפורמאיקה הישראלית ירוד בשל איכותה הירודה. לדעתו ייצור ברמה בינלאומית ניתן למכירה באנגליה במחירים בינלאומיים, העולים על אלה שמקבלים המפעלים הישראליים. חברה זו הסכימה לשמש נציגה של מפעלנו לצורך מכירה באנגליה, ואין לנו ספק, כי בעזרתה, ובעזרת טיב המוצר, יעלה בידנו להשיג את המחירים הנהוגים בשוק הבינלאומי.

ב. <u>הפחתה הדרגתית של מחיר היצוא</u>

עורך הסקר יצא מתוך ההנחה, שהחל בשנת 1976 תחול ירידה בשיעור של 1 סנט לשנה נטו ממחיר היצוא של המוצר. זוהי הנחה שאינה עשויה לעמוד במבחן מכל אספקט שהוא, ולדעתנו אין לקבלה.

ואלה נימוקינו:

(1) מן המפורסמות הוא, שמחירם של מוצרי צריכה בשוק העולמי נמצא בעליה מתמדת, וכך הוא הדבר גם באשר לפורמאיקה.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל. 03 - 5 43 11 :Temporary address : 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.

(2) אמנם משך שנים אחדות חלה ירידה במחירי היצוא, אשר קיבלו המפעלים הקיימים. אך הדבר נבע מהיצע גובר של מוצר אשר לא עמד בדרישת הטיב הבינלאומית. מוצר זה, שיוצר בארץ, שימש לצרכים שוליים בלבד, ולכן ירד מחירו. אך עתה גם מחיר זה התייצב, ואין לצפות לירידה נוספת, אלא היפוכו של דבר.

(3) הנטיה לעליית המחירים מקבלת ביטוי בשוק העולמי כבר עתה, כפי שנובע ממכתבו של יבואן רציני מקפריסין, המצורף כנספח "ג". מן הראוי להעיר, שפנינו אל היבואן הזה בכוונה לבדוק את נכונות באשר ליצוא פורמאיקה ישראלית מישראל לקפריסין, והוא מצא לנחוץ להעיר את אזננו, מתוך הגינות, כי הפורמאיקה היפנית תעלה במחירה, בעתיד הקרוב, ב-5%.

(4) בדיון שהתקיים בלשכתו של שר המסחר והתעשייה הודיע עורך הסקר, כי אחת הסיבות העיקריות לכך שגרס, כי מחיר היצוא של סחורתנו יפחת בסנט אחד בשנה, הוא כי היצוא המוגבר מישראל עלול ללחוץ על מחירי השוק הבינלאומי. זוהי סברה חסרת שחר. התוספת שהייצור הישראלי יוסיף לשוק העולמי כמוה כטיפה בים. מפעלי הענק בארה"ב, ביפן ובאחדות מארצות אירופה מיצרים כמויות כאלה של פורמאיקה, עד כי התוספת שאנו נוסיף לכך לא תשפיע השפעה כל שהיא. כל מפעל, ממפעלי הענק בארה"ב, מייצר בחודש אחד את כמות הייצור השנתית בישראל. צריכת הפורמאיקה בעולם נמדדת במאות מיליונים מ"ר - ואנו, אין בכוחנו להשפיע לא על הכמויות הנצרכות ולא על מחיריהן.

ג. <u>כושר הייצור בקו ייצור אחד</u>

הסקר קובע, כי כושר הייצור המירבי של המפעל, בקו ייצור אחד, יהיה 2,800,000 מ"ר לשנה (ראה עמ. 12 של הסקר). דעתנו היא, כי יש להביא בחשבון כושר ייצור של 3,150,000 מ"ר לשנה, ואלה נימוקינו:

(1) גם לפי החחשיב של הסקר יכול המפעל לייצר „בציוד המתוכנן לקו הראשון, 672 מ"ר לשעה.

(2) לצורך התחשיב הופחתו בסקר ההפחתות הבאות מכושר הייצור:

(א) הובאו בחשבון 500 מ"ר לשעה במקום 672 (היינו - הפחתה של 25.6%).

(ב) הובאו בחשבון 23.5 שעות עבודה ליממה, במקום 24 שעות.

./.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל.: 03-5 43 11 Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.: 03-5 43 11

(ג) הובאו בחשבון 800 משמרות, במקום 849 .

לדעתנו יש בהפחתות אלה גורם בטחון, המספיק לכסות גם על "הפסקות עבודה ותיקונים". לכן מוצע היה להוסיף על כך ניכוי של 11.2% נוספים (ולא 10% כפי שצויין בסקר), בשל גורמים אלה.

(3) לפיכך נראה לנו, כי אומדן תכנית הייצור (באלפי מ"ר) בקו ייצור אחד, צריך להיות כך :

השנה	לשיווק בארץ	ליצוא	סה"כ
1974	450	150	600
1975	750	750	1500
1976	1000	1500	2500
1977	1150	2000	3150
1978	1200	1950	3150
1979	1250	1900	3150
1980	1300	1850	3150
1981	1400	1750	3150
1982	1500	1650	3150
1983	1600	1550	3150

(4) תוספת ייצור זו, של 3,150,000 מ"ר לשנה במקום 2,800,000 מ"ר לשנה, לא חדרוש כל תוספת של כוח אדם, שכן הנתונים מתייחסים להפוקה מלאה.

(5) מפעל "תעל" תעשיית עץ לבוד, שמנהלו הכללי הוא אליהו סחרוב, עוסק גם הוא בתהליך ייצור שעיקרו כבישה. המפעל מפעיל 10 מכבשים והגיע לכושר תפוקה של 95%-90%, בעוד שמפעלים אחרים הגיעו, בציוד דומה, לתקופה של 70% בלבד. אין אנו מציעים לקחת כושר תפוקה זה כבסיס לסקר הנוכחי, למרות שניתן להגיע אליו, אך בוודאי שאפשר להסתפק בהפחתה של 25.6%.

./.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל.: 03-5 43 11 Temporary address: 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.: 03-5 43 11

• קו ייצור נוסף

בעת עריכת הסקר הודענו לעורך הסקר, כי אנו מתכננים להקים במקום קו ייצור נוסף. אך הואיל ותכנית זו לא תצא לפועל לפני חלוף שלוש שנים - לא מצאנו לנחוץ לבקש עתה אישור להקמת הקו השני. אולם, שעה שבודקים את הכדאיות למשק המדינה, חייבים, לדעתנו, להביא בחשבון, כי באותם מבנים, כשתוספת ההשקעה הקבועה היא כ-30% בלבד מן ההשקעה הראשונית, ניתן להקים קו ייצור נוסף. (ראה פרק ה' - (3) להלן). ואלה הפרטים, אשר יש להביאם בחשבון בעת החישוב:

(1) תוספת הייצור, אשר תהיה מיועדת, כפי הנראה, כולה ליצוא, תהיה כדלקמן :-

שנת 1977 - 1,000,000 מ"ר
שנת 1978 - 1,500,000 מ"ר
שנת 1979 ואילך - 2,000,000 מ"ר .

(2) תוספת צוות העובדים, לצורך הפעלת הקו השני בשלוש משמרות, תהיה כדלקמן :-

מינהל וכלליות (עמ. 20 של הסקר):

	התוספת
פקידה	1
חשמלאי	1
מסגר	1
טרקטוריסט - נהג	1
עובדי מחסן חומר מוגמר	2
עובדי מחסן חומר גלם	2
עובדי מטבח ונקיון	2
סה"כ	10

עובדי ייצור (עמ. 32 של הסקר):

	התוספת
מחלקת בישול	3
סידור והגשת חומר	9
מזלגן	1
מכבש וסידור חבילות	15
נקיון פנים וחוץ	3
ניסור וליטוש	6
מיון	3
אריזה ומשלוח	6
סה"כ	46

./.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן־יהודה 23, חדר 233, תיא טל.: 03-5 43 11
Temporary address : 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel. : 03 - 5 43 11

(3) הוצאות חרושת : (עמ. 17 של הסקר)

ההגדלה לצורך הפעלת הקו השני נאמדת כדלקמן :

חשמל, קטור ומים - יחסית להגדלת הייצור המתוכננת.
חלפים וחלקים - יחסית לתוספת ההשקעה במכונות וציוד, לעומת ההשקעה בתכנית היסודית.
שונות - 50% עלות קבועה ו-50% עלות משתנית.
חמרי אריזה והובלה ליצוא - יחסית לכמויות המכירה ביצוא.

ה. <u>השקעות</u>

(1) לצורך הבדיקה הקריטית (עמ. 22 של הסקר) הובא בחשבון ערך שארית של 45% בלבד מההשקעה בבניין, וערך הציוד הופחת לאפס. עמדתנו, המבוססת על הנוהגים המקובלים ועל הנסיון, היא כי יש לראות את ערך השארית של ההשקעות בנכסים קבועים אחרי פחות מ-9 שנות הפעלה, כך :

ערך הבניין : 60%
ערך הציוד : 10%

(2) ברשימת ההשקעות נפלה טעות באשר למחיר המכבש. הסכום המופיע בעמ. 31 הוא סך -1,000,000 לי, במקום הסכום הנכון, שהוא 1,160,000 מרקים גרמניים, היינו -1,543,000 לי. אנו מוצאים לנכון להעיר זאת כדי להעמיד את הדברים על תיקונם.

(3) ההשקעה הנוספת לצורך הקמת קו הייצור השני היא בסך 3,945,000 לי, כמפורט בנספח "ד". אנו מעריכים כי 75% מסכום זה יושקעו בשנת 1976 ו-25% בשנת 1977.

(4) אנו אומדים את ערכה של שארית ההשקעה, לגבי ההשקעה הנוספת בקו השני (מכונות וציוד בלבד) על בסיס פחת של 9% לשנה. לפיכך, לצורך הבדיקה הקריטית, יש להביא בחשבון ערך שארית של הקו השני בשווי של 46% מהעלות המקורית, שכן לפי לוח החישובים לחלפו שש שנים בלבד מאז הפעלתו.

ו. <u>ערכו של מפעל חדש לעומת הרחבת מפעלים קיימים</u>

אחד הנימוקים שהועלו נגד תכניתנו הוא, כי ניתן, בהשקעה קטנה מזו שאנו עומדים להשקיע במפעלנו, להרחיב את הייצור במפעלים הקיימים. לדעתנו, ישנם טעמים כבדי משקל, המשמיטים את הקרקע מתחת טעון זה:

(1) אינו דומה מפעל חדש, להגדלת מפעל קיים, אשר לא תוכנן מראש להגדלה זו. בעוד שהמפעלים המורחבים יישענו, במידה ניכרת, על ציוד שהתיישן (שכן לא כל מערכת הייצור תוכפל), הרי מפעל חדש מסוגל לנצל את מירב ההתפתחויות הטכנולוגיות והטכניות.

./.

כתובת זמנית: בית טהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל. 03-5 43 11 :Temporary address : 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.

יתר על כן, עצם העובדה שהמפעל הקיים לא תוכנן מראש לייצור המורחב, גורמת לכך שההרחבה תהווה טלאי, שלא יאפשר זרימה רציונלית של הייצור וניצול אופטימלי של הציוד.

(2) כושר התפוקה והאיכות אינם רק פונקציה של הציוד, מפעל ותיק עלול לסבול ממעמסות קודמות, מניהול שמרני, מכוח אדם פרובלמטי שהצטבר במפעל. אין לצפות שמפעל, אשר הגיע למיצוי יכולתו, יוכל להתקדם כפי שיתקדם מפעל חדש, הפותח דף חלק. בניהול נכון, דינמי ונמרץ - אשר אמנם יעמוד לרשות מפעלנו - אפשר להגיע לייצור רב יותר וזול יותר.

(3) המציאות מראה, כי קיימים הבדלים ניכרים בין מפעלים שונים. לדוגמה: בעוד ששני מפעלי הלבידים, "תעל" ו"עץ-לבוד" הם בעלי שני קווי ייצור כל אחד, הרי "תעל" מייצרת 3000 מ"ק לחודש בעוד ש"עץ-לבוד" מייצרת רק 2000 מ"ק לחודש, באותו ציוד. גם בשטח הפורמאיקה קיים הבדל בין "ספן" לבין "עץ-לבוד", ויש מקום לצפות, כי המפעל החדש יעלה על המפעלים הקיימים הן בתפוקה והן באיכות.

(4) מפעל ישן סובל ממעמסת שכר גבוהה ביותר, והשכר במפעלים הקיימים הוא מהגבוהים במשק. לעומת זאת יתחיל המפעל החדש ללא מעמסה של ותק וכל הכרוך בו - יהיו הוצאות העבודה נמוכות יחסית, תוך העסקת פועלים יהודים.

ז. <u>כוח אדם</u>

בעוד שהמפעלים הקיימים ממוקמים באזורים, שבהם כוח האדם מוצה לחלוטין והם נאלצים להביא בני מיעוטים מרחקים, הרי יוקם המפעל החדש באזור המשוע לתעסוקה, שבו הולכים ומתרבים המתיישבים היהודיים, ואין להם תעסוקה מספקת.

ח. <u>התחרות ומחירים</u>

נמסר לנו, כי בתכנית משרד המסחר והתעשייה לגרום להפחתת מכס המגן על הפורמאיקה המיובאת, במטרה להביא לירידת המחירים בשוק. אך נראה לנו כי המטרה של הורדת המחירים בשוק עשויה להיות מושגת ביעילות רבה יותר על ידי הקמת המפעל החדש, וזאת מבלי לפגוע בהכנסות המדינה מן המכס על היבוא:

(1) הקמת המפעל החדש תגרום לתחרות. הואיל וכושר הייצור יעלה בהרבה על צריכת השוק המקומי, יהיו היצרנים מעוניינים בניצול מלא של כושר התפוקה אף אם הדבר יהיה יותר קשן, בעוד שכיום המחירים של המוצר בשוק המקומי מווסתים.

./.

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, ת"א טל. 03 - 5 43 11 :Temporary address : 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv Tel.

(2) שכר העבודה הנמוך במפעל החדש (ראה פרק ו' (4) דלעיל) יאפשר את הוזלת המוצר.

(3) שאיפתו של המפעל החדש להגיע במהירות מירבית לניצול מלא של ההשקעות תביא עמה את העלאת הערך המוסף וירידת המחירים.

(4) הנסיון מראה כי אין גורם כתחרות המקדם את האיכות, הייעול והחסכון.

(5) הגורם העיקרי, המונע תחרות של סחורה מיובאת בסחורה מתוצרת מקומית איננו המכס הגבוה, אלא מגבלות אובייקטיביות של היבואנים. כדי לחדור אל השוק על היבואנים להחזיק מלאי עצום של לוחות, שכן הם לא יוכלו למכור את סחורתם אלא אם יוכלו להציע את מלוא המגוון. נטל זה לא יופחת במידה משמעותית עקב הפחתת המכס, ולכן אין לסמוך על הפחתה כזו כגורם להפחתת המחירים, מה שאין כן הקמת מפעל הדש.

ט. <u>הערות לסיום</u>

(1) האישור העקרוני להקמת המפעל ניתן לפני למעלה מ-10 חודשים והעתקו מצורף כנספח "ח". מאז ועד היום השקענו מאמצים, זמן וסכומים העולים על 300,000 ל"י בתכנון, לימוד והכנות להקמתו של המפעל. צברנו מידע וידע מן הטובים בשטח זה. לפיכך נראה לנו, כי הנתונים שבידנו אשר מהרוים בסיס להשגות אלה, הם מבוססים ומהימנים, וניתן להסתמך עליהם..

(2) הבאנו כאן את הנתונים ואת ההשגות בלבד, ולא ערכנו את הסקר מחדש, מטום שאין אנו יודעים מה המשקל שתייחס לכל אחת מטענותינו לצורך הכנת חוות דעתך. אנו סבורים, כמובן, שכל השגותינו מבוססות די צרכן, אולם גם אם יהיו ביניהן כאלה שינתן להן משקל פחות או אף לא יתקבלו, עדיין סבורים אנו כי אין ספק שמחירו של הדולר המוסף אשר תגיע אליו הבדיקה המחודשת יהיה לפחות בשתי לירות פחות מן האמור בסקר.

(3) נודה לך אם תואיל להפגש עמנו לשם קבלת הבהרות נוספות בעל-פה .

בכבוד רב,

תעשיות חברון בע"מ

כתובת זמנית: בית סהר, רח' בן-יהודה 23, חדר 233, תיא טל. :11 43 5 - 03 Tel.: Temporary address : 23, Ben-Yehuda St., Room 233, Tel-Aviv

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה כ' כסלו תשל"ג

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

הנדון: פיתוח התעשייה בקרית-ארבע - חברון

לפני קרוב לשלש שנים בחודש אדר תש"ל החליטה הממשלה על תכנון קרית-ארבע - חברון כעיר עברית וכצעד ראשון להקמת עיר תקומנה 250 דירות. הודעה על כך נמסרה בכנסת ביום י"ז אדר ב' תש"ל.

בינתיים, ברוך ה' חלה התקדמות מסויימת, 250 דירות הוקמו ועוד 200 בשלבי בנייה. כמו-כן הוקמו מספר מפעלי מלאכה באזור המלאכה אשר ליד אזור המגורים.
אך כדי להתקדם לקראת עיר הורגש צורך ביוזמה תעשייתית גדולה יותר. לשמחתנו הופיעו במשך השנתיים האחרונות שני יוזמים שנכנסו ברצינות ובכובד ראש להשקעה בחברון.
אך שניהם נדחו מיוזמתם. הננו רואים צורך לפרט לך כב' ראש הממשלה את שני המקרים.

א. מפעל ליציקות מתכת

מפעל ליציקות מתכת, ביזמת מר באום, בסכום השקעה של 3 מיליון ל"י - הוכר כמפעל מאושר. המפעל תוכנן ויזם המפעל נסע לחו"ל להכשיר את עצמו ואת אנשיו להקמת המפעל והנה לפתע נעצר בטענה: "אין מספיק חשמל עבור המפעל שלך".

בזמנו החליטו משרד השכון ומשרד המסחר והתעשייה על אספקת 6 מגוואט חשמל לקרית-ארבע כדי לספק את צרכי הקריה והתעשייה שלה. בינתיים החליטה עירית חברון להתחבר לחשמל הישראלי - דבר חשוב כשלעצמו - ומתברר שלא ישאר לו חשמל עבור המפעל שלו.

נשאלת השאלה כיצד לא ימצאו פתרון לאדם שהכירו במפעלו כמפעל מאושר ע"י כל הגורמים של משרד המסחר והתעשייה ובנק לפיתוח התעשייה ?!

ב. מפעל לייצור פורמייקה

בקשה להכרה של מפעל מאושר עבור מפעל גדול לתעשיית פורמייקה ביוזמתו של מר א' סחרוב הוגשה לפני כ-10 חודשים למשרד המסחר והתעשייה.
לפני כשבועיים נתן לו משרד המסחר והתעשייה תשובה שלילית בגלל שמחיר הדולר בייצור הפורמייקה יהא כ-7 ל"י.
גם כאן נשאלה השאלה היסודית: האם אין בארץ עוד מפעלים רבים שמחיר הדולר גבוה 7 ל"י ויותר מ- 7 ל"י ? ואם כן - מדוע נחרץ דין הטלקציה דווקא כשמגיעים לאזור פיתוח א', דווקא כשמגיעים למפעל שהוא אבן פינה לראשיתה של עיר, לראשיתה של עיר האבות ?

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה כ' כסלו תשל"ג

הננו רואים גישה זו בחומרה רבה מאחר וידוע לנו שבכל עיירות הפיתוח עשו משרדי הממשלה כל שביכולתם כדי לשכנע משקיעים להקים מפעלים גדולים אשר ישמשו תשית לעיר בריאה. זאת ועוד: כאשר לא נמצאו משקיעים לעיירות הפיתוח יזמו משרדי הממשלה הקמת חברה ממשלתית כדי לתת תנופה לפיתוח עיירות הפיתוח.

לעומת זאת הצלחנו בקרית-ארבע - חברון להשיג משקיעים רציניים והממשלה דוחה אותם. דחייה זו עלולה לגרום וכבר גורמת לדחייתם של יוזמים אחרים.

לכן, הננו מבקשים את כב' ראש הממשלה לסייע בהקמת מפעלים אלה.

כמו-כן הננו מבקשים להסביר לכב' ראש הממשלה שאפילו אם ימצא פתרון כלשהו לתת למר באום את כמות החשמל שעוד חסרה למפעלו עדיין תחסר כל כמות החשמל הנדרשת במפעל לפורמייקה. לכן יש צורך דחוף בהתקנת קו חשמל נוסף.

בכבוד רב,

מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

מל/טר

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה י"ח כסלו תשל"ג

לכבוד
השר ישראל גלילי
יו"ר ועדת שרים לענייני התיישבות

כב' השר,

המעשה המחריד של יום אתמול (עזע לבבות המוני בית ישראל.

ההרגשה כי עדיין קיימת תופעה כה איומה של "טמאו את היכל קדשך" ע"י פגיעה בספר תורה וקריעת ושריפת ספרי תהילים - באמת צריכה לקרוע את לבו של כל יהודי נאמן.

הדבר כואב במיוחד שפעולה זו יכולה לקרות אפילו תחת שלטון ישראל.

הננו בטוחים בפעולת הממשלה וצה"ל

א. לחזוק השמירה והנוכחות היהודית במערה.

ב. לבטול ההסתות אשר גרמו לפעולות שליליות אלה.

יחד עם זה הננו מבקשים מהממשלה לשים לב לטענתנו - שהננו חוזרים ומזכירים אותה כבר יותר משנתיים - כי ליד עיר ערבית בעלת 50.000 נפש (הכוללת הרבה תושבים עויינים) יש צורך בקריה יהודית בעלת 100.000 נפש. לכן הננו קוראים לממשלה להחליט על מעבר משכונה לעיר ולגשת מיד להקמתן של 5000 יח"ד בקרית-ארבע.

לדעתנו שכונה קטנה המוקפת בגדר ומגדלי שמירה אינה משאירה רושם בלב אוכלוסיה של 50.000 תושבים, לעומת זאת עיר של 100.000 נפש הכוללת מפעלי תעשייה תיירות וקיט, כביש גישה רחב וקו חשמל מרכזי יביאו עיר חיה ותוססת אשר תעמיד את העיר הערבית בצל העיר היהודית, והמצב הבטחוני ישתנה מן הקצה אל הקצה.

הננו מבקשים מכב' השר לקבלנו לשיחה דחופה לדיון בנושא.

בכבוד רב,

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה י"ג כסלו תשל"ג

לכבוד
השר ישראל גלילי
יו"ר ועדת השרים לענייני ההתישבות .

הנדון: הרחבת הבנייה משכונה לעיר, 5,000 יח"ד .

כבוד השר,

בהמשך לשיחותינו עם הח' יוסף שגיא על דבר 5,000 יח"ד בקרית ארבע, הננו מדווחים בזה כי לאור שיחותינו עם השרים יגאל אלון, ושלמה הלל ומיכאל חזני יש לדעתנו סיכוי רציני לקידום נושא ההרחבה אם יעלה בישיבת הממשלה.

לכן הננו מבקשים מכב' השר : - א. לשוחח על הנושא עם ראש הממשלה.
ב. שכב' השר יעלה את הנושא בישיבת הממשלה .

ר"פ פניותנו לראש הממשלה ולשר השיכון - בנושא ההרחבה.

בכבוד רב,
מ. לוינגר
מ. לוינגר
ב/ הועד המקומי קרית ארבע חברון.

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 - העתק - ב"ה י"ט חשון תשל"ג

לכבוד

ראש הממשלה
גב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

עם סיום בניית 250 יחידות הדיור הראשונות וכניסת המפעלים הראשונים למקומם, הננו מזמינים את כב' ראש הממשלה לביקור בקרית-ארבע היא חברון.

ברצוננו לשוחח עם כב' על הצורך הדחוף ב-

א. מעבר משכונה לעיר ע"י הקמת 5000 יח"ד

ב. אספקת החשמל למפעלי התעשייה.

ג. כביש הגישה לקריה.

נודה מאד לכב' ראש הממשלה אם תוכל להתפנות לביקור זה.

בכבוד רב,

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

מל/טר

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 — ב"ה י"ז תשרי תשל"ג

-העתק-

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

ברצוננו להביא לפניך בזה את דבר העצרת החגיגית מיום ט"ז תשרי יום א' דחול המועד סוכות תשל"ג.

בראשית העצרת הובעה תודת המתנחלים על פעולות הממשלה להקמת הקריה, תיעושה ופיתוח התיירות במקום.

בהמשך העצרת קראו המשתתפים לממשלה:-

א. למעבר משכונה בודדת לעיר גדולה.

ב. לתת פנים יהודיות יותר לשדה האחוזה הראשון של עמנו - מערת המכפלה.

א. דוברי העצרת עמדו על הצורך הלאומי וההסטורי באיכלוס מהיר יותר של קרית-ארבע - חברון ועל הצורך הבטחוני בהתנחלויות עליונות.
כשדובר על הצורך הבטחוני הוזכר גם שישוב קטן ובודד ליד עיר ערבית גדולה עלול להיות נקודה מושכת להתגרות ערבית שכבר קרה כמה פעמים.

כל הדוברים קראו להקמתן של אלפי יחידות דיור בהקדם האפשרי ולקליטת עליה רבת מימדים כפי שהיה בירושלים.

ב. דוברי העצרת הדגישו שעם כל החשיבות בפיתוחה של קרית-ארבע אין להנתק מזכויותינו בעיר חברון גופא ובעיקר במערת המכפלה. המצב הנוכחי אשר בו זכויות היהודים מוגבלות במקום צר ובשעות ספורות טעון שינוי למרות הקשיים המובנים. הודגש <u>שלפחות</u> יש צורך לדאוג לשיוויון זכויות עבור היהודים.

הננו פונים אליך גברתנו ראש הממשלה בבקשה לעשות בהקדם למען המטרות הלאומיות האלה.

בכבוד רב,

(-)

בברכת מועדים לשמחה,

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה ב' כסלו תשל"ג

- העתק -

לכבוד
שר השיכון
לשכת שר השיכון
רח' הלל
ירושלים

כב' השר,

בהמשך לפניותינו בשנים הקודמות על דבר תקציב ל- 5000 יח"ד לקרית-ארבע, הננו פונים באותה בקשה גם השתא.

כבשנים קודמות כן גם השנה הננו מזכירים את החשיבות הבטחונית במעבר משכונה לעיר. חיוני ביותר שקרית-ארבע לא תהיה שכונה בודדת בלב אזור ערבי כי אם עיר יהודית גדולה. קרית-נצרת במרכז הגליל היא דוגמא טובה לאחיזה יהודית איתנה בלב איזור ערבי.

לפי מיטב הבנתנו החליטה הממשלה בקוי היסוד שלה על הקמת האחזויות עירוניות-בטחוניות כדי שהישובים שיוקמו במקומות שקיימת אוכלוסיה ערבית גדולה יהיו ערים גדולות ולא שכונות קטנות.

הננו מפנים לכב' השר את בקשתנו להקציב כמות גדולה זו במסגרת תקציב השכון לקליטת עליה, במסגרת התקציב לשכון זוגות צעירים ובמסגרת התקציב למפוני משכנות עוני, כמו-כן הננו בטחוים בע"ה שהגרעין המקומי שהינו גרעין מגוון אך מגובש יעמוד במשימה של הצלחת פיתוח העיר, התעשייה והתיירות שלה.

הננו מבקשים שאם עד כה לא קבלנו תקציב של עיר נקבל תקציב זה בשנה הקרובה.

נודה לכב' אם יאות לקבלנו לפגישה בנושא זה.

בכבוד רב,

מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 ב"ה ה' בסלו תשל"ג

לכבוד
שר החקלאות והפיתוח
מר חיים גבתי
משרד הפיתוח
ירושלים

כב' השר,

ברוך ה' אזורי המגורים והתעשייה שלב א' הולכים ומסתיימים.
באזור המגורים כבר הכל בנוי ומאוכלס אך באזור התעשייה אנו עומדים בפני מספר בעיות קשות ביניהן בעיית החשמל.

רצ"ב תזכיר של המהנדס ה' בורברג המראה כי בקיץ הקרוב תזדקק הקריה ל- 6600 קו"ט חשמל. עד אותו תאריך מובטח לנו קו חשמל לאספקה של 6000 קו"ט בלבד. לכן שוקל משרד המסחר והתעשייה:-

א. למנוע את ראשית הבנייה של מפעל מתכת אשר יצרוך 1500 קו"ט בהתאם לדו"ח עמוד 2.

ב. למנוע את אישורו של מפעל פורמייקה גדול אשר יצרוך גם הוא 1500 קו"ט.

אנו רואים בחומרה רבה את מניעת אספקת החשמל למפעלי התעשייה. כמו-כן הננו חוששים שעיכובים אלה יגרמו לחששות מצד בעלי יזמה המעוניינים בהקמת מפעלים הצורכים כמויות גדולות של חשמל.

השר בטא לאחרונה את השקפתו שבישובים החדשים יש צורך שיוקמו מפעלים יצרניים ושתושבי קרית-ארבע לא יצטרכו לנסוע לעבודה בירושלים. אי לזאת נודה לכב' השר אם יעשה כל שביכולתו להקמת קו חשמל רציני מירושלים לחברון.

נודה לכב' השר אם יקבלנו לפגישה דחופה בעניין.

בכבוד רב,

מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע - חברון.

העתק: ראש הממשלה - גב' גולדה מאיר
השר ישראל גלילי - יו"ר ועדת שרים לענייני התיישבות
שר הבטחון - מר משה דיין
שר המסחר והתעשייה - מר חיים בר-לב
שר השיכון - מר זאב שרף
תא"ל שלמה גזית - מתאם הפעולה בשטחים.

אינג' ה' בורברג
הנדסת חשמל
שדרות המאירי 3
ירושלים

– העתק –

ירושלים, 24.7.1972
ח-01-02-1972

סקר על הספקת חשמל לקרית-ארבע

לפי בקשתה של מנהלת קרית-ארבע, נערך הסקר הזה של הספקת החשמל לקרית-ארבע, שמטרתו היא ריכוז אומדני צריכת החשמל השונים ונתוני האפשרויות וכושר הספקת חשמל לקריה ע"י חברת החשמל לישראל.

בעתיד הקרוב יעמדו מבני איזור התעשייה בקריה לרשות המשתכנים. האפשרות להפעלת המפעלים תהיה תלויה במידה רבה בהספקת חשמל סדירה ובהספקים המתאימים להפעלת המתקנים התעשייתיים. לכן יש צורך לבדוק את האפשרויות להפעלת המפעלים וכן את הסידורים בהתאם לכושר הספקת החשמל מטעם חברת החשמל הישראלית., אשר מתיחת קוי חשמל מתח גבוה לקריה קשורים בפתרונות בעיות תכנוניות, טכניות וכח אדם.

בהתאם לסיכומים בדרג מנהלי גבוה נקבע כי קרית-ארבע תחובר לרשת החשמל הארצית בחודש ספטמבר, אולם ההספק המובטח הנו כ- 2000 קו"ט בלבד.

מאחר שהאומדנים המוקדמים של ביקוש החשמל עולים על ההספק הנ"ל של 2000 קו"ט יש צורך בקביעת סדר עדיפויות למפעלים והקצבת הספק מתאים לכל מפעל ומפעל בהתאם ללוח זמנים הפעלתם של המפעלים.

לצורך סקר זה – שלב "א" הוא בין ספטמבר 1972 (חיבור הקריה לרשת החשמל) לבין 6.73 הפעלת חלק ראשון של המפעלים של אזור התעשייה (ראה טבלה1 להלן)

שלב "ב" תקופה בין 6.73 לבין 12.73 הפעלת מפעלים נוספים עד לסיום התקנת קו חשמל מירושלים וחיבור הקריה לקו זה (ראה טבלה).

המצב הנוכחי

כיום ניזונה קרית-ארבע מגנרטור מקומי שהספקו כ- 500 קו"ט.
בשלב הנוכחי מסתכם ביקוש המגורים ומחנות צה"ל בכ- 200 קו"ט וקיים עודף הספק של 300 קו"ט.

פרוט אומדני (המוקדמים) ביקוש הספק החשמל לאזור התעשייה בקרית-ארבע

	שם המפעל	בעל המפעל	ביקוש קו"ט שלב "א" 9.72-6.73	ביקוש קו"ט שלב "ב" 6.73-.12.73	סה"כ שלב "א"+"ב"
1.	מפעל יציקה חברון	מ' באום	–	1500	1500
2.	מרצפות חברון	י' סופר	500	100	600
3.	מפעל פלסטיק דוריינוב את ציון	דרויינוב את ציון	200	400	600
4.	פוליפקט פלסטיק	ד' חברון	100	30	130
5.	מפעל ייצור בלוקים	ש' מנדלבוים	100	—	100
6.	נגרית מתנחלי חברון	———	50	—	50
7.	חברת פ.ק.א. פלדות	ש' עדאל	60	40	100
8.	מפעל מחכת-ש. יצחק	ש' יצחק	30	30	60
9.	בן רם תעשיות	ש' שנקר	45	—	45
10.	מתפרת חברון	ח' פדה -אל	30	—	30
11.	טירקיס מוצרי דיוק	טירקיס	20	10	30
12.	חברת ספוקא טקסטיל	אלקלעי	15	30	45
	7 מפעלים הספקתם טרם הוגדר		200		200
		סה"כ	1350	2150	3500 קו"ט

מן הטבלה הנ"ל ניתן להווכח שכ-5 מפעלים גדולים מהווים כ-80% מסה"כ הביקוש. להן לוח זמנים הקמתם והפעלתם של המפעלים הנ"ל יכחיב את הביקוש הכללי. אי הקמה או אי הפעלה של המפעלים הגדולים 3,2,1, שבטבלה הנ"ל ישנה לחלוטין את הביקוש לחשמל של קרית-ארבע.

האומדנים הנ"ל הם גסים ויכולים לשמש אך ורק להערכת הביקוש החשמלי וזאת בהנחה שכל המפעלים אשר פורטו בטבלה זו יקומו לפי לוח הזמנים המוצהר וששהספקים שלהם יהיו כמו שציין בטבלה הנ"ל. ההספק הנקוב של המפעלים הגדולים כגון: "יציקה חברון", "מרצפות" חברון", מפעל הבלוקים וכו' נבדקו על ידי. ההספקים הנ"ל יכולים לשמש אך ורק לצרכי הערכת הביקוש ואינם יכולים לשמש כנתונים טכניים לתכנון החיבור לחברת החשמל.

<u>פרוט אומדני הביקוש(מוקדמים) של ההספק בקרית-ארבע לפי סוג הצרכנות</u>

		ביקוש קו"ט		
	הצרכן	שלב "א" 9.72-.6.73	שלב "ב" 6.73-12.73	סה"כ שלב "א"+"ב"
1.	מגורים	300	700	1000
2.	אזור התעשייה	1350	2150	3500
3.	מחנות צה"ל-מג"ב	100	—	100
	סה"כ	1750	2850	4600
4.	ביקוש הממשל	500	1500	2000
	סה"כ כללי	2250	4350	6600 קו"ט

מן הטבלה הנ"ל ניתן להווכח כי עיקר הביקוש הוא מצד איזור התעשייה (3500 קו"ט) וכן מצד הממשל (כ-2000 קו"ט). שיא הביקוש המעשי יהיה נמוך בהרבה מאשר 6600 קו"ט שבטבלה. לגבי התעשייה חשוב הוא השיא היומי (בשעות היום). אפשר להניח ששיא הביקוש היומי (בשעות 16-8) לכל הקריה והממשל יסתכם בכ- 5000-4500 קו"ט (עד 12.1973). אולם קיימים מפעלים גדולים שידרשו הספק כמעט במלואו בהתאם להספק המותקן כגון: מפעל המרצפות שיופעל בשלב "א" (9.72-6.73) שהספקו כ-600 קו"ט וכל המכונות מופעלות בעת ובעונה אחת, דומה "מפעל יציקה חברון" שהספקו כ- 1500 קו"ט אולם הוא יופעל רק בלב "ב" (6.73-12.73).

<u>מסקנות</u>

1. הביקוש בשלב "א" 9.72-.6.73 של 2250 קו"ט יכוסה ע"י חברת החשמל לישראל (בהנחה שצריכת הממשל לא תעלה על 500 קו"ט כפי שנקבע מראש).
בהתאם לכך אפשר להניח שלא תהיינה הגבלות בהפעלת המפעלים שבאזור התעשייה בתקופה בין 6.73-72-9. בנוסף לכך קיימת אפשרות לשמש בתחנות כח המקומית של 500 קו"ט, אולם במקרה זה נדרשים סידורים טכניים במתוג הרשת אשר מקשים על אפשרות זו.
אולם במקרה של חוסר חשמל קיימת רזרבה הנ"ל של 500 קו"ט שאפשר לנצלה במצבים קריטיים.

2. בשלב "ב" (6.73-12.73) הקשור בהפעלת "מפעל יציקה חברון" שהספקו כ-1500 קו"ט וגדול ההספק של אזור התעשייה ל-3500 קו"ט ההספק הזה יעלה בהרבה על כושר הספקת חשמל מקו גוש עציון-קרית-ארבע. הספקת החשמל לאחר הפעלת המפעלים הגדולים הנ"ל תוכל להתקיים אך ורק לאחר הקמתו של קו ירושלים-קרית-ארבע ובזאת תלויה אפשרות הפעלת "מפעל יציקה חברון". ללא הקמת הקו מירושלים לא יוכל כם הממשל להגדיל את ביקושו ל- 2000 קו"ט.

<u>הנושאים לטיפול</u>

1. עריכת רשימה מעודכנת ומוסמכת של אומדני ההספק של מפעלי התעשייה.
2. מתן אינפורמציה לגורמים הנוגעים בטיפול בהספקת חשמל לקרית ולממשל.
3. מסירת האינפורמציה הדרושה לחברת החשמל לישראל לצרכי תכנון קווי החשמל לקרית-ארבע וסביבתה, זאת בהתחשבעם העובדה שאומדני ההספקים הנ"ל דורשים תכנון קוי חשמל אשר כשר העברתם יותאם לצרכי האזור כולו.

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה ב' כסלו תשל"ג
8 נוב' 1972

לכבוד
שר השיכון
לשכת שר השיכון
רח' הלל
ירושלים.

כבוד השר,

בהמשך לפניותינו בשנים הקודמות על דבר תקציב ל-5,000 יח"ד לקרית ארבע, הננו פונים באותה בקשה גם השתא .

כבשנים קודמות כן גם השנה הננו מזכירים את החשיבות הבטחונית במעבר משכונה לעיר. היוני ביותר שקרית ארבע לא תהיה שכונה בודדת בלב אזור ערבי כי אם עיר יהודית גדולה. קרית נצרת במרכז הגליל היא דוגמא טובה לאחיזה יהודית איתנה בלב איזור ערבי.

לפי מיטב הבנתנו החליטה הממשלה בקוי היסוד שלה על הקמת האחזויות עירוניות-בטחוניות כדי שהישובים שיוקמו במקומות שקיימת אוכלוסיה ערבית גדולה יהיו ערים גדולות ולא שכונות קטנות.

הננו מפנים לכב' השר את בקשתנו להקציב כמות גדולה זו במסגרת תקציב השכון לקליטת עליה, במסגרת התקציב לשכון זוגות צעירים ובמסגרת התקציב למפוני משכנות עוני, כמו כן הננו בטוחים בע"ה שהגרעין המקומי שהינו גרעין מגוון - אך מגובש יעמוד במשימה של הצלחת פתוח העיר,התעשיה והתיירות שלה.

הננו מבקשים שאם עד כה לא קבלנו תקציב של עיר נקבל תקציב זה בשנה הקרובה.

נודה לכב' אם יאות לקבלנו לפגישה בנושא זה.

בכבוד רב,

מ. לוינגר
יו"ר הועד המקומי

העתק: השר ישראל גלילי,יו"ר ועדת שרים להתישבות.

ד.ט. 6

טופס ג

מס'.....

חותמת בית הדואר

מברק

מס' סידורי	מס' מקורי	מס' המלים	בית הדואר המקורי	נשלח: בשעה	נשלח: ביום	הוראות שירות	נתקבל: מ:—	נתקבל: בשעה	ע"י
8	1/6200/6		קרית ארבע	1030	23	20 מ			

אל. השר גלעדי ירושלים

מממם

באו גוים בנחלתיך טמאו את היכל קודשיך כל לב יהודי דואב
על מעשה חלול הקודש של פסילת ספר תורה בבית הכנסת שבמערת
המכפלה קריעת ושריפת ספרי תהילים ופזור הקרעים ברחוב
העולה למערת המכפלה המעשה המזעזע מזכיר את מאורעות תרפ"ט
אשר החלו גם הם כתוצאה מהסתה בירושלים ובחברון הננו מבקשים
פעולתה הדחופה של הממשלה למניעת מעשים אלו
ועד מקומי קרית ארבע חברון

ספ

מברק

הוגש ע"י
בית הספר לחקלאות
ת"ד 22 צומת שדות 2 3 11.

'72 NOV -2 19 41

0305

ממממ

ירי ר 1010092
ירושלים 39 2 1845 תמ2

משרד ראש הממשלה השר ישראל גלילי
ירושלים

סוכם שבילי יכנסו המפעלים הראשונים בנובמבר אין עדיין תכנון
החשמל הפנימי הדבר מונע כניסת המפעלים באזור התעשיה
נא טיפול הדחוף
מנהלת קרית-ארבע

ממממ

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

תל-אביב, 2.11.1972

לכבוד
השר גלילי
משרד ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם

מר גלילי הנכבד,

לקראת הדיון העומד להתקיים בימים הקרובים בהנהלת הבנק לפתוח התעשיה בישראל, בתכנית להקמת המפעל ללוחות דקורטיביים (פורמאיקה), בקרית ארבע חברון, הנני להעביר אליך תזכיר זה, השופך אור נוסף על מספר עובדות והנמקות ויש בהן כדי להעמיד את התכנית כולה באורה הנכון.

ב ב ר כ ה,

א. סחרוב

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

לכבוד
הבנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ
רח' אחד העם 9,
תל - אביב.

א.נ.,

הנדון: תעשיות חברון בע"מ -
הקמה מפעל ללוחות דקורטיביים בחברון.

לקראת הדיון, העומד להתקיים בהנהלת הבנק בעניין התכנית שהגשתי להקמת מפעל ללוחות פלסטיים דקורטיביים בחברון, ברצוני להביא בפניכם מספר עובדות והנמקות, אשר יהיה בהן, לדעתי, כדי לסייע בבדיקת הענין וכדי לבחון את התכנית באורה הנכון.

בשנים האחרונות הולכת וגדלה הצריכה של הפורמאיקה בשוק הישראלי, עד כי תוך זמן קצר הכפילו המפעלים הקיימים את הייצור, ועדיין אין הם מצליחים לספק את הביקוש במלואו. יש קונים המחכים חודשים רבים לאספקת הסחורה, ואפשר להיווכח בכך אף מתוך בדיקה המצב במחסני המפעלים וחברות השיווק שלהם.

ניתן ללמוד על גידול הצריכה מתוך הטוואה למוצרים, ששימושם קשור בקשר בל-ינתק עם הפורמאיקה, מטום שהם משמשים למטרות קרובות ואף מהווים תשתית לפורמאיקה. כוונתי ללבידים ולסיבית. הצריכה האמקטיבית של לבידים וסיבית בשוק המקומי גדלה בשנה האחרונה ב- 30-35 אחוזים, ובגלל המגבלות במקורות חמרי הגלם ובכושר התפוקה אין ניתן לספק את הביקוש הגואה. גם בשנה שלפני-כן גדלה הצריכה ב- 15-20 אחוזים, וככל שניתן להזות זאת תוסיף הצריכה ותגדל.

הפורמאיקה מהווה מרכיב חשוב בתעשיית הרהיטים הפתות יקרים, ויש להניח שהשימוש בה ילך ויתרבה, בין השאר, מן הסיבות הבאות: הבניה לעולים ולזוגות צעירים חדרוש, בודאי, כמויות ניכרות, של כוצר זה, כי הוא מתאים במיוחד, הן משום אופיו והן משום מחירו לריהוט דירות זולות ובינוניות. הוא מרכיב שחשיבותו הולכת וגדלה בבניה, והוא משמש, באופן בלעדי כמעט, לבניית מטבחים. יתר על כן, רבים מחליפים את ריהוטם הישן בריהוט המכיל פורמאיקה, ונטיה זו, ככל הנראה, חלך ותגבר, כפי שהיא מתגברת מזה תקופה ניכרת באירופה. אף תושבי השטחים המוחזקים הפכו לצרכנים של הפורמאיקה, והדרישה למוצר זה בשטחים הולכת וגוברת עם עליית רמת החיים שם.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

המפעל החדש יוקם, על פי התכנון, תוך שנת 1973, ויתחיל בייצור בשנת 1974. לאור הכרח השוק, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים הבקיאים בענף זה, אני סבור כי ניתן להניח, במידה סבירה של ביטחה, כי בשנת 1974 תעלה צריכת המוצר בארץ במידה ניכרת.

אם אמנם יש מקום להרחבת הייצור בארץ, כי אז אין להשווה מכל נקודת מבט שהיא (מלבד אינטרסים הצרים של המפעלים הקיימים) - את הרחבת הייצור במפעלים הקיימים להקמתו של מפעל חדש.

המדובר במפעל מודרני, מבוסס על ההתפתחויות הטכנולוגיות החדישות ביותר. בעוד שהמפעלים הקיימים הוקמו טלאי על גבי טלאי (וההרחבה הנוספת תהיה טלאי נוסף), הרי מתוכנן המפעל החדש כמפעל שלם, על פי תכניות אב. התוצאות הנובעות מהבדל כזה מתבטאות לא רק בתהליכי הייצור, אלא גם באיכות המוצר. אך יתרה מזו, אנו קשורים כבר עם גורמים אירופיים ראשונים במעלה הן באשר לתכנון והן באשר לקבלת ידע מתמיד לפיתוח המוצר ולשיפורו. הגענו אף להסדר שעל-פיו תספק לנו "כרמל כימקלים" את דבק המלטין, שהוא הדבק העיקרי למוצר זה. היצור של דבק זה יהיה מבוסס על ידע,אשר "כרמל כימקלים" רכשה מהחברה האנגלית "בריטיש אינדוסטריאל פלסטיקס". חברה זו, הקשורה לחברת "טרנר אנד ניול", היא בעלת מוניטין וידע רבים מאד, והיא מספקת דבקים לגדולי המפעלים לייצור לוחות דקורטיביים באנגליה, וביניהם מפעל "פורמאיקה" עצמו.

אחד המרכיבים היקרים ביותר בין חמרי הגלם המיובאים הוא הנייר המודפס, שמחירו כמעט מחציה ממחיר כל חמרי הגלם המיובאים. כוונתנו היא להגיע, תוך זמן לא רב, להקמת מפעל להדפסת נייר בחברון, בסמוך למפעלנו, ומפעל זה יוכל לספק את הנייר המודפס לכל הצרכנים של נייר זה בארץ, ובכך לחסוך מטבע חוץ בסכומים ניכרים. כבר עלה בידנו לעניין תעשיינים ישראליים בעלי ידע ומוניטין, והם שוקלים את השתתפותם בהקמת מפעל מסוג זה.

אף המקום, שבו עתיד המפעל החדש להיות מוקם, עדיף, מבחינה תעשייתית על מיקומם של המפעלים הקיימים. האויב הקשה ביותר של הפורמאיקה הוא הזיהום, ואף אקלים חם מכביד על הייצור. המפעלים הקיימים ממוקמים באזור שיש בו שיעור גבוה מאד של זיהום והדבר גורם לשיעור של מוצרים פגומים מעל המקובל באירופה. מבחינה זו יוקם המפעל בחברון בתנאים אופטימליים וקרוב לוודאי שנצליח לייצר מוצר, העולה באיכותו על זה שמייצרים המפעלים הקיימים. אני מאמין שגם נצליה להוזיל את מחירו של המוצר.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

אולם בכך אין מחמצה היתרון של הקמת מפעל חדש בחברון לעומת הרחבתם של המפעלים הקיימים בעמק הירדן ובפתח-תקוה. בשני המקומות יש מחסור רב בכוח אדם. מפעל "ספן", המייצר פורמאיקה בעמק הירדן, מביא ממרחקים עשרות פועלים ערביים, ובדומה לו גם המפעל הסמוך לו - "קלת" אפיקים. גם המפעל בפתח-תקוה מצוי במקום, אשר בו יש מחסור ניכר בכח אדם, ועליו "לייבא" פועלים ממרחקים גדולים. לעומת זאת המפעל בחברון עומד לקום בשטח, אשר בו בעיית התעסוקה למחייבים היא הבעיה הקריטית ביותר. שכן, כיצד ניתן ליישב את חברון מבלי שתיפתר בעיית התעסוקה, המהווה מפתח להתבססות הכלכלית, החברתית והבטחונית באזור ? האם ניתן להשוות הרחבה של מפעלים, אשר תגרור בהכרח צורך בהבאת פועלים ערבים מן השטחים המוחזקים, בהקמת מפעל, אשר יפתור בעיות תעסוקה של עובדים יהודים במקום מושבם ? ואף התכנית להרחבת ההתנחלות בחברון תזכה לדחיפה ניכרת בעקבות מפעל זה והמפעלים שיבואו בעקבותיו. אין כל ספק שיחד עם כל מפעל תעשייתי יבוא אל חברון לפחות צוות של מנהלים, מהנדסים, טכנאים ועובדים מקצועיים, ושוב יעלה הדבר בקנה אחד עם המדיניות של הרחבה ובטוסה של האוכלוסיה היהודית במקום.

התכנית הנוכחית אינה אלא שלב ראשון, ואנו מקווים כי יהפוך תוך תקופה לא ארוכה, לחשלובת תעשייתי חשובה. כבר עתה קיימות תכניות לייצור מוצרים נוספים, בין מוצרי לוואי ובין מוצרים חדשים, ותכניות אלה תצאנה לפועל לאחר שהמפעל יעמוד על רגליו.

לא למותר להזכיר, כי לרשות המפעל יעמוד ידע ניהולי מעולה, אשר יבטיח את מיצוי המקסימום מן המפעל ואת פיתוחו באופן הנכון ביותר. אינני סבור כי עלי להרחיב את הדיבור על כשרי והשגי כהעטייך, אולם ברצוני להוסיף כי עלה בידי לגייס לדרג הבכיר של מפעל זה אנשים בעלי שיעור קומה וידע רב בניהול ייצור ונהול תעשייתי. לפיכך נראה לי כי המפעל יוקם על בסיס איתן ומוצק.

יש להוסיף כי המפעל, על מבניו וחכניתו, מוקמים תוך תכנון מראש של התקנת קו ייצור נוסף. פירוש הדבר, כי בשלב השני של פיתוח המפעל תידרש רק תוספת של כ- 20% מההשקעות כדי להכפיל את הייצור שכן כל מה שיידרש לשם כך הוא - רכישת מכבש נוסף ומעט ציוד עזר. המבנה ומרבית הציוד יספיקו להכפלת הייצור, ולפיכך, בעת בדיקת כדאיותה של התכנית, יש להביא בחשבון את מחירה הזול של ההרחבה האמורה.

ונראה לי כי אין זו אלא התחלה, באשר לפיתוח התעשייה בחברון. כבר פנו אלי מספר תעשיינים, לאחר שנמע התכנית הגיע לאזנם, והתעניינו בהקמת מפעלים בחברון. ההסברים הראשונים, ותיאור המצב, נראו להם משביעי רצון, והם הביעו נכונות לשקול ברצינות הקמה של מפעלים בחבכון

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

יחד עם זאת ברור מאליו, ומם אף אמרו זאת, כי הם מתייחסים אל המפעל שלנו כאל "שפן נסיון", כדי לראות, האם אמנם יש עניין ממשי בהקמת תעשייה בחרון, ומה הם הדפוסים שייקבעו לכך. לכן אני סבור, כי בהקמת המפעל בחברון יהיה משום מנוף לפיתוחה הכלכלי, התעשייתי והחברתי של חברון.

לא פעם שמעתי מפי גורמים רמי-דרג מה רבה החשיבות של הקמת מפעלי תעשייה בחברון. בדיונים הדבים שהתקיימו בענין זה בין גורמים ממשלתיים רבים, ביניהם שרים, לביני, הופעל עלי לחץ כבד להקים את המפעל בחברון. הכל היו מודעים לקשיים שבהקמת מפעל בחברון, לעומת מקומות אלטרנטיביים אפשריים. הכרת החשיבות שבדבר, מחד גיסא, והבטחות הסיוע מאידך גיסא, הן שדחפו אותי להגיע לכלל החלטה להקים את המפעל בחברון. הואיל ולא היה לי ספק כי למפעל יהיה בסיס כלכלי איתן התחלתי כבר בפעולות תכנון, הכנות להזמנת ציוד, גיוס אנשים, וכיוצא באלה פעולות שהושקעו בהן סכומי כסף ניכרים.

ועתה לחטש, כי המפעלים הקיימים, וביחוד זה השייך למשקי עמק הירדן, ייפגעו כתוצאה מהקמת המפעל החדש.

התנגדותם של המפעלים הקיימים, מבחינתם הם, לגיטימית ומובנת. אך הסתכלות אובייקטיבית במצב תראה, כי טענותיהם חסרות השחר, ונראה לי כי שומה על הגורמים המחליטים בענין זה להביא בחשבון שיקולים רחבים יותר. מובן כי המפעלים הקיימים רוצים להבטיח מונופול בשטח זה, אך אין לכך כל הצדה מבחינת המשק הלאומי. הרווחיות בענף זה גבוהה מאד (מפעל "ספן" הגיע, בשנה האחרונה, לרווח של כ-9מיליון לי מייצור פורמאיקה) ואם נביא בחשבון את גידול הצריכה, כפי שהוא מצטייר כיום, אין חשש לפגיעה במפעלים הקיימים.

ואכן יש מקום להקמת מפעל נוסף, מבלי שתישמט הקרקע מתחת למפעלים הקיימים. יתר על כן, הקמת מפעל נוסף עשוייה לתרום אף לענף כולו. ניתן להביא דוגמא לכך מתעשיית הלבידים והסיבית, שהיא ענף קרוב. בענף זה פועלים כיום חמישה מפעלים, ורמת רווחיותם מתקבלת על הדעת. בכל פעם בעבר, שהועלתה הכנית להקמת מפעל נוסף (כאשר פעלו בשטח זה רק שלושה מפעלים), הקימו המפעלים הקיימים זעקה על כי עומדים להשמיט את הקרקע מתחת רגליהם.

נראה לי כי גם במקרה זה תוכיח המציאות את ההיפך. אני מאמין כי גם בשטח הפורמאיקה יקרה אשר קרה בתעשיית הלבידים: המפעל החדש שיקום יעשיר את הענף בידע, בציוד חדיש, בתמוריצים ליעול, להיסכון ולשיפור המוצר ובאתגרים חדשים. אין בלבי ספק כי השפעה ההקמה של מפעל חדש זה הן על הענף, הן על הכלכלה והן על קידום האינטרסים של המדינה תהיה חיובית.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

לסיום ברצוני להוסיף כי גורם הזמן הוא בעל חשיבות מירבית. כל עוד לא אושרה התכנית אין באפשרותנו להתקדם התקדמות רבה, ואף לא להתחיל בבניה או להזמין את הציוד. כבר קיבלנו אופציות לרכישת ציוד תוך התחייבות למחירים, אולם אופציה זו לא תעמוד בתקפה אם עד אמצע חודש דצמבר לא נזמין את הציוד. הואיל ובראשית שנת 1973 תחולת עליה במחירי הציוד, שאנו עומדים להזמין, הרי עלול האחור לשנות את מצבנו לרעה במידה ניכרת.

לכן אבקש כי הטיפול בעניין יזורז במידת האפשר, כדי למנוע תקלות וקשיים מיותרים.

בכבוד רב,

אליהו סחרוב.

העתק: מרכז ההשקעות .

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה י"ט חשון תשל"ג

לכבוד
ראש הממשלה ישראל
חבב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כבוד ראש הממשלה,

עם סיום בניית 250 יחידות הדיור הראשונות וכניסת המפעלים הראשונים למקומם, הננו מזמינים את כב' ראש הממשלה לביקור בקרית-ארבע היא חברון.

ברצוננו לשוחח עם כב' על תצורך הדחוף ב-

א. מעבר משכונה לעיר ע"י הקמת 5000 יח"ד

ב. אספקת החשכל למפעלי המעשייה

ג. כביש הגישה לקריה.

נודה מאד לכב' ראש הממשלה אם תוכל להתפנות לביקור זה.

בכבוד רב,

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

מל/מר

ירושלים, ח' חשון תשל"ג
16 באוקטובר 1972

אל : דבורה - לשכת רוה"מ
מאת: יוסף שגיא

<u>מפעל הפורמאיקה בחברון</u>

מר אליהו סחרוב הציע להקים בחברון מפעל ליצור לוחות פורמאיקה.

מר סחרוב קיבל עידוד להצעתו ממשרד הבטחון ומא"ל שלמה גזית וכן אותר שטח בסביבת חברון עליו יוקם המפעל.

לעת הזאת נבחנים ע"י משרד המסחר וההתעשיה הצדדים הכלכליים של ההצעה.
לדעתי חשוב כי תקבלו המידע מלשכתו של השר בר-לב.

ב ב ר כ ה ,

יוסיטו.

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15 — ב"ה ב' מר חשון תשל"ג

10.10.72

- העתק -

לכבוד
שר הדתות
ד"ר ז' ורהפטיג
משרד הדתות
ירושלים

כב' השר,

בהתאם להצעת כב' שנגיש את הצעותינו המעשיות לשינויים במערת המכפלה, הרינו מגישים את ההצעה אשר גובשה בישיבה משותפת של הועד המקומי והועד הציבורי למען מערת המכפלה.

א. המערה תהיה פתוחה גם לתפילת יהודים במשך כל שעות היום אך בשעות התפילה של המוסלמים יצומצם מקום התפילה של היהודים לציוני אברהם ושרה ויעקב ולאה כדי שלא תופרע תפילת המסולמים.

ב. בימי חג ומועד אשר בהם גדל ציבור המתפללים היהודי יצמצם מקום התפילה של המוסלמים כדי שלא תופרע תפילת היהודים וכמו-כן יקבע שאופן שעות תפילה שאינן שעות ביקור לתיירים וכו'.

ג. גם ציוני יעקב ולא יכובדו בארון קודש ובריהוט נאה - כמו ציוני אברהם ושרה.

ההצעות הללו גובשו מתוך יחס של כבוד כלפי מעמד עם ישראל בשדה האחוזה הראשון אשר קנו אבותינו בא"י ומתוך הבנה שלא אכשר דרא לדרוש את אשר מגיע לעם ישראל.

נודה לכב' השר אם יאות לקבלנו גם לשיחה בע"פ כדי לדון בהצעותינו המעשיות.

בכבוד רב,

(-)
מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

(-)
מ' צחור
הועד הציבורי למען מערת המכפלה.

א' בחשון תשל"ג
9 באוקטובר 1972

2359

לכבוד
הרב מ. לוינגר
קרית - ארבע

מר לוינגר הנכבד,

שר המשטר והמשיה, מר חיים בר-לב, בקשני לאשר בשמו קבלת מכתבך אליו מתאריך 21.9.72.
השר מבקש להודיעך, כי לגופו של ענין אין לו מה להוסיף על הנאמר כבר במכתבו אליך מתאריך 13.9.72.
אולם, אם בכל זאת ברצונכם להשיג עמו, הוא עומד לרשותכם.

בברכה,

יחזקאל כהיף
יועץ מלכלי לשר

העתק: לשכת ראש הממשלה
לשכת שר הקליטה
לשכת שר הבטחון
✓ לשכת השר גלילי

14

ירושלים, כ"ג תשרי תשל"ג
1 באוקטובר 1972

אל : אלי מזרחי סגן מנהל לשכת דוה"מ
מאת: יוסף שגיא

עם העתק המכתב הלכתי למנכ"ל משרד השיכון והוברר לי כי:

1. משרד השיכון עושה כל ההכנות הנוגעות לביצוע בנייתן של 200 יחידות הדיור.
2. לפי דעתי יש להכנות אלה כבר היום ביטוי בשטח (עבודות קרקע, ארגון הצירוד וכו').
3. מנכ"ל משרד השיכון מסר לי כי כל האמור לעיל בעשה למרות שמשרדו נתקל בקשיים (אולי טכניים) בהעברת התקציב המאושר ע"י האוצר.
4. במידה ויש עיכובים בביצוע אין הם נובעים מכך שאושר תקציב של 6,5 מליון ל"י .
5. אני מציע למרות האינפורמציה הנ"ל כי דוה"מ תבקש הצעת תשובה משר השיכון ו/או תשמע דווח על ביצוע הבניה בחברון מפי השר או מנכ"ל משרדו.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

22.9.72

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם
==========

ישראל יקר,

הנני להמציא לך בזה צטוט מנאום של ברל כצנלסון בקונגרס הציוני ה-20 (1937) הדן במשמעותה וסמליותה של חברון כמוקד לשאיפות ההתנחלות הציונית ובתפקיד המיוחד שהיא מילאה בשנות הילדות שלו.

קטע זה נשלח לי ע"י שאול אביגור בעקבות שיחה שנתקיימה ביננו בדבר תכניתי להקמת מפעל תעשייתי בקרית-ארבע.

בברכה,

מאמרו של [illegible] בעניין הפליטים (1937)

(ביטאון [illegible], כרך ה', ג', 1937)

---- הבעיה מן הראוי חברינו, אשר אינם [illegible]
אינה רוצה שאל אפילו הפרוץ אחרון ואחרון מלים
אל חברינו, חברות הישראלית שלנו, מתי אינה שלנו עוזבו מלים,
שנתרוצ לאנוש סתם, ורוצה לי להם, שחברינו כי אחרי
אמנם ותוצאה סתם. ורוצה לי להם, שחברינו כי אחרי
אי רוצה עוד שהם בין בקשה הראשונה סוף סוף,
עוד בעל, ובין הראשונה ראשונה בשביל ההוא ושהם
אחרות ושאלות מאחרי אחרי הבעיה, ואחרי עוד
מעל הפתרונות ושאינו לבעיה אחרת שלא להוסיף
אחרונה לשאול אחרי אחרי הבעיה אחרי שלא לבעיה.
בסופה של אחרי אחרונה הוא שאלה אחרי: לשאול אחרי
עליך ולא קיים אז הוא בחברון. ובלבד שלך בשבי
הבעיה ו, אם ולא אחרונה: הצעת אחרי. ואחרי אז אחרי
אחרי אלה ---- אחרונה שהם אחרי הבעיה אחרי
על ידי: אחרי אחרונה אחרי אחרי אחרי אחרי
---- הסוף ואחרי אחרי אחרי אחרי

ב"ה

מנהלת קרית ארבע

ת. ד. 15
מספר פנה' 66
י"ג תשרי תשל"ג
21 ספט' 1972

מחלקת התנועה

לכבוד
שר המסחר והתעשייה
מר חיים בר-לב
ירושלים.

כבוד השר,

הרינו מודים לשר על מכתבו האחרון.

השר קובע במכתבו כי התפתחותה של קרית ארבע איננה בתחום סמכות משרד המסחר והתעשייה או ועדת השרים לענייני התנועה.

הננו מבקשים להעלות בפני כב' השר עובדות אלה:

א. בימי הורש אדר תש"ל - והודעה על כך נמסרה בכנסת ביום י"ז אייר תש"ל - הוחלט בממשלה על הקמת 250 יחידות הדיור כשלב ראשון של הקריה. הודעה מפורשת על כך נמסרה לנו ע"י סגן ראש הממשלה שהיה בזמנו יו"ר ועדת השרים לענייני ההתיישבות בשטחים.

ב. בתגובה תש"ם הודיע לנו שר המסחר והתעשייה מר שנהם סמיר כי:-
א. בקרית ארבע יכנו 5000 מ"ר .
ב. שלקריה ינתנו התנאים של אזור פתוח א' .

ג. קרית ארבע היתה שכונה קטנה הנמצאת ליד עיר בת 30.000 תושבים לפי ישראל ולמדינה "אינו כה אוהד" ידועות העובדות המצערות.
גם הדרך רצופה בישובים ערביים והיו מספר התקפות על כלי רכב הנוסעים בסביבת קרית ארבע - חברון.

לכן הננו מבקשים מכב' השר לעיין מחדש בשאלה האם קרית ארבע איננה צריכה למלא מקום - ואף מקום מרכזי - בהשיבת קרי התיתוה ובתכניות התיתוה שלהן.

כמו כן הננו מבקשים מכב' השר לקבלנו לשיחה בנושא זה.

בכבוד רב,

מ. לוינגר

העתקים
ראש הממשלה - הקריה י-ם
שר הקליטה - הקריה י-ם
שר הפנחון - הקריה ת"א
השר גלילי - יו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות.

SEP 20 9 20

יר יר 1620015 14
ירושלים 51 20 0825 תמ4

השר גלילי משרד ראש הממשלה
ירושלים

מבקשים התערבותו לברר הודעת קול ישראל בערב יום הכיפורים
שהוסכם בין המתנחלים לבין המושל שהספרדים והתמנים
התפללו בחוץ אנו מבקשים ודורשים מקום תפילה במערה לעדתנו
ועד עדת הספרדים קרית ארבע

15 בספט' 1972

2079

לכבוד
הרב מ. לוינגר
יו"ר מחלקת פתוח
קרית - ארבע
חברון

הרב לוינגר הנכבד,

התפתחותה של קרית-ארבע איננה בתחום שפולו של משרדי ו/או ועדת השרים לערי הפתוח. משרדי דאג לפתוח תעשייתי העונה על צרכי האוכלוסיה הקיימת במקום וזו המתוכננת לשנתיים הקרובות.

במידה ויוחלט על הגדלה נוספת של אוכלוסיתה של קרית ארבע, יבנו השכונים ותורחב התעשיה בהתאם לכך.

ב ב ר כ ה,

חיים בר-לב

עותקים:
ראש הממשלה - הקריה י-ם
שר הקליטה - הקריה י-ם
שר הבטחון - הקריה ת"א
השר גלילי, יו"ר ועדת השרים לענייני התישבות

קרית ארבע - חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 15

ב"ה י"ז תשרי תשל"ג

לכבוד
השר ישראל גלילי
לשכת ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

כב' השר,

ברצוננו להביא לפניך בזה את דבר העצרת החגיגית מיום ט"ז תשרי יום א' דחול המועד סוכות תשל"ג.

בראשית העצרת הובעה תודת המתנחלים על פעולות הממשלה להקמת הקריה, תיעושה ופיתוח התיירות במקום.

בהמשך העצרת קראו המשתתפים לממשלה:-

א. למעבר משכונה בודדת לעיר גדולה.
ב. לתת פנים יהודיות יותר לשדה האחוזה הראשון של עמנו - מערת המכפלה.

א. דוברי העצרת עמדו על הצורך הלאומי וההסטורי באיכלוס מהיר יותר של קרית-ארבע - חברון ועל הצורך הבטחוני בהתנחלויות עירוניות. כשדובר על הצורך הבטחוני הוזכר גם שישוב קטן ובודד ליד עיר ערבית גדולה עלול להיות נקודה מושכת להתגרות ערבית כפי שכבר קרה כמה פעמים.

כל הדוברים קראו להקמתן של אלפי יחידות דיור בהקדם האפשרי ולקליטת עליה רבת מימדים כפי שהיה בירושלים.

ב. דוברי העצרת הדגישו שעם כל החשיבות בפיתוחה של קרית-ארבע אין להנתק מזכויותינו בעיר חברון גופא ובעיקר במערת המכפלה. המצב הנוכחי אשר בו זכויות היהודים מוגבלות במקום צר ובשעות ספורות טעון שינוי למרות הקשיים המובנים. הודגש שלפחות יש צורך לדאוג לשיוויון זכויות עבור היהודים.

הננו פונים אליך כב' השר בבקשה לעשות בהקדם למען המטרות הלאומיות האלה.

בכבוד רב ובתודה מראש

בברכת מועדים לשמחה.

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

ירושלים, כו' תשרי, תשל"ג
4 באוקטובר 1972

לכבוד
הועד המקומי קריה ארבע
<u>ח ב ר ו ן</u>

אבו מאשרים בזאת קבלת מכתבכם מיום יז' תשרי תשל"ג.

תוכנו הועבר לידיעת השר.

ב ב ב כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

מנהלת קרית-ארבע

מח' התיישבות
כ"ד אלול תשל"ב
3 בספטמבר 1972
טל' 800 / 97
ת.ד. 15
מנח' 52

לכבוד
שר המסחר והתעשייה
מר חיים בר-לב
ירושלים

כב' השר,

נודע לנו והדברים פורסמו אף בעתונות ששרד המסחר והתעשייה מתכנן תוכנית רחבה של קליטת 30.000 עולים באזורי פיתוח בשנת התקציב הבאה.

לדעתנו בקרית-ארבע - חברון ישנו גרעין רציני שביכולתו לקלוט עליה בהיקף גדול בין ממזרח אירופה וממערבה ובין מארה"ב. ישנה גם התשתית התעשייתית הדרושה לכך. כמו-כן הוחל בבנין הבתים החדשים בשלב ב'.

אין צורך להרחיב את הדברים על ההשיבות הבטחונית הדחופה של הגדלת הישוב המונה ביום רק 1000 נפש לעומת אוכלוסיה ערבית של 50.000 בסביבה.

לכן הננו מבקשים מכב' השר מגישה לברור חלקנו בתכנית זו.

בברכה,

מ' לוינגר
יו"ר מחלקת פיתוח
קרית-ארבע - חברון

העתק: - ראש הממשלה - הקריה י-ם
- שר הקליטה - הקריה י-ם
- שר הבטחון - הקריה ת"א
- השר גלילי, יו"ר ועדת השרים לענייני ההתיישבות.

מל/מר

מנהלת קרית-ארבע

מח' הפיתוח
כ"ד אלול תשל"ב
3 בספטמבר 1972
טל' 800 / 97
ת.ד. 15
מנה' 53

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כב' ראש הממשלה,

הננו פונים אליך בשני נושאים המעכבים את התפתחות הקריה:-

א. תקציב שנת הכספים 72/73

לאחר החלטת הממשלה בדבר 200 יח"ד נוספות בקרית-ארבע, ציפינו שסוף סוף תמשך הבניה בקרית-ארבע אך לצערנו הבנייה מתעכבת בגלל שאושר רק חלק מהתקציב בסך 6.500.000 ל"י. אנשי משרד השיכון טוענים שבתקציב זה אין ביכולתם להתחיל לבנות ויכולים לעסוק רק בפיתוח.
קיימנו שתי פגישות עם שר האוצר ובקשנו שענין התקציב יסוכם אך טרם סודר הענין.
לכן הננו מבקשים מכב' ראש הממשלה לפעול להסדר סופי של נושא התקציב בהקדם האפשרי.

ב. תקציב שנת הכספים 73/74

כרגע מונה הישוב כ-1000 נפש לעומת אוכלוסיה ערבית של 50.000 נפש.
לדעתנו יש חשיבות בטחונית לעבור בהקדם משכונה לעיר ויש לשנות את קצב הגידול.
לכן הננו מבקשים מכב' ראש הממשלה לקבל אותנו לשיחה על נושא זה.

בכבוד רב,

ובברכת כתיבה וחתימה טובה

מ. לוינגר

העתק: השר ישראל גלילי, יו"ר ועדת השרים
לענייני התיישבות.

מל/שר

ירושלים, יד' אלול , תשל"ב
24 באוגוסט 1972

לכבוד
הרב מ. לוינגר
הועד המקומי קרית ארבע
חברון

א.ג.,

מאשרים קבלת מכתבך מיום כ"ט אב תשל"ב.

מכתבך יובא בפני השר רק עם שובו לעבודה.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

קרית ארבע-חברון

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 25 ג"ח כ"ט אב תשל"ב

לכבוד
השר ישראל גלילי
הכנסת
ירושלים

כב' השר,

במוצאי שבת וביום ראשון בבקר י"ט מנ"א תשל"ב נערכו עצרות בקרית-ארבע - חברון לרגל יום השנה ה-43 לטבח קדושי חברון הי"ד. בשתי העצרות נכחו למעלה מ-200 איש ממשפחות הקדושים.

בסיום העצרת התבקשו חברי הועד המקומי של קרית-ארבע לפנות לחברי הממשלה וחברי כנסת, בשלש המשאלות שהובעו במהלך העצרת:-

א. ציון ושילוט מקומות בעיר - בתי כנסת, ישיבות, בית-החולים הדסה ועוד.

ב. איתור מדוייק יותר של קדושי תרפ"ט, ציון ושילוט קברות בבית העלמין וקביעת ספסלים.

ג. הגדלת סכום הגבייה אשר מקבל הממשל הצבאי מיד הערבים הנמצאים בבתים/חנויות יהודיים והעברתו למטרת ישוב יהודי בחברון גופא או בקרית-ארבע.

כמו-כן נבחר ועד המורכב מוותיקי חברון והועד המקומי שמתפקידו יהיה לפעול למען המטרות הנ"ל.

נודה לכב' אם יביע דעתו מה כדאי לפעול וכיצד.

בכבוד רב,

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

ירושלים, יג' אלול, תשל"ב
23 באוגוסט 1972

לכבוד
הרב מ. לויבגר - הועד המקומי
<u>קרית-ארבע - חברון</u>

א.ג.,

תודה על הזמנתכם את השר.

במידה ויוכל להתפנות - ישתתף.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

ת.ד. 15

בע"ה ח' אלול תשל"ב

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
ירושלים

כב' השר,

עם סיום 250 יח' הדיור הראשונות בקרית-ארבע, תערך מסיבה אשר בה יוכנס ספר התורה שגלה מחברון במאורעות תרפ"ט.

הננו מתכבדים להזמין את כב' להשתתף במסיבה שתתקיים אי"ה ביום ראשון ט"ז תשרי א' דחול המועד סוכות תשל"ג.

נשמח אם יכבדנו בנוכחותו.

בכבוד רב,

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

22.8.1972

לכבוד
מר ישראל גלילי
בנין הכנסת
י ר ו ש ל י ם

מר גלילי הנכבד,

מצורף בז תצלום מתזכיר שהמצאתי למר חיים בר - לב, "שר המסחר והתעשיה" הדן בכמה אספקטים דחופים של תכניתי להקמת מפעל תעשייתי בחברון וזאת בעקבות ידיעות מוסמכות שהגיעו אלי בדבר פעילות נמרצת מצד גורמים ציבוריים ופרטיים שונים ליצירת עובדות העשויות להעמיד בסכנה את ביצוע התכנית, והנני להתנצל על אורכו של התזכיר, אך לא היתה לי דרך אחרת להעלות נושא חיוני זה באורח מקיף וממצה.

כמו כן הנני להביא לידיעתך את הידיעה שנתפרסמה ב - "ג'רוזלם פוסט" מה - 18.8.1972 המבוססת על ראיון טלפוני קצר אתי בירושלים של כתב העתון.

בכבוד רב,

אליהו סחרוב.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 57 23 93

לכבוד
שר המסחר והתעשייה,
משרד המסחר והתעשייה,
ירושלים .

כבוד השר,

הנדון: הקמת מפעל ללוחות דקורטיביים בחברון .

בעת שהעליתי לראשונה את תכניתי להקים מפעל העשייתי רב-ממדים בחברון, אשר, בשלב ראשון, ייצר לוחות פלסטיים דקורטיביים, זכיתי לעידוד ואף ליותר מכך מאת כל הגורמים הנוגעים בדבר. ידעתי, כי יהיה עלי להראות לרשויות המתאימות כי המפעל יהיה בנוי על בסיס כלכלי איתן, אך סברתי לתומי, כי לאחר שאכן יוכח הדבר, לא יעמדו מכשולים אחרים על דרך ביצועה של התכנית, אלא שהתברר לי עתה, כי עלי להתגבר על מכשול נוסף - לחצים מצד בעלי אינטרסים מבין בעלי המפעלים הקיימים. לפי מיטב ידיעתי הם מנסים להבאיש את ריחה של התכנית למען תועלתם, אשר אינה עולה בקנה אחד לא עם תועלת המשק ולא עם התועלת הפוליטית-בטחונית של המדינה.

לפיכך הגעתי למסקנה, כי הובה עלי להעמיד את הדברים באורם הנכון, כדי שהתמונה המוצגת לא תהיה חד-צדדית.

כנגד התכנית להקמת מפעל חדש לייצור פורמאיקה הועלו, בנשימה אחת, שתי טענות: ראשית, כי כושר התפוקה הנוכחי של המפעלים הקיימים אינו מנוצל במלואו, ושנית, כי המפעלים הקיימים מתכננים את הרחבת הייצור, ולכן אין מקום להקמת מפעל נוסף.

עצם קיומן של שתי טענות הללו בכפיפה אחת מראה את האבסורדיות שבהן. למעשה, פטור אני מן הצורך להוכיח שיש מקום להרחבת הייצור בארץ. שכן אם המפעלים הקיימים הגיעו למסקנה כי אמנם יש מקום להרחבת הייצור, אין ראייה טובה מזו שאכן כך הדבר.

אך לא אסתפק בנימוק זה, ואוסיף עליו כי הבדיקות והשיקולים העניניים מצביעים אף הם באותו כיוון.

בשנים האחרונות הולכת וגדלה הצריכה של הפורמאיקה בשוק הישראלי, עד כי תוך זמן קצר הכפילו המפעלים הקיימים את הייצור, ועדיין אין הם מצליחים לספק את הביקוש במלואו. יש קונים המחכים חודשים רבים לאספקת הסחורה, ואפשר להיווכח בכך אף מתוך בדיקת המצב במחסני המפעלים וחברות השיווק שלהם.

./.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 57 נב 09

ניתן ללמוד על גידול הצריכה מתוך השוואה למוצרים, ששימושם קשור בקשר בל-ינתק עם הפורמאיקה, משום שהם משמשים למטרות קרובות ואף מהווים חשתית לפורמאיקה. כוונתי ללבידים ולסיבית. הצריכה האפקטיבית של לבידים וסיבית בשוק המקומי גדלה בשנה האחרונה ב- 30-35 אחוזים, ובגלל המגבלות במקורות חמרי הגלם ובכושר התפוקה אין ניתן לספק את הביקוש הגואה. גם בשנה שלפני-כן גדלה הצריכה ב-15-20 אחוזים, וככל שניתן להזות זאת תוסיף הצריכה ותגדל.

הפורמאיקה מהווה מרכיב חשוב בתעשיית הרהיטים הפחות יקרים, ויש להניח שהשימוש בה ילך ויתרבה, בין השאר, מן הסיבות הבאות: הבניה לעולים ולזוגות צעירים תדרוש, בודאי, כמויות ניכרות של מוצר זה, כי הוא מתאים במיוחד, הן משום אופיו והן משום מחירו לריהוט דירות זולות ובינוניות. הוא מרכיב שחשיבותו הולכת וגדלה בבניה, והוא משמש, באופן בלעדי כמעט, לבניית מטבחים. יתר על-כן, רבים מחליפים את ריהוטם הישן בריהוט המכיל פורמאיקה, ונטיה זו, ככל הנראה, תלך ותגבר, כפי שהיא מתגברת מזה תקופה ניכרת באירופה. אף תושבי השטחים המוחזקים הפכו לצרכנים של הפורמאיקה, והדרישה למוצר זה בשטחים הולכת וגוברת עם עליית רמת החיים שם.

המפעל החדש יוקם, על פי התכנון, תוך שנת 1973, ויתחיל בייצור בשנת 1974. לאור הכרת השוק, ולאחר התייעצות עם גורמים שונים הבקיאים בענף זה, אני סבור כי ניתן להניח, במידה סבירה של ביטחה, כי בשנת 1974 תהיה צריכת המוצר בארץ כפולה לעומת הצריכה כיום.

אם אמנם יש מקום להרחבת הייצור בארץ, כי אז אין להשוות מכל נקודת מבט שהיא (מלבד אינטרסים הצרים של המפעלים הקיימים) - את הרחבת הייצור במפעלים הקיימים להקמתו של מפעל חדש.

המדובר במפעל מודרני, מבוסס על ההתפתחויות הטכנולוגיות החדישות ביותר. בעוד שהמפעלים הקיימים הוקמו טלאי על גבי טלאי (וההרחבה הנוספת תהיה טלאי נוסף), הרי מתוכנן המפעל החדש כמפעל שלם, על פי תכנית אב. התוצאות הנובעות מהבדל כזה מתבטאות לא רק בתהליכי הייצור, אלא גם באיכות המוצר. אך יתרה מזו, אנו קשורים כבר עם גורמים אירופיים ראשונים במעלה הן באשר לתכנון והן באשר לקבלת ידע מתמיד לפיתוח המוצר ולשיפורו. הגענו אף להסדר שעל-פיו תספק לנו "כרמל כימקלים" את דבק המלמין, שהוא הדבק העיקרי למוצר זה. הייצור של דבק זה יהיה מבוסס על ידע, אשר "כרמל כימקלים" רכשה מהחברה האנגלית "בריטיש אינדוסטריאל פלסטיקס".

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 57 נב נפ

חברה זו, הקשורה לחברת "טרנר אנד ניול", היא בעלת מוניטין וידע רבים מאד, והיא מספקת דבקים לגדולי המפעלים לייצור לוחות דקורטיביים באנגליה, וביניהם מפעל "פורמאיקה" עצמו.

אחד המרכיבים היקרים ביותר בין חמרי הגלם המיובאים הוא הנייר המודפס, שמחירו כמעט מחצית ממחיר כל חמרי הגלם המיובאים. כוונתנו היא להגיע, תוך זמן לא רב, להקמת מפעל להדפסת נייר בחברון, בסמוך למפעלנו, ומפעל זה יוכל לספק את הנייר המודפס לכל הצרכנים של נייר זה בארץ, ובכך לחסוך מטבע חוץ בסכומים ניכרים. כבר עלה בידנו לעניין תעשיינים ישראליים בעלי ידע ומוניטין, והם שוקלים את השתתפותם בהקמת מפעל מסוג זה.

אף המקום, שבו עתיד המפעל החדש להיות מוקם, עדיף, מבחינה תעשייתית על מיקומם של המפעלים הקיימים. האוייב הקשה ביותר של הפורמאיקה הוא הזיהום, ואף אקלים חם מכביד על הייצור. המפעלים הקיימים ממוקמים באזור שיש בו שיעור גבוה מאד של זיהום והדבר גורם לשיעור של מוצרים פגומים מעל המקובל באירופה. מבחינה זו יוקם המפעל בחברון בתנאים אופטימליים וקרוב לוודאי שנצליח לייצור מוצר, העולה באיכותו על זה שמייצרים המפעלים הקיימים. אני מאמין שגם נצליח להוזיל את מחירו של המוצר.

אולם בכך אין מחמצה הייתרון של הקמת מפעל חדש בחברון לעומת הרחבתם של המפעלים הקיימים בעמק הירדן ובפתח-תקוה. בשני המקומות יש מחסור רב בכוח אדם. מפעל "ספן", המייצר פורמאיקה בעמק הירדן, מביא ממרחקים כמאה פועלים ערביים, ובדומה לו גם המפעל הסמוך לו - "קלת"-אפיקים. גם המפעל בפתח-תקוה מצוי במקום, אשר בו יש מחסור ניכר בכח אדם, ועליו "לייבא" פועלים מבני המיעוטים, ממרחקים גדולים. לעומת זאת המפעל בחברון עומד לקום בשטח, אשר בו בעיית התעסוקה למחיישבים היא הבעיה הקריטית ביותר. שכן, כיצד ניתן ליישב את חברון מבלי שתיפתר בעיית התעסוקה, המהווה מפתח להתבססות הכלכלית, החברתית והבטחונית באזור ? האם ניתן להשוות הרחבה של מפעלים, אשר תגרור בהכרח צורך בהבאת פועלים ערבים מן השטחים המוחזקים, בהקמת מפעל, אשר יפתור בעיות תעסוקה של עובדים יהודים במקום מושבם ? ואף התכנית להרחבת התנחלות בחברון תזכה לדחיפה ניכרת בעקבות מפעל זה והמפעלים שיבואו בעקבותיו. אין כל ספק שיחד עם כל מפעל תעשייתי יבוא אל חברון לפחות צוות של מנהלים, מהנדסים, טכנאים ועובדים מקצועיים, ושוב יעלה הדבר בקנה אחד עם המדיניות של התבצרות במקום זה.

התכנית הנוכחית אינה אלא שלב ראשון, ואנו מקווים כי יהפוך, תוך תקופה לא ארוכה, לתשלובת תעשייתית חשובה. כבר עתה קיימות תכניות לייצור מוצרים נוספים, בין מוצרי לוואי ובין מוצרים חדשים, ותכניות אלה תצאנה לפועל לאחר שהמפעל יעמוד על רגליו.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 57 נב 93

לא למותר להזכיר, כי לרשות המפעל יעמוד ידע ניהולי מעולה, אשר יבטיח את מיצוי המקסימום מן המפעל ואת פיתוחו באופן הנכון ביותר. אינני סבור כי עלי להרחיב את הדיבור על כשרי והשגי כמעשיין, אולם ברצוני להוסיף כי עלה בידי לגייס לדרג הבכיר של מפעל זה אנשים בעלי שיעור קומה וידע רב בניהול ייצור ונהול תעשייתי. לפיכך נראה לי כי המפעל יוקם על בסיס איתן ומוצק.

ונראה לי כי אין זו אלא התחלה, באשר לפיתוח התעשייה בחברון. כבר פנו אלי מספר תעשיינים, לאחר ששמע התכניח הגיע לאזנם, והתעניינו בהקמת מפעלים בחברון. ההסברים הראשונים, ותיאור המצב, נראו להם משביעי רצון, והם הביעו נכונות לשקול ברצינות הקמה של מפעלים בחברון. יחד עם זאת ברור מאליו, והם אף אמרו זאת, כי הם מתייחסים אל המפעל שלנו כל "שפן נסיון", כדי לראות, האם אמנם יש עניין ממשי בהקמת תעשייה בחברון, ומה הם הדפוסים שייקבעו לכך. לכן אני סבור, כי בהקמת המפעל בחברון יהיה משום מנוף לפיתוח הכלכלי, התעשייתי והחברתי של חברון.

לא פעם שמעתי מפי גורמים רמי-דרג מה רבה החשיבות של הקמת מפעלי תעשייה בחברון. בדיונים רבים שהתקיימו בענין זה בין גורמים ממשלתיים רבים, וביניהם שרים, לביני, הופעל עלי לחץ כבד להקים את המפעל בחברון. אף אתה עצמך הבעת בפני את דעתך, שאלמלא הכרתך בכך שהקמת המפעל בחברון "תבצר את נוכחותנו שם בבטון וברזל", היית ממליץ על הקמתו בעיירת פיתוח. הכל היו מודעים לקשיים שבהקמת מפעל בחברון, לעומת מקומות אלטרנטיביים אפשריים. אף שר הבטחון הצביע בפני על קשיים אלה, והבטיח את עזרתו הנמרצת להתגברות עליהם, אם אמנם אקבל את ההצעה להעדיף את חברון על אזורים אחרים שהוצעו לי באותה שעה. לפיכך הובטח לי סיוע מרבי, אם אמנם אסכים להקים את המפעל שם. ואמנם הכרח החשיבות שבדבר, מחד גיסא, והבטחות הסיוע מאידך גיסא, הן שדחפו אותי להגיע לכלל החלטה להקים את המפעל בחברון. הואיל ולא היה לי ספק כי למפעל יהיה בסיס כלכלי איתן התחלתי כבר בפעולות תכנון, הכנות להזמנת ציוד, גיוס אנשים, וכיוצא באלה פעולות שהושקעו בהן סכומי כסף ניכרים, וזאת מתוך ההנחה כי לא יעמדו למכשול בפני המפעל שיקולים שאינם נוגעים לענין ולחצים של גורמים אינטרסנטים.

ועתה לחשש, כי המפעלים הקיימים, וביחוד זה השייך למשקי עמק הירדן, ייפגעו כתוצאה מהקמת המפעל החדש.

התנגדותם של המפעלים הקיימים, מבחינתם הם, לגיטימית ומובנת. אך הסתכלות אוביקטיבית במצב תראה, כי טענותיהם הסרות שחר, ונראה לי כי שומה על הגורמים המהליטים בענין זה להביא בחשבון שיקולים רחבים יותר. מובן כי המפעלים הקיימים רוצים להבטיח מונופול בשטח זה, אך אין לכך כל הצדקה מבחינת המשק הלאומי. הרווחיות בענף זה גבוהה מאד (מפעל "ספן" הגיע, בשנה האחרונה, לרווח של כ-9 מיליון ל"י מייצור פורמאיקה) ואם נביא בחשבון את גידול הצריכה, כפי שהוא מצטייר כיום, אין חשש לפגיעה במפעלים הקיימים.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 57 23 93

יש בידי הוכחה, כי לפחות אחד משני המפעלים הקיימים סבור כי יש מקום להקמת מפעל נוסף. המנהל הכללי של "ספן" בעמק הירדן, ניהל עמי דיונים על האפשרות ש"ספן" תשתתף בהקמת המפעל בחברון, אילולא היתה הצדקה להקמת מפעל שלישי - כיצד יוסבר עניינו של מפעל קיים בהשתתפות במפעל נוסף ?

ואכן יש מקום להקמת מפעל נוסף, מבלי שתישמט הקרקע מתחת למפעלים הקיימים. יתר על כן, הקמת מפעל נוסף עשויה לתרום אף לענף כולו. ניתן להביא דוגמה לכך מתעשיית הלבידים והסיבית, שהיא ענף קרוב. בענף זה פועלים כיום חמישה מפעלים, ורמת רווחיותם מחקבלת על הדעה. בכל פעם בעבר, שהועלתה הכניה להקמת מפעל נוסף (כאשר פעלו בשטח זה רק שלושה מפעלים), הקימו המפעלים הקיימים זעקה קורעת לב על כי עומדים להשמיט את הקרקע מתחת רגליהם.

נראה לי כי גם במקרה זה תוכיח המציאות את ההיפך. אני מאמין כי גם בשטח הפורמאיקה יקרה אשר קרה בתעשיית הלבידים: המפעל החדש שיקום יעשיר את הענף בידע, בציוד חדיש, בחמריצים לייעול, להיסכון ולשיפור המוצר ובאתגרים חדשים. אין בלבי כל ספק כי השפעת ההקמה של מפעל חדש זה הן על הענף, הן על הכלכלה והן על קידום האינטרסים של המדינה תהיה חיובית.

בכבוד רב,

אליהו סחרוב.

Owner: "Dayan wants it there"

No Gov't opposition seen to Jewish plant in Hebron

By DAVID KRIVINE
Jerusalem Post Economic Correspondent

Controversy surrounds a project announced this week by Israeli industrialist Eliahu Saharov for setting up Israel's first major industrial enterprise in Hebron — a IL16m. factory for the production of formica. But he does not expect opposition from the Government.

"I have a letter from the Prime Minister, Mrs. Golda Meir, expressing her approval," he told *The Jerusalem Post* yesterday.

A number of ministers have reportedly supported the scheme; but Finance Minister Pinhas Sapir (who recently expressed, on TV, a preference for "peace without Hebron" rather than "no-peace with Hebron") is abroad and unavailable for comment. Mr. Saharov's view is that "Mr. Sapir has never scuttled an economic venture for political reasons."

Meanwhile, Saharov claims the approval of Deputy Premier Yigal Allon, Minister Yisrael Galili ("who is enthusiastic"), Commerce and Industry Minister Haim Bar-Lev and — his most resolute supporter — Defence Minister Moshe Dayan. "Mr. Dayan wants it in Hebron. He told me that if I chose Tulkarm I would presumably get all the loans and other facilities, but not his personal backing. If I build in Hebron — and he warned me of the difficulties I'd encounter — Dayan would be behind me."

(In an official release last night, the spokesman of the Ministry of Commerce and Industry made it known that the plan is under examination in the Ministry for economic feasibility. "Mr. Bar-Lev has no recollection of a statement attributed to him in yesterday's "Ha'aretz" that such investments in Hebron 'represent the iron and concrete of the national interest'," the spokesman said.)

The project, now being examined also by the Industrial Development Bank, who would provide the loan since Hebron is a development area, will stand or fall by economic tests alone, Saharov believes.

INSURANCE

Own capital will be IL5m., supplied by himself and a group of foreign investors. There will be insurance cover from the Government against the political risk of Hebron's reversal to Arab rule — but this is not full compensation, according to Saharov, who points out: "One doesn't invest only money."

The implication is that motives for choosing Hebron are not just commercial.

Mr. Saharov, one of the brothers who founded the Sahar Insurance Company, heads an enterprise in Pardess-Hana called Ta'al. It employs 650 workers making, among other things, furniture — which uses formica as a raw material. The Hebron plant will employ 150 people in stage one, mainly Jews settled in Hebron's Kiryat Arba quarter. "We are not building this plant to provide employment for Arabs," he told *The Post*, "though there will be some jobs for them too.

"Other Israelis want to open industries in Hebron. They are waiting to see what happens to our initiative. We ourselves intend to expand the formica plant later into a whole complex of associated industries," he predicted.

שלמה

מה המלבה לקרוי מנחם
על אלימות סטודנטים בקיבוצים
בימים אלה?

- אין לי מושג.
- הנושא בכלל מעסיק את
מערכת המשקלות.
אינני רוצה להתעסק בעניין.

8.19

דניאל

מה המלבה לקרוי, בלעדי אלימות
סטודנטים לחניכים מקיבוצים
בימים אלה?

8.19

1. הפגישה עם מנכ"ל הבנק
הבינלאומי "לפיתוח ושיקום"
2. פגישות עם נציגים
lobbying
ל אנשים מרכזיים
בממשלות שונות
שנועדו לשכנע
אותם לתת הלוואות

שרותי ההסברה
במשרד ראש הממשלה

לשכת המנהל

מברק יוצא - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

כל המוסר תוכן מסמך זה, כולו או מקצתו לאדם שאינו מוסמך לכך — עובר על החוק לתיקון דיני העונשין (בטחון המדינה יחסי-חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז — 1957.

ש ם ב ר

אל: לונדון, פאריס, וושינגטון, ניו יורק, רומא, בון
חתום: פוץ

מאת: המשרד

נשלח: 111430 אוגוסט 72

במסגרת הצעדים להבטחת צרכי פתוח קרית ארבע ליד חברון וביחוד הצורך להקצות שטח מתאים כאיזור תעשיה הוצא היום צו תפיסה של שטח הנמצא מזרחה לקרית ארבע בן 290 דונם, מהם 270 אדמת טרשים. עשרים הדונם הנותרים בעיבוד שטחי. כן קיימים מספר בתים. הגרים יורשו להוסיף ולגור. הביצוע בעשה אחד תיאום עם ראש עיריית חברון ואין לצפות להתנגדות או פרעור. כל הנל לידיעתכם הפנימית בלבד.

אלמוג

- - - -

שהח דוהם סנכל אלון דיין מ/מנכל סמנכל אירופה א+ב מצפא מעת הסברה מזתים חקר אלגום רם אמן

תא/הז

ירושלים, כ' באב, תשל"ב
31 ביולי 1972

לכבוד
הרב לוינגר
<u>קרית-ארבע</u>

א.ב.ג.,

הנני לאשר בזה קבלת מכתבך בדבר הפגיית עולים והמשך הבניה.

אנו ערים לבושאים ופועלים לקידומם.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

מנהלת קרית-ארבע
מחלקת הפיתוח

בע"ה

י"ב מנחם-אב תשל"ב

לכבוד
מר יוסף שגיא
לשכת השר גלילי
ירושלים

שלום רב,

רצ"ב העתקי פניות אל:
- שר הקליטה
- תא"ל גזית

1. בפגישה שהתקיימה לפני כחודש עם שר הקליטה, סוכם שהוא יפנה אלינו משפחות עולים בהתאם לצרכים באזור התעשייה, בהתאם לסיכום זה שלחנו המכתב הרצ"ב.

כמו-כן סוכם שהשר יבוא ויעמוד מקרוב על הצרכים לקלוט משפחות וקבוצות נוער.
פגישה זו טרם התקיימה.
לידיעתך.

2. המכתב לתא"ל גזית נשלח מפני העיכובים בתפיסת אזור התעשייה שלב ב' (כ-300 ד') ואי קידום הבנייה הפרטית.

נודה לך אם תפעילו גם את השפעתכם לקידום מטרות אלו.

בברכה,

מ' לוינגר
מנהלת קרית-ארבע / מחלקת הפיתוח

מל/טר

מנהלת קרית-ארבע

מחלקת הפתוח

בס"ד ז' מנחם-אב תשל"ב

לכבוד
חת-אלוף שלמה גזית
הקריה
תל-אביב

א.נ.

הנדון: א. תפיסת קרקעות לתעשייה
ב. בנייה פרטית

א. בישיבה של שר המסחר והתעשייה עם מנהלת קרית-ארבע, אשר התקיימה בלשכת שר המסחר והתעשייה ביום כ"ב תמוז תשל"ב סוכם בין השאר שיש לבקש ממשרד הבטחון שיגמור את תהליך התפיסה של הקרקע המיועדת לתעשייה.

בבנין שלב א' של קרית-ארבע היה פגור רציני של התעשייה לעומת השכון. פגור זה מקורו גם עקב השהייית תפיסת הקרקע בשלהי חורף תשל"א. לכן חשוב מאד שבתהליך הנוכחי של שלב ב' תזורז תפיסת הקרקע.

ב. שמענו מפי שמריהו כהן ממשרד השכון ששרם סודר הצד המשפטי של הקרקעות המיועדות לבנייה פרטית.
מאידך שמחנו לשמוע על נכונותו של מר בן-ציון מנהל בנק א"י-בריטניה, לגשת מיד לבנייה פרטית (נוסף על הבנייה האישית של המעונינים בכך).

לכן, נודה לך אם תפעל לזרוז אפשרות עלייה על הקרקע, בדרך הנראית לכם ביותר.

בברכה,

מ' לוינגר
מנהלת הקריה / מחלקת הפתוח

העתק: שר הבטחון הקריה - תל-אביב

מל/מר

מנהלת קרית-ארבע

מחלקת פיתוח

בע"ה כ"ח תמוז תשל"ב

לכבוד
שר הקליטה
מר נתן פלד

כבוד השר,

בהתאם לסיכום אשר סוכם בפגישה אצל כב' השר, הננו מגישים בזה את רשימת האנשים אשר להם נזדקק בעוד כחודשיים-שלושה לקראת הפעלת אזור התעשייה בקרית-ארבע - חברון:

1. מפעל למוצרי אבני חן
   - 1 צורף
   - 1 מנפח זכוכית עדינה
   - 5 נשים או נערות

2. מפעל למרצפות
   - 1 מנהל עבודה
   - 1 נהג
   - 3 פועלים לעבודה פיסית
   - ליד המכונות
   - 1 נהג לקלרק

3. מפעל לבלוקים
   - 1 מנהל עבודה
   - 1 נהג

4. נגריה
   - 3 נגרים מקצועיים
   - 1 נהג
   - 1 צבעי

5. מפעל להפירת אהלים
   - 1 מסגר
   - 1 רתך
   - 1 רפד
   - 2 תופרות
   - 2 פועלים לא מקצועיים שיעברו השתלמות בהרכבת אהלים.

6. מתפרה
   - 30 תופרות

בכבוד רב,

מ' לוינגר
מנהלת קרית-ארבע ליד חברון

מל/טר

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, 23.7.72

מס'

לצערנו לפחות המשלה

ניזקק: תוספת טנק לצוות מעשה קיבוץ ל

1. בנוסף אינו לא מצא 32 אשה במשלה תפי-
נוסף בצוות לקשר צוות מעשה.

2. המשלה כן ב-300 בעשים, במלקה על

250 טרוסה
23 מעיף בלולה
20 סלתה

לאו כן מצאנו בתאומו המשלה שתפס ב מקום

3. הנלתה -

א. לא לשנה המשך מאמצים בכיוון

ב. לפחות תגיעה בקבוץ המולב ואת המשלה

ג. לפחות בשלה צה המשך בעיבוד, לפחות
בעתה הנלפחה.

ד. על המשלה - ויגובה.

שלח מאשר

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 73 57

16.7.72

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם

גלילי יקר,

הנני להמציא לך בזה העתק ממכתב ששלחתי למתאם הפעולות בשטחים, תת-אלוף שלמה גזית, שממנו תוכל ללמוד על ההתקדמות שחלה בבצוע תכניתי להקמת מפעל לייצור לוחות פלסטיים(פורמייקה) בחברון.

בכבוד רב,

א. סחרוב.

14.7.72

לכבוד
בנק לפתוח התעשיה לישראל בע"מ
מגדל שלום,
רחוב אחד העם 9
<u>תל - אביב</u>

א.נ.,

רצ"ב הנני להמציא לכם את הבקשה לבדיקה ולאשור של המימון הנדרש להקמת מפעל לייצור לוחות דקורטיביים (פורמייקה) בחברון, בהשקעה כוללת של כ-15 - 16 מיליון ל".

התכנית היא להקים, בשלב הראשון, קו ייצור אחד לייצור לוחות פלסטיים דקורטיביים ("פורמייקה"), מתוך כוונה לגוון את הייצור בשלבים נוספים (שאינם כלולים בתכנית הנוכחית) על ידי פתוח מוצרים נוספים, בעיקר כאלה המבוססים על טכניקות וידע מתקדמים וקרובים לטכנולוגיה של ייצור פורמייקה.

הייצור יהיה מבוסס בחלקו על ידע שיירכש באירופה (ללא השקעה מיוחדת) ובחלקו על ידע המצוי בידנו.

לאור העובדה שממשלת ישראל מייחסת חשיבות מירבית ליישוב ולאיכלוס האיזור המיועד להקמת המפעל (קריית-ארבע - חברון) ובמיעושו, סבורנו כי נודעת חשיבות רבה להקמת מפעל תעשייתי מתקדם ומשוכלל דוגמת המפעל הנדון, אשר יוכל בין השאר, לתרום ליצירת התשתית הכלכלית שתספק מקורות תעסוקה לתושבי האיזור הנוכחיים (ושל אלה שיתווספו בעתיד בהתאם למדיניות של הממשלה).

בהתחשב עם מיקומו של המפעל נראה לנו לפי מיטב הכרתנו, כי לא תהיה הצדקה לדרוש מן המפעל מכסות יצוא וזאת בתוקף המדיניות להענקת זכויות והקלות מיוחדות למפעלים שיוקמו באיזור זה.

בשקולים שעמדו לנגד עינינו ובהחלטה שנפלה להקמת המפעל בחברון, נעניינו להמלצות ולמשאלות שהובעו ע"י שר הבטחון, שר המסחר והתעשיה, סגן ראש הממשלה, יו"ר ועדת השרים לענייני השטחים ומתאם השטחים תת-אלוף שלמה גזית בשורה של דיונים שקיים אתם החתום מטה בשלבים השונים של קידום תכנית זאת, ותוך השלמה מראש עם קשיים אובייקטיביים העתידים לייקר את ההשקעות ואת הוצאות הייצור בהשוואה למקומות אלטרנטיביים שהוצעו לנו.

בכבוד רב,

א. סחרוב.

14.7.72

לכבוד
תת-אלוף שלמה גזית
מתאם הפעולות בשטחים
משרד הבטחון
הקריה,
<u>תל - אביב</u>

שלום רב לך שלמה,

הנני להמציא לך בזה תצלום מסופס הבקשה שהגשנו לקבלת הלוואה מהבנק לפתוח התעשיה וכן מכתב הלווי שהיה מצורף אליו, למימון חלק מההשקעות הדרושות להקמת מפעל הפורמייקה בחברון.

מתומר זה תוכל ללמוד על ההיקף הכולל של ההשקעה המתוכננת, חלוקת ההשקעה בין מרכיבים השונים של תכנית המפעל, ומבנה ההון שעליו מושתת הפרוייקט. ישנם כמובן אספקטים רבים נוספים הכרוכים בתכנית זו ושאינם משתקפים בחומר הזה, אולם עליהם נוכל לשוחח בעת בקורך במפעלי, או בפגישה מיוחדת שאני מתכוון להזמינה ככל שבקור זה לא יתקיים במועד קרוב.

אודה לך אם תעדכן ותדווח לשר הבטחון על ההתפתחות וההתקדמות ביצירת התנאים המוקדמים לבצוע התכנית ככל שתוכל לשאוב מידע זה מהחומר המצורף.

במספר נושאים עקרוניים נתגלעו חילוקי דעות ביני לבין הרשויות המקצועיות ולא יהיה כנראה מנוס מהכרח בהתערבותו של שר הבטחון, כמובן, לאחר שאפגש אתו ואצייד אותו בכל הנתונים והמידע הדרוש, וגם על כך נשוחח בפגישתנו הקרובה.

בכבוד רב,

א. סחרוב.

JUL 14 11 40

ד

ירושלים 68 14 1035 2מת
ירושלים 78 1620006

ישראלי גלילי לשכת השר משרד ראש הממשלה ירושלים

הקניה בקריה הופסקה כליל עדיין אין כל הוראות בצוע ל-200
הדירות שאושרו בהחלטנו לשמוע שיש הצעה לחלק התקציב לבנית
200 יחידות לשנתיים דבר הנוגד הסיכומים לגבי תקציב הבניה
של השנה ולגבי 400 יחידות לשנת התקציב הבאה
מחדל חמור מבחינה לאומית שיבלום התפתחות הקריה
נודה על התערבותך הדחופה בנושא
הועד המקומי קרית ארבע חברון

ירושלים, כ' בסיון תשל"ב
12 ביוני 1972

אל: תת-אלוף ש. גזית, משרד הבטחון

הנדון: העברת בעלות על מבנים בתחומי התישבות יהודית בשטחים
מכתבך מיום 28.5.72, מס' גמ 1720

1. הפתרון של הפקעה מלאה של בעלות, לצרכי צבור, א י נ ו נראה בעיני כמעשי בשלב זה. עלולה לבוא פניה לבג"צ, ביחוד מצד בעלים יהודים ואיני סבור שניתן להניח שביהמ"ש הגבוה לצדק יסמוך ידיו על הפעולה; הפקעת בעלות בשטח מוחזק איננה בגדר הפעולות המותרות לשלטון הצבאי בשטח מוחזק וביהמ"ש העליון יהה להקפיד עמנו בכגון אלה.

2. הנני נוטה לפתרון של עריכת הסכם משולש בין המשתכן, משרד השכון שבנה את המבנה ומפקדת יו"ש שתפסה את השטח לצרכיה הבטחוניים; ההתישבות במקום משתלבת במהותה עם המגמות הבטחוניות של אבטחת השטח ושמור השליטה הצבאית בו, מגמות שהיו מונחות ביסודה של התבועה הצבאית. במלים אחרות אמנם "לא ישיבתו של פלוני בקרית ארבע דרושה לצורך בטחוני", בלשון המכתב הנ"ל, אלא -

"הואיל ולשלטונות הצבאיים יש מטעמי בטחון האזור ענין בישיבת מתישבים יהודים בקרית ארבע" (או כיו"ב), הוסכם עם משרד השכון כי דירת מגורים במקום תועבר לידי פלוני בתנאים שיפורטו בהסכם."

3. התנאים העיקריים בהסכם יהיו:-

א) הרשאה למגורים לתקופה של 49 שנים.

ב) הבטחת שפוי במקרה של בטול ההרשאה ודרישת מנוי מטעמים שאינם קשורים עם הפרת תנאים אישיים בהם התחייב המשתכן בחוזה.

ג) הבטחה של הכירה מלאה, אם תרכש אי-פעם הבעלות המלאה.

ד) תנאי מימון, משכנתא, תשלומים וכיו"ב.

4. אני מציע כי תוכן טיוטת הסכם כנ"ל להערות הגורמים הנוגעים בדבר, ל פ נ י הבאת הענין לאישור הממשלה.

ב ב ר כ ה,

מאיר שמגר

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ט"ז בסיון תשל"ב
29 במאי 1972

אל: שר האוצר
שר התחבורה
השר י. גלילי
שר השיכון

הנני מתכבד להביא להשומת לבכם החלטה מס. 622 של הממשלה בישיבתה מיום ט"ו בסיון תשל"ב (28.5.72):

"622. ח ב ר ו ן

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר בניית 200 יחידות דיור בקרית-ארבע בחברון, בנוסף על היחידות שבניתן כבר אושרה.

ב. להטיל על ועדת השרים לענייני כלכלה להחליט בדבר מכנית המימון של החלטה זו. לא הגיעה ועדת השרים לידי סיכום - יוחזר הנושא לממשלה.

ג. לאשר הפיסת 400 דונם בצמוד לקרית ארבע, להרחבת השטח המיועד לאזור מעשיה לקריה."

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: ראש הממשלה
תא"ל י. ליאור, מזכיר צבאי לראש הממשלה
תא"ל ש. גזית, ממאם הפעולה בשטחים

משרד ראש הממשלה ירושלים
התקבל
30. V. 1972
מס'

יר יר 1620007
קרית ארבע חברון 103 29 1245 טמ13

תשר ישראל גלילי
משרד ראש הממלשה
ירושלים

מחברון שלוחה ברכתינו על החלטת הממשלה לתוספת הבניה בעיר האבות
יהי רצון ובקרוב תהיה קרית-ארבע חברון עיר ואם בישראל
הועד המקומי קרית ארבע חברון

נספח

ועדת מעקב – 28.5.72

מחלוקת: בקשה להעניק בעלות בדירה
אחת – לבנות 250 יחידות בלוק נוסף.
הבניה המיועדת עלולה לאיים ולגזול
לגמרי בלבד.

כל הפרטים הנ"ל למאוחר! סודקי
תיכף.

שעה	יום א׳	יום ב׳	יום ג׳	יום ד׳	יום ה׳	יום ו׳
8					גבלבר	
9			מנב"לים	בטחון		
10	ממשלה					
11						
12					מזכירות הקבוץ	
13						
14						
15						
16					מפלגה	
17						
18	צוות			בנען		
19						
20	דיונים בדירה					
21						

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ה ע ת ק

תאום הפעולה בשטחים

שמור

ט"ו בסיון תשל"ב
28 מאי 1972
גמ/1724

שר השכון

שר הבטחון
מזכיר צבאי לראש הממשלה

הנדון: כללי אכלוס בקרית ארבע

אדוני השר,

בהמשך לשיחתנו בענין זה ברצוני להעלות בכתב את המלצותי בענין זה. להמלצות אלה הגעתי לאחר שמיעת פרטים לגבי הנוהג הקיים כיום במקומות אחרים ולאור החלטת הממשלה שקבעה כי "האכלוס של קרית ארבע בחברון ימשיך להתנהל על-ידי משרד השכון בהתאם לנוהליו הקבועים" :

א. האחריות הבלעדית על נושא האכלוס בקרית ארבע היא על משרד השכון, בהתאם לנוהלים המקובלים בישראל.

ב. כל הדירות אשר נפלו בהגרלה - אין שבים ודנים בהם מחדש.

ג. משרד השכון יראה במנהלת ענייני קרית ארבע כאילו היתה מועצה מקומית, בכל הנוגע לענין האיכלוס.

ד. משרד השכון יצרף את סא"ל צבי מרחב - מנהל ענייני הקריה - או נציג אחר מחברי המנהלה, כפי שיקבע על ידו, כמשתתף בדיוני ועדת האכלוס במעמד של משקיף ומיעץ.

ה. מנהלת ענייני קרית ארבע תוכל להביא המלצות לגבי מועמדים במסגרת שכון זוגות צעירים (במידה וימצאו מועמדים מקרב תושבי הקריה), בתנאי שאלה ירשמו במועד ההרשמה, כמקובל.

ו. במידה ותוקצינה דירות לעולים חדשים, יקבע אכלוסן בידי משרד הקליטה.

ב ב ר כ ה ,

(-)

שלמה גזית - תת אלוף

ישר-השיכון ו. שרף: 23.5.72 אני רוצה להתחיל דברי בפסירת אינפורמציה על מה שעשינו. בנינו 234 יחידות דיור, על פי החלטת הממשלה, שהחליטה על 250 יחידות דיור. יצאו 234 יחידות, מהן גמורות או עומדות להגמר עד סוף החדש 210 דירות ו-24 אחרות בסוף חדש יוני. מהן מאוכלסות היום 110 יחידות, ועוד 24 יחידות תפוסות על ידי סוכנות. 12 יחידות דיור על ידי הישיבה ללמוד, כחדרי לימוד, וכפגורים לומדים בישיבה שאינם גרים בדירות בפקום, ועוד תשע יחידות כפו שהן ציבור. נוסף על זה קנינו בנין ערבי שהיה בפקום ושיפצנו אותו בית ספר. בנינו בית ספר חדש ושש כיתות גפורות או עומדות להיגמר, ובגמר יפשיכו עוד 6 כיתות. בנינו צרכנית, גן ילדים, בית כנסת קטן. מבתכנית, עם כיסוי תקציבי, בנית בית כנסת גדול ובתקציב של בנין בית הכנסת הזה שותפים שלושה משרדים: משרד הדתות, משרד הפנים ומשרד השיכון.

בשאר היחידות, הגפורות והבלתי-גפורות, שפורות 84 יחידות דיור לפועלים שביקשו את דחיית תיפת החוזים. כל מי שקבל יחידת דיור חייב להפקיד פקדון של קפת יוזר פשנת שכר דירה אחת. 84 פועלים ביקשו לדחות את חתימת החוזה עד אפצע החדש הבא, מי לרכז את הכספים. אני פרבר כרגע על הסצב הפיזי של הפגורים, על מה שגפור ופה שעדיין לא גפור. 20 יחידות דיור שפורות למוסדות בשחון שביקשו את שמירתן, וכפעלי תעשיה שתוקפו או סוקפים שם, והם רוצים להביא לשם את העובדים שלהם, ועוד 49 יחידות דיור הוגרלו וצריכים לחתום על חוזים עד סוף חדש יוני. עד אז תהיה כל הדירות גפורות.

אנחנו פנהלים משא ופתן עם האוצר, ואני יכול לומר דבר שלא הייתי יכול לומר לפני שבועיים, באשר הופעתי בכנסת, שיש סיכוי סביר מאד לפתרון חיובי בדבר המשך תבניה. האוצר יצטרך להביא זאת לאישור ועדת הכספים של הכנסת. והסדבר בפיפון בימים על חשבון התקציב של השנה הבאה. ניהלנו בינתיים משא ופתן עם משקיעים או משקיעים שהשבנו שזה יתנו לנו פתרון. לא גפרנו את המשא ופתן, אבל התברר כבר בראשיתו שהתנאים של המשקיעים הם תנאים קשים למדינה פבחינת תשלום של ריבים ושבויות אחרות, ובפקום זה בחר האוצר לפצוא דרך אחרת לפיפון. איני יכול לומר כרגע

[redacted]

שם היא. אני יכול רק לומר שהפגפת היא חיובית, והאוצר יביא הצעה חיובית לועדת הכספים. התכנית היא להוסיף של 200 יחידות דיור, שיאר עם תגבי הציבור יעלו למעלה פ-20 פיליון לירות. יחידת דיור פאלה שגפרנו עלתה לנו 85 אלף לירות כל אחת בפפוצע, והפרובר בדירות בנים שלושה-שרבעה חדרים. המחירים הם פחירים ירושלפיים. הבונים היו שני קבלנים ירושלפיים וקבלן אחר הברוני. לא ברור לנו אם נוכל להפשיך עם הקבלנים הוותיקים, או שנצטרך לקחת קבלנים ירושלפיים, דבר המיקר את הבניה.

התוספת של 200 יחידות דיור פחייבת בנית פוסדות ציבור, פחיינת בנית גן ילדים, פעון ילדים, פועדון נוער וסרכז טטחדי נוסף של שתים-שלוש חנויות. כל שאר הפוסדות, בית ספר, בית הכנסת, יכולים לשרת את היחידות הנוספות, בלי צורך בהגדלה.

תנאי האיכלוס היו אלה: קבענו שכר דירה בגובה של 250 עד 150 לירות בדירת של שלשת חדרים. הפקדון נתחאם לכך, פ-4 אלפים ל-2 אלפים לירות. גודל שכר הדירה הוא לפי פספר הנפשות. אם הזוג הוא בלי ילדים - הוא פשלם 250 לירות, זוג עם ילד אחד - 210 לירות, זוג עם שני ילדים - 190 לקדת, זוג עם שלושה ילדים - 170 לירות, זוג עם ארבעה ילדים ופעלה פשלם 150 לירות בחדש. אלה שצריכים לשלם 150 לירות בחדש, צריכים להפקיד פקדון של 2000 לירות, ואלה שצריכים לשלם את שכר הדירה הגבוה ביותר, צריכים לשלם ארבעת אלפים לירות פקדון.

הדירות בנות ארבעת חדרים, שהן שפורות וניתנו דק לפשפחות עם שלושה ילדים לפחות, נפאות שכר דירה של 210 לירות עד 180 לירות, ופקדון בהתאם.

את פי רשפנו? קודם כל קבענו שאלה שהיו בקבעת הפתנחלים, ובנפים לדירות ראשוניפ בלי כל ריפום. אלה היו 32 פשפחות ועוד שתי יחידות דיור לרווקים שישבו עם הפתנחלים לפני בנית קדית ארבע. לאחר פכן קבענו שאינגו פקבלים רווקים, וזאת כדי להבטיח את האכלוס הקבוע בפקום. אבל אלה הרווקים שישבו חצי שנה או שנה לפני כן, הם נפצאו זכאים לכך.

לאחר פכן חתם הרשפה, ובדשפו אנשים רבים. חלקם חזרו בהם. אני פדבר על הרשפה של פשרד השיכון. בשלב פשויים פנתה אליגו הפזפינות של הפתנחלים וחם דרשו להגיד בהדשפה שלהם שבעשתה אצלם. הסכפנו לזה בתנאי שהם יעבירו לנו את כל הדרישה עם כל הדרשפים, ואנחנו שלחנו לדרשפים את השאלון שלנו, ובל אחד פאלה שרצה נרשם אצלנו ובבקש להתיישבות שם. חלק פאלה השיב על השאלון שלנו וחלק לא השיב. נפסר לי - לא בדקתי זאת - שלש נפארה כל הדרישה והדרשפה נפשכה על ידי הפתנחלים עצפם. כאפור, לא בדקתי את הדבר, ולא שאלתי האם הוא נכון.

כל הדרישה כולה היתה של 347 פשפחות, לדירות בפספר 234 יחידות, פינוס 11 לפוסדות, הייגו ל-223 דירות.

מזכיר הממשלה

<u>ד ח ו ף</u>

ירושלים, ד' בסיון תשל"ב
17 במאי 1972

אל: ראש הממשלה

הנדון: <u>חברון</u>

בקשר לצ"ל ברצוני להפנות את תשומת לבך להודעת שר השיכון בישיבת ועדת השרים לעניני כלכלה ביום א' בסיון תשל"ב (14.5.72) בנושא זה ולתגובות כפי שהן מופיעות בסטנוגרמה המצורפת בזה.

...

מאז ישיבת ועדת השרים נמסר לנו על-ידי שר השיכון כי הוא ממשיך לבדוק את הנושא וכי הוא מבקש לדחות את העלאתו בממשלה לשבוע נוסף.

אמסור לך את סיכום הבירורים של שר השיכון לכשאקבלו.

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק: השר י. גלילי

15. הודעת שר המיכון —

ז. רפ:

יש לי הודעה.

היה לנו בירור בעניין התביעה
כתריית-ארבע. הועלתה הצעה שנמצא מקיימים שיבנו את הדירות להשכרה, אם
ע"י המשלה או משרד המיכון או גוף אחר, בתנאים שיש בחוק להשכרה לעולים
(שהגטריזים 11% וכו'). יש בעת יזם או מקיים כזה שנכנס אתנו למו"מ. רציתי
להודיע על כך כאן. גם על יתר התנאים יש ועוד יהיה מו"מ, אבל בנוסף
לזה הוא ירצה תנאי: שתהיה לו אופציה בהום שלוש-שנים למכור את הבתים
למשלה.

בנימין פרידמן:

הוא רוצה להקים את כל הבנוף, את
כל 20 מיליון הלירות?

ז. שרף:

לא את כל עשרים המיליון, כי בחוק
הזה לעולים יש 35% מהכמות שנבחנו

בתנים. כמובן שזה חל גם עליו.

מ. חזני: על כמה יחידות מדובר?

ז. שרף: 250. אני מביא זאת לידיעתכם, כי אנחנו עומדים במו"מ. בזה שאנחנו נותנים לו את האופציה ליכור זאת למשלה בעוד שלוש שנים יחייב הדבר את התקציב בעוד שלוש שנים.

א. אבמן: בשביל מה זה טוב?

ז. שרף: כי אין לנו כסף בתקציב.

צ. דינשטיין: הוא משקיע בלידות ישראליות?

ז. שרף: כן.

ב"ר פ. מפיר: אין לו בכלל כסף. מותר לגלות את שם האיש?

ז. שרף: הייתי רוצה לשאול אותו.

מ. קול: בעקבות ההודעה של שר המיכון:- אני רואה צורך לומר שהעניין של 250 דירות התקבל במשלה, בוועדת שרים לענייני בטחון. אם רוצים לשנות את ההחלטה (ויש לזכות לכך) - צריך להביא זאת למשלה, ולא ידי שר המיכון יומר הודעה כאן, ואפילו לא מספיקה התייעצות אצל ראש הממשלה.

ז. שרף: ביקשתי מהמזכיר הממשלה להעמיד זאת על סדר היום בממשלה: החלטה מיוחד לבנות עוד 250 דירות.

/

LANL LADS
CLASSIFICATION CANCELLED

1941 Feb

Radio Wave Propagation

Ionic Layers

Measurements

C
R
1-15

מ ז כ ר (להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

התאריך 11.4.72

מאת:

תיק מס'

הנדון:

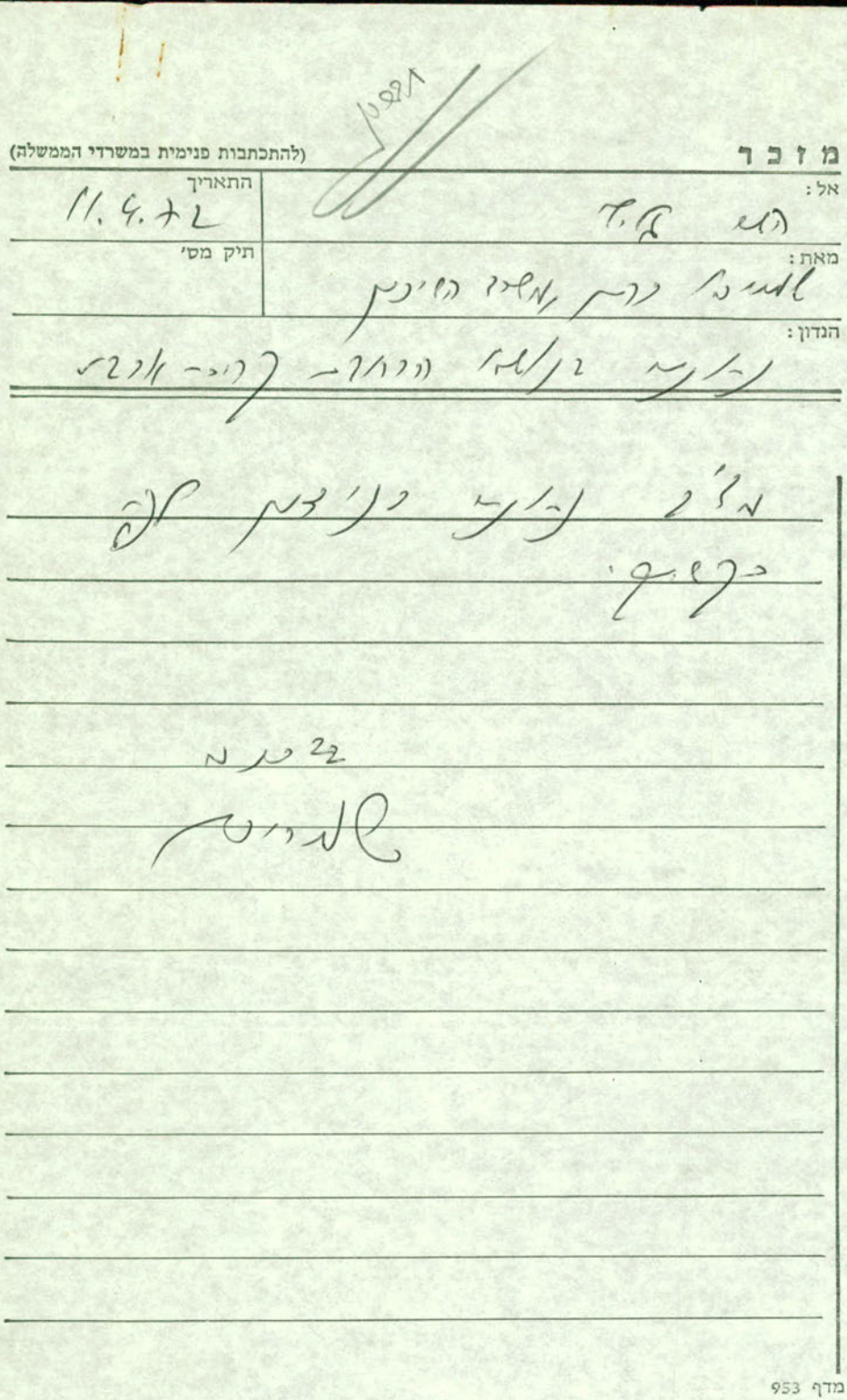

משרד השכון

מחוז ירושלים

קרית ארבע,

נתוח עלות הפרויקט

אינג' ק. פורת B.Sc.

באר־שבע, אפריל 1971

משרד השכון מחוז ירושלים

קרית ארבע,

נתוח עלות הפרויקט

תמצית וסכום

א. כללי

ב. עלות התשתית

ג. פתוח צמוד

ד. מוסדות צבור

ה. בנייני מגורים

ו. הצעת תקציב לתוספת 250 יח"ד.

באר שבע, אפריל 1971 אינג' ק. פורת MS.c

ה ו כ ז ה ע נ י נ י ם

		עמ' מס'
	תמצית וסכום	א – ג
א.	כללי	1
ב.	עלות התשתית	5 – 2
ג.	עלות הפתוח בקריה	7 – 6
ד.	עלות מוסדות צבור	8
ה.	עלות בנית יח"ד	12 – 9
ו.	הצעה להקמת יסודות ל – 250 יח"ד נוספות	13

טבלה מס'

1	רכוז העלויות (כללי)	א
2	צפי העלויות (פירוט)	ג
3	חלוקת כבישים פנימיים	6
4	רכוז העלות לפתוח	7
5	רכוז לבנית יח"ד	10
6	רכוז העלויות ליח"ד לשלבים השונים	11
7	עלות בנית יח"ד + פתוח כלל וצמוד	11

נספח מפת הקריה.

"אשרת" בע"מ - אינג' ק. פורת
יעוץ, פקוח ותאום

באר-שבע, פסג' שפרת, רחוב הרצל 97, טלפון 5477

.....

.....

מספרנו :

לכבוד
מר שמריהו כהן,
ראש צוות קרית ארבע,
משרד השכון
מחוז ירושלים.

תמצית וסכום

מטרת רכוז הנתונים של הקמת פרויקט קרית ארבע היא לאפשר בקורת של העלות הריאלית לשלב הבצוע הנוכחי וחזית להמשך העבודות במקום זה.

בבניה כיום 234 יח"ד ומוסדות צבור הצמודים להן. קיימת הצעת תכנון לעוד כ - 750 יח"ד בשטח הסובב את הכפה; לפיכך, נראית לנו התפתחות הפרויקט בהתאם למסגרת יחידות הדיור הבאה:

250 (234 בבניה עתה) ,500 ,1000 ,2000.

מבחינה טכנית נתן להתחיל בתוספת של 250 יח"ד נוספות (שלב א + ג, 500) כבר בימים אלה.

בטבלה מפורטות עלויות והעמסות בהתאם לכמות יחידות הדיור שיוקמו במקום.

במידה ולא יבנו יחידות נוספות על ה - 234 יח"ד, תעלה יח"ד 98.500 ל"י.

במידה ויבנו בסה"כ 1000 יח"ד תעלה יח"ד כ - 81,000 ל"י .

אשרת בע"מ - אינג' ק. פורת
יעוץ, פקוח ותאום

באר-שבע, פסג' שפרת, רחוב הרצל 97, טלפון 5477

.....

.....

ב

מספרנו:

אומדן לעלות ממוצעת של תוספת 250 יח"ד בשני חלקים
(פתוח מוקדם ויסודות, גימור מושלם)

טבלה מס' 1. רכוז העלויות (כללי)

מס'	סעיף העלות	250 (234 בבצוע)	250 נוספות פתוח מוקדם, יסודות ומקלט	* 250 נוספות גימור מושלם	* 1000 סה"כ גימור מושלם	הערות
1.	תשתית פתוח עד ראש השטח	24,000	———	12,000	6,000	פירוט החלוקה ראה להלן
2.	פתוח צמוד	11,000	8,000	11,000	11,000	
3.	מגורים (יח"ד)	54,000	15,000	55,000	57,000	סטנדרט רגיל +
4.	פתוח למוסדות	3,000	———	2,000	2,000	פרוגרמה מינימלית
5.	העמסות	6,500	———	5,000	5,000	
	סה"כ ליח"ד	98,500	23,000	85,000	81,000	
	סה"כ תקציב ב- מיליון ל"י	23.0	5,75	21,2	81,0	

בעבודתנו בפרויקט יחודי זה, מצאנו כי גובה העלויות אינו תואם תמיד את התחזית המצויה במשרד. לפיכך, רכזנו הצעת צפי העלויות של כל אלמנט כפי שבא לידי ביטוי מעשי בשטח. בטבלה להלן מפורטים הסכומים אשר אנו מעריכים כי יושקעו. השוואת עלויות אלה לנוה - יעקב, לדוגמא, מצביעה על היחוד שבפרויקט קרית ארבע.

* במידה ובונים 280 יח"ד נוספות, אזי עלות הפתוח עד ראש השטח מחולקת על 500 יח"ד וכן אם בונים 1000 יח"ד בסה"כ, העלויות עד ראש השטח יחולקו על 1000 יח"ד.

אשרת" בע"מ - אינג' ק. פורת
יעוץ, פקוח ותאום

באר-שבע, פסג' שפרת, רחוב הרצל 97, טלפון 5477

.....

.....

מספרנו:

ג

טבלה מס' 2 - צפי העלויות (פירוט)

הסעיף	פ י ר ו ט						סה"כ ליח"ד לשלב בנית 234 יח"ד	סה"כ ליח"ד לשלב בנית 1000 יח"ד
תשתית (עד ראש השטח)	כביש גישה	כבישים ראשיים בקריה	אספקת מים	ביוב עירוני	חשמל ותקשורת			
פתוח	6,000	4,000	2,500	2,000	10,000		24,500	6,000
פתוח צמוד בקריה	כבישים ורחבות	פתוח המגרש	מים	ביוב	חשמל ותקשורת	מתקני בטחון		
	1,000	5,000	1,000	1,000	2,000	1,000	11,000	11,000
מגורים (דירה ממוצעת 80 מ"ר)	המחיר לפי חוזה	תוספות עד גמר המסד	חמום ובדוד	שונות		התקרויות		
	43,500	2,000	3,000	1,000		4,500	54,000	57,000
ה ע מ ס ו ת							6,500	5,000
פתוח למוסדות							3,000	2,000
מעשיה	תשתית	פתוח (כ-40 דונם)			בניה (1,500 מ"ר)			
	בהערכה 0.5 מיליון ל"י		900,000 ל"י		500,000 ל"י			
							ס ה " כ 99,000	81,000

(x) הסכומים מקורבים.

קרית - ארבע, נתוח עלות הפרויקט

א. כללי

עם התקדמות תכנון הפרויקט ובצוע הוכן אמדן עלות הבניה לשלבי הבצוע השונים בקרית ארבע. בתכנית האב, הוקצה שטח ראשוני להקמת כ-900 יח"ד ב-4 שלבים, (ראה מפה מצורפת):

שלב "א"	234	יח"ד
שלב "ב"	207	יח"ד
שלב "ג"	300	יח"ד
שלב "ד"	150	יח"ד
בניה פרטית	15	יח"ד

שלב "א" נקבע כבסיס לחשוב עלות הבניה בעתיד הואיל והוא נמצא עתה בשלבי בצוע מתקדמים ומחירי פריטיו מוסכמים.

המספרים המפורטים בכל סעיף מבוססים על הנתונים הנמצאים בידנו עתה ובהסתמך על עזרה וידע של מחוז ירושלים, אשר העמידם לרשותנו. בהזדמנות זו אני מוצא חובה נעימה להודות לחברינו במחלקה הטכנית המחוזית על שלא חסכו זמן לסייע לנו בהסברים ומסמכים, ולמהנדס דוד עובדיה, האחראי לשירות לפקוח באתר - הוקרתי והערכתי.

עבודות הפתוח בקרית ארבע החלו בחודש אוגוסט. התכניות הוכנו על ידי אדר' קומפורטי על בסיס תכנית האב של משרד אדר' שקד.

במקביל לעבודות התשתית והפתוח, נמסרה הקמת מבני המגורים בחודש ספטמבר לשלושה קבלנים. בחודש מאי הקרוב יושלם הבניין הראשון. בחדשים יוני - אוקטובר נסיים כ-50 יח"ד מדי חודש. מאמץ זה ראוי לתשומת לב מיוחדת ואכן מצאה עובדה זו ביטוי בדברי שר השכון - "הבניה בקרית ארבע נעשתה במהירות שיא והבית הראשון יסתיים כ-7 חודשים לאחר שהחלו עבודות העפר במקום".

במקביל להקמת הדירות הולכות ומושלמות מערכות השירותים ועבודות הפתוח בקריה. צוות התכנון והפקוח רכש עתה ידע על מקום יחודי זה ואנו מוכנים לקראת בצוע תכניות ההרחבה כפי שיוטלו עלינו מטעם המחוז.

ב ב ר כ ה,

ק. פורת

ב. <u>עלות התשתית (עד ראש השטח)</u>. (לירות)

ראש השטח ל- 900 יח"ד הוא צומת הכבישים 4 - 1 (מסומן בעגול במפה)

1. <u>כבישי גישה</u>

1.1	עלות הרחבת כביש ממרא עד כביש מס' 1 (בהתאם לנתוני מ.ע.צ)	1,200,000
1.2	עלות כביש מס' 1 עד ראש השטח צומת הכבישים 4 - 1	210,000
	סה"כ	1,410,000

1.3 העמסת עלות כבישי הגישה על 234 יח"ד מוסיפה ליח"ד

1,410,000 : 234 = 6000

1.4 העמסת עלות כבישי הגישה על 900 יח"ד מוסיפה ליח"ד

1,410,000 : 900 = 1570

1.5 העמסת עלות כבישי גישה על 2000 יח"ד מוסיפה ליח"ד

1,410,000 : 2000 = 705

2. מים

2.1 יונה קו מים בקוטר של "8 ממסעף ממרא דרך קרית ארבע להר ג'לס.

2.2 מתוכננת בריכת מים בקבול של כ – 2000 m^3 על ההר הנ"ל.

2.3 ספיקת הקו מתוכננת ל– 2000 יח"ד.

2.4 עלות פרויקט המים עד ראש השטח היא 550,000.

2.5 במידה וילקח בחשבון תקציב המים רק עבור שלב א' (234 יח"ד) העלות ליח"ד תהיה

550,000 : 234 = 2350

2.6 לשלבים א – ד 550,000 : 900 = 611

2.7 העמסת מחיר קו המים הנ"ל על 2000 יח"ד מוסיפה ליח"ד

550,000 : 2000 = 275

3. ביוב

3.1 סלוק מי השופכים נעשה בשלוב עם עירית חברון
(תמורת השתתפות כספית שלנו בבנית ברכות חמצון לעיר).

3.2 קו ביוב זה מתוכנן ל - 2000 יח"ד

3.3 השתתפות משרד השכון (בשלב הנוכחי) 130,000

3.4 עלות חבור קרית ארבע לביוב העירוני 370,000

סה"כ 500,000

3.5 העמסת עלות קו ביוב על 234 יח"ד

500,000 : 234 = 2140 ל' ליחידה

3.6 העמסת עלות קו הביוב על 900 יח"ד

500,000 : 900 = 565 ל' ליחידה

3.7 העמסת עלות קו הביוב על 2000 יח"ד

500,000 : 2000 = 250 ל' ליחידה

4. <u>חשמל</u>

אספקת החשמל לקריית ארבע מחבצעת בשני מישורים במקביל:

4.1 תכנון ובצוע קו חשמל מירושלים לקריית ארבע ע"י חברת חשמל בהספק של 6 Mev ל- 2000 יח"ד כולל מוסדות צבור ואזור התעשיה.

עלות קו זה הוא 1,600,000 ל"י (כולל טרנספורמטורים).

4.2 הולך ומוקם באתר הבניה מכון חשמל עם גנרטור אחד שיוכל לספק חשמל ל-250 יח"ד ומוסדות הצבור הנבנים בשלב א' עם אפשרות להוסיף עוד 3 גנרטורים.

מכון החשמל ימלא שני תפקידים:

א. אספקת חשמל לשלב הבינים עד השלמת בצוע הקו מירושלים.

ב. יספק חשמל לקריה למקרה של הפסקה בקו הראשי.

עלות מכון החשמל + 1 גנרטור -.700,000 ל"י

4.3 העמסת קו החשמל + מכון החשמל על 234 יח"ד מוסיפה ליח"ד

2,300,000 : 234 = <u>9,800 ל"י</u>

4.4 העמסת קו החשמל + מכון החשמל על 900 יח"ד מוסיפה ליח"ד

2,300,000 : 900 = <u>2,560 ל"י</u>

4.5 העמסת קו החשמל + מכון החשמל על 2000 יח"ד מוסיפה ליח"ד

2,300,000 : 2000 = <u>1,150 ל"י</u>

5. <u>ת ק ש ו ר ת</u>

אין עדיין נתונים לעלות חבור הקריה לרשת הארצית. מתוכננת עתה מרכזיה מרחבית במקום.

ג. עלות הפתוח בקריה

1. הכבישים הראשיים

1.1 עלות כביש מס' 1 515,000 ל"י
" " מס' 2 170,000
" " מס' 3 100,000
" " מס' 4 140,000

סה"כ 925,000 ל"י

1.2 טבלה מס' 3 - חלוקת כבישים פנימיים

	חלק הכביש המועמס על שלב א'		חלק הכביש המועמס על שלב ב'		חלק הכביש המועמס על שלב ג'		חלק הכביש המועמס על שלב ד'		בניה פרטית		סה"כ
	ב-%	בלירות	ב-%	בלירות	ב-%	בלירות	ב-%	בלירות	ב-%	בל"י	
כביש מס' 1	35	180,000	45	232,000	---	-----	25	103,000	---	----	515,000
מס' 2	50	85,000	50	85,000	---	----	---	----	---	----	170,000
מס' 3	50	50,000	---	-----	50	50,000	---		---	----	100,000
מס' 4	35	49,000	25	35,000	25	35,000	---		15	21,000	140,000
סה"כ		364,000		352,000		85,000		103,000		21,000	925,000

1.3 העמסת עלות כל הכבישים על שלב א' תורמת ליחידת דיור 925,000 : 234 = 3,950 ל"י

1.4 תרומת הכבישים הראשיים לעלות הדירה לשלבים השונים:

שלב א' 364,000 : 234 = 1,550
שלב ב' 352,000 : 207 = 1,700
שלב ג' 85,000 : 300 = 284
שלב ד' 103,000 : 150 = 686
בניה פרטית 21,000 : 15 = 1,400

2. טבלה מס' 4 רכוז העלות לפתוח (בלירות)

כבישים פנימיים, פתוח החצר, ביוב, מים, חשמל וטלפון

	שלב א' 234 יח"ד	שלב ב' 207 יח"ד	שלב ג' 300 יח"ד	שלב ד' 150 יח"ד	בניה פרטית	סה"כ
כבישים פנימיים ורחבות	210.000	200,000	270,000	135.000	15.000	830,000
פתוח החצר	1,400,000	1.200,000	1.800,000	900,000	100,000	5.400,000
*ב י ו ב	180,000	300,000	500,000	250,000	25,000	1,255,000
מ י ם	200,000	170,000	280,000	100,000	10,000	760,000
קוי חשמל תת-קרקעיים וטלפון	400,000	220,000	300,000	200,000	20,000	1.140,000
מתקני בטחון	200,000	150,000	200,000	100,000	10,000	660,000
ס ה " כ	2.590,000	2.240,000	3.350,000	1.685,000	180,000	10.045,000
ההעמסה ליח"ד	11,068	10,800	11,100	11,200	12,000	

* הערה : כדי לחבר את הביוב (ב - ד) יהיה צורך בשמוש במשאבות בגלל הטופוגרפיה, לכן המחירים הגבוהים יחסית לשלב א'.

ד. <u>עלות מוסדות ציבור</u>

בשלב הנוכחי ייבנו בית ספר 6 כתות, גן ילדים 2 כתות, חנות כללית 150 מ"ר ובית כנסת 150 מ"ר.

בית ספר 6 כתות כולל מקלט תת קרקעי	700,000	ל"י
גן ילדים 2 כתות כולל מקלט עילי	200,000	
חנות כללית 150 מ"ר	200,000	
בית כנסת 150 מ"ר	200,000	
מגרש משחקים	100,000	
פתוח ושירותים לג"ל (כולל הכנות להמשכת הבניה)	700,000	
סה"כ	2.100,000	ל"י

העמסת עלות פתוח למוסדות צבור על 234 יח"ד

700,000 : 234 = ל"י 3,000

ה. עלות בניית יח"ד

בשלב הנוכחי בונים שלושה סוגי דירות על ידי שלושה קבלני בניה. סטנדרט הבניה - משופר, (לא כולל הסקה מרכזית).

108	יח"ד	טרומיות	73 $מ^2$ מחיר חוזה	42,000 ל"י
78	"	קונבונציונליות	79 $מ^2$ מחיר חוזה	43,100
48	"	"	86 $מ^2$ מחיר חוזה	46,900

מחיר 1,0 $מ^2$ לדירה 560 ל"י בממוצע.

מחיר דירה בממוצע לפי חוזה 43,370 ל"י

תוספות

תוספת עבור הסקה עם תנורי נפט	2,500
תוספת עומקים ביסודות ובלתי נראה מראש	1,000
תוספת עבור רצפה תלויה במקום רצפה על מילוי	1,000
תוספת עבור בדוד גגות נגד קונדנסציה	200
אספקת מים במיכליות	400
שמירה (הקבלנים חויבו לתגבר השמירה)	300
הכנת חבור למיכל מים על הגג	200
קירות בדוד נוספים עם הפרדה של 1.0 ס"מ, קלקר	200
עבודות רג'י ובלתי נראה מראש	200
סה"כ	6,000 ל"י
סה"כ מחיר חוזה ותוספות	49,370 ל"י
9% התייקרות	4,443 ל"י
סה"כ	53,813 ל"י

טבלה מס' 5

רכוז לבניה ליח"ד

	מקלט	יסודות	קומה (שלד)	גמר	סה"כ
יחידה ממוצעת 80 מ2	6.450.-	8.363.-	19,500	19,500	53.813

5. טבלה מס' 6

רכוז העלויות ליח"ד לשלבים השונים עד ראש השטח וכבישים ראשיים (בלירות)

שלב הבניה (יח"ד) / עלות הסעיף	234	500	900	2000
קו אספקת מים	2350	1100	611	275
קו חשמל	9800	4600	2560	1150
קו ביוב	2140	1000	565	250
כביש גישה	6000	2800	1570	705
כבישים ראשיים בתוך הקריה	3950	1850	1500	1500
סה"כ	24.210	11.350	6.806	3.880

טבלה מס' 7

עלות בנית יח"ד + פתוח כללי וצמוד (בלירות)

שלב בניה (יח"ד) / עלות הסעיף	234	500	900	2000
פתוח צמוד בממוצע	11.000	11.000	11.000	11.000
בניה כולל התיקרויות	53.813	55.000	57.000	58.000
פתוח מוסדות צבור	3.000	2.000	2.000	2.000
פתוח כללי	24.210	11.350	6.806	3.880
סה"כ	92.023	79.350	76.806	74.880
העמסות	5.995	5.600	5.203	5.103
סה"כ	98,018	84.950	82.009	79.983

פרוט העמסות על יח"ד לפי סטנדרטים של משרד השכון:

הערה: עלות ההוצאות השונות הקשורות בקרקע ומיסים, עדיין לא נקבע עבור חברון.

תקציב רגיל הכולל הוצאות משרד השכון השונות 5,20% ממחיר בניה + פתוח כללי.

234 יח"ד	900 יח"ד	2000 יח"ד
4,785 = 0,052 × 92.023	0,052 × 76,806 = 3,993	0,052 × 74,880 = 3.893

.1	מונה מים	-.60	לי
.2	בדיקות מכון התקנים	-.200	
.3	דמי טפול	-.120	
.4	פנויים	-.300	
.5	גנון צבורי	-.50	
.6	מיסי בניה	-.350	
.7	קשוט אומנותי	-.50	
.8	ממון	-.80	
	סה"כ	-.1.210	לי

סה"כ העמסות לא כולל קרקע ומיסים

234 יח"ד	900 יח"ד	2000 יח"ד
5.995	5.203	5.103

ו. הצעה להקמת יסודות ל - 250 יח"ד נוספות
ממוצע ליח"ד בת 80 מ"ר (מותנה בבחירת האתר).

עלות תשתית (בלירות)

העמסת תקציב כוללת (ראה פרק ב') וממוצע ליח"ד, כאשר סה"כ העלויות עד ראש השטח מחולקות על 500 יח"ד		12,000 לי
עלות הפתוח הצמוד		
ליח"ד (ממוצע) ראה פרק ג'		11,000
יסודות ומקלט		
עלות ליחידה		14.813
השלמת הדירה		39.900
עלות פתוח למוסדות צבור		2.000
	סה"כ	82.813 לי

סה"כ ליחידה לפתוח יסודות ומקלט		11.000
בכבישים - רק פריצה, בלי קירות		8.000
הוצאות ממשיות		14.870
	סה"כ	25.870 לי

ל - 250 יח"ד כ - 6.000.000 לי .

ק ר י ת א ר ב ע - ח ב ר ו ן

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 25 ב"ח _____

סקירה על מצב התפתחות ובנוי קרית-ארבע חברון

במלאת 5 שנים לשחרור חברון אנו זוכים לעמוד בסיום בנית שלב א' בקריה. אנו שמחים לציין שיש התקדמות רבה בגישת הצבור לנושא חברון, ואנו נמצאים היום מעבר לווכוח הצבורי על מקומה של חברון וחשיבותה בבנין הארץ.

מטרת סקירה זו לעמוד על המצוי היום בקריה ולציין את הצעדים הבאים הדרושים היום למען קדום בנין הקריה והתפתחותה.

אנו פונים אליך לעיין בסקירה זו מתוך תקוה שנוכל לקבל עזרתך והשפעתך לקדום בנין חברון.

א. **<u>השיכון</u>**:-

אוכלוסית קרית ארבע מונה כיום כ-350 נפש המורכבת מ-70 משפחות 10 רווקים ורווקות, 10 בנות שרות לאומי, 24 תלמידי ישיבה במסגרת שרות צבאי בנח"ל. 166 ילדים כן ירבו.

עם סיום בנין הדירות בשלב א' 234 יח' דיור אנו מקוים להגיע לקראת שנת הלמודים הבאה ל-200 משפחות, אוכלוסיה שתמנה כ-1000 נפשות.
(יתר 34 יח' מיועדות בשלב זה למוסדות צבור ושרותים עד להקמת מבני צבור בקריה).

צבור התושבים מורכב מ-30 משפחות אשר הקימו את ההתנחלות בפסח תשכ"ח במלון פרק וחיו במשך 3 שנים שלאחר מכן במשטרת חברון במסגרת הממשל הצבאי. יתר התושבים הצטרפו לקריה עם בצוע שלבי האכלוס הראשונים בראשית שנה זו.

הרכב האוכלוסיה מבחינת גילים נע בין 18 - 60 וממוצע מתחת לגיל 30.

מרבית האוכלוסין הם זוגות צעירים ביניהן עולים חדשים מארצות הרוחה (ובקרוב גם מבריה"מ) משפחות מרובות ילדים כ-10% וחלק נוסף שהגיע ממשכנות עוני בחיפה ובירושלים. (מצ"ב רשימה מפורטת) בסה"כ יש הרכב בריא מבחינת מזוג גלויות ועדות, ילידי הארץ ובני העליה החדשה.

כאמור הוקמו ע"י משרד השכון 234 יח' דיור (בגודל 86-70 מר') היחידות האחרונות תמסרנה לדיירים בסוף שנת תשל"ב.

אך נרשמו לדיור בקרית ארבע יותר מ-1000 משפחות ואין אפשרות לשכן אותם. ראש הממשלה והשר גלילי טענו שאין בעיה עקרונית בהרחבת ההתנחלות - כל הבעיה היא תקציבית. אין אנו מבינים טענה זו קלטנו ומתכוננים לקלוט: -

א. זוגות צעירים.

ב. משפחות שגרות בתנאים קשים ובאזורים שעומדים לפנותם.

ג. עליה חדשה.

לכן אנו תמהים מדוע לא יקציב משרד השיכון 5000 דירות לחברון או לפחות 1000 בשלב מיידי.

ב. **התעשייה:**

אזור תעשיה המשתרע על שטח של כ-35 דונם הולן ומוקם במזרח הקריה. ר"פ רשימה של 17 מפעלים שאושרו ע"י מרכז ההשקעות, ויעלו לשטח תוך מחצית השנה הקרובה. בנייה ממשלתית בשטח זה משתרעת ע"פ 5000 מ"ר.

הממשל הצבאי יסיים בימים הקרובים אתור שטח נוסף של כמה מאות דונם - לאזור התעשיה שלב ב'. כמובן שקידום נושא זה מותנה בהרחבת הבניה למגורים.

ג. **תיירות:**

מלון דירות אשר בו 20 חדר אושר ע"י משרד התיירות. כמו כן אושרה הכשרת קרקע עבור עוד 80 חדר לאותו מלון.

הועד המקומי מקיים מגע עם משרד התיירות בקשר לאתור אזור תיירות אשר יכיל מספר מלונות, בית הבראה, ומלון דירות.

תיכנון:- הועד המקומי החל במגעים עם רשויות מקומיות. ומתכנני ערים על מנת להתחיל בבצוע תוכנית אב להתפתחות הקריה עד 1980 כמו כן לתיכנון מקיף של אזור "התיירות".

ד. **השירותים המקומיים:-**

1. **החנוך**

קיים במקום בי"ס אשר מונה 6 כתות ומטרת החנוך שלו גיבוש חברה בריאה על רעיונות לאומיים דתיים חברתיים קיום מצוות הערכת הזולת ועזרה הדדית.

ביה"ס - 45 תלמידים.

בגן ילדים - 39 ילדים.

בפעוטון - 15 ילדים.

בנין ביה"ס הנוכחי כולל 4 כתות ולידו מוקם בנין אשר יכיל עוד 6 כתות.

הננו מקוים שבשנה הבאה נגיע לכ-400 תלמידים בביה"ס ובגן.
כמו כן קיימת ישיבה במקום - אשר בה כ-40 תלמידים אשר עוסקים בתורה ומשרתים בצבא כאחד (במתכונת הנח"ל).

2. **בית הכנסת**

בשעות הערב מתכנס הצבור ללמוד תורה בבית הכנסת המקומי. לפי שעה קיים רק בית כנסת זמני במבנה קטן אך הננו מצפים שבקרוב תאושר הקמת בית הכנסת הקבוע על הפסגה הגבוהה של קרית-ארבע חברון.

3. **מרפאה**

יש במקום מרפאה ותחנה לאם ולילד הטיפול הרגיל ע"י רופא צבאי אזורי, אך מגיע גם רופא ילדים (אחת לשבועיים).

4. **חנויות**

במקום חנות לשרות עצמי. החנות מספקת די הצורך, מזון ובגדי ילדים ליד מערת המכפלה קיימת מסעדה, חנות למזכרות, מפעל לתכשיטים וגלריה של אחד המתנחלים.

רשימת המפעלים שיוקמו באיזור התעשיה בקרית-ארבע

להלן סוגי המפעלים שיוקמו באיזור התעשיה בקרית-ארבע.

מס. סד.	ע נ ף	סוג הענף	שם היוזם	כ ת ו ב ת ו
1	בניה	בלוקים	מ. מנדלבוים	רח' החבצלת 9 י-ם(232672)
2	בניה	מרצפות	יחזקאל סופר	רח' מרכוס 8 י-ם
3	טקסטיל	מתפרה	שנקר שמריה	ת.ד. 587 י-ם
4	טקסטיל	מתפרה	פדהאל חנינה	נתיבות
5	טקסטיל	מתפרה	"ספוקא" מפעל לאהלים חיים אלקלעי	מושב בית ינאי, ע"י נתניה
6	מזון	יקב	חברת ענב,האחים כהן	רח' מאה שערים 53 ירושלים
7	מתכת	מתכת	י.לישנסקי את משה לוי	רח' ויסבורג 4 ירושלים
8	מתכת	מתכת	פ.ק.א. יהודה פרדקין	אצל שאול עדאל,רח' הרואה 271 ר"ג
9	מתכת	גופי תאורה	המרץ-מ. שטיינברג	מרכז וולובלסקי,רח' 10 מס.1 ת"א
10	מתכת	יציקות	משה באום	רח' נילי 17 י-ם
11	מתכת	מתכת	שמעון יצחק	קרית-ארבע,חברון
12	כימיה	פלסטיק	פוליפקס-דרור חברון	שד' אבא חושי 148 חיפה
13	כימיה	פלסטיק	בן-צור את דרוינוב	איזור התעשיה הרצליה
14	ת.קלות	נגריה	נגרית מתנחלי חברון אפרים רוזנברג	בית שערים 6 י-ם
15	ת. קלות	חפצי חן	מוצרי חן חברון-יעקב עבדה	רח' צה"ל 52 פתח-תקווה
16	ת. קלות	חפצי חן	רחמים כהן	רח' כביר 22/א' ת"א
17	ת. קלות	דפוס	דפוס יהודה/שמעון שמעון ברמן	רח' נווה יעקב בית חנינה י-ם

רשימת משפחות שגרות בתנאי תת דיור

משכונות: - נחלאות, בית ישראל, קטמון, בירושלים

בחלקם חתמו חוזים ובחלקם יגיעו בחודשים תמוז-ואב

	שם מלא	כתובת	מס. נפשות
1			4
2			3
3			6
4			7
5			6
6			3
7			6
8			4
9			4
10			5
11			4
12			4
13			5
14			5
15			2
16			4
17			2
18			4
19			3
20			2
21			8
22			7
23			4
24			5
25			9
26			7
27			6
28			5
29			7
30			3
31			2
32			2
33			7
34			9
35			1
36			
37			
38			3
39			2
40			
41			
42			
43			6
44			1
45			9
46			9

[redacted]
צנעת הפרט

ירושלים, ב' אדר, תשל"ב
16 באפריל 1972

לכבוד
רס"ן יואב גיא
תאום הפעולה בשטחים
משרד הבטחון

מאשר בתודה קבלת מכתבך מיום 9/4/72 בנושא - מפעלים בקריית-ארבע.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, כ"ה ניסן תשל"ב
9 אפריל 72

מס' גמ/1066

מר יוסף שגיא
לשכת השר ישראל גלילי
י ר ו ש ל י ם

הנדון:- מפעלים בקריית - ארבע
מכתבך מ-7 מארס 1972

1. מצ"ב מועברת אליך רשימת מפעלים שאושרו להקמה בקריית-ארבע - חברון.

2. המפעלים הובאו בפני ועדת המנכ"לים לצורך קבלת אישור לביטוח השקעתם לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים וכן לבטוח השקעתם בחברת הביטוח "ינאי".

3. אין רשימה זו כוללת מפעלים שאושרו להקמה ע"י הגופים המוסמכים לכך ולא הובאו בפני ועדת המנכ"לים.

יואב גיא - רס"ן

המפעל	היזם	ההשקעה המתוכננת ב- ל"י	מס' המועסקים	אושר להקמה בועדת המנכ"לים בתאריך	הוקצב שטח או מבנים
יצור בלוקים	מר ש. מנדלבאום - רח' החבצלת 9 ירושלים	336,000	23	22.7.71	4 דונם
יצור מרצפות	מר י. סופר - רח' מרכוס 14 ירושלים	605,000	15	12.8.71	5 דונם
מחפרת "בן-רם"	מר ש. שנקר - ת.ד. 587 ירושלים	210,000	45 - 40	22.7.71	4 תאים (400 מ"ר)
מחפרות חברון	מר מ. פדאל -שכ' מב"ט 511/18 נתיבות מר מ. לוינגר - חברון	300,000	25	11.11.71	4 תאים (400 מ"ר)
מחפרת "ספוקא"/ אהלים	מר ח. אלקלעי - מושב בית-ינאי ע"י נתניה	93,000	6	23.3.72	
חב' עינב-יקב	האחים כהן - רח' הפורצים 10 ירושלים	1,000,000	15	12.8.71	4 תאים (400 מ"ר)
מפעל מחכת	י' לישינסקי ומ. לוי -רח'שמואל הנביא 23 ירושלים	153,000	12	14.10.71	
מפעל מחכת	יצחק ושלמה שמעון - קרית - ארבע חברון	126,000	10	23.2.72	
מפעל מחכת פק"א	מר י. פרצקין וש.עדאל-רח' הרואה 271 רמת - גן	350,000	12	30.12.71	
גופי תאורה	המרץ -מ. שטיינברג-מרכז וולובסקי רח' 10 מס'1 תל-אביב	165,000	15 - 10	24.2.72	אזור פיתוח א'
גופי יציקות	משה באום,חב'יצ-אר רח'נילי 17 ירושלים	3,080,000	47	24.2.72	אזור פיתוח א'
מוצרי פלסטיק	פוליפקס/דרור חברון שד'אבא חושי 148	800,000	20	20.1.72	
גופי מחכת	שמעון יצחק קרית ארבע-חברון חיפה	126,000	10	23.2.72	
ח'קלות-נגריה	נגריה מתנחלי חברון/רוזנברג,דובין לוינגר-בית שערים 6 ירושלים	516,000	35	30.12.71	
חפצי חן	מוצרי חברון-יעקב עבדה רח'צה"ל 52 פ"ת	159,000	25 - 20	9.12.71	
חפצי חן	רחמים כהן רח' כביר 22 שכונת התקוה ת"א	130,000	10	9.12.71	

שלום!

אני מקווה כי כולכם תשתדלו מאוד שהקלף הייקר לכם ביותר אינו-
הבר גלה. נראה לי כי מדרך הטבע שאיש אחד יסיע והוא לכם
עצמו! מה תגובה — אנחנו את נראה לכל העולם טיפשים!"

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 93 23 57

תל-אביב, 13.4.1972

לכבוד
מר ישראל גלילי
שר ההסברה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

מר גלילי הנכבד,

הנני להמציא לך בזה לעיון העתק מחזכיר ששלחתי לשר הבטחון, בעקבות שורת דיונים שקיימתי אתו ועם תת אלוף שלמה גזית, מתאם הפעולות בשטחים, בדבר תכניתי להקמת מפעל תעשייתי בעיר חברון.

הנני לקוות שתמצא עניין בתכנו של תזכיר זה.

בכבוד רב,

אליהו סחרוב.

אליהו סחרוב
יחי האשל - הרצליה פיתוח
טל. 09 [illegible]

7 באפריל 1972

לכבוד
שר הבטחון,
מר משה דיין,
משרד הבטחון,
הקריה,
תל - אביב.

כבוד שר הבטחון,

הנדון: הקמת מפעל ללוחות פלסטיים דקורטיביים (פורמאיקה) בקריית ארבע

בעקבות שיחתי עמך אני מתכבד להגיש בזה מספר פרטים אודות התכנית הנדונה, תוך הדגשת צרכיו של המפעל העומד להיות מוקם.

בשלב זה אנחנו שוקלים מספר אפשרויות הנראות לנו כמתקבלות על הדעת באשר למיקום המפעל. מובן כי משקל רב ביותר בשיקולינו אנו מייחסים לעמדתך, כי רצוי להעדיף את הקמת המפעל באזור קריית ארבע. יחד עם זאת מובן מאליו כי אפשרות זו תהיה בת ביצוע אם תנאי המקום והמועדים הצפויים להשלמת שלבי התכנה התכרחיים יתאימו לצרכי המפעל המתוכנן.

התכנית הנדונה מתייחסת להקמת מפעל ללוחות פלסטיים דקורטיביים (פורמאיקה) בהיקף גדול. ההשקעה הצפויה במבנים, בציוד ובהון חוזר עשויה להגיע ל-15 מיליון לירות בערך. מספר העובדים שיועסק במפעל יהיה בסביבות 180 איש.

שטח הקרקע שיידרש להקמת המפעל, בשלב ראשון, יהיה כ-30 דונם, ובתחום שטח זה מובאת בחשבון תכנית לפיתוח, להרחבה ולהקמת מפעלים נוספים. השטח הבנוי, בשלב הראשון, יהיה כ-6000 עד 7000 מ"ר.

כדי שאפשר יהיה לגשת לבדיקה יסודית של אפשרויות ההקמה באזור קריית ארבע, יידרשו למפעל הנתונים הבאים:

1. שטח הקרקע הנזכר לעיל, לרבות יישור והכשרה בהתאמה לבניית המפעל המתוכנן.
2. דרכי גישה שיענו על צרכי מפעל מודרני.
3. אספקת חשמל בהספק של 1000 קילו-וולט-אמפר, שהבטיח אספקה סדירה ללא ליקויים.
4. אספקת מים בכמות של 10 מ"ק לשעה.
5. מערכת ביוב.
6. גידור
7. אבטחה של בטחון המפעל.

./.

אליהו סחרוב
רח' האשל - הרצליה פיתוח
טל. 09 [illegible]

אני מעריך כי נוכל לגשת להתחלת הבניה תוך שלושה עד ארבעה חודשים, באופן שניתן יהיה להרכיב את הציוד בעוד כשנה.

הואיל ומעת שמתחילים בעבודות התכנון, רכישת הציוד והתקמה מן ההכרח לשמור על רציפות ועבודה שוטפת, חרי המועדים המתוכננים הם בעלי חשיבות רבה.

אודה לך אם תתן את דעתך לענין בהקדם. אני עומד לרשותך ולרשות יתר הגורמים המטפלים בענין, לשם מתן מידע נוסף או לכל מטרה שתידרש.

בכבוד רב,

אליהו סחרוב.

ירושלים, כ"ז ניסן השל"ב
11 אפריל 1972

קריית-ארבע

השלמת הבינוי ל - 1,000 יחידות

בשלב הנוכחי בו נבנו 234 יחידות דיור הוקמה תשתית של מוסדות ציבור, כבישים, מים, חשמל וביוב העשויה לשרת יחידות דיור נוספות.

עם זאת, חיים קהילתיים נאותים מחייבים הגדלת מספר התושבים.
נראה לנו שבשלב זה יש להגדיל את הישוב עד ל - 1,000 יחידות דיור.

השטח המיועד לכך נחפס זה מכבר ע"י הממשל הצבאי וכמו כן הושלמו תוכנית מיתאר והוכניות בינוי.

<u>נתונים תקציביים</u>

א) תוספת 750 יחידות בגודל ממוצע של 75 מ"ר

לפי 85,200 ל"י ליחידה - 63,900,000 ל"י

ב) מוסדות ציבור 9,250,000 ל"י

ג) אזור תעשיה (תשתית ל - 150 דונם) 2,000,000 ל"י

75,150,000 ל"י

נ ס פ ח

א) עלות יחידת דיור

עלות בנייה - 786 ל"י למ"ר כולל יסודות, התייקרות ובלתי נראה מראש.

פיתוח - 300 ל"י למ"ר

תוספת חברון - 50 ל"י למ"ר כולל מתקני בטחון (גידור, שאורה, מגדלים) 1,136 ל"י למ"ר.

עלות דירה בגודל ממוצע של 75 מ"ר - 85,200

ל- 750 יחידות x 85,200 - 63,900,000 ל"י

ב) מוסדות ציבור

(לפי 1,050 ל"י למ"ר)

12 כיתות גן	1,250,000	ל"י
18 כיתות בי"ס יסודי	2,400,000	"
12 כיתות חטיבת ביניים	1,500,000	"
מעון ילדים	650,000	"
מיפת חלב	200,000	"
מרפאה שכונתית (השתתפות)	300,000	"
בית כנסת מרכזי (השתתפות)	300,000	"
מקווה (השתתפות)	200,000	"
בית כנסת שכונתי	250,000	"
מרכזון חברתי	600,000	"
מגרש משחקים	50,000	"
מרכזון ספורט קהילתי	1,000,000	"
6 חנויות שכונתיות	550,000	"
סה"כ	9,250,000	ל"י

ג) אזור תעשיה (שלב א' 150 ד')

כבישים	800,000	ל"י
נקוז וישורים	600,000	"
מים וביוב	350,000	"
חשמל ותקשורת	250,000	"
	2,000.000	ל"י

מזכירות הממשלה

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ז בניסן תשל"ב

11 באפריל 1972

אל: ראש הממשלה
השר י. גלילי

הנדון: מועצה דתית - קרית ארבע

בעקבות ההודעה על מיבוי המועצה הג"ל על-ידי שר הדתות מטפל היועץ המשפטי לממשלה בהבט המשפטי של הפרשה שכן ברור לגמרי כי על-פי החוק הקיים אין למעשה בידי שר הדתות כל סמכות חוקית להקים מועצה כזו.

... מצורף בזה אני מעביר לידיעתכם העתק מכתב בנדון של היועץ המשפטי לממשלה אל היועץ המשפטי של משרד הדתות.

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, י"ם בניסן תשל"ב
3 באפריל 1972

אל :- היועץ המשפטי למשרד הדתות

הנדון :- מועצה דתית - קדית ארבע
מכתבך מה-19.3.72

1. מאז כתיבת מכתבך א/18/103 מיום 2.9.70 פורסם חוק שירותי הדת היהודיים (נוסח משולב), תשל"א-1971 ולאור הוראותיה של פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948 זהו הנוסח המחייב של החוק הנ"ל.

2. אודה לך אם תהן דעתך לשאלה איך מתיישב כעיף 1 לחוק תשל"א עם הקמת מועצה דתית, לאחר תחילתו של החוק בנוסחו המשולב, במקום בו אין רשות מקומית או לחלופין מהי הוראת החוק ממנה שואב שר הדתות את הסמכות לכונן מועצה דתית במקום שאין בו רשות מקומית, להבדיל ממסדרים של תקציב וחוזים לגבי מועצות שהוקמו, כפי שהוקמו, ל מ ג י תחילתו של הנוסח המשולב.

בכבוד רב,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

העתק :-
גב' סלומון
מזכיר הממשלה

9.IV.1972

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ"ב בניסן תשל"ב
6 באפריל 1972

אל : ראש הממשלה

הנדון : <u>סדרי הממשל בקרית ארבע</u>

במסגרת המעקב אחר החלטות הממשלה נודע לנו כי הממשל הגיע לידי הסכם כתוב עם נציגי המתנחלים בחברון בדבר סדרי הניהול של הקריה לעתיד לבוא.

לבקשתי העביר לי עתה תא"ל ש. גזית את נוסח זכרון הדברים כפי שנחתם ב-ח'בניסן תשל"ב (23.3.72) על-ידי תא"ל ש. גזית, היועץ המשפטי ליהודה ושומרון, מנכ"ל משרד הפנים ונציגי המתנחלים בראשם הרב לוינגר.

אני מצרף בזאת גם את נוסח החלטת הממשלה מס. 297 מיום ט"ו בשבט תשל"ב (31.1.72) בקשר לנ"ל.

...

ב ב ר כ ה

מיכאל ארנון

העתק : השר י. גלילי

" 279. <u>ח ב ר ו ן</u>

מ ח ל י ט י ם :

א. האיכלוס של קרית-ארבע בחברון ימשיך להתבהל ע"י משרד השיכון בהתאם לנהליו הקבועים.

ב. קרית-ארבע בחברון תמשיך להתבהל ע"י הממשל הצבאי.

ג. המשתכנים, הן אלה אשר התבחלו במקום והן אלה אשר יתווספו אליהם, יוכלו כבעבר לבחור את בציגיהם לשיפול בעניניהם הפנימיים, במסגרת הכללים שייקבעו ע"י הממשל הצבאי.

ד. ועדה בהרכב מתאם הפעולה בשטחים - יו"ר והמנהלים הכלליים של משרדי הפנים והשיכון תברר הצעות בדבר סדרי המינהל של קרית-ארבע בעתיד, לאחר השלמת איכלוסן של 250 יחידות הדיור עליהן החליטה הממשלה.

הצעות הועדה תובאנה לאישור הממשלה.

ה. חברי הקואליציה יימנעו מהעלאת הצעות לסדר היום בכנסת בעניני חברון. הצעות שתועלנה ע"י חברי האופוזיציה תורדנה מסדר היום. "

בעקבות החלטת הממשלה ומתוך רצון מוצהר של כל הצדדים לקדם הסדר זמני לניהול עניני קריית ארבע בתוך שיתוף פעולה מלא עד לסיכום הסדר של קבע על ידי הממשלה כאמור בהחלטה מס' 297 סעיף קטן(ד) בישיבתה מיום י"ד בשבט תשל"ב (30 בינואר 1972), סוכם לקבוע הסדרים כדלהן:

1. ימונה קצין צה"ל על ידי מפקד האזור יהודה והשומרון (להלן - מפקד האזור) לתפקיד מנהל עניני קריית ארבע (להלן - מנהל עניני הקריה).

2. הועד הנבחר של מתיישבי הקרייה (להלן - הועד המקומי) יהיה נציגם המוסמך של מתיישבי הקרייה, למעט הסמכויות שנמסרות למנהלת הקרייה.

3. מנהל עניני הקריה ונציגות של 5 חברים שתבחר על ידי המתיישבים מהווים את מנהלת הקרייה ויפעלו יחד לניהול עניני הקרייה. אחד מנציגי המתיישבים שייבחר ע"י הועד המקומי ישמש מרכז מנהלת הקרייה.

4. מנהלת הקרייה מהווה הסמכות החוקית לנושאים המוניציפליים של הקרייה; מנהל עניני הקריה יפעיל סמכותו תוך שתוף עם חברי המנהלת ובהסכמתם כמפורט להלן.

5. שרותים מוניציפאליים ינתנו בקרייה במידת האפשר ברמת הנהוגה בישראל.

6. כל הנושאים המוניציפאליים יובאו לדיון במינהלת הקרייה - בין על ידי מנהל עניני הקרייה ובין על ידי חברי המינהלת. ההחלטות תתקבלנה על דעת מנהל עניני הקרייה וחברי המינהלת.

7. הפעילות השוטפת של עניני הקרייה תעשה על ידי מנהל עניני הקרייה, מרכז מינהלת הקרייה ובשיתוף עם ממלאי התפקידים השונים.

8. מסמכים בעלי ערך כספי ייחתמו על ידי מנהל עניני הקרייה ביחד עם מי שייקבע על ידי נציגות המתיישבים במינהלת הקרייה.

9. במקרה של חילוקי דעות בין מנהל עניני הקרייה לבין חברי המינהלת, רשאי כל צד להביא את הנושא בפני מפקד האזור. מפקד האזור ידון בעניין עם מנכ"ל משרד הפנים ~~ו/או המשרדים הנוגעים~~.
היה העניין נוגע למשרד אחר יצורף לבירור גם נציג אותו משרד.

10. מנהל עניני הקריה ימנה את ממלאי התפקידים השונים לאחר קבלת החלטה במינהלת עניני הקרייה. המגמה היא להשאיר בתפקידם את ממלאי התפקידים הנוכחים בקריה.

11. הצעת התקציב השוטף תוכן על ידי מינהלת עניני הקרייה ותוגש לאישור מפקד האזור ומנכ"ל משרד הפנים או מי שימונו על ידם.

12. צווים להסדר הנושאים המשפטיים בקרייה יעובדו במשותף בין מפקדת האזור ומשרד הפנים ויוצאו על ידי מפקד האזור או מטעמו.

13. הועד המקומי רושם לפניו את הבטחת מנכ"ל משרד הפנים ומתאם עניני השטחים במשרד הבטחון לפעול במשרד השכון במגמה לשתף את נציג הועד המקומי בועדת האיכלוס הקיימת, כמקובל בין משרד השכון לבין רשויות מקומיות בישראל.

13/3/37

אנשי – על כן יש לי הרגשה שלא יהיה כאן הדבר הגדול שקיוו כולנו.
ועל זה אין הצדקה שיש להרגיז בשביל כך את הערבים.
אנשי מקורות ידועים לי שהם מתכוונים לעשות פעולות נגד הערבים, ואפילו
אחד מהם הודיע לי שהוא יעשה בשבוע הבא, אבל אני מקווה שהדברים
לא יגיעו לידי כך.
הוועד הלאומי הכללי הודיע לי שהוא מתכוון לשלוח משלחת לאנגליה
ולהתלונן על הפרעות האחרונות. אין לי מושג מה יהיה תוכן
ההתלוננות. אני מקווה שהוועד הלאומי יתחשב בדעת הקהל העולמית
ויחדל מהתנהגותו הפרועה.

בברכה

[illegible]

ירושלים, כ"א באדר תשל"ב

7 במארס 1972

לכבוד
תא"ל שלמה גזית
מתאם הפעולה בשטחים
משרד הבטחון
<u>תל-אביב</u>

הנדון: <u>מפעלים בקרית-ארבע</u>

הנני להפנות אליך בקשתו של השר ישראל גלילי להמציא לנו פרטים על המפעלים שאושרו לקרית-ארבע.

הפרטים המבוקשים הם:

1. המפעל
2. היזם
3. ההקצעה במפעל
4. מספר העובדים המתוכנן.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר.

ירושלים, ט' באדר תשל"ב
1 במארס 1972

לכבוד
הרב מ. לוינגר
קרית ארבע
ת.ד. 25
חברון

א.נ.,

נתבקשתי על ידי ראש הממשלה לאשר קבלת מכתבך מיום י"ז בשבט תשל"ב, בענין הרחבת הבניה בקרית ארבע - חברון.

ראש הממשלה בקשתני להודיעך, כי מכתבך יזכה לתשומת לב ראויה בעת הדיון בנושא.

בברכה,

אלי מזרחי
ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

סודי

מגיה' אדר תשל"ב
28 פבר' 72
624 גם

מנכ"ל משרד העלים
מנכ"ל משרד השכון
מפקד אזור יהודה ושומרון
מזכיר הממשלה
מזכיר צבאי לראש הממשלה
יועץ משפטי למערכת הבטחון
מפצ"ר - סא"ל שפי
הסמונה של התקציבים באוצר

הנדון: גיהול עניני קרית ארבע

1. בהתאם להחלטת הממשלה מס' 297 מיום 30 ינואר 72 שנתקבלה ביום 24 פבר' 72 הפגישה הראשונה של הועדה להצעת סדרי הגיהול בקרית ארבע.
השתתפו בפגישה חברי הועדה:
   א. תא"ל שלמה גזית - תאום הפעולה בשטחים
   ב. מר חיים קוברסקי - מנכ"ל משרד הפנים
   ג. מר יוסף שרון _ מנכ"ל משרד השכון

2. כן נוכחו:
   א. תא"ל רפאל ורדי
   ב. אל"מ דוד ברין
   ג. תא"ל שבתאי זיו
   ד. סא"ל דב שפי
   ה. מר צבי גלוזמן
   ו. מר שמריה כהן
   ז. מר שמואל פלד
   ח. מר יגאל המאירי
   ט. מר יאיר קיבץ

3. לקראת הפגישה הפיץ תא"ל גזית את הצעות מפקדת אזור יהודה ושומרון לגיהול קרית ארבע ע"י מפקד צבאי.

4. תוך חדיון בתגלו פרושים סותרים להחלטת הממשלה דלעיל:
   א. לדעת תא"ל גזית צריכה הועדה:

1. III 1972

2/...

מדינת ישראל

משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

סוד

הקריה

מס'

(1) להציע את ניהול העבודה ואת הבסיס המשפטי לניהול עניני הקריה במקופת בהולה ע"י מפקד צבאי.

(2) להטליך על העתודי גו ניתן יהיה לעניר מניהול עניני העיר ע"י מפקד צבאי לניהול אזרחי.

(3) להטליך על הארגון המתאים לניהול העיר "בשלב" "איזדוזה".

ב. לדעת מנכ"ל משרד הפנים

(1) אין זה מעיניבה של הועדה להתייחס לנוהלי העבודה במקופת ניחולה של הקריה ע"י מפקד צבאי.

(2) מנוי וגמור המועד לסיום מקופת הנוהל הצבאי - עם השלמת אכלוסן של 250 יחידות הדיור הנמצאות כיום בבניה (בפועל - 234 יחידות בלבד), תוות אומד בעוד 2-3 חודשים.

(3) מכאן שמפקיד הועדה מצטמצם להצעת הארגון המתאים לניהול <u>האזרחי</u> של הקריה.

5. מאחר והן למנכ"ל משרד הפנים והן למנכ"ל משרד השכון לא היו הערות והסתיגויות מהותיות לנוהלי העבודה שהובאו בפנע בשלב הראשון של ניהול הקריה ע"י מפקד צבאי סוכם:

א. לדאות את הצעת מפקדת אזור יהודה ושומרון בבסיס עקרוני לצרכי הארגון.

ב. מפקדת האזור תבדוק ותתאם עם כל משרד ומשרד בנפרד את נוהלי העבודה המפורטים הרומסכמים בנושאים השונים, לדעת משרד הפנים ומשרד השכון, בעניני משרדים אלה.

6. בנגוד לעמדת מנכ"ל משרד הפנים לגבי העתוי להעברת ניהול העיר לידים אזרחיות, תביע מא"ל גזית את דעתו כי יש להמשיך בניהול צבאי למקופה של לפחות 12 חודשים לאחר השלמת איכלוס 250 יחידות הדיור הראשונות בעוד שנה צריך יהיה להחליט אם להמשיך בניהול הצבאי לשנה נוספת או שניתן לסיים.

7. לגבי ארגון הניהול האזרחי של הקריה, בשלב הבא - יזומן דיון נוסף של הועדה, לאחר שיופץ מצע בענין זה ע"י מנכ"ל משרד הפנים.

שלמה גזית - תת אלוף

ירושלים, ה' אדר, תשל"ב
20 בפברואר 1972

אל: תא"ל שלמה גזית – מתאם הפעולה בשטחים
מאת: יוסף שגיא – עוזר השר גלילי

1) רצו"ב שתי דוגמאות של מכתבים מאת מתנחלי חברון.

2) אנא, שים לב כי הרב לוינגר מגדיר את מזכירות המתנחלים כ-"ועד מקומי".

3) נראה לי כי יש להקפיד על הגדרה נכונה לכל תשתרשנה עובדות שיקשה קשה אחרי-כן לשנותן.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

ירושלים, ה' אדר תשל"ב

20 בפברואר 1972

אל : אלי מזרחי

מאת: יוסיטו

הנדון: <u>מכתבם של מתנחלי חברון</u>

הננו להציע התשובה הבאה:

אל הרב מ. לוינגר

קרית-ארבע - חברון

ראש הממשלה בקשה לאשר מכתבך אשר יזכה לתשומת-לב

ראויה בעת הדיון בנושא.

- לשכת רוה"מ.

ב ב ר כ ה ,

יוסיטו.

נ.ב. באשר לענין הועד המקומי -

פניתי לתא"ל גזית.

הועד הדתי - חברון

בס"ד יט' בשבט תשל"ב

לכבוד
שר הבטחון

הנידון: בית עלמין הישן בחברון

כבוד השר,

פונים אנו לכבוד השר בבקשה לחזור ולעיין
בבקשתנו להשתמש בבית העלמין היהודי הישן
חלק בלתי נפרד מעצם היתישבותו בחברון
(בשני המקרים האחרונים עמדנו על כך שיקברו
מחוץ לחברון משום שלא אושר לנו בבית העלמין היש

בכבוד רב,

הרב מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע חברון

ע"י יפרח
יו"ר הועד הדתי- חברון

הועד הדתי
חברון

העתק: - ראש הממשלה הרב גורן
סג' ראש הממשלה שר הדתות
שר הפנים השר גלילי
ח"כ שמואל תמיר ח"כ מנחם בגין
הנהלת סיעת המפד"ל
הנהלת סיעת גח"ל

מל/שע

נשלח בכתב יד

השר ישראל גלילי

אל : הגב' גולדה מאיר
ראש הממשלה

גב' מאיר היקרה

מ"מ יר"ר ועדת חוץ וביטחון דחה, לבקשתנו, את הדיון בוועדה בנושא קרית-ארבע - חברון, אך קרוב לודאי כי הדיון יתחדש במועד קרוב ביותר.

בשעתו הצעתי לך לקחת דברים עם שר השכון כי יקצה לקרית ארבע מאה יחידות דיור לפחות, מתוך במספר הכולל של יחידות דיור עליהן הוחלט מתקציב 73-72. אם טרם הספקת לדבר עמו, רצוי שלא תדחי את הדבר.

מאחר והבניה בקרית ארבע הוגבלה לא מטעמים מדיניים-ביטחוניים אלא מטעמים תקציביים, מן הראוי להגיע לכלל תשובה לכנסת (רצוי תשובה חיובית) בלי דיחויים בלתי מוצדקים. גם במקרה שתהיה הסכמת שר השכון יהיה הדבר טעון אשור הממשלה, ולא כל שכן אם לא תשיגי הסכמתו.

ב ב ר כ ה
(-)
י. גלילי

16.2.72

<u>היו"ר י. נבון:</u> אולי לפני שאמסור את רשות הדיבור לשר השיכון אשיב להערה של חבר-הכנסת שמואל תמיר בקשר לסדר הנואמים.

ב-30 לינואר הוגשו שלוש הצעות לסדר-היום לדיון דחוף בענין חברון, לפי הסדר הבא: חבר-הכנסת האסר - מס' 1179, חבר-הכנסת שמואל תמיר - מס' 1180, וחברת הכנסת רזיאל-נאור - מס' 1181. היושב-ראש והסגנים לא הכירו בדחיפות של ההצעות הללו.

לאחר מכן הוגשו שלוש הצעות לסדר-היום כהצעות רגילות: של חברי הכנסת שמואל תמיר ומשה נסים, ולאחר מכן, כאשר יכול היה להגיש הצעה לסדר-היום גם חבר-הכנסת האסר - אני מבין שהיו עיכובים בהצעתו מטעמים קואליציוניים - גם הוא צרף את הצעתו. הנוהג הוא לאפשר צירוף מציע נוסף לרשימת הנואמים לפי סדר הגשתן הקודם של ההצעות.

מקרה דומה ארע, כאשר היו בשבוע שעבר שתי הצעות לסדר-היום, בענין השיבושים באספקת חשמל, שלא הוכרו כחופות על-ידי היושב-ראש והסגנים. ביניהן היתה גם הצעתו של חבר-הכנסת שוסטק. כאשר ארעה התקלה השניה, והיושב-ראש והסגנים הכירו בדחיפות ההצעות לסדר-היום, צורף גם חבר-הכנסת שוסטק, לפי סדר ההגשה שהיה לפני כן, ובהתאם לכך צורף לרשימת הנואמים.

רשות הדיבור לשר השיכון.

שר-השיכון ז. שרף: אדוני היושב-ראש, אני מקווה שלא אפגע במה שהודעת עכשיו אם אתחיל בדברי חבר-הכנסת תמיר. וזאת מטעמי מיבנה הדברים, שאני עומד לומר אותם, כלומר, מטעמים טכניים בלבד, בלי להתערב בסדרי עבודתה של הכנסת.

חבר-הכנסת תמיר השתמש בהזדמנות זו שדיבר על איכלוס חברון - על כל פנים זו היתה כוונת הצעתו לסדר-היום - כדי לומר דברים על שרשם-א-שיף, על רצועת עזה, על שכם - ואינני בא עליו בטענה.

שמואל תמיר: (המרכז החופשי) אני רוצה לומר לכבוד השר, שהצעתי התייחסה למחדלים בתחום ההתנחלות ופתרון בעיית הפליטים, ולא רק עניין חברון. הכוונה שלי.

שר-השיכון ז. שרף: אני מבקש סליחה, אבל אני באתי לדבר על איכלוס חברון. כך הודיעה לי מזכירות הכנסת.

שמואל תמיר: (המרכז החופשי) לא זו היתה הצעתי.

בנימין הלוי: (גח"ל) האם המזכירות יכולה לשנות את הכוונת שלך?

שמואל תמיר: (המרכז החופשי) עובדה.

היו"ר י. נבון: ליושב-ראש הכנסת והסגנים יש סמכות לנסח את ההצעות לסדר-היום, כמקרים מסויימים - אבל על כך נדבר במקום אחר ובזמן אחר.

שר-השיכון ז. שרף: לא אעמוד על הפרשיות הרחבות שהעלה חבר-הכנסת תמיר, וגם חבר-הכנסת נסים.

אגע רק בנקודה אחת, או ליתר דיוק בשלוש נקודות. ראשית - בתחום ציון העובדות. למשל, חבר-הכנסת תסיר, קשה לשכנע ולהוכיח את נכונות התיזה, שבאשמת המשלה נסוגה הבניה. הבניה לא נסוגה. לא בשטח שאני קורא לו תלפיות מזרח ולא בארמון הנציב, שהוא חלק מהשטח הזה.

אנחנו לא תיכננו לבנות פה בזמן הקרוב. התוכניות שלנו לשלב א' ולשלב ב' הן דרומה ומערבה, בעיקר דרומה לשטח הזה, ואנחנו מסיכים את שלב א' בשטח הזה שנקרא תלפיות מזרח, המקיף 600 או 700 יחידות דיור. אפשר לראות את הבניינים הללו לא רק אם ניגשים לשטח. אני יכול לראות אותן דרך חלון משרדי הנמצא בקומה גבוהה. זהו מסוג הבניינים שחבר-הכנסת אבנרי מאד לא אוהב אותם וקורא להם שיכונים.

<u>אורי אבנרי:</u> אני אומר - פישבצות.
(העולם הזה - כוח חדש)

<u>שר-השיכון ז. שרף:</u> אני כבר דיברתי על זה פעם, ובאמת מסויימת אמרתי, שיש סוג אחד של מגורים שאיננו משנה לא את הנוף המידברי ולא את הנוף ההררי, ואלו סוג המגורים במערות. כל זמן שבני אדם גרו במערות - לא שינו את הנוף. אבל ברגע שיצאו מהיער, גזרו עצים לבניה, או הוציאו אבנים מהאדמה לבניה, והקימו בניינים - הם שינו את הנוף. כל דור משנה את הנוף לפי מעמו ולפי צרכיו, ובדרך-כלל מקובל, שמה שהיה לפני חמשים שנה הוא חלק מהנוף, אפילו הבניין כשלעצמו איננו כליל הפאר או היופי או החן. מה שבונים עכשיו, זה יקח כמה עשרות שנים עד שיהפך לחלק של הנוף, ומי שישמע זאת - איך אומרים הצברים? - יעלו עליו. עכשיו עולים עלי. אבל אני עומד כאן מוכן ומזומן, אבל זה לא לעניין.

אמרתי שבארמון הנציב אנחנו מסיכים לבנות. היה לנו בירור עם העיריה על התוכנית של כל השטח, ויש הסכמה עכשיו, כמו שיש הסכמה עכשיו על השטח שקוראים לו נבי סמואל או שמואל הנביא, ואנחנו קוראים לו רמות, כי שם אנחנו בונים. גם שם - לא בצעדי צב. אנחנו בונים די מהר בשטח גילה, בדרום מערבה של ירושלים, על הדרך לבית-לחם. אין שום עיכוב. זו הערה עובדתית פשוטה.

הערה עובדתית שניה. חבר-הכנסת נסים
דיבר על מחדלים. הוא חושב שאם נמרנו, כפי שהוא אמר, 250 יחידות,-
המספר המדויק הוא 234 דירות - ושיפצנו בתים למשתכנים - זה מחדל.

משה בנישתון נסים: (בח"ל) אמרתי שאי-התחלת הבניה של השלב השני
הי'א מחדל. ברכתי על הקי'ם.

שר-השיכון ז. שרף: אני מגי'ע גם לזה, אדוני.
כפי שאמרו גם חברי-כנסת אחרים, שמה
שעשינו בשטחים אחרים - הכל מחדל. התחלת הבניה בשראם-א-שי'ך, אותן
90 יחידות שמתחי'לים לבנותן - לא הי'יתי שם בחודשים האחרונים -
זה חלק מתוכני'ת כוללת, כאשר כמחצי'ת הסכום שהושקע בשראם-א-שי'ך
הי'ה דרוש לכבישים, לתשתית, לביוב, לסים, לחשמל - למערכת שלימה של
השקעות, שבלעדי'ה לא יתכן בכלל לבנות. גם זה מחדל.

במשך ארבע או ארבע וחצי שנים אלה מפחדל
למחדל התחזקנו מאד. ואני מקבל לגמרי את דבריו של חבר-הכנסת נסים,
שלו הי'ינו שומעים לעצות ידידים - ירושלים לא הי'תה נבנית. אני
זכי'תי לפרסום בעולם, גם על-ידי "טי'ים" וגם על ידי "ניוזוויק" וגם
על-ידי "שפיגל" וגם על-ידי "לה-מונד", עד כדי כך, שכאשר ביקרתי
בבתי-ספר עבריים בשמריקה אלאשכנזית לא הי'ה בית-ספר שתלמי'ד לא קם
לשאול אותי: מדוע אני מכער את בני'ת ירושלים - והשיבותי והסברתי.

שמואל תמיר: (המרכז החופשי) לפני העתונות הזרה - בבית הזה הי'ה מי'
שעלה עלי'ך בנושא זה.

שר-השיכון ז. שרף: למה לי לחנוך בידידים כאשר אני יכול
להתנות את אני ללא-יהודים?

אחרי כן - מי'.

אז אני מסכים עם חברי הכנסת.

ירושלים לא היתה בבנית וההיאחזויות לא היו בבנות. הכל כמובן מחדלים, כי הממשלה הזאת כולה רצופה מחדלים. את זה אני אומר, לא אתה.

אבל אני הרי מסכים לדבריך, ומשום כך איני מסכים למה שאמר חבר הכנסת תמיר, שיש לנו עכשיו שעת רצון מפברואר עד נובמבר. שעת הרצון חלויה בנו, רק בנו, בנו בלבד. מה שקורה בין פברואר לנובמבר בארצות-הברית זה חשוב, יש לזה חשיבות. אין בידינו להשפיע על זה. העם האמריקני יבחר נשיא שהוא ירצה בו. מה שיש בידינו להשפיע הוא במי אנחנו בוחרים, או במי נבחר, מה אנחנו עושים. וזה לא מתחיל בפברואר 1972 ולא נגמר בנובמבר 1972. אלה אינם תאריכים.

אחרי הדברים הכלליים האלה אני ניגש לשאלות שהוצגו. לפי החלטת הממשלה אנחנו תכננו תכנית לאלף יחידות דיור ומבני הציבור הקשורים בשכונה הזאת. בתקציב של השנה שעברה היו לנו התחלות לבניית 234 היחידות, אבל עיקר הסכום כדי לסיים את 234 היחידות היה לנו בתקציב של השנה. לגבי מה שיהיה בתקציב השנה הבאה - בעוד שבוע-שבועיים יופיע כאן שר האוצר ויביא את הצעת התקציב לשנת 1972/73, הוא יניח על שולחן הכנסת את ספר התקציב, ובספר התקציב יהיה פירוט, ובתוכו פירוט של תקציב משרד השיכון. ואז תינתן לכל חברי הכנסת מלוא האפשרות לדבר על הנושא הזה כמו על נושאים אחרים. אין זה מקובל שאני אקדים ואדבר על חלק מהתקציב, החלק הקטן ביותר, לפני ששר האוצר הביא לכנסת את הצעת התקציב מטעם הממשלה. כשיידון התקציב - תדברו על כל הנושאים.

איני מקבל את זה שמשרד השיכון יכול „לשחק" בכספים שיש בידיו ולבנות או בשרם-אל-שייך או בקריית-ארבע, אם זה איננו בתקציב. פה אני אומר דבר עקרוני: התקציב מאושר לפרטים ולפרטי פרטים על-ידי הכנסת בקריאה שניה ושלישית, ולפני כן על-ידי ועדת הכספים.

משה נסים: יש העברות מסעיף לסעיף. תסכים להעברות.
(גח"ל)

שר השיכון ז. שרף: יפה. לגבי התקציב של השנה הזאת, 1971/72, כבר מזמן התחייבנו עד הפרוטה האחרונה שבו.

מנחם יריד (גח"ל): מי מתכנן את התקציב?

שר השיכון ז. שרף: אמרתי שעל התקציב של השנה הבאה לא אדבר, לא על פרט זה ולא על פרט אחר. על כך יידבר שר האוצר.

יהודה בן-מאיר (המפד"ל): אם תהיה פניה - האם תגיד?

שר השיכון ז. שרף: אינני יכול להגיד, אינני רוצה להגיד. אני חושב שאיננני צריך להגיד. כך אני חושב. כך אני גורס את הפריבילגיות של שר האוצר. אני יודע שיש הגורסים אחרת. יש הגורסים קואליציה, יושבים בקואליציה, נהנים מישיבה בקואליציה, וכאשר הקואליציה צריכה להצביע בעד הממשלה - יש חלק של הקואליציה שיוצא אל מחוץ לאולם הזה. אני גורס קואליציה אחרת ואני גורס ממשלה אחרת. וכך אני גורס את סמכויותיו ואת הפריבילגיות של שר האוצר, ואני נוהג לפי גירסתי. זו זכותי.

אם בתקציב השנה הבאה יהיה - נבנה; אם לא יהיה - לא נבנה.

יהודה בן-מאיר (המפד"ל): אבל שר השיכון מבקש תקציב. השר שר השיכון בייקש תקציב מהאוצר בשביל חברון?

שר השיכון ז. שרף: לא אגיד לך מה אני מבקש משר האוצר ומה לא. זה עניין בייני ובין שר האוצר, לא עניין בייני וביניך, עם כל הכבוד לך.

יהודה בן-מאיר (המפד"ל): זה עניינה של הכנסת.

שר השיכון ז. שרף: כשזה יובא לכנסת - זה יהיה עניינה של הכנסת. הכנסת היא מעל לממשלה. כשזה יובא לדיון בכנסת בדרך הסדירה והרגילה - אדבר על זה. לפני כן - לא. מחוץ לזה - לא.

שמואל תמיר: (המרכז החופשי) אבל אתה משיב עכשיו בשם הממשלה כחטיבה. והממשלה היא שקבעה שכך וכך בלבד יוקצב לחברון. על כך המחאה ועל כך הקריאה להעלות את זה לדיון. אז התשובה שבין המשרדים סוכם כפי שסוכם איננה ממין הטענה. הפניה היא לממשלת ישראל כחטיבה כוללת אחת שמתווה קוים. על כך אנחנו צריכים לקבל מענה.

שר השיכון ז. שרף: חבר הכנסת תמיר, אינך יכול לדעת את כל מה שנדון בממשלה, על אף הפרסומים, המודלפים והלא-מודלפים, בעתונות. אתה יכול לדעת מה הוחלט בממשלה לכנסת כשתוגש/תחלטת הממשלה בצורת ספר התקציב.

מנחם ידיד: (גח"ל) אבל מה' המדיניות שלך בנושא הזה, אדוני שר השיכון?

בנימין הלוי: (גח"ל) זאת תהיה הפתעה בשבוע הבא.

שר השיכון ז. שרף: אני בא לשאלה השניה. אם הממשלה תחליט שיתכננו 5,000 או 10,000 יחידות דיור, ויועמדו לרשות משרד השיכון התקציבים הדרושים לכך - אנחנו ודאי נתכנן את זה. לגבי 1,000 היחידות שהוחלט שיתכננו - הן תוכננו, התכנון נגמר. 234 היחידות שאושרו בתקציב נגמרו מבחילמדי, אני מתגאה בזה.

אני רוצה לומר לחבר הכנסת נסים, ואני מדבר כעת רק על עובדות: 1,000 יחידות דיור זה 80 מיליון לירות. הדיבור הזה ששר השיכון יכול "לשחק", מפני שיש לו מיליארד לירות - אינני מקבל אותו. מזה יש 500 מיליון לעליה, כך וכך למשפחות מרובות ילדים, כך וכך להיאחזויות ולזוגות צעירים ולמטרות אחרות.

יהודה בן-מאיר: (הספד"ל)
מדובר על 15 מיליון לירות שזה 250 יחידות דיור נוספות. כרגע זו היתה השאלה.

שר השיכון ז. שרף:
גם ב-15 מיליון לירות אינני משחק. אני נוהג בגבולות התקציב המאושר.

מנחם ידיד: (גח"ל)
- - - -

שר השיכון ז. שרף:
אלה אינם אותם זוגות צעירים. בזוגות צעירים משרד השיכון טיפל. משרד השיכון פנה לזוגות צעירים שקיבלו תשובות שליליות לגבי עזרת משרד השיכון בירושלים ובבאר-שבע. אליהם פנה משרד השיכון ואמר: בירושלים ובבאר-שבע איננו יכולים לעזור לכם, אבל אם רצונכם ללכת להתנחל בקרית-ארבע - אתם מוזמנים. אלה אינם אותם זוגות צעירים. זו תוספת. וזה אומר שזאת תוספת תקציב, גם לזוגות צעירים. והפניה הזאת של משרד השיכון לזוגות צעירים היא אחד הדברים שעליו יצא רוגזה של חבורת המתנחלים שעליהם דיברו חברי הכנסת המר ונסים, שזאת עדת קדושים סובהקת. אחד אחד, צדיקים גמורים. חלוצים - חלוצים. הם אינם החלוצים היחידים.

דב קילמן: (גח"ל)
למה כבוד השר צריך לחלק ציונים, צדיקים או לא צדיקים? האם כך צריך לעשות בכנסת?

אסתר רזיאל-נאור: (גח"ל)
מה יש לך נגדם? האם כך צריך לדבר, משום שאינם שייכים לאיחוד הקבוצות והקיבוצים?

יעקב נחושתן: (גח"ל)
לא היה כל מקום לחלק ציונים, אדוני השר.

שר השיכון ז. שרף: אני טוען שמי שהלך והתיישב בפיתחת רפיח ובבקעת הירדן, שווה למי שהלך לקריית-ארבע.

אסתר רזיאל-נאור (גח"ל): ומי שהלך לקריית-ארבע שווה למי שהלך לבקעת הירדן.

שר השיכון ז. שרף: ומי שהלך לקריית-ארבע שווה לכל אחד אחר שהלך למקום אחר. הוא איננו שווה יותר. על השווה יותר אני רוצה לדבר.

אסתר רזיאל-נאור (גח"ל): אינך רשאי לדבר עליהם בזלזול.

יהודה בן-מאיר (המפד"ל): האם אתם קובעים מי שנכנס לשם?

יעקב נחושתן (גח"ל): כאשר התיישבו בגבעת-ברנר היו שווים פחות?

שר השיכון ז. שרף: בדיוק על הכלל הזה שכולם שווים אני רוצה לדבר.

אסתר רזיאל-נאור (גח"ל): למה אתה קורא להם בזלזול חבורת צדיקים?

שר השיכון ז. שרף: למה בזלזול?
יש מי שמדבר על "ההתיישבות שלך".

אחרי כן - ס.א.

אינני מבין מדוע צריך להיות מישהו
בכנסת שיגיד: "ההתיישבות שלך" ואני לא אוכל לדבר על ההתישבות שלו.

דב מילמן: ראש-הממשלה דברה על ההתיישבות שלה.
(גח"ל)

אסתר רזיאל-נאור: מדוע הזלזול הזה...
(גח"ל)

שר השיכון ז. שרף: חברת הכנסת רזיאל-נאור, אני מתייחס אליך -
ואינני אומר זאת סתם - בכבוד. אינני מבקש
ממך הדרכה איך לדבר כאן.

יהודה בן-מאיר: כבוד השר דיבר בשם כל הממשלה, וקרא
(המפד"ל) להם "חבורת קדושים". הטון היה אירוני.
אינני חושב שבשם הממשלה צריך לפגוע בקבוצה זו. גם אנחנו חלק מהממשלה,
והקואליציה איננה דבר חד-סטרי.

אסתר רזיאל-נאור: לא בגלל זה שאתה בממשלה צריך לכבד אותם.
(גח"ל) צריך לכבד אותם מפני שהם חלוצים.
יש משמעות מיוחדת כאשר אומרים "צדיקים וקדושים" ...

היו"ר י. נבון: חברת הכנסת רזיאל-נאור, אני אבקשך...

אסתר רזיאל-נאור: אני מבקשת שהשר יחזור בו.
(גח"ל)
היו"ר י. נבון: שמענו את בקשתך. עכשו אני מבקש להפסיק
את הצעקות.

שר השיכון ז. שרף: כאשר חלק מהדירות היו בשלב של גמר,
קבענו כלל, שאלה שהתנחלו לפני 4 שנים
בחברות, להם יש עדיפות מוחלטר, כי הם עשו מה שעשו וישבו בחברון. נתנו
להם את הדירות הראשונות לפי בחירתם. כך התחייבנו בפניהם וכך קיימנו.
לגבי האחרים החלטנו לשלוח להם שאלונים על מנת שימלאו אותם. פנו
אלינו חברים של מזכירות המתנחלים. ישבנו בישיבה וביררנו את הדברים;
והם שאלו מה לגבי המשפחות שנרשמו במזכירות המתנחלים. אמרנו: תנו
לנו את הרשימה של כל אלה שנרשמו אצלכם. אנו נשלח אליהם שאלונים
של משרד השיכון. מי שימלא שאלון, יכנס לתור. הם אומרים שיש להם 400

נרשמים. לנו מטרו 125 שאלונים לא יותר. ל-125 משפחות שלחנו שאלונים. אחדים - איני זוכר איזה מספר - לא השיבו. אבל רובם מילאו שאלונים. לחלק מהם נקבעו דירות.

אם אפחית מתוך 161 דירות שנקבעו 45 דירות שהוגרלו, נותרו 115 דירות. היו 32 משפחות. ליתר דיוק 30 משפחות ועוד שתי דירות לבודדים ולבודדות שישבו עם המתנחלים וראינו אותם כמתנחלים. לא נתנו להם דירות שליטות, אלא העמדנו לרשותם דירות והם הסתדרו בחדריהם.

בינתיים מספר המבקשים גדל ואלה שנותרו מתוך המתנחלים, שמספרם היה בין 35 ל-40, שותפו בהגרלה על 45 דירות שנותרו. יש עוד דירות, מייד אדבר עליהן. מהם זכו 25 בדירות.

מתוך 161 דירות מאוכלסות או שנקבעו למועמדים, 111 דירות הן למתנחלים עצמם, ומתוך הרשימה שמזכירות המתנחלים הגישה לנו ועינו בחיוב על השאלונים שלנו.

מה דרשה מזכירות המתנחלים שקוראת לעצמה - אם אני דן לפי העתק מכתב שנשלח בי"ז בשבט על ידי ראש-הממשלה - "הועד המקומי"?

מתוך 234 דירות, יועדנו 16 דירות לישיבה, למרפאה ולעוד מוסדות כאלה. מזכירות המתנחלים דרשה שנבוא אתם לידי הסכם על כל מתנחל. משום כך קראתי להם "צדיקים גמורים". אנו לא הסכמנו לזה. ולדרישה של חבר הכנסת המר, שיש להקפיד על איכות הגרעין הראשון של 250 המשפחות - אני טוען שמשרד השיכון נאמן על הממשלה ועל מדינת ישראל להקפיד על האכות כמו מזכירות המתנחלים.

חיים קורפו: גם בחוק המושבים נאמר כך?
(גח"ל)

שר השיכון ז. שרף: אינני עוסק בחוק המושבים. ואל תביא לי את חוק המושבים.

היה ערעור והממשלה החליטה שאנו נטפל בזה.

ישיבה רס"ח - 9.2.72
הצעות לסדר-היום
ז. שרף

בעקבות ההחלטה הכנסנו להגרלה כל המשפחות שהיו מתוך הרשימה של ה-125 שהוגשה לנו. והיה מוסכם ביני ובין מזכירות המתנחלים שיגישו לנו כל הרשימה. והם לא הגישו את כולה. הם אומרים שיש להם 300-400 מועמדים נוספים, שמשרד השיכון אינו יודע עליהם. לפי הסכם בינינו צריך היה להגיש לנו את הרשימות האלה. ואני הבטחתי שנשלח שאלון לכל אחד ונשאל אם עדיין רוצים בדירות. אבל נרשמו גם אחרים, זוגות צעירים, ואני שמח שנרשמו. ואנו לא מסרנו ואיננו מוכנים למסור למזכירות המתנחלים. איננו מוסרים לשום רשות מקומית, פרט להתיישבות החקלאית; שם קבוץ או מושב של בית"ר הוא הקובע מי נכנס. הקבוץ הדתי הוא הקובע. הקבוץ המאוחד הוא הקובע. בשום ישוב עירוני בארץ איננו נותנים לרשות המקומית לקבוע מי יבוא ומי לא יבוא. בישיבה אחרת הבאתי דוגמה: מאילת. פנה אלי שר הפיתוח ואמר שהוא מוכרח להעביר משפחות הפועלים מתמנע לאילת. אינו יכול שנה אחרי שנה - 3-4 שנים - להסיע את הפועלים ביום ששי מהדרום לצפון וביום א' מהצפון לדרום. המשפחות אינן רוצות בזה. הפועלים רוצים לעזור. אמרתי: ניתן לכם 100 או 50 דירות שאנו בונים באילת. אבל באילת אמרו: אתם צריכים לתת את הדירות למשפחות שכבר גרות באילת. אמרנו: בענין זה אנו מחליטים. והרשות המקומית קיבלה את הדין.

אנו לא ניתן למזכירות המתנחלים לקבע מי זכאי ומי אינו זכאי.

<u>יהודה בן-מאיר:</u> אפשר לשתף אותם.
(המפד"ל)

<u>שר השיכון ז. שרף:</u> הם הפסיקו את שיתוף הפעולה. הם הודיעו שמשרד השיכון הפסיק, אבל למעשה הם הספיקו את שיתוף הפעולה. אני נתתי הוראה, כאשר הוקם הצוות המטפל בקריית הארבע, שיקחו את כל העובדים שרק מתאימים מבין משפחות המתנחלים - אב, אם, בן ובת.

(אחרי כן ח.ב.)

והיו שנים או שלושה עובדים - סך הכל הצוות הוא של חמישה או ששה אנשים - בתוכם היה אחד שעבד ביחידת האיכלוס מטעם משרד השיכון. הם אמרו לו להתפטר ולעזוב את העבודה. הוא עזב את העבודה.

קריאה:

שר-השיכון ז. שרף: - מפני שהם רוצים לקבוע.

קריאה:

שר-השיכון ז. שרף: אתה אומר לא, ואני אומר כן. אז הם אמרו לך, ואני לא מאמין בזה. לא לך אני מאמין. אני מאמין לכל חבר כנסת, אבל לחלק מהם אינני מאמין. אינני מאמין לדבריהם, כי הם אמרו לי דברים ועשו אחרת. היה לי נסיון אתם.

יהודה בן-מאיר: (המפד"ל) אבל לגופו של דבר אתה מוכן לשתף אותם היום באיכלוס?

שר-השיכון ז. שרף: אין כבר בעה לשתף אותם בענין ה-234. היתה הגרלה, ומי שזכה בהגרלה יכנס. יצא כך שבין אלה שנכנסו הרוב היה מתוך הרשימה שהוגשה על-ידי המתנחלים. מהשמים עזרו. למה אינך סומך על הקדוש ברוך הוא, על אבינו שבשמים, אם הוא עוזר?

אחר-כך יש עוד כמה עשרות דירות השמורות למשפחות שוטרים שהתישבו שם - חלק כבר בא, וחלק צריך לבוא - לצבא המוצב שם, למשטרת הגבול ולעוד איזה שירות שאינני רוצה להזכיר את שמו, לאלה שיעבדו במפעלים שקמים, מלי מקצוע לפי המלצה, ואיננו מבררים איזה שוטר זה, איזה מסגר, איזה נגר, שומר מצוות או לא

30.1.72

297. ח ב ר ו ן

שר השיכון פותח.

בדיון משתתפים: השרים ו. שם-טוב, י. בורג, פ. ספיר, ג. מאיר, ג. פלד, י. גלילי, מ. דיין, מ. חזני, ז. ורהפטיג, י. אלון, ש. הלל, י.ש. שפירא, ותא"ל ש. גזית.

מ ח ל י ט י ם:

א. האיכלוס של קרית-ארבע בחברון ימשיך להתנהל ע"י משרד השיכון בהתאם לנהלי הקבועים.

ב. קרית-ארבע בחברון תמשיך להתנהל ע"י הממשל הצבאי.

ג. המשתכנים, הן אלה אשר התנחלו במקום והן אלה אשר יתווספו אליהם, יוכלו כבעבר לבחור את נציגיהם לטיפול בעניניהם הפנימיים, במסגרת הכללים שייקבעו ע"י הממשל הצבאי.

ד. ועדה בהרכב מתאם הפעולה בשטחים - יו"ר והמנהלים הכלליים של משרדי הפנים והשיכון תברר הצעות בדבר סדרי המינהל של קרית-ארבע בעתיד, לאחר השלמת איכלוסן של 250 יחידות הדיור עליהן החליטה הממשלה.

הצעות הועדה תובאנה לאישור הממשלה.

ה. חברי הקואליציה יימנעו מהעלאת הצעות לסדר היום בכנסת בעניני חברון. הצעות שתועלנה ע"י חברי האופוזיציה תורדנה מסדר היום.

ק ר י ת א ר ב ע - ח ב ר ו ן

הועד המקומי

חברון, תבת דאר 25 ב"ה. י"ז שבט תשל"ב

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים.

כבוד ראש הממשלה,

היות ובפגישתנו אתמול לא קבלנו תשובה ברורה בענין הרחבת הבנייה, שהיא הבעייה העיקרית של ישובנו, לכן הננו מפנים בזה את התזכיר הבא:-

בע"ה התקדם ומתקדם בנין הישוב היהודי בחברון, 250 יחידות הדיור הראשונות הולכות ונשלמות. גם שלב ראשון של אזור התעשייה ובתי המלאכה נמצאת בשלבי בניה מתקדמים. יחד עם זאת יש לדעתנו נזק לאומי בחוסר ההרחבה.

להרחבתה של השכונה שלש מטרות עיקריות:-

א. תפארת עיר האבות

כידוע חברון היתה עיר האבות, מקום מושבם של מיסדי האומה. כאן החלה מלכות בית דוד, לפי מיטב הידיעות לא פסק הישוב במקום זה מאז כיבוש הארץ בימי יהושע ועד מאורעות תרפ"ט - אשר בהם חוסל הישוב היהודי בצורה מחרידה.

לכן אין ספק שרק בהקמתה של עיר גדולה - תוחזר העטרה לעיר האבות.

ב. הצד הבטחוני

העיר הערבית ופרבריה מונים כ- 60.000 תושבים ערביים. כדי שלתושבים היהודים יהיה מעמד של הרתעה בתוך העיר, חשוב להגדיל פי כמה וכמה את מספר התושבים היהודים.

אין ספק שכבר עכשו יש יתרון בטחוני לקיומה של השכונה קריית-ארבע, אך מכל מקום מורגשת - לפחות במידה מסויימת - אווירה של זלזול כלפי "האנשים הזרים האלה המרוכזים בשכונה קטנה מאחורי גדר ומגדל שמירה". הכביש בלילה סגור כמעט הרמטית. בגידולו של הישוב יפתח הכביש והקשר בין חברון וירושלים ילך ויתחזק.

ג. דוגמא להתנחלות רבתי

חוגים רבים בישראל ובתפוצות תולים עיניהם בנעשה בחברון כדי לחשוב על מגורים והשקעות ברחבי יהודה ושומרון ושאר חלקי הארץ אשר נגאלו במלחמת ששת הימים.

אם תתקדם השכונה ותהפך לעיר - יראו בכך דוגמא לאפשרות של פעולה ממשית באזורים שנגאלו.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לכן הננו קוראים לממשלה:

א. לעמוד בהתחייבותה לתכנון קריה של 60,000 נפש.

ב. לגשת מיד להשלמתן של 1000 יחידות דיור בחברון.

באשר לתקציב להרחבת הבנייה: אנו מבקשים שבמסגרת התקציב הממשלתי לשיכון יוחלט על העברת 1000 יח"ד המתוכננות לבניה באזורי הארץ השונים - לקרית ארבע. ע"י כך לא תפגם התכנית למציאת פתרונות דיור לאוכלוסיה ומצד שני יתרום הדבר לפיתוח קרית ארבע חברון, וכל זאת ללא צורך בהגדלת סה"כ התקציב המיועד לשיכון.

בכבוד רב ובציפיה להמשך גאולת העם והארץ

הועד המקומי קרית-ארבע - חברון.

העתק: סגן ראש הממשלה מר יגאל אלון.
שר הבטחון, מר משה דיין.
שר הפנים ד"ר יוסף בורג.
שר האוצר מר פנחס ספיר.
שר השיכון מר זאב שרף.
השר ישראל גלילי.
חבר הכנסת מנחם בגין.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ויכוח סוער עם מתנחלי חברון בפגישה עם ג. מאיר וגלילי

ראש הממשלה לא הבטיחה הרחבת המקום, אבל אמרה שיש כוונה לעשות זאת בעתיד * הבטיחה: העיכובים — תקציביים ולא פוליטיים

מאת דן מרגלית
כתב „הארץ"

ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר קיימה אתמול פגישה שנמשכה כשעתיים עם מתנחלי קרית ארבע בחברון ושמעה את טיעוניהם. בסיכום הפגישה, אשר היתה לרגעים סוערת, לא הבטיחה מרת מאיר דבר למתנחלים — אך הם התרשמו כי היא גילתה כלפיהם רצון טוב, בהדגישה כי חברון יקרה לה.

בדבריו של השר ישראל גלילי נכללו גם מספרים אשר העידו על נכונות להרחיב את המקום בעתיד.

בדברי ראש הממשלה והשר גלילי הועלה כי אמנם בשלב זה אין התחייבות מפורטת להרחבת המקום, אולם יש כוונה לעשות זאת בעתיד והדבר המכביד הוא תקציבי בלבד, ולא פוליטי.

במשלחת המתנחלים היו הרב לוינגר, היועץ הכלכלי אלי ארבל והמתנחלים עמוס בן־שפר, רות וולדמן, אליעזר וולדמן, בן־ציון הנימן ובנימין כצובר. נכחו בפגישה השרים גלילי ויעקב שמשון שפירא, תת־אלוף שלמה גזית, תת־אלוף ישראל ליאור ונציג משרד השיכון שמריהו כהן.

בעיות הפיתוח

הרב לוינגר סקר בעיות הפיתוח של המקום, אך נמנע מטיפול בשאלה המוניציפלית (ברור כי יחונה

(הסוף בעמוד 2, טור 1)

ויכוח סוער

(סוף מעמוד 1)

קצין אולם לא ידוע אם יטפל רק „בעניני תוץ", או יתערב גם בפעולת הועד המקומי). לדבריו יש להרחיב את המקום ובעיקר את התעשיה, ובנקודה זו נענה על־ידי תת־אלוף שלמה גזית כי ייעשו מאמצים לזרז את הרחבת השטח התעשייתי.

המשתכנים, עמוס בן־שפר ובן־ציון הנימן, דיברו על הצורך בהרחבת האיכלוס. גב' רות וולדמן טענה כי אנשים בעלי אידיאלים צריכים להוות את הגרעין המתיישב הראשון, המתנחלים, וביניהם הרב לוינגר, טענו כי ערד היא דוגמה מוצלחת ובית־שאן אינה מוצלחת, וכדי להבטיח הצלחתה של קריית ארבע יש לברור היטב את גרעין המתנחלים הראשון. המתנחלים — אמר הרב לוינגר — אינם רוצים רק בדתיים אלא גם בחילוניים.

סערת רוחות

ראש הממשלה הלקה על דעת המתנחלים הסבורים, כי הם עצמם צריכים להשתתף באיכלוס המקום בהצביעה על ההצלחה בדימונה — שבה לא נעשה האיכלוס על־ידי המתנחלים הראשונים. בנושא האיכלוס פרצה סערת רוחות כאשר הרב לוינגר הגיב במלים „שקר" על דברי שמריהו כהן ממשרד השיכון, שטען כי לא קיבל מלוינגר את רשימת המתנחלים הנוספים שבידיו. לוינגר טען כי מסר אותה. ראש הממשלה נזפה בו על הביטוי „הבלתי פארלמנטרי" אשר נאמר בנוכחותה.

עוד טענו המתנחלים כי בגלל התנאים הבטחוניים המיוחדים במקום יש לקבל לגרעין הראשון של המתנחלים אנשים חזקים, כדי למנוע שיעור ניכר של עזיבות במקרה של קשיים. ראש הממשלה גם נזפה במתנחלים על הפלישה בהטעימה כי „זו אינה דרך".

REPUBLIQUE GABONAISE

Ambassade

Libreville
Akébé R Villa
Ntoutoum Lubin
Boîte Postale 1201

Téléphone: 33-35
Adresse télégraphique: MEMISRAEL
Telex No. 254

Rang et fonction	Nom	Tél. privé Adresse privée
Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire	David EPHRATI	33-35 Akébé R Villa Ntoutoum Lubin
Attaché	Amram PERETZ	27-91 Rue des Frères Brouchard

משרד החינוך - תשמ"ו

20/1/86

השר ישראל גלילי

לוטו

בנך בידידות רבה ה' נפטר (האוכל)
אשר נס כוונתי לקבל התלבטה מאוד לאחרונה
בבירור אודות המאורע אצילי בעתו אי.

נעמה ואלי עמי את אלמוג והשב ל.
מ באוכל אין כוונה טל.

תעיר לברר מי ומי מתאוון לכך?

בברכה

17.1.72

ישראל,

ביום 22.3.70 החליטה ו. השרים לעניני כלכלה כי המפעלים אשר יוקמו בשטח המאושר (50 דונם) בקרית-ארבע, יקבלו תנאי מימון של אזור פיתוח א'.

נודע לי כי יש כוונה להציע לועדה לשנות החלטה זו כך שמפעלים שיוקמו בקרית-ארבע מעתה ואילך, יקבלו תנאי מימון של איזור פיתוח ב'.

ב ב ר כ ה ,

יוסי טו

TELEGRAMME

ך יר 1010073
ירושלים 1600 19 45

לט
השר ישראל גלילי משרד ראש הממשלה ירושלים

היות ונושא אכלוס הדירות ונהול קרית ארבע נמצא בדיון בממשלה לכן הננו
מבקשים לדחות את הגרלת הדירות עד לסיום הדיון
הועד המקומי קרית ארבע חברון

סף נבדקו

TELEGRAMME

הועד המקומי קרית ארבע-חברון

ב"ה

א' בטבת התשל"ב

לכבוד

שרי ממשלת ישראל

כבוד השרים!

לקראת הדיון בממשלה על קרית ארבע והתפתחותה מצאנו לנכון להגיש תזכיר על הנעשה בקרית ארבע ועל הפעולות שאנו רואים צורך לבצען בדחיפות.

א. יחידות חדיור

250 יחידות דיור עומדות בשלב סיום.

כ-60 מהן כבר נגמרו ומאוכלסות.

ו-190 עומדות להסתיים בחודשים הקרובים.

במזכירות הועד המקומי ישנן בקשות של למעלה מ-500 משפחות שבדעתן להתנחל בחברון.

בפגישת חברי המזכירות, לפני שמונה חודשים, עם ראש הממשלה, הבטיחתנו הגברת גולדה מאיר שהיא תדאג להמשך הבניה.

באותה תקופה דובר על תוספת מיידית של 250 יחידות דיור.

כמו כן דובר עם ראש הממשלה על תכנון לטוח ארוך, של 5,000 יחידות דיור כשלב ראשון של בניית עיר.

לצערנו לא נעשה כל צעד לממוש ההבטחה של בניית 250 יחידות דיור נוספות ואין עוסקים בתכנון העיר.

ב. הרכב האוכלוסיה

המשפחות שבמקום ושמועמדות להתנחלות הינן מיוצאי כל העדות דתיות ושאינן דתיות. יש המיחסים לנו כאילו אנו מונעים כניסתן של משפחות שאינן דתיות. קביעה זו הינה בניגוד למציאות. כ-30 משפחות מתוך 120 המשפחות שנרשמו אצלנו לשלב א' של האכלוס, אינן דתיות.

הננו מצהירים במפורש: קרית ארבע - עיר האבות, פתוחה לכל אחד מבניה.

ג. תעסוקה

תושבים הגרים במקום מועסקים ב: נגריה המבצעת את עבודות הנגרות בקריה.
מפעל מתכת
מפעל ליצור בלוקים
מסעדה וחנות למזכרות שליד מערת המכפלה
מפעל לצורפות ותכשיטים ליד מערת המכפלה
מוסדות חנוך, ישיבה, חנות כל-בו ומרפאה
כמו כן מועסקים עובדים במפעל המתכת אשר בכפר עציון.

ד. אזור התעשיה

מזרחית לבניני המגורים אותר שטח לתעשיה, המשתרע כיום על פני 32 ד'.
המפעלים העיקריים שיוקמו באזור התעשיה הם:
א. מפעל לרהיטי עץ
ב. מפעל למתכת
ג. מפעל לבלוקים
ד. מפעל להרכבת חלקי אינסטלציה
ה. מפעל לניר רציף
ו. מפעל למרצפות
ז. 2 מתפרות
ח. יקב.

כבר כיום חסר שטח של 16 דונם למפעלים אשר אושרו ע"י הממשלה.
נשלחה על ידינו בקשה להשלמת שטח אזור התעשיה ל-50 דונם ותוספת רזרבה של 100 דונם.

השר ספיר הסכים לתוספת של 18 דונם להשלמת שטח של 50 דונם הראשונים.
אך יש צורך ללחוץ למען הרזרבה של 100 הדונם כדי שנוכל לעניין משקיעים נוספים.

ה. מועצה מקומית

מאז בואנו לחברון התנהלו החיים הצבוריים במקום בראשותו של ועד מקומי, שנבחר ע"י מתישבי המקום. גם האכלוס התבצע על ידינו.

במשך התקופה שגרנו בבניני הממשלה הצבאי השקיע הועד המקומי מאמצים רבים בארגון מאות משפחות להתנחלות בחברון.

בזרוז הממשלה להקמת הקריה.
רתמנו מספר מפעלי תעשיה ומלאכה שיבואו להקים מפעלים במקום
זרזרנו הקמת אזור תעשיה.
פעלנו בתכנון אזור תירות.
לרשותנו עמד ועומד יעוץ כלכלי ואנשי תכנון שבצעו וימשיכו לבצע משימות אלה.

מאז עברנו לקריה מנסה משרד השכון להשתלט על נהול המקום. נסיונות השתלטות אלה מבוצעים ע"י פקידים מבחוץ. משרד השכון מפעיל כוח רב לצורך "המשימה" ואף מנסה לזרוע פרוד בין תושבי המקום - כדי להשיג מטרה זו.

בשבוע שעבר קראנו בעתונים שבדרג גבוה החלט על מינוי קצין בכיר למושל קרית ארבע. אין אנו מביעים בדיוק את משמעותה המעשית של ההחלטה, אך אם יש לפרשה כפשוטה הרי יש כאן נסיון השתלטות חדש חמור מקודמו. יתכן שהפעם נסו להשתמש בצבא כדי שקבוצה מסוימת תשתלט על ישוב אזרחי תחת השם צ.ה.ל.

<u>תושבי קרית ארבע שואלים: האם דינם גרוע מדין ערביי יהודה ושומרון? מדוע יש לערבים זכות לבחור את נציגיהם ולתושבי חברון היהודים אין?</u>

ו. ועדת איכלוס

בזמן האחרון הודיעו לנו אנשי משרד השכון שהם לא ישתפונו בכל דיון על אכלוס המקום. הפרוש המעשי של החלטה זו הוא: א' התחשבות במועמדים שרשומים אצלנו כבר יותר משנתים, והכנסת משפחות למקום ללא ידיעת האנשים שבשטח, ובכך ליצור אוירת מתח וקשיים חברתיים.

משרד השכון סגר את רשימת המשפחות הרוצות לבוא ולהתנחל בקריה. סגירת הרשימה מונעת המשך פתוח המקום ויצירת עתודה של מתנחלים להרחבת ההתנחלות. מנסיון של יותר משלוש שנים, נוכחנו שקליטת משפחה בחברון היא מלאכה די קשה ולכן לא נוכל להשלים עם ההחלטות הנ"ל ונצטרך לפעול לשנוי מיידי של ההחלטות.

ז. מוסדות חנוך

במקום פועל בי"ס (כתות א-ו)
גן ילדים (גן חובה)
2 מעונות יום לילדי נשים עובדות.

ח. שרות לאומי

במקום נמצאות שמונה בנות במסגרת שרות לאומי, הן מועסקות בעזרה במוסדות החנוך, מרפאה, חנות למזכרות שליד מערת המכפלה ובעזרה למשפחות.

ראוי לציין שמשרד השכון, עד היום, לא מצא לנכון להקציב דירה לבנות אלה והן נאלצות להתגורר אצל משפחות המתנחלים.

ט. י ש י ב ה

בישיבה כ-40 תלמידים. בה משולבים למודים תורניים עם מסגרת צבאית.
החנוך של הישיבה: אהבת התורה, אהבת העם, אהבת הארץ.
כמשנתו של מורנו הרב קוק זצ'ל.

י. בריאות

רופא צבאי מבקר במקום מספר פעמים בשבוע, יש במקום מרפאה של קופ'ח ואחות מקרב המתנחלים. כמו-כן מבקר בקביעות במקום רופא ילדים.

בימים אלה אנו מחכים לבואה של רופאה, הד'ר גורודצקי עולה חדשה מבריה"מ אשר תגור במקום.

י"א. ב ט ח ו ן

בעבר היו מספר נסיונות להתנכל לחיי המתנחלים אך בעזרת השם נסתיימו ללא נפגעים. הקריה מוקפת בגדר ובמגדלי שמירה, בצוע השמירה ע"י תושבי המקום תלמידי ישיבה וחילי מילואים.

רב החברים מצוידים בכלי נשק ובתחמושת ומאומנים לשעת הצורך.
יש לציין שבעת האחרונה שורר שקט באזור ונקוה שימשך.

ל ס כ ו ם:

ב"ה התקדמנו במשך ארבע שנים ובעיר האבות-חברון - הולך ונבנה היסוד לעיר בנים חדשה. אך יחד עם זאת עומדים קשיים רבים שאי אפשר לדחות את פתרונם.

לכן הננו מבקשים את מלוא עזרתכם: א) להרחבת המקום - ע"י החלטה מיידית להמשך הבניה והגדלת אזור התעשיה. ב) לשתופנו המלא בועדת אכלוס של משרד השכון.
ג) לתת לנו את המעמד הרשמי של מועצה מקומית כדי שנוכל להמשיך ולהתמסר להרחבתה ולתפארתה של העיר אשר תהייה עיר לתפארת, כראוי לעיר האבות חברון.

בכבוד רב,

הרב משה לוינגר

יו"ר
הועד המקומי קרית-ארבע
חברון

ירושלים, ח' שבט, תשל"ב
24 בינואר 1972

צנעת הפרט

פתח-תקוה

א. נ. ,

בתשובה למכתבך מיום 12.1.72 , פנינו אל משרד השיכון וקבלנו העתק מכתבו של מר שמריהו כוהן אליך, מיום 18.1.72, ממנו אנו למדים כי ענינך נמצא בטיפול.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר

ב"ה, יום רביעי כה טבת תשל"ב 24 ינואר 72

לכבוד

השר אלוני

הנדון: בדק!

בתאריך כ"א בכסלו תשל"א ניגשתי במצוותיה
מתעלי, מהנדס לשכת הקניות צהר, ואתך שוחחתי על קשר קלוש ורצוף
אותה. כולל בקורים במקום בצמוע קילוחים לשאוב את כל המשקה.
ותקה למקורות במות שלפי כל הסימנים הוטח בזדון לקלל את הבניה
וקלותי מכתבי מחשבון בפתחה אותו הכל מעל "ומצה לי על
הדעות" מאחר וניגשתי ראשי סעודת הבוקר. בזמן שהמציאות
הוא שניגשתי ל תפקיד לפני שחשבון מתל בכל בפעמים
הראשונה שלו, ומשלב לפנות את הבדיקה במצבות המתנקלים.

נוסף על כך, אנשים שניגשתי אחרי מקבלים את
הבדיקות לפני.

כמו כן נודע לי שמלק מאולתן משקעת המקלות
בזמן מיד, מחטת ניגשתי להבנים אלוהן בזמן בזמן שזה, שזה שאני

שבועה ושואל הוותה לזמלב מיפות ולהלבנה אותי אל את בות
במלוכה שלי למסקנות מלות, נצחה.

איני רואה בעל המעשה המוצדק הכלו ע שיכות
אחרת, אלא אלוותי למה בדקות הותי אחד מהנקשרים
אצל המתקנים, כראשה "שקט" לפי המחיר בותר המוצד
ממני את הכנוסה לשיבה "הוצ'כיין" נוסח משרד בשכון.

אבקש את עזרתו בהשקעת הבדק האמתי כי
לשבירת שיבות לקבל אותי לשל על הבדקה,

בכבוד רב

[redacted]

צנעת הפרט

ב' שבט תשל"ב
18 בינואר 1972

לכבוד
צנעת הפרט
מחה"תקוה

א.נ.

הנידון: <u>הרשמתך למשחקנות בקרית-ארבע</u>
מכתבך מ- כ"ה טבת תשל"ב

לצערי, עלי לחזור על מכתבי הקודם:

1. לא נרשמת בזמן ברישום אשר נערך על ידי משרד השיכון. גם אתם אינך מכחיש זאת.

2. הרישום שבוצע על ידי המתנחלים או כל גוף אחר, איננו מחייב את משרד השיכון. עם זאת יש לציין כי שסך הרשימה של 125 מועמדים אשר הוטלצו על ידי המתנחלים.

3. הזמנתי אותך להציג בפני מסמכים אשר יסייעו בדרך בלשהי לפתרון.

4. אני חוזר ומציין בי אם יאשר משרד מסחר ותעשיית הקמת מפעלך בקרית-ארבע, נקצה עבורך דירה מאלה המוקפאות לצרכי תעשייה (אך זאת רק עד סוף פברואר 72).

ב ב ר כ ה ,

בנימין שמריהו
ראש צוות קרית-ארבע

העתק:

לשכת ראש הממשלה
לשכת שר השיכון
לשכת שר הפנים
לשכת השר גלילי
ח"כ ז. המר
ח"כ בן-מאיר

17.1.72

אל: [redacted] ישראל גלילי
מאת: יוסף שגיא

ביום 22.3.70 החליטה ו. השרים לעניני כלכלה כי המפעלים אשר יוקמו בשטח המאושר (50 דונם) בקרית-ארבע, יקבלו תנאי מימון של אזור פיתוח א'.

נודע לי כי יש כוונה להציע לו. השרים לעניני כלכלה לשנות החלטה זו, כך שמפעלים שיוקמו בקרית-ארבע מעתה ואילך, יקבלו תנאי מימון של אזור פיתוח ב'.

ב ב ר כ ה ,

יוסלטו

קרית ארבע - חברון

המזכירות

חברון, תבת דאר 25 ג"ה כ"ד שבת תשל"ב
21.1.72

לכבוד
שר השכון
מר זאב שרף
הקריה
תל-אביב

כבוד השר,

בזמנו הובטח לנו ע"י כב' השר כי ב- 17 לאוקטובר 1971 תסתיימנה 30 דירות נוספות על 54 הדירות שהסתיימו לפני ראש השנה.

על יסוד זה הבטחנו דירות למספר משפחות. היום סובלות קשה המשפחות וכן הרווקים העומדים להקים משפחה הרשומים בדף המצורף.

לפי דעתנו אין כל הצדקה לעכב את איכלוס הרשומים בדף המצורף, ואנו מבקשים לתת להם דירה באיכלוס המיידי של 30 הדירות הראשונות.

ברצוננו להוסיף כי בנוסף לזכות הראשונים של המשפחות הרשומות, ידוע לנו כי חלק מהמשפחות שאושרה עבורם דירה מיידית, מתכוננים להגיע רק בעוד חצי שנה או שנה ואנו תמהים מדוע אושרה להם דירה ?

בכבוד רב,

מ' לוינגר
יו"ר הועד המקומי קרית-ארבע - חברון

העתק: - ראש הממשלה
- השר גלילי
- שר הפנים

מל/שר

קרית ארבע - חברון

המזכירות

חברון, תבת דאר 25 ג"ה כ"ד טבת תשל"ב

רשימת המשפחות המגיעה להן דירה ומסכים על החבילות
ואין מאשרים להן דירה - ללא כל הצדקה

א. [redacted] גר בחברון ומתאכסן אצל משפחה שארחה אותו מפני שאינו מקבל דירה.

ב. [redacted] כנ"ל

ג. בנות שנת שרות: כנ"ל

ד. [redacted] מזכיר הישיבה, נשא אשה לפני חצי שנה, אשתו גרה בחברון כשנתיים וגר בבניין הישיבה מחוסר דירה.

ה. [redacted] גר בחברון שלש וחצי שנים, ממיסדי ההתנחלות. נאלץ לגור בבניני הממשל מפני שלא מאשרים לו דירה ואינו רוצה להטריח משפחה שתאכסן אותו. אמנם הוא רווק אך אין זה מקפח את זכותו לקבל דירה באם היינו גר בחברון לפני האיכלוס.

ו. [redacted] גר בחברון כשנתיים ונאלץ לגור בבניני הממשל מפני שלא מאשרים לו דירה ואינו רוצה להטריח משפחה שתאכסן אותו. גר בחברון לפני האיכלוס ואין זה מקפח את זכותו עניין היותו רווק.

ז. [redacted] בחור ישיבה בהסדר הצבאי שבחברון ונאלץ לדחות את התחנתו מחוסר דירה במקום.

ח. [redacted] חייל צנחנים שמשתחרר בימים הקרובים ועומד להנשא בעוד כחודש עם בת מבנות חברון.

ט. [redacted] ממיסדי ההתנחלות, היה גר בממשל הצבאי ואף נשא אשה בחברון ויצא לשרות צבאי, באותו זמן אשתו ובנו (שנולד בחברון) גרו בשדה יעקב. בינתיים סיים את שרותו הצבאי וישוב לחברון, אך אינו מקבל דירה.

י. [redacted] נרשם לקבלת דירה במזכירות המתנחלים ביום י"ז טבת תש"ל (שנה וחצי לפני התחלת ההרשמה במשרד השכון).

יא. [redacted] נרשם לקבלת דירה במזכירות המתנחלים ביום ב' בניסן תש"ל (13 חדש לפני התחלת ההרשמה במשרד השכון).

יב. [redacted] הוא נרשם ביום י"א בכסלו תשל"א, 7 חודשים לפני התחלת ההרשמה במשרד השכון.

יג. [redacted] נרשם לקבלת הדירה ביום העצמאות תשל"א (חודשיים לפני התחלת ההרשמה במשרד השכון.

בית הראשונים
המברקה

19:47
12

יר יר232 1010112
ירושלים 73 12 1919 תמ5

השר ישראל גלילי משרד ראש הממשלה
ירושלים

אסיפת החברים של מתנחלי קרית-ארבע שהתכנסה אמש
רואה בחומרה רבה נסיונות ההשתלטות של פקידי משרד
השכון במקום ואת האמצעים אשר בהם הוא חותר לביצוע
משימה זו המתנחלים פונים לממשלה בקריאה דחופה
א). להקים במקום מועצה מקומית
ב). לתת למחשבים ייצוג בועדת איכלוס
נבקש כבי השר לקבלנו לשיחה דחופה בנדון

מתנחלי קרית-ארבע חברון

שר הפנים

ב"ה, ירושלים, ה' בטבת תשל"ב
23 בדצמבר 1971

אל השר ישראל גלילי

הנדון קרית ארבע

זכור לך בודאי הדיון שנתקיים בלשכת ראש הממשלה ביום 7.11.71 בנושא הנדון.

היתה לנו הזדמנות להמשיך ולהחליף דעות בנושא, מיד לאחר אותה ישיבה וכבר אז הודעתי לך כי בדעתי להגיש לראש הממשלה תזכיר בכתב, שיסכם את העובדות וההשתלשלויות ויעלה את הצעת הפתרון הנראית לנו בנסיבות העניין.

הואיל ואתה מעורה במיוחד בנושא ההתנחלויות, אני מוצא לנכון להביא לתשומת לבך העתק התזכיר שהגשתי לראש הממשלה והריני מקוה שנוכל להיות שותפים בהבאת העניין לחוף מבטחים רגוע.

בכבוד רב,

ד"ר יוסף בורג

ב"ה, ירושלים, כ"ה בכסלו תשל"ב
16 בדצמבר 1971
6103

אל כב' ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר

הנדון קרית ארבע

בישיבה שקוימה בלשכתך ביום י"ט בחשון תשל"ב (7.11.71), נדון הנושא בנוכחות השר גלילי, שר המשפטים, שר השיכון, היועץ המשפטי לממשלה והמנכלי"ם של משרדי הפנים והשיכון והחותם מטה.

נראה לי, עם כל הכבוד, שהנושא הגיע שלא לצורך לנקודת מחלוקת ומנסה אני, איפוא, להציג, להלן, את ההשתלשלות ואת הצעות הפתרון, אשר לפי עניות דעתי, יש בהן משום צדק ותבונת מימשל כאחד:

א. ביום 22.4.71 התקיים דיון אצל תא"ל גזית, מתאם המעולות בשטחים, בהשתתפות נציגי משרד הבטחון, הפנים, שיכון, מסחר ותעשיה, על תזכיר שהוכן במפקדת יהודה ושומרון על הבעיות המשפטיות והמינהליות של הקמת קרית ארבע.

כבר בדיון זה סוכם על דעת כולם כי יש להמליץ על הקמת יחידת שלטון מקומי עצמאית על פי צו מושל לפי המתכונת של החוק הישראלי. הדעות נחלקו בנקודה אחת בלבד - הרכבה של המועצה המנהלת את יחידת השלטון המקומי.

ב. בתאריך 18.7.71 התקיימה אצל היועץ המשפטי לממשלה התיעצות, בהשתתפותם של מנכ"ל משרד הפנים ומתאם הפעולה בשטחים, שבה הודיע, תא"ל גזית, כי שר הבטחון קבע באופן כללי את העקרון שקרית ארבע תנוהל על פי עקרונות הדין החלים בישראל.

בהתיעצות זו סוכם:-

א. משרד הפנים והפרקליטות הצבאית יגשו לניסוח צו הקובע בינתן ועדה לניהול המקום והמגדיר את המבנה ושיטת הניהול של המקום. המבנה עפ"י הדוגמא של החקיקה הישראלית בנושא זה.

ב. עיתוי לפירסום הצו: כאשר יהיו במקום כ-50 משפחות.

בעקבות הסיכום הוכנה טיוטה לצו במשרדנו שהועברה לפרקליטות הצבאית.

2/..

ג. לאחר הדיון הנ"ל הוגש ערעור מצד משרד השיכון על הסיכום. הענין נדון מחדש אצל היועץ המשפטי לממשלה ביום 5.9.71. בהתיעצות שניה זו סוכם, בניגוד לדעתנו, על דחית ביצועו של הסיכום מיום 18.7.71 וכי קרית ארבע תנוהל לתקופת ביניים על ידי צוות הקמה של משרד השיכון וכי לאיש משרד השיכון במקום ינתן, על פי צו של ממקד אזור יהודה ושומרון, מעמד משפטי של מנהל בעל סמכויות.

משרדנו הודיע מיד ליועץ המשפטי לממשלה על התנגדותנו לשינוי. הענין הובא איפוא לדיון בפניך.

ד. משרדנו מבקש להתיחס לכמה הנחות הצריכות לשמש יסוד בברור זה.

1. החלטה מס' 737 של הממשלה מיום ט"ו באלול תשכ"ח (8.9.1968) אומרת:-

"הפעולות השונות בשטחים החדשים, לרבות המגעים עם ראשי האוכלוסיה בשטחים, יבוצעו ע"י משרדי הממשלה, כל משרד בתחום סמכותו ואחריותו התקציבית והפרלמנטרית (תקציב שוטף ותקציב פיתוח), מתוך תיאום עם המימשל הצבאי".

אם לגבי הישובים הערבים כך, על אחת כמה וכמה לגבי יישוב יהודי.

2. דרושה תקופת מעבר, להענקת אוטונומיה מלאה לתושבי המקום ובפרק הזמן הראשון, רצוי שהמועצה שתנהל את הקריה תהיה מורכבת מנציגי משרדי הממשלה והמתישבים כאחד.

3. תביעתו של משרד השיכון, להיות גורם יחידי בניהול המקום, במקום גורם מוניציפאלי, אינה נראית לנו, משום שיש בה חריגה מחלוקת הסמכויות בין משרדי הממשלה ולעצם התביעה עלולים להתלוות פירושים בלתי רצויים.

מכירים אנו במלוא סמכותו של משרד השיכון לקבוע בעניני האיכלוס. אולם, באותה מידה זכאים אנו ליחס דומה כלפי משרד הפנים, בכל הנוגע לניהול המוניציפאלי ולפיקוח עליו.

אי קבלת גישתנו זו, כמוה כקביעה בדבר אי אמינותו של משרד הפנים לקיים פעולתו וסמכותו ככל משרד ממשלתי אחר.

לגופו של ענין, הצעתנו המפורטת שיש בה תשובה לכל הבעיות והרגישויות המתלוות לנושא:-

1) הודענו שבמועצה שתתמנה יהיו מיוצגים משרדי הממשלה (למשל: פנים, שיכון, חינוך) ונציגי המשתכנים.

3/..

2) המועצה הראשונה תהיה מועצה ממונה, כנהוג במקרים דומים במדינה.

3) בחירות הערכנה במקום, עם השלמת האיכלוס של 250 המשפחות.

4) פעולת האיכלוס, תנוהל על ידי משרד השיכון לפי הנוהלים והסדרים המקובלים בכל ישוב אחר בישראל.

ה. מצאנו לנכון, לחזור ולהעלות בכתב פרטי בישותנו, מתוך תקוה שעיון מחדש מצידך בבעיה, ישכנע גם אותך שהמשרד מציע הצעה אחראית והוגנת.

אעריך מאוד אם תאותי לשקול מחדש את גישתך לענין.

ב ב ר כ ה,

ד"ר יוסף בורג

פרטיכל סטנוגרפי

של דיון על בעיות אכלוס וניהול

קרית-ארבע, ליד חברון.

תל-אביב, 26.11.1971.

נכחו: רה"מ ג. מאיר, השרים י. גלילי, מ. דיין, ז. שרף, י.ש. שפירא.

מר ש. דיניץ, תא"ל י. ליאור, תא"ל ש. גזית,

מר שרון (מנכל משרד השיכון),

סא"ל א. בראון.

רשמה: ש. יפה.

רה"מ ג. מאיר: אנו עוסקים ב היום בחברון.

תא"ל ש. גזית: גרוע יותר - בקריה ארבע. בחברון - אין בעיות.

השר ז. שרף: ביקשנו פגישה זו על המצב שנוצר, והוא כזה: אנו תכננו 48 דירות. 32 מהן היו למחנחלים, שהיו במקום ומחוץ 18 הנוספות - 16 נכון יותר, כי מתוך 48 הדירות - 46 למתנחלים ו-2, לשתי משפחות אחרות, שנרשמו ואכלסו אותן.

בבירור שהיה, או בבירורים שהיו אצל היועץ המשפטי, נתעוררה שאלה, שבתוכה נשתלבה שאלה שניה, שהועלתה אצל היועץ המשפטי: השאלה - מהיהיה הגוף החוקי שינהל את עצמו.

רה"מ ג. מאיר: המימסד.

השר ז. שרף: הרשות המקומית, ועד מקומי, גוף שינהל את עצמו. הוא צריך לקום לפי צו של המושל הצבאי. יש הסכם בין משרד הפנים והמתנחלים, שיהיו בו חלק מנציגי המשרדים המטפלים בשטח, - משרד הפנים, השיכון, הבריאות ועוד, ונציג או נציגי המשתכנים. וזו תהיה מעין רשות מקומית; בנוסח של משה דיין - ועדה קרואה.

השר מ. דיין: את הנוסח שלי אציע עוד מעט.

השר ז. שרף: אין לי ויכוח אתך. בתוך הענין הזה השתלבה בעיה שניה: בכל מקום, כולל תל-אביב, יש ועדת-אכלוס. היא מורכבת על-ידי משרד השיכון, פלוס נציגי העיריה, לפי השכונות, ופלוס ועדות-אכלוס; איני יודע אם בתל-אביב זה כך, אבל ברוב המקומות, או בכולם - יושב נציג ההסתדרות כמשקיף. בעל-הבית על הענין הזה הינו משרד השיכון. (יחד עם עמידר). הם רוצים שהרשות המקומית העסוק באכלוס; לא הופיעה דרישה כזאת בשום מקום, מלבד הסכם, שישנו עתה לגבי זוגות צעירים בכמה רשויות מקומות, שהצענו להם להיכנס לענין זה.

איננו יכולים להסכים לזה. ועדת האכלוס, ברשות משרד השיכון, - זכיכול להיות נציג, כאשר לכל גוף מקומי יכול להיות נציג שלו. אבל אני נגד זה שהרב לבנברג יהיה הנציג - אלא שיהיה זה איש משרד הפנים. הויכוח השני שהשתקף בויכוח הראשון, ולא הופיע אצל היועץ-המשפטי, שם לא הועלתה השאלה כלל, בבירורים ולא עסק בה.

עתה, אחר 48 הדירות, אנו עומדים בזמן הקרוב ביותר לסיים עוד 62 דירות.

במרץ נסיים בניית 250 הדירות, והלאה מזה - לא התחלנו לבנות.

עד לאותן 48 הדירות - המצב היה כזה, שלא היו לנו מועמדים לדירות אלה.

השר ז. שרף:

בימים האחרונים או בשבועיים האחרונים נשתנה המצב. בדרך כלל אנו בוררים את המועמדים מבחינה כזאת: אנחנו, למשל, אמרנו שאין כאן, בקריית-ארבע מקרי-סעד. אנו רוצים באנשים עובדים; אבל שיקול - למי צריך לתת מבחינה פוליטית, או דברים דומה לזה - לא נתקלתי בשיקול הזה, ואני חושב שאף פעם לא היה קיים באגף השיכון של משרד העמדה, ולא במשרד שלנו.

כאן ישנו גוף הרוצה לקבוע מה תהיה הדמות של אותם 250 משתכנים ושל עוד 250 משתכנים על משפחותיהם. הם אמרו זאת בצורה די ברורה.

השר י. גלילי: האם אפשר להיכנס עתה בשבת לקריית-ארבע?

השר ז. שרף: הם הציבו שלט, שבשבת הכניסה אסורה.

רה"מ ג. מאיר: בדיוק כמו בבני-ברק.

השר ז. שרף: מה קרה עכשיו: הואיל ואנחנו הודענו להם, שאת קריית-ארבע ינהל צוות, כפי שניהל בקרמיאל, הם הודיעו, שאינם מקבלים את ההחלטה הזאת והם מנתקים את היחסים עם משרד השיכון ומקימים מזכירות משלהם, וקבלו כסף ממי שקבלו. ישנו חשד, שהמדובר במשרד הפנים, אבל את זאת יכולים לדעת רק אנשי משרד-הפנים.

שניים-שלושה עובדים, שהוזמנו לעבודה אצלנו עזבו אותנו ועובדים שם ומקבלים שם משכורת. לחצו עליהם והם מקבלים זאת שם. אנחנו עוסקים רק בבנייה והכרוך בה - פיתוח השטח, מדרכות, מים, ביוב, והם עוסקים בהוצאת אשפה ובחינוך. יש להם גוף, המטפל בזה. הם פנו בהודעה, שמי שרוצה להתנחל שם - יירשם אצלם והחלו שולחים מכתבים למועמדים, שיבואו להתייצב לשם בירור עניינם. כזה המצב עתה.

השר מ. דיין: אני רוצה להציע הצעה ולומר לפני כן דבר אחד: לפי דעתי, לא בא בחשבון בשום פנים ואופן, שהמתיישבים הללו, המסוימים, שאחד מהם שמו הרב לבנגר, ינהלו את העניינים שם. הם יביאו למצב, בו נצטרך לזרוק אותם.

היו לי כבר מספר פעמים עסקים עם הרב לבינגר, והוא הולך בדרכו.

השר י.ש. שפירא: הוא מנצח אותך.

השר מ. דיין: לא הוא ולא הערבים מנצחים אותנו, אנו לא מתפוררים, ואיני שותף לשאלה זו. במה הוא ניצח אותנו?

השר י.ש. שפירא: מיד אומר לך: זה שהוא בכלל נמצא שם, שלא רצית אותו שם והוא בכל-זאת שם.

השר מ. דיין: לא ראיתי שאתה התיישבת שם. הוא יושב שם - אז ישב שם. אבל איני רוצה שינהל אותי. הוא אינו שלילי בלבד. הוא פאנאטי. אם הוא ינהל את ענייני חברון - יהיה זה אסון. אבל שיגור שם - בבקשה. אך לא זה הדבר.

אני רוצה לומר בקשר אליו, ובזה אין לי חילוקי-דעות אתך, שקודם-כל אסור שהוא ינהל את הענין. זה בכלל אינו בא בחשבון.

אני מציע למעשה כך: היות ושם קיים החוק הירדני, שחמונה ועדה קרואה, אך לא שר הפנים ימנה אותה, אלא המושל. נגיד, שהמקום הזה, בניגוד לשכם, עדיין לא ראוי לבחירות ושם אין עוד צנס וכו'. זה מצב צבאי, בכל זאת, ויש לנו עסקים עם ג'אברי, מפקיעים אדמות ומוציאים את הנשמה ומכניסים לשם משמר-גבול ויחידת הנדסה, והכסף שבא לשם הוא מהשיכון שאנו בונים שם, ויש לנו עשרים אלף שיקולים פנימיים, פנימיים-פוליטיים, לנהל שם את העניינים עם ג'אברי ועניין מערת המכפלה וכו'. לכן, הגענו לכך שהקמנו שם את השיכון, לא מתוך השיקול שעלינו לתת שיכון ללבינגר, אלא מתוך הראייה של חברון בכללה.

על כן, אני מציע למנות ועדה קרואה, שתמנה על-ידי המושל, ובראשם יכול לעמוד אזרח או קצין. הוא יהיה ממונה מטעם המושל וכפוף לו. תהיה בועדה נציגות שלהם, שתיכלל

השר מ. דיין:

בנציגות שלהם בתוך הועדה. ועדה זו תהן להם את מה שצריך, כדי לנהל את ענייניהם. אם הוא xxxx רוצה להוציא את האשפה - שיוציא אותה.

השר ז. שרף: בדרך כלל, הועדה תוציא את האשפה...

השר מ. דיין: הועדה תוציא, מתנדבות של בורג תוצאנה אותה, תהיה שם שביתת-האשפה... ניהלנו את עזה, ואם כן - ננהל גם שם את הענינים.

נגיד שמקום זה xxxxxxxx אינו נמצא בשלב של עזיה בשלה, שעורכים בה בחירות.

השר י.ש. שפירא: אתה מציע את לוינגר? האם נכניס אותו בין החמשה?

השר מ. דיין: איננני יודע. אני נוטה לא, כי בשפחתו, כאשר היו שם הוא, והבחור הנחמד ביותר שישנו שם (המגדל זקן - גרינברג) - -

תא"ל ש. גזית: הוא סמל בחטיבת שריון. הוא היה בקרית גת והעביר לשם את משפחתו. אך ישנו אחר, איש דתי, המגדל זקן והוא בהחלט מנוול.

השר מ. דיין: ישנו אחד שאינו דתי, אבל אולי הוא מנוול, או שיהיה מנוול... הוא בחור חילוני, עמוס בן-שפר. הוא מחשיב שיהודים ישבו בחברון. הוא עזב את מקום עבודתו בקרית-גת, אבל הוא רוצה לטפל בעניין פרקטיה של יום-יום ואתו עסקנו. הרב לביגנגר בא לבלבל את המוח, אבל אתו עשינו את העבודה יום-יום. האם ישנו איש אחר, שאינו מנוול, ושהוא בכל זאת כן עם זקן - בבקשה....

איני מציע לקבוע כאן מי האיש, אלא נמנה מי שנרצה. זה אינו רב לעיר. את העניינים שלהם ינהלו כפי שינהלו. אם נגיד שצה"ל אינו חושב, שאפשר לצאת כבר עתה למסור את ניהול העניינים לידיהם - הם יקבלו זאת. נגיד שעדיין איננו רוצים שהם ינהלו את העניינים. אנחנו התחלנו בעצמנו, עם חיל הנדסה, ועדיין איננו מוסרים זאת לאזרחים. יתכן שקצין יעמוד בראש הענין הזה.

רה"מ ג. מאיר: על-יד כל מושל, בכל מקום - ישנם נציגים של המשרדים השונים, אבל הם נמצאים תחת פיקודו. ודאי ישנו שם גם איש משרד-הפנים.

השר מ. דיין: בירושלים - כן, אצל ורדי.

תא"ל ש. גזית: ישנה נציגות של כל המשרדים.

רה"מ ג. מאיר: מדוע איננו יכולים לומר, שהציביליסטים שייכים לדבר כזה, שהם תחת פיקוחו של המושל, שזו הועדה שתנהל את הענין. כלומר, למעשה כפי שאומר אתה - המושל ינהל זאת. לעת עתה זה נמצא עדיין תחת שלטונו של המושל הצבאי.

השר מ. דיין: זה לא אותו הדבר. המצב עתה כזה: איש משרד הפנים, או החינוך, או החקלאות, שנמצא אצל ורדי בירושלים - הוא אמנם לובש מדים, אבל מנהל הוא את המדיניות לפי הוראות משרדו. איש משרד החינוך - מקבל את ההוראות ממשרד xxxxxxx החינוך וכן הלאה. ורדי צריך רק לתת לו את הצד הפורמלי, כפי שזה במימשל ולתאם שלא יהיו דברים חורגים. אם הוא ירצה לפתע פתאום לתת רשיונות, הוא יכול לומר, שזה פוגע בבטחון. כל זמן שזה אינו פוגע בבטחון - הוא אמנם לובש מדים, אבל מנהל את מדיניות משרדו, בלא התערבות מצדנו.

אם ננהג כאן בהתאם, אזי נגיד שאיש משרד הפנים, שאצל ורדי, הוא האחראי לזה, וזה יהיה אצל בורג. כי האיש כפוף למשרד הפנים. רק באותם דברים שעלולים לפגוע בבטחון - נוכל להתערב. אני לא מציע להעביר זאת לאיש משרד הפנים של ורדי, אלא לומר, שצה"ל, כצה"ל - עדיין אחראי לזה, - במסגרת המימשל, אך לא במסגרת מה שנקרא קמ"ט - קצין מטה של משרד הפנים

השר מ. דיין:

תא"ל ש. גזית: אך כאן מדובר באיש משרד הפנים וכאן הקושי. ההצעה שלך לקחת סתם איש צה"ל, ולא של מנגנון משרד הפנים, אני חושש שזה לא ילך. אין לנו שום ארגומנט להסביר מדוע צריך להיות בזה רב-סרן מחיל השריון, ולא איש משרד-הפנים;

השר ש. שפירא: יש לך כאן נימוק גדול מאד. אתה צריך עוד להרבה זמן, שיהיה שם איש, שהוא דיפלומט. צריך אדם שידע לא רק להוציא אשפה, אלא לא לזרוק זאת על יבלותיו של ג'אברי, ולנהל את הענין הזה - חשוב יותר מאשר להוציא את האשפה.

השר מ. דיין: דין המקום כדין מחקן-צבאי.

רה"מ ג. מאיר: אולי אפשר שיהיה איש צה"ל כיו"ר הועדה, או שהועדה תהיה מורכבת מהציוויליסטים שהם ליד המושל?

תא"ל ש. גזית: מה שרוצה אני הוא - למנוע דבר שהיה מאד יוצא-דופן. כלומר, זה צריך להיות בתוך המסגרת הקיימת.

השר מ. דיין: זאת אומרת, שהמימשל עדיין מנהל זאת ולא מוסר את הענין לאחרים.

רה"מ ג. מאיר: ועדה זו, למשל, גם לניהול העניינים במקום קיימת היא. זו אינה ועדה לקבלת מועמדים לשיכון שם.

השר מ. דיין: בענין זה, היא תפעל בממשלה, אם יהיה צורך ועם מי שנחוץ, - אם זה משרד השיכון - יהיה משרד השיכון. זה ייעשה בצורה מסודרת, כמו שצריך לעבוד עם ממשלת-ישראל.

רה"מ ג. מאיר: כאשר לבנברג והחבורה שלו היו אצלנו, אזי גמרתי אתם (והיו על כך רשימות), שמועמדים לשיכון נרשמים במשרד השיכון ולא אצלם. לא מסרנו להם קונצסיה על ענין זה.

תא"ל ש.גזית: זה אינו אמור בשיכון בלבד, אלא גם בפיתוח. איש אינו יכול להקים שם מפעל, אלא אם הרב לבינברג שותף בו...

רה"מ ג. מאיר: כל זה כרוך בעניני-שמים?...

תא"ל ש. גזית: הוא שותף פיסי. הואמקבל אחוזים מהעסק...
איננני יודע אם זה מתבטא בכסף או רק בשליטה.

השר י. גלילי: אני מציע, ששר הבטחון, יחד עם צה"ל ינקטו יזמה למינוי הועדה. הועדה תקום על בסיס סטטוס מימשל צבאי, שקיים ועומד שם.

הדבר הזה הכרחי באמת, כל אימת שאנו מתכוונים להרחיב את הבנייה והאחיזה שלנו שם, על כל המורחבות של הפעולה שם. צה"ל אינו מפקיע מרשותו ולא מפקיד זאת בשום רשות אחרת. אין צורך לשאול ואיש לא יחליט לבטל שם את הסטטוס של המימשל הצבאי. היזמה ננקטת על-ידי שר הבטחון וצה"ל בנידון, לגבי מינוי הועדה; הרכב הועדה צריך להיות פונקציונלי ולא נקבע זאת כאן. בתוך הועדה צריך להיות גם אחד המתיישבים, לא נציג ולא במצב שהם בוחרים נציג, כי בסטטוס של מימשל צבאי - אין נציגויות של גופים ציבוריים; אך כדי לפתור את עצמנו מהמענה, שאנחנו לא הלכנו לשבת שם, ומותר שיהיה למתיישבים איש בתוך הועדה.- צריך להבטיח את המעמד של משרד השיכון שם. אני הייתי חושב שצריך להבטיח זאת כמעמד מיוחס, אם אפשר לקרוא לזה כך, משום התפקיד הספציפי שיש למשרד השיכון במקום. זה יכול להיות אולי על חשבון ממלא-מקום היו"ר, או סגן היו"ר, כי הפונקציה של הבנייה מצד אחד, ושל האכלוס מצד שני - היא מרכזית כאן,

נצטנב מסבצעת אלא-על-ידי-משרד-השיכון.

רה"מ ג. מאיר: אך לא הועדה.

השר מ. דיין: אני מציע לשבת עם משרד המשפטים ושם יקבעו את הסטטוס של כל העסק הזה.

רה"מ ג. מאיר: אשר לשיכון - מלבד עצם הקמת השיכון - צריך לדאוג גם לאכלוסו. בזה נגמר הענין.
אני רוצה לשאול עוד דבר: אם אתה אומר שבועדה זו צריך להיות מישהו מהמתנחלים, - כל איש בעל חוש דמוקרטי יאמר: תנו לנו לבחור את האיש. ואז, איני יודעת אם הרב לבינגר צריך להיות בתוך הועדה. ברור שועדה זו צריכה לעבוד עם המתנחלים, ולהיות אתם במגע, אבל אני חוששת, שנקבל את הרב לבנברג בדרך אחרת, ולא זה הדבר הרצוי לנו.

השר י. גלילי: הערה אחת למשה, שלמה, זאב, שיבינו בדיוק למה אני מתכוון: אני רוצה לתת לשמריה מעמד שם. יכול לתת שאתה נותן לו מעמד על-ידי זה שאתה ממנה אותו, או שאתה תומך בעניניו. הוא ראש הצוות, הוא המארגן.

תא"ל י. ליאור: הוא ניצח על כל עבודת הבנייה בקריית-ארבע.

רה"מ ג. מאיר: מי הוא שמריה כהן זה?

תא"ל י. ליאור: הוא היה בקיבוץ יפתח.

השר י. גלילי: על כן אני אומר שצריך לדאוג לו, כי הוא פונקציה מרכזית שם. עתה אני מציע לפטור עצמנו מדיון בעתונות ובכנסת ואצל הלובביסטים ובכל מקום בעולם, על כך ששינו ועדה בקריית-ארבע, ואין בה אחד המתנחלים. אני אומר זאת בכוונה, כי איננו חושב שעלינו להיות חייבים לכלול בועדה את מי שהם בוחרים.

רה"מ ג. מאיר: ואז, מבין כל הדתיים - נבחר דוקא את האפיקורס?

תא"ל ש. גזית: יש גם בין הדתיים בני-אדם, ולא כולם "לבינגדים"

השר י. גלילי: אין כל ספק ששר הפנים יערער על הסידור הזה, ואז - יערער בממשלה. בסידור צריך להיכנס לתוקף על-ידי יזמה של שר הבטחון, ואם הוא יערער - יערער. אם לאו - הסידור הזה יפעל.

רה"מ ג. מאיר: אם יערער - לא נקבל זאת.

השר י. גלילי: לגבי ענין ההשתכנות - זה בעיני הענין הרציני ביותר. אם לא נמצא דרך להניע משתכנים ללכת לשם - לא יעזור לנו דבר. כי אצלם יש מניע אידיאליסטי והם מחפשים נפשות לדבר הזה. אם לא יהיו מתנחלים אחרים - לאו דוקא כפופים לאוטוריטה שלהם, אזי הדבר הזה יקבע את אופי הענין הזה בכלל. אך ברור, שזה חייב להיות בריכוזו של משרד השיכון.

השר י.ש. שפירא: אנני חושב, שהאיש היחיד שיהיה בועדה מטעם המתנחלים צריך להיבחר בבחירות דמוקרטית. המושל, בתבונתו, מקים ועדה-קרואה והוא רוצה שיהיה אחד מהאנשים המתנחלים במקום פ בין חברי-הועדה.

רה"מ ג. מאיר: זו אינה ועדה קרואה.

השר י.ש. שפירא: זו ועדה אדמיניסטרטיבית, שהוא ממנה אותה לניהול הענין. כאשר הוא

השר י.ש. שפירא:

מקים את הועדה, ~~זה~~ זו בכלל אינה יחידה מוניציפלית. הוא מקים ועדה לטיפול בענין מסויים. ועדה זו כוללת אחד מהמתנחלים. אם היא כוללת אחד מהם - אני בעד זה, שיהיה זה הרב לבינגר. יהיה זה אולטרא-מלאכותי, אם הוא, שהה הפותח והמדבר והתובע, וזה שבלבל את המוח ושיגע את כל העולם, - והנה, כאשר ~~פקד~~ מקימים ועדה ומתקדמים, לוקחים דוקא אחר, ולא אותו. לא יהיה נימוק ציבורי להסביר מדוע לא הוא, אלא אחר. הוא בכל זאת הראש שלהם.

אני בעד זה, שיהיה זה דוקא הוא, וזה גם יכול להיות בשבילו, בכל זאת דבר שיעמידו בנסיון, כולל כל חבריו. ואז, או שישתלב בעסק וישתף-פעולה, ואז כדאי לו הדבר, ויהיה חלק מהממסד. אם לא יכניסוהו לזה, הוא יבין, שעליו להלחם.

לכן, אני הייתי כולל אותו בועדה. דבר זה היה מוציא גם הרבה רוח מפרשים של בורג. האם זה נימוק מספיק?

השר ז. שרף: זו נקודת-המחלוקת היחידה בינינו.

השר י.ש. שפירא: אני חושב שבורג היה מסכים, שהוא ימנה את הועדה, ויתן לך בא-כוח בתוכה.

השר ז. שרף: על זאת אינו יכול לעמוד.

השר י.ש. שפירא: אני הייתי עושה זאת, כי זה יוציא קצת עוקץ מהענין.

מר שרון: אני חייב להבהיר נקודה, כשמדברים על תנועת המתנחלים. הרב לבינגר הינו נציג אוכלוסיה, שהיא אחד חלקי שש, מתוך 250 שתבאנה. מחר יבואו אחרים וישאלו מדוע לא הם מייצגים את המתנחלים בועדה. לכן, אנו יכולים לומר, שאם רוצים נציג של המתנחלים, אזי בעוד כמה חדשים, כאשר יהיו שם 250 מתנחלים, - ייקבע הנציג.

השר מ. דיין: המתנחלים זקמושג המתייחס לקבוצה הדתית המסויימת, המגובשת שם, שנציגה הוא הרב לבינגר, ולא של תושבי קריית ארבע. לאחרים לא לבינגר הוא הנציג. אם המצב כזה, שיהיו שם רק לבינגרים - אזי יהיה שמח...

מר שרון: אני מקווה שלא.

רה"מ ג. מאיר: מה שיכול אתה לומר הוא, שלגבי מתנחלים אלה - לבינגר הוא הנציג. בחודש מרץ ישבו שם 250 משפחות והם יוכלו לבחור להם את הנציג שלהם.

השר מ. דיין: בינתיים נמנה מהאחרים מישהו, שאינו לבינגרי, אבל כרגע יש להם מאה אנשים, והבעיות שלהם קיימות, ומדוע שלא יהיה להם פה לדבר?

רה"מ ג. מאיר: עובדה היא, שאת הקבוצה הזאת הוא מייצג?

מר שרון: לא תמיד. הם זרקו אותו והוא נכנס שוב לענינים.

תא"ל ש. גזית: בשלב זה הוא עדיין הפרסונה החזקה שם.

רה"מ ג. מאיר: אזי צריך להיותמובן לו, שכל עוד זו הקבוצה - הוא הנציג שלהם. כאשר יכנסו עוד משתכנים - ישתנה או לא ישתנה המצב, על כל פנים - הם יהיו אלה שיחליטו על כך.

תא"ל ש. גזית: אני רוצה להציע תיקון להצעה. נצטרך לבדוק את הענין יסודית יותר, לגבי הצד החוקי-משפטי, וללמוד זאת עם היועץ המשפטי והפרקליטים שלנו והמשפט האזרחי. נדמה לי שאפשר לעשות זאת על-ידי פשרון פשוט יותר.

תא"ל ש. גזית:

ברגע שהאחריות היא צבאית, הצבא אינו עובד עם ועדות, אלא עם מטה ומפקד. ואז, אנו ממנים אחראי מטעם צה"ל לנושא הזה. נניח שפקד הצבא במקום, משה קומנדו (שיכול להתאים לזה) - יתמנה ועל ידו ישנו קצין ממה, אחד או שניים - העוזרים לו בעבודה המעשית. האחד - לאשפה והשני - לחשמל ועוד ...

כולם יהיו אנשי-צבא או מטעם הצבא. הם עובדים עם גורמים, מתאמים את פעולותיהם, מזמנים לישיבות. אין גוף ממונה, שנקרא מוסד הועדה של קרית-ארבע, נוסף למטה הצבאי.

צריך לדבר עם המתנחלים, עם לבינגר. כל נושא האכלוס והבנייה - הכתובת לכך הוא שמריה, ממשרד השיכון. אם ישנה בעייה של חשמל - יש איש לענין הזה, אליו צריך לפנות. אם זה יכול ללכת - זה יכול לקיות הפתרון.

השר מ. דיין: צריך לשבת עם משרד המשפטים והצבא. הפרינציפ צריך להיות, שבינתיים הצבא מנהל את העסק הזה, עם קצין מטה ומתנחלים, אם יש צורך בכך. אך בינתיים הדבר בסמכותו של הצבא. אם זה נראה לכם - נראה לנו שצריך לעשות שני דברים: א. ללמוד את הענין, בתיאום עם משרד המשפטים ואם לא תהיינה בעיותמיוחדות - אומר לבורג, שבדקתי את הענין הזה, ובינתיים הגעתי למסקנה, שלא צריך להוציא זאת מהצבא. הצבא, מפקדיו והמפקדות שלו, הכל לפי דרגות הפיקוד, יעבדו בנושא זה שם. אם הוא ירצה להביא זאת לממשלה - יביא זאת לראש-הממשלה.

השר י. גלילי: אולי תקבע לשון-עובדות: לא שתמליץ, אלא אתה הגעת למסקנה ובהתאם לכך אתם מסדירים את הענין.

השר מ. דיין: אם יגיד שהוא רוצה להביא זאת לממשלה - שיביא. בינתיים אנקרואה זאת בשלטון ובאחריות הצבא והצבא צריך לעסוק בזה.

רה"מ ג.מאיר: ואז - לא מציג המתנחלים, אלא כמי שמנהל את הענינים השונים - הוא בא בדברים גם בענין זה. כל זאת - עד שהמקום יהיה מאוכלס לגמרי.

השר ז. שרף: חבוא קבוצה נוספת - נדבר גם אתם.

השר מ. דיין: כאשר יבואו קבוצותאחרות - ידברו אתם.

רה"מ ג.מאיר: אבל דבר אחד צריך להיות ברור: האכלוס הוא של משרד השיכון.

השר ז. שרף: הוא יודע, שהם רוצים את האכלוס. אמרתי להם, שזה אינו בא בחשבון. אבל הוא מתעלם קצת מזה.

השר מ. דיין: אפשר לגלגל זאת הלאה?

רה"מ ג. מאיר: בהחלט.

הפגישה נסתיימה

ד"ר ש. ליפשיץ

ב"ה

אחרי שהחלטתי שלא לכתוב, נפלה עליי לפתע כל הרגשה, ולא יודע אם לשמוח או לצחוק מזה. הרי כבר כמעט שנה אני מחכה לתשובה, ואני מקבל – לפתע ובלי כל הודעה מוקדמת – מכתב מאחד מחבריי הטובים. אחרי – שנה שלמה – בלבד! ...

אינני יודע מדוע-בכך זה מפתיע אותי. זה קורה לי לעיתים קרובות, כאשר אני מתחיל לכתוב, ובאמצע-הדרך, אני נוטה לחשוב, שאיש אינו עומד לקרוא, ואין כל טעם, ואני פשוט מפסיק.

אחר כך אני מתחיל להתנצל, על כתיבה מכתב ארוך – שאיש לא יקרא, ועוד יותר: על כתיבה בכלל – כאשר אני יודע מראש, שאיש לא יענה. אבל אחר כך אני מתחיל לחשוב, שאולי בכל זאת יש מישהו, שיקרא, ואולי אפילו יענה, ואני מתחיל לכתוב שוב, ואחר כך מוחק, ושוב כותב, ושוב מוחק, ואחר כך שוב כותב, ושוב מוחק, ואחר כך שוב כותב, ושוב מוחק, ואחר כך ש

קרית ארבע - חברון

המזכירות

חברון, תגת דאר 25 ג'ה י"ג כסלו תשל"ב

לכבוד
השר ישראל גלילי
הקריה
ירושלים

כבוד השר,

הננו חוזרים ומבקשים לקיים פגישה דחופה בכל הנושאים הקשורים לחברון.

למרות שבדרך כלל התמטר השר לעניני חברון, לא נוכל להבין את אי נכונות השר להפגש אתנו לאחר שאנו מבקשים לקיים פגישה זו למעלה מחודשיים.

בכבוד רב,

מזכירות קרית-ארבע - חברון

מל/טר

ולסיכום,

רב פרנק מאיר ע"ש בעלי תמרון.

עמד להכריע ד' בקלף המעצור עם כאלף

ב"ה, שבת ואתחנן. עלי יקבה לו כן עד עלי (ב).

21. יא.

[illegible]

אני הולך לאיבוד לגמרי

בסופו של דבר אתה. היא

כיסא - שולחן - כורסא - עגלה

קונכיות - שמאל - ימין הכלים .

יקר מצרין.

לוסטיג

לא ידעתי מהבעיה מי לך כי אשר הקשר
אכסניה בתחרות, בסטנדרט נמוך, בשיעור
של 20 מבנים ומבטיחה הקמה לכך.

בכבוד רב, 23.10.74

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ביה"ז, חשון תשל"ב

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ר"ה
ירושלים.

כבוד השר,

המזכירות שמעה על רצונו של השר שנפנה לראש הממשלה ונשוחח אתה על עניני ההרחבה והמועצה המקומית בחברון.

לדעתנו, חשוב שנוסף לזאת גם נשוחח עם השר האחראי לעניני ההתישבות שבשטחים על שתי השאלות הנ"ל.

לכן, נודה לשר אם יוכל לקבוע זמן באחד הימים הקרובים לשיחה עם מזכירות המתנחלים.

בכבוד רב,
ב/ המזכירות

ד. ליבמן

השר ישראל גלילי

לתשומת לבו של

לאחרונה בשלום, אך כפי, מאיין הטפס בקריות שונות,
אין ראוי לדעתי מי הנושאו לא יוכל אחר הפיך.
ולשם הבהירות: אין כוח טכלנו בורון היה
"בהתגבות". לחם, ליתן להבנות לבית של
אנשי מעשה ומקצוע ומשרד השכון שיאשרו על
ידשיעם, ואז ולעדו.

בברכה,

22.9.71

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, כד' בתשרי תשל"ב
13 באוקטובר 1971

163-23-1

אל: מר י. שגיא, מנהל לשכת השר י. גלילי

מאת: ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: מתנחלי חברון - בקשה להקמת
מועצה מקומית

מצ"ב העתק מכתב מזכירות מתנחלי חברון
מיום 26.9.71 אל ראש הממשלה בעניין בקשתם
להקים מועצה מקומית בחברון.

נתבקשתי להעביר המכתב לידיעת השר
גלילי ולבקש הצעת תשובה ענינית למכתב.

בברכה,

אלי מזרחי

מתנחלי חברון
חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, ז' תשרי תשל"ב
(26/9/71)

לכבוד
הגב' גולדה מאיר
ראש הממשלה
ירושלים.

כבוד ראש הממשלה,

בסימן טוב ובמזל טוב לעם ישראל כולו הגענו לקרית ארבע. שמחתנו גדולה וקשה להגדירה במלים. הבנו מזמינים את כב' להשתתף בשמחתנו ולהתארח אצלנו בימים הקרובים.

כעת לאחר מעברנו הגנו מבקשים שהממשלה תחליט על הקמת מועצה מקומית. משרד השיכון מעונין להקים גוף מנהל (צוות הפעלה של משרד השיכון) והגנו מתנגדים לכך בכל תוקף.

יכולנו לארגן את החיים הצבוריים במשך שלש שנים ובתנאים קשים ואין אנו זקוקים לגוף אשר יארגן לנו את החיים בתנאים נורמליים כמו כן עניינו מוסדות של המתנחלים מאות משפחות ומספר רב של בעלי יזמה. במידה רבה הודות לפעולות אלה הוקמו 250 הדירות ואזור התעשייה - דבר המעיד על כושרם של המתנחלים לנהל את החיים הצבוריים בעצמם.

אי לזאת הנגו מבקשים שכב' ראש הממשלה תפעל ובהקדם למען הקמת מועצה מקומית בחברון.

כמו כן נבקש מכב' ראש הממשלה לקבל אותנו לשיחה בעניין זה.

בכבוד רב,
ובברכת גמר חתימה טובה וחג שמח

[illegible]
מזכירות מתנחלי חברון

ירושלים, 13.10.71

236 - ל

לכבוד

מר יצחק רוזנבליט

רחוב בלז 11

בני-ברק.

שלום רב,

הנדון: <u>הקמת מלון דירות בקרית ארבע</u>
סימוכין מכתבך מיום 15.9.71

אחך הסליחה על האיחור שחל במתן מענה למכתבך. הצעתכם להקמת מלון דירות מחייבת בירורים עם משרד האוצר מכאן ועם משרד הבטחון והמימשל הצבאי מכאן. יחד עם זאת אני מפנה תשומת-לבכם לעובדה כי השיטה של "מלון-דירות" נמצאת בבדיקה עקרונית מחודשת במשרדנו. על כל התקדמות בנדון אודיעכם.

ב ב ר כ ה,

יוסף שובל

העתק: לשכת השר גלילי
סגן שר התיירות
עוזר שר האוצר
תת אלוף ש. גזית
עו"ד א. העצני

י"ח באלול לשל"א
8 בספטמבר 1971

לכבוד
מר ישראל גלילי,
שר ההסברה,
ירושלים.

שר מאד נכבד,

הנדון: הקמת מלון דירות בקרית ארבע (חברון)

בשם קבוצת משקיעים מחו"ל הוגשה למשרד השיכון בירושלים, באמצעות מר שמריהו כהן, ראש צוות קרית ארבע, תכנית להקמת המלון הנ"ל שם. מצ"ב צילום תשובתם החיובית.

כמו כן נמסרה התכנית למשרד התיירות בירושלים, באמצעות סגן השר מר י. שערי, אך עדיין לא קבלנו משם תשובה. מצ"ב העתק מכתבנו למר שערי.

ידוע שכב' השר מתעניין עמוקות בכל המתרחש באתר הבניה בקרית ארבע, ויש לו יד ושם בפיתוח המקום. אי לזאת הננו פונים אל כב' יואיל נא להפעיל השפעתו למתן האישורים הדרושים להקמת המפעל הנ"ל, אשר מחוללו ויולדתו היא השאיפה להקים מקור מחיה למתישבים היהודים העתידים לישב את עיר האבות חברון.

בתודה וכבוד רב,

יצחק רוזנבליט

מען: רח' בלז 11,
בני ברק.

2 באוגוסט 1971

לכבוד
מר י. שערי,
סגן שר התיירות,
משרד התיירות,
ירושלים.

א.נ.,

הנדון: הצעה לבנות מלון דירות (קריית מרגוע)
בקריית ארבע, חברון

מ ב ו א

חברון לתיירות חוץ

1. העיר חברון, ומערת המכפלה אשר בה, היא אחר תיירות ממדרגה ראשונה, והעם היהודי קשור אליה בכל נימי נפשו. נוסף לכך שואפים המוני יהודים דתיים לבוא לחברון להתפלל על קברי האבות ולהזכיר זכות ישני חברון. להלן מספר ציטטות מהמקורות:

בספר "במדבר" פרק י"ג פסוק כ"ב נאמר: "ויבוא עד חברון". כלב בן יפונה שהיה במשלחת המרגלים ששלח משה לתור את הארץ בא לחברון. לשם מה? אומר התלמוד במסכת "סוטה" דף ל"ד - שהלך שם להשתטח על קברי אבות. ועוד דוגמה מפליאה מהתלמוד: במסכת "יומא" פרק ג' משנה א' נאמר שבבית המקדש היה מצוה להזכיר ביום הכפורים את השם "חברון" כדי להזכיר זכות ישני חברון. מכאן שיש ויש מקום למשרד התיירות להקדיש לחברון חשומת לב מיוחדת בפיתוח אזא התיירות הכללית לישראל.

2. חברון לתיירות פנים

א. הר חברון שימש בעבר הרחוק והקרוב מקום נופש לתושבי ירושלים והסביבה, עקב האקלים ההררי הקריר והמיוחד (והגובה 960 מ'). יש איפוא להניח בודאות שכיום יוכל להמשיך איזור חברון ולשמש ביחד שאת מקום הבראה ומרגוע, באם ייווצרו התנאים המתאימים לכך.

ב. תושבי דרום הארץ והנגב, על עריה וכפריה, ותושבי שפלת הדרום, חיים בתנאי אקלים חמים מאד, וזקוקים אפוא לעיר הבראה, קרובה ככל האפשר, אשר הגישה אליה קלה ומהירה, כדוגמת צפת לתושבי צפון הארץ והמרכז.

ג. חברון ההרריה היא המקום האידאלי בגלל מיקומה הקרוב ואקלימה הטוב. יש איפוא יסוד להקים בה מרכז מרגוע, בחלקה בתנאים עממיים יחסית, למען תוכל לשמש מקום מושך וקוסם לכל אלפי הנופשים והמבריאים אשר כודאי יבואו לשם.

./.

3. מקום להשקעה וחסכון

א. דירת מלון של חדר וחצי, בגודל של 30-32 מ"ר, תעלה למשקיעי חו"ל לפי החישובים כ-22-24 אלף ל"י. מזה ישולם מהציה הסכום, כ-12 אלף ל"י, בחשלומים עד גמר הבניה, והמחציה השניה הזקף כהלוואה על חשבון ההלואה הממשלחיה לחברה. (אני מניח שרוכשי הדירות יוכלו לשלם את ההלואה שלהם כעבור שנחיים שלוש מהכנסותיהם במלון הדירות). יוצא שבסה"כ יצטרך להשקיע רוכש הדירה את הסכום של כ-12 - 11 אלף ל"י, שהם כ-3500 דולר; וסבורני שיימצאו משקיעים רבים, במיוחד דחיים, שירצו להשקיע את הסכום הנ"ל לרכישת דירה כזו בחברון הנושאת רווחים נאים.

ב. לדעתי גם לתושבי הארץ יהיה כדאי להשקיע את הסכום של 12 - 11 אלף ל"י בדירת המלון בתנאים הנ"ל, היות ונוסף לכל הנ"ל יעלה ערך הדירה במשך הזמן, וההשקעה הנה השקעה רוחית טובה.

4. מקור פרנסה למהישבים בחברון

העיר צפת על מלונותיה ופנסיונים, ניר עציון, ועוד, משמשים דוגמה למקור מחיה של הרבה תושבים העוסקים בענף המלונאות וההבראה. כאן אחד המניעים הראשיים ליוזמתנו להקים קרית מרגוע על בסיס מלון דירות, ולהביא עידוד ודחיפה להתישבות ולבסוס העיר קרית ארבע היא חברון, והיה זה בראש שכרנו.

לאור הנ"ל הננו מחכבדים להציע כדלקמן:

ה ר צ ע ה

א. לבנות בחברון, בקרית ארבע, מלון דירות שיהיה גם קרית מרגוע.

ב. הבניה תהיה בכמה שלבים לפי ההתפתחות. בשלב א' נבנה 3 מבנים, כל אחד של 3 קומות (קומת קרקע מוגבהת ועליה עוד שתי קומות). בכל מבנה 24 דירות. בסה"כ בשלושת המבנים כ-72 דירות. נוסף לזה יהיה מבנה מרכזי ובו אולם אוכל שישמש את המלון ואת התיירים המסיירים בעיר. כן יהיו במבנה חנות כל-בו, משרדי החברה, קיוסק וספריה. יוקצב גם מקום לתפילה. בשלב ב' נבנה שוב שלושה מבנים כנ"ל (האולם המרכזי ישמש גם את אלה האחרונים). במקום יינטעו עצים, חורשות, גני דשא ופרחים.

ג. כל דירת מלון תהיה בגודל של 30-32 מ"ר, והיא תכלול חדר סלון, חצי חדר שנה, משחון וכל הנוחיות, כמו כן מרפסת יפה הנשקפת על נוף מרהיב. על ריהוט פנימי ומיזוג אויר יוחלט בין הרוכשים בשלב של גמר הבניה. ייתכנו גם שינויים בגודל הדירה לפי הדרישה וההתפתחות.

ד. קרית המרגוע כולה תהיה על בסיס של מלון דירות. כלומר, החברה תבנה את המלון. היא תציע דירות למכירה לרוכשים פרטיים. בעלי הדירות גם יקבלו מניות יחסית לרכישה. כל רוכש יהיה קשור לצבור הרוכשים כולו, ז.א. ההנהלה תפעל כמנהלת מלון להשכרת הדירות לתיירים ונופשים. (כמובן שלכל רוכש תהיה הזכות להשתמש לצורך עצמו בדירתו במידה והדבר לא יפריע לניהול המלון). היא תהיה אחראית לאולם האוכל וכו'.

./.

ה ע ס ק ה

ההצעה היא להקים חברה בשם "חברת מלון דירות נוה חהילה חברון בע"מ". שם המלון יהיה "מרום הרים חברון".

ההון ההחלחי יהיה 100,000 ל"י, ועם המשך הבניה נגדיל את ההון בשיתוף עם בעלי הון מחו"ל לפי הצורך.

ה פ נ י ה

הרינו פונים אליכם בזה לאשר לנו את התכנית למלון הדירות בחברון, קרית ארבע, כמפעל מאושר, ולחת לנו את כל העזרה הממשלתית הניתנת למלונות מסוג זה, וכן את ההלואות והמענקים הניתנים באיזור השיתות המיוחד שבקרית ארבע חברון.

והננו בשם המציעים,

יצחק רוזנבליט

(מען: י. רוזנבליט
רח' בלז 11
בני ברק.
טל: 780653, 732340)

ISRAEL YEARBOOK PUBLICATIONS LTD. ● הוצאת שנתונים ישראלית בע"מ

TEL-AVIV, 21, HASHARON ST. PHONE 33090 תל-אביב, רח' השרון 21
P. O. B. 1199 ת. ד. 1199

12.9.71

לכבוד
מר י. גלילי
שר ההסברה
הקריה
ירושלים.

כב' השר,

"איזראל יירבוק 1972" השנתון הישראלי בשפה האנגלית הותיק ביותר בארץ (מופיע זו השנה ה-27) יצא לאור כרגיל בתחילת השנה האזרחית החדשה וישקף את התמורות הגדולות שחלו במדינת ישראל בזמן האחרון.

אנו נודה לכב' אם יואיל בטובו לכתוב מאמר (בשפה האנגלית) על מצבה של ישראל לאור המציאות בשנה האחרונה, או על כל נושא אחר שימצא לנכון.

אנו מצפים לתשובתו החיובית בהקדם.

בעת ובעונה אחת עם מכתב זה אנו שולחים לכב' השר את "איזראל יירבוק 1971".

בכבוד רב
ובברכת שנה טובה,

דשר ל. ברגר

מערכת "איזראל יירבוק".

בית הספר
שמו ראשי בית
בקיבוץ עין
המפרץ אך
בשנת "בי"
סיים

מפקדת אזור יהודה והשומרון

הממונה על הרכוש הנטוש והממשלתי

ירושלים,

סימוכין אפ/57-א'

תאריך 12.9.71

מר אלוני, סגן מנהל כללי

הנגון: קרית ארבע

.... 1. בהתאם לבקשתך להלן הפירוט של האתרים המסומנים על גבי המפה המצ"ב:-

א. אתר - השלמת הישוב הקיים.
באתר זה נתפס למעשה שטח של כ-350 דונם ועליו נבנה המחנה הצבאי והמבנים הראשונים של הקריה.

ב. אתר שלב א', - 400 - 500 יח'
שטח זה כ- 250 דונם, כולו בבעלות פרטית וטרם הוצא צו תפישה לגביו. למעלה ממחצית השטח נטוע מטעים.

ג. אתר שלב ב', מתקני ספורט ומחנאות
שטח זה כ-350 דונם וטרם הוצא צו תפישה לגביו. הבעלות פרטית וכ-100 דונם משטח זה הנם טרשים. יש נשוא ניהול אפנוי.

ד. דרך גישה חדשה
הדרך הזו תבוא במקום הדרך של שיו"מ - קרית ארבע, מבוססת על הרחבת דרך קיימת.

ה. אתר מתקנים עבור הצבא
אתר זה מיועד להעברת המחנה הצבאי הקיים בתוך הקריה או להקמת נוספת של מחנה.
טרם הוצא צו תפישה לגביו. שטחו כ-500 דונם וכ-350 דונם משטח זה הנם טרשים. יש נשוא ניהול אפנוי.

2. יצוין, כי בעלי הקרקעות בקרית ארבע אינם מתנגדים להפישת הקרקע והפעולה מבוצעת ללא מחאות.

בברכת שנה טובה

ש. גלאון
ה מ מ ו נ ה

מדינת ישראל
משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

שמור-אישי

ירושלים, כ"ג אלול תשל"א
13 בספט' 1971

1431-7

אל: השר י. גלילי

אדוני השר,

הנדון: מעמד מוניציפלי של קרית ארבע

... 1. לוטה הנני מעביר לידיעתך סיכום של דיון נוסף בנדון. הדיון הנוסף נערך לפי בקשת שר השיכון.

... 2. כן הנני מצרף את מכתבו של מנכ"ל משרד הפנים.

3. לאור עמדתו של משרד הפנים אציע לתא"ל גזית לזמן דיון בנושא הנדון בוועדת השרים לבטחון.

ב ב ר כ ה,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

ס"ו באלול תשל"א
5 בספטמבר 1971

1431 - 7

אל: _____

הנדון: פיצוי דיון בקנין מעשר מוניציפלי
של שדרות ארבע (5.9.71)

נכחו: היועץ המשפטי לממשלה
מנכ"ל משרד האוצר
מנכ"ל משרד השיכון
מ"מ ש. בזיה, משרד הבטחון
מ"מ ר. וודי, מפקד אזור יו"ש
היועץ המשפטי, משרד האוצר
היועץ המשפטי, מח. אזור יו"ש
מר ש. כהן, משרד השיכון

החלטה:

1. פיצוי הדיון שהתקיים ביום 14.7.71 משתנה בדלהלן: במקום עיתוי של 50 שמחות במקום יבוצע אותו מועד, שבו ייקבע בדיון של הבורסים הנוגעים בדבר, כי על-פי ההתפתחויות בשטח ובכלומר של המקום יש הצדק והאפשרות למעבר הדרגתי ניתוק על-ידי צוות הקמת של משרד השיכון להדרת של ועדת מינהלית המועלה לפי או מורים המתודה בדרת הניהול המוניציפלי.

2. בינתיים יוצא במקום מר ע"י מפקד אזור יהודה ושומרון, במגמה לחת כהשרד בינתיים מעמד משפטי של מנהל ובעל סמכויות לפי משרד השיכון במקום.

3. לאור חשובת משרד המגים לאחר הפגת הנושא בתגי חשר, יוחלט אם הנושא יידון בוועדת השרים לבטחון.

בברכה,

צבי כהן
עוזר בכיר ליועץ המשפטי
לממשלה

מדינת ישראל
משרד הפנים

המנהל הכללי

ירושלים, ט"ז באלול תשל"א
6 בספטמבר 1971

מספר: 6100

אל : מר מאיר שמגר, היועץ המשפטי לממשלה.

הנדון: מעמדה המוניציפלי של קרית ארבע

בהמשך לדיון שקוים אתמול בלשכתך, הנני מתכבד להודיעך כי הבאתי לידיעתו של שר הפנים את ההצעות החדשות שהועלו אתמול על ידי משרד השיכון ואין השר מסכים להפעלתו של "צוות הקמה" בשלב זה.

השר בדיעה שיש להעניק לקרית ארבע סטאטוס מוניציפלי תוך איחוי אחת המסגרות המקובלות בישראל והמעוגנות בצו "המועצות המקומיות".

פטור אני מלחזור ומלהזכיר שהמועצה הממונה יכולה לכלול נציגי המתנחלים ופקידים ממשלתיים כאחד. אך, אין לשלול מהמתנחלים סדרי התארגנות כמקובל בישראל.

עלי להעיר שגם תא"ל ש. גזית הודיע בשם שר הבטחון, במכתבו מס' ג/מ 1236 מיום ח' באייר תשל"א (3.5.71), ש"ככלל יש לוודא, כי עניני קרית ארבע ינוהלו עפ"י החוק והמשפט הקיימים בישראל, ממש כמו כל עיירה אחרת בישראל".

הופתעתי, איפוא, מהתפנית שחלה אתמול בדיון לאחר שבכל השלבים הקודמים היתה המימות דעים ביניך ובין מתאם הפעולה בשטחים ובינינו - על הגישה לעניין ועל סדרי הביצוע.

ארשה לעצמי לחזור ולהעיר, שלפי החלטת הממשלה מס. 737 מיום ט"ו באלול תשכ"ח (8.6.68), קביעת מעמדה המוניציפלי, הפקוח על הפעילות המוניציפלית והאחריות התקציבית והפרלמנטרית לגבי קרית ארבע, הם בידי משרד הפנים, תוך תאום עם הממשל הצבאי. לפיכך מבקשים אנו, שלא נעמוד בפני התפתחות שלא תעלה בקנה אחד עם החלטה זו.

אנו נכונים ברצון לדון עם משרד השיכון על הבעיות שיש לדעתו למצוא להן פתרון כדי לאפשר המשך פעולתו המבורכת ללא הפרעה, תוך מתן פתרונות עניניים לבעיות.

בברכה,

ח' קוברסקי

העתק: תא"ל ש. גזית, מתאם הפעולה בשטחים
מר י. שרון, מנכ"ל משרד השיכון
תא"ל ר. ורדי, מפקד אזור יהודה ושומרון

משרד השיכון

12.7.71

אל : השר י. גלילי

רצ"ב, אני מעביר אליך הצעה לניהול קריית ארבע, כפי שנתבקשתי לעשות על ידך.

כמו כן אני מעביר אליך רצ"ב, העתק מכתב לגבי הקלות למשתכנים בקריית ארבע, אשר הוחלט עליה בועדת חברון.

ב ב ר כ ה

י. שרון
המנהל הכללי

הצעה לצוות הקמה והפעלה ומעמד משפטי- קרית ארבע

ירושלים 12.7.71

כללי

הקריה תנוהל ע"י צוות הקמה של משרד השיכון.

האחריות להקמת הקריה, להתפתחותה ולניהולה, תהיה מוטלת על משרד השיכון.
הנסיון שרכש המשרד בכרמיאל מלמד שצוות הקמה הינו מכשיר יעיל לביצוע מדיניות הממשלה ולקידום פיתוחו של היישוב. תוך 4-7 שנים, כשיבשילו התנאים והישוב יהיה בסדר גודל מסויים, ימנה משרד הפנים ועדה אשר תקיים בחירות למועצה המקומית במועד מאוחר יותר.
הצורך באחריות של הממשלה בולט בחשיבותו, עוד יותר, לגבי הרקע הסבוך והעדין של קרית ארבע, מה גם שהממשלה היא הגוף המשתמש במשאביו להקמת הקריה. כמו כן אין זה רצוי להפקיד בידי קבוצה קטנה יחסית של תושבים (250 משפחות) ריכוז כח המיועד ליצירת תנאים לקליטת משפחות במספר גדול יותר פי כמה וכמה.

שיטה

משרד השיכון ממנה צוות עד 10 עובדים. ראש הצוות ירכז את פעולות הבניה, ההקמה וההפעלה ויהיה אחראי לביצוע מדיניות הממשלה. אנשי צוות נוספים ישפלו במינהל, כספים, גזברות, חשבונות, חינוך, תברואה, מים, חשמל, גינון וכו'. יתר העובדים יהיו שכניים ויועסקו בעבודות מזכירות, נהגות, אחזקה וכו' -הכל כמו במועצה מקומית.

תקציב

לרשות צוות ההקמה של משרד השיכון יעמוד תקציב מתאים לצרכי הפעלת השרותים.

מעמד משפטי

קרית ארבע תזכה במעמד משפטי עצמאי אשר יוקנה ע"י מפקד האיזור וילווה בהנהגת חוקים מתאימים מסויימים. (לדוגמא דיני העבודה והעבורה כמו בישראל, חוזים ורישום אגודות כמו בחוק הירדני).

כפיפות משפטית

תושבי הקריה יהיו אזרחים ישראליים ויהיו כפופים בעבירות פליליות לבתי דין בישראל ואילו בעניינים אזרחיים יוכפפו לבתי דין מקומיים. רצוי לכלול בכל הסכם שהצדדים יזדקקו לבתי משפט בישראל.

מסירת מבנים

היות והקרקע תפוסה לצרכים צבאיים, אי אפשר למכור או להשכיר את המבנים אלא להרשות את השימוש בהם ע"י צו הרשאה.

יזמים אשר ירצו להקים מפעלים בקריה או באיזור התעשיה יורשו לכך ע"י צו המפקד ותאושר להם ערבות פוליטית.

לפישוט בעיה זו רצוי לבדוק אפשרות הפקעת הקרקע או רכישתה.

שרותים ופעילות כלכלית

קרית ארבע תאושר כישוב ספר א' וכאזור פיתוח א' ובהתאם לכך ייהנו התושבים מהקלות הנהוגות בעיירות פיתוח. הנחת היסוד היא כי הטיפול יהיה באמצעות משרדי הממשלה ולא הממשל הצבאי.

השרותים הממשלתיים בתוך הקריה (חינוך, בריאות וכו') יהיו כמקובל בישראל ויופעלו ע"י נציגים ממשלתיים. שרותים מרחביים (דואר, כבישים ראשיים וכו') ישתלבו במערכת האזורית.

מיסוי ורישוי - כמקובל בישראל.

מפעלים כלכליים שתהיה להם השלכה גם מחוץ לתחומי הקריה, יתואמו עם הממשלה, אך יהיו באחריות משרד הממשלה.

מועד

הכנת השרותים והקמת המבנה הארגוני - מוניציפלי מחייבים החלטה עקרונית המקדימה את האכלוס בחדשיים, כלומר היום.

× × ×

ס"ו בתמוז תשל"א
8 ביולי 1971

- העתק -

אל : מר י' שרון, מנכ"ל משה"ש

מר צ' גלוזמן, מנהל המחוז
מר מ' לנדאו, מנהל אגף אכלוס

הנדון: הקלות למשתכנים בקרית ארבע.

בהתאם לסיכום ישיבת ועדת חברון שהתקיימה בחברון ב-7.7.71 אני מעביר לך בזה פרטים בנידון:

המרכז להכוונה לערי פיתוח ולהתישבות המשותף למשרדים: שיכון, עבודה, קליטה, מסחר ותעשיה ופנים, מעניק הקלות למשתכנים בערי פיתוח. יש צורך בהחלטה מוסמכת אשר תקבע את ההקלות שיחולו על קרית ארבע.

1. פטור ממס הכנסה.

במצפה רמון, בית שאן וקרית שמונה בין -.600 ל"י ל-.750 ל"י.
בערד וכרמיאל ובן בעוד 4 ערים יש פטור של -.400 ל"י.
ביתר הערים בין -.200 ל-.300 ל"י.

נראה לי שקרית ארבע, בשלב הנוכחי, צריכה להמצא בקבוצה הראשונה (-.600 ל"י - -.750 ל"י).

2. חינוך חיכון חינם.

נהוג ב-20 ערי פיתוח , והדבר חשוב במיוחד לגבי קרית ארבע, אשר עוד שנים אחדות לא יהיה בה בי"ס חיכון והתלמידים ילמדו בירושלים או בפניימיות.

3. פיצויי פיטורין

ב-20 ערי פיתוח (מתוך 22) נהוגים פיצויי פיטורין לגבי תושבים של מרכז הארץ העוברים לאחת מערי הפיתוח.

4. הלואה עומדת -.10,000 ל"י.

נהוגה ב-11 ערי פיתוח, ביתר - גובה ההלואה הוא -.4,500 ל"י.

לגבי קרית ארבע יש לבדוק אפשרות להלואה עומדת גבוהה יותר.לפי תחשיב זה של עלות בניית יחידת מגורים:

פיתוח כללי	-.6,000 ל"י
פיתוח צמוד	-.11,000
העמסות	-.2,160
בנייה	-.54,000
	-.73,160 ל"י

אם נהפוך את הוצאות הפיתוח הכללי והצמוד, שהן -.17,000 ל"י, להלואה עומדת יהיה התשלום עבור הדירה 56,160 ל"י. גם מחיר זה עלול להרתיע משתכנים המבקשים לדעת היום מה יהיה מחיר היחידה.

נא שפולך בנידון.

ב ב ר כ ה,

שמריהו בהן, ראש צוות קרית ארבע.

שב/ל

מ ר ג ב ל

מפקדת אזור
יהודה והשומרון
חק 3(20)33 6023
25 מרץ 1971

משהב"ט/תא"ל גזית

הנדון: המעמד המשפטי והמנהלי של קרית ארבע.

כ ל ל י

1. התקיימו דיונים במפקדת האזור במטרה לנסות לאחר את הבעיות שתתעוררנה עם הקמת קרית ארבע ולהציע פתרונות לבעיות הנ"ל.

2. הנחת היסוד בדיונים הנ"ל היתה כי הטפול בהקמת קרית ארבע ופתרון הבעיות שתתעוררנה עקב הקמתה, יהיה בעקרו באמצעות משרדי הממשלה ולא הממשל הצבאי, אך יש להניח שידרש במידה זו או אחרת שתוף של הממשל הצבאי בפתרון בעיות אלה בעקר כשהמדובר בבעיות משפטיות, וזאת מאחר וקרית ארבע נמצאת בשטח האזור אשר הסמכות המשפטית הפורמלית לגביו היא בידי מפקדת האזור.

3. נראה למפקדת האזור כי יש לקבוע משרד ממשלתי שיהיה אחראי ישרירות כוללת לטפול בבעיות קרית ארבע, אך לאור העובדה כי יש ספק אם יוכל משרד ממשלתי אחד לטפל בבעיות השונות והמגוונות, מוצע להקים ליד אותו משרד ועדות תיאום בינמשרדיות שתהיה מורכבת מנציגי המשרדים העקריים שיטפלו בקרית ארבע ובהשתתפותו של הממשל הצבאי, ועדה זו תדון בבעיות השונות ותציע או תסכם לגביהן פתרונות.

4. את הבעיות שתתעוררנה עם אכלוס בקרית ארבע ניתן לחלק כדלקמן:-
א. בעיות משפטיות.
ב. בעיות בתחומי השירותים.
ג. בעיות בתחומי הכלכלה.
ד. מגע עם עיריית חברון.
אין חלוקה זו חד-משמעית וחלק גדול מהבעיות הן משולבות אך לצורך נתוח והדיון בהן נשתמש בחלוקה זו.

תחום המשפטי

5. להלן רשימת הבעיות העיקריות בתחום המשפטי:-

א. המעמד המוניציפלי של קרית ארבע.

ניתן להצביע על ארבע אפשרויות לקביעת מעמדה המוניציפלי של קרית ארבע(להלן-הקו"ם).

(1) האפשרות האחת היא לכללה במסגרת עיריית חברון.

(2) האפשרות השניה היא להקנות לה מעמד מוניציפלי עצמאי מכוח החוק המקומי בין כעיריה ובין כמועצה, כפרית.

(3) האפשרות השלישית היא להוציא צו מיוחד שיעניק לקריה מעמד מוניציפלי כפי שיקבע בצו. ניתן יהיה לאמץ בצו זה הסדרים הנוהגים בדין הישראלי לגבי עיריות או מועצות מקומיות.

(4) האפשרות הרביעית רשומה כשגודה והסדר היחסים בין השניה במסגרת אגודה.

2/..

לדעת מפקדת האזור האפשרות הנבחרת היא זו המנויה בסעיף א' (3), נראה כרצוי כי בשלב ראשון תנהל את ענייני הקריה ועדה ממונה במסגרת האזור שתהיה מורכבת מנציגי המתיישבים ומנציגי הממשלה בראשה יעמוד פקיד ממשלתי.

ב. <u>בפיפות לבתי המשפט המקומיים בעניינים פליליים.</u>

תושבי הקריה (להלן-המתנחלים) כפופים לסמכות השיפוט של המשפט המקומיים באיו"ש בעניינים פליליים. גם ביהמ"ש הצבאיים באזור מוסמכים לדון על כל עבירה על דין או על תחיקת בטחון. לידוע, תושבי ישראל העוברים באזור עבירה שהיתה מהווה עבירה גם עפ"י החוק הישראלי לו נעברה בישראל ניתן למשפט מכוח תקנות שעת חירום (שיפוט ועזרה משפטית) בבתי משפט בישראל. מלשון התקנות נראה לכאורה שמתנחלים לא יוכלו להישפט כאמור בבתי משפט ישראליים, ללא תקון מתאים בתקנות הנ"ל.

נראה למפקד האזור כי אין לאפשר העמדת המתנחלים לדין פלילי בבימ"ש משפט מקומיים, מאידך אין זה רצוי, אם כי זהו פתרון אפשרי להעמידם לדין בעבירות פליליים בפני בימ"ש צבאיים. הפתרון הרצוי ביותר היא להעמידם לדין בעבירות פליליות בפני בימ"ש - ישראליים כמקובל לגבי תושבי ישראל ולתקן במידת הצורך את תקנות שעת חירום (שיפוט ועזרה משפטית).

ג. <u>בפיפות והיזקקות לבתי המשפט המקומיים בעניינים אזרחיים</u>

(1) מתנחלים שיתבעו תובענות אזרחיות בבתי המשפט המקומיים באזור אין להם חסינות כפי שזו קיימת לגבי רשויות הממשל וצה"ל. כמו כן במקרים רבים יאלצו המתנחלים למצוא סעדם המשפטי בבתי המשפט המקומיים, בין פורום משפטי אחר להתדיין בו בעניינים אזרחיים באזור.

(2) חוזים שייערכו בין מתנחלים לבין תושבי האזור יהיו בדרך כלל כפופים לדין המקומי ובמקרה של מחלוקת יובאו בפני בתי המשפט המקומיים, אלא אם כן יתנו הצדדים המתקשרים מראש כי במקרה של מחלוקת ידון בה בימ"ש ישראלי עפ"י הדין הישראלי. כדי לשנות מצב זה ניתן להוציא צו שיקים בימ"ש מיוחד באזור שמסמכותו יהיה לדון בהתדיינויות אזרחיות בין תושבי האזור לבין המתנחלים וניתן לקבוע שיעשה כן עפ"י הדין הישראלי, אפשרות זו אינה נראית מעשית ורצויה.

דעת מפקדת האזור היא כי אין לשנות המצב לפיו הכפופים המתנחלים באזור לדין באזור ואין לראות בשלילה האפשרות שהתדיינות בנושאים אזרחיים תהיה בפני בתי-משפט מקומיים. יחד עם זאת ניתן להדריך המתנחלים לקבוע במפורש בחוזים שביניהם לבין תושבים מקומיים שהשפוט יהיה בבתי"מ בישראל ולפי הדין הישראלי.

ד. <u>מסירת מבנים בקריה למתיישבים</u>

משרד הסיכון פנה למפקדת האזור לברר מהן האפשרויות המשפטיות להתקשרות עם המתכננים בקריית ארבע. לאור העובדה כי המיכונים הוקמו על קרקע תפוסה לצרכים צבאיים וכל עוד קרקע זאת לא נרכשה הדרך הנכונה ביותר להתקשרות עם המתנחלים לגביה תהיה על ידי מתן רשיון/הרשאה למתכננים להשתמש במבנים.

3/..

תחום השירותים

6. א. בתחום השירותים נראה כי יש לבסס היחסים בין הקריה לבין מחלקי הממשלה בהתאם למקובל בישראל לגבי טיפול מחלקי ממשלה ביחוב חדש במוקם בישראל.

ב. כך למשל ניתן לנהוג לגבי קרית ארבע בתחומים של בריאות, סעד, חנוך, וכו' כפי שנוהגים באותם תחומים בישראל.

ג. שירותים בעלי אופי מרחבי כגון דואר, טלקומוניקציה, ניקוז וכו', יופעלו בתחומי הקריה על ידי ישראליים ומחוץ לתחומי הקריה על ידי מפקי האזור, הפעלת שרותים כנ"ל תעשה בדרך כלל על פי הדין באזור אשר במידת הצורך יוכנסו בו תקונים בתחיקת בטחון בעקר לגבי הפעלת יחתם השירותים בתחומי הקריה.

תחום הכלכלה

7. א. האמור לגבי היחסים בין מחלקי הממשלה לקריה בתחום השירותים נכון בעקרו גם לגבי התחום הכלכלי כאשר הטפול בנושאי הכלכלה, תעטוקה וכו', בקריה עצמה ייעשה על ידי מחלקי הממשלה בהתאם לקריטריונים הישראליים ואלו פעילות כנ"ל מחוץ לתחומי הקריה תעשה בדרך כלל על פי הדין באזור תוך שתוף פעולה עם הממשל הצבאי ובהכוונתו.

ב. בתחום הכלכלה מחעוררות בעיות של רשוי כגון רשוי רכב, רשוי עסקים, רשוי בניה וכו'.

ג. נראה כרצוי כי רשוי המתיחס לתחומי הקריה עצמה יעשה לפי המקובל בישראל, רשוי שיש לו השלכות מחוץ לתחומי הקריה ייעשה לפי המקובל בישראל תוך שתוף עם הממשל הצבאי ואלו רשוי המיועד לפעילות שמחוץ לקריה ייעשה על ידי מפקי האזור.
כך למשל מוצע כי רשוי נהגים ורכב ייעשה בישראל, רשוי עסקים ורשוי בניה בתחומי הקריה על פי המקובל בישראל ואלו הקמת מפעלי תעשיה בעלי משקל לכלכלת האזור אף אם יוקמו בתחומי הקריה רשוים ייעשה בתאום עם מפקי האזור.

ד. מתוך ידיעה כי לא בכל נושא רצוי נתן להפעיל את הדין הישראלי. נראה כפתרון אפשרי כי באותם תחומים בהם נהיה סבורים כי רצוי רשוי ישראל נסמיך ממלאי תפקידים ישראליים לפעול מטעם מפקי האזור תוך הוצאת תחיקה בטחון מיוחדת לגבי תחום פעילותם ובצורה כזו נוכל להפעיל את הרשוי בקריטריונים ישראליים באותם התחומים,
כך למשל נתן להקים בתחומי הקריה ועדת בנין ערים מקומית שתהיה מורכבת מנציגי היישוב וממחלקי הממשלה הנוגעים בדבר ואשר תהיה סמכות לרשוי הבניה בקריה הן על פי הדין באזור או לפי כללים שיקבעו בצו בתחיקת בטחון.

ה. לגבי מסוי נראה כי רצוי שהמסוי יהיה לפי קריטריונים ישראליים ובמדת וחוקי הרשים הישראליים לא מאפשרים מסוי ישראלי לגבי מתנחלים כנ"ל, נראה כרצוי לתקנם בהתאם, אם כי נתן להפעיל מסוי כנ"ל גם באמצעות תחיקת בטחון.

ו. טפול בכבישים לקריה בשטח המחוץ לקריה יהיה באחריות הממשל ואלו כבישים בתוך הקריה באחריות ישראלית.

4 / ..

מגע עם עיריית הקרון

8. רצוי כי [illegible] עיריית חברון תעמוד בקשר רציף באמצעות ובסיוע הממשל הצבאי עד שיוסדרו היחסים בין הועדה הממונה של הקריה לבין עיריית חברון.

סכום

9. הבעיות שהוצגו במסמך זה בתחומי המשפט, השירותים והמכלכלה אינן ממצות את כל הבעיות הנחזות ו/או שתתעוררנה בעתיד אלא, בחלקן מהוות את הבעיות העיקריות ובחלקן באות כדי להמחיש את הבעיות האפשריות.

10. העקרונות וכמו לעיל בדומה אינם מיוחדים לקרית ארבע בלבד וניתן להחילם על יקובים אחרים הקיימים או שיוקמו באזור.

שכרזאי זיו, סא"ל
הירעץ המייעץ

ז/חי

מדינת ישראל

משרד המשפטים

היועץ המשפטי לממשלה

שמור-אישי

ירושלים, כ"ה תמוז תשל"א
18 ביולי 1971

1431

אל: השר י. גלילי

אדוני השר,

הנדון: מבנה מוניציפלי של קרית ארבע

קיימתי דיון בנדון עם מנכ"ל משרד הפנים ותא"ל ש. גזית וסוכם כדלהלן:

א. כאשר יהיו במקום כ-50 משפחות נפרסם צו של מפקד האזור אשר יכונן ועדה לניהול המקום ויגדיר סמכויותיה.

ב. עד לכינון ועדה כנ"ל מתנהלים ההסדרים במקום עפ"י קביעותיה של ועדת משרד השיכון (בדומה להסדר שהיה בשעתו בכרמיאל).

ג. הצו אשר יכונן ועדה כאמור בס"ק (א) יגדיר את סמכויותיה ואת הכללים לניהול המקום בהתאם לעקרונות המקובלים בישראל בניהול רשויות מסוג זה.

העתק: שר המשפטים

ב ב ר כה,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

מתוך פריטכל סטנוגרפי מפגישה עם

מתנחלי-חברון. - 21.4.71

1. שכון

ראש הממשלה - .... הסדרים של כל מקום צריכים לחול על חברון, ומי שרוצה להשתכן - פונה למשרד השכון. תעבירו את הבקשות למשרד השכון ואלה שירצו להתנחל בחברון - יפנו אל משרד השכון, כמו שעושים בכל חלקי הארץ השונים.

ראש הממשלה - .... אתם מהוים כאן כח-דוחף, ותבוא עליכם ברכה, אבל כאשר זה נכנס למסלול - זה לא צריך להיות דבר נפרד, לפי דעתי. אני חושבת, שעליכם לבקש פגישה עם שר השכון, ולהעביר לו את הרשימות וכל המתנחלים צריכים לעמוד בקשר עם משרד השכון, בכל העניינים השונים, המתעוררים ועולים.

..... היתה לנו שיחה על כך לפני עשרה ימים וסכמנו שכך זה צריך להיות.

המשרד קבל את ההנחייה הזאת, לפיה עליו לנהוג.

2. סטטוס מוניציפלי -

עוזי כהן - ..... היה רצוי שהממשלה תתן לנו סמכות של מועצה מקומית, או ועד מקומי ותהיינה לנו הסמכויות המינימליות לקביעת תקנות ועוד.

ראש הממשלה - ..... ומשרד המשפטים יוכל, אולי למצוא דרך כיצד לעשות זאת, מבלי לעורר רעש בכל העולם.

הרב לוינגר - ..... כך שבדברים מסויימים נעמוד בקשר עם העיריה. מצד שני, לכל העניינים המקומיים יהיה ועד של השכונה. בפקודת העיריות, יש ארבעה סעיפים, המתייחסים לענין זה.

3. בעית הבעלות על הדירות

הרב לוינגר - .....אנו מביאים בזה את בקשת כל המשתכנים, אתם שוחחנו על כך בהרחבה, לפני הפגישה אתם היום, שתיבדק אפשרות, לפיהם יוכלו גם לקנות את הדירות, ולא רק לשכור אותן.

ראש הממשלה - .... את זאת צריך לברר במשרד המשפטים

4. הרחבת מספר יחידות הדיור

הרב לוינגר - .... בענין האפשרות של ההרחבה.

ראש הממשלה - ..... אנו דנו בזה. אמרנו שנלך לזה עם מספר העולה על 250 משפחות. אינני יכולה לומר עתה, אם יהיה זה ריאלי לתכנן עתה חמשת אלפים יחידות דיור, אבל תתקשרו עם משרד השכון ובכל אופן אין אנו חושבים לסיים את הענין ב-250 משפחות בלבד.

ראש הממשלה - ..... אך תוספת ל- 250 - זאת כן. והכתובת היא משרד השכון.

פיתוח כלכלי

ראש הממשלה – ..... יתכן שאם משרד המכחר והתעשיה ורשות ההשקעות יראו, שאפשר לתת להם אותם תנאים של עיירות פיתוח, בלא תנאי של יצוא, כי אז יעודד הדבר אחרים, שילכו לשם.

אין זה חטא אם מישהו יקים שם מפעלים שיעבוד גם ליצוא, ותהיה קצת יותר תעסוקה.

ראש הממשלה – ..... אך ברור שמוכרחים להקים לענין זה איזו רשות.

לשכת השר ישראל גלילי

ירושלים, כ"ג אלול, תשל"א
13 בספטמבר 1971

אל: השר ישראל גלילי
מאת: יוסף שגיא

הנדון: הטכס בחברון

משיחת טלפון עם הרב לוינגר היום, נודעו לי הדברים הבאים:

1. יום ה' 16.9 נקבע כיום כניסת משפחות המתנחלים לדירות אשר בקרית-ארבע.
2. מזכירות המתנחלים החליטה לא לקיים טכס ביום זה וע"כ גם לא הוזמנו אנשים.
3. בכוונתם לערוך טכס רב משתתפים, במתכונת ממלכתית, בתאריך כלשהו בימי חג הסוכות או לאחריו.
4. מאחר ויום ההעברה לקרית-ארבע לא נשמר בסוד, הם אינם מוציאים מכלל אפשרות כי עובדת ההעברה תמצא את ביטויה באמצעי התקשורת - גם ללא יזמתם.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא

13.9.71

אל: השר ישראל גלילי
מאת: יוסף שגיא

יוסקה שרון הודיע באמצעות דובר משרדו לטלויזיה ולרדיו כי הטכס בחברון נדחה.
מבקש מאתנו לבוא בדברים עם ש. אלמוג.
ראש לשכת אלוף פיקוד מרכז, קיבל ממני דיווח על אי קיום טכס בחברון.

יוסיטו

צ'יקגו עם שמואל אלמוש. הוא יצא לכן ש כתב
הרצוג ובטלוויזיה ראו יחד "בטאבי" לסכם שיחתה
יוסי.

12.9.21

אל: מאר שראל לדידי
מאת: ירוס שדיא

ירוסו שרל מרדי כאמצעות רבי שאול פאדידיסו ידידיי כי מצא
בהצרל דרמו.
אבקש מאתך ידרא הרבידו בו ש. אידאר.
ראש ישבו אידי בעלי שרבי, פידי מבוי יבירו כי אי פירו שבו בהצרל.

ירוסאי

ירושלים, ט"ו באלול, תשל"א
5 בספטמבר, 1971

אל: מ. ספיר – שר האוצר
מאת: השר ישראל גלילי

הנדון: קרית ארבע, חברון

הנני להעביר לך את סיכומה של ההתיעצות בראשות ראש הממשלה שנתקיימה ב-2.9.71, בהשתתפותך.

1. הדיון בהצעה על בניית שכונים נוספים ובתכניות הפתוח של קרית ארבע יתקיים תוך כדי דיון בתקציב הכללי, השבועות הקרובים.

2. לתקציב מליון ל' לממש בפועל של החזקה בשלוחת ב'רה (הסמוכה למערת המכפלה).

3. השטח יגודר וייתפש. יוקמו מחנים צבאיים; יוקמו מבנים המתוכננים לקרית ארבע, שנכללו בתקציבים שאושרו.

ב ב ר כ ה

ישראל גלילי
שר

העתק: לשכת ראש הממשלה
לשכת שר הבטחון

TELEGRAMME

1324

יר יר 1010032 48
ירושלים 1100 10 16

השר ישראל גליל משרד ראש הממשלה
ירושלים

10 11:32

הננו חוזרים ומבקשים פגישה דחופה ביחס למעבר לקרית ארבע

מזכירות מתנחלי חברון

TELEGRAMME

52 4111

52.2224

סודי ביותר

דף מס. 1. מתוך 11

עותק מס. 2 מתוך 3.

פרטיכל סטנוגרפי

של התייעצות בנושא יישוב חברון.

חל־אביב, 2.9.1971.

נכחו: רה"מ ג.מאיר, השרים י. גלילי, מ. דיין ז. שרף, פ. ספיר, ח. גבתי.
מר שמריהו כהן (מרכז אזור חברון), תא"ל ש. גזית, סא"ל א. בראון,
תא"ל י. ליאור, מר ש. דינין.

רשמה: ש. יפה.

השר י. גלילי: בחודש מרץ 1970 התקבלה החלטה בממשלה, על בניית 250 יחידות דיור בקרית־ארבע.

באותה הזדמנות פיכמה ראש־הממשלה, כי ייערך תכנון של קרית־ארבע. הדבר צריך להימשך שנה עד שנה וחצי, וכאשר זה יושלם - יובא הענין לדיון ואז אפשר יהיה גם לערער על הענין מלכתחילה.

זה היה בתשובה לבקשתו של השר ברזילי המנוח, היינו: שבהחלטה על 250 יחידות־דיור, בקרית־ארבע עדיין אין החלטה על ענין זה, כעל עיר־רבתי.

בינתיים בונים את 250 היחידות. התכנון המשך. הוא צריך להערך שנה, עד שנה וחצי. כאשר הוא יושלם, יובא הדבר לתכנון בכללותו.

את ההודעה הזאת הביא סגן ראש־הממשלה לכנסת, כתשובה של ראש־הממשלה להצעה לסדר־היום של גח"ל, וכן מסר עליה בועדת חו"ב של הכנסת.

בינתיים, העבודה בחברון נעשתה בקצב קדחתני על־ידי משרד השיכון. כל מהללים את קצב־העבודה ואת יסודיות העבודה שם.

השר ח. גבתי: הערבים אומרים שהיחזו עבודה עצמית במאה אחוז...

תא"ל ש. גזית: לא צריך לפגוע בשמריה, היושב כאן, שגם הוא תרם לזה משהו...

רה"מ ג. מאיר: הוא היה העד לעבודה העצמית שם.

השר י. גלילי: בינתיים נפגשו עם ראש־הממשלה נציגי המשתכנים וגם בתשובה לשאלות ועדת חו"ב של הכנסת - ראש־הממשלה חזרה על דברים שנאמרו במרץ ואמרה, שהחלטה.

גם במשרד האוצר סייעו בנוגע לענין המלאכה. לפני זמן קצר (כשלושה שבועות), בשיחה עם שר השיכון, שמעתי מפיו: א. העבודה של בניני השיכון נשלמה, ואפשר להביא את הדבר לדיון;

ב. היות ונשלמה המלאכה של הקמת אותן 250 יחידות הדיור - לא אם לא תהיה החלטה על המשך, יועבר הציוד הכבד, על־ידי הקבלנים, ממקום זה לאחר, ובעוד שאם תהיה החלטה על המשך הבנייה של יחידות־דיור נוספות, נחסון הבאה מחדש של הציוד הכבד, והפסקה שם שתחול בעבודה, עקב זה.

מאז ביקר גם שר הבטחון במקום, והתגבשו מחשבות, כיצד להמשיך שם את עבודת בנין הקריה.

מצדדים שונים ישנה דרישה, שהממשלה תחליט מה עליה לעשות הלאה. אסתפק עתה בדברי פתיחה אלה. אני ממליץ על המשך פיתוח קרית־ארבע. אני מציע לשמוע גם את משרד השיכון, ואת שר הבטחון, מה המחשבות על דבר התכנון הכולל. בשיחה עם גולדה אמרנו, שלפני שמביאים זאת לממשלה(דבר שחיבים לעשות) ראוי להקדים התייעצות כזאת בינינו כאן.

ישוב חברון.
2.9.71. ת"א.

סודי ביותר

מר שמריהו כהן: קודם־כל, למען ההתמצאות, אסביר את המפה הפרושה בפניכם: ישנו כאן כביש, הבא מירושלים לחברון, והעיר הערבית מסומנת כאן עם מערת המכפלה. אנו בונים את האתר, בתוכו יהיו 250 יחידות דיור וישנו תכנון להקים במקום עד אלף יחידות, על שטח, שהינו תפוס ובו מחנה צבאי. כל השטח המחושב - הינו שטח שנתפס. זה שטח של 350 דונם של שרדה השיכון ועוד 150 דונם של המחנה הצבאי. על שטח זה אפשר לבנות 1700 יחידות דיור, אבל ברובו מצוי עליו המחנה הצבאי.

פיתחנו כאן את התשתית של הכבישים, המים והחשמל והביוב (על כל השטח של 350 הדונם), אבל המחנה הצבאי פיתח את התשתית של עצמו.

רה"מ ג.מאיר: ומה עם אלף היחידות?

תא"ל ש. גזית: עבור אלף־היחידות לא צריך לעשות שום פעולה של תפיסה, הפקעה וכדומה. לא צריך גם להזיז את המחנה ולא להשקיע כסף בתשתית.

מר שמריהו כהן: תכנית המתאר עוברת ברכס לצד חברון ומתקרבת למערת המכפלה. ישנה שלוחת־ג'עברה, שביתו של ראש־העיר נמצא בה. על זה יש תכנון מידי של מספר מוסדות, שאפשר לבנות עליו כבר עתה, כמו מרכזית טלפונים, שלזה ישנו כבר תקציב והתכוונו להתחיל לבנותה. יש תכנון לבניית מלון, וישנו משקיע, הרוצה לבנותו שם. אפשר להקים שם גם תחנת־משטרה וטלביזיה. וכן - משהו כמו אכסניית־נוער, או דבר דומה לזה. את המבנים האלה יכולים להעמיד כבר היום. זה שטח סגור, בחלקו הגדול. גודלו 250 דונם.

רה"מ ג.מאיר: מה פירוש "שטח סגור"?

מר שמריהו כהן: שטח שנסגר על־ידי הצבא.

תא"ל ש. גזית: מבחינה משפטית יש שלושה סוגים של השתלטות צבאית בשטח. הקל ביותר - זו סגירה. השטח סגור והשלטונות הצבאיים יכולים לחייב כל כניסה אליו ברשיון. אנו יכולים לעשות כל מה שאנו רוצים בתחום השטח הזה. השלב השני־תפיסת בכוח כאשר מפנים את האוכלוסיה בשטח ומקנים זכות בשטח התפוס לבנות, לחרוש, להתאמן ולעשות כל מה שרוצים.

רה"מ ג.מאיר: האם בשטח סגור יש משהו?

תא"ל ש. גזית: קצת מטעים וכשש עשר מבנים.

רה"מ ג. מאיר: האם יצטרכו לפנותם?

השר מ.דיין: בשטח המסויים, אם יש שם תושבים?

רה"מ ג.מאיר: כן.

השר מ.דיין: גם מקומות אחרים, שהכרזנו על שטח סגור שם - משמעותו, שהתושבים שם ממשיכים לגור בבתיהם, אלא דרוש להם רשיון לכך. עליהם לקבל רשיון, עם ברצונם לעשות משהו על הקרקע, - במקום סגור או תפוס, אנו צריכים לבוא עם התושב בדברים, לשלם לו פיצויים ולקבל את חלקת האדמה והבית. בשטח סגור לא עושים שום בניה על אדמתו ושום נישול או סילוק, אלא אומרים שיש מצב צבאי ומותר לנו להניג להנהיג שם רשיונות. בפועל - לא הנהגנו שם רשיונות עד עתה.

המחשבה להתרחב עד הנה - זו הצעה, שאני הפטרון שלה, ולא — ואסביר מדוע: זה לא משום שחסר שטח להעמיד עליו עשרים בתים.

רה"מ ג. מאיר: מה השטח הירוק כאן?

השר מ. דיין: כרמים פוריים ויפים מאד. יש שם פארק יפה של גפנים, המיועד מתחילתו, שלא יגעו בזה. הצעתי לא לנגוע בשטח המעובד, שהוא מאד פורה, וזה יהיה סקנדל לגעת בו עכשיו.

[illegible] [illegible] [illegible] [

ישוב חברון. סודי ביותר
2.9.71. ת"א.

השר מ. דיין:

אלך בעקבות הישוב הדליל שישנו שם. יש מספר בתים קטן מאד בשטח הזה. בינתיים איני מציע לבקש לפנותו. אם ירצו למכור - ימכרו ואם לאו - לאו. אולי בנקודה אחת שנרצה להעמיד תחנת אלחוט של הצבא - נעמיד זאת, אבל לנו חשוב להתקרב ככל האפשר למערת המכפלה. לא צריך לגעת בביתו של ג'עברי ולא בשטח המאוכלס שם. לא צריך להתחיל לעשות העברת רכוש והזזת-תושבים שם. היום המצב כזה, ששטח זה עדיין דליל מאד-מאד בתושבים. אבל אני בטוח בחשעים ותשעה אחוזים, שתוך תקופה קצרה, הם יתחילו לבנות שם, על אדמתותיהם. ובקצב רב, ויש בכלל פריחה ופרוספריטי בגדה עכשיו כי יש להם כסף והם מבינים שמקום שיש בו ישוב יהודי, כל דונם יהיה שווה יותר ולא רק זאת, אלא כל בית יהיה מקור-פרנסה. הבונים הם ערבים, הקבלנים ערבים וספקי הבתים ערבים. בעוד זמן-מה לא נמצא את השטח דליל וריק כפי שהינו עתה. עתה הוא גבעה צחיחה. יש כאן דרך וכביש ומספר בתים, אבל זה משהו מינימלי ודליל ביותר. לכן, אני מציע למלא את החורים הללו, את כל המקומות הבלתי-בנויים ולאו דוקא לומר לערבים שיסתלקו ממקום בו יושבים הם.

עתה קל יותר מאשר בעוד חצי שנה או שנה, להתקרב ככל האפשר לחברון. לא הייתי אומר זאת ביחס לשטחים אחרים. התכנון שלהם יוסבר בזה, שעיר גדולה כוללת עוד קבוצות, אבל הן לא תיקבענה באותו קצב, בעוד שאזור רגיש זה - בין מערת המכפלה והישוב היהודי, תוך תקופה קצרה - יהיה פתוח שומם מאשר עתה.

אני מעריך עתה, שאפשר לעשות זאת גם בלי קשיים ומתנגשויות רבות.

על כן, הצעתי שנרחיב את השטח. הוא עכשיו סגור, אבל נעשה כאן שטח חפוש, ונוכל להוציא מהחפיסה אותם בתים, שלא נרצה לחפוש. נבוא במו"מ עם הערבים, שבנו שם בתים. נקנה את האדמה, כדי לבנות עליה, ואם מישהו ירצה לקנות את הבית - יקנה אותו. לא נוציא משם אפילו תושב אחד. נעשה זאת במסגרת צבאית, לצרכים צבאיים, ולא נקים את השיכון האזרחי עכשיו. זה מקום רגיש מאד, אבל תחנת-משטרה בשביל משמר הגבול, והקמת מפקדה שם - לזה יש הצדקה אובייקטיבית. זה השטח הגרוע ביותר מבחינת ההשתלטות על הסביבה שם. אפשר להקים שם תחנת קשר ומשטרה והשטח יהיה מיועד למוסדות ציבוריים.

רה"מ ג. מאיר: לא שיכון?

השר מ. דיין: לא שיכון אזרחי, אלא צבאי בלבד. ועתה - יוכרז על השטח כחפוש, לנהל מו"מ על רכישת הקרקעות ותשלום פיצויים. אם זה ילך - מה טוב ותהיה זו הצלחה גדולה. אם לא - נשקול מחדש מעשינו.

בשטח שחופסים אותו - נבנה, נכריז עליו כשטח צבאי, נגדר ונבנה בו בנינים צבאיים.

רה"מ ג.מאיר: אני מבינה שדובר כאן גם על מלון.

השר מ. דיין: יכול להיות שנגיע גם למלון, אחר שהכל יגמר.

הצעתי ללכת שם באמצעים צבאיים, אבל רק לצרכים צבאיים. אי-אפשר לומר שצריך לבנות מלון לצרכים צבאיים. אפשר לומר, שזו גבעה, השולטת על השטח. יהיה שם מחנה של משמר הגבול, עם בנין למפקדה שלו, ובנין לקשר ועליו כמה אנטנות. יהיו שם שלושה-ארבעה בתים ומי שירצה למכור את הקרקע שלו שם או להחליף אותה - בבקשה. אני רואה זאת שעת-כושר מבחינת מצב-הרוח וגם משום שהבעייה היא להתקרב ככל האפשר למערת המכפלה. בעוד שנהאו שזים יצלולים הערבים לבנות בתים בשטח ואז יהיה זה קשה יותר.

ישנה מחשבה, שהמרחק שיצרכו לעבור יהודים מביתם למערת המכפלה יהיה ככל האפשר קטן יותר ולא יצטרכו לעבור את כל העיר הערבית, כדי להגיע לשם.

זה הדבר שאני רואה אותו דחוף ביותר. אם זה יהיה ונגמור זאת בשלום - אחר-כך אפשר יהיה לעסוק גם בדברים אחרים, ויש להמנע מלעורר עתה, בבת-אחת, רעש מעבר לזה.

השר י. גלילי: זה לא במקום בנייה נוספת בקרית-ארבע?

השר מ. דיין: אבל במקום תפיסה נוספת עתה של שטחים, אפילו בגוש עציון, ויקח לנו הדבר חצי-שעה לנהל מו"מ על כך. אם נבוא להר חברון ונגיד שאנו רוצים כרמים שלהם, חלקות ובתים - זה ענין אחר. אבל לבנות בשטח תפוס, בו שולמו הפיצויים - זאת אפשר לעשות. יכולים גם לתת להם את המחנה הצבאי ולהעביר אותו לגבעה החדשה ולתת לשרף את שטח המחנה, שיבנה עליו, אם זקוק הוא לזה.

רה"מ ג. מאיר: עדיין אינו זקוק לזה.

מר שמריהו כהן: תכנית הבניה: יש כביש אחד, מפוטל מאד, והוא מוביל לקרית-ארבע, וזה כביש יחיד. אנו מציעים לכוון כביש xxxxxxx ראשי, שיעשה תיקון לגבי ההצעה שהוצעה כאן קודם לכן, לגבי שלוחת הגיעברה.

הכתמים הצהובים במפה, אלה שכונות, שהן מתשע-מאות יחידות עד שלושת-אלפים יחידות. זו תכנית-מתאר לחמשים אלף תושבים. החלק הזה מתווה לעתיד הרחוק.

אך באזור זה יש התחלה של מרכז-עירוני, שמתכוונים לפתחו והכתמים האפורים מיועדים לבניית מרכז עירוני מעורב, עם יחידות בינוי. הוא מיועד לשרת את קרית-ארבע, וגם את חברון. על כן, המיקום שלו בתוך הגאי הזה.

בכתם הסגול יש שטח של שבעים דונם, בו התחלנו לבנות אזור תעשיה. בשלב זה - חמשת אלפים מטרים מרובעים, של חברת מבני-תעשיה ויש גם משקיעים פרטיים בזה. הם החלו כבר בהכנות לבנייה. כל זה - מתחת למחנה הצבאי.

בעצם, זה אזור מיועד למלאכה והוא במקום קטן מאד. אין אפשרות להתפשט שם. יש כאן בתים של העיר חברון. אנו מדברים על אזור-תעשיה בעתיד, שמציעים לשחרר שטח של מאה דונם, שנוכל להעמיד אילו תעשיות רציניות יותר שם, ויש פניות בקשר לזה.

על כל פנים, זה מחייב שבגבעה זו יהיה איזה שהם מתקניצבאיים, בין אם יהיו שייכים למחנה זה או אחר. הבתים הצהוב התחתון - זה שטח תפוס. היתר - בחלקו סגור, אך לא כולו.

גודל היחידה של 250 משפחות הוא בעצם הרבה מהחלמקובל מבחינה זו, שצריך לחשוב שלגבי גודל של בית-ספר יסודי, שרותים, חנויות, בית-עם ודברים דומים. כל זה אינו קיים עתה לגבי התושבים הללו, כי ליחידה של 250 משפחות אי-אפשר לבנות כל כך הרבה מוסדות-ציבור ולהבטיח להם שרותים ברמה קהילתית מקובלת.

אם צריך להמשיך ולבנות, צריך לבנות סביב הקריה הנוכחית, כדי להבטיח להם את השרותים הדרושים במקום.

השר פ. ספיר: איני רוצה להתייחס לגופו של ענין, אלא לתת לזה רקע עצוב, שאינו שייך לענין עצמו.

הערה מוקדמת: הייתי גם שם וגם בחצר ליד המשטרה או הבנין של הצבא. אני רוצה לקבוע, שפרט למנהלים יהודים - אין שם עבודה יהודית בעד אגורה אחת. יש שם נגריה, שעובדים בה ערבים. יש מסגריה, בעיר חברון, שעובדים בה ערבים. מה חושבים לעשות אלה שנרשמו שם לדיור, אותם 250 איש, איני יודע. ודאי תהיה שם ישיבה ובית-כנסת... אך לא לזה התכוונתי כאשר אמרתי, שאני רוצה להעיר על דברים אחדים.

היום קבלתי את הזעזוע השני שלי, בהקשר לתקציב המדינה. ישבנו עם אשי הבטחון ואחר-כך עם עצמנו, ביניינו, ויש לי הרגשה, שעומדים אנו בענין התקציב בפני התמוטטות מוחלטת. כאשר הדברים מתקשרים זה בזה - אני פשוט איני בטוח אם יהיה לנו תקציב השנה; איני מדבר עתה על כך - מה חושבים האנשים במשרדים השונים, אבל מה שיש לעומת מה שחושבים המשרדים ברצינות - בין לזה - ההפרש הוא בשיעור 2.5 מיליארד לירות.

ישוב חברון.
2.9.71. ת"א.

סודי ביותר

השר פ. ספיר:

אפשר לומר שמי שחסר לו סכום של 2.5 מיליארד לירות - יכול באותו מחסור להוסיף עוד הוצאה של בניית 250 יחידות דיור. גם אני חושב, שאפשר לבנות שם מהר, כמו במקומות אחרים בארץ. אבל שמעתי מספרים על אותם 250 יחידות דיור. הטילו זאת על משרדים, שישאו בהוצאה זו, ואיני יודע אם אמנם נתנו או לא נתנו לזה כסף. על כל פנים, זה עלה פי שנים מהתכנון, עליו דובר.

אני חושש תמיד שאני מגזים, אבל כנראה שהפעם - איננני מגזים.

שרף מסכים ממונה על זה ואני יודע זאת, ואני רוצה לומר שראש-הממשלה יודעת עתה לחופש, והפעם אנו רוצים דיון חפוז, לא שנותנים אנו תקציב, והממשלה דנה ומוסרת זאת לועדת-שרים לענייני כלכלה, אלא זה יבוא לממשלה בשבועות הקרובים, בניגוד למקובל- ואנו עומדים בפני קטסטרופה מוחלטת, לדעתי, מבחינה כספית ומבחינת ההתפוררות המוחלטת המתפתחת כאן.

יש שלוש אפשרויות. איני מציע אחת מהשלוש עכשיו, אבל או שנמצא את הסכום של שנים וחצי מיליארד לירות. חשבנו בזמנו שזה סכום של שני מיליארד ומאה וחמשים מיליון לירות. אחרי הסברה של אנשי הבטחון - זה מגיע לסכום של שני מיליארד 650 מיליון לירות.

אחר שעומדים לגבות מסים גבוהים יותר מאשר בשנה זו, ואיני מדבר על כך, שאין איש ונואם וכותב שאינו דורש קיצוץ בתקציב, וועדת הכספים וכל ועדה אחרת מחבטאת כך, ואמרתי לכולם - אדרבא! אבל הם לא מסתפקים בזה שראו אותי ביום ראשון משעה חמש עד שמונה בערב, וכתבו מאמרים בעתונות, והופיעו מאמרים ראשיים, ואיני רוצה להיכנס עתה לפרטים - וכזה המצב. אפשר להוסיף עוד לסכום זה של 2.5 מיליארד לירות, וזה אינו משנה. יש שלוש אפשרויות.

אחת מהן היא - או שהמשרדים יורידו את הסכום הזה מתקציביהם, ואז יאמרו שזו קטסטרופה בעבודתם, וזה משנה כל מערך העבודה שלהם, או שלא יהיה בכלל תקציב.

איני אומר זאת, כדי להודיע שעוזב אני את תפקידי, ואחר יעשה במקומי את התקציב, אבל איני רואה שיהיה תקציב למדינה, ואני אומר זאת במלוא האחריות.

מה שהשגנו השנה, ואפילו נלך לתקציב נוסף של שנה זו, לאשרו בכנסת, - הרי גם בכנסת וגם בעתונות כותבים כולם, שהטון והמלה הם עתה בידי האוצר.

אני רוצה להציע, שאם מדובר עתה על 750 יחידות - -

רה"מ ג.מאיר: מדובר עתה על 250 יחידות.

השר פ. ספיר: סם כך, זה 15 מיליון או 12.5 מיליון לירות?

השר ז. שרף: כמעט 19 מיליון. אבל מתעוררת בעייה, כי אם נגיע ל500 יחידות דיור, נהיה מוכרחים לבנות שם בית-ספר, גן-ילדים, מעון-ילדים וכו'.

השר פ. ספיר: זה כלול בסכום של 19 מיליון לירות?

השר ז. שרף: לא.

השר פ. ספיר: פירוש הדבר, שדירה זו שעולה 75 אלף לירות - כמה תעלה למעשה?

השר ז. שרף: מחיר הדירה מתקרב באמת לסכום של 75 אלף לירות.

רה"מ ג. מאיר: מה גודל הדירות האלה?

השר ז. שרף: יש בנות שלושה וארבעה חדרים, כלומר - הגודל נע בין 84 ל-86 מטרים מרובעים.

השר פ. ספיר: בסכום של 75,000 לירות אנו משכנים 4 זוגות צעירים, שמקבלים מהם את מחצית הסכום בכסף מזומן.

בסופו של ענין ברצוני לומר, שידונו על זה כאשר יראו את כל השבר בכללותו. בעיני זה האסון הגדול ביותר שראיתי, שלקאת קריאה שניה, אחרי הדיבור עם אנשי הבטחון, הם מעלים את המחירים. אך זה אינו אמור רק בבטחון, ואני מציע שהפעם זה ילך מהר: התאריך צריך

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

יישוב חברון.
2.9.71. ת"א.

סודי ביותר

השר פ. ספיר:

אפשר לומר שמי שחסר לו סכום של 2.5 מיליארד לירות - יכול באותו מחסור להוסיף עוד הוצאה של בניית 250 יחידות דיור. גם אני חושב, שאפשר לבנות שם מהר, כמו במקומות אחרים בארץ. אבל שמעתי מספרים על אותם 250 = יחידות דיור. הטילו זאת על משרדים, שישאו בהוצאה זו, ואיני יודע אם אמנם נתנו או לא נתנו לזה כסף. על כל פנים, זה עלה פי שנים מהתכנון, עליו דובר.

אני חושש תמיד שאני מגזים, אבל כנראה שהפעם - איננני מגזים.

שרף ממונה על זה ואני יודע זאת, ואני רוצה לומר שראש-הממשלה יוצאת עתה לחופש, והפעם אנו רוצים דיון תכוף, לא שנותנים אנו תקציב, והממשלה דנה ומוסרת זאת לועדת-שרים לענייני כלכלה, אלא זה יבוא לממשלה בשבועות הקרובים, בניגוד למקובל, ואנו עומדים בפני קטסטרופה מוחלטת, לדעתי, מבחינה כספית ומבחינת ההתפוררות המוחלטת המתפתחת כאן.

יש שלוש אפשרויות. איני מציע אחת מהשלוש עכשיו, אבל או שנמצא את הסכום של שנים וחצי מיליארד לירות. חשבנו בזמנו שזה סכום של שני מיליארד ומאה וחמשים מיליון לירות. אחרי הסברה של אנשי הבטחון - זה מגיע לסכום של שני מיליארד 650 מיליון לירות.

אחר שעומדים לגבות מסים גבוהים יותר מאשר בשנה זו, ואיני מדבר על כך, שאין איש ונואש וכותב שאינו דורש קיצוץ בתקציב, וועדת הכספים וכל ועדה אחרת מתבטאת כך, ואמרתי לכולם - אדרבא! אבל הם לא מסתפקים בזה שראו אותי ביום ראשון משעה חמש עד שמונה בערב, וכתבו מאמרים בעתונות, והופיעו מאמרים ראשיים, ואיני רוצה להיכנס עתה לפרטים - וכזה המצב. אפשר להוסיף עוד לסכום זה של 2.5 מיליארד לירות, וזה אינו משנה. יש שלוש אפשרויות.

אחת מהן היא - או שהמשרדים יורידו את הסכום הזה מתקציביהם, ואז יאמרו שזו קטסטרופה בעבודתם, וזה משנה כל מערך העבודה שלהם, או שלא יהיה בכלל תקציב.

איני אומר זאת, כדי להודיע שעוזב אני את תפקידי, ואחר יעשה במקומי את התקציב, אבל איני רואה שיהיה תקציב למדינה, ואני אומר זאת במלוא האחריות.

מה שהשגנו השנה, ואפילו נלך לתקציב נוסף של שנה זו, לאשרו בכנסת, - הרי גם בכנסת וגם בעתונות כותבים כולם, שהטון והמלה הם עתה בידי האוצר.

אני רוצה להציע, שאם מדובר עתה על 750 יחידות - -

רה"מ ג.מאיר: מדובר עתה על 250 = יחידות.

השר פ. ספיר: טם כך, זה 15 מיליון או 12.5 מיליון לירות?

השר ז. שרף: כמעט 19 מיליון. אבל מתעוררת בעייה, כי אם נגיע ל500 יחידות דיור, נהיה מוכרחים לבנות שם בית-ספר, גן-ילדים, מעון-ילדים וכו'.

השר פ. ספיר: זה כלול בסכום של 19 מיליון לירות?

השר ז. שרף: לא.

השר פ. ספיר: פירוש הדבר, שדירה זו שעולה 75 אלף לירות - כמה תעלה למעשה?

השר ז. שרף: מחיר הדירה מתקרב באמת לסכום של 75 אלף לירות.

רה"מ ג. מאיר: מה גודל הדירות האלה?

השר ז. שרף: יש בנות שלושה וארבעה חדרים, כלומר - הגודל נע בין 84 ל-86 מטרים מרובעים.

השר פ. ספיר: בסכום של 75,000 לירות אנו משכנים 4 זוגות צעירים, שמקבלים מהם את מחצית הסכום בכסף מזומן.

בסופו של ענין ברצוני לומר, שידונו על זה כאשר יראו את כל השבר בכללותו. בעיני זה האסון הגדול ביותר שראיתי, שלקאת קריאה שניה, אחרי הדיבור עם אנשי הבטחון, הם מעלים את המחירים. אך זה אינו אמור רק בבטחון, ואני מציע שהפעם זה ילך מהר: התאריך צריך

ישובת חברון. סודי ביותר
2.9.71. ת"א.

השר פ. ספיר:

צריך להיות 30 באוקטובר. כדי שנוכל להציע משהו - אולי נצטרך לשבת פעמיים-שלוש, ואיני יודע אם לא בימים אחרים, מלבד ימי-ראשון.

עלינו לבדוק מה זה אומר באינדקס ומה באמצעי-תשלום. באינדקס זה - 20%, בשנה הבאה, לעומת 8%. וזה כמו מים הפורצים סכר והסכר כולו הולך עם זרם המים ונסחף.

אני מציע, אם אפשרי הדבר, וזה אינו מוכרח להיות היום, שנשב על הענין הזה ונדון בו.

איני מכיר את הפעולה. ידעתי למה נגיע, אבל שמאי האמנתי, שזה יהיה כעבור שנתיים ולא עתה. אני מקווה שרשמת, בפרטיכל (פונה אל הקצרנית) שכאשר יכריזו עלי כעל פושט-רגל הגדול ביותר במדינה, שיהיה רשום מה שאמרתי במקרים כאלה, איך זה הגיע לכן...

השר ח. גבתי: אולי תגיד על מה עלינו להחליט עתה?

השר ז. שרף: אומר מה ההבדל בין ההחלטה היום ובנובמבר. ההבדל הוא, שהיה טוב לצאת עם היסודות לפני העונה של הגשמים הגדולים לפחות בחלק מהעבודה (כוונתי לתכנית 250 היחידות).

השר ח. גבתי: כלומר, הכפלת קרית-ארבע. ואז יקראו לזה - קריית-שמונה...

השר ז. שרף: אבל פרט לקושי זה - אין הבדל לגבי ההחלטה, אם תתקבל ב-2 בספטמבר או ב-2 בנובמבר, או ב-10 בנובמבר. זה קשה, אבל אין זה אומר, שבנובמבר לא יוכלו להמשיך בעבודה, כי 250 אלה ייגמרו עד חודש מאי.

רה"מ ג. מאיר: אמרו לי דבר נוסף, שאם לא מחליטים עתה, אזי הקבלנים הולכים הביתה עם כל הציוד הכבד שלהם.

השר ז. שרף: אשר לקבלן אחד - אנו רוצים שילך הביתה, כדי לחזק את הבנייה בירושלים גופא. הקבלן הערבי לא יברח לנו, יש שם שלושה קבלנים - מהם שניים יהודים ואחד ערבי. הערבי לא יברח לנו והוא מאד שבע-רצון ומוכן כל ימיו לעבוד בקרית-ארבע... הצעתי לו עבודה בירושלים ואמר, ששם אינו רוצה לעבוד, כי יש במוח לאומי ומס אחיד בעוד שבחברון כל זה אינו קיים...

רה"מ ג. מאיר: ובכל זאת - זה עולה לאמעט.

השר ז. שרף: כי זו בנייה טובה מאד והתשתית עולה הרבה כסף. התשתית לאלף יחידות-דיור עלתה ששה מיליון לירות וזה כולל מיליון וחצי לירות - העברת חשמל מירושלים לחברון. 250 היחידות עלו 72 אלף לירות כל דירה, כולל התשתית. כלומר, בלי התשתית עלתה כל דירה 66 אלף לירות. לאותן 250 יחידות נרכש בנין, מערבי שעזב אותו ומתקינים אותו כבית-ספר שיהיה מוכן לפני ראש-השנה וייפתחו בו הכיתות הדרושות.

במידה וגגיע ל-500 יחידות דיור - יהיה צורך לבנות שם בית-ספר ומבני-ציבור אחרים, וזה מצטרף לסכום גדול של כסף. זה יכלול בית-ספר, גן-ילדים, מוסדות-נוער, מרפאה, מרכז מסחרי, מכבי-אש, מגן דוד אדום, מרכז ספורט וכו'. כל זה מצטרף לסכום גדול של כסף. זה לא כלול בתשתית, אלא בתשתית חברתית. הכביש יעלה מיליון וחצי לירות.

רה"מ ג. מאיר: כמה יעלה כל זה יחד?

השר ז. שרף: מדובר על סכום של 23 מיליון לבנייה, עם מוסדותציבור. מיליון וחצי - הכביש.

השר מ. דיין: אני רוצה להציע משהו: אני מציע, בנושא אחד לקבל החלטה עכשיו, ולו היה שולחן זה רואה עצמו מוסמך ורוצה לקבל החלטה זו - הייתי חושב שזה טוב וזה ביחס לשלוחה:

סודי ביותר

יישוב חברון.
2.9.71. ת"א.

השר מ. דיין:

מבחינה כספית, המכסימום שזה צריך לעלות אינו עולה על מיליון לירות, כלומר: הפיצויים שצריך יהיה לתת לערבים, ומספר מבנים עם גידור ותקנון הדרך.

נניח שיחליטו לא לבנות אף בית אחד נוסף בקרית-ארבע. לדעתי, את השלוחה הזאת יצטרכו לקחת. היא לא קשורה בתוספת של עוד 250 יחידות לקרית-ארבע. יתר על כן, אניחושב, שטוב שפילו להפריד בין שני הדברים. לא הייתי מרשה לעצמי ליזום דחייה במועד החלטה על 250 הבתים, אבל אני הייתי שמח לעשות את הדבר, בלי להפנות את תשומת הלב לשם. היינו מעניקים לעצמנו הזדמנות לסיים את בעיית הגבעה הזאת בשקט, כי זה החלק הרגיש ביותר שם. גם עתה איני אומר, שזה ילך בקלות וטוב. יתכן שכאשר נתחיל להיכנס למו"מ - תקום צעקה ונגיד, שזה לא כדאי לנו. אבל אם זה ילך, אזי הסיכוי שזה ילך בסדר, אם יהיה ככל האפשר פחות רעש סביב הענין וזה ייעשה במסגרת צבאית, וזה ייראה כנושא צבאי. אילו היה זה באמת -באמת דרוש לבטחון, כי אז , על-סמך כל-מיני החלטות-ממשלה קודמות - יכולים היינו לעשות זאת. אבל זה לא דרוש לבטחון, אלא הבטחון הוא אמצעי לקבל את האזור הזה. אבל הוא יצטרך להעשות כדבר בטחוני, לתקופה ארוכה של שנה או שלוש. נקים שם מוסדות בטחוניים ובמשך הזמן יעשו שם דברים נוספים; על כן, הייתי מבקש שיאשרו את הענין של השלוחה ונהל על כך מו"מ עם מי שצריך. מבחינה כספית - הדבר הזה לא כבד. נניח אפילו שכמעט ואין כסף בידינו: הפיצויים עצמם יעלו בערך 30-50 אלף לירות. אם לא ירצו למכור את הבתים - נקים אחר-כך גדר ונקים בתוך השטח בנין כזה או אחר.

אם זה יידחה, אזי יהיה אחר כך קשה ותקום צעקה והתעוררות פוליטית בקרב הערבים והדבר יהיה קשה יותר; במידה ונביא זאת לדיון בממשלה - הדבר יתפרסם בעתונים ותהיה סביב זה התעוררות ודיונים ציבוריים, ואז יהיה קשה יותר לבצע את הדבר, מאשר בתקופה בה אפשר לא לדבר על כך ולא לדון בהרחבה.

יבוא לשם גנדי ויאמר, שהוא רוצה להקים את הממה של משמר-הגבול בבנין כזה או אחר, ואז ייכנסו לשם, במידה והכל ילך למישרים.

לכן, את הענין של השלוחה אינני מציע לדחות, כי מהותית אין הוא קשור לענין התקציב. גם אם יוחלט לא להרחיב את קרית-ארבע, צריך לעשותזאת, וזה אינו כרוך בעול כספי מיוחד וקובע, וזה מרכז שנראה לי, שהוא חיוני גם לקרית-ארבע הקיימת.

את השלוחה הזאת , שהיא הקשר למערת המכפלה, לדעתי צריך להבטיח ולקיים בידינו.

השר י. גלילי: אני משוכנע שמכל תקציב שיהיה - נאשר בנייה של 250 יחידות נוספות לפחות, בקרית-ארבע. אני אומר זאת מכוח האינדיקציות של מי שמכיר את עצמנו, כי אין הגיון להישאר במסגרת של 250 היחידות, עליהן הוחלט . ורצון הציבור, שחמך בצעד זה שעשינו - יש לו הגיון.

לא הייתי ממליץ בטופה של ישיבה זו (גם ללא דברי ספיר) שנביא זאת לממשלה להחלפה, את ענין האישור הכולל של התכניח כולה, לרבות תפיסת הגבעות הנוספות וההשקעות הגדולות הכרוכות בדרך המורחבת. גם אלמלא שמעתי את דברי ספיר - הייתי מציע ללכת בענין זה בהדרגה, שכוללת בנייה של עוד 250 יחידות בסמיכות בשטח ציבורי, לרבות מוסדות-הציבור והתקדמות בשלוחה המקרבת אותנו למערת-המכפלה, בקצב פרופורציונלי לענין ההתישבות בכלל, ובהתאם למצב המדינה,-זה קצב ראוי לשבח, אם גם רוצים היינו ממדים נרחבים יותר של פעילות.

אם זאב אומר, שההפסד שיהיה כר ך בדחייה-ההחלטה אינו משמעותי - -

השר ז. שרף: ישנו הקושי של תקופת הגשמים.

ייישוב חברון.
2.9.71. ת"א.

סודי ביותר

השר י. גלילי: איני מתנגד לדון על כך במסגרת התקציב הכולל. אבל נראה לי, שהפסד של עונת הבנייה הקרובה - הוא הפסד, שלא הייתי רוצה שנעמוד בו. סוף-סוף, מבחינה עקרונית, יוחלט על המשך הבנייה שם. בזה אני בטוח.

א. אני תומך בהצעה, שנקנה לנו אחיזה בגבעה, לא שיכון אזרחי, ונקבע עובדות של התקרבות אל מערת המכפלה, שמונעת גם בנייה ערבית שם. לפי הידיעות שהגיעו אלי, יש גם סימנים של בנייה ערבית שם, שנראים כבר עתה.

מר שמריהו כהן: בשבוע שעבר נראו כבר קירות וגגות.

השר י. גלילי: אם יהיו בזה קשיים, נשוב לדון בכך פעם נוספת.

רה"מ ג.מאיר: האם הם יכולים לבנות שם ללא-רשיון?

תא"ל ש. גזית: קודם-כל, זה על קרקע שלהם והרשיונות הם ממשם עיריית חברון. אמנם, יכול אני להתערב ולאסור את הבנייה שם, אם רוצה אני בכך, אבל זה כבר חלק של מימוש הסגירה, שעד היום לא עשינו זאת.

רה"מ ג.מאיר: כאשר אומר אתה "מיליון לירות" -

השר מ. דיין: זה כולל את המבנים?

תא"ל ש. גזית: זה יכלול שני דברים: ~~אחד~~ אחד, שאינו במיליון, זה אותה מרכזיה, שיש לה תקציב במילא, וצריך להקימה באיזה מקום; מרכזיה של משרד התקשורת, המחוכננות לקרייה בחברון, ויש לזה תקציב

רה"מ ג. מאיר: האם יש לזה תקציב?

השר פ. ספיר: פורמלית - יש. שר התקשורת בא ואמר לי, שהוא שופך את מרי-לבו ועצבותו, על שחסר לו סכום של 35 מיליון לירות. לכן, פורמלית - זה אינו סותר האחד את השני, ויש לו, לכאורה, סכום של 2.5 מיליון לירות תקציב לבניית מרכזיה, ויחד עם זאת חסר לו התקציב בשיעור 35 מיליון לירות..

רה"מ ג.מאיר: מה פירוש הדבר, שחסר לו תקציב? האם אלה דברים שהיו או לא היו בתקציב?

השר פ. ספיר: זה חמר הדברים, שלדעתו של יו לעשותם, וזה כולל מרכזיה בסכום של 2.5 מיליון לירות, וכפי שמבין אני - סכום כזה מעיד על מרכזיה על אלפי קווים ולא מאות בלבד.

מר שמריהו כהן: זה בעיקר בשביל חברון וגוש עציון, בנוסף על קרית-ארבע.

השר מ. דיין: אם יבנה זאת, אנו יכולים להקים זאת תחת כנפי-הצבא, והסכים שלבנין הזה יהיה אופי צבאי. זה בשביל העיר חברון והסביבה, ודאי שרשת הטלפתים עולה שם יותר מהבנין עצמו, וכך גם בענין הטלביזיה, כי זה המקום הגבוה ביותר בסביבה, ועל כן רוצים, ודאי, להתקין את מתקני-הטלביזיה דוקא שם. זה אינו עומד בסתירה לאופי הצבאי של המקום, ואפשר לעשות זאת תחת כנפי-הצבא.

תא"ל ש. גזית: לגבי האופי הצבאי - ~~זאת~~ - יש שתי נקודות, ובאחת אפשר להקים מרכזיה-טלפונים ובשני - מוסך צבאי, והיה נוכחות צבאית-פיסית בשטח.

השר מ. דיין: כדי שהם לא יבנו הלאה, ונוכל לנהל מו"מ על כל קרקעות שם, עלינו לומר, שאנו צריכים את הגבעה לצרכים צבאיים. אם נרחיב שם את מטה משמר הגבול, הגבעה כולה קטנה היא, וזה מתקבל על הדעת, שנרצה את כל הקרקעות לידנו. ~~אנחנו~~ שיקום שם בנין אחד או שניים בתקופה הקרובה, ויהיו שם. כאשר יהיה תקציב השנה הבאה - נראה מה אפשר יהיה לעשות הלאה.

השר ח. גבתי: אני תומך בהצעה להבטיח את השלוחה הזאת, שלא נעמוד אחר-כך בפני זה, שנהלוש שערותינו על שבזמנו לא דאגנו לכך.

יישוב חברון.
2.9.71. ח"א.

סודי ביותר

השר ח. גבתי:

אך בקשר להמשך הבנייה - איננני בעד זה שנחליט לפני שיהיה הדיון על התקציב כולו. יתכן, ואני מאמין שנחליט, אבל טוב שנחליט תוך ידיעה של התמונה הכללית ומתוך שיקול האפשרויות השונות.

אני רוצה שנדע גם כמה זה עולה לנו, לא מבחינת הכסף, אלא על מה עלינו לוותר בשביל לבנות זאת. אם עומדים עתה, כמה שבועות לפני הדיון הראשון או השלמת התמונה הכללית משטח הכספי, לא מתקבל על דעתי, שנחייב כבר עתה את עצמנו בזה, ש בעוד שלפי התיאור הכללי, יתכן שנצטרך לשקול היטב אם הצרכים או העדיפות של הדברים מאפשרתלנו, או תאפשר המשך הבנייה כבר בשנתהתקציב הבאה. אבל נראה זאת ונעשה זאת מתוך ידיעת התמונה בכללותה, ולא כשהיא מקוטעת ולא ברורה.

רה"מ ג. מאיר: 250 היחידות שבנייתן מסתיימת עתה, - האם הרישום לכל הדירות האלה מלא?

מר שמריהו כהן: יש יותר פניות מאשר יחידותדיור.

רה"מ ג.מאיר: אנשים שפנו ואושרו ונכנסים לבנינים?

מר שמריהו כהן: עדיין לא אושרו, אבל פנו יותר מ-250 משפחות, ואם איני טועה המספר הגיע ל-260 פונים.

השר ז. שרף: הודענו לזוגותצעירים בירושלים, שקבלו תשובה שלילית על בקשות אחרות, שיוכלו לקבל שם דירות, ופנו שבעים מאלה והודיעו שהם מוכנים לשבת בחברון (מתוך ה-700 שנענו קודם לכן בשלילה).

מר שמריהו כהן: מדובר בדירות בנות שלושה חדרים, בשטח כולל של 75 מטרים כל דירה.

השר ח.גבתי: המשתכנים אינם משתתפים בשום דבר?

השר ז. שרף: שם ניתן הכל בשכירות. איננו יכולים למכור שם דירות.

השר פ. ספיר: כמה יעלה שם שכר הדירה?

השר ז. שרף: בשנה הראשונה - זה יהיה תלוי בגודל המשפחה. הממוצע הוא 150 ל"י לחודש.

השר פ. ספיר: האם הדירה עולה שבעיסוחמשה אלף לירות - השיעור של הרבית כאן הוא לאיותרמ-2¼4 אחוזים.

השר ז. שרף: זה קצת יותר גבוה משכר הדירה שמשלמים בשיכון עמידר.

השר פ. ספיר: באמת לא נעים לי: אמר כאן גלילי, שבכל תקציב יוחלט על סכום של 25 מיליון לירות להשקעה בתכנית זו. האם מותר לי לדעת כמה עולה שם המחנה? העלינו את המחנה הזה, כדי שאפשר יהיה להקים שם אתהישוב הזה.

תא"ל ש. גזית: 8 מיליון לירות.

מר שמריהו כהן: סכום זה אינו כולל את המבנים הניידים שהוקמו שם.

השר פ. ספיר: מספיק שחור לי גם בלי זה... אני זכרתי שדובר בזמנו על סכום של 4 מיליון. בזמנו אמרו, שזה יעלה כך. עכשיו נאמר שזה עלה 8 מיליון. אני רוצה לומר בזה, שצריך שיהיה ברור כיצד מגיעים לקטסטרופה ופשיטת-רגל. 8 מיליון לירות עלה המחנה; 23 מיליון לירות - השלב הראשון; לפי דברי שרף - 31 מיליון לירות עלה עד עתה. עכשיו אומר גלילי, שאין ספק שנשקיע בזה עוד 25 מיליון לירות. יחד זהיגיע ל-53 מיליון לירות. נכון, שכל דבר שווה סכום של 53 מיליון לירות, אך השאלה כמה דברים אפשר לעשות בסכום זה של 53 מיליון לירות...

השר י. גלילי: קראתי את הסנסציה של המאה - מאמר של הדה בושס על פנחס ספיר.

השר פ. ספיר: אל תסטה מהדבר הטראגי עליו מדברים אנו עתה...

היתה אצלי משלחת, כדי לדון על יובל ה-25 לקיום המדינה, כדי שאפשר יהיה

ישיב הברון.
2.9.71. ת"א.

סודי ביותר

השר פ. ספיר:

להתחיל בהכנות ראשונות לקראת ביצוע התכנית. מדובר בחצי מיליון לירות בלבד, כהתחלה.

אחר-כך היתה משלחת מכובדת שלך, בראשות קארל. אתו בא אהרן קציר ופרופ' פראוור. אני נזכר בספרים על הצלכנים, כאשר רואה אני את פראוור וזה מוסיף להרגשתי הטובה...

אהרן קציר יודע לשיר ממש, וגם כאשר מדבר הוא על כסף, אם כי אינו מבין בכסף. והיה של ויגאל אלון עם עוד קבוצת אנשים, והם רוצים קרן למחקר. הם אינם רוצים להיות לויים באמריקה, כאשר דרוש להם כסף למחקר. הם צריכים כסף גם למחקר עצמאי שלהם. כל הדברים האלה, - אין להם מקום בשום תקציב, לא בזה ולא בזה של השנה הבאה.

ועכשיו מדברים על חמשים מיליון לירות לחברון, לפיתוח המקום. אני חושב, שכל זמן שאנו נושמים - לא נחליט, אבל זה יהיה מחוסר כל פרופורציה: את ה-260 סוף-סוף יתנו. הם צריכים להבטיח לשרף 150 לירות שכר דירה לחודש. איני בטוח אם יכול הייתי אני לשלם זאת, לפי המקובל בישראל, ולא באמריקה. באמריקה משלמים שלושים אחוז מהמשכורת כשכר דירה. האמינו לי, שהם לא ישלמו כלום, ואולי רק הזוגות הצעירים ישלמו זאת.

רה"מ ג. מאיר: ניתן להם להיכנס לדירות בחינם?

השר פ. ספיר: הם ייכנסו ואולי יחתמו על שטרות ובעוד שנתיים תשלחי לבקש את החשבון - כמה שלמו ותראי אם איני צודק. יש כאלה בעמידר, כמה רבבות קליינטים כאלה, שאינם משלמים ושרף יכול לומר לנו על כך משהו.

השר ז. שרף: מתוך מאה ועשרה אלף - לא משלמים בכלל קרוב לשלושים וחמשה אלף. ארבעים אלף משלמים עם הנחה של 30%-35%.

השר פ. ספיר: איננו מקבלים גרוש אחד בעד אותם 110 אלף.

השר מ. דיין: אם אלה העסקים הקונסטרוקטיביים שלך - מוטב להוציא זאת על xxxxx בטחון...

השר פ. ספיר: אני מכיר לפחות שנים-שלושה שרים, האומרים: לבטחון ספיר נתן את הכל, והוא חייב לתת גם לנו 200-300 מיליון לירות. וזה הרציונלי והאי-רציונלי גם יחד.

אני מדבר על דברים שאני יודע אותם. על כל פנים, גם אם הם יקיימו מה ששרף רוצה מהם - זה יחזיר לנו 25% רבית בלבד. אולי יודעת את כמה עולה לנו הבונדס? עם ההוצאות זה מגיע לרבית של 6.5% ~~x65%~~.

על כן, אינני רוצה שלגלילי תהיה הרגשת-נחיתות, שלא עשינו דבר: 31 מיליון השקענו כבר. את המחנה העבירו לשם. בפרטיכל רשום, ששצריך לעשות את הענין. המחנה נותן את הבטחון למקום, את ההרגשה, שאפשר ללכת ולנסוע שם. אני לא מעכב את ההחלטה וגלילי יכול להחליט על כך כבר עתה. ~~xxxxx xxxxx xxx xxxxxxxx xxxxxx xxx xxx xxxxx xx xxxxx xx xxxx xxxxxxx

אחרי הפסקה.

מ.ק.ס. מ"א.

שר ב. מרים:

[illegible] [illegible] [illegible] [

ישוב חברון.
2.9.71. ת"א.

סודי ביותר

רה"מ ג. מאיר: אתה חושב, שאם אינך בא עם התקציב, אין לי ממה להיות עצובה?

השר פ. ספיר: איני רוצה להוסיף עצבות.

אני מוכרח ללכת ואיני מתנגד שיחליטו להוציא מיליון לירות. אם הבינותי נכון את דיין, אזי הוחלט, שעלינו להשלים את הבנייה של ה-250.

השר מ. דיין: נוח יותר לטפל בשלוחה לפני שמתחילים בהכפלת העיר. אם נודיע בישיבת-ממשלה ובכנסת, שבאים אנו עם תכנית של עוד 250 דירות, יהיה קשה יותר להסדיר ענין השלוחה.

רה"מ ג. מאיר: את ענין השלוחה מתחילים כבר אתה להזיז.

בדיון על התקציב - יובא גם הדבר הזה. לא מסירים זאת מעל הפרק, אבל העתוי יהיה בשבועות הקרובים.

השר י. גלילי: אני מבין שהענין הזה לא יובא לדיון בממשלה עתה.

רה"מ ג. מאיר: לא.

הישיבה ננעלה

ישיבה רט"ז (27 ביולי 1971)
שאילתות ותשובות
מ. ביבי

59

ש א י ל ת ה מס' 3259

חבר-הכנסת מ. ביבי שאל את שר השיכון
ביום ד' באב תשל"א (26 ביולי 1971):

רצוני לשאול את כבוד השר:

1. האם קבלת מתשכנים בקרית-הארבע בחברון נעשית על-פי קביעת הקבוצה המכונה "מתנחלי חברון"?

2. כיצד מקבלים בדרך כלל משתכנים לשכון בקרית הארבע בחברון - ומה הם סדרי קבלתם?

תשובת שר-השיכון ז. שרף לשאילתה מס' 3259:

1) קבלת משתכנים בקרית-ארבע בחברון אינה נעשית על-פי קביעת הקבוצה המכונה "מתנחלי חברון".

2) למתנחלים המתגוררים כיום בחברון בובטח דיור בקרית-ארבע. נוסף לכך הציע משרד השיכון, במחוז ירושלים, בכתב לזוגות-הצעירים, שנרשמו לתכנית המיוחדת וקיבלו תשובה שלילית, להירשם במשרדנו להשתכנות בחברון. ועדת איכלוס מוסמכת תמיין את המועמדים ותאשרם לשיכון בחברון.

3) בדרך-כלל יתקבלו מועמדים על-פי הרשמה במחוז ירושלים של משרד השיכון.

היו"ר ס. ביבי: אני מודה לשר השיכון.

אבקש את סגן שר החינוך והתרבות לעלות להשיב על שאילתות.

ירושלים, י"א באלול, תשל"א
1 בספטמבר 1971

לכבוד
מר מ.ח. שיבפלד
ההנהלה הארצית של צעירי אגודת ישראל
<u>תל-אביב.</u>

א. נ. ,

מאשר קבלת מכתבך מיום 17.8.71 .

במידה והמוסדות המישבים יעלו הצעה להתישבות באזור עליו הנך מדבר במכתבך, ידון הדבר בועדת ההתישבות.

עד כה לא הוגשה הצעה כזו.

ב ב ר כ ה ,

יוסף שגיא
עוזר השר.

הסתדרות צעירי אגודת ישראל - הנוער האגודתי בארץ־ישראל

למברקים: צעיראגודה תל־אביב

ההנהלה הארצית
תל־אביב, רח' אחד העם 26
ת.ד. 1355 * טלפון 52710

מחלקה .....
מספר .....

ב"ה כ"ו אב תשל"א

17.8.71

לכבוד
השר י. גלילי
לשכת השר
ירושלים

שר מאד נכבד!

לפני כ-6 חדשים פנינו לכב' השר בעניין ישוב חדש לנוער שלנו המתגיס לצה"ל במסגרת הנח"ל.

לאחר שגרעיני נח"ל שלנו עזרו לביסוסו של מושב קוממיות בלכיש, עלו על הקרקע במרכז "אלומה" שבחבל לכיש והקימו ישוב נאה מבוסס על תעשיות.

מאחר וגרעינים חדשים שהתארגנו מחפשים אתגרים חדשים, ובפרט מעבר לקו הירוק, פנינו לכב' השר, וכן לסוכנות היהודית ולמשרד הבטחון.

הוצע לנו לעלות לנבי סמואל. לצערינו נעניינו שהועדה שכב' עומד בראשה דחתה כליל התישבות מסוג זה בנבי סמואל.

לאחרונה הועלתה הצעה של התישבות באזור חברון. בעלי ההצעה, אנשי הסוכנות ומשרד הבטחון, הציעו לנו סביבה זו ומבחינה עקרונית זה נראה לנו.

נבקשו מאד להעביר העניין בועדת השרים שכב' עומד בראשה, ולאשר לנו התישבות באזור חברון.

בכל הכבוד

מ.ח. שיבפלד

מדינת ישראל
מרכז ההשקעות
רח' הלני המלכה 9
ת.ד. 455

תאריך: כד' באב תשל"א
15 באוגוסט 1971

מספר:

אל : השר י. גלילי

מאת: מנהל מרכז ההשקעות

הנידון: <u>מפעלים מאושרים בחברון</u>

אני מתייחס למכתבך לשר האוצר בנידון, ומבהיר בזאת כי לאחרונה נוהג מרכז ההשקעות לאשר כמפעל מאושר כולל כל ההטבות, את התוכניות להקמת מפעלים בחברון.

הגורם שמגביל הקמת מפעלים בחברון בקצב מהיר יותר, הוא במחסור במבנים תעשייתיים במקום.

ב ב ר כ ה,

י. סטופר

העתק: שר האוצר

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

השר ישראל גלילי

23.5.71

אל כבוד
מר האלוף המטה למודיעין

שלום רב,

בפגישה של מתגלי תמרון דמי ראש המועצה הזכו האזורים
בקשה כי לפחות בחבון מתגלי "תאוים על זירות ביטחון",
המציאו על "כוחי".

רומא נאולה אל המטרה, אין היא בקשה אישית לעזרה אלא
הנושא אותך (אני צודק יפה כי הזדמנות, שנתנה לשלוח הצעה
למלחמה ומעשה, שאתם אינכם לתכנון את מטרי).

ותודה מראש הנושא אזרחי ואזרח על התשובה.

בברכה

ישראל גלילי

מ ז כ ר (להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	התאריך
מאת:	תיק מס'
הנדון:	

מדף 953

3.8.74

ש מ ו א ל ש ק ד
אדריכל ומתכנן ערים
רחוב יצחק שדה 34. תל-אביב
תדר 444. טלפון 30893

ק ר י ת א ר ב ע :

עקרונות תכנון :

אתר העיר המוצעת נבחר בהתחשב במספר גורמים :

- צמידות מירבית למערת המכפלה;
- ניצול מירבי של אזורים צחיחים ואדמות טרשים;
- אפשרות של התווית מערכת דרכים;
- בעיות אקלימיות מיוחדות של האזור;

התכנית המוצעת מבוססת על עקרון של פיתוח משולב לידיארי ורדיאלי. המרכז העירוני אותר לאורך הדרך העוברת מצפון לדרום.

דרך זו מקבילה לדרך הראשית של העיר חברון ונמצאת כקילומטר מזרחה ממנה.

תחילתה של הדרך במסעף אלוני ממרא בצפונה של העיר ומסתיימת ברחבת מערת המכפלה בדרומה של העיר.

משני צידי המרכז המצוי בגיא על גבעות הטרשים, מוצע להקים שכונות שתכלולנה בין 1,000 ל-3,000 יחידות דיור כל אחת, בהתאם לקבולת הפיזית.

כן מוצע לכלול כ-2,400 יחידות באזור המרכז העירוני הלינארי.

עקרונות הבינוי המוצעים מבוססים על ניצול המדרונות והגאיות לבניה והשארת בתי הקברות בלחי מבוגים, וזאת בעיקר מסיבות אקלימיות.

2 /..

ש מ ו א ל ש ק ד
אדריכל ומתכנן ערים
רחוב יצחק שדה 34. תל-אביב
חדר 444. טלפון 30893

שלבי פיתוח :

הוחל בבניית 250 יחידות דיור בגבעה דרומית-מזרחית של אחר העיר. שכונה זו כוללת את מוסדות הציבור הדרושים. לידם מוקם מחנה צבאי.

תכנית השלבים מציעה את התהליך הבא :

1. שלב א' :
   א. השלמת השכונה הראשונה עדא כדי 500 יחידות;
   ב. למקם מספר מוסדות בשלוקה הצמודה למערת המכפלה. מוסדות מוצעים: מחנה נופש, מלון, מרכזיית טלפון, מרכז קומוניקציה, תחנת משטרה. יתכן ויש מקום לשקול הקמת ישיבה על אותה שלוחה.
   ג. הקמת כ-400 יחידות דיור בצמוד למוסדות הנ"ל על שלוחת מערת המכפלה;
   ד. הכשרת שטח תעשיה בצפון - כ-100 דונם;
   ה. בדיקת אפשרות לפרוץ דרך חיבור במרכז השטח;
   ו. חפישת גבעת הסלעים הגובלת בשטח התעשיה בצפון ע"י מחנים צבאיים;
   ז. הכשרת שטחים לספורט ונופש למרגלות הגבעה המרכזית (צפונה לשכונה הבנויה);

2. שלב ב' :
   א. מוצע לבנות את המחנה בגבעה הדרומית והשלמתה;
   ב. השלמת התשתית ותוספת יחידות בשלוחת מערת המכפלה;
   ג. תחילת פתוח המרכז העירוני בין הגבעה הדרומית לשלוחת מערת המכפלה;

3. שלב ג' :
   א. השלמת המגורים ל-2 השכונות הדרומיות;
   ב. ביצוע תשתית של הגבעה המרכזית;
   ג. ביצוע שלב נוסף בפיתוח אזור התעשיה;
   ד. שלב נוסף לפתוח המרכז;

י"ב באב תשל"א

~~XXXXXX~~
3.8.1971

אומדן תקציבי - קריית ארבע (פתוח)

להלן אומדן תקציבי לעבודות תשתית (פתוח) :-

1.	**שלוחת ג'עברה**		
	כבישים כ-4000 מ"א (צפוי חלקי)	2,000.000	ל"י
	נקוז, יישורים כלליים (לכל השטח)	750.000	
	מים וביוב	1,000.000	
	חשמל ותקשורת	750.000	
2.	**כביש ראשי חדש**		
	1,500 מ"א (מכביש חברון-ירושלים לכביש ממרא-קריית-ארבע)	1,500.000	
3.	**חניון למרכז ספורט**		
	כבישים כ-1500 מ"א (צפוי חלקי)	750,000	
	נקוז, ישורים כלליים	250,000	
	מים וביוב, כולל הכנות לאזור תעשיה צפון	250,000	
	חשמל ותקשורת	100,000	
4.	**אזור תעשיה צפון**		
	כבישים (רק ל-1/3 שטח)	750,000	
	נקוז, ישורים כלליים (שלב א" - 150 דונם)	500,000	
	מים וביוב (ללא מתקני טהור)	250,000	
	חשמל ותקשורת	150,000	
5.	**ש ו נ ו ת**		
	מתן שירותי ראש שטח למתקנים סביבתיים	1,000.000	
	סה"כ	10,000.000	ל"י

נספח - טבלת רכוז

(בלירות)

המקום	כבישים	נקוז ויישורים	מים וביוב	חשמל	וחקש	סה"כ ל"י
1. שלוחת ג'עברה	2,000,000	750,000	1,000.000		750,000	4,5000.000
2. כביש ראש"י חדש						1,000.000
3. חניון ומרכז ספורט	750,000	250,000	250,000		100,000	1,350.000
4. אזור תעשיה	750,000	500,000	250,000		150,000	1,650,000
5. שונות						1,000.000
סה"כ						10,000.000 ל"י

אלי ינקיבה 2

אומדן תקציבים קרית-ארבע (פיתוח שלב א')

1. שלוחת ג'עברה - כבישים, ישורים, כללים, ניקוז, מים, ביוב וחשמל - 4.5 מיליון ל"י.

2. כביש ראשי חדש: מכביש חברון-ירושלים, לכביש ממרא-קרית-ארבע, באורך של 1.5 ק"מ - 1.5 מיליון ל"י.

3. קדימויות גביגוי יחידות דיור נוספות :-
בשלב ראשון - 250 יחידות נוספות בשטח הקיים - 20 מיליון ל"י, ו-250 בשלוחת ג'עברה - 25 מיליון ל"י.

ירושלים, י"ח באב, תשל"א
9 באוגוסט, 1971

אל: הגב' גולדה מאיר - ראש הממשלה
מאת: השר ישראל גלילי

גב' מאיר היקרה,

הנדון: בניית יחידות דיור חדשות בקריית ארבע שבחברון

אני רואה לחיוני כי הממשלה תחליט על המשך הפיתוח של קריה ארבע בחברון ובניית 250 יחידות דיור נוספות.
החלטה כזו מתחייבת לא רק מן הצורך להבטיח שכונים לאוכלוסיה גדלה אלא גם מהיחרון של עבודה רצופה במקום. שמעתי מפי שר השכון כי הולכת ונשלמת הבניה של 250 היחידות הראשונות. אם תהיה החלטה על המשך הבניה, אפשר להתחיל בה כבר בחודש ספטמבר ולהשלים אותה תוך עשרה חודשים.

שר השכון בא בדברים בנדון עם שר האוצר, אשר השיב, כמובן, כי הנושא טעון החלטה של הממשלה.

ההחלטה על בניית 250 היחידות הראשונות נתקבלה בחודש מרץ 1970.
באותה עת הוחלט כי כאשר התכנון הכולל של הקריה יהיה מוכן - יובא הנושא לדיון ולהחלטה.
עבודת התכנון הכולל נעשתה וניתן להציג את הנושא לפני ועדת השרים לבטחון, כפי שהבטחת במרץ 1970.
אך בין שיוחלט על התכנון בכללותו ובין לא - אין סבה והצדקה לדחות את הדיון וההחלטה על הקמת 250 יחידות דיור נוספות.

לפיכך אני מבקש להביא לדיון בממשלה את ההצעה להחליט על בנית 250 יחידות דיור חדשות בקריית ארבע שבחברון.
פנייה זו אליך באה לאחר שיחתי עם שר השכון.

ב ב ר כ ה

ישראל גלילי
שר

ירושלים, י"א תמוז, תשל"א
4 ביולי, 1971

לכבוד
ח"כ הרב משה צבי נריה
<u>הכנסת</u>

א.נ.,

מאשרת בתודה קבלת מכתבך ומכתבם של מתנחלי חברון המצורף.

המכתבים הועברו אל השר.

ב ב ר כ ה

דליה לפידות
מזכירת השר

הכנסת

חבר הכנסת

ירושלים, ט"ו בתמוז תשכ"ג

לכבוד

השר יוסף אלמוגי,

שלום וברכה,

אודה, אם תואיל להודיעני, התחנות שבהן תעצור מכוניתך בדרכך לבאר שבע - באילת.

אנא הקדם נא בעזרתך לכך לפקידים המאוחרים ממני, כדאי, ואקווה כי תמצא בדרך זו הזדמנות לבקר בדרום ובערים אלו.

בברכת שלום

יעקב שפירא

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה י"א סיון תשל"א

לכבוד
הרב נריה
הכנסת
ירושלים.

הרב נריה הנכבד,

הנדון: הרחבת ההתנחלות בחברון.

ברצוננו לעדכנך במצב הקיים בחברון ולבקשך לסייע בענינים היסודיים שטרם הגיעו לפתרונם.

250 יחידות הדיור הולכות ומושלמות בע"ה והננו מקוים שכבר 100 משפחות תכנסנה אליהן לקראת ראש השנה הבע"ט.

אזור התעשיה גם הוא הולך ונבנה וישנם משקיעים רבים המוכנים להשקיע. הכניות ההשקעה כבר הוגשו למשרד המסחר והתעשיה.

שתי בעיות עקרוניות עדיין קיימות:

א) הבניה מסתיימת, אך גם מופסקת. משרד השכון תכנן עוד 650 יח"ד באתר הבניה ואינו יכול להמשיך לבנות מפני שחסרה ההחלטה וחסר התקציב. תננו רואים בצורה מדאיגה את המציאות הנ"ל.

ב) אין תכנון עיר.
משרד השכון תכנן רק 900 יח"ד. כאמור גם מתוך אותן יח"ד נבנות רק 250. מדאיג יותר שהממשלה אינה פועלת כלל להקמת עיר. בהזדמנויות שונות מציינת הממשלה שקוי היסוד שלה בדבר התנחלות עירונית מתבצעים ומביאה את חברון כדוגמא (יחידה) לכך!

אך לצערנו גם בחברון אין בצוע עיר כי אם שכונה קטנה וגם אין עוסקים בתכנון של עיר.

נודה לך אם תוכל לפעול לקדום ענינים אלה אשר יש בהם נזק כבד לעם ישראל ולבטחון המדינה.

כמו כן נודה לך אם תוכל לקבוע זמן לבקר כאן או לקבלנו לשיחה בענין ההרחבה.

בברכת העם והארץ

מזכירות מתנחלי חברון

ישיבה רט"ז (27 ביולי 1971)
שאילתות ותשובות
מ. ביבי

ש א י ל ת ה מס' 3259

חבר-הכנסת מ. ביבי שאל את שר השיכון
ביום ד' באב תשל"א (26 ביולי 1971):

רצוני לשאול את כבוד השר:

1. האם קבלת מתשכנים בקרית-הארבע בחברון נעשית על-פי קביעת הקבוצה המכונה "מתנחלי חברון"?

2. כיצד מקבלים בדרך כלל משתכנים לשכון בקרית הארבע בחברון - ומה הם סדרי קבלתם?

תשובת שר-השיכון ז. שרף לשאילתה מס' 3259:

1) קבלת משתכנים בקרית-ארבע בחברון אינה נעשית על-פי קביעת הקבוצה המכונה "מתנחלי חברון".

2) למתנחלים המתגוררים כיום בחברון ובטח דיור בקרית-ארבע. נוסף לכך הציע משרד השיכון, במחוז ירושלים, בכתב לזוגות-הצעירים, שגרשמו לתכנית המיוחדת וקיבלו תשובה שלילית, להירשם במשרדנו להשתכנות בחברון. ועדת איכלוס מוסמכת תמיין את המועמדים ותאשרם לשיכון בחברון.

3) בדרך-כלל יתקבלו מועמדים על-פי הרשמה במחוז ירושלים של משרד השיכון.

היו"ר ס. ביבי: אני מודה לשר השיכון.

אבקש את סגן שר החינוך והתרבות לעלות להשיב על שאילתות.

ירושלים, ג' באב, תשל"א
25 ביולי, 1971

לכבוד
מר ס. אבוטבול
המחלקה להכוונת חיילים משוחררים
תל-אביב

הנדון: מכתבך מיום 15.7.71

1. מאשר קבלת מכתבך.
2. הצעותיך הועברו לשר.
3. האם זכו הצעותיך לתגובת נציגי משרד השכון המופקד על הקמת הקריה?

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

מדינת ישראל

משרד הבטחון/אגף השיקום
המחלקה להכוונת חיילים משוחררים
רחוב אבן גבירול 10, תל-אביב.

תאריך: 15 יולי 1971
תמוז תשל"א

מספר: יט/698

לכבוד
השר ישראל גלילי
ירושלים

שר נכבד,

הנדון: קרית ארבע

בעקבות שיחתנו המשותפת בלשכתך ביום ו' 9.7.71, ביקרנו עם מר שמריהו כהן ממשרד השיכון, ומר א. שטרק ממשרד העבודה בבתים המוקמים בקרית ארבע.

בהתאם לבקשתך, להלן הצעתנו להפנות חיילים משוחררים, זוגות צעירים לאיכלוס הקריה.

א. להוזיל שכר דירה ב-50%, ולהעמיד דמי הפקדון ל- 500.- ל"י, (ראה חוזר צוות הקמת הקריה, המצורף).

ב. להקים שרותים צבוריים מתאימים, כגון:
מרפאה, צרכניה, פעוטון וגן ילדים.

ג. הקמת מועדון קהילתי-תרבותי אשר ירכז המשתכנים לפעולות חברה ותרבות.

ד. להבטיח תחבורה סדירה מהקריה ע"י הכוונת התנועה מירושלים לבאר-שבע וחזרה דרך הקריה.

ה. הקמת קואופרטיבים כמקור פרנסה עקרי במקום, כגון:
בית דפוס, בגריה, סנדלריה, מסגריה, חברת תובלה והסעת תיירים.

ו. להעניק לתושבים מעמד של עיר פיתוח סוג א' כולל:
פטור ממס-הכנסה, פיצויי פיטורין, הלוואות עומדות, פטור מאגרת רשום מקרקעין (במקרה של רכישה), משכנתאות מוגדלות בתנאים נוחים.

ז. להעניק למקימי התעשיה תנאי מימון והקלות של אזור פיתוח סוג א'.

ח. להקים מרכז להכשרה מקצועית במקצועות הדרושים למשק.

ט. לבדוק אפשרות הקמת מרכז ארצי להדרכת פקידי ממשלה ומוסדות בנושא המחשב: בקבניות, מפעילות, מתכנתים, טכנאים, והשתלמויות לפקידות הבכירה.

י. להרחיב היקף הבניה במקום.

יא. הקמת מרכז קליטה לעולים חדשים.

מחלקתנו תפעל כמיטב יכולתה להפנות חיילים משוחררים וזוגות צעירים לקרית ארבע.

בכבוד רב,
ס. אבוטבול
מנהל המחלקה

העתק: ראש האגף.

מנהל המכון מחוז ירושלים
צוות הקמת קרית ארבע

לכבוד

_____

_____

_____

תאריך .....

טל. 02-24283
רחוב בן יהודה 23

א.נ.,

ברצוני להודיעך כי קיימת אפשרות להשתכן בקרית ארבע (חברון) בתנאים להלן:

א.

מספר נפשות במשפחה	דירה של 3 חדרים		דירה של 4 חדרים	
	פקדון בלירות	שכ"ד חדשי בל"י	פקדון בלירות	שכ"ד חדשי בל"י
2	4,000.-	230.-	-	-
3	3,500.-	220.-	-	-
4	3,000.-	190.-	4,000.-	230.-
5	2,500.-	170.-	3,500.-	210.-
6+	2,000.-	150.-	3,000.-	180.-

ב. בשנה הראשונה תהיה הנחה בשכ"ד חדשי בסכום של 30%, בשנה השניה 15%.

ג. תוך שנה מיום שבו תהיה אפשרות לקנות את הדירה יחשבו 75% משכר הדירה של שנה אחת וכן הפקדון, לחלק מתשלומי המשכן עבור הדירה. מחיר הדירה בתקופה זו יהיה עלות הבניה של הדירה.

אם הינך מעונין בהצעה זו, אנא הודיעני על כך תוך מלוי השאלון המצורף.

ועדת אכלוס מוסמכת תמיין את המועמדים ותאשרם.

אין בהצעה זו כל התחייבות לקבלת מועמדותך.

מועד אכלוס משוער בחדשים הראשונים של שנת תשל"ב.

בכבוד רב,

שמריהו כהן
ראש צוות קרית - ארבע

אל : מינהל השיכון, מחוז ירושלים
צוות הקמה קרית ארבע,
רח' בן יהודה 23,
ירושלים.

תאריך .....

שלון למתכן

1. פרטים אישיים

ראש המשפחה

שם המשפחה	_____	פרטי _____	בת הזוג
ת.ז.	_____	שם האב _____	שם _____
תאריך לידה	_____		שם האב _____
מקום לידה	_____		תאריך לידה _____
דרגה צבאית	_____		מקום לידה _____
תאריך עליה	_____		תאריך עליה _____
			ת.ז. _____

2. כ ת ו ב ת : -

_____

פרטי משפחה
מצב משפחתי : רוק, נשוי, גרוש, אלמן (סמן בעיגול)

ילדים

	השם	תאריך הלידה	מספר הרישום
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

3. מ ק צ ו ע
(ראש משפחה)

_____

מקצוע נוסף _____

כתובת מקום עבודה נוכחי

_____

_____

האם הנך מעונין לעבוד בקרית ארבע ובאיזו עבודה _____

_____

מ ק צ ו ע
(בת הזוג)

_____

מקצוע נוסף _____

כתובת מקום עבודה נוכחי

_____

_____

האם הנך מעונינת לעבוד בקרית ארבע ובאיזו עבודה _____

_____

אם לא תמצא עבודה בקרית ארבע האם הנך מוכן להמשיך לעבוד במקום הנוכחי ולגור בקרית ארבע?

באם לא תמצאי עבודה בקרית ארבע האם הנך מוכנה להמשיך לעבוד במקום הנוכחי ולגור בקרית ארבע?

ידיעת שפות :

שליטה מלאה +

שליטה חלקית -

השפה	קריאה	כתיבה	דבור

השפה	קריאה	כתיבה	דבור

5. סיבת רצונך להתיישב בקרית ארבע ? (אין חובה להשיב)

6. הדירה הרצויה לך - 3 חדרים, 4 חדרים (לסמן בעיגול)

* נמסר לי בזה חתימת טופס זה כי עלי לדאוג באופן אישי לאמצעי קיום משפחתי ולא ליפול למעמסה על המוסדות המקומיים ובזאת הנני מתחייב לעמוד בכך.

* ידוע לי שעם קבלת אשור ההתכנות, עלי לחתום על חוזה עם חברת עמידר בירושלים תוך חודש ימים מתאריך ההודעה, מבלי שתועבר אלי כל הודעה נוספת, אי מלוי התחיבות זו תגרור בטול זכויות להתכנות.

חתימה

שאלון זה חייב להגיע למשרד השיכון ירושלים
עד 1.8.71

שכ/ל

משרד השכון מחוז ירושלים
צוות הקמת קרית ארבע

לכבוד

_____

_____

_____

תאריך .....

טל. 02-24283
רחוב בן יהודה 23

א.נ.,

ברצוני להודיעך כי קיימת אפשרות להשתכן בקרית ארבע (חברון) בתנאים להלן:

א.

מספר נפשות במשפחה	דירה של 3 חדרים		דירה של 4 חדרים	
	פקדון בלירות	שכ"ד חדשי בל"י	פקדון בלירות	שכ"ד חדשי בל"י
2	4,000.-	230.-	-	-
3	3,500.-	220.-	-	-
4	3,000.-	190.-	4,000.-	230.-
5	2,500.-	170.-	3,500.-	210.-
6+	2,000.-	150.-	3,000.-	180.-

ב. בשנה הראשונה תהיה הנחה בשכ"ד חדשי בסכום של 30%, בשנה השניה 15%.

ג. תוך שנה מיום שבו תהיה אפשרות לקנות את הדירה יחשבו 75% משכר הדירה של שנה אחת וכן הפקדון, לחלק מחשלומי המשתכן עבור הדירה. מחיר הדירה בתקופה זו יהיה עלות הבניה של הדירה.

אם הינך מעונין בהצעה זו, אנא הודיעני על כך תוך מלוי השאלון המצורף.

ועדת אכלוס מוסמכת תמיין את המועמדים ותאשרם.

אין בהצעה זו כל התחייבות לקבלת מועמדותך.

מועד אכלוס משוער בחדשים הראשונים של שנת תשל"ב.

בכבוד רב,

שמריהו כהן
ראש צוות קרית - ארבע

אל : מנהל השיכון, מחוז ירושלים
צוות הקמה קרית ארבע,
רח' בן יהודה 23,
ירושלים.

תאריך .....

שלון למשתכן

1. פרטים אישיים

ראש המשפחה

שם המשפחה _____ פרטי _____

ת.ז. _____ שם האב _____

תאריך לידה _____

מקום לידה _____

דרגה צבאית _____

תאריך עליה _____

בת הזוג

שם _____

שם האב _____

תאריך לידה _____

מקום לידה _____

תאריך עליה _____

ת.ז. _____

2. כ ת ו ב ת : -

_____

פרטי משפחה

מצב משפחתי : רוק, נשוי, גרוש, אלמן (סמן בעיגול)

ילדים

	השם	תאריך הלידה	מספר הרישום
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

3. מ ק צ ו ע
(ראש משפחה)

_____

מקצוע נוסף _____

כתובת מקום עבודה נוכחי

_____

_____

מ ק צ ו ע
(בת הזוג)

_____

מקצוע נוסף _____

כתובת מקום עבודה נוכחי

_____

אם לא תמצא עבודה בקרית ארבע האם הנך מוכן להמשיך לעבוד במקום הנוכחי ולגור בקרית ארבע?

באם לא תמצאי עבודה בקרית ארבע האם הנך מוכנה להמשיך לעבוד במקום הנוכחי ולגור בקרית ארבע?

ידיעת שפות :

שליטה מלאה +

שליטה חלקית –

השפה	קריאה	כתיבה	דבור

השפה	קריאה	כתיבה	דבור

5. סיבת רצונך להתיישב בקרית ארבע ? (אין חובה להשיב)

6. הדירה הרצויה לך – 3 חדרים, 4 חדרים (לסמן בעיגול)

* נמסר לי בעת חתימת טופס זה כי עלי לדאוג באופן אישי לאמצעי קיום משפחתי ולא ליפול למעמסה על המוסדות המקומיים ובזאת הנני מתחייב לעמוד בכך.

* ידוע לי שעם קבלת אשור ההשתכנות, עלי לחתום על חוזה עם חברת עמידר בירושלים תוך חודש ימים מתאריך ההודעה, מבלי שתועבר אלי כל הודעה נוספת, אי מלוי התחייבות זו תגרור בטול זכויות להשתכנות.

חתימה

שאלון זה חייב להגיע למשרד השיכון ירושלים
עד 1.8.71

שכ/ל

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה ב"ה סיון תשל"א

לכבוד
מר יוסף שגיא
לשכת השר גלילי
משרד ראש הממשלה
ירושלים.

שלום רב,

עד כה העסיק משרד השכון ברוב עבודות הבניין את חברת הבניה פרץ בן-גיאת בע"מ.

עתה הקימונו חברה שהתחילה להעסיק את המתנחלים בשכר המקביל לפועלים ירושלמים.

רצינו להביא זאת לידיעתך לכן הננו שולחים לך בזה העתק מכתב שנשלח למשרד השכון.

בכבוד רב

הרב משה לוינגר
ב/מזכירות מתנחלי חברון

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה כ"ח סיון תשל"א

לכבוד
מר צבי גלוסמן
משרד השכון
מנהל סניף ירושלים.

א.ג.

הנדון: בנין בית הכנסת והמקוה בקרית ארבע.

לרגל חוסר נכונות הקבלנים הנוכחיים להעסיק יהודים במכר שוה לשברם בירושלים ולרגל מספר ערשיות מעין פרשת ממעל הבלוקים, בקשנו את ד"ר שמחה מנדלבוים להקים חברת קבלנית לבניה שתקבל על עצמה את הקמת בית הכנסת ומקוה הטהרה בקרית ארבע.
בחברה זו יהיו שותפים פעילים בקרב מתנחלי חברון.

במו כן סוכם שתעסיק עד כמה שאפשר פועלים יהודים מבין המתנחלים וסוכם שלעובדים ינתן שכר במקביל לירושלים.

נודה לך אם תבואו בדברים עם ד"ר מנדלבוים ע"מנ לסכם את כל התנאים הדרושים לתחילת העבודה.

בכבוד רב

משה לוינגר

הרב משה לוינגר
ב/מזכירות מתנחלי חברון.

העתק:מר זאב שרף, שר השכון.
מר יוסף שרון מנ"כל משרד השכון.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה י"ח תמוז תשל"א
11.7.71

לכבוד
שר השכון
מר זאב שרף
תל - אביב

כבוד השר,

ברצוננו להביא לך בזה את החלטת אסיפת החברים ממוצאי שבת האחרונה (י"א תמוז תשל"א).

א, 1, האספה מטילה על המזכירות לפעול בכל הדרכים שנקבל שותפות של 50% לפחות מתוך ועדת האבלוס. לאחר שהכרנו ועמדנו בקשרים עם כ-400 משפחות ולאחר ששוחחנו אתן על מקומות העבודה, ההגיון מחייב כי האכלוס שיעשה באמצעות המתנחלים יהיה מוצלח יותר גם מבחינת השבון הנכון במקומות העבודה וגם מהבחינה החברתית. הננו מאמינים שכמו שהצלחנו בע"ה ליצור גרעין טוב שהחזיק מעמד בקשיים די מרובים ולכד מסביבו רצון התנחלות של מאות משפחות. כך גם נוכל ליצור גרעין של 250 משפחות אשר יהיה מוקד משיכה לעיר בעלת רמה.

המתנחלים אינם יכולים לקבל את השוואת חברון לכרמיאל או לקרית נצרת מפני שבחברון קדם גרעין חזק אשר יצר אוירה מסוימת ואי אפשר להעלים עין מקנומו.

הננו מרגישים - והננו מצטערים שעד כה לא נענו פניותינו לשר ולמנ"כל ולכן עלינו לומר זאת - שיש בהחלטה זו של אי שתוף המתנחלים בועדת אכלוס קרית ארבע מעין חטיפת פרי מצמח אשר נזרע וטופח ע"י אחרים במשך שלש שנים.

2, הוא הדין ביחס לזכותנו בהנהלה המקומית. בין אם תהיה זו מועצה מקומית ובין אם יהיה צוות הפעלה.

ב. האספה אינה מקבלת את נמוקי משרד השכון לפער בין שכר הדירה שבחברון לשכר הדירה שבאלון שבות (150% בחברון ו-70% באלון שבות), ודורשת מהמזכירות לחזור ולברר מה ההצדקה להבדל זה ולהביא את תשובת משרד השכון לאספת החברים הקרובה.

לאור החלטות אלו של המתנחלים הננו מבקשים מהנהלת המשרד לשקול שנית את עמדתכם בשני העניינים הנ"ל.

בכבוד רב

העתק: ראש הממשלה הגב' ג. מאיר.
שר ישראל גלילי.
שר הפנים ד"ר יוסף בורג.

ב/מזכירות מתנחלי חברון

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, כ"ט בסיון תשל"א
22 ביוני 1971

163-23-1

אל : מנהל לשכת השר י. גלילי
מנהל לשכת שר השיכון

מאת: סגן מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: מתנחלי חברון

לוטה העתק מכתב מתנחלי חברון מיום 2.6.71,
אל ראש הממשלה בענין המשך הבניה בחברון.

לבקשת ראש הממשלה נודה לכם אם תניחו המכתב
בפני השר גלי והשר שרף.

בברכה,

אלי מזרחי

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה ט' סיון תש"א
2.6.71

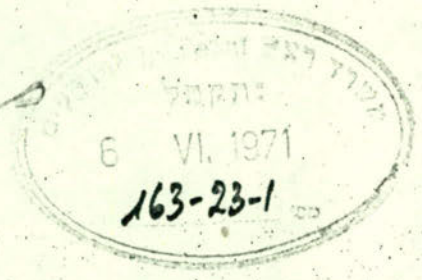

לכבוד
הגב' גולדה מאיר
ראש ממשלת ישראל
הקריה
ירושלים.

כבוד ראש הממשלה,

בשיחתנו עמך ביום רביעי כ"ו ניסן, הפנינו את בקשתנו להרחבה רצינית של בנין חברון ב-5000 יחידות דיור. דיברנו על דבר החשיבות ההתיישבותית עירונית במינימום של 5000 דירות. כב' ראש הממשלה השיבה לנו שמסיבות שונות נראית בקשה זו, כקשה לביצוע בשלב זה ובשנה זו.

מאידך השיבה גב' ראש הממשלה שאכן יש צורך בהמשך הבניה בחברון ושנקבל על כך תשובה מאת שר השכון.

מדברי שר השכון הבינונו שטרם קבל הנחיות מאת כב' ר"ה לבקשת ההרחבה ולכן נודה לכב' ראש הממשלה אם תתפנה לכך.

<u>אין ספק שלא תמיד שעת הכושר הפוליטית להחלטה זו ולכן יש לנצל את שעת הכושר הנוכחית ולא לדחות את ההחלטה על הבניה ואת ההקצבה לכך.</u>

בכבוד רב

מזכירות מתנחלי חברון

ירושלים, א' תמוז, תשל"א
24 ביוני, 1971

לכבוד
הרב משה לוינגר - מתנחלי חברון
חברון

מאשר קבלת מכתבך שהובא לידיעת השר, אשר בקשני להודיעך - לא לפרסום - כי הוא פועל על מנת להחיש החלטה על הגדלת ממדי הבניה בקריה החדשה.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה ב"ז סיון תשל"א

לכבוד
השר י. גלילי
לשכת ראש הממשלה
ירושלים.

כבוד השר,

לצערנו כל פניותינו בענין ההרחבה - ללא הועיל.
עתה שוב פנינו לכב' ראש הממשלה בענין זה. מכתבנו רצ"ב.

נודה לכב' השר אם גם הוא יוכל להשפיע בענין זה.

בכבוד רב

הרב משה לוינגר
מתנחלי חברון.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25
טל. 02-28233

ב"ה כ"ז סיון תשל"א

לכבוד
ראש ממשלת ישראל
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

שלום רב, כבוד ר"ה,

א) בפגישתנו עם כב' ראש הממשלה הזמנו אותך לבקר בהתנחלות. הננו רואים בכך חשיבות גדולה לבקורה של ר"ה ונודה לך אם תוכלי להתפנות לכך.

ב) בפגישתנו עם כב' ר"ה לפני כחדשיים, כ"ח אייר, שוחחנו באריכות על הצורך הדחוף להרחיב את ממדי הבניה. כב' ר"ה אמרה לנו שבעניין זה נקבל תשובה משר השכון. בשיחתנו בשבוע שעבר עם שר השכון השתכנו לנו השר שטרם הוחלט על ההרחבה. הננו חוזרים על הנמוקים שיש לזרז בדחיפות את ההרחבה:

הנמוק הבטחוני: שכונה יהודית קטנה בת 250 משפחות אין לה משקל רציני על יד ישוב של 50.000 ערבים. אמנם אין ספק שיש יתרון לכל מטפר של יהודים בחברון אך ליצירת אוירה שתרתיע את האוכלוסיה ממגע וסיוע לחבלנים יש לדעתנו צורך בישוב מקביל.
דבר נוסף: כעת הכביש סגור לתנועה יהודית בלילה. ליד בית לחם עוצר שוטר כל מכונית יהודית או מוריד מרכב צבורי ערבי את היהודים שבתוכו. הדבר מובן מסיבה בטחונית - אך האין בכך מעין כבוש ערבי של הכביש ושל האזור בין בית לחם וחברון בשעות הלילה ?!!!

הנמוק המעשי: כרגע יש לאנשי "סולל בונה" והקבלנים עוד קצת עבודה באתר הבניה. בזמנו לקח זמן של חדשיים עד שהושג והופעל צוות העבודה בשטח ואם לא ימשיכו מיד בבניה אשר כבר תוכננה יש חשש שימשך חצי שנה עד להמשך רציני.

הנמוק הלאומי: יורשה לנו, כתושבי המקום, לציין גם את הנמוק הלאומי. בקוי היסוד של הממשלה ציינה הממשלה את הצורך הלאומי (לא רק הבטחוני) להקים ישובים עירוניים על אדמת המולדת. בדרך כלל מציינים את חברון כדוגמא לכך. לדעתנו יש בכך אי דיוק אם נקרא לשכונה הקטנה ליד הישוב הגדול ישוב עירוני.

לאור כל הנמוקים הנ"ל הננו מבקשים מכב' ראש הממשלה לזרז את ההחלטה על ההרחבה ואת התקציב לבצוע ההחלטה.

בכבוד רב

משה לוינגר

הרב משה לוינגר
מתנחלי חברון

השר ישראל גלילי

25.5.71

אל: כלי"ם
מאת: האלוף המשנה למפקד הכללי

סגני היקר,

בפגישה של מתכלי"ם בחברון דיבר ראש הממשלה הלון האמנם
בלשה כי לאחרונה בחברון "נתנו" תאורים על ראשי ציונות, ללא
הצדקה של ממש".

רוצה נאמנה אני הייתי בלשה אינה לטעמי אות
הנושאו אותם (אני סובר יפה כי הוראת, בעתיד לפני הצגת
למחנה ומעשה, שאתם תבינו לתכלית את הפעלי).

תודה מראש הנושא אתכם ואתה על התשובה.

בברכה

[signature]

פרוטוקול סטנוגרפי

מפגישה עם מתנחלי-חברון.

ירושלים, 21.4.1971.

נכחו: רה"מ ג. מאיר, הרב משה לוינגר, מר אליעזר ולדמן, מר בנימין קצובר, מר עוזי כהן, ומר אלי ערבל (יועץ כלכלי).

רשמה: ש. יפה.

הרב מ. לוינגר: אנו מביעים שמחתנו לעלייתנו מחברון, כדי לשוחח עם כבוד ראש-הממשלה, בענינים הנוגעים לעמנו וארצנו.

באנו מתוך התחושה, שברון-השם, נעשים הרבה דברים בחברון, ודבר ראשון - רצינו באמת למסור לך קצת על מה שיש כרגע בחברון ואחר-כך - בחלק השני - להביע בקשותינו, לגבי ההתקדמות שצריכה, לדעתנו, להתקדם העיר חברון.

ברוך השם, במקום יש עכשיו שלושים משפחות. ישנה ישיבה במקום, יש כבר כמה מפעלים, שהם של חברים במקום. ישנה נגריה, שהיא כבר היום עובדת, כאשר מקימה היא מחזור של עשרות אלפי לירות, והיא די מפותחת; יש מסגריה, מפעל של בלוקים והולך ומוקם מפעל למרצפות, ויש תכניות גדולות, שנספר עליהן אחר-כך מפי היועץ הכלכלי שלנו, שלפי שעה עדיין אינו מתנחל בחברון (מר עכבל), והוא ידבר ביחס לפיתוח המקום.

נוסף לצד האישי, והכלכלי - אפשר לציין בשמחה את הדבר המשמח ביותר, שנוספו הרבה משפחות בחברון ודומני, שמספר הילדים מגיע למעלה משלושים (כאלה שנולדו בחברון) ובסך הכל - יש למעלה משבעים ילדים אצלנו. (רה"מ ג. מאיר: כן ירבו!)

זה המצב, בתמונה כללית, של תושבי המקום, של עיסוקיהם, וחברי, היושבים כאן אתי, ימסרו על מצב התכנון, שקיים מהצד הכלכלי.

מר אלי ערבל: הרב לוינגר הזכיר את המפעלים הקיימים היום בחברון, ש שהם עדיין קטנים וצריך להוסיף להם את המטעדה והגלריה, וכלם בבעלות המתנחלים.

רה"מ ג.מאיר: מי הקונים? בשביל מי עובדת הנגריה?

מר אלי ערבל: היא מספקת את כל צרכי הנגרות של 250 יחידות-הדיור שבונים כרגע שם, ומתכננת עצמה לתכניות הרבה יותרגדולות, גם לשוק הירושלמי.

לפני שבועיים נתקבלה החלטה בקשה לאזור פיתוח שלב א' בחברון. זה נתן לנו דחיפה מטוייחת ויש מספר מפעלים, שמעוניינים לבוא ולהשקיע שם, - מצבות, שתי מחפרות, בית-דפוס, מפעל אבן-שיש, נייר מחשבים, בית מלון ועוד. מאחורי כל אלה עומדים משקיעים.

רה"מ ג. מאיר: ישראלים?

מר אלי ערבל: כן. אבל יש עוד סימני-שאלה. אנו מנסים למשוך אותם בכל הדרכים, אבל אין מספיק דרכים ואמצעים לזה.

באופן כללי, מה שברור הוא, שקצב ההתקדמות של בניית 250 הדירות משיג בהרבה את ההתקדמות ביצירת מקורות-תעסוקה. זו הולי הבעייה. מספר 1, בכל הקשור להתנחלות, כי באים מועמדים המוכנים לעבור למקום, ועדיין אי-אפשר למצוא להם עבודה רצינית.

מר אלי ערבל:

ישנה בעיה נוספת קטנה: אזור פיתוח א', זה אמנם יתרון גדול, אבל אזור פיתוח ב' - מעמד ירושלים, ההבדל בינו ואזור פיתוח א' אינו כל כך גדול, עד שידחוף משקיעים לעבור לחברון. כאשר משקיע מגיע למסקנה, שהוא רוצה מפעל מאושר, הוא מחפש קודם-כל את האפשרות להקים זאת בירושלים.

לדעתנו, יש צורך, על-ידי דחיפה מלמעלה, לבנות את חברון כמו את כל המקומות האחרים בארץ. ולא על-ידי משיכה מלמטה, כי אי-אפשר לעשות זאת, אלא עד גבול מסויים.

משקיעים ♦ נמקלים שם בבעיות, כמו בעלות על הנכסים. המשקיע רוצה לבנות בית-מלון ולהיות בטוח, שזה רשום על שמו. או עובד, המועסק במפעל ורוצה לקבל פיצויים, אחר חמש-עשרה שנות עבודה במפעל, אך כאשר עובר הוא לחברון - זה עדיין לא מוסדר, והוא עלול להפסיד את כל 15 שנות-הפיצויים המגיעות לו, אם יעבור היום לחברון.

רה"מ ג. מאיר: מדוע?

מר אלי ערבל: איש העובד ממרכז הארץ לאזור פיתוח או מרכז-חקלאי, מקבל פיצויים, גם אם הוא מתפטר בזמנו שלו. לעומת זאת, חברון לא נכללת במסגרת ישובים אלה, ונתקלנו בבעייה של אנשים שרצו לעבור אלינו, אבל אמרו להם, שיש להניח, שבעוד חצי-שנה הענין יוסדר, ואז יוכלו לקבל פיצויים ממקומות-עבודה. זה שיקול די כבד, אצל אדם הרוצה לעקור לחברון, וזה מעכב יציאתו.

הרב מ. לוינגר: הבקשות שאנו מעונינים לבקש הן ארבע:

1. שאלת ההרחבה: כרגע בונים אצלנו 250 יחידות דיור. במוך השטח שנתפס על-ידי צה"ל, למטרת הבנייה יש מקום לעוד 650 יחידות דיור. כך ש תוכנן הדבר על-ידי משרד השיכון. שוחחנו על כך עם כמה יועצים כלכליים וחברתיים, עם מתכננים ומטרו לנו, שהחיוני להקמת ישוב גם מחד החברתי ובעיקר בגלל הקשר הגאוגרפי והקרבה שלנו עם ♦ חברון, בכללותה, שהישוב יעלה למימדים גבוהים יותר. זו הבקשה שהגשנו לפני חצי-שנה, ודנו על כך עם השר גלילי, שיתכננו מיד הקמת חמשת-אלפים יחידות דיור נוספות. למרות כל הקשיים הכרוכים בדבר -(רה"מ ג.מאיר: האם ישנם קשיים? - חשבתי שזה דבר פשוט...) למרות כל זאת אנו חושבים, שאם תעשו אתם מצד האכלוס, נוכל לעמוד בזה. וההוכחה שלנו , שעד היום, ללא הבטחה של אזור פיתוח א', שאושרה לפני מספר שבועות בלבד, הגיעו כבר 400 פניות בכתב אלינו.

רה"מ ג. מאיר: אל מי?

הרב מ. לוינגר: אל מזכירות המתנחלים.

רה"מ ג. מאיר: אני חושבת שצריך להסדיר זאת, שזה יהיה מוסדר:מצד אחד אתם דורשים, שזה יהיה כמו כל מקום אחר בארץ. ואז הסדרים של כל מקום צריכים לחול על חברון, ומי שרוצה להשתכן - פונה למשרד השיכון.תעבירו את הבקשות למשרד השיכון ואלה שירצו להתנחל בחברון - יפנו אל משרד השיכון, כמו שעושים בכל חלקי-הארץ השונים.

הרב מ. לוינגר: אנשים שהיו מעונינים לבוא לחברון - כתבו אלינו.

רה"מ ג. מאיר: אין לי נגד זה דבר, אבל עליכם להיכנס להסדר הכולל בארץ.

הרב מ.לוינגר: הציבור בארץ לא יודע, שמשרד ממשלתי עוסק בהרשמה.

מר אליעזר ולדמן: היינו שמחים אילו היתה רשות ממשלתית מטפלת ביזמת אכלוס המקום, כמו תיעוש וכל פיתוח אחר בחברון, שהדבר ייעשה בצורה ממלכתית מקיפה, כפי שרק הממשלה יכולה לעשות זאת. אנו עשינו זאת רק בגלל-כרחנו, כי זה לא נעשה בצורה אחרת, כי אין בכוחנו לעשות זאת.

רה"ם ג. מאיר: איני יודעת אם עומד אתה בקשר עם משרד המסחר והתעשיה.

מר אליעזר ולדמן: כן.

רה"ם ג.מאיר: צריך להכניס זאת למסלול, שלא יהיה דבר נפרד ~~ש~~ בפני במיוחד.

מר א. ולדמן: היינו רוצים לבקש, שהממשלה תעשה כפי שעושה היא בכל מקום, שם היא בונה עיר. שהיא תעזור ~~לה~~ ותכוון עליה ותושבים ומשקיעים לחברון. היינו רוצים שהממשלה תראה זאת כמפעל שלם שלה.

רה"ם ג. מאיר: זה לא מחוץ לממשלה.

מר א. ולדמן: וס וחלילה.

רה"ם ג. מאיר: אני חושבת, שלגבי כל המעוניינים בדבר, רצוי שזה יהיה לפי המסלול תקיים בכל-מיני מקומות אחרים בארץ. כאשר התחלנו בונים שם, הממשלה ביצעה את עבודת-הבנייה, והחלנו לעשות סידורים ~~להפ~~ לתפיסת השטחים, וכל זה לא נעשה מעצמו. אתם מהווים כאן כוח-דוחף, וחבוא עליכם ברכה, אבל כאשר זה נכנס למסלול - זה לא צריך להיות דבר נפרד, לפי דעתי. אני חושבת, שעליכם לבקש פגישה עם שר השיכון, ולהעביר לו את הרשימות וכל המתנחלים צריכים לעמוד בקשר עם משרדהשיכון, בכל העניינים השונים, המתעוררים ועולים.

מר ב. קצובר: הענין צריך להיות מסוכם.

רה"ם ג. מאיר: היתה לנו שיחה על כך לפני עשרה ימים וסיכמנו, שכך זה צריך להיות. המשרד קיבל את ההנחייה הזאת, לפיה עליו לנהוג.

מר עוזי כהן: מסמוס שלנו לגמרי אינו ברור, לגבי קביעת מסים, מס-עסקים, סמכויות של ועד-מקומי ועוד. אנו מונים שלושים משפחות במקום ואם ירצה השם - יגיע מספרנו למאתים וחמשים משפחות, עם ראש-השנה. לכן, צריך שיהיה מצב, בו נוכל לפעול לפי החוק. למעשה אנו נמצאים בתחום השיפוט של הממשלה הירדנית. אם רוצים לרשום אצלנו עסקים, של אנשים שרוצים לבוא אלינו, - מצבנו אינו ברור ומוגדר. על כן, היה רצוי שהממשלה תתן לנו סמכות של מועצה מקומית, או ועד מקומי ותהיינה לנו הסמכויות המינימליות לקביעת תקנות ועוד. דבר זה יפתור חרבה בעיות, ~~ש~~ שנתקלים אנו בהן עתה.

רה"ם ג. מאיר: ישנם דברים תכיס, שצריך לעשותם ואפשר לעשותם, אבל בלי הכרזות ובלי מעשים פומביים, כי אלה יוצרים בעיות. אלא חושבת אני, ~~שמהסטנוגרמה~~ שמהסטנוגרמה נדע מה אילו ענינים יש להעביר ולאילו משרדים, ומשרד המשפטים יוכל, אולי, למצוא דרך כיצד לעשות זאת, מבלי לעורר רעש בכל העולם.

הרב מ. לוינגר: שאלת ההרחבה, שהתחלנו לשוחח עליה, היא לפי הבנתנו, ~~ש~~ שאלה שכפי שנוכחנו נוכל להעבירה בשקט ולא ברעש. עובדה היא, שעד כה בונים כבר במשך 8-9 חדשים, תוך פעולה ענימה והעבודה ברובה נעשית על-ידי ערבים מקומיים, וגם המפעלים שהקימונו, יש בהם עבודה ערבית מרובה, ונדמה לינו בכל אופן, שמחובתנו לבקש, שתהיה התקדמות רצינית בנושא זה, לפחות בשלב ראשון, וצריך שייתפסו עכשיו השטחים הדרושים לעתיד, בזמן שנתפס השטח לאזור התעשיה;ואפשר לגשת כבר עתה,ללא פעולות תכנון, כי התכנון ישנו כבר במשרד השיכון. אמנם, הוא לא נעשה בצורה כללית, אלא מפורטת ביותר, ואפשר לגשת לבנייה~~ש~~-מאות יחידות דיור על אדמה, ~~ש~~ שנתפסה כבר, כי בשעה שהגיעה הדיון לממשלה, בנושא התפיסה - הציע משרדהשיכון להרחיב, לפחות ~~ל~~לשלב ב', בעוד 650 יחידות-דיור, כדי שקצב-הבנייה הנוכחי לא ייפסק.

הרב מ. לוינגר:

סולל-בונה הגיע לשטח ועובד במהירות. הוא סלל את הכבישים, והכין את המשטחים. היום ירדו כבר חלק מהכלים מהשטח. מנהל העבודה אומר, שכל יום יורדים כלים נוספים. אם תבוא עתה החלטה ממשלתית על 650 יחידות-דיור נוספות, נדמה לי שיתכן לעשות זאת כפי שאמרה ראש-הממשלה, בהצנעה.

רה"מ ג. מאיר: כמובן שקשה יותר לעשות זאת עם חמשת-אלפים יחידות-דיור.

הרב מ. לוינגר: על כן, אני מדגישים שמדובר בשלב-ביניים, בתחנת-מעבר.

רה"מ ג.מאיר: זאת רציתי לדעת - האם אתה רוצה מיד בחמשת-אלפים יחידות, אלא שמסתפק אתה בשלב-ביניים...

הרב מ. לוינגר: 650 יחידות אלה, שתוכננו כבר - צריך להמשיך בהן, כדי שהעבודה לא תיפסק באמצע. לדבר זה ישנה חשיבות גדולה, כי החבר אלי ערבל אומר, שכאשר הוא מספר שישנה תכנית כזאת - תשקיע רואה את הדבר בצורה רצינית יותר והתייחסות המשפחות הרוצות לעלות, היא רצינית יותר, כאשר הם שומעים שישנה תכנית כזאת, שממדיה הם 900 יחידות. ונדמה לי, שתוך חדשים ספורים - אפשר יהיה להגיע למסגרת רצינית יותר, וזאת: כאשר תכניות המים תגענה לשלב סופי ותאושרנה סופית על-ידי מרכז ההשקעות, ונגיע אז מקלות למכסה, ואין צל של חשש, שהדירות לא תאוכלסנה, חלילה, מידעם בנייתן.

מר אליעזר ולדמן: כדי להדגים את הצעיות של ישוב קטן, המונה 250 יחידות-דיור, אומר כך: השרותים, בתי-הספר, החנויות, דברים שבמסגרת מושב או קיבוץ - ישרשויות ממשלתיות או המחזיקות זאת, או הסוכנות תומכת בזה, או שזה נעשה בצורה אחרת, כאשר זה עדיין אינו משקי - כל זה אינו דומה לישוב קטן, שאינו חקלאי, אלא עירוני, כפרי-עירוני, כפי שזה בחברון. ואז יש בעיות מרובות, משום שהישוב קטן בתחילת הקמתו.

אמנם, הקמנו כבר בית-ספר, אבל עד כתה ח'. וילדות אחדות לומדות בכתות ז-ח, והן נוסעות יום-יום לירושלים. (הן שלוש במספר).

ברגע שהישוב יהיה גדול יותר, יש תקווה שתוקמנה כתות רבות יותר, שתהיינה מאוכלסות בתלמידים.

בנסיעות הילדות לירושלים - ישנה בעייה בטחונית: האפשרות דואגות מאד, הכנות יוצאות בבוקר, והוזרות אחר-הצהריים, והן עושות את הדרך הזאת יום-יום.

רה"מ ג. מאיר: אתם מונים עכשיו שלושים משפחות. אתם אומרים, שיש מתנחלים, שכאשר יוקמו הבתים - אפשר יהיה למלאם באותם מתנחלים. אם כן, כאשר תהיינה 250 משפחות - ללא ספק יהיה המצב שונה.

מר אלי ערבל: אבל אם יוחלט על כמות נוספת של דירות, אזי א יעטקו בבניה, חלק מאלה שנמנים על אותן 250 משפחות.

רה"מ ג. מאיר: האם ישנם בין המתנחלים העוסקים בבניה?

מר אליעזר ולדמן: לעתים יש מעט של בלוקים.

מר עוזי כהן: אני מעסיק עובד יהודי, אבל קשה להשיג עובדים יהודים נוספים לזה.

רה"מ ג. מאיר: בכמה עוסקים שלושים איש מתוך שלושים המשפחות הללו?

מר אליעזר ולדמן: יש כמה מפעלים,- נגריה, מסגריה, וכן יש עבודת-צורפות ומטעדה.

רה"מ ג. מאיר: עובדים באלה - בעלי מהמפעלים עצמם?

מר א. ולדמן: חלק מהמתנחלים עובדים שם כשכירים.

מר אליעזר ולדמן: וישנם עובדים הנוסעים לירושלים יום-יום ואחרים - לכפר-עציון.

מר אלי ערבל: הערבים חזקים מאד בעבודות שלד-בנין ועבודות בנייה אחרות. עתה, כאשר יש עבודות מקצועיות יותר - יש מקום עבודה גם למתנחלים, ואנחנו מעוניינים בזה. עתה תזמן בו יכולים הם להשתלב בעבודה הבנייתית של 250 יחידות-הדיור הראשונות.

רה"מ ג.מאיר: על-פי איזה קריטריונים אתם בוחרים, או חושבים אתם שצריך לבחור את אלה, ש~~ש~~-לשיכנסו לגור בבתים אלה?

מר א. ולדמן: יהודים רציניים, שיכולים למצוא מקורות-פרנסה במקום, ושיהיו מוכנים לגור בחברון.

מר בנימין קצובר: כיום ישנם בין המתישבים חיים ולא-דתיים, מבני עדות המזרח ואחרים. לכן, קיים אצלנו קריטריון אחד - שהיהודים יהיו רציניים, שיש להם כוונה רצינית להתיישב בחברון.

רה"מ ג. מאיר: מה פירוש "יהודי רציני"?

מר ב. קצובר: נתקלנו כבר ביהודים לא-רציניים, שלא השתלבו בענין.

מר אליערבל: ישנם מקרים סוציאליים, שרואים בזה הזדמנות לקבל דירה. לאלה לא רצוי היה לתת להשתלב בישוב בחברון, לפחות בשלב הראשון.

רה"מ ג. מאיר: כן, עדיין לא.

הרב מ. לוינגר: אני רוצה להעלות עוד שתי נקודות: דיור והצד הישיבתי. בענין הדיור - יש לנו ויכוח ממושך, מאז הגיע משרד השיכון למקום. שוחחנו עם נציג משרד השיכון ושר השיכון. אנו מבקשים, שהדירות ~~שהשכונה~~ תיקנינה, או תהיה אפשרות לקנותן. יש לזה משמעות התנחלותית חשובה.

זשוב, אנו מבינים את הקושי ושמענו על הקושי המשפטי הכרוך בדבר, יחד עם הקושי הפוליטי המתווסף עליו. אבל מכל מקום נדמה לנו, שגם הדבר הזה צריך להגיע לאיזה פתרון שהוא, כי כאשר לאנשים תהיה הרגשה, וזה יגרום למצב חברתי לא-נוח, וכבר עתה, במסגרת שלושים המשפחות יש תופעה, שאדם יכול להרוויח בעד דירה בתל-אביב, כאשר הוא גר בחברון והוא לא יסכור את דירתו בתל-אביב, שום שלא תינתן לו אפשרות לקבל עליה כל זכות שהיא; כל זאת, בגלל היות השטח בחזקת שטח תפוס, והדירה במשטוס, שאין אפשרות גם להעכירה.

היועצים המשפטיים שטפלו בזה, הנמנים על משרד השיכון והיועץ המשפטי של הממשלה, חפשו מוצא ועדיין לא התקדם הענין. ובינתיים, אנשים הגרים בחברון - ישלהם עין אחת, המסתכלת החוצה, וזה מצב לא בריא. אם ישלמו זמי-שימוש (רה"מ ג. מאיר: לא חשוב איך קוראים לזה, ובלבד שישלמו). יש להניח, שכאשר הזכויות בדירה תהיינה קטנות, ולא יחול חוזה הגנת~~הדיור~~, אזי ממילא יש הקלות גדולות בתשלומים כ, הזכויות בדירות קטנות.

אם הן תימסרנה בצורה של דמי-שימוש ואשלו שכירות - יש לזה ערך רב, מבחינה מדינית ואנו מביאים בזה את בקשת כל המשתכנים, אתם שוחחנו על כך בהרחבה, לפני הפגישה אתם היום, שתיבדק אפשרות, לפיהה יוכלו גם לקנות את הדירות, ולא רק לשכור אותן.

רה"מ ג. מאיר: נדמה לי, עזה מסובך קצת.

מר בני קצובר: יש לזה פתרון: הבעייה היסודית שיצרה את הבעייה, שהזכיר כאן הרב - היא בכך, שהבעלות אינה שלנו, והקרקע נתפסה בלבד והפתרון הוא - בקניית האדמות. שמענו שיש נכונות מצד אחוז די ניכר של ערבים, למכור את אדמותיהם-~~שהפסיד~~

מר ב. קצובר:

הבעייה היא של קנייה מאדמה. הייגו רוצים לבקש מכבוד ראש-הממשלה, שהממשלה תקנה, או תאפשר ליהודים פרטיים לקנות שם אדמות.

רה"מ ג. מאיר: נטינו את הדבר הזה במקומות אחרים, שנמצאים מתחת זרקורים, מכפי שקורה הדבר בחברון, וערבי שרצה למכור - עד שבאו לתת לו את הכסף - נבהל ולא הופיע לסיום העיסקה...

מר ב. קצובר: שיתירו ליהודים לקנות באופן פרטי את האדמות אל האלה. לגו אמור לקנותה או למכור, אבל אפא היה אישור - הייגו מנסים לעשות זאת באופן פרטי. יתכן שזו הדרך, בה אפשר לשכנע את הערבים.

רה"מ ג. מאיר: אפא יתחום הערבי שהוא מוכן, וזה מהיום כבר של? האם זה ייעשה על-פי תחוק הירדני?

מר א. ערבל: אפילו כך.

מר ב. קצובר: אם זו תבירה, אזי המטרה חשובה יותר.

רה"מ ג. מאיר: אני בטוחה, שהערבי לא ילך למשרד הירדני, בחברון ויחתום, שהוא מעביר קרקעות שלו ליהודי.

מר ב. קצובר: לנסות אפשר.

הרב מ. לוינגר: אלא- כפי ששמענו, הם יהיו מוכנים לעשות זאת באמצעות תיווך.

רה"מ ג. מאיר: מה פירוש הדבר?

הרב מ. לוינגר: אולי דרך ערבים ישראליים, המוכנים לשרת אותנו בעניין זה?

רה"מ ג. מאיר: ואיך תקנו זאת מערבי-ישראלי ?

מר עוזי כהן: הוא יחתום לנו, שאדמה זו שייכת ליהודים. יש כאן אחיזת-עיניים כלשהי, אבל אני רושם את הקרקע על שם ערבי, והוא מאשר לי, שהאדמה היא שלי.

רה"מ ג. מאיר: 3 את זאת צריך לברר במשרדהמשפטים.

מר ב. קצובר: הפא העיקר שיהיה רשיון עקרוני לכך.

רה"מ ג. מאיר: הלכנו לחפיסת אדמות, כי לא היתה לנו דרך אחרת.

הרב מ. לוינגר: שמענו מאלה שעסקו בחפיסה, שהיתה נכונות בקרב הערבים למכור, במהך השנה שנתפס.

רה"מ ג. מאיר: יש לי עצה: אי-אפשר לחיות על שמועות, כי ישאנשים העוסקים בזה. מעט משרד הבטחון יש אנשים שעסקו בחפיסה, וכן - מעט משרד המשפטים. מישהו שאומר משהו - יכול לומר זאת תוך כוונות חשובות ביותר, ואחר זמן לא רב, מתברר, שזו עורבא-פרח. כי אני יודעת, שרציגו והיה נדמה לגו, שבמחתרת"רפיח היו ערבים, שהיו מוכנים למכור לנו אדמות. כאשר זה הגיע למעשה וצריך היה לבוא הערבי ולקבל את כספו - הוה מעוט לא בא. אני מניחה, שהוא מעוט חושש לחייו, ואני מתארת לי, שערבי מחברון, גם הוא יחשוש קצת לעשות עיסקה כזאת.

מר ע. כהן: למעשה זו אמצע הדרך, כאשר מכריזים על חפיסה. מדוע לא הלכו בחברון באותה שיטה כפי שנהגו בירושלים המזרחית?

רה"מ ג. מאיר: כי התלטנו שירושלים כלולה במדינת-ישראל.

מרע. כהן: אנחנו יושבים כבר בחברון, והיא גם כן במדינת-ישראל...

רה"מ ג. מאיר: אם כן, תודיע שהממשלה תלך לכנסת ותודיע, שחברון כלולה במדינת-ישראל. אך עתה, כיצד משווה אתה את חברון לירושלים?

הרב מ. לוינגר: בענין הישיבה: כבר שנה וחצי אנו מפנים בקשות לאשר לנו להרחיב את הישיבה, בדומה לקפר-עציון, ולישיבת-הכותל; הכוונה להסדר -צבאי, שיוצאים במסגרתו לחקופה-שרות, כמו בצה"ל.

רה"מ ג. מאיר: נדמה לי שזה נגמר כבר.

מר א. מזרחי: ישנו מכתב של שר הבטחון בענין זה.

רה"מ ג. מאיר: ישנו גם אישור שלי לענין זה. היה חבר-ממשלה, שערער על כך והסיר את הערעור. אמנם, נתתי את ההסכמה למשרד הבטחון, שחמשים בחורים (אם איני טועה) יכולים לעשות זאת לפי ההסדר הזה, אבל פורמלית - לי להודיע על כך לממשלה.

הרב מ. לוינגר: האם אפשר בפועל לפעל כבר למען זה?

רה"מ ג. מאיר: ביום א' זה יובא לישיבת-הממשלה, ואז תתחילו לפעול, - ביום א' אחר -הצהריים.

הדבר מתחה, כי היה חבר בממשלה, שערער על כך, אבל אחר הוא אמר, שבשביל חברון הוא מוריד את ערעורו, ואז חושבת אני, שאין מי שיערער על כך והענין יזוז. כתבתי על כך למשרד הבטחון, ואני מסכימה לזה, אבל צריך להודיע על-כך תחילה לממשלה.

מר א. ולדמן: זה מוכרח להיות מוגבל למספר אנשים מסויים?

רה"מ ג. מאיר: זה תמיד מוגבל. משרד הבטחון הודיע על חמשים איש, שזה המספר המספיק בינתיים למטרה זו.(מר א. מזרחי מגיש לרה"מ העתק המכתב שנשלח בענין זה).

מדובר כאן על חמשים תלמידים, ואחר קבלת מספר זה - דון בתלמידים נוספים. ביום א' נביא זאת לאישור פורמלית של הממשלה, והענין יוסדר מכל הצדדים והבחינות.

הרב מ. לוינגר: כפי שביקשנו, מאת השר גלילי, אנו רוצים לשמוע מה חושבת רה"מ, בענין האפשרות של ההרחבה. זו נקודת-המפתח העיקרית כיום, לביסוס ופיתוח הישוב בחברון.

רה"מ ג. מאיר: אנו דנו בזה. אמרנו שנלך לזה עם מספר העולה על ~~חמשים~~ 250 משפחות. איננני יכולה לומר עתה, אם יהיה זה ריאלי לתכנן עתה חמשת-אלפים יחידות-דיור, אבל נתקשרו עם משרד השיכון ובכל-אופן, אנו חושבים לסיים את הענין ב-250 משפחות בלבד.

מר ע. כהן: אנו עומדים בקשר עם משרדהשיכון וישבנו עם המנכ"ל, והוא אמר, שאם אנו רוצים, שנבנה אפילו עשרת אלפים יחידות, בתנאי שנביא אישור מראש-הממשלה.

רה"מ ג. מאיר: זה יפה מאד מצדו.

לא דברתי על חמשת-אלפים ובמפורש אמרתי, שלא מדובר על כך, אלא על תוספת ל-250 הקיימות. לא אשלח לשר השיכון מכתב על 5000 דירות, כי לא אשלח לו נייר לשווא. יפה מאד מצד מנהל משרד השיכון, האומר, שאם אתן אישור, אליו מחובר צ'ק על הסכום המתאים, כי אז יקים חמשת-אלפים יחידות. אבל אלה ~~ה~~ דברים לא-רציניים, אם כך הוא מדבר. הוא ודאי אמר לך זאת בהלצה. אך תוספת ל-250 - זאת כן. והכתובת היא משרד השיכון.

יכול להיות שיש לו גם בזה בעיית תקציב. אבל זה פחות מהתקציב הדרוש להקמת חמשת-אלפים יחידות-דיור. ואם יש לו תכנון, גם זה עדיין לא ברור לי. נדמה לי שהחשתית, שהם הכינו, היא ליותר מאשר 250 דירות.

מר ע. כהן: החשתית היא לכמה אלפי יחידות-דיור.

רה"מ ג. מאיר: אם העברתם את רשימת-המבקשים למשרד השיכון - זה יעזור, והעניין יזוז.

מר א. ולדמן: היתה לנו ישיבה אז עם אנשי משרד השיכון, וכאשר דברנו על הדירות, הוא דרש שיראה לו התחייבות של אנשים, המוכנים לבוא לגור שם, ואז הוא ידבר אתי. מה פירוש שנעשה התחייבות כזאת מצד האנשים? - לפני שאנשים מוכנים לעשות צעד כזה, הם צריכים להראות שיש מקורות-תעסוקה ויש דחף לעלות למקום, או שיש איזו התעוררות מצד הממשלה, איזו יזמה ממשלתית שהיא מעינינת בכך, שאנשים יעברו לגור שם. וזאת, כמו בכל עיירות-הפיתוח, ובכל עיר אחרת, שהממשלה עוסקת בבנייתה. עד עתה עסקנו רק אנו ביזמה זו: הממשלה בונה ועושה ומתכננת, אבל עדיין לא יזמה פנייה לעידוד התושבים, שיבואו לגור שם. הוא לא עודדה אנשים לבוא לגור ולא יזמה ~~[illegible]~~ עידוד למשקיעים, שישקיעו שם.

רה"מ ג. מאיר: אנחנו אומרים, שיש יהודים בארץ, וישנם בחו"ל, המבקשים להשקיע. על כל פנים, כך שמעתי במשך כל הזמן. ולכן -אחת מהשתיים: אם ישנם כאלה, אזי שהם יתקשרו עם משרד מסחר ותעשיה, ויאמרו להם מה הזכויות ומה הם מקבלים. אם אין כאלה, אזי פירוש הדבר, שהממשלה צריכה לחפש את האנשים לענין זה. אבל כל הזמן שמענו ונאמר לנו, שישנם יהודים, המתכוננים להשקיע בחברון. אם כן - היכן הם? מי הם? כאשר מדובר באלה - אין זו מסעדה ולא נגריה, אלא מפעלים גדולים.

מר א. ערבל: לא פגשתי איש מחו"ל, המתכונן להשקיע שם. גם אלה שמתכוננים להשקיע בארץ, זה ~~[illegible]~~ - חלקם מתוך אידיאולוגיה וחלקם מתוך רצון להשקיע כסף. אבל כולם נמצאים באיזה שהוא סימן-שאלה אי-שם בדרך. הם שואלים את עצמם: היכן הגורמים הממשלתיים, העומדים מאחוריהם בענין זה? מקבלים אותם ברצון, כמו כל מועמד אחר להשקעה, כלומר: שולחם אותם קודם-כל, לועדת מנכל"ים, לעניני משקיעים, ואחר-כך למרכז ההשקעות. החשיבה במשרד המסחר והתעשיה צריכה להמליץ ואם הכל נגמר בחיוב - משקיעים. זה התחיל רק לפני שבועיים. כל הזרמים החלו בזה, ולא ~~[illegible]~~ הרגשנו שכאן התכוונו אמנם לתת עדיפות לענין חברון, ~~[illegible]~~ בהשוואה למקומות אחרים. המשקיע משווה את הנתונים השונים, ואז נוסה הוא ללכת למקום אחר.

רה"מ ג. מאיר: השאלה אם משרד ההשקעות או משרדה המסחר והתעשיה אינם מוכנים לתת להם תנאים של עיירות-פיתוח.

מר א. ערבל: כן, אבל תנאים אלה אינם מספיקים, כדי למשוך משקיעים לחברון. כזה המצב עתה.

רה"מ ג. מאיר: אם כן, הם אינם יהודים רציניים. אם אתה אומר, שאותם תנאים של ירושלים, חיפה ותל-אביב, אזי צדקת. אבל אם אינם מוכנים ללכת לחברון בתנאים שבהם הולכים לעיירות-פיתוח, הם אינם רציניים. ואז זו שלייה ואלה יהודים הרוצים רק ברווחים ולא ביישוב חברון, וכאלה ישנם הרבה. מה שנותנים למפעלי-תעשיה בעיירות-פיתוח - זה לא מעט.

מר א. ערבל: קיים כלל ויש לפנים משורת-הדין. בדרך כלל, בכל עיירות-הפיתוח נתנו

מר א. ערבל:

למפעלים הרבה מעבר לכללי המקובל; היו מקרים שדחפו בכוח מפעל, כמו זה שהיקום בנצרת. הכניסו לשם מפעלים, כי הממשלה כוונה אותם ואמרה למשקיעים, שאם הם רוצים להיהנות ממפעלים רוחיים, עליהם להשקיע גם בנצרת. כך הגיעו מפעלים שונים לנצרת.

אצלנו עוד לא קם המפעל הציבואי-ממשלתי, הגדול, שצריך להיות אבן השואבת לאחרים, שיבואו בעקבותיו. אילו הקמנו מפעל גדול למכטטיל, שהיה ממשלתי או חצי-ממשלתי, בחברון, היה מושך אחריו את האחרים. יש במקום כוח-אדם למכביר. לאחר שיקום המפעל הזה - ירוצו אחריו גם אחרים, וזה יתרום להבנה בין יהודים וערבים, כאשר יעבדו בו אלה וגם אלה.

רה"ם ג. מאיר: האם יבקשו ערביי חברון, לאחר צעדכזה, לספח את חברון לישראל? ערביי עזה משתכרים יפה מאד בתוך השטח הירוק. אני לא ראיתי עדיין את הידידות הגדולה שלהם אלינו. את זאת אי-אפשר לדרוש מהם. אי-אפשר לסמוך על כך, וצרות עוד תהיינה לנו מהם. אם נחליט לספח - נספח. מה התנאים של היהודים, שרוצים ללכת לחברון, שמקבלים הם ממשרד ההשקעות?

מר א. ערבל: שליש מענק, שליש הלוואה ושליש - הון עצמי.

רה"ם ג. מאיר: אולי צריך גם את השליש השלישי לחייב את הממשלה, שתתן להם?...

מר אלי ערבל: זה בחנאי שהם יעשו יצוא. בחברון לא יכולים לקום מפעלים, שמייצרים בשביל יצוא.

רה"ם ג. מאיר: אני מוכרחה לדבר עם חברי הדתיים בממשלה, שיאמרו לי היכן המיליונים מאמריקה, שרוצים להקים מפעלי-ענק בחברון.

מר אלי ערבל: אני לא שגשתי אותם עדיין...

רה"ם ג. מאיר: אם יהודי לא יכול להגשים את הדבר ולגשת להקים שם מפעל - כאשר אין מדובר בהשקעות עשתות . .

מר אלי ערבל: וזה מחייב גם מעט תעסוקה.

רה"ם ג.מאיר: אם זה מעט - אין זה יצוא ואין זה העסוקה.

מר אלי ערבל: זה מעט השקעות, מעט יצוא ומעט תעסוקה.

רה"ם ג. מאיר: אז הוא צריך להשקיע שליש מכספו. הוא ודאי אינו חושב להפסיד. הוא יכבור זאת בחברון או בירושלים. אם הוא אינו מוכן להשקיע שליש משלו, אזי הוא אינו רציני.

מר אלי ערבל: אבהיר את הנקודה: איש לא התאונן על ענין השליש: הבעייה היא, שבאים ואומרים לו: אם תעשה שלושים אחוז מהתפוקה שלך כיצוא, אזי ניתן לך את כל התנאים האלה. נגריה לא יכולה לעשותיצוא ולא מסגריה ולא מפעל למרצפות, או אבן ושיש, ועל כן - לא יקבלו גם את התנאים המקלים האלה.

רה"ם ג. מאיר: בעיירות-פיתוח זה גם כן התנאי, ששליש צריך ללכת ליצוא?

מר א. ערבל: שם הם די גמישים בדרך כלל. לגבי חברון - שלב זה הם ממציס את הדין. אבל המתרון כאן הוא - מפעל ממשלתי, או ציבורי, שיכול להיות ה"לידר" של המשקיעים, ואחריו יבואו כל המשקיעים האחרים.

רה"ם ג.מאיר: רשימת המשקיעים נמצאת במשרד המסחר והתעשיה?

מרא. ערבל: כל אחד פונה ביזמתו לחטיבה המתאימה.

רה"ם ג. מאיר: כל אלה פנו למשרד המסחר והתעשיה?

מר א. ערבל: חלק גדול מהם.

רה"מ ג. מאיר: תן לי שמותיהם של אלה שפנו; המצא, בבקשה לאלי את שמות האנשים והמפעלים.

מר א. ערבל: בסדר.

רה"מ ג. מאיר: יתכן שאם משרד המסחר והתעשיה ורשות ההשקעות יראו, שאפשר לתת להם אותם תנאים של עירות-פיתוח, בלי תנאי של יצוא, כי אז יעודד הדבר אחרים, שילכו לשם. אין זה חשוב אם מישהו יקים שם מפעלים שיעבוד גם ליצוא, ותהיה קצת יותר תעסוקה.

מר א. ערבל: אדרבא.

מר אליעזר ולדמן: יש בכפר עציון מפעל כזה. אולי אפשר היה לכוון דבר כזה גם אצלנו?

רה"מ ג. מאיר: הממשלה אינה מקימה מפעלים. היא הולכת לעבודות-פיתוח, ועתה היא מנסה למכור לפחות חלק מהשקעותיה, שהיא בראשית השקיעה, כמו בחברת-החשמל, ואם לא הכל - אזי לפחות חלק והוא הדין לגבי ים המלח, דשנים וכימיקלים. על כל פנים, היא נותנת עידוד לאלה שמקימים, וזה לא מעט כאשר נותנים שני-שליש מהחוץ, למפעל כזה.

הרב מ. לוויגנר: נקודה אחרונה: שאלת הרשות הממשלתית לטיפול בעניני חברון. עד כה היה משרד אחד, שעסק בזה, בצורה אינטנסיבית, וזה משבד השיכון, שעסק בעניני הבנייה. מצד משרדי ממשלה אחרים אין כל גוף העוסק בזה, ואפילו לא מצד מסחר ותעשיה, ואין מי שמתענין, ויש בו צוות או אדם מסויים, שעינינו להתמסר לזה. לדעת החברים שלנו, חסר הדבר ביותר, כדי לקדם בצורה רחבה את הענין של יישוב חברון, שתהיה רשות ממשלתית בין-משרדית, שתעסוק במסגר דברים, גם בשאלת הכנת הפעלי הבנייה והתעשיה וכן בענין הכוונת העולים לחברון.

רה"מ ג. מאיר: אין דבר כזה. אין שרד שמקבץ בתוכו את כל יתר המשרדים. אין צורך לצרף את שיכון למסחר וכו'. כל משרד עושה את שלו. ומשרד השיכון בונה את הבתים במהירות, שאיננו זוכים לה במקומות אחרים בארץ. זה דבר יוצא מן הכלל באמת, והמשרד הזה עמד במשימתו זו. משרד המסחר והתעשיה עוסק במסחר ותעשיה, ולא בעניינים אחרים. מלבד זאת, אני רואה שאתם פונים הנה ואל גלילי. יש דברים שמשרד הבטחון עוסק בהם ועושה אותם, אבל איני רואה שזה יהיה אפקטיבי, כאשר יקבלו הכל במשרד אחד. אפשר להקים זאת ויהיה לזה שם, אבל במה יעסוק? בסופו של דבר - תצטרכו ללכת לכל המשרדים, לפי הנושאים בהם הם עוסקים.

אי-אפשר להקים מנגנון מיוחד לענין זה. ישנה ועדת מנכל"ים, שמרכזת את כל העניינים של השטחים בתוכה. איני יודעת אם המפעלים האלה עברו דרך אותה ועדה או לאו.

מר אלי ערבל: בחלקם - תיעו לשם, אבל הפרוצדורה היה, שכולם חייבים לעבור דרכה ואחר-כך - למרכזת ההשקעות.

רה"מ ג.מאיר: שם יושבים נציגי כל המשרדים.

הרב מ. לוויגנר: יש כאן בעייה סבוכה. ~~רשות~~ רשות עליונה ממשלתית לענין זה - אין. אך בענין המקומי אין גם צורך בזה.

רה"מ ג. מאיר: זו בעיה שעלינו לפתור אותה. ~~[illegible]~~ שוחחנו על כך ביניינו, ומחסבר שמוכרחים להקים איזו רשות במקום, גם אם זה דבר פנימי, וברור לגמרי, שעם כניסתם של 250 דיירים נוספים, ועקב בניה נוספת שתתבצע שם, הדבר לא יכול להתנהל בלי איזו רשות. זה נכון בהחלט, ובינתיים נאמר לי, שישנו מישהו ממשרד השיכון, הנמצא במקום, שהוא ראש-צוות ומנהל את העניינים האלה. אך ברור שמוכרחים להקים לענין זה איזו רשות.

הרב מ. לוינגר: אם מותר לנו להוות דעתנו על האפשרויות - הציעו לנו אפשרות אחת, שיהיה צוות-הפעלה של אחד ממשרדי-הממשלה, כמו שנעשה הדבר בכרמיאל. כלומר, שכמו שיש היום צוות הקמה, יהיה גם צוות הפעלה, שיהיה מורכב מעובדי-מדינה. החסרון, כביכול, בזה שהדבר כפוף למשרד אחד בלבד, כל הצוות במלואו. אפשרות שניה: מועצה מקומית או כפרית, שמתייחסת לישוב. כאן אנו רואים חסרון מסויים, כי מועצה מקומית בהכרח יש לה ניתוק מסויים מחברון, ולדבר זה יש נזק בפועל.

שלושה דברים קיימים כבר בתחום השיפוט של עירית-חברון: מיסעדה, מפעל צורפות וגלריה לאמנות.

רה"ם ג.מאיר: מהי הגלריה הזאת?

הרב מ. לוינגר: בתוכנו ישנו צייר.

יש תכניות לפתוח סניף תנובה עם ערביי המקום. כל דבר שיהיה בתוך חברון - יהיה בתחום השיפוט העירוני. מה שיהיה בשכונה החדשה, יהיה בתחום הרשות היהודית, ויש בזה חסרון מסויים, גם מבחינה הסטורית וגם מבחינה מנהלית. על כן,חשבנו והתייעצנו על כך עם כמה יועצים משפטיים, ויש~~ט~~עיף בחוק העיריות, שועד מסויים או שכונה מסויימת, יכולה לקבל סמכות מגבילה~~ת~~ לזו של מועצה מקומית, והגוף הזה ~~מהחכב מהחתם ו-כפפ~~ - בדברים רבים קשור הוא לעיריה. אבל בדברים רבים אחרים - הוא יכול לנהל את חייו באופן עצמאי. כך שבדברים מסויימים נעמוד בקשר עם העיריה. מצד שני, לכל הענינים המקומיים יהיה ועד של השכונה. ~~בחוק העיריות~~ בפקודת-העיריות יש ארבעה סעיפים, המתייחסים לענין זה.

אנחנו נשאיר גם בנושא זה תזכיר, שנמסור אותו לידי המזכיר, מר אלי מזרחי.

רה"ם ג. מאיר: טוב, נבדוק זאת.

הרב מ. לוינגר: אנו נשמח לאיזה ביקור, שתערכי אצלנו.

רה"ם ג.מאיר: כן, אני מתכוננת לכך, אבל היום אינו די ארוך וקשה להגיע לכל. שלום לכם , וכל טוב.

הפגישה נסתיימה.

פרטיבל
ע
ישיבה בנושא ההתישבות בחברון וליד
נבי-סמואל.

ירושלים, 2.3.1971. אחה"צ.

נכחו: רה"מ ג. מאיר, השרים י. אלון, ח. גבתי, י. גלילי, פ. ספיר, ז. שרף;
ד"ר י. הרצוג, מר י. שרון (מנכל משרד השיכון), ר. אלוני (מקרקעי ישראל) תא"ל ש. גזית, תא"ל י. ליאור, מר מ ארנון (מזכיר-הממשלה), מר ש. דינץ.

השר י. גלילי: אני מציע להתחיל בנושא חברון, באשר עומדת את להיפגש עם המשתכנים והם עתידים לבוא בדרישות של החבה, והרי החלטנו, שכאשר התכנון יגיע לשלב מסויים - נדון על התכנית הסופית.

הצעתי היא, שנחליף דעות על המצב בנושא זה עכשיו. נראה לי, שניטיב לעשות אם נבקש את שר השיכון להכניס אותנו בעבי-הקורה.

רה"מ ג. מאיר: בבקשה.

השר ז. שרף: זה נקרא "פתיחה"?...
התחלנו בעבודה בסוף יולי. ההחלטה היתה, שבונים 250 יחידות דיור ומתכננים את השכונה כולה. על המשך - יהיה דיון, וזה הדיון שמקיימים אנו עתה.
חברת אשטרון החלה בהקמת 108 יחידות פרומיות, וקבלן ירושלמי בעל-יכולת גדולה - בן גייאת - 90 יחידות ובסופו של דבר - מצאנו קבלן ערבי, מחברון, הבונה 66 יחידות.
אני אומר "מצאנו", כי היה אחד שכמעט התם, או התם כבר על חוזה אבל איימו עליו וביקש לשחררו ולכן - שחררנו אותו מזה.
אנו איננו מעונינים שיהרגו קבלן, שרוצה לעבוד אתנו. דבר כזה - לא יביא לנו תועלת כלשהי.
נגמור את הבנייה בספטמבר 1971, חדשיים לפני התאריך שקבענו לנו.
במה שנוגע לתשתית: xxxxx לפי החומר שבידינו, הם קו תמים יעבירו עד אפריל 1971. על ביוב הוסכם עם העיר חברון והקריה תחובר למאסף הראשי, ויוקמו ברכות-טיהור.
חברת החשמל מתכננת אספקת החשמל מירושלים מספטמבר יימסרו 100 יחידות. כל העבודה תיגמר בסוף פברואר.
בונים שם עתה גם בית כנסת ומתכננים בית-ספר.

רה"מ ג. מאיר: כמה רשומים שם לכניסה לדירות?

יישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.
השר-ת.

מר י. שרון: אתמול היינו בחברון וגם אצל המשתכנים. המדברו על מספר בקשות: ראשית-כל, על הרחבה. שאלתי את השאלה, והתשובה היתה: מה עם התעשיה? קשה להת מטפר, כמה ירשמו, כי השאלה - מה העבודה שמקיים אותם שם. כמו-כן נשאלת השאלה - מתי ייגמרו המבנים. לכן, התשובה באה מצדם בצורת שאלה.

המושל אמר, שמועמדים רציניים ישנם ביניהם תשים-ששים. הם טוענים שהרבה יותר, אבל זה חלוי בתעשיה שתתפתח במקום. אצלם ישנה רשימה של 350 מועמדים, לפי טענתם. לדעתי, זה לא מספר רציני.

רה"מ ג. מאיר: 350 היחידות תתממשנה אחר שתהיה התעשיה?

מר י. שרון: כן. זו טענתם.

השר ז. שרף: תספר על אזורי התעשיה והמלאכה.

מר י. שרון: מתוכנן שם אזור של חמשת אלפים מטרים - מבני-תעשיה ששר המסחר והתעשיה אישר זאת כבר.

השר פ. ספיר: הם ביקשו אלפיים ואמרתי להם, שיהיה השטח כפול, ואם ירצו - אפילו פי שלוש.

מר י. שרון: אם כן, זה יהיה בגודל של 5000 מטרים. תחילה הבנייה, ועל-מנת להתחיל בבניה, מבני-התעשיה, מחוץ לשטח הקיים כרגע בנקודה, שנתפס על-ידי שר הבטחון, וכדי שנוכל להתחיל בדיון - חייב להיתפס שטח נוסף, שהתעשייה נמצאת בו. בשטח נוסף זה מדובר גם על התכנון הנוסף על השכונה המונה 250; פירושו, שההרכבה כוללת הרחבה התעשיה הנמצאת בהכנית, שבידי שלמה גזית, ושר הבטחון.

רה"מ ג. מאיר: אלה מבנים לתעשיה? יש מי שרוצה להיכנס למבנים אלה?

השר פ. ספיר: הם אומרים שכן, ואמרתי, שהם יקבלו אזור א', מענק והלוואה, כאילו הלכו ללעדד או לקרית-שמונה. זה מענק שמתבטא, על כל פנים, באחוזים ניכרים. וכן - הלוואה. הם אומרים, שישנם כאלה שילכו לזה. אבל אני אמרתי, שאם הם צריכים את התערבותנו, שנשפיע בענין זה - בבקשה.

השר ז. שרף: על המבנים החלשים ויקים משרד המסחר והתעשיה. בעד זה הם אינם משלמים וישלמו דמי-שכירות מסובסדים.

תא"ל ש. גזית: היתה אי-הבנה לגבי נושא-הפגישה. אנחנו לא עיבדנו את ביצוע השטח הנוסף, כי חשבנו שזה צריך לעלות לדיון כאן. באופן מעשי - מדובר על תוספת שטח של 11200 דונם, הדרושים עבור השטח המיועד לתעשיה, ומלאכה, וכן לאזור של מוסדות-ציבור. אנו מציעים לתפוס מיד שטח כפול, של עוד 110 דונם, -

רה"ג. מאיר: כלומר, 220 דונם?

תא"ל ש. גזית: כן. בתפיסה ראשונה תפסנו שטח של 320 דונם בערך. השטח התפוס הוא זה. כרגע מדובר על השלמה זו, ואנחנו רוצים לתפוס גם את שני הדברים האלה. ההשלמה הנוספת מאפשרת להרחיב את הקריה עד לאלף יחידות דיור, בערך. כלומר, והיה אם יוחלט להוסיף יחידות-דיור, שלא תהיה מניעה לבצע זאת, כי בשטח הקיים, מעל 250 יחידות - אי-אפשר לשות דבר.

יישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.
תא"ל ש. גזית:

השר פ. ספיר: בונים כיום 250 יחידות?

תא"ל ש. גזית: כן. אנו לא רוצים לבצע את האקטים של הפיסת-שטח פעמים רבות מדי.
זה נושא ראשון ואין כל בעייה לעשות זאת, ואין הרבה בעיות גם בשטח עצמו. ישנם שלושה-ארבעה מבנים, שלא ניכנס בהם בשלב זה.
ישנה קריית-המלאכה. לגבי מקום זה - חייב להעשות אקט פורמלי של אישור ועדת השרים לענייני כלכלה.

השר פ. ספיר: הענין כולו מסודר, אולי מלבד ההליך הדמוקרטי...

תא"ל ש. גזית: אמנם כן, אבל זה לא נעשה. דברתי עם להב.

השר פ. ספיר: שמי ספיר וגדעון להב הוא מנכ"ל...

תא"ל ש. גזית: סידרנו ערבות מתאימה, לכל מי שייכנס לפרוייקט זה, כמו לכל פרוייקט אחר בשטח.
ישנן בעיות שצטרכנה להתברר בשבועות הקרובים, מה המעמד היורידי של כל מי שייכנס לענין, החל מהשאלה - היכן הוא רושם את שמו, איז מס-הכנסה הוא משלם ועוד.

רה"מ ג. מאיר: איננני מבינה.

תא"ל ש. גזית: ברגע שיקום מפעל מסויים בחברון, קרי: קרית-ארבע, תתעורר השאלה, האם זה מפעל ישראלי? האם זו חברה ישראלית, לפי החוק הישראלי, או חברה ירדנית, על פי החוק הירדני? כי באזור חברון - החוק הוא ירדני, ויש הרבה מאד הטבות, לפי החוק הירדני.

השר פ. ספיר: ניתן לו לבחור בתנאים הכדאיים לו יותר.

תא"ל ש. גזית: זה נושא לא כל כך פשוט. אי-אפשר לעשות זאת עם אחד כך ועם האחר - אחרת.

השר ז. שרף: הואיל והשטח תפוס, הבעל בזמן שזה תפוס הינו צה"ל. אנחנו קבלנים בלבד של צה"ל ומוציאים לפועל בשבל צה"ל. אי-אפשר למכור דירות אלא צריך יהיה למסור אותן בשכירות, כי אין עליהן קשן. התפיסה לא נותנת קושן.

השר פ. ספיר: תתחייב בבוא המועד לתת קושן.

תא"ל ש. גזית: אלא אם כן תהיה עד אז תפיסה.

רה"מ ג. מאיר: השטח התעשייתי עוד איננו ועדיין לא בונים אותו. אתה מעלה שאלה -למי ישלם מס-הכנסה והשאלה היא - האם תהיה בכלל הכנסה.

תא"ל ש. גזית: כל יזם, שירצה להיכנס עם המפעל שלו לשם - תהיינה לו שאלות פרלמינריות מאד חשובות, שירצה לברר, לפני הכניסה למקום.

רה"מ ג. מאיר: יש לך אנשים כאלה?

תא"ל ש. גזית: הם שואלים שאלות. שר האוצר אמר, שהוא מקבל תנאים של

יישוב חברון ונבי-סמואל. מודי ביותר
2.3.71. י-ם.

תא"ל ש. גזית:

אזורי-פיתוח;ב. הוא יקבל ערבות פוליטית, שזה דבר ברור ומובדר; ג. היכן יהיה רשום - איזה מס-הכנסה ישלם? איזה שכר יתן לפועל ערבי? אלה שאלות, שעדיין לא הובהרו די-צרכן, כי עדיין יש זמן לכך.

רה"מ ג. מאיר: היות ועלינו לכסות היום עוד שטחים, מלבד ענין חברון, אזי אל נעלה שאלות, שאינן בוערות היום.

השר י. גלילי: ישנה בעיית תפיסת-השטח הנוסף.

תא"ל ש. גזית: אין בעייה, מצדנו אפשר לעשות זאת.

השר י. גלילי: צריך להחליט על כך.

תא"ל ש. גזית: כרגע, צריך להוסיף מינימום 120 דונם, ואז מציעים אנו להחליט על שטח של 220 דונם. הממשלה קבלה החלטה על ~~שטח~~ תפיסת-שטח ונתנה לשר השיכון לגמור את הענין.

השר ז. שרף: הממשלה החליטה שתופסים שטח הדרוש ל-250 יחידות דיור, ומה שהולך עם זה - בתי-ספר, מקוה, בית-כנסת ועוד. מה שנוגע לשאר - החלטת הממשלה היא, שמשרד השיכון יתכנן. משרד השיכון עובד ~~ב~~ על התכנון. זו עבודה על שטח קטן, ועבודה לא מעטה. על התפיסה שלשטח נוסף והכנתו לבניה (על שטח שמעבר לאותן 250 יחידות) - על כך צריכה להיות החלטה בממשלה.

תא"ל ש. גזית: אנו מציעים רק את אקט התפיסה, כדי שלא נצטרך לעשות בעוד חצי-שנה או שנה תפיסה נוספת.

השר ח. גבתי: הבנתי שלמרכז המלאכה אין מקום-בנייה.

תא"ל ש. גזית: היתה כאן שוט טעות.

השר י. אלון: אין בעיות מבחינת הממשלה.

השר פ. ספיר: איני דוצה להתייחס למה שצריך להיות בממשלה, אלא למה שהחליט בה. ברגע שהחליטה הממשלה - אנו נוהגים כמו בענין תקציב השיכון. איני בטוח אם הוסיפו של אחוז אצל כל המשרדים, כשר דובר על תוספת שיכון, כדי שאפשר יהיה לבנות זאת, אבל זה אינו משנה עכשיו דבר.

השר ז. שרף: אנו קבלנו את הכסף.

השר פ. ספיר: ולענין עליות תים כאן פתה, כדי לא לחזור על הדיון ~~xxxx~~ שוב - ~~xxxxxx~~ עשיתי רמרנדום ליד שולחן ~~ו~~ועדת השרים לענייני כלכלה, שזה חל גם על גוש עציון, וזה אזור א'. דומני שגם אותך שאלו בענין זה ליד השולחן.

השר י. אלון: אותי ~~שא~~.

השר פ. ספיר: גם את שמטוב, ואם שכחו לשאול אותך, גבתי, אבקש סליחתך. לכן, גם גוש עציון ואזור חברון - כל אלה שייכים לאזור א'. ~~אבל~~ לפני חדש אמרתי למשלחת שלהם, שאפשר להתחיל לבנות כבר מחר. אשר ~~ל~~ לשטח וסימון - זה לא ענייננו. חברה הבונה אלפי דונמים בכל הארץ - תבנה זאת גם שם. הם אמרו, שיכולה להתעורר שאלה, שיהיו דרושים להם עוד אלפיים מטרים, ואמרתי שיוכלו לבקש זאת כבר עכשיו.

ישוב חברון וגבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.

השר פ. מפיר:

מפעלים יש להם והם יקבלו תנאים של אזור א', כי זה מבטיח מענק מתאים. לכן, מצד משרד המסחר והתעשיה ומצד האוצר - אין כל עיכוב ואפשר לבנות את מבני-התעשיה שם.

עלי לומר, שאילו צריך היה להיכנס מחדש לענין זה עכשיו - ולדון בו בממשלה - היה זה ענין אחר. אבל בעבר עבר הענין בשקט, כאשר דנו והחלטנו על ענין ירושלים, וגם באוגוסט השקט הפקענו את כל השטחים ונדמה לי שלא קראתי בשום מקום בעולם על כך, ולא היו תגובות, והענין עבר בשקט.

עכשיו הייתי מציע לחכות חודש נוסף.

לענין הקרקעי, אין שום עיכוב, לא לגבי גוש עציון ולא לגבי חברון.

רה"מ ג. מאיר: אני זוכרת, שמה שהוחלט אז - לא דברו על תפיסה-שטח, ונדמה לי שהוחלט שניגשים לבנות 250 יחידות. באשר לקביעה ממש - אחר שיגישו לנו תכנית כוללת - נקבל החלטה.

השר י. אלון: זה נכון.

רה"מ ג. מאיר: אם כן, כך עומד הדבר.
נדמה לי, שלא היה שום דבר בענין תפיסה.

מר מ. ארנון: היה שלב א' בועדת השרים, שם הוחלט- א. לגשת לתכנון תכנית המתאר של העיר חברון-עלית;
ב. לאשר 250 משפחות שיתנחלו בחברון, או בסביבת-הממשל, או במקום הישוב הקבוע.

שלב שני: שר הבטחון אמר, שהוא יכול להקים שם מחנה צבאי, וזו תהיה תפיסה לצורך הצבא.

היתה החלטה שניה בועדת השרים לעניני בטחון, במרץ 1970, שהועדה שבה ומאשרת את ההחלטה של תוספת 250 המשפחות, שתמוקם במקום המיועד לחברון-עלית, והועדה רושמת לפניה את הודעת שר הבטחון בענין כוונתו להקים את המקום הצבאי.

ואת חזרת ואמרת, שהיות והתכנון יקח ממילא שנה וחצי או שנתיים, אזי תהיה ההחלטה הסופית כאשר זה ייגמר.

תא"ל ש. גזית: היתה החלטה, ששר הבטחון ושר השיכון יקבלו את סדרי-התפיסה בשטח.

ה

שר י. גלילי: כן, היתה החלטה כזאת. השלב האחרון של הדיון בענין חברון, עד כמה שאני זוכר, היה שנדחה הערעור נגד הקמת 250 יחידות הדיור בחברון. ניתן תוקף להחלטה להקים 250 יחידות דיור בחברון ולתכנון הקריה וראש-הממשלה אמרה, שכאשר יושלם התכנון - תחזור הממשלה לדון בדבר והשרים יוכלו להעלות גם ערעור מדיני ולא רק כלכלי או אחר.

עכשיו התפיסה דרושה בשביל להקים את מבני-התעשיה ל-250 מתנחלים אלה. הרי לא החלטנו להקים 250 דירות שתהיינה ריקות,

יישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ט.
השר י. גלילי:

אלא מבנים שיכנסו אליהם אנשים שיהיו בהם. עד כמה שאפשר, צריך לדאוג לכך שיוכלו להתפרנס שם. לכן, אין לעשות שום צעד שייעכב, לפי דעתי, קודם-כל השלמת אפשרות הקיום לאותם 250 אנשים. אם הדבר מחייב תפיסה נוספת של קרקע - צריך ואפשר להביא זאת לממשלה, אם נחוץ הדבר. אך אני חושב, שה הגיונה של ההחלטה שנתקבלה, כי לא קבלנו החלטה להקים 250 יחידות שיכון, אלא לאפשר ל-~~00~~ 250 איש להתנחל שם ואז ממילא כרוך הדבר בשטח שיובטח למבנה-התעשיה.

הדבר מתעורר מצדדים שונים: הייתי היום בועדת חוץ ובטחון של הכנסת, כדי לדון בהצעת בגין, על הקמת קרנות ליד שכם ובית-לחם. בין השאר הזרו אנשים ודנו גם בבעייה זו ואנשי רשאל שחרים דברו בדיוק על נקודה זו, שיש צורך להחיש הקמת המבנים בשבין התעשיה.

הם אמרו, ששר האוצר מתייחס לדבר בחיוב, אבל יש עכובים שונים ואחד מהם הוא ענין תפיסת השטח.

לכן, אנו מציע: א. תבוצע תפיסת-השטח;

ב. אני מעורר שאלה חדשה נוספת: השאלה היא מי יהיו המתנחלים בחברון. איני חושב שבאיזה מקום שהוא הוחלט למסור לרב לביגר ולאנשיו מונופולין כלשהו על כך.

רה"מ ג. מאיר: היכן ~~ב~~ נרשמים?

השר י. גלילי: לא הוחלט למסור מונופולין כלשהו על האוכלוסיה בחברון. גם אילו ההלטנו, שקרית-חברון נמסרת לקיבוץ העירוני הדתי, - זה צריך היה לעבור דרך צינורות ממלכתיים. בחקלאות - עוסקבזה מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית. היא המוסמכת לכך, בעניינים חקלאיים, או שמטילים זאת על גורם אחר. אני חושב, שכאשר החלטנו בשעתו שמשרד השיכון מטפל בנושא, הרי שאני, בכל אופן, הבנתי שבכך מחליטים אנו, שאין בזה מונופולין לקבוצת מתנחלים מסויימת. הרישום צריך להיות במשרד השיכון וצריך להשקיע מחשבה, כיצד לתכנן את ~~אוכלוסיית~~ אוכלוסיית הקריה הזאת, שהיא מבוזנת.

ישנה קבוצת-אנשים, ~~שה~~ תרואה את עצמה כ"חוג למען ארץ-ישראל השלמה", במפלגת-העבודה. איני יודע אם יעמידו מתנחל אחד לענין זה, אבל הם דברו על כך, שלפי דעתם ~~הבא~~ כזה המצב. יכול להיות, שאחר שיישבו את רמת-הגולן - יראו מה הלאה צריך להעשות... אני איננו חושב, שהוחלט באיזה מקום, שקריה זו תהיה דתית, ללא חילוניים. זה נושא שצריך להשקיע בו מחשבה, אבל ~~ההחלטה~~ הברור והודאי הוא שאין להשלים עם מונופולין של הרב לביגר על זה.

איני יודע את מי רשמו ואיזה מבחנים הם עושים. יתכן שהם עושים מבחנים, שאינם מתיישבים עם ~~שה~~ סטנדרטים שהם מקובלים בארץ לגבי שיכון, תעשיה והתנחלות. צריך להחליט, על כן, - א. בענין תפיסת הקרקע; ב. משרד השיכון ייכנס לנושא ההרכב של האוכלוסיה במקום; ג. על שר ~~האוצר~~ השיכון לומר באיזה מצב עומד ענין התכנון.

השר ז. שרף: התכנון יקח עוד שנה.

יישוב חברון ונבי-סמואל. טודי ביותר
2.3.71. י-ם.

השר י. גלילי:

חשר י. גלילי: גם אז צריך להיות ברור, שאנו מקיימים את החלטתנו ולא יהיה מקום לטענות של האנשים הללו, שמעכבים החלטה להתיישבות, אף על פי שהדברים בשלים להחלטה.

מה שבשל להחלפה זה ענין הפיסת הקרקע וכניסה של משרד השיכון לנושא האוכלוסיה שם.

~~רה"מ ג. מאיר: אבל חשוב~~

תא"ל ש. גזית: עד היום תפסנו שטח של 3500 דונם, למחנה הצבאי.

השר י. גלילי: ולשיכון הישראלי?

תא"ל ש. גזית: כ-150 דונם בסך הכל.

השר פ. ספיר: כמה עלה להקים את המחנה הצבאי שם?

תא"ל ש. גזית: עד היום - 2.5 מיליון לירות, אם איני טועה, אך איני בטוח במספר הזה.

רה"מ ג. מאיר: היות וישנם חברים, שלהם יש דעות פוליטיות והתנגדות פוליטית, איני חושבת שצריך לעשות זאת בשתר. ביום א' יש להודיע על התקדמות הבניה ועל הצורך בשטח נוסף, ובמבנים העשייתיים ומוסדות ועוד, ויחד עם זאת - היות ובספטמבר יכנסו כבר האנשים למקום, ההרשמה צריכה להמטר ולהיות במשרד השיכון. זה לא צריך להיות דבר יוצא-דופן.

חשר י. אלון: כך היה בכרמיאל.

השר י. גלילי: חדיון בנושא היה בממשלה בשבתה כועדתש שרים, וגם עכשיו זה צריך להיות כך.

רה"מ ג. מאיר: אם כן, גמרנו בענין חברון.

השר ז. שרף: אבקש ליפות כוח האוצר ומשרד השיכון לקבוע בבעייה של ~~הפקעה~~ הפקעה, מכירה או הפקעה על חשבון מכירה ואת התנאים.

רה"מ ג. מאיר: גם זה צריך להעשות בממשלה. תביא הצעה לממשלה, והדבר יוכרע.

השר ז. שרף: טוב, מייק - תזמין את שרון, שיציג את הענין, כי אני לא אשתתף באותה ישיבה.

השר י. גלילי: בישיבת הממשלה, ב-14 בספטמבר הוחלט בין השאר על הקמת ישוב ~~שש~~ עירוני באזור נבי-סמואל.

הדברים אמורים - -

השר פ. ספיר: זה לא חלק של ירושלים?

השר י. גלילי: לא. הדברים אמורים בהקשר באזור שארבע-מאות מטרים מפרידים בין האזור הזה מהשטח שבתחום השיפוט של ירושלים.

השר ז. שרף: הפסגה של נבי-סמואל נמצאת במרחק של אלף מטרים משם.

השר י. גלילי: אבל קצה גבול האזור הוא במרחק 400 מטרם מהשטח המופקע בגבול ירושלים. ההנחה היתה, שצריך לעשות את כל

ישוב הברון ונבי-סמואל. מודי ביותר
2.3.71. י-ם.
השרי. גלילי:

הפעולות לריכוז הקרקע. ישנה שם גם בעייה של חילופי-קרקעות.

השר פ. ספיר: כמה הפקענו שם?

השר י. גלילי: 4300 דונם.

השר י. אלון: כל ההפקעות בתוך תחום השיפוט הירושלמי.

השר י. גלילי: זה לא כולל את הרכס והמבנה המרכזי של פסגת-הרכס. ההנחה היתה, שצריך לעשות את כל הסידורים בשטח על-מנת להחזיק בו ולקנות בו חזקה ולמנוע חזרת ערבים לשם. צריך לעשות חילופי קרקע, ויש שם עוד 11 משפחות ערביות, החיות במקום. צריך לחכות מה ייעשה בשטח זה ולהביא בחשבון את העובדה, שזה בסמיכות-קרובה כל כך לירושלים וצריך להשקיע מחשבה כיצד לחבר זאת עם תיכנון הכולל של ירושלים.

רח"מ ג. מאיר: אותם 400 מטרים, הם בין ירושלים והשיכון המתוכנן? כלומר, על ארבע-מאות מטרים אלה לא מתוכנן שום דבר?

השר ז. שרף: השיקול שלנו היה, שצריך להפקיע כך, שנגיע עד כמה שאפשר קרוב יותר לנבי-סמואל וההליכה היתה עד קצה הגבול של השטח, שסופה למדינה. והמרחק שם הוא של אלף מטרים מהפסגה וחצי מזה - לרגלי ההר, ובזה לא נגענו לא בתכנון ולא בשום עשיית מעשה אחר.

השר י. גלילי: לזה היו גלגולים שונים, עד בממשלת אשכול ז"ל. היו ועדות והיו החלטות. ההחלטה האחרונה נתקבלה בתאריך 14.9.70, במינהל מרקעי-ישראל, עם כורמי הבטחון, והם בחנו את המצב בשטח בתינה אחרונה ומינהל מקרקעי ישראל קיבל אישור מגורמי הבטחון, בהחיימת תא"ל שלמה גזית, לעשות את כל הסידורים כדי לחפיסה והתכנון וכיוצא בזה.

שר השיכון ערער על זה ופניתי לפני חדשים אחדים - לברר ערעורו. ערעור בפורום זה לא היה ויותר מזה: הודיעו להפסיק כל פעולה בקשר לערעור שר השיכון.

רח"מ ג. מאיר: על מה הערעור?

השר י. גלילי: על החלטת הממשלה מ-14.9, ובעקבות הערעור שלו על ההחלטה, מהנימוקים שאישרו אותם - הופסקה כל פעולה על-ידי תא"ל גזית.

תא"ל ש. גזית: לא התחילו בכלל.

השר י. גלילי: הערעור בא והפסיק את הפעולה, או התת ההכנות לפעולה.

השר פ. ספיר: מתוך 2600 יחידות - אין בנייה בכלל?

השר ז. שרף: במרחק של אלף מטרים מהגבעה - זה מתחיל.

השר י. אלון: קוראים לזה, אמנם, נבי-סמואל, אבל לא זה השם הנכון של המקום.

השר פ. ספיר: אם כן, אמנם בונים שם, אבל לא על הגבעה.

השר ז. שרף: במרחק אלף מטרים מהפסגה של הגבעה.

השר פ. ספיר: אני אומר: בונים בשטח המפסגה "נבי-סמואל", אלא לא בשטח הנקרא "נבי-סמואל", אלא לא בונים במרחק של אלף מטרים מהפסגה.

השר י. גלילי: אבל כפי שאנו מכירים אותו כ"נביא שמואל", רואים מהדרך את הפסגה שלו, ויודעים אנו, שעליו היו המערכות של מלחמת השחרור; הוא נשוש ואותו רוצים אנו ליישב. ההחלטה של הממשלה, מ-14 בספטמבר - התכוונה לכך. מה שמציע אני, אלה שני דברים.

1. להסיר כל עיכוב מענין מינהל מקרקעי-ישראל להשלים את כל ההכנות, על-מנת לדאוג לכך, שהשטח יהיה תפוס ומובטח בידינו.
2. לבקש ממשרד השיכון להציע לנו הצעת-תכנית, כיצד ליישב את השטח הזה.
3. עד להצעת תכנית שצריכה, בצורה זו או אחרת, להשתלב עם תכנון ירושלים-רבתי, לתפוס במקום, על-ידי מאחז אנושי, איזו קבוצת מתנחלים, שישבו בשטח.

מזאת, מתוך התחייבות, שישובם שם לא יפריע לתכנון הכללי.

אני חושב, שזה מקום בעל חשיבות אסטרטגית ממדרגה ליונה. החשיבות של המקום מתוך שיש לו מצע רגשי, בנוסף על החישוב האסטרטגי. איני רואה שום טיבה והגיון, שהמקום ישאר נשוש.

רה"מ ג. מאיר: בכפר הזה גרו עוד מישהו?

השר ז. שרף: יש שם 11 משפחות ערביות.

השר י. גלילי: אני מציע לשמוע את אלוני ביחס לנתונים בשטח.

מר ר. אלוני: קודם-כל, השנות נפחה את הענין, כאשר כינתה את המקום "נבי-סמואל" בעוד שאין המדובר בשטח אותו הכפר. בנבי סמואל לא בונים שום בית ולא תוכנן שם דבר, ובטעות קראו לשטח זה של ורלשים, ששר השיכון קרא לו שם עברי, בשם "נבי-סמואל" ולמעשה - אין זה כך. המדובה ב"רמות".

רה"מ ג. מאיר: כמו שסברו על ארמץ הנציב, בעוד שמדובר היה בשטח אחר. עשו זאת, שמא לא יהיה מספיק רעש סביב הענין...

מר ר. אלוני: הכפיר נבי סמואל: גודלו 2150 דונם. בזמנו, הקה"ל ויהודים פרטיים רכשו שם בתי וכדין וכבוק, עוד לפני שנת 1948, ונקנו שטח של 1250 דונם, מתוך אדמות הכפר, ועד היום היו האדמות בידי הירדנים, ורשומות הן על שם קה"ל ושם אותם יהודים פרטיים. וזה שטח של 1250 דונם מתוך 2150 של הכפר.

בסך הכל, ישבו בכפר זה, עד מלחמת ששת הימים - -

(רה"מ ג.מאיר: כלומר, לפני שנת 1948?) כן, כדי שישבו שם יהודים. הכפר נמצא בקרבת מעלה-החמשה, קריית-ענבים.

רה"מ ג. מאיר: מדוע לא ישבו שם?

מר ר. אלוני: לא הספיקו לקנות שטח מספיק להקמת ישוב יהודי שם. בינתיים, לא בכל מקום שרכשו - הספיקו להקים ישוב. על כל פנים - השטח נרכש ונרשם, וזה רשום עד עתה בספרים הירדניים.

ייסוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.

מר ר. אלוני:

מיד אחר המלחמה תפסנו את הספרים וזה רשום שם "נכסי האויב". כי הקהק"ל היא האויב שלהם. ואז הם מנהלים את נכסי-האויב בשם ממשלת ירדן.

לפני מלחמת ששת הימים ישבו בכפר הזה ארבעים משפחות ערביות. הם עיבדו את אדמותיהם וניסו לעבד או שעיבדו חלק מהאדמות של היהודים שם.

השר מ. גבתי: היה מה לעבד שם?

מר ר. אלוני: כן, אדמות טובות. מיד עם גמר המלחמה, ברחו, מאחר ונבי-סמואל זה אחת העמדות הכבדות והקשות, שאיימו על ירושלים ועל הדרך אליה, והיא חלשה וישבה שם בעזרת הלגיון, וכן אנשי הכפר עצמם. לכן, מיד אחר המלחמה - ברחו רוב התושבים, רוב המשפחות.

במשך הקומה שהיימת ישבו שם רק שתי משפחות; מיד אחר המלחמה תפסנו חזקה באותן אדמות של הקהק"ל ושל היהודים הפרטיים. חרשנו ונטענו בחלקן עצים, וקנינו גם 150 דונם מאחד התושבים שם. הכשלון שלנו היה, שלא הצלחנו לשכנע בזמנו, שזה מה שמציעים אנו עכשיו, או שהחלטת הממשלה לפני שנה, שיוחלט מיד אחר מלחמת ששת הימים, כאשר ישבו שם שתי משפחות בלבד; הצבא לא הסכים לסגור את השטח ומאז חזרו לכפר עוד שש משפחות.

השר י. אלון: הצבא מנע שובם של רבים אחרים.

מר ר. אלוני: יש לתן לחזור מצד מספר רב יותר של משפחות. נדמה לי, שזה המקום היחיד, שאחוז אדמות-היהודים שם, שניקנו לפי כל חוקי המשפט הבינלאומי, - מנדטורי וישראלי, כדת וכדין, ובריכוז כל כך גדול של אדמות.

לפי אישור שקבלנו ממא"ל גזית, ניהלנו מו"מ, קודם-כל עם 11 המשפחות הללו, שיעברו לאחד הכפרים בדרך של הילופי קרקעות ותשלום פיצויים בכסף. יש לנו סיכוי טביר, שנגיע אתם להסכם בענין זה.

(אם כי, חיום הוא פחות משר מכפי שהיה לפני שנה). נראה לנו, שישנה אפשרות לתכנן את השטח ללא בעיות, מאחר ובסך הכל הוא מונה ארבע-מאות מטרים, כפי שאמר שר השיכון, מהשטח שמשרד השיכון מסיים את תכנונו כיום. הוא בגבול שיפוע ירושלים של היום. נראה לנו, שצריך להמשיך את התכנון והחשיחת, הדרכים ולכלול בזה גם את נבי-סמואל. צריך לתכנן שם בתים בודדים, למשפחות בודדות. איננו מציעים בתים רבי-קומות. נשמור שם על המקום, שהוא אחד היפים בארץ, וצריך לשמור על מטגרת מתאימה לו.

יש פניות של מאות משפחות, שונות, מקציני-משטרה שעבדו לירושלים, עובדי-מדינה, קציני-צה"ל ועולים חדשים, שאילו יצרו תנאים ביריים, כמו שניתנו בגבעת-המבתר, לא טובים יותר, אין לי ספק, שאותן חמש-מאות משפחות, שלדעתי אפשר לתכנן יישובן על אדמת קהק"ל ולא לגעת ולו גם בדונם אחד של קרקע של תושבים ערביים שם, - כי אז תוך מספר ימים היו נמצאים אנשים שימלאו את הרשימה כולה...

ישוב חבדון ונבי-סמואל. טודי ביותר
2.3.71. י-ם.

מר ר. אלוני:

אני ממליץ מאד לבצע בהקדם את התכנית הזאת. בעוד חצי-שנה יהיה לנו הרבה יותר קשה לעשות זאת.
בשלב זה, כתכנון ראשוני, יש כאן רישום של אחוזת, ואפשר לעשות זאת.

תא"ל ש. גזית: אלה אדמות של יהודים או של קהק"ל או של נפקדים.

מר ר. אלוני: כן. ל-11 המשפחות שיושבות שם, יש בעלות על 211 דונם, מכל אותם 2150 דונם של הכפר.

השר ז. שרף: לא הייתי נוכח בבירור זה, כי לא הייתי אז בארץ. הענין מסובך מאד. איני מכיר את מערכת התכנון, שבידי המינהל ולא ידוע לי כיצד להעריך - מה טיבו. לתכנן את נבי-סמואל, בהמשך ל"רמות", זו מלאכה קשה מאד. צריך שתהיה איזו דמות להמשיך הישוב הזה.
בדקנו את השטח ואין בידינו הערכות כמותיות - מה פירושהדבר - להקים ישוב של אלף בתים, אלף משפחות, בריחוק זה מ"רמות", ומה שאמר אלוני לשמשרד השיכון, מחוסר-ידיעה, - זה לא נכון שתכננו זאת. אנחנו בראשית התכנון, ומה שתכננו זו ההתחלה ב"רמות".
חשבנו ללכת לקצה מרוחק יותר, אבל לא יכולנו, כי באמצע - בין השטח שמתחילים לבנותו בימים-אלה, ובין הקצה של ההפקעה, - הפונה לנבי-סמואל, יש שטח גדול, ממוקש מיקוש כבד, שם היתה תחנת-הרדאר, ועמדת תותחים של הלגיון הערבי. זה שטח גדול-מאד.
היה לנו משא ומתן עם הרמטכ"ל ושר הבטחון ונדמה לי, שלפי שעה פינו את המוקשים משביל ביוב ודרך. מי שהוא מהצבא אמר לי, שזו עבודה למחלקה שלמה של חיל-הנדסה, לתקופה של שנה.
לכן, לא הלכנו רחוק.

רה"מ ג. מאיר: אלה מוקשים שלנו?

השר ז. שרף: של הלגיון. שם היתה עמדת-תותחים של הלגיון, שכל סביבתה ממוקשת. כאשר הוא נסוג - לקח אתו את מפת המיקוש.
על כן, התחלנו היום קרוב לירושלים - לסנהדריה ושמואל-הנביא ובמת-אשכול, כי חשבנו תחילה, עד שנתגלה לנו השטח הממוקש, שנתחיל מהקצה ההוא, כמו שאנו מתחילים מחלפיות מזרחה. זה השם שנתנו לשטח שנקרא "ארמון הנציב", ואנו מתחילים משם.
אנו מתחילים שם מהצד של הדרך לביתר-לחם. עם כל הקושי שיהיה למשתכנים הראשונים, אם כי נסלול דרכים ונקל עליהם במידת-האפשר. אבל כאן, בגלל שדה-המוקשים, התחלנו במחצית המזרחית של השטח, ולא בקצה המערבי שלו.
לפי ההסכם בינינו והעיריה, מעכשיו תהיה איזו ועדה משותפת ואת התכנון של שלושת השטחים נבדוק מחדש. אחרי שהתחלנו, מה שהתחלנו, והתכנון יצטרך לקחת בחשבון את 2300 יחידות הדיור, מטעם שאינו מדוייק, כי חלק ישנו כבר בנווה-יעקב והמספר הוא 1900. לכן, נצטרך לקחת בחשבון את

השר ז. שרף:

אותו חלק שתוכנן, ככי שתוכנן - חלקו עם בתים גבוהים. אין פירוש הדבר, שמוכרחים להמשיך בזה, אבל הענין כולו בעבודה.

רק עתה מתחילים אנו לשבת על זה. רק לפני שבוע או שניים אושרה התכנית בעיקרה, וזה אומר, שההמשך של התכנון לנבי-סמואל זו סוגיה חדשה לגמרי, ובודאי יקח הדבר שנה או שנה וחצי, לתכנן את זה, ולקבוע אם אמנם זה צריך להיות קשור או לאו.

אני רואה תועלת פוליטית בהקמת שכונה עירונית על גב ההר, או על מורדות-ההר נבי-סמואל.

זה אינו מוסיף בטחון ולא גורע ממנו, עד כמה שאני יכול לדבר על בטחון. אנחנו לא נחזור למצב, שהלגיון יהיה שם ואיני מאה שום דבר דוחק בזה. מאידך, אני רואה קושי בתכנון נוסף וייקור. גלי לדעת את הענין, כאשר עדיין לא בדקנו זאת, אם אומר שהכנת דרכים ומשקית - הכנת כל הדברים האלה, בכוחה של הידיעה או מעט הידיעה שבידי כיום, צריכה לעלות בסכום של עשרים וחמשה אלף לירות לכל יחידה. (איני מדבר עתה על ביוב ומים, כי את אלה אפשר לחבר ל"דמות").

זה דבר שפירושו הוצאה של עשרים וחמשה מיליון לירות, כבר עתה.

<u>השר פ. פפיר:</u> איזה ערך יש לזה בכלל?...

<u>השר ז. שרף:</u> אני יודע שאני חי במסגרת של תקציב.

היה לי ברור ועל כן ערערתי עוד לפני שהיתה מהומה בענין ירושלים, בספטמבר או באוגוסט, כאשר הגיע לידי, לגמרי במקרה, וזאת רוצה אני לומר לתא"ל גזית, העמק של החומר למינהל מקרקעי-ישראל, שניתנת בזה הסכמה להרחבת גוש המבנים ובמקביל ניתן אישור (ואיני יודע ממתי הוא עוסק בתכנון ישובים עירוניים, הוא משתתף בזה, כי יש לו אינטרס, אבל לא הוא המתכנן זאת, שיחליטו לעשות זאת - אנו נעשה זאת), והאישור היה לגשת לתכנון אזור נבי-סמואל, כחלק אינטגרלי מתכנית הפיתוח של הרחבת ירושלים.

נאמר שם שניתן אישור לסלילת דרכים ועוד.

תסלחו לי, אבל מי שכתב זאת - הוא מאד נאיבי.

אני מעדיר על הענין. איני צריך לומר, שהשיקולים שהיו סייב בפני גישה לשטח זה, - אחד המהומה הגדולה בענין ירושלים - הם נעשו כבדים יותר.

קשיי התכנון שם רבים, כי זה שטח רגיש מאד. מבחינת הבנייה ומבחינה אסתטיבית. אילו תלטנו לעודד שם שלושים אנשי-נח"ל, שיתישבו במקום, והיית מעבד את הקרקע - לא היו בעיות. אתה מקים לך באיזו מינה המשה מבנים, וזה ברור שמדובר בנח"ל. אך מפני שאין שם אפשרות להקים ישוב כפרי, כפי שהובאה ההצעה, ושר התקלאות הודיע, שאין שם קרקע, שום-כך זה צריך להיות בצורה של התישבות עירונית. התישבות עירונית במקום זה מחייבת דיון אחר.

<u>השר י. אלון:</u> טיפלתי בנושא בשנים קודמות, עוד בממשלה

יישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.

השר י. אלון:

להתישבות זיו"ר ועדת השרים לענייני-ירושלים.

תנין הובא לדיון ואז קיימנו גם התייעצות עם רה"מ.

היתה קבוצה, שרצתה להתיישב בתוך רמאללה עצמה, בתוך בתים נטושים, שהם בידינו. היתה תמימות-דעים סביב הצעת שר הבטחון, שלא להתיר ישוב משפחות בודדות מפוזרות בעיר זו, שמטעמי בטחון, וביחוד כאשר הגברים עובדים במשך היום מחוץ למקום ונשארות המשפחות לבדן.

עם זאת, חיפשנו אלטרנטיבה במקום שהוא צפונית לירושלים, אבל לא כחלק בלתי-נפרד ממנה.

באותו הזמן, ובלי קשר עם הפנייה של קבוצת מתיישבים זו, הטלתי על דעת הועדה, על ידידנו יהודה תמיר, לבדוק אפשרות של קביעת כותר אחר, חיצוני יותר, לירושלים, בלי שהתכוונו לאחוז באיזה אקט שהוא של סיפוח, או הרחבת התחום המוניציפלי של ירושלים, או הרחבת תחום השיפוט הישראלי, אלא כדי שכל מה שייבנה בעתיד בתחום הכותר החדש, יתאים פחות או יותר גם לירושלים-רבתי, בבוא העת.

מסתבר שהשטחים העומדים לרשות פיתוח ירושלים, למרות הפקעות גדולות שעשינו, הפקעה ראשונה - כאשר החלטנו על הליכה לרמת-אשכול, והפקעה שניה - זו שעשכיו נעשית ובונים בשטחה. ומסתבר שהשטחים די מאוכלסים ובמוקדם או מאוחר נצטרך לבנות מחוץ לשטח זה, ולו גם לא בתחום העיריה, אלא בהסדר עם המימשל הישראלי, כמו בחברון, או אזורים אחרים, בתחום המימשל הצבאי בשטחים המוחזקים.

ענין נבי-סמואל, עבר החלטת-הממשלה. את התכניות שהכין יהודה תמיר הבאתי למייק ארנון, כדי שתוכלי לקיים דיון בזה, אם תמצאי לנכון. אבל לגבי נבי-סמואל, כמאחז הרחי נפרד, היה צריך ל ואמנם לפי זה נתקבלה ההחלטה. ברור שבימינו אלה, אם נחזיק משלט אחד פחות או יותר - לא זה יקבע את בטחונה של ירושלים. בזה מסכים אני אתך. אלא מה - מדובר כאן לא על אקט צבאי ישיר, אלא על מאחז, שתהיה לו השפעה מדינית על קביעת הגבולות בעתיד.

ב. יכולה להיות לזה השפעה על הבטחון השוטף של הפרברים הצפוניים של ירושלים והכוונה לצרות הקטנות ולא לתותחים דדהקא. נביא סמואל, כפי שזה קרוי בעיני הערבים, זו עמדת-התצפית הטובה ביותר, שיש נה בצפון העיר. יש לה השפעה בטחונית על שדה התעופה, שהוא בלאו-הכי בקצה האחיזה הירושלמית. הוא על אם-הדרך בין מעלה-החמשה, גבעת-הראדאר וצפון-ירושלים.

<u>השר ז. שרף:</u> את הראדאר נבנה, כאשר יפונו משם המוקשים.

<u>השר י. אלון:</u> ואיני מעלה על דעתי, שדוקא מקום זה, שהוא הנמוך באזור, יישאר שומם. אבל לעשות מזה שכונה עירונית, עם כל ההשקעות הדרושות - נראה לי הדבר קצת מוקדם, או אולי מיותר. יש בול עד היכן תגיע ירושלים.

על כן, אני מציע שנהיה דבוקים בהחלטה המקורית של הממשלה בענין זה, שתהיה שם אחיזה עירונית, ואת - בגלל המגבלה שקבע

ישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.

השר י. אלון:

שר התקלאות, שהקרקע שתעמוד לרשותם - אינה מספקת לישוב חקלאי. אבל אך קושי למצוא גרעין נח"ל תעשייתי, שיאחז במקום תחילה כהאחזות צבאית, ואחר-כך - כהתישבות, שתושתת בחלקה על החקלאות וחלקה - על תעשיה מלאכה, כולל תיירות.

מועלי אגודת ישראל התחננו לאפשר להם הקמת גרעין של נח"ל עירוני שם.

השר ז. שרף: לורנס היה אצלי ואמר: ברמות הם יצטרכו להשתף בהוצאה ובנבי סמואל יקבלו הכל חינם.

השר י. אלון: אפשר להקים שם התישבות, אחיזה, עם בתים ברומיים ובמשך הזמן יהיה שם ישוב חצי-עירוני, שלא חייב להשתלב בירושלים-רבתי. יהיו שם מעלה החמשה, גבעת הרדאר, נבי סמואל ורמות. זו ההחלטה המקורית של הממשלה ואני מציע לקיימה.

זה מקום חשוב מאד ויש עוד אחד, אאאאאא בלבד, חשוב כמותו על הקצה הדרומי, על ראס בית ג'אלה, שהינו חשוב מאד, בלי לטפח את בית-לחם לזה.

השר פ. ספיר: באוגוסט שנה שעברה, בישיבה בידיעת ראש-הממשלה ובעידודה, כדי להבטיח לקדם יותר את הדברים בירושלים, ארנו שנתחיל לבנות 2600 יחידות בארבעה שטחים, מה שנקרא - ארמון הנציב, נבי סמואל, רמות, שעפת ועוד.

בעיר העתיקה העמדנו עשרה מיליון לירות לרשות אלה המנקים ומקדמים את הבנייה ברובע היהודי.

באוניברסיטה - נאמר שיעשו הכל, כדי לקבוע המשך משותף מרמת אשכול והבעה הצרפתית # עד האוניברסיטה.

אני אומר כל זאת, כי מיד מתחילות אצלנו המחשבות - מה מי אומר מה. השבוע ראיתי את סדי קולק פעם או שתיים. הוא בוכה על כל-מיני דברים. לא אכנס לבעיות הארכיטקטוניות, אם כי אני מבין את הרצון לשמור על מבנון, אבל איני מבין את הרצון להתווכח על זה בפומבי.

אני מבין שלא רוצים להשוך מירושלים כרך גדול, שהכל ייבלע בתוך בתים גבוהים וגדולים. אבל הוא מדבר על תדרים כלכליים, פיננסיים, וכסף לא נחשב כאן לבמרי. הוא מדבר על כך, שחלק מהדברים, אם עשים אותם בתוך העיר - הם עולים מחצית הטכוף לעומת עשייתם מחוצה לה.

אנחנו הולכים לנבי-סמואל, אבל לא לגבעה. אני מבין, שיש טמטימט למקום הזה, אבל לתאר לנו, שכאשר ישבו שלוש-מאות אלף יהודים ולא חמש מאות אלף - בירושלים, והמינימליסטים אומרים שהירדן צריך להיות מפורז, והגבעה הזאת תאיים עלינו - נדמה לי שאנו מדברים כאן על מושגים שהיו קיימים לפני ארבעים וחמש שנה ולא עשרים וחמש-שנה...

השר י. אלון: זה לא תשובה למה שאמרתי.

השר פ. ספיר: בדיוק כך. היו קרבנות וכשלונות ואני יכול להבין זאת.

השר פ. ספיר:

אנחנו עושים בהיקף הגדול ביותר, עובדים וממציאים. הוספנו, שמתחילים ~~בבנין~~ בנווה-יעקב, באזור התעשייתי החדש שם.

השר ז. שרף: בזה עוסקת החברה הכלכלית.

השר פ. ספיר: הבסף שמושקע שם הוא של ברק. ~~לא~~ אני, כשר האוצר, חייב לדעת זאת. הכסף הוא של הממשלה ותתחיל לשלם דיבידנדה. אמרו להתחיל לבנות ~~בבנין~~ וכמה שנחוץ, ו-2600 יחידות - אין בזה כל עיכוב.

השר ז. שרף: בשלושה שטחים התחלנו לבנות; בשטח הרביעי - לעבד את הקרקע.

השר פ. ספיר: אם אני מצרף לזה מה שעשינו ברמה הצרפתית ובנווה-יעקב - איני מבין את הענין. שאלתי היא זו: בשביל מה לנו עכשיו עסק חדש? זה נחוץ לנו מחר? זה שטח ממוקש, שצריך לעקור ממנו את המוקשים וזה ענין להשקעה של הון-תועפות, אם רוצים לבנות שם.

השר י. גלילי: זה לא ממוקש.

השר י. אלון: אני סיילתי בכל המקומות האלה.

השר ז. שרף: הלכתי בכל השטח לאורכו ורחבו, ואין כל מקש שם. אבל בשטח שהפקענו - שלא בונים שם עכשיו, ישנם מוקשים.

השר פ. ספיר: לענין ירושלים אנו רוצים להיות בה ארבע-מאות-אלף תושבים, בתוך עשר שנים (אני מצטט את שרף); אתה דבחת על הכפלה. איני מדבר עתה על אבבע השניים, עליהן דיבר שרף, אלא על עשר השנים שהזכרת אתה, וגם אלה בעיות נכבדות, מבחינה כספית - עצומות. כל מה שעושים בירושלים - עולה כסף רב יותר, מאשר במקום אחר. לכן, זה מביא לדיבור נוסף ולסערה גדולה נוספת נגדנו.

אם צריך היה לעשות זאת - מדוע לא עשו זאת, כאשר ב-31 באוגוסט החמתי על המפות?

היום הייתי ממחין עם האלף מטרים של המרחק, משם יוכלו לירות עלינו בנשק קל... אני רוצה לראות את זה שירה על השכונה ממרחק של אלף מטרים. אם כך, הרי ישנם מקומות תים, אפילו בירושלים עצמה, שם מתיישבים אנו, ואפשר ביחר קלות לפגוע בהם בדרך זו.

אך אם נחוץ הדבר בגלל סנטימינט, ושניראה חזקים יותר וגיבורים יותר, ויהיה עוד ויכוח מדיני עקב מעשה זה - מי יכול לעמוד נגד זה?

השר י. גלילי: אין שום הכרח לקדם את ההכנות בנבי-סמואל, ולחברון עם התכנון של ירושלים רבתי, וכל תקוש בהוצאות העצומות בתשתית וכיוצא בזה. אם כי אני משוכנע, שבמשך הזמן תתפשט ירושלים גם מעבר לחומים שתחמו לה, ויתכן שגם היום לא היינו מחליטים על אותה גדר, אותו שטח, שעליו החלטנו בזמנו, אלא קובעים שטח הרבה יותר רחב.

השר ז. שרף: ודאי, ללא כל ספק.

<u>השר י. גלילי:</u> אני משוכנע, שזה יקרה גם לגבי תכנון זה. קודם-כל, אינני רואה שום סיבה לא להאחז שם. אפשר להגדיר באופן שונה - מה פירוש משלם אסטרטגי, איך יורים מנשק קל על- מפמגת המסגד, ישר לכיוון בנין ראש-הממשלה, אבל ללא שום ספק, המקום יכול להיתפס על-ידי הערבים, במשך הזמן. אין שום במחון, שאם אנחנו נישאר בגדר של ירושלים הנוכחית, אזיבדרך של xxxxxxxx "מיינור דטריפיקיישן" יצרפו זאת לירושלים. זה מצמח אדיר ומדוע לא לעלות שם עם ישוב - אינני רואה שום סיבה טובה לכך.

אפשר להגביל זאת בנוגע להיקף ההשקעות. עלכן, אם תכנון צירוף השטח לירושלים קשור בהשקעות אדירות - לא זו היתה ההצעה בשעתו ולא זו ההחלטה.

בשיחה ראשונה שהיתה לי עם שרף, בגדר של שיחה בקול-רם, הוא אמר שאפשר לתכנן שם דברים גדולים, אדירים. אני לא מדבר על זה עכשיו, אלא על זה שישבו שם יהודים, בגדר של האחזות, שתמצה - א. את האפשרויות החקלאיות שישנן שם, ונצרף לזה אפשרויות תעשייתיות. כל מה שאני רוצה להדגיש הוא, שבמידה שיעלו לשם מתנחלים, צריך שיהיה מודע להם מראש, שאם במשך הזמן תהיינה תכניות נרחבות של xxxxxxxx צירוף לירושלים, שלא יראו בזה חריגה מעבר לסביר.

יש גרעין נח"ל, שמטה נצר מדבר עליו כבר פעמיים בשובע, אתו גרעין והוא אומר שזה גרעין רציני. אני בטוח, שישנו המוטיב שעליו דיבר שרף ויכולים להשיג אותו דבר בפחות השקעות מצדם, אבל אני מחשיב שישבו שם אנשי גרעין נח"ל, xxx ולו גם של א בני אגודת-ישראל, והמקום יהיה תפוס על-ידי יהודים.

אני מבין את מה שאמר כאן ספיר לגבי ההשקעות הפנטסטיות שתהיינה גבוהות מאד, xxx כי הוא צרף זאת לתכניות של ירושלים והתכנון שקד עליו משרד השיכון. על כן, אל נעכב מה שנחוץ לעשות בשטח, על מנת שנהיה בטוחים שהוא בשל להאחז על-ידי יהודים, כלומר: לא צריך לעכב את הפעילות של מינהל מקרקעי-ישראל בכל מה שבסמכותו; ומה שבסמכות אחרת - יהיה בסמכות אחרת.

נביא הצעה מסודרת יותר לפרטיה; xxx-אשר לבקש את משרד השיכון, עם נציג מינהל מקרקעי ישראל ונציג משרד המסחר והתעשיה, שיערכו זאת. הם יצביעו מקורות קיום לאנשים שיאחזו שם ויסכמו את הדברים.

xxxx אשר לצד התכני, ישיבה זו לא נועדה לדיון תקציבי. צריך להיות דיון תקציבי רציני לגבי כמה פעולות הקשורות בהתנחלות. אבל קדם-כל, אני רוצה שיסולק הערעור והעיכוב של הטיפול בשטח ובמגביל לזה - נעשה את התכנון - איזה טיפוס של ישוב צריך להיות שם, על-מנת לפתור אותנו היקף השקעות מופלגות, שאיננו רוצים ואין הצדקה לעשותן שם, וודאי לא בשלב זה.

ישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.

השרי. גלילי:

לשם קידום הענין וקיצור הזמן, לא אפתח בתולדות ופעולות הענין. זה היה כבר בועדות ומשלחות, עד שסוף-סוף הובא לממשלה והוחלט מה שהוחלט. אפשר לערער ולבטל החלטת-ממשלה. איני רואה סיבה לכך. על כן אני מציע - -

השר פ. ספיר: הצעתי לבטל משהו?)

אינני מתנגד להצעת אלון. זה שיקול אחר; האחזות חצי-חקלאית או חקלאית - זה ענין אחר.

השר ז. שרף: רא. מפני שמי שהגדיר זאת בישיבה, במה המדובר - היה משה דיין. הוא אמר:"אין לי מושג מה זה. אני שומע ומנדנד לגזית שיראה מה החצעה לגבי נבי סמואל ולא הגיעה אלי החכנית. אני שואל: מי המשרד שיהיה אחראי לזה, שתהיה האחזות עירונית? האחזות עירונית - זה עשרים או שלושים אלף איש.

השר י. גלילי: לא כל מה שהר מגדיר בממשלה - זו החלטת הממשלה. גם אם הוא שר הבטחון.

השר ח. גבתי: בהחלטת הממשלה נאמר, להקים ישוב עירוני באזור נבי-שמואל. איני יודע מה זה "ישוב עירוני".

השר י. אלון: היות ואמרת שאין מספיק אדמה לישוב חקלאי, אמרתי שתהיה זו התישבות עירונית. הכוונה לישוב בעל אופי כפרי, מושתת על תעשייה יו חר מאשר על חקלאות, - על קיט תיירות ועוד. אם לא נעשה זאת - תשבנה שם משפחות שבויות, שתתוסכנה בלי-סוף, במך הזמן.

רה"מ ג. מאיר: "להקים ישוב עירוני באזורנבי-שמואל", כך זה כתוב בהחלטה.

השר י. גלילי: מה הפרוצדורה בנידון: הפרוצדורה היא, שדרוש לקבל החלטה, שיש לה משמעות מדינית, שהיא מתקבלת בממשלה. כאשר מגיעים לתכנון את הדבר, קובעים את הפרטים של הישוב, שצריך לעלות למקום.

השר פ. ספיר: מי עורך את הענין?

רה"מ ג. מאיר: הערעור הוא של השר שרף.

השר פ. ספיר: כן כתוב בהחלטת, לפי הפרטיכל.

השר ז. שרף: והוראה היתה, שצריך לתכנן זאת בקריה, יחד עם ירושלים, (הוראת תא"ל גזית).

השר י. גלילי: תנו לנו פעם להמשיך ולסיים.
מה הפרוצדורה: להחלטת הממשלה היה אופי מדיני. אחר-כך קיבל משרד השיכון עליו, לפי הצעת שרף את הטיפול בדבר. הם הודיעו לי אל מי צריך לפנות במשרד השיכון. ביום בהיר אחד אני מקבל הודעה מהשר שרף, שמשרד השיכון אינו מטפל בדבר. מה שייך הענין של ההוראה של תא"ל גזית

ישוב הברון ונבי-סמואל. מודי ביתר
2.3.71. י-ם.
השר י. גלילי:

לאלונים? אני ממיע שנשתחרר מכל ענין הזה. ממשלה לא החליטה במודע, שזה חלק מירושלים, ולא על כל מיפוס של ישוב, כי פרוצדורה זועברת אם בועדת השרים לענייני התישבות או בועדת השרים לענייני כלכלה, או ועדת השרים לענייני השטחים, או ועדת המנכ"לים.

לא דובר שם על מיפוס של ישוב שצריך לקום במקום הזה. לעת-עתה צריך להבטיח את הדבר, על-ידי מנהל מקרקעי-ישראל. רק אז יבוא הצורך להחליט. כאשר שר[illegible]אמר, שהוא מטפל בזה - לא מיפלתי בזה.

בינתיים התעכבה כל המעולה עד היום. עכשיו אני עומד בלחץ של מקרקעי-ישראל, של הרב לורנס. מאז מלחמת ששת-הימים - לא תיפול ממום וראמסס אם יחליטו לבטל אתההחלטה. צריך להביא זאת לממשלה והיא תבטל את הדבר.

אני מבין את מעמיו של שרף שלא לבנות שם המשך עירוני של ירושלים. אבל כאשר זה הובהר לי, אני רוצה לומר במפורשות: אני מציע שישבו בנבי סמואל ונקים שם ישוב שייבנה מחקלאות יהודית כפרית-תעשייתית.

אני מבין שהערעור הוא באי-חבנה. עכשיו צריך להתקדם.

<u>תא"ל ש. גזית:</u> אנו מערבבים כמה פרשיות: אותו דיון, שהיה בממשלה על כל התכנית הכוללת של אזור נבי-סמואל, הוחלט בו מה שהוחלט, ואיני יודע דבר. לאחר אותו דיון - בא אלינו מינהל מקרקעי ישראל [illegible]או נכון יותר, ממה האפוטרופסות של נכסי-נפקדים ובידה הצעה קונקרטית לגשת לפעולות מסויימות בשטח; - לא אנו ולא מינהל עוסקים בתכניות-ישוב-[illegible] ובנין, אלא רק כמימשל בשטח צריכים היינו לתת אישור למספר פעולות קונקרטיות.

מדובר - א. על הריסת מבנים. לגבי הריסת-מבנים יש לנו בקשות של המשפחות הקיימות בשטח, שאומרות, שהמבנים האלה מהווים סכנה וילד [illegible] יכול להיקבר תחת גג החולך להתמוטט. יש תיק עם צילומי-המבתים, שצריכים להרסם. (אלה מבנים בתוך הכפר). הערבים בכפר מתחננים שנהרוס את המבנים האלה.

ב. נבי-סמואל; המסגד הוא אתרקדוש, שמבקרים בו תיירים ויש ענין לפתח אותו. כל המבנים המטים ליפול מפריעים שם. על-ידי סילוק וייישור השטח, נעשה [illegible] נעשה את המקום מכובד יותר ופתוח מסוכן. לכן, לזה אמרנו שנותנים אנו עידוד.

ג. הצד בפנינו תכנית מאד [illegible] עקרונית: מכיוון שזה מוך לירושלים, לצרכי תנועת אנשים ותכניות-פיתוח, נרצה לעשות כמה פעולות קישור לירושלים - כגון כביש אנושי, שיחבר את ירושלים לנבי-סמואל. יכול להיות גם הנחת צינור מים שם.

<u>רח"ט ג. מאיר:</u> [illegible] מי רצה לעשות זאת?

<u>תא"ל ש. גזית:</u> במסגרת התכניות, אם לישוב או לצרכי מיתוח אתר הקבר הקדש.

תא"ל ש. גזית:

יהיה להם איזה ישוב וצריך יהיה לחברו באיזו צורה למערכת הביוב, או המים, כתכנון אזורי, שלא יהיה מותנה בכך, שעד 400 המטרים של הקו הירוק זה נפרד, וירושלים - נפרדת מזה.

אמרנו, שבמצדנו אין התנגדות, שאם תצטרך להתחבר לירושלים עם כביש או קו-מים, - אין כל כוונה להתנגד לזה. מה צריך להקים שם - זה לא ענייננו.

השר ח. גבתי: אני מודה, שכאשר נתקבלה ההחלטה בממשלה, הבינותי אותה כנתבה ולשונה. הכוונה היתה להקים ישוב עירוני, באזור נבי-סמואל. אני מבין, ששרף מערער על כך ויש לו נימוקים כבדים; איני יכול, ולא מתקבל על דעתי, כיהצעה להקים שם איזה שהוא ישוב, שיקרא "האחזות". לא ברור לי מה זו האחזות במקום כמו נבי-סמואל. האם זה אזור-ספר, האם זה בבקעת-הירדן, שם ישנה סכנה להקים ישוב אזרחי, ולכן - מקימים שם נח"ל? עוד פחות ברור לי מה זה "נח"ל תעשייתי".

השר י. אלון: גם בעיר העתיקה יש נח"ל.

השר פ. ספיר: האם קם כבר נח"ל תעשייתי?

השר ח. גבתי: מכל הנח"לים התעשייתיים - השר י. גלילי: הכוונה לגרעין שצריך להשתחרר ולא במסגרת הנח"ל). אז נקרא לזה גרעין-תעשייתי.

השר פ. ספיר: אני שותף להקמת 200 מפעלים תעשייתיים, שקמו בהתישבות.

השר י. אלון: מאה אחוז, גם בנען וגם בגינוסר.

השר פ. ספיר: בנען זה עסק טוב מאד.

השר ח. גבתי: נסה לפרש את הדברים במציאות. מה פירוש הדבר - "גרעין תעשייתי"?

כל הכבוד לתנועת מועלי אגודת-ישראל, הגרעינים שלהם סימפטיים מאד, אבל כוח - אין להם. אני יודע מה נעשה בהאחזות החדשה, שהקימו ליד לטרון; נשארו שם עשרה בחורים בלבד...

איני יכול לומר שבזה שאעלה לשם עשרים בחורים כאלה - פירוש הדבר שתקענו שם כבר יתד. כי מה פירוש גרעין תעשייתי? - אתה צריך להקים גם איזו תעשייה שיחיו ממנה שם. איני רואה עדיין את הנושא הזה של קבוצת-בחורים, שיהיו מסוגלים היום לבצע זאת. ואתה יכול להשקיע שם את הכסף הדרוש להקמת מפעל תעשייתי וישבו שם שלושים בחורים ויבנו שם כמה צריפים. אך זה לא מתקבל על הדעת. על דשני מתקבל יותר לעשות שם פיתוח עירוני. וזאת, משום שהחכליה הסופית היא זו.

השר י. אלון: אילו עשו זאת - לא הייתי מתנגד.

השר ח. גבתי: אני חושב שמבחינת המטרה, איני בטוח אם היא תושג. אם אתה לא תמשיך בזה, ויהיו שם אותם שלושים בחורים - לא עשיתה דבר. אם יהיה צורך להמשיך בזה, - צריך יהיה לעשות את הדבר בצורה מסודרת.

איני מתנגד ואני בעד זה, שמינהל מקרקעי-ישראל ידאג לשמור על השטח וכו'; האם נוטעים שם עצים כדי לשמור על השטח -זה בסדר.

יישוב חברון ונבי-סמואל. סודי ביותר
2.3.71. י-ם.

השר ח. גבתי:

אך לגשת ליישוב המקום צריך על בסיס הרבה יותר סולידי, מאשר גרעין, או נח"ל תעשיתי, של פועלי אגודת ישראל.

אינני חושב שבזה עושים אנו דבר ראוי לשמו, ויתכן שיהיו בזה רק בזיונות, ויום אחד לא יהיו שם, והיו לנו כבר דברים כאלה.

על כן, מינהל מקרקעי-ישראל צריך לשמור על השטח.

אם יהרסו את הבתים - לא יחזרו הערבים לגור שם, ואת המקום צריך לתכנן כישוב עירוני, שאם יהיה צמוד או לא צמוד לירושלים, זה לא מעניין עכשיו. כי ארבע-מאות מטרים אלה - אינם מפריעים לי. אבל זה יהיה ישוב-קבע. אפשר להחייל בבנייה ואם זה יהיה בעוד שנה או שניים - תהיה שם שכונה, ולזה מתאים המקום.

<u>השר ז. שרף:</u> אבקש מגלילי, הואיל והוא אמר, שהכל ישנו בכתובים, שתהיה הסכמה בינינו על כך.

<u>השר י. גלילי:</u> סלח לי, שרף, אך באותה ישיבת-ממשלה - לא השתתפת. למחרת הישיבה נסעתי לחופש והייתי בבית הבראה בזכרון יעקב, ומשם התקשרתי אתו, על-מנת לספר לו מה היה בסעיף הנוגע למשרדו. באותה שיחה הוא אמר, שזה מחייב תכנון, וזה נוף מרהיב ואולי יפתחו שם מלונות וכו'. שאלתי אם הם יטפלו בזה והוא אמר: כן.

שאלתי למי לפנות את הנוגעים בדבר. הוא אמר: לפלג. הודעתי לכל הגורמים לפנות לפלג. כעבור זמן קצר, הודיע שרף, שמשרד השיכון אינו מטפל בזה. יפה.

בינתיים המשכתי עם גורמי-הבטחון והמינהל, על-מנת לעשות את הפעולות בשטח ולהחליט על טיפוס המקום שיהיה שם. כל זה לקח זמן.

שרף הודיע, שהוא ערער ובא בדברים עם מיכאל אליצור, ורשומים התאריכים של הערעור שלו. בינתיים קבלתי מכתב מרובן אלוני, בתאריך 12.1, בו הוא מודיע, שהם התחילו עושים את הפעולה להריסת-הבתים (לפני מספר ימים הודיע תא"ל גזית לעכב כל המשך טיפול בנבי-סמואל, בהתחשב בערעור שר השיכון על החלטת-הממשלה.

בעקבות מכתב זה פניתי לראש-הממשלה ב-24 בינואר וביקשתי לזמן ישיבה על-מנת לברר את הענין.

שרף היה בחו"ל והישיבה נדחתה, והיא מתכנסת היום.

הענין מחייב הרעה, ועל-יסוד זה דברתי אתך בטלפון, לפני צאתך לחו"ל, ושמעתי את נימוקיך וכתבתי שאני מציע לזמן את החברים עוד לפני שוב שר השיכון. ראש-הממשלה להמתין לשר השיכון. באחו היום הייתה צריכה להיות הודעת ראש-הממשלה בכנסת הישיבה נדחתה שוב.

ושוב, - אני מציע לעשות את כל הפעולות בשטח, על-מנת להרוס מבנים, אם צריך להרסם ולבוא בדברים עם 11 המשפחות ובמקביל - להקים פורום קטן, שיהיה מורכב מכל הגורמים הנוגעים בדבר - משרד החקלאות, משרד השיכון ומשרד המסחר והתעשיה, על-מנת לבחון מה ניתן לעשות שם. עד אז-לא צריך להסתבך עם שום התחייבויות, עם שום גרעין שהוא.

<u>מר ר. אלוני:</u> על-יסוד ההודעה של השר גלילי, שחשר שרף הודיע, שצריך להתקשר למר פלג, אזי בסך הכל מעיז אני לומר, שאיש אינו יודע אם המדובר בסכום של 25 מיליון לירות או בסכום של 10 מיליון לירות, כאשר מדובר בתשתית או כל הקשור בזה.

הצעתי למר פלג, שהוא משנה למנכ"ל משרד השיכון, הצעה פשוטה: המתכננים שתכננו את השטח הגובל בשטח זה - יכינו ~~את~~ איזו הצעה, כדי ~~לה~~ לדעת במה המדובר, כמה זה יעלה, על-יסוד ההחלטה שהבנתי אותה כפי שהבין בבתי, בדיוק כפי שזה כתוב.

ואז, כדי להביא זאת לממשלה, או פורום אחר, ולומר שפיתוח כזה צריך לעלות כך וכך ~~מיליון~~ כסף, - יש לעשות את ההכנות הללו, ולספק את התוצאות כאינפורמציה. וכך הגיע הדבר בכלל לדיון וטיפול.

<u>השר ז. שרף:</u> אני אמרתי: 25 מיליון, בכוחה של אי-ידיעה. כי 13.300.000ל"י יעלו לנו ההכנות הללו ברמות.

<u>מר ר. אלוני:</u> הכביש הזה קיים שם כבר. ~~ה~~הכביש העובר לרגלי נבי-סמואל, נוסעים בו כבר כיום.

אזכיר עוד, שיש היום בירושלים מאות ואולי אלפים הרוצים לגור ~~את~~ שם, ויש הפונים למינהל מקרקעי-ישראל יום-יום ומשלמים בשביל מגרש טכום של שלושים וחמשה אלף לירות, להצי-דונם.

אינני מציע שהממשלה תוציא מתקציבה סכום של 15 מיליון לירות, כדי לתת מענק לענין זה. אין לי ספק, שאם יתכננו את הענין כפי שכתוב בהחלטת הממשלה, יימצאו מספיק אנשים, ותוך זמן קצר, שיירתמו, ותוך שבוע הענין יובהר, ואפשר יהיה לבנות זאת על חשבונם. כל זה, על-ידי הלוואות ותנאים, המקובלים בכל מקום, וגם בבאר-שבע.

נדמה לי שנבי-סמואל זה אותו פיתוח כמו באר-שבע, מבחינת הגדרת האזור והתנאים. על כן, צריך להכין את ההצעה, כמה זה צריך לעלות (הכנת הפרוייקט) ולעשות את התכנון הראשוני של השטח.

אחרי כן - דברי רה"מ.

./.

רה"מ ג. מאיר: מה שהחליטה הממשלה - לא היה מתוך ידיעת כל הפרטים ופרטי-הפרטים.

השאלה העומדת עתה בפנינו היא, אם הדבר יישאר כך. בהחלטת הממשלה כתוב "ישוב עירוני". כולנו יודעים מה פירוש ישוב עירוני ומה זה מחייב. זה יכול להתחיל בגרעין קטן, אבל פירוש הדבר, שזו עיר עצמאית, או שהיא מתחברת לעיר אחרת.

כאשר אמרו כל-מיני דברים - התחלתי לשאול את השאלה העיקרית: היכן תהיה האופרה?...

ועוד: נניח שאנו אומרים: האחזות. זו אינה האחזות, אלא גרעין לישיבת-קבע. אם כן, זה לא יכול להיות בנוי על שרים-שלושה בחורים, או משפחות. כי מיד יתחילו לדרוש מוסדות-תיבור ובתי-ספר, בתי כנסת ומקווה ועוד... אם אין אלה פועלי אגודת-ישראל, אזי היכן בכל זאת יהיה בית הספר ובית העם של ישוב כזה?

על כן, מתקבל על הדעת, שלעשרים-שלושים איש נבנה מוסדות כאלה בנפרד?

לכן, פירוש הדבר, שצריך להיות שם ריכוז של מאות אשים, וכאשר דובר על חברון וייישוב מאתיים וחמשים משפחות שם - מיד שאלנו - מה יהיה על המוסדות, ואמרנו: מוסדות? - לישוב גדול יותר. אין אפשרות להקים שום דבר כזה למקומות-ישוב קטנים. אני בטוחה, שבאמריקה יש עיירות קטנות, שאין בהן בית-ספר והילדים נוסעים מרחקים גדולים לבית-הספר. אצלנו לא רוצים שיהיה זה כך. איני צריכה להמשיך ולומר, שיום אחד יאמרו לנו, שבלתי-מובן הדבר, שעד עתה לא עשו שום דבר בנושא זה.. וסאת, משום שלא החליטו בדיוק - מה רוצים לעשות ולכן - לא התחילו בשום דבר.

אני הושבת, שגם היום איננו יודעים עוד במה בדיוק רוצים אנו. קודם-כל, עומדת בפנינו שאלת ארבא-מאות המטרים הללו, המפרידים בין השטח הזה וירושלים. מדוע זה צריך להישאר כך? האם זה מוכרח להיות קשור בכל הענין הזה?

השר י. גלילי: לא, וזה אינו קשור.

רה"מ ג. מאיר: מה שנחוץ לעשות ב-400 מטרים אלה, כדי שתהיה כאן רציפות לירושלים - זאת צריך להבטיח כבר עתה.

ב. במקום הזה, אני הושבת שמה שמיע השר גלילי, בסופו של דבר זה הדבר היחיד שצריך לעשותו. וזאת, מתוך הרגשה, שלא מדברים אנו דברים בעלמא. מישהו, אולי ועדה קטנה, תבדוק זאת ותאמר לנו מה הדבר המתאים כאן. כי מה יהיה הסוף: אם ישבו שם עשרים או שלושים איש, וזו לא תהיה התיישבות חקלאית, אחר שנה יאמרו לנו הבחורים: איננו יכולים לחיות כך. עלינו להיות מחוברים לאיזה מקום גדול יותר. אם תהיה זו האחזות צבאית - זה בסדר. הם יושבים שם ובאה האחזות אחרת אחרי שאלה עוזבים. אם מדובר על גרעין לישיבת-קבע, לא יכולים לשבת שם כאשר אינם מחוברים לישוב גדול יותר, שיתן להם את כל השרותים הדרושים להם שם.

יישוב חברון ונבי־סמואל.
2.3.71. י־ם.

רה"מ ג. מאיר:

אותם המיליונים, לא היום יבואו לשבת שם, ואולי בעוד שנה יקרה הדבר, ואם יהיה זה במסגרת ישוב גדול יותר - יהיו להם כל השרותים הציבוריים. אם יבואו ויברחו אחר שלושה חדשים - מה הועלנו בזה? לכן, את ארבע-מאות המטרים - צריך לחסל. את המבנים החצי-הרוסים - צריך להרוס עד הסוף.

אם אפשר להעביר את 11 המשפחות הערביות משם - יש לבצע זאת.

תא"ל ש. גזית: רק מתוך הסכם אתם.

רה"מ ג. מאיר: האם אמרתי שצריך לעשות זאת בכוח? אם אפשר - יעבירו אותם משם.

מר ר. אלוני: אפשר לקנות שם קרקע.

רה"מ ג. מאיר: כל הדברים הטובים, בלי שימוש בכוח, ובהסכם, ולדאוג שהשטח יהיה נקי. אם אי-אפשר - ישארו 11 משפחות אלה לשבת שם. הן אינן מפריעות לי, אבל אם ממשיכות הן לשבת, בלי שאנו נכנסים לשטח - הן מהוות נקודת-משיכה למשפחות נוספות, שירצו להצטרף לאלה היושבים בכפר, מתוך אלה שנטשו את הכפר קודם לכן.

על כן, אני מציעה, ששלושה-א2בעה חברים יבדקו מחדש מה ניתן לעשות שם באמת.

אם המסקנה תהיה שאי-אפשר להקים שם ישוב, - מה ההבדל אם ייקרא המקום לגרעין או שם אחר? נניח שישנו גרעין של שלושים משפחות: הרי זה עם רב.

צריך לבנות להם בתים? בתים אפשר לבנות בלי תשתית? ולכן, אין המדובר בעשרים וחמשה מיליון, אלא בעשרים או שבעה-עשר מיליון לירות. ואיני יודעת מה הסכום המדוייק, ואין זה הדבר המכריע כאן, אלא צריך שיהיה בידינו איזה תכנון שהוא, אמנם לא מדוייק, אבל מחשבה מסודרת - מה אפשר לעשות שם. אני מתארת לעצמי, שיהיה עצוב להם מאד, אם על פסגת-טף נהדרת זו תשבנה חמש-עשרה משפחות בודדות. אין לי ספק, שירצו להתחבר לאיזה ישוב גדול יותר, או לרמות או לירושלים, או למקום אחר ולהיות יחד. המוסדות השרותים - הרופא שיצטרף אליהם, או החובשת, כלאלה חייבים להיות מובטחים להם, שאמנם ישבו אתם שם.

אני יודעת, ואתה עודע טוב ממני, שנקודות קטנות - ויהיו בהן הרגשים הטובים ביותר, הם יהיו אומללים בתוכן. אין אנו חיים כפי שחיו לפני חמשים שנה, כאשר יחידה צריכה היתה להיות קטנה ויהי-מה, וכאשר גדלה - עמדה בפני פילוג... עברו הימים ההם. עתה מדובר בישוב - עירוני או כפרי, אבל ישוב, שצריך לספק את כל שרותיו.

השר גלילי מציע שתקים ועדה, שתהיה מורכבת מנציגי משרדי התקלאות, התעשיה והשיכון.

מר ש. דינין: אני מציע גם את נציג העיריה, שיהיה בועדה זו.

רה"מ ג. מאיר: זה לא נוגע לעיריית-ירושלים. יכול להיות שיהיה שם משהו מתעשיה, מעט מחקלאות ותיירות. יכול להיות שם ישוב, ואז לא צריך לדבר על גרעין אלא על ישוב, ויהיו בו בתים והם יהיו יפים ומשתלבים יפה בנוף. כל זה צריך להיות במקום יפה, ובזאת אין כל ספק.

אם נקרא לזה נח"ל א תעשייתי, ודקמו שם מי-מלאכה, זה עדיין אינו אמר דבר. אני מוכנה לפנות למשרדים הנוגעים בדבר, או אולי תפנה אתה, ישראל, בענין זה, ותארגן את הועדה הזאת.

השרה י. גלילי: אארגן זאת, לא זו הבעייה.

רה"מ ג. מאיר: תארגן זאת ויביאו איזה תכנון, אם גם לא מדוייק, אבל שתהיה בו מחשבה מסודרת - מה זה יכול להיות בדרך הטבע.

מר ר. אלוני: אני מתנדב להיות בועדה זו.

רה"מ ג. מאיר: תפנה אל שר החקלאות, והוא יטיל זאת עליה.

[illegible]

השר ז. שרף: אני מציע שאחר שיסוכם כאן - כל מה שיסוכם יחזור לדיון בממשלה, בפורום מלא.

השר י. אלון: ראש-הממשלה תחליט אם נחזק הדבר או לאו.

השר ז. שרף: אני מציע שזה יחזור לממשלה.

רה"מ ג. מאיר: קודם-כל, נראה במה המדובר, וחבר ממשלה יכול תמיד לבקש להביא את העניין לדיון בממשלה.

באופן טכני אפשר לומר, שישנה החלטה על יישוב עירוני אין ערעור על כך. ואז, זה בסדר. אבל כאשר מדובר על ישוב עירוני, שצריך להשקיע בו כך וכך מיליונים, אזי האוצר יאמר לממשלה: אם אתם רוצים בזה, זה באמת יפה מאד, אבל אין לי כסף.

על כל פנים אני מציעה עתה, שנשמע מה הדבר, ואחר נתקדם הלאה.

תודה רבה לכם.

הישיבה ננעלה

כ"ו ניסן תשל"א

תזכיר על הצורך בהרחבת הישוב היהודי בחברון.

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים.

כבוד ראש הממשלה,

הננו שמחים לציין את ההתקדמות בבניין חברון היהודית ע"י בניתן של 250 יחידות הדיור וכן ע"י הקצאת שטח של 35 דונם לראשית אזור התעשיה.

כמו כן הננו שמחים לציין נכונותן של קרוב ל-400 משפחות אשר כבר נרשמו אצלנו לעלות חברונה, וכן נכונותם של משקיעים רבים להשקיע מכספם וממרצם להקמת מפעלים בחברון.

אך לצערנו טרם נכנסה הממשלה לעובי הקורה של יוזמה ממלכתית לאיכלוס תיעוש ופתוח, עיר ואם בישראל בעיר האבות.

הממשלה קבלה על עצמה, בקוי היסוד שלה, להקים התנחלויות כפריות ועירוניות בשטחי א"י שנגאלו במלחמת ששת הימים. בהזדמנויות שונות אף מציינים ראש הממשלה ושריה את עובדת חברון כדוגמא להגשמת קוי היסוד. אך למעשה מה שנעשה עד כה בחברון הוא בניית שכונה קטנה של 250 יחידות דיור ואזור מלאכה קטן וחו לא!

לכן הננו מבקשים מהממשלה את הדברים הבאים:

א. לגשת מיד לתכנית אב של עיר בעלת 60,000 נפש ולעבור כבר השנה לבצוע שלב א' של 5000 יחידות דיור לפחות. לדעת מומחים, זה המינימום על מנת שהישוב יוכל לשאת את עצמו מבחינה כלכלית וחברתית, בתוך סביבה המאוכלסת ב-60,000 ערבים. לכן יש צורך בפעולה מידית זו.

ב. להקמת מפעל העשייתי ממלכתי רציני, ולהטיל על משרד הקליטה לחפש דרכים להכוונת זרם העליה לחברון כמו לירושלים. אין כל ספק שעתידה של ירושלים תלוי הרבה בפיתוח חברון.

ג. לתת לכל המעונין בכך הרגשה של ישוב בקרית ארבע:
1. ע"י אפשרות של קנית הדירות ההולכות ומוקמות.
2. ע"י אפשרות בניה פרטית.
3. ע"י פרסום ההרשמה בעתונות.
4. ע"י מתן זכות לקנות או לחכור אדמות לבעלי הון המעונינים להקים את מפעלם על אדמה פרטית או חכורה.

ד. לגשת לקניית אדמות בחברון ובסביבותיה כדי לאפשר פתוח עיר מסועפת ללא בעית היסוד של חוסר אדמה. להפעיל את הקק"ל ועוד כוחות נוספים למטרה זו.

ה. לעזור בהמשכת המסורת של חברון כעיר של תורה כפי שהיתה במשך כל הדורות זאת ניתן להשיג בעקר ע"י הקמת מוסדות תורה.
במדינת ישראל העצמאית, ובמיוחד בחברון, בה נוסדה מלכות דוד, צריכות הישיבות - בכל כוחם החינוכי רוחני - להיות מעורות בכל חיי המדינה. בני הישיבה יתחנכו לאחריות מלאה לבטחונה, בנינה ופיתוחה של מדינתנו, ולגלות את הקודש בכל מפעלנו הלאומי.

לכן הננו מבקשים בשלב ראשון לאפשר לנו הרחבת הישיבה ע"י הסדר צבאי כדוגמת ישיבת הכתל וישיבת הר-עציון. אין כל הצדקה להפלות לרעה את מוסדות התורה שבחברון מאלה שבכפר עציון ובעיר העתיקה בירושלים. הרחבת הישיבה חיונית ביותר לרגל הצורך להביא כוחות צעירים לחברון. הדבר חיוני ביותר גם בגלל החיילים שיתוספו למקום.

<u>לבצוע הסעיפים הנ"ל נדמה לנו שיש לפעול להקמת שני גופים:</u>

א. <u>רשות בין משרדית לפתוח בחברון:</u>

לפי שעה כל יוזמה לארגון המשפחות שתבאנה לחברון ולמשקיעים שישקיעו ממרצם ומכספם בחברון - היתה מושלת על שכם המתנחלים.

לדעתנו חייבת הממשלה ליטול על עצמה את היוזמה והארגון לבניית העיר

כפי שעשתה בכל מקרה של הקמת עיר במדינת ישראל.

לדעתנו יש להקים מיד רשות בין משרדית אשר תפקידיה יהיו, למשל:
הכונת מתישבים - באמצעות משרד השכון
הכונת עולים - באמצעות משרד הקליטה
יוזמה כלכלית - באמצעות משרדי האוצר המסחר והתעשיה.

ב.<u>גוף לטפול בענינים מקומיים: מועצה מקומית או ועד הרובע היהודי.</u>

לפי שעה, לגוף אשר מנהל את הענינים בחברון "מזכירות מתנחלי חברון", אין כל מעמד ממלכתי ומימלא אין לו כל סמכות משפטית.חסרונו גרם, בין השאר, לטעויות בתכנון, לחוסר פרופורציה בין קצב הבניה והתעסוקה, לחוסר פקוח מצד התושבים הנכנסים (פקוח זה חשוב במיוחד בתנאי מזג האויר של חברון) ועוד.

נראות שלש דרכים לפתרון הבעיה:

א. הקמת צוות הפעלה של משרד ממשלתי מעין מה שהיה בכרמיאל.
ב. הקמת מועצה מקומית.
ג. הקמת ועד רובע היהודי של חברון.

הדרך הראשונה אמנם היתה נהוגה במספר מקומות אך החסרון שבה הוא: כי טוב שפתוח מקום כזה ייעשה גם בתנופה של התושבים המקומיים וספק אם התנופה המקומית תושג ע"י צוות זה.

הדרך השניה נראית לנו אך חסרונה בהנתקות מעיר חברון וממערת המכפלה ומכל השטחים היהודיים בחברון.

לכן נראית לנו הדרך השלישית.

הדרך המשפטית לבצוע הקמת הגוף: ע"י חקיקה מפורשת של החלת החוק הישראלי על המקום ואם לאו ע"י צו המושל הצבאי לתחולת סעיפים 12-16 מפקודת העיריות משנת תשכ"ד.

<u>לסיכום</u>: הננו בטוחים שע"י בנין יותר רחב ובתנופה ממשלתית - ולא פרטית - תבוא תועלת מרובה לבטחון ישראל וישוב ארץ ישראל, והננו קוראים לממשלה להחיש מאד מעשה חיוני זה.

בכבוד רב

מתנחלי חברון.

שינתה משהו ישיבתה של גח"ל בממשלה ז האם ישראל היום אינה נסוגה בפועל משום שגח"ל יושבת בממשלה או משום שנאצר אינו מוכן לדבר ז

(קריאה: האם זה ינחם אותך אם לא ישבו בממשלה ז)

ובכן, בשביל מה יושבים בפנים ז מה הם מקדמים על־ידי הישיבה בפנים ז היכן ההצדקה ז היכן התרומה לקראת יום ההכרעה ז והרי ראש הממשלה הנברת גולדה מאיר הכריזה מפורשות השבוע ב"וושינגטון פוסט", בהתייחסה לגח"ל — אני קורא מהציטוט ב"מעריב": "כאשר יאמר נאצר שהוא מוכן לשאת־ולתת על שלום, אז תתפרק הממשלה ותבוא לקיצה הממשלה הנוכחית מקיר אל קיר". ובכן, הגורל ידוע מראש. ומה בינתיים ז מה משיגים בינתיים ז אנשי חירות התחייבו שייהפכו לכלב השמירה, ונהפכו לזה המלקק עצמות בתוך הממשלה. אם להיות מפא"ניקים — גולדה מאיר ופנחס ספיר הם מפא"ניקים הרבה יותר טובים מכם, הרבה יותר קונסטרוקטיביים, יותר אותנטיים מכם כמפא"ניקים. לעומת מה שהיה לפני שלושים שנה, צעדה מפא"י צעד גדול קדימה, אלא שאתם נסוגותם.

והנה מה שאומרת ראש הממשלה בדברה על התנחלויות — אני מצטט מ"מעריב" מ־26 בפברואר 1970: "העיכוב בביצוע תכניות התנחלות — מחוסר תקציב ולא משיקול מדיני". מה פירוש "חוסר תקציב" ז מי קובע את תקציב המדינה ז מי אם לא בראש וראשונה שלוש המפלגות הללו, שהתחייבו לשים את ההתנחלות בראש דאגותיהן, ועשו זאת עוד בקווי־היסוד ז

בתקציב של משרד החקלאות יש 20 מיליון לירות להיאחזויות חדשות בשטחים חדשים ושטחים קודמים, כלומר, 2% מתקציב המדינה.

שלמה רוזן (המערך, עבודה—מפ"ם):
לא קראת טוב, יש 70 מיליון לירות.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
התקציב להתנחלות נקבע על־ידי הממשלה. ויש סעיפים לרוב שדרגת השיבותם נופלת לאין ערוך מוושיבות ההתנחלות ברחבי יהודה ושומרון וסיני, אשר עניין חברון הוא הבולט שבכולם. אל יספרו מעשיות שזה עניין של תקציב. אלה הם סיפורים שאפילו לחסידים שוטים אינם טובים. אין תחום שלא ניתן לקצץ בו כאשר מדובר על הכרח בטחוני זה, שהוא הראשוני אחרי רכישת פאנטומים וסקייהוקים, או אולי מקביל להם.

אדוני היושב־ראש, כלפי העולם כולו ניצבת תמונה ברורה: מצד אחד — ממשלה של פיקפוקים, של היסוסים, של פחדים, של רתיעה; ממשלה ישראלית שאינה יודעת מה לעשות בשטחים הללו, הן ולאו ורפה בידה, ולעומתה גישה נוקשה, חד־משמעית, של האויב. וכששני כוחות כאלה מתמודדים, האחד יודע בדיוק מה הוא רוצה, ואילו השני חולשת־לב מלווה כל צעד שלו בנושא — אין ספק לגבי התוצאות.

מה שקורה ביהודה ובשומרון — צר לי לומר זאת, אבל זוהי האמת — זוהי מדיניות של "הספר הלבן" של ממשלת ישראל הנוכחית, החופף גם מבחינת השטח הטריטוריאלי את "הספר הלבן" הבריטי; אלא שה"ספר הלבן" הבריטי אסר לרכוש קרקעות, ואתם אוסרים אפילו להתגורר שם, כפי שקרה בביתה, על קרקע יהודית; ואותם בחורים טובים ותמימים המנסים לצאת מן הגטו הצר ששמו להם בבניין הממשל נתקלים בהתראות ובאיומים, שלא יתחכמו יותר מדי, אחרת בכלל יעופו מן המקום.

נושא זה משווע לדיון, משווע לדיון במליאה, להחלטה ולתוצאה מעשית. אני מציע לבית לחדול מן ההתחמקות ולדון בו בכל היסודיות, על מנת להגיע למסקנה המתחייבת מן המציאות הנוכחית.

היו"ר צ. צימרמן:
רשות הדיבור לסגן ראש הממשלה, לתשובה.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה. אין לי כל ספק לגבי עמדתו של חבר־הכנסת תמיר בנושא ההתיישבות או ההתנחלות ברחבי הארץ. אולם, אילו הסתפק במחציית הראשונה של דבריו, הייתי מניח שזו היתה דאגתו העיקרית בהעלותו סעיף זה כהצעה לסדר־היום. אולם כאשר החל מטפל במפלגתו לשעבר, היושבת בממשלה, כבר לא היה ברור לי מה היתה הכוונה העיקרית בהעלאת הצעה זו ובתביעה לדיון במליאת הכנסת בנושא זה.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
מדובר על התנחלות גח"ל בממשלה.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
כנסת נכבדה, חבר־הכנסת תמיר לא הסתפק בהצגת דעתו על ההתיישבות בחברון, אלא ניסה לתאר את ממשלת ישראל כממשלה של פיקפוקים והיסוסים וכממשלה של מחדל. אפילו מנה בנו פגם גדול, שבמשך חמישה חודשי קיומה של הממשלה בהרכבה זה, או נאמר, הממשלה החדשה, שזכתה באמונה של הכנסת השביעית, לא הוקמה אף עיר אחת בישראל.

ובכן, קודם כל, הממשלה הזאת מכהנת, אם אינני טועה, שלושה חודשים וכנסת זה עתה לחודשה הרביעי. אינני מכיר הרבה ממשלות בתולדות העולם שהקימו ערים במשך שלושה חודשים.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
אתם קוראים לעצמכם "ממשלת המשך".

סגן ראש הממשלה י. אלון:
אולם כיוון שהממשלה הזאת, על־פי מרכיביה, היא בת־דמותה, במידה זו או זו, של הממשלה הקודמת, נראה לי שמותר לנו לציין את הישגי הממשלה הקודמת בלגיטימיות מלאה.

והנה סיכמתי לעצמי את המספרים שאין בהם כדי להוכיח על מחדל, אלא על מעש רב, אם כי — אני מודה — אין גבול לעשייה.

במשך שנתיים־וחצי הוקמו בתחומים שונים, מעבר למה שקוראים "הקו הירוק", 22 ישובים והיאחזויות ועוד 8 נמצאים עתה בשלבים שונים של הקמה. 10 קמו ברמת־הגולן ו־4 בתהליכים שונים של הקמה. 5 קמו בבקעות־הירדן ו־1 נוסף בתהליך של בנייה. 3 קמו בצפון סיני ועוד 2 נמצאים בשלב הקמה בפיתוח רפיח. 2 קמו בגוש־עציון ו־1, היינו המרכז הכפרי, בתהליך של הקמה. 1 קם במודיעין. על אלה אני יכול

להוסיף את קבוצת המתנחלים בעיר חברון ואת הפעולה הנרחבת של ביטוי ואיכלוס במזרח־ירושלים.

דיברתי בלשון מספרים. לכאורה המספרים אינם גדולים, אבל בכל זאת כאשר מדובר ב־30 ישובים, שרובם ככר התנחלו על הקרקע, 8 נמצאים בתהליך זה או זה של הקמה, נוסף על הפעולה הגדולה הנעשית בירושלים — אין זו ממשלה של היסוסים ואין זו ממשלת מחדל. זוהי ממשלה שחברו בה יחדיו שיקול הדעת, עוז ההחלטה וכושר הביצוע.

ככלות הכל, ההתיישבות וההתנחלות הכפרית והעירונית אינה רק תולדה של החלטת ממשלה. כמובן, אין מיישבים ואין מקימים ישובים בלא החלטה מוסמכת של הממשלה או המוסדות המיישבים. אולם בהחלטה בלבד אין בה כדי להקים ישוב, אלא אם נמצאים המתיישבים עצמם.

אני שמח לציין שמספר גרעיני ההתיישבות הנכונים להתיישב אינו קטן, אם כי מסופקני אם חבר־הכנסת תמיר ימצא רבים מחבריו שם.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
ימצא רבים מאוד.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
ובייחוד כאשר הם מעמידים את עצמם להחלטת הממשלה בדבר מקום התיישבותם. הוועדה הבין־מוסדית להתיישבות נמצאת עכשיו בעיצומו של הדיון על התיישבות נוספת, לאור סקר כולל שהוגש לנו על אפשרויות להתיישבות בתחומי־ספר בעלי חשיבות ממדרגה ראשונה.

ומכאן לחברון. זיקתו ההיסטורית של העם היהודי לחברון ומעמדה של חברון, עיר האבות וערש האומה, ידועים לכל. חברון היא אחת מארבע הערים העתיקות המקודשות על־ידי העם היהודי. חשיבותו של חוף ים־המלח, מדבר־יהודה והר־חברון מבחינה אסטרטגית, גם היא נעלמה מעיני הממשלה. ואכן, לא בכדי החליטה הממשלה הקודמת על חידוש ההתיישבות בגוש־עציון על־ידי הקמת שני קיבוצים ומרכז אזרחי אשר העמיקו את שרשיהם בסלע; ואינני צריך לנמק, מה ראתה הממשלה הקודמת את התיישבותה של קבוצת המתנחלים אחרים. אנו מתכוונים בהחלט לעשות כל אשר לאל ידינו כדי להרחיב את הבסיס הכלכלי ואת כושר הקליטה של אוכלוסין רבים בגוש־עציון, לפי אורח החיים שמתיישבי גוש־עציון בחרו לעצמם.

ואכן, בזכות מעמדה המיוחד של חברון, אישרה הממשלה הקודמת את התיישבותה של קבוצת המתנחלים בחברון. אותה קבוצה, שחכרה לעצמה בית־מלון במבואותיה הצפוניים של חברון, ששוכנה בבתים שנבנו על־ידי הממשלה בתחום המאחז של הממשל הצבאי מטעמי בטחון, יושבת שם לפי החלטת הממשלה ועל דעת הממשלה. מכאן שאין להציג את חברון של ימינו כאילו היא אסורה ליהודים או נקייה מיהודים. היהודים שיושבים שם — יושבים בזכות, יושבים בהכרת הממשלה ובתמיכת הממשלה, ומשרדי הממשלה השונים מספקים להם את השירותים הדרושים, כמקובל בכל מקום. מתנחלי חברון פתחו לעצמם גם בתי־עסק ברחבת מערת־המכפלה, באישור ועדת השרים לענייני חברון לשעבר, בצורה מסודרת וממלכתית ביותר.

הממשלה הקודמת הטילה על צוות מומחים, בראשותו של מר יהודה תמיר, להכין סקר כולל על האפשרויות להקמת שכונה יהודית גדולה בצמידות בלתי־אמצעית לחברון. אינני יודע מה פסול מצא חבר־הכנסת תמיר בהצעה המיוחסת לי, שבחברון תהיה גם עיר יהודים וגם עיר ערבית. האם הוא מציע שנגרש את האוכלוסיה הערבית מחברון?

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
איש לא העלה זאת. הפסול לפי התכנית הוא שחברון תישאר בתחום ירדן בחציה זה.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
בשלב זה ידוע לכל, שהממשלה הקודמת, ובעקבותיה ממשלה זו, איננה עומדת ערב החלטה מדינית סופית לגבי עיצוב גבולות, ואין צורך כלל לחזור אל הדיון המדיני הכולל במעשי ההתיישבות.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
ומה ההבדל בין זה לזה? אתה הולך להתנחל במקום שאתה עומד להחזירו מחר?

סגן ראש הממשלה י. אלון:
אינני רוצה להחזיר לך שאלה: מדוע אסור ליהודים לשבת אפילו בתחום שאיננו ישראלי?

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
אתה אומר למתנחלים...

סגן ראש הממשלה י. אלון:
אינני אומר להם דבר.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
המתנחלים צריכים לדעת לאן הם הולכים.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
שמעת מפי חבר־הכנסת תמיר, שלפי הצעתי חברון העברית צריכה להישאר בתחום ישראל. אני מספר לא את דעתי ולא את דעתו של מישהו אחר מחברי הממשלה; הממשלה לא "ציירה מפה", כלשון ראש הממשלה. במפת ההתיישבות היא מביאה בחשבון את צרכי הבטחון והאסטרטגיה המדינית שלה.

הצוות הזה העלה בפני הממשלה הקודמת שלוש אלטרנטיבות להקמת שכונה זו. אבל הממשלה הקודמת הוציאה את ימיה בטרם הספיקה לבחון את הדברים סופית ולקבוע את עמדתה בדבר הקמת שכונה כזו בקרבתה של חברון.

הממשלה הנוכחית חדשה את דיוניה בהמלצות של צוות המומחים והטילה על צוות אחר, גם הוא בראשותו של מר יהודה תמיר, שנעשה מומחה לערי חברון, לגשת לאלתר להכנת תכנית־אב לשכונה הנדונה, החל במיתאר וכלה בתכנית בניין־עיר וכל העניינים הפורמליים הכרוכים בכך.

משיסתיים התיכנון האמור, יונח על שולחן הממשלה, ואז תחזור מליאת הממשלה לדון בהצעה. אך כיוון שהובטח לנו שהתיכנון עלול להימשך לא פחות משנה — ואולי אף ישתרע על פני שנה וחצי, אם לא יותר, — שוקלת הממשלה דרכים שונות כיצד לאפשר את הגדלת האוכלוסיה היהודית סביב גרעין המתנחלים

הקיים, מבלי לקשור זאת בתיכנון הסופי של השכונה האמורה.

לגבי, ההצעה של חבר־הכנסת תמיר הועלתה ממש בשעה שהממשלה נתונה בעיצומו של דיון, שבטרם תסיימו ותקבע את דעתה — ואני כשלעצמי מקווה שדעתה תהיה חיובית — אני מתקשה להציע הצעה מוסמכת לכנסת כיצד לנהוג בהצעתו של חבר־הכנסת תמיר. לכן אני מציע לחבר־הכנסת תמיר להסכים להצעתי, שההצעה כיצד לנהוג בהצעה לסדר־היום שלו תושמע בפני מליאת הכנסת בעוד שבועיים, ואז גם תיערך ההצבעה.

היו"ר צ. צימרמן:

האם חבר־הכנסת תמיר מסכים להצעת השר ז

שמואל תמיר (המרכז החפשי):

אדוני היושב־ראש, ברשותך עלי לומר יותר ממלה אחת בעניין זה. קודם נתתי את הסכמתי לכך ליושב־ראש הנהלת הקואליציה, כאשר שמעתי שתועלה הצעה כזו, משום שזה נראה לי סביר. בינתיים אני מבין שחבר־הכנסת דוד לוי התכוון להציע להעביר את הצעתי לוועדה, ואינני רוצה להיות הגורם לכך שהוא לא יוכל לומר את דברו. אולי אפשר לשלב את הדברים, שאני אקבל את הצעתו של סגן ראש הממשלה, מבלי לפגוע באפשרותו של נציג סיעת גח"ל לומר את דברו.

היו"ר צ. צימרמן:

אני רוצה לנקוט עמדה בשאלה זו בתפקידי כיושב־ראש הישיבה.

הבקשה של סגן ראש הממשלה, שהממשלה תנקוט עמדה בעוד שבועיים, נראית לי; היא גם נמצאת בגדר סמכותי כיושב־ראש. חברי הכנסת שרוצים להציע הצעה כלשהי יוכלו לעשות זאת לאחר שהממשלה תנקוט את עמדתה. היום חברי הכנסת עדיין אינם יודעים מהי עמדת הממשלה.

לכן אני קובע — וחברי כנסת שאינם מסכימים להחלטתי יודעים איך לנהוג לפי התקנון — שהכנסת תשמע בעוד שבועיים את עמדת הממשלה. אז יינתן לחברי הכנסת, שאינם שבעי רצון מעמדת הממשלה, להציע את הצעותיהם.

שלום כהן (העולם הזה—כוח חדש):

אני מבקש להציע הצעה לסדר.

היו"ר צ. צימרמן:

הוויכוח נגמר, ואנו עוברים לסעיף הבא בסדר־היום.

(קריאות)

חברי הכנסת שדעתם אינה נוחה מהחלטת היושב־ראש יכולים לפנות לפי התקנון לוועדת הפירושים.

15.3.71

ישראל,

בענין שאלתו של חה"כ האוזנר בדבר בית הדפוס לחברון שאלתי את תא"ל גזית.

להלן תשובתו:

לשם העברת ציוד מירושלים לחברון לא דרוש רשיון. התאום בכל אופן, בידי משרד השיכון אשר יאשר ההעברה לקרית הארבע לכשיוקמו מבני המלאכה.

עד כמה שזכור לש. גזית נכלל בית דפוס בין מבני המלאכה המתוכננים.

כן הודיע לי תא"ל גזית, כי התפיסה עליה הוחלט ב-2.3.71 תבוצע בעוד כ-10 ימים בגמר אסוף הפרטים בדבר הבעלות.

יוסי שו

ירושלים, י"ח באדר תשל"א
15 במארס 1971

אל : לשכת שר השיכון

מאת: עוזר השר י. גלילי

הנדון: רישום המשתכנים בקרית-ארבע, חברון

הנני להביא לתשומת לבכם, כי בישיבה שהתקיימה בנדון ביום 2.3.71, בראשות ראש הממשלה, והשרים: י. אלון, פ. ספיר, י. גלילי, ז. שרף וח. גבתי, וה"ה י. שרון, תא"ל ש. גזית ור. אלוני.

סוכם בין היתר כי רישום המשתכנים ייעשה כמקובל על-ידי משרד השיכון.

אודה לכם אם תביאו החלטה זו לידיעת העוסקים בדבר.

בברכה,

יוסף שביא

לשכת השר ישראל גלילי

הנדון: חברון, קרית ארבע

להלן סיכום ישיבה בראשות ראש הממשלה שהתקיימה ביום 2.3.71 בהשתתפות:

השרים: י. אלון, פ. ספיר, י. גלילי, ז. שרף, ח. גבתי

מר י. שרון, תא"ל ש. גזית, מר ר. אלוני

ה ו ח ל ט:

1. להסמיך את שר הבטחון לתפוס שטח נוסף של כ-250 דונם, הדרוש לפתוח הקריה, להקמת מבנים למלאכה, תעשיה ומוסדות ל-250 המשפחות.

2. רישום המשתכנים ייעשה, כמקובל, על-ידי משרד השיכון.

- שר השיכון הודיע כי בחודש ספטמבר יימסרו 100 יחידות דיור.

- שר האוצר הודיע כי המתנחלים בקשו לאפשר 2000 מטר מבני-תעשיה והוא הבטיח 4000 מטר מבני-תעשיה ובתנאים, כאילו התנחלו בערד או בקרית-שמונה.

4.3.1971

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25

ב"ה כ"ט אדר תשל"א

לכבוד
השר גלילי ישראל
הקריה
ירושלים.

כבוד השר,

א. מצאנו לנכון להראות לכב' את המכתב אשר שלחנו לשר השכון מר זאב שרף בדבר סיום הדירות, שכר הדירה וארגון המשפחות.

ב. לצערנו שוב ושוב נדחית הפגישה עם ראש הממשלה. לצערנו לא נוכל להמנע מלעורר את הצבור נגד הקפאת המצב. המזכירות החליטה לעורר רק קצת לפי שעה אך אם הפגישה שוב תדחה נראה את חובתנו להרעיש עולמות על הצורך להקים ישוב יהודי בחברון.(קרי: 5000 משפחות,שלב ראשון).

ג. היות וכבר כמעט מסתיימת ההרשמה לישיבות והיות ושמענו מפי אנשי א"י השלמה שבמפלגת העבודה על הבטחתה של ראש הממשלה לקיים את ההסדר הצבאי הנהוג בכפר עציון גם בחברון - תוך ימים ספורים, לכן הננו מבקשים מכב' השר אם יוכל לברר האם חלה התקדמות בענין זה.

פסח הינו התאריך האחרון לסיכוי להקמת מחלקה של הסדר צבאי ישיבתי, ונודה מאד לכב' אם יוכל לסייענו שלא נאחר את המועד.

בכבוד רב
ובברכת הארץ

ב/מזכירות מתנחלי חברון

כ"ט אדר תשל"א

לכבוד
מר זאב שרף
שר השיכון
משרד השיכון
ירושלים.

כבוד השר,

הננו פונים אליך בבקשה לקיים פגישה דחופה לדיון בשלש הנקודות הבאות:

א. סיום 100 דירות - לכל הפחות - עד ראשית שנ"הל תשל"ב.
ב. שכר הדירה.
ג. ארגון המשפחות.

א. ביום י"ד באייר תש"ל הובטח לנו בשם השר"כי יעשה כל מאמץ אפשרי על מנת להחיש את הבנייה במקום...ואנו מקוים כי ביולי אוגוסט 71 תהיינה הדירות מוכנות לאכלוס".
הננו מציינים בסיפוק כי העבודה נעשית בקצב די מהיר אך בכל זאת אפשר עוד לזרז יותר והננו מבקשים מכב' השר שיעמוד בהבטחתו ויעשה מאמץ שלפחות 100 דירות תהיינה מוכנות לאכלוס בתאריך אשר נקב.
תאריך זה הנו תאריך מפתח גם לרגל ראשית שנת הלמודים הבאה וגם בגלל העובדה שלרוב המשפחות המיועדות יש ילדים קטנים ותינוקות וקשה לדרוש ממשפחות אלה לעלות חברונה במשך החורף.

ב. שכר הדירה צריך להקבע מיד. השעה כבר מאוחרת מאד. לדעתנו המחיר המוצע של -.250ל"י לחודש (גם לאחר הורדות של נקודות עד ל- 150ל"י)לחודש מונע מעבר תושבים חשובים. לדעתנו יש להוריד את גובה שכר הדירה ל-100-75 ל"י לחודש בשנה הראשונה ולהוסיף כ-40ל"י כל שנה ושנה. הגענו למסקנה זו לאחר סקר די רחב בקרב המשפחות המיועדות. הובר כי התשלום של 150ל"י לחודש למשפחה המשתכרת כ-700ל"י לחודש הינו מעמסה די כבדה. התברר גם כי חלק מהמשפחות מועסק בפרנסות צדדיות של שעות הערב וספק אם יוכל למצוא מקור מחיה זה בישוב כה קטן.
הובר גם כי בכפר עציון שכר הדירה(לגודל מקביל) אינו עולה על 70ל"י לחודש.
ג לאור זאת הננו מבקשים לשקול הנמכת השכר ל-100 -70 ל"י לחודש.
ג.
ג. הננו מבקשים מכב' השר להשתתף בארגון המשפחות המיועדות לעלות חברונה. המאמצים הנדרשים לכך מרובים וחשוב לשתף את אנשי המקום בכל הפעילות למען קליטת המשפחות כמו כן יש לכך תועלת חברתית אם המתנחלים יעסקו בצרוף המשפחות שתבאנה.

לדעתנו נכון ורצוי לשוחח על כל הנ"ל בשיחה ענינית מקיפה. לכן נבקש מכב' השר לקבלנו לשיחה בנדון. היות והזמן קצר ביותר לכן נבקש לשוחח בהקדם.

בברכה

מזכירות מתנחלי חברון

ירושלים, יח' כסליו תשל"א
16 בדצמבר 1970

לכב'
מר אליקים העצני, עו"ד
רח' מקוה ישראל 10
תל - אביב

א.נ.

הריני לאשר קבלת מכתבך מיום 3 דצמבר 1970.

הכתובת לנושא בו אתה דן במכתבך הנה משרד הבטחון. כפי שנודע לנו תקבל השובה מוסמכת מלשכתו של תא"ל בזיח.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

אליקים העצני, משרד עורכי־דין
E. HAETZNI, LAW OFFICE

ELYAKIM HAETZNI, ADVOCATE

10, MIKVE-ISRAEL ST., TEL-AVIV
2nd FLOOR • PHONE 611609

אליקים העצני, עורך־דין

רח' מקוה ישראל 10, תל־אביב
קומה ב' • טלפון 611609

TEL-AVIV, 3 בדצמבר 1970 תל־אביב

לכבוד
השר י. גלילי
לשכת השר
כביש רופין בנין 3
הקריה
ירושלים.

ש.נ.,

לפני כשלוש שנים פניתי אל שלטונות הממשל הצבאי ובקשתי, בין היתר להתיר לי לפתוח משרד של עורך־דין בחברון.

הרשות לא ניתנה.

אתמול שמעתי, כי עורך־דין מבאקא אל ג'רבייה קיבל זה עתה רשיון לפתוח משרד בשכם.

הנני פונה איפוא מחדש ומבקש להואיל ולהתיר לי פתיחת משרד בחברון.

הנני מפנה מכתבים זהים אל השרים רב אלוף מ. דיין וש. פרס, לרגל אי בהירות תחומי הסמכות בנדון בקשתי.

בכבוד רב,

א. העצני, עו"ד

בס"ד י"ז כסלו תשל"א

מ ת נ ח ל י ח ב ר ו ן
ת.ד. 25 חברון

לכבוד
השר י. גלילי
הקריה
<u>ירושלים</u>

שר נכבד,

בהחלטתה להקים 250 דירות בחברון הביעה ממשלת ישראל את רצונה לחזור ולאכלס את העיר חברון בישוב יהודי כפי שהיה במשך דורות.

אין אנו מעונינים להכנס לוכוח האם ההליטה הממשלה על בנית השכונה היהודית הקטנה רק כצעד ראשון לקראת הקמתה של עיר גדולה שתאכלס עשרות אלפי יהודים ויותר, או שהלטתה מתרכזת אך ורק בשכונה קטנה זו, ותו לא.

אך פשוט הדבר שע"י בנית 250 דירות שתאוכלסנה ע"י כ - 1000 נפש לא יוקם ישוב יהודי איתן בחברון ומאורעות העבר הלא רחוק שבאו על היישוב <u>הקטן</u> יוכיחו.

יתכן שאילו מדובר היה בסביבה לא עוינת היה זה טבעי לאכלס מקום חדש ב- 1000 נפש בצפות שההתפתחות תבוא בהדרגה ובשלבים, אין הדבר כן לגבי חברון. ראשית, הסביבה היא עדיין עוינת ביותר ולכן נחוצה פרופורציה מספרית מיידית בין האוכלוסיה היהודית לערבית. אם הערבית מונה כ- 30.000 נפש מה הם 1000 נפש לעומתם ? שנית, אם נתן לעיר להתפתח מאליה יש חשש שכל ענין העיר היהודית בחברון יונצח כשכונה קטנה משום שמרבית הקרקעות בסביבה שייכים לערבים ואם נהיה נתונים לחסדיהם לא תתכן התפתחות תקינה של עיר יהודית גדולה במקום.

אי לכך, על דעת המתנחלים והמעמדים להתנחלות, אנו פונים אל ממשלת ישראל לנצל את שעת הכושר, כי מי ידע מה ילד יום, ולהחליט לאלתר על תכנון 10.000 יחידות דיור עבור עיר גדולה בחברון, לשם כך נחוצה מדיניות יסודית גם ביחס לקרקעות הנחוצות ויש להפקיען, כשם שנעשה הדבר בירושלים, עוד לפני עבודות התכנון והבניה כדי לשריין כבר עתה רזרבה קרקעית עבור העיר.

בקשנו פגישה דחופה מראש הממשלה לדיון בנושא והננו מקוים גם [redacted] בנושא חשוב זה.

בכבוד רב
עוזי כהן
מזכיר

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25

יד תשרי תשל"א
ב"ה

לכבוד
השר גלילי
משרד ר"ה
ירושלים.

שלום וברכה,

לאור תכנו של המכתב המצורף, נבקש מאד
לקבוע לנו פגישה לדיון בענין הנ"ל.

בכבוד רב

עוזי כהן
מזכיר

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25

ב"ה יום ד' י"ד תשרי תשל"א

לכבוד
הגב' גולדה מאיר
ראש הממשלה
ירושלים.

כבוד ראש הממשלה,

גדולה השמחה למראה תחילת הבניה בקריה היהודית בחברון. הלומות ותקוות הופכים למציאות ומתממשים לעינינו. לדעתנו, היקף הבניה המתוכנן ל-250 יחידות דיור יכול לשמש כצעד ראשון בלבד לתנופת פתוח והרחבה של עיר יהודית בחברון.

כיון שקיים הרצון ליישב את חברון והממשלה הוכיחה במעשים שזה רצונה, יש לתת את הדעת על תכנית אב להרחבת הקריה מעל ומעבר למה שתוכנן עתה.

עיון קל במפת חברון והסביבה מבהיר לנו שהקריה מוקפת משלשת הרוחות בישוב ערבי, פרט לכוון צפון ומעט בכוון מערב. שומה על ממשלת ישראל לתכנן את המשך עבודות הפתוח והבניה בכוון זה, ויפה שעה אחת קודם. אם לא יעשה הדבר בהקדם, קיימת סכנה מוחשית שהשכונה היהודית בת 250 המשפחות תהפך מובלעת זעירה בתוך הישוב הערבי.

גדולה תקותנו לראות ישוב יהודי גדול חי את חייו בעיר האבות, ובידי ממשלתנו נמצאים הכלים הדרושים לממוש תקוה זו.

בכבוד רב
עוזי כהן
חבר הכנסת

העתקים: מר יגאל אלון סר"ח.
מר משה דיין שר הבטחון.
מר גלילי משרד ר"ה.
מר שרף שר השכון.

בס"ד, כ"ג בסיון תשמ"ב

לכבוד
הרב יהודה אסיר
רמת השרון
<u>ירושלים</u>.

כבוד הרב השופט,

ידידנו משפחת פרקש נתבקש לבקר אצל הרב שלמה נחמיאס. מדובר בקשיש בן 92-93 שהיה רופא בבית החולים בצפת ובמשך שנים רבות היה מקורב לרבנים הראשיים. ברצוני, מצד הכבוד שאנו רוחשים לו, שיבקר אצלו כבוד השופט.

כבוד השופט מתבקש לתת לי מספר טלפון שאוכל להתקשר אליו ולתאם עמו את הביקור. אם לא אקבל ממנו הודעה עד יום ראשון הקרוב, אתקשר אליו בעצמי.

כבוד השופט יוכל לבקר בכל שעות היום, אך מומלץ שלא יהיה זה בין השעות 12:00 ל-15:00, כי אז ישנה הרב. אם השופט יבקר בשעות הבוקר המוקדמות, יש לתאם את הביקור מראש עם הרב.

ידידנו מבקש שלא לפרסם את הביקור בעיתונות, כי הוא מעוניין לשמור על פרטיות.

בכבוד רב
<u>יהודה כהן</u>

מתנצל

סכום פגישה עם הרב לוינגר - מיום 27.1.71

-בישיבת חברון היום 17 תלמידים כולם בוגרי צבא.

- מבקש להכליל את ישיבת חברון ב"הסדר כרם דיבנה" האומר - התחייבות התלמיד לארבע שנות לימוד (אחרי שנת נסיון) בתוכן ~~xxxxxxxx~~ ששה עשר חודשי אמון צבאי.

תלמידי הישיבה מחויילים במסגרת הנח"ל, למשך שלוש שנים מתוך ארבע שנות הלמוד.

- הישיבות: אלון שבות, הכתל, כרם דייבנה והדרום.

- במידה וישיבת חברון תכלל בהסדר, בכוונתם לקלוט בשלב ראשון כ- 60 איש (שתי מחלקות).

26.1.71

ע"פ שיחת טלפון שנתקבלה ע"י יוסף שגיא מאת רפי מיכאלי

ב- 18.1.71 נפגשו עם השר קול ה"ה: רפי מיכאלי, בר-צילה, הפרופ': אופנהיימר וירון.

בפגישה זו הודיע השר קול כי הוא רואה ב"ישיבה" בחברון מוסד בפני עצמו, ואם יוצע בממשלה להכליל את תלמידי הישיבה בחברון "בהסכם כרם דיבנה", הרי השר קול לא יתנגד לכך ולא יקשור זאת עם בעיית בחורי הישיבה כולה.

הסיור בחברון - 26.1.71

1. יחיאל אדמוני מביא לידיעתו של י. גלילי כי מפקד מרש"ל ממליץ על עלית גרעין לא-טור בהשקעה של 170.000 ל"מתוך ידיעה שזה רק מצפה-חקלאי.
2. האם לאשר ל- 41 משפחות מארה"ב התישבות בגבעת-הרדאר ?

בעיות שהועלו ע"י מתנחלי חברון

1. הרחבת שטח הקריה.
2. גודל היחידות.
3. שיתוף המתנחלים בתכנון הקריה.
4. המעמד המוניציפלי של הקריה.
5. בעית הרשמת משפחות והחתימה על חוזה שכירות או קניה.

הסיור בכפר עציון

1. גמר ההפקעה (יש אישור תפיסה עקרוני למקומות המיועדים לפיתוח מיידי, אך אין אפשרות לבצע בגלל חוסר הוראה).
2. מצבו המשפטי של הגוש לגבי תשלום מסים וקבלת פיצויים.
3. מחיר הטלפון.

מפלגת העבודה הישראלית - המערך

החוג לשלמות הארץ

ת.ד. 3512

ירושלים

- - - - - - - - - - - - - - - -

12.10.70

לכבוד
השר ישראל גלילי
יו"ר ועדת השרים להתנחלות
בשטחים.

כידוע לך אישרה לשכת המפלגה והנהלת המערך הקמתו של חוג לשלמות הארץ במסגרת העבודה והמערך.

מגמתנו לגייס תמיכה ציבורית ועזרה בכח אדם לאותן ההתנחלויות שיקבעו ע"י המוסדות המוסמכים של הממשלה ולסייע בזה לקביעת העובדות בשטחים.

קבוצת החברים הפעילה בירושלים אמצה לעצמה את מתן העזרה בעיקר בגיוס כח אדם לחברון ולפצאל.

לאור זאת קיימנו סיור בחברון ונפגשנו עם המתנחלים הקיימים ועם כמה גורמים כלכליים בירושלים כמו בעלי המלאכה והמשביר והגענו ל 2-3 מסקנות שלדעתנו רצוי להפנות תשומת לבך עליהן - בהנחה שהם ידועים לך מכבר.

א. כדי לאכלס את השיכונים הנבנים כיום צריך להכין את מקורות המחיה איזה זמן לפני כן כי הקמת בתי מלאכה והרצתם הוא ענין ממושך.

ארגון בעלי המלאכה בירושלים מוכן לסייע בהתנחלות בעלי מלאכה בחברון וקימות כבר כמה הצעות לפתיחת מפעלים ליצור שימורי פרות וירקות, ממתקים, תיקי כרטון, אלקטרוניקה וכו'. הבקשה היא לאפשר יצירת מובלעת שניה של הממשל בתוך חברון שבה יוכלו המשפחות העתידות להשקיע בחברון, להשתכן זמנית, לפתוח ולהריץ מפעליהם בתנאי בטחון עד שיכנסו לשיכונים החדשים בקרית ארבע.

מובלעת שניה כזו תוסיף ללא ספק גם לביטחון בחברון.

ב. אנו מבקשים התערבותך בקבלת ההצעה העומדת לדיון בועדת השרים לעניני כלכלה על הענקת מעמד של איזור פיתוח א' למתנחלים בחברון על מנת להקל על החלטת משקיעים ללכת לחברון.

ג. בשיחה עם המתנחלים התברר לנו שלתלמידי ישיבת חברון אשר קבלה ע"י ראש הממשלה המנוח הח' אשכול ז"ל סטטוס חוקי בחברון (יש על כך מכתב) מסרבים להעניק תנאים של שרות צבאי ללא תשלום (של"ת) כמו לישיבת גוש עציון וישיבות אחרות בארץ.

אם תועניק לישיבה בחברון זכות זו אפשר להגדילה עד 150 תלמידים (במקום 15 כיום) והיא יכולה להוות פלוגת צנחנים כמו ישיבת הכותל בירושלים ולהוסיף רבות גם לבטחונו של האיזור וגם לאוכלוסו.

לדעתנו ראויה הישיבה, שלה הזכות של פריצת דרך לחידוש הישוב היהודי בחברון, שתקבל הכרה מידית ללא עיכובים פורמליים.

2/.

נהיה לך אסירי תודה אם תוכל לקבל משלחת מצומצמת לשיחה בנושאים אלה.

במשלחת יבואו החברים: ד"ר אריה דרעי, אהרון בר-צילא, פתחיה חודיק, צבי [illegible]

בב"ח נאמנה,

רחל ינאית בן צבי

יצחק אברהמי - מזכירות עבודה י-ם

עמנואל בר חיים - רמת רחל

אברהם בילינסקי - [redacted] מפ"ם י"ם

יהודה ברנע - מזכירות עבודה י-ם

אהרן בר צילא - " עבודה י-ם

ויגדור סניאל - יו"ר התאחדות בעלי מלאכה
מזכירות עבודה י-ם

מהנדס צבי וולך - האוניברסיטה העברית

פתחיה חודיק - מנהל קופת חולים י-ם
מזכירות עבודה י-ם

יוסף לינדר - חוקר האוניברסיטה העברית, חבר מפ"ם

רמי מיכאלי - [redacted]

עו"ד אברהם סוריאנו - מפ"ם

אברהם קריתי - יוצא חברון

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25

ב"ה כ"ז אלול תש"ל

לכבוד
שר ההסברה
מר גלילי
הקריה
ירושלים

שלום רב,

בד בבד עם ההכנות המעשיות הקדחתניות לקראת הקמת קרית ארבע, החלטנו לקיים פגישה ידידותית לשם הכרות, עם המשפחות המתעתדות להתישב בעיר חברון ההולכת ונבנית.

נשמח מאד אם תכבדנו בנוכחותך, ותשא ברכה למשתתפים.

הכנס ייערך ביום ב' י"ט תשרי חוה"מ סוכות, משעה 10 לפנ"הצ עד 4 אח"הצ.

בברכת גמר חתימה טובה

עוזי כהן
מזכיר

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25 — ב"ה י"ב בתמוז, תש"ל

לכבוד
שר הבטחון
מר משה דיין
הקריה
תל אביב.

כבוד השר,

לפני זמן מה פנינו באמצעות המושל הצבאי חברון להתיר לנו להקים על חשבוננו 2 בטונדות זמניות (לכל אחת 150-100מ"ר) במסגרת הממשל הצבאי.

הדבר חיוני לנו ביותר כבר בחדשים הקרובים (לפני סוף הקיץ) לרגל התתונות מקרב המתנחלים ולרגל תוספת הילדים שנולדו פאן (120!). כרגע יש כבר 5 משפחות הגרות כל אחת בחדר אחד. תנאי הדיור יהיו קשים עוד יותר בזמן הקרוב מפני ששלשה ראשי משפחה מהמשפחות הפוטנציאליות לקריה, יועסקו בשלשה תפקידים במחנה הצבאי של קרית ארבע. (אם אפילו המשפחה בשלמותה לא תוכל לעבור חברונה חשוב לתת לפחות קרן זוית לראש המשפחה אשר יעבוד כאן, ויהיה במשך השבוע).

הננו מצטערים על הטרחתך בקטנות אך בסופו של דבר, נדמה לנו שגם לקטנות אלו יש השפעה מרחיקת לכת וחשובה.

בכבוד רב ובתודה מראש,

מזכירות

העתק: לשר י. גלילי

28.7.70

בנית הדירות בחברון תושלם תוך שנה

שר השיכון זאב שרף הבטיח אתמול למתנחלי חברון, כי בנית 250 יחידות הדיור עבור השכונה היהודית בעיר יושלם תוך שנה.

משלחת מטעם מתנחלי חברון נפגשה עם שר השיכון, נוכח הידיעות שהתפרסמו לאחרונה על עיכובים בבנית השכונה היהודית. המתנחלים ביקשו כי משרד השיכון יעמוד בלוח־הזמנים לבנית השיכונים. שרף הסביר למתנחלים את הסיבות לעיכובים והבטיח להם, כי העבודה תבוצע לפי התלטת הממשלה ותסתיים כפי שנקבע בעוד כשנה.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה כב' תמוז תש"ל
26 יולי 1970

מס' גמ/2124

לכבוד
הרב מ' לויגר
ת"ד 25
ח ב ר ו ן

הנדון: בנית 2 בטרנדות נוספות
שלך: מיום י"ב תמוז תש"ל

הרב לויגר הנכבד,

שר הבטחון בקשני לאשר קבלת מכתבכם הנ"ל בנידון.

ניתן בזה אישור לבנות שתי הבטרנדות, כמבוקש על ידכם. יש לודא: -

א. כי הבנייה אכן תעשה מתקציביכם.

ב. מיקום המבנים יעשה לפי הנחית מפקד נפת חברון.

ב ב ר כ ה,

שלמה גזית - תת אלוף

העתק: לשכת השר י' גלילי
לשכת שר הבטחון
מפקד אזור יהודה ושומרון

[illegible]

ראש הממשלה

ירושלים, ג' בתמוז תש"ל
7 ביולי 1970

אל: השר י. גלילי

בהמשך לספורך על השיחה עם שר הבטחון בדבר הבעיות המסובכות בנושא חברון. לקראת ראשית העבודה בשטח בטרקטורים, אבקשך לזמן את השרים משה דיין וזאב שרף כדי לחפש דרך להתקדם בבצוע כפי שהדבר נעשה בענין רכוז הקרקעות בגוש-עציון, תוך המנעות מקסימלית מהסתבכויות משפטיות ומדיניות.

ב ב ר כ ה,

גולדה מאיר

ירושלים, ג' בתמוז תש"ל
7 ביולי 1970

לכבוד
הרב לוינגר
מתנחלי חברון

הרב לוינגר היקר!

הבוקר נפגשתי עם עמיתי ז. שרף – שר השיכון. השר חזר ואישר באוזני כי משרד השיכון מופקד על הגשמת ההחלטות שנתקבלו בממשלת ישראל בנושא חברון. במשרד השיכון עומד להתמנות אדם שיהיה מוסמך לרכז את הנושא הזה כולו. עם מינויו של האיש יודיעו לכם על כך ותוכלו לקבוע עמו את המגע הדרוש.

שר השיכון ייענה כמובן לפניתכם להפגש עמו ככל שהדבר יידרש.

ב ב ר כ ה,

ישראל גלילי
שר

העתק:
מר ז. שרף שר השכון

העתק סמוי:
ראש הממשלה הגב' ג. מאיר.

Forwarded, I trust now
I serve otol

Yours
Very Truly
Stanley Morris

Mrs Foster Hyde

Under instruction to Yours t. Mrs - we notify, that his lawyer Charles C. Hart notify Bright of Hudson Manufacturing Company Corona Terrace Morris. Lower Morris Bright Foundation and Green Bread Fort in Terrace Mrs Cher. to Hart of Mrs Ernest Yoo of Co Morris Yours Mr Mary Mrs.

We notify Green Hart Yours Fourteen Mrs Cer Under Terre.

C e r c n,

Yours Ever
Mr

Enclo:
Mr t. Mrs Mr Hart

Copy Hart:
Mrs Hudson Mrs' t. Mr.

5.7.70

לורנץ

~~[illegible]~~ מתגלי תבלין בקשו
בעוזה ורוח. ורנו/ תבלין שהם
לבישה ורוח.

הרעיון להקים עם קיבוצים ורוח
שם תתקיים לתועד לי.
מה הבעיות שהם מתלבטים
ואיך אולי אפשר לעזור להם

1. מאיש אחד יבוכל את הפרויקט כולו.
2. שיתוף המשתלים בקבלת ההחלטות
3. שיתוף המתנדבים בקבלת ההחלטות
4. קיבוץ לקיני תקופה

1) וגלבוע צריך להיות ברור שאין דיון אלא הולך
לבתיהם ואף אחד לא מפר בקשה כזה הוא.
2) אני מבין כי אין לשלוח מתנדבים-סטודנטים
קיבוצים כלל. לא מדובר ~~[illegible]~~ כי הם סטודנטים
אני לא רוצה לא מדובר, כאשר ובקשו, מתנדבים,
3) אני לא מתנגד באופן עקרוני, אומר לכם שאני.
הסיכוי אמסור לך.

י' סיון תש"ל
11 ליוני 1970

לכבוד
האדריכל מ. לוי
רח' נורדאו 78 - 76
<u>תל-אביב</u>

א.נ.,

הנדון : <u>החנחלות בחברון</u>

מכתבך אל השר גלילי מתאריך 14.5.70 בנדון, הועבר לטפולי.

בברור שקיימתי התברר, כי בזמנו הכין משרד "לוי-מונק" תכנית בינוי לגבעת הממשל ע"י המשטרה ואין לתכנית זו כל קשר לשטח אותו מתכננים כיום להקמת 250 יח'.

לאור הנ"ל, ועל דעת כל העוגעים בדבר, נמסר השטח החדש הנמצא ממזרח לעיר, לצורת תכנון הכולל מתכננים של משרד השכון ונמצא עתה בשלבי תכנון מתקדמים.

בכבוד רב,

ש. פלג
מנהל מחוז ירושלים

העתק: מר י. שגיא, עוזר השר גלילי,

שפ/רא

ירושלים, ג' בסיון תש"ל
7 ביוני 1970

אל: שר השכון.

הנני מתכבד להעביר לך העתק קטע ממכתבו של מר עובד בן-עמי בדבר נכונותו ליטול חלק בפיתוחה של חברון. מכתבו שוגר אלי בתשובה למכתבו אליו, ערב קבלת החלטת הממשלה בדבר הקמת יחידות הדיור, בו הצעתי לו לרכז כמה ידענים שישתתפו בבנית ופתוח הפרוייקט.

אני מציע כי תזמן אליך את מר בן-עמי על מנת לדון בהצעתו.

ב ב ר כ ה

יגאל אלון

לכבוד
מר זאב שרף, שר השכון
משרד השכון
ירושלים

העתק: השר ישראל גלילי.
ראש עיריית נתניה.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס

בלתי מסווג

אל: המשרד

מאת: ביד יורק

קומי: מאום ב שב ורשיבמסרן (העבר)

מס' 1

בשלח: 011200 יוני 70

S/9813 28 MAY 1970

LETTER DATED 28 MAY 1970 FROM THE PERMANENT REPRESENTATIVE OF JORDAN TO THE UNITED NATIONS ADDRESSED TO THE PRESIDENT OF THE SECURITY COUNCIL

UPON INSTRUCTIONS FROM MY GOVERNMENT, I HAVE THE HONOUR TO BRING TO YOUR EXCELLENCY'S ATTENTION A NEW ILLEGAL ISRAELI MEASURE OF ESTABLISHING JEWISH SETTLEMENTS IN OCCUPIED JORDAN.

ON 25 MARCH THE ISRAELI CABINET DECIDED TO SETTLE 250 JEWISH FAMILIES IN THE CITY OF AL-KHALIL (HEBRON). ON THAT DAY ISRAEL'S DEPUTY PREMIER YIGAL ALLON ANNOUNCED IN THE PARLIAMENT THAT ISRAEL DARE NOT LET AL-KHALIL (HEBRON) REMAIN ''JUDENREIN'' (FREE OF JEWS). THIS SAME POLICY OF ESTABLISHING A JEWISH TOWN AS OPPOSED TO AN ARAB ONE HAD BEEN FOLLOWED IN THE CASE OF NAZARETH AFTER ITS OCCUPATION IN 1948. THIS PATTERN OF CHANGING THE CHARACTER OF TOWNS AND CITIES FROM ARAB TO JEWISH IS ALSO PLANNED AND IS BEING EFFECTED IN JERUSALEM IN UTTER DISREGARD OF UNITED NATIONS RESOLUTIONS.

AS FOR THE PROJECTED ISRAELI SETTLEMENT OR ''TOWN'' OF HEBRON, THE OCCUPYING POWER HAS SEALED OFF A CONSIDERABLE AREA OF THE LANDS OF AL-KHALIL AND SOME VILLAGES IN ITS ENVIRONS. THE ISRAELI MILITARY AUTHORITIES DECLARED A SITE OF SOME 800 ACRES WITHIN THE TOWN ITSELF, ''A CLOSED AREA''. HOWEVER, ACCORDING TO REPORTS EMANATING FROM THE SCENE ABOUT30,000 DUNAMS (SOME 8,000 ACRES) INCLUDING LANDS BELONGING TO VILLAGES IN THE AREA, WERE ALREADY SEALED OFF.

THE NEW YORK TIMES OF 24 APRIL 1970, JUDGING FROM SIMILAR ISRAELI ACTIONS IN THE PAST REPORTED THAT : '' AN UNDISCLOSED NUMBER OF ARAB FAMILIES THAT LIVE IN THE SITE WILL PROBABLY BE TOLD TO LEAVE.''

ISRAELI OFFICIALS PRETENDED THAT THE AREA WAS CLOSED OFF FOR

''MILITARY PURPOSES''. THIS PROMPTED THE NEW YORK TIMES OF THE SAME ISSUE TO REPORT THAT '' THIS TYPE OF ACTION HAS PREVIOUSLY BEEN USED TO PREPARE FOR JEWISH SETTLMENENT IN CCCUPIED ARAB AREAS''. BUT THIS PATTERN HAS ALWAYS BEEN A CONSISTENT ZIONIST AND, LATER ON, ISRAELI POLICY. IN NOVEMBER 1948, THE VILLAGERS OF AQRAH RECEIVED AN ORDER FROM THE OCCUPYING ISRAELI ARMY TO LEAVE THEIR VILLAGE '' FOR TWO WEEKS'' UNTIL '' MILITARY OPERATIONS IN THE AREA WERE CONCLUDED''. ON 25 DECEMBER 1951 - CHRISTMAS DAY ITSELF - ISRAELI ARMY FORCES BLEW UP ALL THE HOUSES IN THE VILLAGE, ALL OF WHOSE INHABITANTS WERE CATHOLIC CHRISTIANS. THE LAND OF THE VILLAGE OF AQRAH IS NOW CULTIVATED BY TWO JEWISH COLONIES: ALLONE AND SHMONAH IN WESTERN GALILEE. MANY OTHER VILLAGES FACED THE SAME FATE AND WHAT HAPPENED IN 1951 IS BEING REPEATED IN THE OCCUPIED TERRITORIES. WHEN ASKED WHETHER THERE WOULD ALSO BE SETTLEMENTS IN TOWNS SUCH AS NAPLUS, GENERAL DAYAN REPLIED, AS REPORTED BY THE LONDON TIMES OF 8 APRIL 197 THAT ''HE FAVOURED SETTLMEENTS IN VARIOUS PLACES IN THE OCCUPIED AREAS...'' AND THAT ''HE FAVOURS PERMANENT SETTLEMENTS AND NOT SIMPLY FOR PLANTING TREES AND SHRUBS''.

THESE ISRAELI POLICIES AND MEASURES PROMPTED THE CITIZENS OF AL-KHALIL AND THE SURROUNDING VILLAGES TO PROTEST AND REJECT SUCH MEASURES. THE CITIZENS OF AL-KHALIL ARE AWARE OF THE SERIOUSNESS OF THE PROBLEM, ESPECIALLY BECAUSE OF THEIR FIRST ENCOUNTER, IN APRIL 1968, OF FORCIBLE ISRAELI SETTLERS (S/8609). THE JORDANIAN CITIZENS OF JERUSALEM WHO DREW ON THEIR OWN EXPERIENCE OF THE NATURE OF SUCH COLONIAL ISRALI MEASURES ALSO PROTESTED IN WRI FORM. MEMBERS OF THE MUNICIPAL COUNCIL OF THE TOWNS OF NABLUS, TULKAREM, JENIN AND QALQELIAH ADDED THEIR PROTEST AND REJECTED SUCH MEASURES IN ONE MEMORANDUM SUBMITTED TO THE MILITARY GOVERNOR. THE MEMORANDUM SPOKE OF THE DISLODGING OF ABOUT 500 JORDANIAN FAMILIES FROM A SITE CLOSED OFF BY THE OCCUPYING POWER. THE MUNICIPAL COUNCIL OF BETHELHEM ALSO PROTESTED AND REJECTED ISRAEL'S POLICY OF COLONIZATON AND SETTLEMENT.

ON THE QUESTION OF ESTABLISHING ISRAELI SETTLEMENTS THE ECONOMIST OF 21 MARCH 1970 REPORTED:
''THE ISRAELIS' 'ALLON CHAIN' OF PARAMILITARY SETTLEMNTS ALONG THE JORDAN RIVER IS NOW VIRTUALLY COMPLETED (THERE ARE FIVE OF THEM. THEY ARE BUSY BUILDING AND DEVELOPING LAND IN THE SO-CALLED ''ETZION BLOCK'' BETWEEN BETHLEHEM AND HEBRON. THE LAND WHICH BELONGS TO THE VILLAGERS OF BEIT NUBA, DESTROYED A FEW DAYS AFTER THE 1967 WAR, IS NOW BEING DILIGENTLY FARMED BY A KIBBUTZ. A MASTER PLAN HAS BEEN PUBLISHED FOR 'METROPOLITAN

JERUSALEM,' INCLUDING RAMALLAH AND BETHLEHEM, AND A SCHEME HAS RECENTLY BEEN ANNOUNCED TO DOUBLE JERUSALEM'S JEWISH POPULATION BY A CRASH PROGRAMME OF BRINGING ALL THE NEW IMMIGRANTS TO ISRAEL TO THE AREA."

THE ECONOMIST ADDED THAT THE FACTS THAT ISRAEL WAS CONTINUING TO CREAT IN THE OCCUPIED TERRITORIES WERE NOT THE MAIN REASON FOR THE GROWING HOSTILITY AND RESISTANCE. IT WAS "THE EXPERIENCE OF THE OCCUPATION ITSELF, PARTICULARLY THE INTERNAL SECURITY MEASURES, THAT HAS ADDED TO THE BITTERNESS OF A PEOPLE ALREADY LIVING UNDER A STRONG SENSE OF INJURY".

THE CONTINUED ISRAELI OCCUPATON TOGETHER WITH ACTS OF AGGRESSION COMMITTED WITHIN THE OCCUPIED TERRITIORIES HAVE CREATED A SITUATION FRAUGHT WITH DANGER. IT BECOMES IMPERATIVETHAT THE SECURITY COUNCIL SHOULD DISCHARGE ITS RESPONSIBILITIES AND TAKE EFFECTIVE MEASURES IN ORDER TO PUT AN END TO THESE CONTINUED ISRAELI ACTS OF LAWLESSNESS,

I HAVE THE HONOUR TO REQUEST THAT THIS LETTER BE CIRCULATED AS AN OFFICIAL DOCUMENT OF THE SECURITY COUNCIL.
PLEASE ACCEPT, ETC.
SIGNED) MUHAMMAD H. EL-FARRA AMBASSADOR PERMANENT REPRESENTATIVE

AD KANN MAUM

ירושלים, כ"ד סיון, תש"ל
28 יוני, 1970

לכבוד
מר מיכה מלובני
בוישניה

א.נ.,

מכתבך מיום 29.5.70 הועבר אלי מלשכת סגן ראש הממשלה.

את פניתך העבירנו למזכירות מתנחלי חברון, ומאחר ולעת הזאת הם המרכזים הפניות מסוג זה, בקשנו מהם לבוא עמך בקשרי מכתבים.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

ירושלים, כ"ד סיון, תש"ל
28 יוני, 1970

אל: מזכירות מתנחלי חברון
מאת: יוסף שגיא - עוזר השר

מאחר ובידכם רשימה של מועמדים להתנחלות בחברון, הריני להעביר לכם גם פניתו של מר מיכה מלובני.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

אל:

לשכת השר גלילי

ב ב ר כ ה

07. IV. 1979

Mr. & Mrs. M. Malovany,
32, Greenfield Gardens,
London, N.W.2.
Great-Britain.

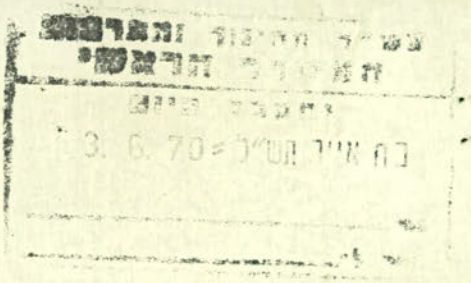

כג' אייר תש"ל
29 מאי 1970

לכבוד,
מר י. אלון,
סגן ראש הממשלה,
משרד החנוך והתרבות,
ירושלים.

לשר יגאל אלון שלום רב,

ב-6 באפריל ש.ז. פניתי אליך בשאלה בדבר אפשרויות ההתישבות בחברון, לאור החלטת הממשלה להקים במקום כ-250 יחידות דיור למתישבים ישראלים. לצערי, עד היום לא קבלתי כל תשובה למכתבי הנ"ל ואני חמה שמא מכתבי הראשון לא הגיע עדיכם?! במדה ואין זה משרדך העוסק בשאלות אלו, שמא תוכל להפנותנו לכתובת הנכונה או להעביר פניתנו למשרד הנכון.

בתודה מראש,

ובברכה,

מיכה מלובני.

ירושלים, ג' בסיון תש"ל
7 ביוני 1970

מר מלובני הנכבד,

הנני לאשר קבלת מכתבך אל סגן ראש הממשלה מיום 29.5.70, חוששני שאכן מכתבך מיום 6.4.70 לא הגיענו.

העברתי את מכתבך אל מר יוסף שגיא, ראש לשכתו של השר י. גלילי, מאחר והשר גלילי התמנה כיו"ר הועדה הבין מוסדית לתיאום פעולות ההתישבות במקומו של השר אלון.

מאמין אנוכי כי אכן תקבל תשובה על מכתבך.

ב ב ר כ ה

דני אגמון
עוזר סגן רוה"מ

לכבוד
מר מיכה מלובמי
32, Greenfield Gardens
London, N.W.2.
Great-Beitain.

העתק: לשכת
העתק: לשכת השר גלילי

גילוי דעת

אנו החתומים מטה פונים לממשלת ישראל לדחות את ההצעה להקמת קרית חברון כפעולה ממלכתית.

הקמת קרית חברון כפעולה ממלכתית

תתפרש בעיני כל כצעד לקראת סיפוח השטחים המוחזקים;
תסתור את טענת הממשלה שפניה למו"מ לשלום ללא תנאים מוקדמים;
תיצור עובדות החוסמות את הדרך להסדר.

הקמת קרית חברון

תגביר את השפעתם של ארגוני הטרור על תושבי השטחים;
תחליש אותם יסודות בקרב הערבים הפלשתינאים והאחרים המבקשים להגיע להבנה עם מדינת ישראל.

חתומים

פרופ' מיכאל אבן־ארי, י-ם
ד"ר ישראל אדלר, י-ם
פרופ' שמואל אטינגר, י-ם
פרופ' שמואל נ. אייזנשטאדט, י-ם
ד"ר שלמה אהרונסון, י-ם
פרופ' פרנץ איזנדורף, חיפה
משה אונא, קיבוץ שדה־אליהו
ע"ד שולמית אלוני, ת"א
פרופ' מיכאל ארדון, י-ם
ד"ר יעקב ארנון, י-ם
פרופ' שארלס בלוך, ת"א
פרופ' חיים בנק, י-ם
פרופ' מיכאל ברונו, י-ם
פרופ' ראובן גבריאלי, י-ם
איתי גוזליצקי, ת"א
מר יוסף גזרני, ת"א
פרופ' גדעון גילת, חיפה
ד"ר שמואל גלאי, ת"א
שלמה גרוזנסקי, נתיים
הרב ברנרד הנך, חיפה
פרופ' משה הירש, חיפה
פרופ' הוגו חיימן, חיפה
ישעיהו ויינברג, ת"א
מאיר חת, י-ם
אברהם כ. יחושע, חיפה
ד"ר ירמיהו יובל, י-ם
פרופ' יעקב טלמון, י-ם
פרופ' שמריהו טלמון, י-ם
מתי מגד, חיפה
ד"ר זיגפריד מוזס, י-ם
ד"ר דן מירון, ת"א
אריה סימון, בן־שמן
פרופ' שלמה נאמן, ת"א
פרופ' שמואל סמבורסקי, י-ם
פרופ' דן פטנקין, י-ם
פרופ' יהושע פראוור, י-ם
גרשון פלוטקין, ת"א
רפי פרנקל, קיבוץ בית העמק
פרופ' שאול פרידלנדר, י-ם
פרופ' ניקולס קלוין, חיפה
פנחס רזון, י-ם
ד"ר פנחס רזונבליט, מקוה־ישראל
ע"ד אשר רשף, י-ם
פרופ' הלל שוקד, י-ם
פרופ' גרשם שלום, י-ם
ד"ר צבי שיפרין, י-ם
ד"ר שמעון שמיר, י-ם
ד"ר יונתן שפירא, ת"א

גלוי דעת זה, הופיע לראשונה בעתון "הארץ" לפני כשבוע. מאז הצטרפו מאות חותמים וכבר פורסמה רשימה שניה.
אנו פונים אל הקוראים בבקשה להצטרף לחותמים על גילוי־דעת זה ולצרף את תרומתם.

אני החתום/חתומה מטה מצטרף־ת לחותמים על גילוי דעת זה.

שם ..... כתובת ..... מקצוע .....

הכתובת למצטרפים ולתרומות: ת.ד. 6665, ירושלים — חשבון בבנק לאומי סניף רחביה, ירושלים מס' 95211/63

חולף בנהם, או הוא ממריא ומשיר שובל עשן שחור, מסתובבים כולם כמו תמיד, שותים חלב משקיות פלאסטיק ואוכלים בננות למרות חליפת־הלחץ והאימאג' — ר' קוראים לו: „המטוס".

אומרים: „בוא אספר לך על המטוס", או: „כן, אין ספק שהמטוס"... כך דיברו פעם על הסקייהוק. וכך עכשיו — תחילה מועכים את הסיגריה בסביבות המאפרה, אחר־כך מצמצמים עיניים מתכתיות, מעבירים לשון לחה על השפתיים ואומרים: מטוס. חבל לבזבז מלה יפה כמו „פאנטום" על סתם אמירה פרוזאית.

במשך שנים עיטרו את המשרדים בחיל האויר תמונות מצויירות ותצלומי פיטו־מיטאז', שבהם נראה פנטום „ישראלי" מרחף בין העננים. כשהיו נחים לרגע מן העבודה לצורך עישון סיגריה, היו נועצים מבטם ממי־שכים בתמונה ושואפים עמוק את העשן. כל זה בא להסביר כיצד מרגישים שעה שנעצרים ליד רמזור המסלול ורואים אותם נוחתים: בצבעים שלנו ובסמלים שלנו, זהו מטוס גדול (אורכו קרוב ל־18 מטר וגבהו 5 מטר), הנראה כדמות מפלצתית לעומת ה„מיראז'ים" וה„סקייהוקים" הקלילים, והוא גם מכוער. מי שלא שמע כיצד מדברים על כיעורו של המטוס, לא שמע מעולם את היגוי המלה „מכוער" כמחמאה או כתערוכה אמיתית. הפאנטום נחשב כמטוס הרב־משימתי הטוב ביותר בעולם. וכשהמדובר במטוסים לא די במלות־תואר כמו מכוער או טוב, אלא יש לתארו בשפת ה„תכונות" הבישה למראית עין, אך רבת משמעות לכל מי־שמבין־בעניינים.

מהירותו של הפאנטום מגיעה ל־2.4 מאך וגובה תקרת השירות שלו עולה על 100.000 רגל. בגובה של 100 מטר בלבד הוא הגיליח להגיע לשיעא של 1.2 מאך, תוך 61.62 שניות הוא מגיע לגובה של תשעה קילומטר. רדיוס הפעולה שלו למטרות תקיפה — 1600 ק"מ, והטווח — 3800 ק"מ. המטוס שבידינו הוא אחד מתוך עשרה דגמים בסדרת הפנטומים. בקנה מידה רגיל לגבי מטוסים נחשב הפאנטום למטוס „ותיק": הדגם הראשון שלו הוגש לחיל־האויר האמריקאי על־ידי מתכננו ג'יימס מקדונל בשנת 1953. מאז עבר המטוס סדרות של שינויים ושכלולים שהילידו, כאמור, עשרה דגמים. בניהם: דגמי חיל הים (בעל כנף מתקפלת, מותאם להמראה ולנחיתה מנושאת מטוסים), דגמי חיל הנחתים (עצמה מוגברת של המנועים), דגמי חיל האויר (בעלי מערכת הגאים כפולה, מכ"ם נוסף למערכת בקרת אש, ומחשב מיוחד לחישוב גובה ההפצצה), וכן דגמי סיור (בעלי מערכות צילום אופטיות, אלקטרוניות ואינפרה־אדומות), וכן מעיין הדגמים הבריטיים, השונים במקצת מן האמריקאיים. כל דגמי ה„פאנטום" היו הצלחה בלתי־רגילה וביצועיהם עלו

דלו. „עברנו את שלב הלימוד. אנחנו מכירים את המטוס על ביצועיו ותכונותיו ויודעים מה לצפות ממנו. הבעיה היא לא מן האנשים הלא־אמריקאים": לחכין מספיק צוותי אויר וקרקע".

בחיל האויר התרגלו מזמן לחיות באוירה של „הכי טוב". כך שכבר לא מתרגשים, אפילו לא בטייסת הפאנטומים. את מקום התחויות העזות שהוחלפו על דשא הטייסת על־ידי טייסים מיוזעים במלחמת ששת הימים — תופסים תדריכים ותחקירים שקטים, ואפילו בימי פעילות מבצעית מוגברת (כלומר — כמעט כל יום) מתגבשת אוירה של מובן־מאליו בה מציצים בטלוויזיה הלימודית בין גיחה לגיחה, ומבררים מה עם החולצות הצבעוניות שצריכות להגיע לצדרך התופעה בחגיגה של יום העצמאות — וזאת תוך כדי רכיסת חליפת הלחץ. לאחר שהמפקד ביירר מה עם החולצות וכן כמה ענינים מיבצעיים, אמר: „המטוס היא מעין מעבדה זריזה. היא מאיד מסובך מבחינה אלקטרונית. זהו מטוס יארסאטילי. את שתי משימותיו — יירוט ותקיפה — הוא מבצע ברמה גבוהה מבלי שמילוי פונקציה אחת יבוא על חשבון השניה. אם הסקייהוק הוא מטוס תקיפה טהור והמיראז' היא מטוס יירוט טהור — הרי המטוס מאחד את שניהם ברמה גבוהה יותר מביצועי המטוס הספציפי. מבחינת נשיאת חימוש ודיוק בפגיעה במטרות קרקע הוא עולה כפליים על ביצועי הסקייהוק, מבחינת היירוט — כושר הביצועים והתימרונים ומערכות הנשק עליים על אלה של המיראז'. אשר לצוותי הקרקע — היה הצוות המצומצם שהשתלם בארצות הברית ולמד ביסודיות את החומר, וכאן קיבלנו אנשים חדשים שעליהם ללמוד כאן ולהתקדם. כיון שהמטוס הוא מורכב ומסובך מאיד ודורש ידע רציני במיוחד, פרק הזמן בו מכשירים את הטכנאי הוא גדול יותר. מבחינה טכנית — להרכיב 24 פצצות על מטוס לוקח זמן ומאמצים יותר מאשר הרכבת 4 פצצות בלבד. וזו לא רק שאלה של כמות: הרכבת 24 פצצות על המטוס איננה כמו הרכבת 4 פצצות על ששה מיראז'ים: יש בעיית ספציפיות של ארגון העבודה. הבעיות שנוצרות מקליטת מטוס חדש וגיבוש טייסת חדשה הן כפולות וכמופלות בתקופה זו של מלחמה ופעילות מיבצעית. כאן צריך ללמוד בד בבד עם פעילות מבצעית. כאן צריך לתלות חימוש בכמויות גדולות ובלחץ של זמן כך שהעבודה המעשית בפיעל ממש יוצרת דחיסות של עבודה מעשית המהווה תמריץ ללימוד יסודי. כל זה אמור גם לגבי הטייסים. יש הבדל במוטיבציה בין טייס למכונאי. מטיס שממריא ורואה את האויב בעיניו או את האזור המיועד לו, „עברנו את שלב הלימוד. אנחנו מכירים את המטוס על ביצועיו ותכונותיו ויודעים מה לצפות ממנו. הבעיה היא לא מן האנשים הלא־אמריקאים": לחכין מספיק צוותי אויר וקרקע".

בחיל האויר התרגלו מזמן לחיות באוירה של „הכי טוב". כך שכבר לא מתרגשים, אפילו לא בטייסת הפאנטומים. את מקום התחויות העזות שהוחלפו על דשא הטייסת על־ידי טייסים מיוזעים במלחמת ששת הימים — תופסים תדריכים ותחקירים שקטים, ואפילו בימי פעילות מבצעית מוגברת (כלומר — כמעט כל יום) מתגבשת אוירה של מובן־מאליו בה מציצים בטלוויזיה הלימודית בין גיחה לגיחה, ומבררים מה עם החולצות הצבעוניות שצריכות להגיע לצדרך התופעה בחגיגה של יום העצמאות — וזאת תוך כדי רכיסת חליפת הלחץ. לאחר שהמפקד ביירר מה עם החולצות וכן כמה ענינים מיבצעיים, אמר: „המטוס היא מעין מעבדה זריזה. היא מאיד מסובך מבחינה אלקטרונית. זהו מטוס יארסאטילי. את שתי משימותיו — יירוט ותקיפה — הוא מבצע ברמה גבוהה מבלי שמילוי פונקציה אחת יבוא על חשבון השניה. אם הסקייהוק הוא מטוס תקיפה טהור והמיראז' היא מטוס יירוט טהור — הרי המטוס מאחד את שניהם ברמה גבוהה יותר מביצועי המטוס הספציפי. מבחינת נשיאת חימוש ודיוק בפגיעה במטרות קרקע הוא עולה כפליים על ביצועי הסקייהוק, מבחינת היירוט — כושר הביצועים והתימרונים ומערכות הנשק עליים על אלה של המיראז'. אשר לצוותי הקרקע — היה הצוות המצומצם שהשתלם בארצות הברית ולמד ביסודיות את החומר, וכאן קיבלנו אנשים חדשים שעליהם ללמוד כאן ולהתקדם. כיון שהמטוס הוא מורכב ומסובך מאיד ודורש ידע רציני במיוחד, פרק הזמן בו מכשירים את הטכנאי הוא גדול יותר. מבחינה טכנית — להרכיב 24 פצצות על מטוס לוקח זמן ומאמצים יותר מאשר הרכבת 4 פצצות בלבד. וזו לא רק שאלה של כמות: הרכבת 24 פצצות על המטוס איננה כמו הרכבת 4 פצצות על ששה מיראז'ים: יש בעיית ספציפיות של ארגון העבודה. הבעיות שנוצרות מקליטת מטוס חדש וגיבוש טייסת חדשה הן כפולות וכמופלות בתקופה זו של מלחמה ופעילות מיבצעית. כאן צריך ללמוד בד בבד עם פעילות מבצעית. כאן צריך לתלות חימוש בכמויות גדולות ובלחץ של זמן כך שהעבודה המעשית בפיעל ממש יוצרת דחיסות של עבודה מעשית המהווה תמריץ ללימוד יסודי. כל זה אמור גם לגבי הטייסים. יש הבדל במוטיבציה בין טייס למכונאי. מטיס שממריא ורואה את האויב בעיניו או את האזור המיועד לו, „עברנו את שלב הלימוד. אנחנו מכירים את המטוס על ביצועיו ותכונותיו ויודעים מה לצפות ממנו. הבעיה היא לא מן האנשים הלא־אמריקאים": לחכין מספיק צוותי אויר וקרקע".

בחיל האויר התרגלו מזמן לחיות באוירה של „הכי טוב". כך שכבר לא מתרגשים, אפילו לא בטייסת הפאנטומים. את מקום התחויות העזות שהוחלפו על דשא הטייסת על־ידי טייסים מיוזעים במלחמת ששת הימים — תופסים תדריכים ותחקירים שקטים, ואפילו בימי פעילות מבצעית מוגברת (כלומר — כמעט כל יום) מתגבשת אוירה של מובן־מאליו בה מציצים בטלוויזיה הלימודית בין גיחה לגיחה, ומבררים מה עם החולצות הצבעוניות שצריכות להגיע לצדרך התופעה בחגיגה של יום העצמאות — וזאת תוך כדי רכיסת חליפת הלחץ. לאחר שהמפקד ביירר מה עם החולצות וכן כמה ענינים מיבצעיים, אמר: „המטוס היא מעין מעבדה זריזה. היא מאיד מסובך מבחינה אלקטרונית. זהו מטוס יארסאטילי. את שתי משימותיו — יירוט ותקיפה — הוא מבצע ברמה גבוהה מבלי שמילוי פונקציה אחת יבוא על חשבון השניה. אם הסקייהוק הוא מטוס תקיפה טהור והמיראז' היא מטוס יירוט טהור — הרי המטוס מאחד את שניהם ברמה גבוהה יותר מביצועי המטוס הספציפי. מבחינת נשיאת חימוש ודיוק בפגיעה במטרות קרקע הוא עולה כפליים על ביצועי הסקייהוק, מבחינת היירוט — כושר הביצועים והתימרונים ומערכות הנשק עליים על אלה של המיראז'. אשר לצוותי הקרקע — היה הצוות המצומצם שהשתלם בארצות הברית ולמד ביסודיות את החומר, וכאן קיבלנו אנשים חדשים שעליהם ללמוד כאן ולהתקדם. כיון שהמטוס הוא מורכב ומסובך מאיד ודורש ידע רציני במיוחד, פרק הזמן בו מכשירים את הטכנאי הוא גדול יותר. מבחינה טכנית — להרכיב 24 פצצות על מטוס לוקח זמן ומאמצים יותר מאשר הרכבת 4 פצצות בלבד. וזו לא רק שאלה של כמות: הרכבת 24 פצצות על המטוס איננה כמו הרכבת 4 פצצות על ששה מיראז'ים: יש בעיית ספציפיות של ארגון העבודה. הבעיות שנוצרות מקליטת מטוס חדש וגיבוש טייסת חדשה הן כפולות וכמופלות בתקופה זו של מלחמה ופעילות מיבצעית. כאן צריך ללמוד בד בבד עם פעילות מבצעית. כאן צריך לתלות חימוש בכמויות גדולות ובלחץ של זמן כך שהעבודה המעשית בפיעל ממש יוצרת דחיסות של עבודה מעשית המהווה תמריץ ללימוד יסודי. כל זה אמור גם לגבי הטייסים. יש הבדל במוטיבציה בין טייס למכונאי. מטיס שממריא ורואה את האויב בעיניו או את האזור המיועד לו,

ה מרכז הרוחני־תרבותי של כל טייסת הוא „מועדון הטייסת". אם מישהו רואה בעיני רוחו באר־משקאות חריפים וזמרת טייסים משופמים וחקוקי כתובות קעקע — שישכח מזה מהר. כולם יודעים איך נראים הטייסים שלנו ואין צורך לגלות שבבאר יש שקיות חלב בלבד ובננות, שחן לא פילמאיות אבל מוזנות. הצץ בי מועדון הטייסת וחבנת את סגנון הטייסת כולה. יש מועדונים עם אקסוטיים עם קאריקאטורות המשמיצות מעל הקירות את כל בעלי־החיונים בטייסת. חללו חם מועדונים של טייסת זו־יקה, בה השתמרו הקישוטים והציורים מהתקופה שבה היה זמן לשטויות, ויש מועדונים חדשים וסטריליים, צחי קירות זי־מוגנני ריחות, שאליהם קוצים לרגע כדי לנוח עד שיקראים ברמקול לתדריך או למבצעים.

במועדון רגיל של טייסת פאנטומים, המשתייך, כמובן, לאסכולה השניה — ראינו קצין מחטט בפרג־ידר, אחר שרוע על מיטת הגומאויר, ואת הפקידה והנהגת וסמל המודיעין יושבים עם לחי נפוחה מלחמנית־עם־גבינה צהובה. כולם היו בשיעור אנגלית. כלומר — בטלויזיה הלימודית היה שיעור באנגלית והאנשים המטיסים והמנוטים במטוס המסובך והמורכב בעולם הקשיבו בריכוז רב למבנה המשפט האנגלי הנכון. בכל פעם שהמורה הטלוויזיונית ביקשה מהילדים לחזור על משפט, ענו הכל במקהלה. אפילו קצין, שהוא נווט ירוק בן חודש, כבר הרשה לעצמו להניח את נעלו על קצה השולחן הנמוך. הוא וחברו סיימו את קורס הניווטים לפני זמן קצר, וחברו אמר שהיה חושב שהוא הנווט הצעיר ביותר בעולם הטס על הפאנטום. הוא בן תשע־עשרה ושלוש מאות שישים וארבעה ימים, כי טוב להיות בן משתי־עשרה.

בחיל־האויר האמריקאי מכינה איש הצוות הישוב מלפנים בשם „המפקח", וזה שמאחור — הטייס". אצלנו אין פנאי לדקדוקי ממאנטיקה: יש נווט ויש טייס ואיש אינו רשאי להתבייש בשום עת בלתי־מקובלת. הרי המכונאים עובדים בכל יום שלושת רבעי היממה. אין כזה דבר שמשאירים מטוס לעמוד ללא טיפול והולכים לישון ומחכים עד מחר".

קצין בן 21, כיבה את הטלוויזיה („שיעור ביאולוגיה — זה לא בשבילי") ואמר שהיא כבר טס על פייפר, פוגה, אוראגן וסקייהוק, ובלי כל כוונה לזלזל בסקייהוק עליו לומר שהפאנטום כפיל־המנועים זה משהו אדיר, עצום: מבחינת האצה, מהירות טיפוס ובכלל־בכלל זה גרנדיוזי, זה אדיר עד מאוד.

אנו משוחחים עם אחד הנווטים הותיקים בחיל, ולפני שהוא ניגש לדבר על המטוס (כאמור, חוסכים מאוד בשימוש במלה פאנטום), הוא מזדקף ממשכבו על מרפק אחד ומכעכע בגרונו. תיכף ומיד נשמע, איך אדם ששונא פראזות ומליצות מדבר על משהו שגורם לו להתפעם. הקצין קער את ידו החפשית ויצר בה תנועה סיבובית, כאילו בחן פרי דמיוני ואמר: „זהו מטוס שעולה על כל התקוות". הפסיק לרגע, והמשיך: „היא ניתן הרגישה של בטחון, כי הוא מטוס עם פיטנציאל גדול. היא מאזן, אין לו אף נקודת חולשה. הטיסה בו היא תענוג. זהו מטוס שנועד כאילו לשלוט בזירה.

כן. זהו המלה. עצמה". ופתאום קראו לו. ברמקול, וכעבור דקה הוא שירבב את ראשו מבעד הדלת, קסדת־טיסה בידו, וצעק שהוא חוזר בערך בעוד שעה ואז נמשיך, ולהתראות. והוא, ועוד כמה טייסים וניווטים, כולל הנשניים הירוקים, התיישבו באיטובוס הטייסת ונסעו. אחד החיילים הלך לעבוד ולהכין עידכונים ולעבור על התחקירים. והפקידה ענת אכלה עוד סנדביץ'.

ס רן ישראל, הקצין הטכני, הלבוש בגדי עבודה, אמר שהוא מוכן קצת לדבר, אבל

הוצאת אותפז בע"מ

הופיע הספר

דור במאבקו

התנועה הציונית בתקופת המנדינה

מאת: יצחק קורן

הספר דן בשרשיה ובמאבקיה של הציונות, בקשר שבין הציונות והתפוצות, בתנועת העבודה הציונית, בבעיות הישובים היהודיים בתפוצות, בשאלות ההתיישבות והקליטה ובקשר שבין הדת והמדינה.

המחיר — 10 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים בארץ

הפצה ראשית: ספרי איל רח' שטראוס 3, ת"א

18.5.70

מדברי יגאל בחו"ב

"הממשלה הצבאי פועל לפי שיקולים בטחוניים והשקולים הבטחוניים מחייבים. בגלל המצב המיוחד של הר חברון . שבלב ההר ובקרבת העיר יהיה רכוז יהודי עם רכוז צבאי לידו. לכן, הכל מופקד בידיו (הממשלא) פרט לבניה עצמה שהיא בידי משרד השכון.

ב. הלוי מעלה את השאלות הבאות : למי צריכים המתנחליסלפנות ומי מטפל בעניינים ? האם ישנה כתובת פרט למוש הצבאי שמטפל בעניני המתנחלים ? טוען שהתרשם מחוסר רכוז פתובת ? מהו הצבור המשרדי שהם יכולים לפנות אליו ? האם מפעל השימורים ייהנה מהמענקים או מכל התמיכה הכלכלית שבב"כ נותנים בשטחי פתוח ? האם יהיו חלק של מועצה אזורית או משהו דומה ?

תשובת יגאל אלון : "המתנחלים מקיימים מגע בעניינים השוטפים שלהם עם כל משרד המטפל בהם. למשל : ישיבה – משרד הדתות, כשהם היו צריכים שתי מורות בשביל הילדים – פנו למשרד החנוך. כאשר בקשו משהו הקשור בהשקעות – פנו לועדת השרים לעניני חברון, ואז טפלו בהם כדרך שמטפלת וועדה.

להם עצמם ישנן הצעות להקמת מפעלים והן מגיעות לוועדה הבינמוסדית להתישבות, לממשל הצבאי וגם באופן אישי לכמה אנשים כשר הבטחון, אלי,ואני מניח לעוד כמה שרים.

האמת היא שהעניין הזה יהיה יותר סדיר ברגע שמשרד השכון יקים את צוות הקמת חברון, וראש הצוות והצוות יהיו אחראים לכל הנעשה שם, כפי שמקובל בכל מקום אחר. בדומה לכרמיאל – בקנה מדה יותר קטן לפי שעה. ואז, בכל הנוגע ליזמות שונות בתחום המתאר החדש – תהיה כתובת וכתובת זו כבר תווסת את הפניות למשרדים הממשלתיים החשובים הנוגעים בדבר.

ועדת השרים לעניני בטחון הפועלת גם כועדה שרים לעניני השטחים שבוטלה בינתיים, קבעה בשעתה שההשקעות בשטחים המוחזקים, הנעשות כמובן בתאום מוקדם, נהנות מכל התמריצים של אזור פתוח א ; כלומר: אם יהיו משקיעים שירצו להקים שם מפעלים ומשרד המסחר והתעשיה יאשר אותם, וזה יתואם עם הממשל הצבאי – הם יוכלו בהחלט לבקש את כל התמריצים אשר ניתנים לגבי הקמת מפעל בקריית שמונה, בית שאן או רמת הגולן.

מדברי יגאל בחו"ב

"הממשלה הצבאי פועל לפי שיקולים בטחוניים והשקולים הבטחוניים מחייבים. בגלל המצב המיוחד של הר חברון . שבלב ההר ובקרבת העיר יהיה רכוז יהודי עם רכוז צבאי לידו. לכן, הכל מופקד בידיו (הממשלא) פרט לבניה עצמה שהיא בידי משרד השכון.

ב. הלוי מעלה את השאלות הבאות : למי צריכים המתנחליםלפנות ומי מטפל בעניינים ? האם ישנה כתובת פרט למוש הצבאי שמטפל בעניני המתנחלים ? טוען שהתרשם מחוסר רכוז פתובת ? מהו הצבור המשרדי שהם יכולים לפנות אליו ? האם מפעל השימורים ייהנה מהמענקים או מכל התמיכה הכלכלית שבב"כ נותנים בשטחי פתוח ? האם יהיו חלק של מועצה אזורית או משהו דומה ?

תשובת יגאל אלון : "המתנחלים מקיימים מגע בעניינים השוטפים שלהם עם כל משרד המטפל בהם. למשל : ישיבה - משרד הדתות, כשהם היו צריכים שתי מורות בשביל הילדים - פנו למשרד החנוך. כאשר בקשו משהו הקשור בהשקעות - פנו לועדת השרים לעניני חברון, ואז טפלו בהם כדרך שמטפלת וועדה.

להם עצמם ישנן הצעות להקמת מפעלים והן מגיעות לוועדה הבינמוסדית להתישבות, לממשל הצבאי וגם באופן אישי לכמה אנשים כשר הבטחון, אלי,ואני מניח לעוד כמה שרים.

האמת היא שהעניין הזה יהיה יותר סדיר ברגע שמשרד השכון יקים את צוות הקמת חברון, וראש הצוות והצוות יהיו אחראים לכל הנעשה שם, כפי שמקובל בכל מקום אחר. בדומה לכרמיאל - בקנה מדה יותר קטן לפי שעה. ואז, בכל הנוגע ליזמות שונות בתחום המתאר החדש - תהיה כתובת וכתובת זו כבר תווסת את הפניות למשרדים הממשלתיים החשובים הנוגעים בדבר.

ועדת השרים לעניני בטחון הפועלת גם כועדת שרים לעניני השטחים שבופלה בינתיים, קבעה בשעתה שההשקעות בשטחים המוחזקים, הנעשות כמובן בתאום מוקדם, נהנות מכל התמריצים של אזור פתוח א ; כלומר: אם יהיו משקיעים שירצו להקים שם מפעלים ומשרד המסחר והתעשיה יאשר אותם, וזה יתואם עם הממשל הצבאי - הם יוכלו בהחלט לבקש את כל התמריצים אשר ניתנים לגבי הקמת מפעל בקרית שמונה, בית שאן או רמת הגולן.

מדברי יגאל אלון בכנס"ב

19.5.70

"הממשלה הצבאי פועל לפי שיקולים בטחוניים והשקולים הבטחוניים מחייבים. בגלל המצב המיוחד של הר חברון . שבלב ההר ובקרבת העיר יהיה רכוז יהודי עם רכוז צבאי לידו. לכן, הכל מופקד בידיו (הממשלה) פרט לבניה עצמה שהיא בידי משרד השכון.

ב. הלוי מעלה את השאלות הבאות : למי צריכים המתנחלים לפנות ומי מטפל בעניינים ? האם ישנה כתובת פרט למוש הצבאי שמטפל בעניני המתנחלים ? טוען שהתרשם מחוסר רכוז פתובת ? מהו הצבור המשרדי שהם יכולים לפנות אליו ? האם מפעל השימורים ייהנה מהמעוקים או מכל התמיכה הכלכלית שבצ"כ נותנים בששחי פתוח ? האם יהיו חלק של מועצה אזורית או משהו דומה ?

תשובת יגאל אלון : "המתנחלים מקיימים מגע בעניינים השוטפים שלהם עם כל משרד המטפל בהם. למשל : ישיבה - משרד הדחות, כשהם היו צריכים שחי מורות בשביל הילדים - פנו למשרד החנון. כאשר בקשו משהו הקשור בהשקעות - פנו לועדת השרים לעניני חברון, ואז טפלו בהם כדרך שמטפלת וועדה.

להם עצמם ישנן הצעות להקמת מפעלים והן מגיעות לוועדה הבינמוסדית להתישבות, לממשל הצבאי וגם באופן אישי לכמה אנשים כשר הבשחון, אלי, ואני מניח לעוד כמה שרים.

האמת היא שהענין הזה יהיה יותר סדיר ברגע שמשרד השכון יקים את צוות הקמת חברון, וראש הצוות והצוות יהיו אחראים לכל הנעשה שם, כפי שמקובל בכל מקום אחר. בדומה לכרמיאל - בקנה מדה יותר קטן לפי שעה. ואז, בכל הנוגע ליזמות שונות בתחום המתאר החדש - תהיה כתובת וכתובת זו כבר תווסת את הפניות למשרדים הממשלתיים החשובים הנוגעים בדבר.

וועדת השרים לענייני בשחון הפועלת גם כוועדת שרים לענייני השטחים שבוטלה בינתיים, קבעה בשעתה שההשקעות בשטחים המוחזקים, הנעשות כמובן בתאום מוקדם, נהנות מכל התמריצים של אזור פתוח א ; כלומר: אם יהיו משקיעים שירצו להקים שם מפעלים ומשרד המסחר והתעשיה יאשר אותם, וזה יתואם עם הממשל הצבאי - הם יוכלו בהחלט לבקש את כל התמריצים אשר ניתנים לגבי הקמת מפעל בקרית שמונה, בית שאן או רמת הגולן.

×

מתוך פרוטוקול ועדת חוץ וביטחון 19.5.70

ב. הלוי : מה המעמד האזרחי של הישוב הזה ? למי צריכים המתנחלים לפנות ומי מטפל בעניניים ? אני מבין שבדרך כלל המושל הצבאי מייצג את כל הרשויות, אבל בכל זאת האם ישנה כתובת שמטפלת בעניניהם של המתנחלים ? אני שואל זאת כי הייתי שם והתרשמתי כי הם סובלים מחוסר רכוז כתובת ; יש להם כל מיני חששות, הם בלתי פנוסים והיו רוצים לדעת דברים ברורים. לעתים סגן ראש הממשלה בכבודו ובעצמו מבקר שם והם פונים אליו בשאלות, אבל מה בציבור המשרדי שהם יכולים לפנות אליו ?

אני למשל שמעתי שיש שם תכנית להקים מפעל שימורים. האם מפעל כזה ייהנה ממענקים או מכל התמיכה הכלכלית שבדרך כלל נותנים בשטחי פיתוח ?
האם יהיו חלק של מועצה איזורית או משהו דומה לזה ?

תשובת ס/רוה"מ

- המתנחלים מקיימים מגע בעניינים השוטפים שלהם עם כל משרד המטפל בהם. למשל, ישיבה - משרד הדתות ; כשהם היו צריכים שתי מורות בשביל הילדים - פנו למשרד החינוך. כאשר בקשו משהו הקשור בהשקעות - פנו לועדת השרים לעניני חברון, ואז טפלו בהם כדרך שמטפלת וועדה.

- להם עצמם ישנן הצעות להקמת מפעלים. והן מגיעות לוועדה הבינמוסדית להתישבות, לממשל הצבאי וגם באופן אישי לכמה אנשים כשר הבטחון, אלי, ואני מניח לעוד שרים.
האמת היא שהעניין הזה יהיה יותר סדיר ברגע שמשרד השכון יקים את צוות הקמת חברון, וראש הצוות יהיו אחראים לכל הנעשה שם, כפי שמקובל בכל מקום אחר ; בדומה לכרמיאל בקנה מידה יותר קטן לפי שעה. ואז, בכל הנוגע ליזמות שונות בתחום המתאר החדש - תהיה כתובת וכתובת זו כבר תווסת את הפניות למשרדים הממשלתיים השונים הנוגעים בדבר.

ב. הלוי : מה המעמד האזרחי של הישוב הזה ? למי צריכים המתנחלים לפנות ומי מטפל בעניניים ? אני מבין שבדרך כלל המושל הצבאי מייצג את כל הרשויות, אבל בכל זאת האם ישנה כתובת שמטפלת בעניניהם של המתנחלים ? אני שואל זאת כי הייתי שם והתרשמתי כי הם סובלים מחוסר רכוז כתובת ; יש להם כל מיני חששות, הם בלתי מנוסים והיו רוצים לדעת דברים ברורים. לעתים סגן ראש הממשלה בכבודו ובעצמו מבקר שם והם פונים אליו בשאלות, אבל מה מציבור המשרדי שהם יכולים לפנות אליו ?

אני למשל שמעתי שיש שם תכניה להקים מפעל שימורים. האם מפעל כזה ייחנה ממענקים או מכל התמיכה הכלכלית שבדרך כלל נותנים בשטחי פיתוח ?
האם יהיו חלק של מועצה איזורית או משהו דומה לזה ?

תשובת ס/רוה"מ

- המתנחלים מקיימים מגע בעניניים השוטפים שלהם עם כל משרד המטפל בהם. למשל, ישיבה - משרד הדתות ; כשהם היו צריכים שתי מורות בשביל הילדים - פנו למשרד החינוך. כאשר בקשו משהו הקשור בהשקעות - פנו לועדת השרים לעניני חברון, ואז טפלו בהם כדרך שמטפלת וועדה.

- להם עצמם ישנן הצעות להקמת מפעלים. והן מגיעות לוועדה הבינמוסדית להתישבות, לממשל הצבאי וגם באופן אישי לכמה אנשים כשר הבטחון, אלי, ואני מניח לעוד שרים.
האמת היא שהעניין הזה יהיה יותר סדיר ברגע שמשרד השכון יקים את צוות הקמת חברון, וראש הצוות אתצוות יהיו אחראים לכל הנעשה שם, כפי שמקובל בכל מקום אחר ; בדומה לכרמיאל בקנה מידה יותר קטן לפי שעה. ואז, בכל הנוגע ליזמות שונות בתחום המתאר החדש - תהיה כתובת וכתובת זו כבר תווסת את הפניות למשרדים הממשלתיים השונים הנוגעים בדבר.

מתוך ראיון "על המשמר" עם רוה"מ 10.5.70

"מה שהחלט עכשיו זה בדיוק מה שיגאל אלון אמר בכנסת. החלטנו על הקמת 250 יחידות דיור והוטל על צוות מהכנים לתכנן. אומרים שזה יקח שנה וחצי. אני פעם עבדתי במשרד העבודה ואני יודעת - עם כל הכבוד למהכננים - שכאשר הם אומרים ששת חדשים הרי יש להביא בחשבון שנה או שנה ורבע וכאשר הם אומרים עכשיו שנה וחצי הרי פרושו של דבר שנתיים. אבל נניח שנה וחצי והן רק אז תשב הממשלה ותחליט עקרונית בענין הקריה.

מה שהחלט עכשיו הוא 250 יחידות דיור . מזעזעת אותי המחשבה שאסור ליהודי לחיות על יד ג'עברי. מדוע ? רק מפני שהיתה שחיטה ? ואני איננני מזלזלת בעמדה שלו. יתר על כן, לפי הרגשתי - אני איננני מנבאה , הדבר לא יקלקל את היחסים."

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

אל:

לשכת השר גלילי

ב ב ר כ ה

12. V. 1970

ירושלים, ה' באייר תש"ל
13 במאי 1970

1040

מר תור הנכבד,

הנני לאשר קבלת מכתבך אל סגן ראש הממשלה מיום כ"ט ניסן תש"ל.

מאחר וראשות "הועדה הבין מוסדית לתיאום פעולות ההתיישבות", עברה מידי השר י. אלון לידי השר י. גלילי – העברתי, את מכתבך הנ"ל אל מר שג'א, ראש לשכתו של השר גלילי.

ב ב ר כ ה

דני אגמון
עוזר סגן רוה"מ

העתק: מר י. שג'א

לכבוד
מר י. תור
זכירות מתנחלי חברון
ת.ד. 25
חברון

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25 ב"ה כ"ט ניסן תש"ל

לכבוד
סגן ראש הממשלה
משרד החנוך והתרבות
ירושלים.

א.נ.

בפגישתנו ביום החמישי שעבר עם מר ש. פלג הממונה מטעם משרד השיכון על תכנית 250 יחידות הדיור בחברון, שמענו שעומדים לגשת לבניה בעוד 3-5 חודשים.

לפני שלושה חדשים, בערב החלטת הממשלה על הקמת 250 יחידות הדיור אמר לנו תת אלוף שלמה גזית שהתחלת חלק מהבנינים תהיה מיד לאחר החלטת הממשלה כדי שנוכל להעביר לשם את חלק מהמשפחות כבר לקראת התחלת שנת הלמודים או לכל המאוחר לקראת החגים.

נדמה לנו שחשוב -גם מבחינת המתנחלים הקיימים, גם מבחינת המשפחות המחכות לעליה וגם (ובעקר!) מהצד המדיני-להעביר למקום המיועד את חלק מהמשפחות בזמן הקרוב ביותר.

לכן נודה לכם תפעלו למען הקמת חלק מיחידות הדיור וסיומן עד התאריך הנ"ל. ידועים לנו הקשיים הכרוכים בכך - אך למרות זאת נדמה לנו שחשוב לעמד במשימה.

בכבוד רב
ובתודה מראש

מזכירות מתנחלי חברון.

לחץ תמרו!

טיוטא

בתשובה לשאלות על החלטות הממשלה בענין חברון אמר מזכיר הממשלה כי עמדת הממשלה בנושא בוטאה ע"י סגן ראש הממשלה מר י. אלון בהודעותיו בכנסת.

ביום א' באדר ב' תש"ל (9.3.70) הודיע מר אלון בין השאר:

" הממשלה הקודמת הטילה על צוות מומחים, בראשותו של מר יהודה תמיר, להכין סקר כולל על האפשרויות להקמת שכונה יהודית גדולה בצמידות בלתי-אמצעית לחברון...."

" הממשלה הנוכחית חידשה את דיוניה בהמלצות של צוות המומחים והטילה על צוות אחר, גם כן בראשותו של מר יהודה תמיר, שנעשה מומחה לערי חברון, לגשת לאלתר להכנת תוכנית לשכונה הנדונה, החל במיתאר וכלה בתוכנית בנין-עיר וכל הענינים הפורמלים הכרוכים בכך.

משיסתיים התכנון האמור, הוא יונח על שולחן הממשלה, ואז תחזור מליאת הממשלה לדון בהצעה."

ביום י"ז באדר ב' תש"ל (25.3.70) הוסיף מר אלון את הפרטים הבאים:

" בהמשך וכסיכום לדברים שהשמעתי משם הממשלה לפני שבועיים, ב-9 במרץ השתא, אני מרוצה שיש בידי להודיע לכנסת כי בינתיים נסתיימו הבירורים בדבר מתן אפשרות למתנחלים להגדיל את מספרם. ליתר דיוק: הממשלה החליטה כי היא תתיר ותעזור למתנחלים שהביעו את רצונם להצטרף אל הגרעין שכבר יושב בחברון, ולאלה העתידים ללכת בעקבותיהם, והיא תעשה את הסידורים הדרושים לאלתר לבניית 250 יחידות דיור נוספות על אלו שכבר נבנו בשעתו בחברון."

סודי-ביותר

החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון
מיום כ"ט בשבט תש"ל - 5.2.70

" ב/45. ההתיישבות בחברון

מ ח ל י ט י ם :

א. לגשת לתכנון תכנית המיתאר של העיר חברון עלית. הביצוע יוטל על מר י. תמיר.

ב. לאשר תוספת 250 משפחות למתנחלים אשר כבר יושבים בחברון, או בגבעת הממשל או במקום היישוב הקבוע, אם הדבר ניתן. קביעת אתר ההתיישבות הסופי של 250 משפחות אלו תיעשה בתיאום עם מר י. תמיר.

משרד השיכון יהיה אחראי להקמת היחידות החדשות במסגרת תקציביו המאושרים."

סודי-ביותר

החלטת ועדת השרים לענייני בטחון
מיום ד' באדר ב' תש"ל - 12.3.70

" ב/66. ח ב ר ו ן

מ ח ל י ט י ם :

הועדה שבה ומאשרת את החלטתה מס.ב/45 מיום כ"ט בשבט תש"ל (5.2.70).

תוספת 250 המשפחות תמוקם לא בגבעת הממשל אלא במקום המיועד לחברון עלית.

הועדה רושמת לפניה את הודעת שר הבטחון בדבר כוונתו להקים מחנה צבאי במקום זה.

המימון הדרוש יבוא מתקציבי המשרדים הנוגעים בדבר כאשר משרד השיכון מכסה מתקציביו את יחידות הדיור ואת הוצאות התשתית בלבד."

ירושלים, כ"ז אייר, תש"ל
2 יוני, 1970

אל: שניאור פלג - ממונה מחוז ירושלים - מ. שכון
מאת: יוסף שגיא - עוזר השר

דומני כי החומר רצ"ב יש לו נגיעה ישירה אל המטפלים בהקמת יחידות הדיור ותכנון הקריה בחברון.

על כן הנני להעביר לך החומר הרצוף.

אודה לך אם תואיל להשיב למר מ. לוי.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

ירושלים, כ"ז אייר, תש"ל
2 ביוני, 1970

לכבוד
מר מ. לוי
<u>תל-אביב</u>

א.נ.,

את מכתבך העברנו למפולו של מר שניאור פלג -משרד השכון
המטפל בכל האמור במכתבך.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

העתק: שניאור פלג

ירושלים, כס אייר תש"ל
4 ביוני 1970

אל : ה' זאב שרף, שר הסכון
מאת: ישראל גלילי

בפגישתי עם בציגי המתנחלים בחברון הועלו על ידם בעיות שונות מתחום התכנון והבצוע של החלטת הממשלה בנושא חברון (250 המשפחות הנוספות ; תכנון המתאר לקריה). התרשמתי כי לא נהיר להם מה היא הגישה הממשלתית המרכזית לנושא חברון בכללותו. אני למד מדבריהם כי יש בעיות אשר טעונות תשובה ללא דיחוי , ואני מתכוון בכך לא רק לתשובה חיובית. שכן יש לעתים ערך חיובי גם לתשובה שלילית.

הברורים שעשיתי העלו כי נושא ההתנחלות בחברון בכללותו, כלול בסמכותו ובתפקידו של משרד השיכון. אם אמנם כך הדבר הרי שיש להבהיר זאת לכל הנוגעים בדבר, וראש לכולם - למתנחלים.

אני הגעתי לנושא זה בתפקידי כיו"ר ועדת ההתישבות ובדעתי להבהיר את המצב למתנחלים בפגישה הקרובה שהבטחתי להם.

רצוף פה אני מביא לידיעתך האישית קטע מדברי סגן רוה"מ בועדת חו"ב של הכנסת בעת הדיון בנושא זה.

אודה לך על תשובתך.

ב ב ר כ ה

ישראל גלילי

סדרי בירתר

מתוך דברי סגן ראש הממשלה
בועדת חוץ וביטחון של הכנסת
19.5.70

סגן רוה"מ : "הממשל הצבאי פועל לפי שיקולים בטחוניים והשיקולים הבטחוניים מחייבים. בגלל המצב המיוחד של הר חברון, שבלב ההר ובקרבת העיר יהיה רכוז יהודי עם רכוז צבאי לידו. לכן, הכל מופקד בידיו (הממשל) פרט לבניה עצמה שהיא בידי משרד השיכון.

חה"כ ב. הלוי: מעלה את השאלות הבאות : למי צריכים המתנחלים לפנות ומי מטפל בעניינים ? האם ישנה כתובת פרט למושל הצבאי שמטפל בעניני המתנחלים ? סרון שהתרשם מחוסר רכוז כתובת. מהו הציבור המשרדי שהם יכולים לפנות אליו ? האם מפעל השימורים ייהנה מהמעבקים או מכל תמיכה כלכלית שבד"כ נותנים בשמחי פיתוח ? האם יהיו חלק של מועצה אזורית או משהו דומה ?

מתוך תשובת יגאל אלון : "המתנחלים מקיימים מגע בעניינים השוטפים שלהם עם כל משרד המטפל בהם. למשל : ישיבה - משרד הדתות. כשהם היו צריכים שתי מורות בשביל הילדים - פנו למשרד החנוך. כאשר בקשו משהו הקשור בהשקעות - פנו לועדת השרים לעניני חברון, ואז טפלנו בהם כדרך שמטפלת הועדה.
להם עצמם ישנן הצעות להקמת מפעלים והן מגיעות לוועדה הבינמוסדית להתיישבות, לממשל הצבאי וגם באופן אישילכמה אנשים כשר הבטחון, אלי ואני מניח לעוד כמה שרים.

האמת היא שהעניין הזה יהיה יותר סדיר ברגע שמשרד השיכון יקים את צורת הקמת חברון, וראש הצורת והצורת יהיו אחראים לכל הנעשה שם, כפי שמקובל בכל מקום אחר. בדומה לכרמיאל - בקבה מידה יותר קטן לפי שעה. ואז, בכל הנוגע ליזמות שונות בתחום המתאר החדש)- תהיה כתובת והכתובת הזו כבר תורסת את הפניות למשרדים הממשלתיים החשובים הנוגעים בדבר."

סכום פגישה עם מתנחלי חברון

בפגישה שהתקיימה ב-1.6.70 בלשכה בהשתתפות : הרב לויינגר ושלושה מחברי המזכירות של המתנחלים העלו שעות בשלושה שטחים :

א. ההחשת קצב העבודה להקמת 250 יחידות דיור
ב. בעית התכנון הכולל :
   1. תכנון מקורות פרנסה
   2. תכנון כח עבודה
   3. שלוב כוחות עבודה והמפעלים המתוכננים
   4. המפעלים ל-250 המשפחות.

ג. השלמת קבוצת המתנחלים ל-50 משפחות לקראת התחלת שנת הלימודים תשל"א או עד לתאריך סמוךלחגים.

ד. שתוף נציגי המתנחלים בידיעה בפעצה בתהליך התכנון והבצוע.

ה. כתובת מרכזית לכל נושא חברון.

המתנחלים העלו אפשרות בניה בכספי המתנחלים

2.6.70

יחושע בן ציון M. A.

ת. ד. 425
תל-אביב

ט' בניסן תש"ל
(15.4.70)

לכבוד
מר יוסף שגיא
עוזר השר
לשכת השר ישראל גלילי
י ר ו ש ל י ם

א.נ.,

הנדון: <u>בית"ר לשמורים בחברון</u>

הנני לאשר קבלת מכתבך מיום 12.4.70 ואת שיחתנו הטלפונית אתמול.

כמדובר, אודה לך אם תעביר לתת-אלוף גזית את החומר שהמציא לך מר דני אגמון.

בברכת מועדים לשמחה,

ירושלים, ח' ניסן, תש"ל
15 אפריל, 1970

אל: תא"ל שלמה גזית – משרד הבטחון
מאת: יוסף שגיא – עוזר השר

בהמשך לשיחתנו מיום 13.4.70 הנני להעביר לך את
החומר הרצוף שנשלח אלינו ע"י מר יהושע בן-ציון,
מנהל בנק א"י-בריטניה.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

ס ו ד י

חוזם 952
בשלח : 14/4/70

אל : וושינגטון ניויורק
מאת: המשרד

מיידי

רבין העתק תקוע.
הבוקר המציאה לנו שגאריהב גיר לפיו רשמה לפניה ממארהב הודעות הממשלה על התנחלות בחברון, בגוש עציון ובמקומות אחרים שבהן באמר כי ההתנחלות אין פרושה סיפוח. עם זאת לדעת ממארהב יצירת עובדות בשטחים מחבלת בהסדר המדיני הסופי וכמו כן היא סותרת את אמנת ג'נבה הרביעית.

GOI IS REQUESTED TO WEIGH CAREFULLY THE CONCERN OF THE USG ABOUT ADDITIONAL STEPS IN THE OCCUPIED TERRITORIES, SUCH AS THOSE CONTEMPLATED AT HEBRON AND THE ETZION BLOC, WHICH MAY WELL PREJUDICE AN ULTIMATE POLITICAL SETTLEMENT.

IF QUERIED BY THE PRESS ON THIS SUBJECT, THE DEPARTMENT OF STATE PLANS TO STATE :
'AS WE HAVE SAID REPEATEDLY, WE HAVE STRONG RESERVATIONS ABOUT ANY STEPS WHICH MIGHT PREJUDICE AN ULTIMATE POLITICAL SETTLEMENT IN THE MIDDLE EAST. WE SUPPORT STRICT APPLICATION OF THE FOURTH GENEVA CONVENTION OF 1949 WHICH SETS FORTH PRINCIPLES OF INTERNATIONAL LAW RELATIVE TO THE PROTECTION OF CIVILIANS IN TIME OF WAR AND IN THE ADMINISTRATION OF OCCUPIED TERRITORIES. WE HAVE MADE THIS CLEAR IN A NUMBER OF UNITED NATIONS BODIES WHERE QUESTIONS ABOUT ISRAEL'S POLICIES IN THE OCCUPIED TERRITORIES HAVE ARISEN, AND WE SHALL CONTINUE TO DO SO.

אליצור

תפוצה :
שהחג רוהם מנכל"ג דיין אליצור ר/אמן אלון רם קומיי
תא/חר

ירושלים, ו בניסן תש"ל
12 אפריל 1970

לכב' מ
מר יהושע בן-ציון
בנק א"י בריסניה
ת.ד. 425
תל - אביב

א.נ.

מר דני אגמון העביר אלינו את מחקר הכדאיות שלך בנושא ביח"ר לשימורים בחברון.

בשלב זה, אין מקום לשיחה בינך ובין השר מאחר וכל הטיפול בנושא הקמת מפעלים בשטחים הינו בידי חא"ל שלמה גזית.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
עוזר השר

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

ירושלים, א' בניסן תש"ל
7 באפריל 1970

מר לוי הנכבד,

הנני לאשר קבלת מכתבך אל סגן ראש הממשלה מיום 29.3.70.

מאחר והממשלה הטילה על השר י' גלילי לכהן כיו"ר "הועדה הבין מוסדית לתיאום פעולות ההתישבות" העברתי את מכתבך הנ"ל, בלוית תשובתי זו לידי מר יוסף שגיא, ראש לשכתו של השר גלילי.

ב ב ר כ ה

דני אבמון
עוזר סגן ראש הממשלה

לכבוד
מר מ' לוי
שדרות נורדאו 76-78
תל-אביב

ARCHITECTS AND TOWN PLANNERS OFFICE • משרד אדריכלים ובונה ערים
TEL-AVIV, 76-78, BLD. NORDAU . PHONE 443070, 445253 . תל-אביב, שד' נורדאו 76-78 . טלפון

M. LEVI — מ. לוי
J. HAY — י. חי
O. MUNK — א. מונק
A. NEUMAN — א. נוימן

05. IV. 1970

תל - אביב : 29.3.70

לכבוד
השר מר' י. אלון
סגן ראש הממשלה ושר התכנון
משרד התכנון - ירושלים

כבוד השר,

הנדון : התנחלות בחברון

ברצוננו להביא לתשומת לב כב' שמשרדנו טפל בתכנון ובצוע המבנים עבור מתנחלי חברון מהיום הראשון בו הוחלט על הקמת התנחלות בשטח משטרת חברון .

לפי תוכניותנו ובהשגחתנו בוצעו בשלב ראשון מבנים שונים, כגון : שני כניני מגורים (כל אחד 6 - דירות) עבור המשפחות, בנין מגורים לרווקים, מקווה ומבנים שונים עבור הממשל, וכן שינוים בבנין המשטרה הקיים הכולל את החלק הצבורי (בית כנסת, חדר אוכל, כתות למוד, גן, גנון ושרותים) .

כמו כן נעשה תכנון מוקדם עבור קיריה (שכונה) יהודית העתידה לקום במקום .

הקיריה תוכננה עבור כ - 200 משפחות והיא כוללת בניני מגורים מרכז מסחרי ובניני צבור הדרושים לאוכלוסיה בגודל הנ"ל . כל זה נעשה במסגרת הזמנה מטעם חיל הנדסה ובתאום עם נציג הממשל הצבאי אלוף משנה חרסינה ועם מר' י. תמיר מטעם הממשלה .

בעקבות החלטת הממשלה להקים קיריה יהודית בחברון ולאור כל האמור לעיל בדבר עבודתנו במקום, נודה לכב' מאוד אם יואיל לאפשר למשרדנו את הטפול בהמשך התכנון ובהקמת הקיריה .

בכבוד רב,

לוטה : העתק מכתב מחיל הנדסה

העתקים : מר' י. תמיר חברת "כלל" בע"מ
תת-אלוף דרדי מושל צבאי -ירושלים
מר' מ. אבני - סמנכ"ל כללי משרד השכון

צבא הגנה לישראל
ד. צ. 3027
הנ-א(3)-014081498
ח' אדר ב' תש"ל
26 מרץ 1970

לכב'
אדריכלים
לוי-מונק-חי-נוימן
שד' נורדאו 76
תל - אביב

א.נ.

הנדון: תכנית ראשונית להתנחלות בחברון

הננו לאשר כי הוכנה על ידכם תכנית ראשונית (מוקדמת) להתנחלות בחברון (200 יחידות דיור), בתאום עם מר יהודה תמיר ממשרד ראש הממשלה.

אב/אל

בכבוד רב,
א; גורלי, סרן
ע. רע"ן תכנון מבנים

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

06. IV. 1970

ירושלים, כ"ט באדר ב' תש"ל
6 באפריל 1970

מר בן שיטרית הנכבד,

הנני לאשר קבלת מכתבך מיום 29.3.1970.

מכתבך הועבר ללשכתו של השר י' גלילי המכהן החל מהיום כיו"ר הועדה הבין מוסדית לתאום פעולות ההתישבות.

ב ב ר כ ה

דני אבמון
עוזר השר

לכבוד
מר אברהם בן-שיטרית
רחוב שבטי ישראל מס' 45
ירושלים

05. IV. 1970

29.3.1970
בן שיטרית אברהם,
רחוב שבטי ישראל מס' 45,
ירושלים

לכבוד
כב' שר החיבור והתרבות,
מר יגאל אלון,
משרד החיבור,
ירושלים

כב' שר החיבור והתרבות הנכבד!

אני החתום מטה אבקש בזה מאת כב' כדלקמן:

שמעתי דרך העתונות כי עומדים להתבחל יהודים בחברון, ואני מבקש לאפשר לי להתבחל בחברון כשאר היהודים ולפתוח מגדניה בחברון.

אני אב ל-7 ילדים וילדות ועליתי ארצה בשנת 1949 ממרוקו, ועז רצונבו להתבחל בחברון.

אבקש בזה מאת כב' בכל לשון של בקשה להודיעני אם כב' יסכים שאתבחל במקום הנ"ל.

ילדי הם מגיל של 8 שנים עד גיל 24 שנים.

אסיר תודה אהיה לכב' אם מבוקשי זה יתמלא, ואקבל תשובה חיובית על כך בהקדם האפשרי.

בכבוד רב ובהוקרה,

בן שיטרית אברהם

בן שיטרית

העתק ל:
כב' שר השכון,
ירושלים

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

אל :

לשכת השר גלילי

ב ב ר כ ה

ירושלים, כ"ה באדר ב' תש"ל
2 באפריל 1970

1040

מר אשכנזי הנכבד,

הנני לאשר קבלת מכתבך לשד אלון מיום 13.3.70.

מכתבך הועבר לידיו של מר יהודה חמיר, הממונה על הנושא שהעלית.

ב ב ר כ ה

דני אגמון
עוזר סגן ראש הממשלה

לכבוד
מר צבי אשכנזי
מודד מוסמך
רחוב שבטי ישראל 23
קרית - חיים

העתק

קרית חיים, יום ששי, ה' באדר ב' תש"ל (13.3.1970)

לכבוד
השר יגאל אלון שלום רב!

בקשר עם החלטת הממשלה בענין ההתנחלות בחברון עלי להודיעך שיש ברצוני להשתתף בהתנדבות בתור מודד מוסמך ותיק ולהצטרף לצות שיעסוק במימוש התכנית בשטח.

אני פונה בזה בבקשה להעביר את מכתבי זה למחלקה מתאימה בצירוף המלצתך.

ואלה הם פרטים מספר האישיים:
למרות שיצאתי לפנסיה לפני מספר שנים יש לי כושר לעבוד מדי פעם ופעם במקצועי.
בזמן שרותי כמודד מוסמך במחלקת מקרקעין במפקדת פיקוד הצפון (צ.ה.ל.) עשיתי מיפוי הגבולות של השטח המיועד לנצרת עלית. גם אחרי שיצאתי לפנסיה היו לי הזדמנויות רבות להוציא לפועל מספר רב של עבודות מדידה. בין עבודות אלה יש להזכיר את המדידות בקשר לסלילת הכביש בגליל המערבי מקיבוץ אדמית בגבול לבנון בהתאם לתכנון מטעם הקרן הקימת לישראל.
בשנות 1964; 1965 השתתפתי בתור מודד (מתנדב) במשלחת הערבה בחפירות ארכיאולוגיות בתמנע בהנהלתו של ד"ר בנו רותנברג.
בהקדמתו לספרו "צפונות נגב" שיצא לאור בשנת 1967 הוא מצא לנכון להזכיר את עזרתי למשלחת.
גם כעת אני עומד בקשר עם מחלקת מקרקעין של מפקדת פיקוד הצפון ולפני מספר חדשים ערכתי עבודה עבורה עבודות מיפוי של מספר מוצבים שבמרחב.
אני מקוה שפניתי זו תתקבל על ידך בעין יפה ולתשובתך אני מחכה בימים הקרובים.

בכבוד רב

(-) צבי אשכנזי

כתובתי היא: צבי אשכנזי, מודד מוסמך, רחוב שבטי ישראל 23
קרית חיים.

אין שם קבוצה.

קבוצה (אולי בקטע ו' שם אלון).

קרוי: אוסף $\{0.7, 3, 25\}$.

- כולל את האיברים עץ אבא כלוני הקוף.

כשאנו יכולים לכתוב על ש' איבר.

- כאשר אלון בקטע א' קרוי תכול

עכשיו אני מביא את ההחלטה על ההסמכה בעניין קביעת גימלאות ותשלומים אחרים, שתתחלק לשניים: חלק אחד — הסמכה של ועדת הכספים, ולגבי חברי הכנסת — של ועדת הכנסת.

10. בתוקף סמכותה לפי סעיף 1 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט—1969, מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את הגימלאות והתש־לומים האחרים הנוספים שישולמו לנושאי המשרה המפו־רטים להלן ולשאיריהם. ואלה נושאי המשרה: נשיא המדינה; שר; שופט; רב ראשי; מבקר המדינה; נגיד בנק ישראל; דיין; קאדי; קאדי מד'הב.

11. ועכשיו לגבי חברי הכנסת: בתוקף סמכותה לפי סעיף 1 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט—1969, מסמיכה הכנסת את ועדת הכנסת לקבוע את הגימלאות והתשלומים האחרים הנוספים שישולמו לחבר הכנסת ולשאיריו.

היו"ר צ. צימרמן:
נעבור להצבעה.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
לסדר ההצבעה: אבקש להצביע על כל החלטה לחוד.

היו"ר צ. צימרמן:
כך אנו עושים. ראשונה נצביע על ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של נשיא המדינה.

ה צ ב ע ה

בעד	—	רוב
נגד	—	מיעוט
נמנעים	—	1

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של נשיא המדינה נתקבלה.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
אבקש לנמק את הימנעותי מן ההצבעה.

היו"ר צ. צימרמן:
תוכל לנמק בתום ההצבעה על כל ההחלטות. נמשיך בהצבעה.

ה צ ב ע ה

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתם של שרים וסגני שרים נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של הרב הראשי לישראל נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של שופט נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של דיין נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של מבקר המדינה נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של קאדי נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של קאדי מד'הב נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של שופט תעבורה נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכספים לקבוע גימלאות ותשלומים אחרים לנושאי משרה ברשויות השלטון ולשאיריהם נתקבלה.

ההחלטה בדבר הסמכת ועדת הכנסת לקבוע גימלאות ותשלומים אחרים לחבר הכנסת ולשאיריו נתקבלה.

היו"ר צ. צימרמן:
היתה בקשה להודעה בעניין הימנעות. אני מזכיר שרק לגבי ההחלטה הראשונה היתה הימנעות, ורק לגבי החלטה זו תהיה רשות להודעה.

רשות הדיבור לחבר־הכנסת אבנרי, שינמק את הימנעות סיעתו מהצבעה.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה. משום כבודו של נשיא המדינה לא הצבענו נגד ההחלטה הראשונה, ואם־תפקנו בהימנעות. אבל גם לגבי החלטה זו, כלגבי שאר ההחלטות שנדונו עכשיו, דעתנו היא שעל המשכורות יש להחליט בכנסת, לעיני כל, בגלוי, ולא בוועדה שבה הדיונים הם סגורים בפני הציבור. לדעתנו אין פה מה להסתיר.

ישראל קרגמן (יו"ר ועדת הכספים):
אדוני, זה מתפרסם ברשומות.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
איני מתכוון רק לפירסום החלטות. כיום ההחלטה מתפרסמת, אך לא הדיונים. ואנו סבורים שאין סיבה שהדבר לא ייעשה בגלוי ולעיני כל, ושהציבור המשלם את המשכורות לא יהיה שותף לדיונים.

ה. הצעות לסדר־היום

1. הקמת קריית חברון

היו"ר צ. צימרמן:
חברי הכנסת, אנו עוברים לסעיף ג' של סדר־היום: הצעות לסדר־היום. ראשונה — הצעה לסדר־היום של חבר־הכנסת שמואל תמיר: הקמת קריית חברון. רשות הדיבור לחבר־הכנסת תמיר.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה. כבר עברו כמעט שלוש שנים מאז תמה מלחמת ששת הימים ושוחררו אזורי ארץ־ישראל המערבית שלא היו קודם לכן בתחום שליטתה של ישראל. כבר עברו כמעט שלוש שנים מאז העלינו לראשונה מעל במה נכבדה זו את התביעה להתנחלות מהירה, התנחלות עירונית, כפרית, ביהודה, בשומרון, בגולן ובסיני. ולמרות פרק־הזמן הממושך הזה — קצב ההתנחלות, פרט לרמת־הגולן, זוחל; זוחל מדעת,

1. מהו אחוז הימאים, אזרחי־חוץ, המשרתים בצי־הסוחר הישראלי?

2. מה האמצעים שמשרד התחבורה עומד לנקוט כדי להעלות את אחוז הימאים אזרחי ישראל בשירות צי־הסוחר שלנו?

שר־התחבורה ע. וייצמן:

1. 40%.

2. משרדי מעבד בימים אלה תכנית רחבה, שתעשה בשיתוף עם חברות הספנות והממשלה להעלאת אחוז הימאים אזרחי ישראל.

ד. החלטות בדבר הסמכת ועדת הכספים: 1. לקבוע את משכורתם של נשיא המדינה, שר וסגן שר, הרב הראשי לישראל, שופט, דיין, מבקר המדינה, קאדי, קאדי מד'הב, שופט תעבורה; 2. לקבוע גימלאות ותשלומים אחרים לנושאי משרה ברשויות השלטון. החלטה בדבר הסמכת ועדת הכנסת לקבוע גימלאות ותשלומים אחרים לחבר הכנסת ולשאיריו*)

היו"ר צ. צימרמן:

אנו עוברים לסעיפים ו'—ט"ז בסדר־היום: החלטות בדבר הסמכת ועדת הכספים וועדת הכנסת לקבוע משכורות, גימלאות ותשלומים אחרים. רשות הדיבור ליושב־ראש ועדת הכנסת.

ישראל ישעיהו־שרעבי (יו"ר ועדת הכנסת):

אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה. יש עשרה חוקים הדנים בקביעת המשכורות, הגימלאות ותשלומים אחרים שישולמו לנושאי משרה ברשויות השלטון בתקופת כהונתם. בכל אחד מן החוקים הללו נקבע שהתשלומים ייקבעו על־ידי החלטת הכנסת, והיא, הכנסת, רשאית להסמיך לכך את ועדת הכספים. לגבי גימלאות ותשלומים אחרים נאמר שהכנסת תסמיך ועדה מוועדותיה, ומאז נתקבלו החוקים הללו נהוג שבתחילת כהונתה של כנסת חדשה היא מחליטה על ההסמכה הזאת, ותוקף ההסמכה הוא לכל משך כהונתה של הכנסת.

ואלו הם עשרת החוקים שמדובר בהם לפי הסעיפים הנוגעים להסמכה: 1) סעיף 16 לחוק יסוד: נשיא המדינה; 2) סעיף 37 לחוק יסוד: הממשלה; 3) סעיף 2 לחוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה והרבנים הראשיים לישראל, תשי"א—1950; 4) סעיף 18 לחוק השופטים, תשי"ג—1953; 5) סעיף 17 לחוק הדיינים, תשט"ו—1955; 6) סעיף 4א לחוק מבקר המדינה, תשי"ח—1958 (נוסח משולב); 7) סעיף 14 לחוק הקאדים, תשכ"א—1961; 8) סעיף 20 לחוק בתי־הדין הדתיים הדרוזיים, תשכ"ג—1962; 9) סעיף 26(3) לפקודת התעבורה (נוסח חדש); 10) סעיף 1 לחוק גימלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, תשכ"ט—1969.

על דעת ועדת הכנסת הונח על שולחן הכנסת, לשם קבלת החלטה, גליון ובו מפורטות החלטות ההסמכה. על־פי הנוהג מתבקשת הכנסת להחליט בהצבעה על כל אחת מן ההסמכות הללו לחוד, ואני מבקש את היושב־ראש להעמיד כל אחת מן ההחלטות להצבעה. אם היושב־ראש רוצה, אקרא ברשותו את נוסח ההחלטות, והוא יעמיד אותן להצבעה.

1. בהתאם לסעיף 16 לחוק יסוד: נשיא המדינה, מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של נשיא המדינה והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

2. בהתאם לסעיף 37 לחוק יסוד: הממשלה, מטילה הכנסת על ועדת הכספים לקבוע את השכר והתשלומים האחרים לשרים ולסגני השרים.

3. בהתאם לסעיף 2 לחוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה והרבנים הראשיים לישראל, תשי"א—1950, מטילה הכנסת על ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של הרב הראשי לישראל.

4. בהתאם לסעיף 18 לחוק השופטים, תשי"ג—1953, מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של שופט והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

5. בהתאם לסעיף 17 לחוק הדיינים, תשט"ו—1955, מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של דיין והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

שלום כהן (העולם הזה—כוח חדש):

איזה דיין?

היו"ר צ. צימרמן:

ברור שהכוונה לכל הדיינים.

ישראל ישעיהו־שרעבי (יו"ר ועדת הכנסת):

הכוונה לבתי־דין דתיים.

6. בהתאם לסעיף 4א לחוק מבקר המדינה, תשי"ח—1968 (נוסח משולב), מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של מבקר המדינה והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

7. בהתאם לסעיף 14 לחוק הקאדים, תשכ"א—1961, מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של קאדי מד'הב והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

8. בהתאם לסעיף 20 לחוק בתי־הדין הדתיים הדרוזיים, תשכ"ג—1962, מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של קאדי מד'הב והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

9. בהתאם לסעיף 26(3) לפקודת התעבורה (נוסח חדש), מסמיכה הכנסת את ועדת הכספים לקבוע את משכורתו של שופט תעבורה והתשלומים האחרים שישולמו לו בתקופת כהונתו.

*) נספחות.

במתכוון, כמחדל שהחליטו עליו, בין שההחלטה נשאה אופי רשמי בממשלה ובין שנשאה אופי של החלטה לא להחליט. מה שנעשה לגבי העיר חברון במיוחד מבליט את המחדל הכולל ברחבי יהודה ושומרון.

חברון, עיר האבות, היתה מיושבת על־ידי יהודים עד שנת 1929. היה בה ישוב יהודי, התקיימה בה ישיבה יהודית נודעה, והם נהרסו וחוסלו על־ידי מרצחי חברון ב־1929.

אישית, כמו רבים מבני דורי, זוכר אני עצמי, בהיותי ילד בן שש באותם ימים של מאורעות 1929, כשהגיעו הידיעות על רצח בחורי ישיבה ורבנים שראשיהם נשרפו על גבי פרימוסים, על אחרים שנשחטו בראש חוצות, ואחר־כך הגיעו הידיעות על הפצועים מרוטשי הראשים שהובאו לירושלים; ואני עוד זוכר את השבועה של יושבי חברון ושל הישוב היהודי כולו בארץ־ישראל: "עוד נשוב לחברון" — שבועה שלא קויימה, פרט לקבוצת מתנחלים יוזמת ונועזת, שבועה שלא קויימה עד עצם היום הזה על־ידי המוסדות המאורגנים של המדינה.

חברון היא לא רק עיר האבות. העיר חברון היא המשלט החולש על הר חברון, השולט על הדרך לים־המלח, לבאר־שבע, על הדרך צפונה בואכה ירושלים.

לפני שנתיים־וחצי, כנסת נכבדה, יכול היה כל נער יהודי לשוטט באין מפריע בשוק של חברון, כמו שיכול היה לעשות זאת בשוקי עזה ושכם. אחדי מלחמת ששת הימים היה ההלם כה עז, שאיש לא העלה על דעתו, לא בשכם ולא בעזה ולא בחברון, שאזורים אלה יהיו סגורים בפנינו, או שיד תורם על אזרח ישראלי, אשה או נער. כיום — חברון, כמו עזה, כמו חבל עזה כולו, כמו שכם, הפכו למעשה לאזורים שמחוץ לתחום לאוכלוסיה אזרחית ישראלית, ומבחינה רבה אפילו לצה"ל, פרט ליחידות בתפקיד. וכך, על־ידי מחדל ממשלתי, החלה הנסיגה בפועל.

ואין זו נסיגה מקרית. זוהי נסיגה מדעת, בעקבות אלפי ההכרזות של שרים, של דוברי ממשלה, של חברי כנסת, של מזכירי מפלגות, על ה"אופציות הפתוחות", על כך שאזור זה של יהודה ושומרון, דווקא הוא, מיועד להעברה לידיו של השליט ההאשמי; וכן בעקבות התכנית הידועה כ"תכנית אלון", שבה חלק יהיה ישראל וחלק אחר ירדן, על ההכרזות האינסופיות שבהן מדובר על הדמוגרפיה, אלה פחדי הדמוגרפיה שמנסים להלך על העם הזה; וזהו גם ההמשך להכרזות ההתאבדות על הקמת מדינה פלשתינאית בלב־לבה של ארץ־ישראל, הכרזות שעוד הערב נשמע פה להן הדים בבית הזה.

והריני שואל: שמא יסביר לי סגן ראש הממשלה, העתיד להשיב בעוד דקות מספר על הצעתי זו, מדוע מופלה לטובה גוש־עציון על חברון? היינו בין היוזמים והתובעים הראשונים להתנחל מחדש בגוש־עציון. כיום נתון גוש זה, שנהרס במלחמת 1948, שוב בידיים ישראליות, גם מבחינת היאחזות אזרחית. ותבוא הברכה על העושים ועל כל המסייעים להם. אולם במה עדיף הגוש הזה, אשר בו שהינו תקופה קצרה יחסית, לעומת חברון, אשר גם מבחינת היותה משלט — שלא לדבר על עברה ההיסטורי — ערכה עולה מאה מונים על כל ישוב שהצלחנו להקים באזור ההוא, עם כל חשיבותו, בתקופה החדשה מאז חזר העם לארצו? שמא נלמד הערב — מהי העדיפות הזאת?

חברון זו ואזורה, בניגוד לשומרון, אפילו לשיטתם של נפחדי הדמוגרפיה, מספר האוכלוסים הלא־יהודים בה אינו כה עצום. בכל אזור חברון והר־חברון ובית־לחם מתגוררים כמאה אלף ערבים. ואילו האזור כולו הוא נרחב, גדול, קובע — אסטרטגית וגיאופוליטית.

בעצם, חברי הכנסת, מדוע עלי לבוא ולהכביר מלים בקשר לכך כאן בכנסת, שעה שאתם יודעים היטב את כל העובדות הללו. הנה, כאשר צריך לבוא ולבקש עזרה כספית מיהודים בארץ ובתפוצות — מה אומרת המגבית היהודית המאוחדת לאוכלוסי ישראל? אני קורא מתוך מודעה של המגבית: "כל היאחזות נוספת — צורך חיוני. גורם הזמן קובע". ממש כאילו היו הדברים מצוטטים מכרוז שלנו. או מתוך חוברת של המגבית היהודית המאוחדת: "כל ישוב חדש בגולן, ביהודה ובשומרון מסייע לבטחון המדינה ולאטימותה בפני מתנכלים". כך נאמר בחוברת רשמית של המגבית היהודית המאוחדת. אמנם בחודש האחרון השתנו המודעות במקצת. הנה מודעה נוספת של המגבית: "המשימה — תיגבור יישוב רמת־הגולן, גוש־עציון והספר הגדול". יהודה ושומרון נשמטו משום־מה.

אבל באופן כללי הלא אתם יודעים, כפי שהכרזתם בקווי־היסוד של תכנית הממשלה שהובאה לפני הבית הזה, בפרק א', משימות מרכזיות, מתוכו אני קורא את סעיף 4: "הגברת הקמתן של היאחזויות בטחוניות והתנחלויות־קבע, כפריות ועירוניות, על אדמת המולדת." והוסבר לנו אז בעל־פה כי "אדמת המולדת" כאן משמעותה השטחים המשוחררים, בראש וראשונה השטחים המשוחררים.

מדובר כאן על התנחלויות עירוניות. בהקמתה של איזו התנחלות עירונית החלה הממשלה הנוכחית, שהיא "ממשלת המשך", המכהנת כבר כמעט החודש החמישי, מאז קיבלה לרשותה את רסן השלטון במדינה?

האמת היא שהן מבחינה בטחונית, הן מבחינת שילוב האוכלוסיה, הן מבחינה מדינית, שלא לדבר על הבחינה ההיסטורית, הקמת קריה ישראלית עברית בחברון היא אחד המעשים הדחופים ביותר העומדים על סדר־היום של המדינה. ואם אין עושים זאת — אין זה במקרה. כאן יכולה להיות רק מדיניות מכוונת, אם הדבר אינו זז, למרות שדנים בו ודנים בו, דשים בו וחוזרים ודשים בו.

זו דרככם בפועל. אך מה הבטחתם לעם לפני הבחירות? האם מצע המערך, לפחות התורה שבעל־פה, לא כלל התחייבות להתנחלויות כפריות ועירוניות? האם מצע המפד"ל לא שם בכך דגש חזק? במצע גח"ל, השותף לקואליציה, האם לא היה זה נושא מרכזי? ועתה אומרים לנו שזה כמה שבועות אוסרים על מפלגות הקואליציה אפילו להעלות את הנושא כאן בבית. מצעים לחוד, קווי־יסוד לחוד, מציאות לחוד.

אני חייב להתייחס במיוחד לעמדתה של גח"ל, וביחוד לעמדתה של חירות בנושא הזה. הלוא כל כולה של הצדקת ישיבתה בממשלה הזאת היא בנושא זה. "ענייני משק — ניחא, אנחנו חולקים, אבל נוותר למען הדברים הגדולים". היו כנים, היו גלויים, האם פצצה נוספת אחת הוטלה במעמקי מצרים בגלל ישיבת חירות בממשלה, או שהדברים היו קורים בלאו הכי? האם כאשר הוחלט להבליג אחרי פיצוץ מטוס "סוויסאייר",

שינתה משהו ישיבתה של גח"ל בממשלה? האם ישראל היום אינה נסוגה בפועל משום שגח"ל יושבת בממשלה או משום שנאצר אינו מוכן לדבר?

(קריאה: האם זה ינחם אותך אם לא ישבו בממשלה?)

ובכן, בשביל מה יושבים בפנים? מה הם מקדמים על־ידי הישיבה בפנים? היכן ההצדקה? היכן התרומה לקראת יום ההכרעה? והרי ראש הממשלה הגברת גולדה מאיר הכריזה מפורשות השבוע ב"וושינגטון פוסט", בהתייחסה לגח"ל — אני קורא מהציטוט ב"מעריב": "כאשר יאמר נאצר שהוא מוכן לשאת־ולתת על שלום, אז תתפרק הממשלה ותבוא לקיצה הממשלה הנוכחית מקיר אל קיר". ובכן, הגורל ידוע מראש. ומה בינתיים? מה משיגים בינתיים? אנשי חירות התחייבו שייהפכו לכלב השמירה, ונהפכו לזה המלקק עצמות בתוך הממשלה. אם להיות מפא"ניקים — גולדה מאיר ופנחס ספיר הם מפא"ניקים הרבה יותר טובים מכם, הרבה יותר קונסטרוקטיביים, יותר אותנטיים מכם כמפא"ניקים. לעומת מה שהיה לפני שלושים שנה, צעדה מפא"י צעד גדול קדימה, אלא שאתם נסוגותם.

והנה מה שאומרת ראש הממשלה בדברה על התנחלויות — אני מצטט מ"מעריב" מ־26 בפברואר 1970: "העיכוב בביצוע תכניות התנחלות — מחוסר תקציב ולא משיקול מדיני". מה פירוש "חוסר תקציב"? מי קובע את תקציב המדינה? מי אם לא בראש וראשונה שלוש המפלגות הללו, שהתחייבו לשים את ההתנחלות בראש דאגותיהן, ועשו זאת עוד בקווי־היסוד?

בתקציב של משרד החקלאות יש 20 מיליון לירות להיאחזויות חדשות בשטחים חדשים ושטחים קודמים, כלומר, 2% מתקציב המדינה.

שלמה רוזן (המערך, עבודה—מפ"ם):
לא קראת טוב, יש 70 מיליון לירות.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
התקציב להתנחלות נקבע על־ידי הממשלה. ויש סעיפים לרוב שדרגת חשיבותם נופלת לאין ערוך מחשיבות ההתנחלות ברחבי יהודה ושומרון וסיני, אשר עניין חברון הוא הבולט שבכולם. אל יספרו מעשיות שזה עניין של תקציב. אלה הם סיפורים שאפילו לחסידים שוטים אינם טובים. אין תחום שלא ניתן לקצץ בו כאשר מדובר על הכרח בטחוני זה, שהוא הראשוני אחרי רכישת פאנטומים וסקייהוקים, או אולי מקביל להם.

אדוני היושב־ראש, כלפי העולם כולו ניצבת תמונה ברורה: מצד אחד — ממשלה של פיקפוקים, של היסוסים, של פחדים, של רתיעה; ממשלה ישראלית שאינה יודעת מה לעשות בשטחים הללו, הן ולאו ורפה בידה, ולעומתה גישה נוקשה, חד־משמעית, של האויב. וכשיכוחות כאלה מתמודדים, האחד יודע בדיוק מה הוא רוצה, ואילו השני חולשת־לב מלווה כל צעד שלו בנושא — אין ספק לגבי התוצאות.

מה שקורה ביהודה ובשומרון — צר לי לומר זאת, אבל זוהי האמת — זוהי מדיניות של "הספר הלבן" של ממשלת ישראל הנוכחית, החופף גם מבחינת השטח הטריטוריאלי את "הספר הלבן" הבריטי; אלא שה"ספר הלבן" הבריטי אסר לרכוש קרקעות, ואתם אוסרים אפילו להתגורר שם, כפי שקרה בביתר, על קרקע יהודית; ואותם בחורים טובים ותמימים המנסים לצאת מן הגטו הצר ששמו להם בבניין הממשל נתקלים בהתראות ובאיומים, שלא יתחכמו יותר מדי, אחרת בכלל יעופו מן המקום.

נושא זה משווע לדיון, משווע לדיון במליאה, להחלטה ולתוצאה מעשית. אני מציע לבית לחדול מן ההתחמקות ולדון בו בכל היסודיות, על מנת להגיע למסקנה המתחייבת מן המציאות הנוכחית.

היו"ר צ. צימרמן:
רשות הדיבור לסגן ראש הממשלה, לתשובה.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה. אין לי כל ספק לגבי עמדתו של חבר־הכנסת תמיר בנושא ההתיישבות או ההתנחלות ברחבי הארץ. אולם, אילו הסתפק במחצית הראשונה של דבריו, הייתי מניח שזו היתה דאגתו העיקרית בהעלותו סעיף זה כהצעה לסדר־היום. אולם כאשר החל מטפל במפלגתו לשעבר, היושבת בממשלה, כבר לא היה ברור לי מה היתה הכוונה העיקרית בהעלאת הצעה זו ובתביעה לדיון במליאת הכנסת בנושא זה.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
מדובר על התנחלות גח"ל בממשלה.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
כנסת נכבדה, חבר־הכנסת תמיר לא הסתפק בהצגת דעתו על ההתיישבות בחברון, אלא ניסה לתאר את ממשלת ישראל כממשלה של פיקפוקים והיסוסים וכממשלה של מחדל. אפילו מנה בנו פגם גדול, שבמשך חמישה חודשי קיומה של הממשלה בהרכבה זה, או נאמר, הממשלה החדשה, שזכתה באמונה של הכנסת השביעית, לא הוקמה אף עיר אחת בישראל.

ובכן, קודם כל, הממשלה הזאת מכהנת, אם אינני טועה, שלושה חודשים ונכנסת זה עתה לחודשה הרביעי. אינני מכיר הרבה ממשלות בתולדות העולם שהקימו ערים במשך שלושה חודשים.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
אתם קוראים לעצמכם "ממשלת המשך".

סגן ראש הממשלה י. אלון:
אולם כיוון שהממשלה הזאת, על־פי מרכיביה, היא בת־דמותה, במידה זו או זו, של הממשלה הקודמת, נראה לי שמותר לנו לציין את הישגי הממשלה הקודמת בלגיטימיות מלאה.

והנה סיכמתי לעצמי את המספרים שאין בהם כדי להוכיח על מחדל, אלא על מעש רב, אם כי — אני מודה — אין גבול לעשייה.

במשך שנתיים־וחצי הוקמו בתחומים שונים, מעבר למה שקוראים "הקו הירוק", 22 ישובים והיאחזויות ועוד 8 נמצאים עתה בשלבים שונים של הקמה. 10 קמו ברמת־הגולן ו־4 בתהליכים שונים של הקמה. 5 קמו בבקעת־הירדן ו־1 נוסף בתהליך של בנייה. 3 קמו בצפון סיני ועוד 2 נמצאים בשלב הקמה בפיתחת רפיח. 2 קמו בגוש־עציון ו־1, היינו המרכז הכפרי, בתהליך של הקמה. 1 קם במודיעין. על אלה אני יכול

להוסיף את קבוצת המתנחלים בעיר חברון ואת הפעולה הנרחבת של בינוי ואיכלוס במזרח־ירושלים.

דיברתי בלשון מספרים. לכאורה המספרים אינם גדולים, אבל בכל זאת כאשר מדובר ב־30 ישובים, שרובם כבר התנחלו על הקרקע, 8 נמצאים בתהליך זה או זה של הקמה, נוסף על הפעולה הגדולה הנעשית בירושלים — אין זו ממשלה של היסוסים ואין זו ממש־לת מחדל. זוהי ממשלה שחברו בה יחדיו שיקול הדעת, עוז ההחלטה וכושר הביצוע.

ככלות הכל, ההתיישבות וההתנחלות הכפרית והעי־רונית אינה רק תולדה של החלטת ממשלה. כמובן, אין מתיישבים ואין מקימים ישובים בלא החלטה מוסמכת של הממשלה או המוסדות המיישבים. אולם בהחלטה בלבד אין בה כדי להקים ישוב, אלא אם נמצאים המתיישבים עצמם.

אני שמח לציין שמספר גרעיני ההתיישבות הנכונים להתיישב אינו קטן, אם כי מסופקני אם חבר־הכנסת תמיר ימצא רבים מחבריו שם.

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
ימצא רבים מאוד.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
ובייחוד כאשר הם מעמידים את עצמם להחלטת הממשלה בדבר מקום התיישבותם. הוועדה הבין־מוסדית להתיישבות נמצאת עכשיו בעיצומו של הדיון על הת־יישבות נוספת, לאור סקר כולל שהוגש לנו על אפש־רויות להתיישבות בתחומי־ספר בעלי חשיבות ממדרגה ראשונה.

ומכאן לחברון. זיקתו ההיסטורית של העם היהודי לחברון ומעמדה של חברון, עיר האבות וערש האומה, ידועים לכל. חברון היא אחת מארבע הערים העתיקות המקודשות על־ידי העם היהודי. חשיבותו של חוף ים־המלח, מדבר־יהודה והר־חברון מבחינה אסטרטגית, גם היא לא נעלמה מעיני הממשלה. ואכן, לא בכדי החליטה הממשלה הקודמת על חידוש ההתיישבות בגוש־עציון על־ידי הקמת שני קיבוצים ומרכז אזרחי אשר העמיקו את שרשיהם בסלע; ואינני צריך לנמק, מה ראתה הממשלה הקודמת את התיישבותה של קבוצת המתנח־אחרים. אנו מתכוונים בהחלט לעשות כל אשר לאל ידינו כדי להרחיב את הבסיס הכלכלי ואת כושר הקליטה של אוכלוסין רבים בגוש־עציון, לפי אורח החיים שמת־יישבי גוש־עציון בחרו לעצמם.

ואכן, בזכות מעמדה המיוחד של חברון, אישרה הממשלה הקודמת את התיישבותה של קבוצת המתנח־לים בחברון. אותה קבוצה, שחכרה לעצמה בית־מלון במבואותיה הצפוניים של חברון, ששוכנה בבתים שנבנו על־ידי הממשלה בתחום המאחז של הממשל הצבאי מטעמי בטחון, יושבת שם לפי החלטת הממשלה ועל דעת הממשלה. מכאן שאין להציג את חברון של ימינו כאילו היא אסורה ליהודים או נקייה מיהודים. היהודים שיושבים שם — יושבים בזכות, יושבים בהכרת הממ־שלה ובתמיכת הממשלה, ומשרדי הממשלה השונים מספקים להם את השירותים הדרושים, כמקובל בכל מקום. מתנחלי חברון פתחו לעצמם גם בתי־עסק ברחבת מערת־המכפלה, באישור ועדת השרים לענייני חברון לשעבר, בצורה מסודרת וממלכתית ביותר.

הממשלה הקודמת הטילה על צוות מומחים, בראי־שותו של מר יהודה תמיר, להכין סקר כולל על האפ־שרויות להקמת שכונה יהודית גדולה בצמידות בלתי־אמצעית לחברון. אינני יודע מה פסול מצא חבר־הכנסת תמיר בהצעה המיוחסת לי, שבחברון תהיה גם עיר יהודים וגם עיר ערבית. האם הוא מציע שנגרש את האוכלוסיה הערבית מחברון?

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
איש לא העלה זאת. הפסול לפי התכנית הוא שחברון תישאר בתחום ירדן בחציה זה.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
בשלב זה ידוע לכל, שהממשלה הקודמת, ובעקבו־תיה ממשלה זו, איננה עומדת ערב החלטה מדינית סופית לגבי עיצוב גבולות, ואין צורך כלל לחזור אל הדיון המדיני הכולל במעשי ההתיישבות.

אורי אבנרי (העולם הזה — כוח חדש):
ומה ההבדל בין זה לזה? אתה הולך להתנחל במקום שאתה עומד להחזירו מחר?

סגן ראש הממשלה י. אלון:
אינני רוצה להחזיר לך שאלה: מדוע אסור ליהודים לשבת אפילו בתחום שאיננו ישראלי?

אורי אבנרי (העולם הזה — כוח חדש):
אתה אומר למתנחלים...

סגן ראש הממשלה י. אלון:
אינני אומר להם דבר.

אורי אבנרי (העולם הזה — כוח חדש):
המתנחלים צריכים לדעת לאן הם הולכים.

סגן ראש הממשלה י. אלון:
שמעת מפי חבר־הכנסת תמיר, שלפי הצעתי חברון העברית צריכה להישאר בתחום ישראל. אני מספר לא את דעתי ולא את דעתו של מישהו אחר מחברי הממ־שלה; הממשלה לא "ציירה מפה", כלשון ראש הממש־לה. במפת ההתיישבות היא מביאה בחשבון את צרכי הבטחון והאסטרטגיה המדינית שלה.

הצוות הזה העלה בפני הממשלה הקודמת שלוש אלטרנטיבות להקמת שכונה זו. אבל הממשלה הקודמת הוציאה את ימיה בטרם הספיקה לבחון את הדברים סופית ולקבוע את עמדתה בדבר הקמת שכונה כזו בקרבתה של חברון.

הממשלה הנוכחית חידשה את דיוניה בהמלצות של צוות המומחים והטילה על צוות אחר, גם הוא בראי־שותו של מר יהודה תמיר, שנעשה מומחה לערי חברון, לגשת לאלתר להכנת תכנית־אב לשכונה הנדונה, החל במיתאר וכלה בתכנית בניין־עיר וכל העניינים הפורמליים הכרוכים בכך.

משיסתיים התיכנון האמור, יונח על שולחן הממ־שלה, ואז תחזור מליאת הממשלה לדון בהצעה. אך כיוון שהוברר לנו שהתיכנון עלול להימשך לא פחות משנה — ואולי אף ישתרע על פני שנה וחצי, אם לא יותר, — שוקלת הממשלה דרכים שונות כיצד לאפשר את הגדלת האוכלוסיה היהודית סביב גרעין המתנחלים

הקיים, מבלי לקשור זאת בתיכנון הסופי של השכונה האמורה.

לצערי, ההצעה של חבר־הכנסת תמיר הועלתה ממש בשעה שהממשלה נתונה בעיצומו של דיון, שבטרם תסיימו ותקבע את דעתה — ואני כשלעצמי מקווה שדעתה תהיה חיובית — אני מתקשה להציע הצעה מוסמכת לכנסת כיצד לנהוג בהצעתו של חבר־הכנסת תמיר. לכן אני מציע לחבר־הכנסת תמיר להסכים להצעתי, שההצעה כיצד לנהוג בהצעה לסדר־היום שלו תושמע בפני מליאת הכנסת בעוד שבועיים, ואז גם תיערך ההצבעה.

היו"ר צ. צימרמן:
האם חבר־הכנסת תמיר מסכים להצעת השר?

שמואל תמיר (המרכז החפשי):
אדוני היושב־ראש, ברשותך עלי לומר יותר ממלה אחת בעניין זה. קודם נתתי את הסכמתי לכך ליושב־ראש הנהלת הקואליציה, כאשר שמעתי שתועלה הצעה כזו, משום שזה נראה לי סביר. בינתיים אני מבין שחבר־הכנסת דוד לוי התכוון להציע להעביר את הצעתי לוועדה, ואינני רוצה להיות הגורם לכך שהוא לא יוכל לומר את דברו. אולי אפשר לשלב את הדברים, שאני אקבל את הצעתו של סגן ראש הממשלה, מבלי לפגוע באפשרותו של נציג סיעת גח"ל לומר את דברו.

היו"ר צ. צימרמן:
אני רוצה לנקוט עמדה בשאלה זו בתפקידי כיושב־ראש הישיבה.

הבקשה של סגן ראש הממשלה, שהממשלה תנקוט עמדה בעוד שבועיים, נראית לי; היא גם נמצאת בגדר סמכותי כיושב־ראש. חברי הכנסת שרוצים להציע הצעה כלשהי יוכלו לעשות זאת לאחר שהממשלה תנקוט את עמדתה. היום חברי הכנסת עדיין אינם יודעים מהי עמדת הממשלה.

לכן אני קובע — וחברי כנסת שאינם מסכימים להחלטתי יודעים איך לנהוג לפי התקנון — שהכנסת תשמע בעוד שבועיים את עמדת הממשלה. אז יינתן לחברי הכנסת, שאינם שבעי רצון מעמדת הממשלה, להציע את הצעותיהם.

שלום כהן (העולם הזה—כוח חדש):
אני מבקש להציע הצעה לסדר.

היו"ר צ. צימרמן:
הוויכוח נגמר, ואנו עוברים לסעיף הבא בסדר־היום.

(קריאות)

חברי הכנסת שדעתם אינה נוחה מהחלטת היושב־ראש יכולים לפנות לפי התקנון לוועדת הפירושים.

2. יחסה של הממשלה לישות הפלסטינית

היו"ר צ. צימרמן:
אני מזמין את חבר־הכנסת אבנרי להעלות את הצעתו לסדר־היום: יחסה של הממשלה לישות הפלסטינית. רשות הדיבור לחבר־הכנסת אבנרי.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה. כמו רוח אביו של האמלט מרחפת הישות הפלסטינית זה עשרים־ושתיים שנה על במת המרחב, אינה מרפה ואינה נותנת מנוח. אינני בא היום להתפלמס, לתקוף, למתוח ביקורת. אני בא לבקש מן הממשלה, להפציר בכנסת, לתת את דעתה על עצם הבעיה, לדון בה בצורה מקיפה, אובייקטיבית ותכליתית.

בחודש נובמבר 1947 החליטה עצרת האומות המאוחדות להקים בארץ זו שתי מדינות ריבוניות — האחת יהודית והאחת ערבית, קשורות ביניהן באיחוד כלכלי. על־פי החלטה זו היו צריכות לקום בארץ, זו בצד זו, מדינת ישראל ומדינת פלסטין. עקב התנגדותה המזויינת של האומה הערבית הפלסטינית לא יצאה החלטה זו לפועל.

משה ורטמן (המערך, עבודה—מפ"ם):
מדינה ערבית, ולא פלסטינית.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
אמרתי: מדינה יהודית ומדינה ערבית. במהלך הדברים קראה לעצמה המדינה היהודית "מדינת ישראל", והמדינה הערבית, אילו היתה קמה, היתה קוראת לעצמה, כמובן, "מדינת פלסטין".

משה ורטמן (המערך, עבודה—מפ"ם):
מניין אתה יודע?

מרדכי סורקיס (המערך, עבודה—מפ"ם):
הוא כותב היסטוריה לבדו.

אורי אבנרי (העולם הזה—כוח חדש):
במהלך המלחמה שנכפתה עלינו צורפו חלקי המדינה הערבית המיועדת לישראל, לירדן ולמצרים. בתום אותה מלחמה שוב לא היתה הישות הפלסטינית קיימת כממשות מדינית ריבונית. יכלו אנשים להשלות את עצמם כי האומה הפלסטינית אכן חדלה מלהתקיים.

אולם כאותה רוח במחזהו של שקספיר לא חדלה הישות הפלסטינית אף לרגע מלהלך אימים במרחב. היא נשארה קיימת במחנות הפליטים שלא התפרקו; היא מצאה את ביטויה בשרשרת בלתי־פוסקת של מרידות הנתינים הפלסטיניים נגד הממשל ההאשמי, החל מרציחת המלך עבדאללה ועד לימים האחרונים לפני מלחמת ששת הימים, כשהפעיל נכדו של המלך עבדאללה טנקים ומטוסים נגד הפלסטינים; היא גרמה להסלמה בלתי־פוסקת של מצב האיבה בין ישראל ובין שליטי ערב, ביניהם שליטים שהיו מזמן כורתים שלום עמנו, אילולא התסיסה הבעיה הפלסטינית את העולם הערבי כולו; היא מצאה, לבסוף, את גילוייה בקיומם ובהתחזקותם של אירגוני הפידאיון, שהחלו כסוכנים של צבאות ערב ושנעשו עתה גורמים עצמאיים המאיימים על משטרי ערב והקובעים במידה רבה את קצב ההסלמה המלחמתית בינם ובינינו.

מעשיהם הרצחניים של אירגונים אלה, השיטות הפסולות שהם נוקטים בהן, אינם צריכים להסיח את דעתנו מן העובדה שאלה הם אירגונים פלסטיניים הנושאים את השם "פלסטין" בשמותיהם, שדגל פלסטין מתנופף מעל

שרותי ההסברה
במשרד ראש הממשלה

לשכת המנהל

מדינת ישראל

התאריך 22 ב

תיק מס'

אל: היועמ"ש - משרד המשפטים

מאת: כל אנשי לשכת עורכי הדין

הנדון:

לוועדת הפנים של הכנסת בישיבתה מיום ד' בכסלו תשכ"ה, בדיון על הצעת חוק לתיקון פקודת הפרקליטות (מס'), תשכ"ה-1964, הוחלט כי יש לקבל את עמדת לשכת עורכי הדין בעניין זה.

בברכה,

מדף 951

מזכר

ד.מ. ר"ה

03/6.2.70

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ג"ה ד' אדר א' תש"ל

לכבוד
יו"ר ועדת השרים להתישבות חדשה
סגן ר"ה ושר התנוך
מר יגאל אלון.

כבוד השר,

שמענו ששלב ההחלטות העקרוניות הסתיים בהצלחה ואנו מברכים את השר על הישג גדול זה.
בשעה חשובה זו אנחנו מבקשים להיות שותפים במידת האפשר בתכנון הקריות שתבנינה בחברון.
נראה לנו, שרצוי, שהמתכננים יקחו בחשבון מספר נתונים קיימים בהתאם למשפחות הנמצאות בחברון ובהתאם למשפחות המועמדות.
רצוי גם שישתפו אותנו בתכנון הכלכלי של העיר - בשטח זה נתונים רבים בידינו.

מאד נודה לכב' השר, אם יואיל להורות לאדם שיבחר כראש צוות המתכננים, לשתף אותנו.

ב / מזכירות המתנחלים

משה אלירז

סודי ביותר

מתוך סטנוגרמה ועדת השרים לעניני בטחון
מיום 5.2.70:

<u>רה"מ ג. מאיר</u>:"... על כל פנים המצב כזה: א) עדיין לא הוחלט, לישבן אפשרויות אחדות - היכן לבנות עיר גדולה, או שכונה גדולה, במידה ובחליט על כך.

ב) צריך לבחור במקום מתאים, וחשבנו שתמיר יוכל להשתתף בישיבה היום. המחשבה היתה, שכאשר ייבחר המקום - התכנון יתבצע, אלא הוא יארך שנה וחצי. לפני שנים רבות למדתי כבר, שאי אפשר לבנות; אלא צריך קודם כל לתכנן, והתכנון צריך להיות מדוייק, ורק אחר כך אפשר לגשת לבנייה ופיתוח.

מכיוון שהתכנון יארך למעלה משנה - ישנה הצעה לא לחכות עם עבודות התכנון, במשך שנה וחצי או שתיים, אלא לגשת לבנייה במקום היחיד בו ניתן הדבר לביצוע, ותוך ששה חודשים להקים יחידות לאותן מאתיים וחמישים משפחות.

הדבר הובא בפני הממשלה, והתקיים דיון וויכוח בנושא זה. הוחלט להצביע, ואת זאת מציעה אני עתה לעשות."

סודי ביותר

מתוך סטנוגרמה ועדת השרים לעניני בטחון
מיום 12.3.70:

רה"מ ג. מאיר: "... ההחלטה אמרה - וזה זכור לי היטב - שניגש לתכנון ובנייה של 250 יחידות. יחד עם זאת, מטילים על מר תמיר לתכנן שטח אחר, גדול יותר. ההחלטה על כך שניגש לבניה בשטח הגדול, תעמוד לדיון כאשר יביאו בפנינו את התכנון. הערכנו שזה יהיה בעוד שנה וחצי או שנתיים. זה בדיוק מה שהוחלט."

סודי-ביותר

החלטת ועדת השרים לענייני בטחון
מיום כ"ט בשבט תש"ל - 5.2.70

" ב/45. ההתיישבות בחברון

מ ח ל י ט י ם :

א. לגשת לתכנון תכנית המיתאר של העיר חברון עלית. הביצוע יוטל על מר י. תמיר.

ב. לאשר תוספת 250 משפחות למתנחלים אשר כבר יושבים בחברון, או בגבעת הממשל או במקום היישוב הקבוע, אם הדבר ניתן. קביעת אתר ההתיישבות הסופי של 250 משפחות אלו תיעשה בתיאום עם מר י. תמיר.

משרד השיכון יהיה אחראי להקמת היחידות החדשות במסגרת תקציביו המאושרים."

סודי-ביותר

החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון
מיום ד' באדר ב' תש"ל - 12.3.70

" ב/66. ח ב ר ו ן

מ ח ל י ט י ם :

הועדה טבה ומאשרת את ההלטתה ט/ב/45
מיום כ"ט בשבט תש"ל (5.2.70).

תוספת 250 המשפחות המוקם לא בגבעת
הממשל אלא במקום המיועד להברון עליה.

הועדה רושמת לפניה את הודעת שר הבטחון
בדבר כוונתו להקים מחנה צבאי במקום זה.

המימון הדרוש יבוא מתקציבי המשרדים
הנוגעים בדבר כאשר משרד השיכון מכסה
מתקציביו את יהידות הדיור ואת הוצאות
התשתית בלבד."

מדינת ישראל
מינהל מקרקעי ישראל
הלשכה הראשית/אגף שמוש בקרקע

תאריך: ירושלים
1.2.70

מספר: 322/112/כ

אל: מר יגאל אלון, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
ירושלים.

שר נכבד,

הנדון: <u>גוה-יעקב</u>.

בפגשתי עם ב"כ היוזמים, והפניתי אותם למשרד השיכון
האחראי לתכנון ופתוח השטח הנ"ל.

בהתאם להסדר העבודה בין משרד השיכון לבינינו, על משרד
השיכון להסליץ על כל הקצאה כגון דא.

בכבוד רב,

ס. שלמון
מנהל האגף

העתק: למנהל המינהל, כאן.
מש/כא

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

12. IV. 1970

אל :

לשכת השר גלילי

ב ב ר כ ה

משרד השיכון
מנהלת בהתישבות

חוזה מס' 09039/40038/69

אל: מנהל האגף לביצוע ופיקוח
מאת: סגן המנהל הכללי

הנדון

נא להפעיל חוזה בנייה
במקום: מרכז כפר עציון
ע"י חב' אשטרום בע"מ
צירלסון 4 ת"א.

פירוט הבנייה	ערך החוזה
מבני מגורים ומבני צבור (לחוזה הנ"ל הוצאה הזמנה מס. 39/40038/69 בסך 600,000.- ל"י) ערך העבודה עתה 700,000.- ל"י חוזה יוגדל בנפרד 100,000.- ל"י סה"כ הוראת בצוע זו 600,000.- ל"י	600,000.- ל"י
סך הכל	600,000.- ל"י

סעיף תקציבי 1968/69 - 70.11.007
עליות חדשות

לוטה: 1) מכתב האגף לבניה כפרית 10074/אבכ/39/40038/69 מיום 27.1.70
2) הנמקה למסירת העבודה לקבלן

ש. אבני
סגן המנהל הכללי
(-)

עותק: 1) מר א. בסין, מנהל האגף לבניה כפרית
2) מר י. רבינוביץ, עוזר-ראשי לבנייה בהתישבות
3) גזברות (2) בצרוף לחוזה הבנייה (יועבר באמצעות האגף לביצוע ופיקוח)
4) המחלקה לסטטיסטיקה
5) מהנדס מחוז מבנייה כפרית, מחוז ירושלים.
6) תיק
7 מר צ. הורביץ, ממונה על חוזים ומכרזים
8 מר ג. אביבי, גזברות
9 מרכז כפר עציון
10 חב' אשטרום בע"מ
11 אגף חוזים ובטחונות והסכנה"י.

תאריך: 17 פבר 1970

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות

לגיך

הועדה לתיאום ויישובות

71

ליצמן

29. XII. 1939

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון תבת דאר 25

ב"ה ו' טבת תש"ל.

לכבוד,

סגן ראש הממשלה ושר החנוך.
מר יגאל אלון.

י ר ו ש ל י ם.

כבוד סגן ראש הממשלה,

שלום רב,

א) לשמחתנו מבקרים די רבים פוקדים את המסעדה והחנות למזכרות. הננו מזכירים לך בזה את הזמנתינו לבוא ולבקר. נקוה שנשמע בקרוב מתי תוכל להתפנות לכך.

ב) רצ"ב המכתב שנשלח לכל שרי הממשלה- בהתאם להצעתך - בו בקשנו להעלות את ענין חברון לאחד הסעיפים הראשונים של סדר יומה של הממשלה.

הננו מאמינים ומצפים שלרגל תוספת הכח של גח"ל, יהי' ה' בעזרך ובעזר כל הפועלים למען בנין העיר חברון בקרוב.

בברכה נאמנה

מזכירות מתנחלי חברון.

לשמה את ידעתי
סמ. ז. 3 ז"ל.

מצי שלמתי שמה
מנשלם.
סמ. ז. 6 ז"ל.

?!

שמו נא מסמך זה
במרכז הזאת הגוש-מוסדות
להתישבות, את מחשבות שלנו לגבי זה.
סמ. ז. 6 ז"ל

ב"ה יום שלישי,
ז' טבת, תש"ל

לכבוד
ממשלת ישראל
הקריה,
<u>ירושלים.</u>

שרים נכבדים,

עם כיבושה של הממשלה החדשה הנבו מרגישים את חובתנו לבקש מהממשלה להעמיד את בנין חברון כאחד הסעיפים הראשונים של סדר יומה. לדעתנו זה עניין דחוף א) בגלל המצב הבטחוני ב) בגלל הנכונות האישית שאין להשהותה יותר ג) בגלל הנכונות הכספית.

<u>המצב הבטחוני</u> :

ידוע לכם שרי הממשלה המצב הבטחוני החמור באזורנו גם בודאי ידועים לכם האסונות בנפש - של חיילי ישראל שנפלו כאן על משמרתם - ז"ל. אין זה עניננו ואיננו רשאים להרחיב הדבור בפרטים הבטחוניים.

אך מחובתנו לציין את הצד היישובי הנוגע לנושא: העיר אשר ממנה גורש היישוב היהודי העתיק אשר היה קיים מימי מלכות בית דוד ועד למאורעות תרפ"ט כמעט ללא הפסקה - שוממה מישוב יהודי, מפעלים יהודיים - אין.מסחר יהודי - אין.שרות אוטובוסים ומוניות יהודי (קבוע) בין ירושלים וחברון - אין. כל זה לדעתנו - ולדעת רבים - הגורם העיקרי לשתוף הפעולה של ערביי המקום גם בשנאה העמוקה וגם בשתוף פעולה הרבה הנובע משנאה זו.

אין ספק שכבר שיוקדם הישוב היהודי, המפעל היהודי, הסחר היהודי, החנויות היהודיות - כך תתמעט פעילות החבלנים ובודאי שתתמעט השתתפות האוכלוסיה המקומית בפעולות אלו.

<u>הנכונות האישית</u> :

מאז עלייתנו לחברון זה קרוב לשבתים הגיעו אליבו יותר מ- 100 פניות מצד משפחות המוכנות לגור בחברון. המשפחות מוכרות לנו, מכל חלקי הארץ, בעלי מקצועות שונים, מכל העדות, דתיות ושאינן דתיות. הנבו עומדים בקשר קבוע איתן.

חלק מהמשפחות מעוניין בעליה לחברון בגלל הקשר הפנימי לעיר האבות ולעיר המלכות. חלק מהמשפחות מעוניין בעליה בגלל האתגר בפתוח אזור הררי זה של הר חברון, אזור בעל אקלים מצוין והנמצא במרכז המדינה במרחק של פחות משעה מירושלים מבאר-שבע ומאשדוד. לדעתנו יש בגרעין זה של המתנחלים ומאת המשפחות יסוד מוצב לישוב יהודי גדול.

הגבו מבקשים מהממשלה לא לדכא ואף לא להשהות בכוונות זו הקיימת בקרב חלק מהמשפחות כבר שנה וחצי.

--- רצ"ב רשימת שמות המשפחות המעוניינות להצטרף.

<u>הבכורות הכספית</u> :

א) ביוזמת התנועה למען א"י השלימה הוקמה חברה לפתוח יהודה והשומרון אשר החליטה שמטרתה הראשונה להקים מפעל גדול בחברון. בראש החברה מר יהושע בן ציון, מנהל חברת א"י בריטניה, וחברי הנפלתה ד"ר ראובן הכט, מר שמואל ואנג ומר עובד בן עמי.

ב) במכתב שכתב לגו הרב מלובניץ, הרב שניאורסון שליט"א, פרט, שלאחר שהממשלה תחליט על הקמת קרית חברון הוא ישקיע בבנין העיר - 4,000,000 $. הודעה על בכורות זו במסרה גם לנשיא המדינה מר זלמן שזר".

ג) מצד המשפחות המעוניינות להשתקע בחברון הוגשו לגו הצעות רבות למפעלים. הצעות אלה נבדקו ע"י חברנו בן ציון הנמן, האינג', י. צוריאל והכלכלן י. כהן.

8 הצעות אושרו כרווחיות :

א) מפעל לתיקי קרטון
ב) מפעל לחלבה וטחינה
ג) בית דפוס
ד) גגריה
ה) מלטשת יהלומים
ו) מחצבה לאבן שיש חברונית
ז) מלון ובית הבראה
ח) יקב - מעבדי המקום

כל אלו הצעות שהגיעו אליגו אך הגבו בטוחים שלאחר פעולתה של הממשלה בשמע על בכורות נוספת להשקיע כספים. בכורות נוספת מהארץ ובכורות נוספת מחו"ל.

כל אלו הצעות שהגיעו אליבו אך הנבו בטוחים שלאחר פעולתה של הממשלה בשמע על בכורות נוספת להשקיע כספים. בכורות נוספת מהארץ ובכורות נוספת מחו"ל.

לרגל המצב הבטחוני ולאור בכורות אישית וכספית זו הנבו קוראים לממשלת ישראל לא להשהות יותר את בניין חברון ולהעמיד את הנושא כאחד הסעיפים הראשונים שעל סדר יומה של הממשלה.

בכבוד רב,
מתבחלי חברון

רשימת האנשים הרוצים להצטרף

ה ש ם	ה כ ת ו ב ת	התעסקות
אהרון יחזקאל	מושב עגור ד.ב. האלה 83	חיים
אביעוז	רח' חן 2/4 פתח-תקוה	מכולת
אהרון מלכה	גבעת אולגה 14/4 חדרה	מסגר מכני, חשמלי
אדרי מאיר	קרית גת צריפים חדשים 1106/1	צורף
אבוגבים אברהם	שכון מזרחי ה' כפר סבא	נגר
אברג'ל דוד	684/17 אילת	סוחר
אידסר צבי	ז'בוטינסקי 72 בני-ברק	פקיד
אליקים סלע	כפר מימון	אנסטלטור, מסגר
אביעזר יצחק	רח' ויצמן 125 תל-אביב	מורה
אורן צלילה	סוקרטס 3 יפו	סוחר, בעל רכב
בלומנטל יהודה	קרית צאנז ירושלים	נהג מונית
בן חברון יצחק	כרכור	דוור
בטובול יוסף	שד' או'מ 38 א' חיפה	גנן נוי
ברנרד דב	(כפר מימון) שכון ה' בני-ברק	טבח צבאי
בן חמר משה	קרית מנחם ב' א/110 ירושלים	מורה
בן אשר משה	החידה 7 בית וגן ירושלים	צבעי
בר הוד חיים יוסף	ברזול 7 חולון	חופפות בנין
בן עטר חיים	רח' ז'בוטינסקי 16/16 בני-ברק	פקיד
גלבפיש נח	רח' טבריה 18 בני-ברק	חקלאי פקיד
גביזון מגדיש	מושב איתן	חקלאי
גבאי שלמה	מושב גפן 6 ד.ב. האלה	מורה
גיזפן יצחק	רח' אדניהו הכהן ירושלים	חקלאי
גולדלביץ שלמה	מוזיאון ישראל, ק. האוניברסיטה י-ם ארכאולוג	קבלן, בנין, צבעי
גוטליב יהושע	מושב בחלים	מורה
דמארי יוסף	טירת שלום ע"י נס ציונה	קבלן
דאום יחזקאל	ישיבת מרכז הרב	מורה
דיין עקב	רח' גד מכנס 7/3 פתח-תקוה	מורה
דלוגלי שושנה	סמינר גבעת וושינגטון ד.ב. אבטח	בפח
הררי חיים	רח' גורדון 32 נס ציונה	מורה
הניג חיים	אוניברסיטה בר אילן	מורה
ועקנין שמעון	שכון ד' 722/2 באר-שבע	נהג
זיבגר פסח	קרית יובל בתי אבן 64/1 ירושלים	חקלאי
זבולון יוסף	מושב איתן	פקיד
זיבגר אהרן	רח' גורדון 8 רעננה	מהנדס נוי
זיו צבי ושולמית	יקנעם	פקיד
זמיר רחמים	רח' מנשה 3 באר-שבע	צבע, אנסטלציה
חסן שלום	רח' שבטי ישראל 34 נדרה	מורה
חלילי עזריה	חצור גליל עליון	אנסטלציה
טננבוים אלחנן	רח' בעל התניא מאה שערים ירושלים	סוחר
טיבו עובדיה יפת	מושב אחיעזר 37	סוחר
טרנר ש.	בר אילן 25 תל-ארזה ירושלים	מורה
יקותיאל גדעון	קרית גת 1168/16	חקלאי
יפרח יצחק	מושב נועם 25	סוחר
יונס גרשון	רח' פומפדיתא 26 תל-אביב	מורה
כהן אליעזר	רח' אברהם תלמודי 1 ירושלים	

ה ש ם	ה כ ת ו ב ת	התעסקות
לב יוסף	מושב זרעית ד.נ. גליל מערבי	מכונאי
כהן בן ציון	רח' גבורי ישראל 1175/9 אופקים	פקיד
לוי מרגלית	רח' בית הלל 10 בני-ברק	מסחר זעיר
מרגלית ישראל	רח' נס לגויים 11 יפו	פקיד
משען יוסף	מושב שפר מרום הגליל צפת	בהג חקלאי
מיבץ יהודה	שכון חדש 69 כרכור	מג"ב שוטר
מלכה אברהם שושנה	מוסד גור אריה בני-ברק	ביהול מוסד
נמיר נחום	רח' יפו ירושלים	סוחר
סופר מרדכי	בנק ישראל ירושלים	פקוח על בנקים
סופר אברהם	ירושלים	עובד דאר, מברקה
סופר עזרא	ק. ביאליק	פקיד
סופר יוסף	דרך בית לחם 189 ירושלים	פקיד
סובלמן אפרים	מושב בחלים	מורה
סבן ביסים	בית עוזיאל 35	פקיד
עציון משה	רח' גולומב 9 חיפה	רופא שיביים
עטיה עזרא	רח' חוזה המדינה 33 פתח-תקוה	מכונאי
עקיבא בר הלל	רוטשילד 68 פתח-תקוה	סוחר
עטיה יוסף	בית שקמה 7 ע"י אשקלון	רס"ל משטרה
פרץ שמעון	שדה משה ע"י קרית גת	חקלאי
פלדמן	גבעת ושיבגטרון	טבח
פוזן רפי	רח' רש"י בני-ברק	מורה
קלר אברהם	בתי אונגרים ירושלים	יהלומים, דואר
קהלני אברהם	רח' אורח חיים 42 יפו	סוחר
רביבא מאיר	רח' הרב קוק 3 בת-ים	מורה
רוזקן ישעיהו	שכון משכנות 78 פרדס חנה	מסחר זעיר, פקידות
רודיטי ברכה	מושב בית הלוי ד.נ. לב השרון	אם בית
רוזנברג יהושע	רח' יהלום 10 פתח-תקוה	מלטש יהלומים
רוטנברג אברהם	סימטת יבנה 3 בני-ברק	מפקדה ע"י מחשב אלקטרוני
רמר אברהם	מרכז הרב ירושלים	מורה
רובין מנחם	רח' ביאליק ירושלים	פקיד
רוגוזינסקי אהרן	מוסד אורנים בית הכרם	קבלן לכלכלה במוסדות
רידמן צבי	רח' יונתן 24 שכ' עממי בני-ברק	סדר מכונות דפוס
ריכנטל מרדכי	בית עשבי שכון עממי צפת	מנהל ייצור מפעל מכונות תפירה
שדדי אפרים	מושב יכיני ד.נ. חוף אשקלון	סוחר בעל מכולת
שהם אברהם	רח' הכוזרי 2 הרצליה	מורה
שמיר יעקב	דרך לוד 7 תל-אביב	מסחר
שבתאי אליעזר	רח' עובדיה 18 ירושלים	בגריה
שפירא משה	רח' בית שערים 8 ירושלים	מורה
שילה	רח' הפלמ"ח ירושלים	מדען, עו"ד
שליכטר	אבן שמואל	בעל מפעל למוצרי קרטון
שיביק זושא	רח' הגובר 7	פקיד
תורג'מן אורי	גבעת בילו א' חדרה	מכנאי
תן עמי שמעון	רח' רפפורט 6 ירושלים	מסחר זעיר
אזורסקי אהרן	רח' חזקיהו המלך 28 קטמון ירושלים	פקיד

ה ש ם	ה כ ת ו ב ת	התעסוקה
אליטוב יצחק	רח' החומה השלישית 32/13 מורשה י-ם	פקיד
הס אברהם	רח' רביבא 8 בני-ברק	סוחר
גריבולד צבי	גבעת ב' רכסים ע"י כפר חסידים	מנהל מוסך
כח חיים	רח' חגאי 10 ירושלים	נהג
ראוסקי משה	רח' שמואל הנביא 86 ירושלים	מורה
שמידוב פנחס	צפריה דאר תוכלת	נהג
מגורי ישראל	שכ' בית ישראל ירושלים	סופר
קהלני עזריאל	רח' אור החיים 42 תל-אביב	פקיד
צדוק יוסף	קרית משה ירושלים	מורה
שטרית אליהו	שכ' ויצמן חדרה	מכונאי
סרי יונה	רח' המעפילים 83 גבעת אולגה ב' חדרה	סוחר
חי סעדיה	שכון ג' 232/2 בית שאן	מורה
אברהם קאופמן	רח' גלבוע 12 תל-אביב	פקיד
לוי ישעיהו	רח' גולדברג 3 תל-אביב	סוחר
קרזק שלמה	שד' רוטשילד 101 תל-אביב	פקיד
כהן חיים	רח' הרב גולד 5 פתח-תקוה	מתרגם
רצבי יוסף	ישיבת חדרה, חדרה	מורה
ימיני שלום	רח' נחל-אל חדרה	סוחר
ברליבר בולין	מזאה 71 תל-אביב	פקיד
סימון אברהם	רביבו גרשום 29 ירושלים	מנהל עבודה, בנין

נוסף לרשימה הנ"ל יש לנו קשרים עם כ- 10 משפחות מחו"ל אשר מוכנות לעבור לחברון כבר בסוף שנה זו.

התאחדות הסטודנטים בישראל
NATIONAL UNION OF ISRAEL STUDENTS

إتحاد الطلاب في إسرائيل

Office :
19 Reyness St.
Shikun Ben Zion
Kiryat Moshe
Jerusalem

Tel. 54124 .טל
Cables : NUIS, Jerusalem

משרד :
רח' ריינס 19
שכון בן ציון
קרית משה
ירושלים

העתק מכתב לראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר

לכבוד
שר הפנים
יצחק רפאל

JERUSALEM ..... ירושלים

כבוד ראש הממשלה,

ענין ההתנחלות בעיר חברון היא עובדה קימת אותה קבעו מיד לאחר מלחמת ששת הימים מספר אנשים שראו בכך אתגר לעמם, למדינתם ולהם עצמם.
פרשת סבלם ותלאותיהם ידועה לראש הממשלה.

יורשה לי בשם התאחדות הסטודנטים בישראל לבקש את כבוד ראש הממשלה לשים קץ למצב המשפיל בו נתונים מתנחלי חברון. בקשה זו מופנית אליך ערב הדיון בנושא שכנראה יעלה בפני הממשלה.

אין בכוונתי להכנס לויכוח איפה וכיצד יש להתנחל בשטחי ארץ ישראל המוחזקים בידינו מאז מלחמת ששת הימים. ברצוני להזכירך את ההלטת מועצת התאחדות הסטודנטים בישראל הקוראת לממשלת ישראל לפעול בהקדם להקמת "התנחלויות בשטחים המוחזקים", (סעיף המזרח התיכון, פיסקה 2). קביעה זו היא עקרונית ומהווה החלת זכותו של עם ישראל על ארץ ישראל.

החלטה זו מותירה לממשלה גמישות פוליטית מספקת לקבוע איך ומתי להתנחל. בענין ההתנחלות בעיר חברון יש לכל הדעות כבר משום עובדה מוגמרת וקיימת. הנסיונות להצר את רגלי המתנחלים או להמנע מהחלטה ברורה לגבי צורת ההתנחלות שם אינם מוסיפים כבוד לממשלה ולמתנחלים בפני התושבים הערביים בחברון. יותר מכך – הם אינם מוסיפים כבוד לכולנו בפני עצמנו ועקרונותינו, שהרי אם חסרי זכות אנו על חברון, יאמר במפורש ש"לא יהיו יהודים בחברון", ואם עומדת לנו זכות זו, ויהודים יושבים בחברון יוצאו מיד המתנחלים מבנין הממשל, ייבנו להם בתים, תצא הקריאה בארץ לבוא ולהתנחל בחברון, תוקם תעשיה ויתאפשר מסחר יהודי בעיר.

בכבוד רב,

משה עמירב
סגן יו"ר התאחדות הסטודנטים
בישראל

סניפים :
הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית
*
הסתדרות הסטודנטים אוניברסיטת תל-אביב
*
[redacted] הסטודנטים בטכניון
*
אגודת הסטודנטים אוניברסיטת "בר-אילן"
*
אגודת הסטודנטים אוניברסיטת חיפה
*
אגוד הסטודנטים של ביה"ס לאמנות ואומנות "בצלאל"
*
אגודת הסטודנטים אוניברסיטת הנגב
*
אגודת הסטודנטים במכון ויצמן למדע
*
אגוד תלמידי האקדמיה למוזיקה ע"ש רובין
*
אגודת הסטודנטים בשלוחת האוניברסיטה העברית בת[redacted]

מפעלים :
א.ס.א. — אגוד ספורט אקדמאי
*
"איסתא" — איגוד סטודנטים לתיור אקדמאי

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה .....

תכנית מרכז מסחרי – לבניה ברחבת ליד מערת המכפלה.

1. מסעדה כשרה ברמה מתאימה לתיירים.
2. חנות לתשמישי קדושה, חפצי חן ומזכרות.
3. גלריה לתמונות מיצירות הציר נחשון (מתנחל).

מבנים

מרכז זה יהיה בבנין אחד עם אגף לכל אחת מהחנויות הנ"ל.

מועסקים

1. במסעדה 5-6 עובדים.
2. בחנות למזכרות 1-2 עובד.
3. בגלריה 2 עובדים.

אלטרנטיבה

קיים מבנה בעל סדר גודל דומה לנדרש ברחבת מערת המכפלה, שנמצא בבעלות הממשל. במבנה זה נמצאת מסעדה בנהול ערבי מקומי וקימת אפשרות לרכוש את הזכות מאדם זה.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה כ"ח ניסן תשכ"ט.

לכבוד
ועדת השרים לענייני חברון.

א.נ.,

כהמשך לשיחה שקוימה ביום ב' כ"ו ניסן בבקורכם בחברון, שנושאיה היו: א) ישוב יהודי בחברון ב) מרכז מסחרי קטן ליד מערת המכפלה. הננו להגיש לכם פרוט מדויק על שני נקודות אלו.

הקריה כפי שציינו כבר פנו אלינו כ-100 משפ' מהארץ ומחו"ל, והביעו את רצונן להשתכן בחברון. כמו כן פנו אלינו אנשים המעוניינים להעביר את מפעליהם הקיימים, או להקים מפעלים חדשים בחברון. כמו כן עומדים אנו במגעים הדוקים עם החברה לפתוח יהודה והשומרון ואשר מנהליה הודיעו לנו במפורש כי הם מעוניינים להשקיע בחברון, וכן עומדים אנו במגע עם הכלכלן יגאל כהן והאינג'נר יוסף אורנאל, דוד קסטו וישראל וייט, אשר הביעו בפנינו את נכונותן לעזור בתיכנון הישוב היהודי בחברון.

מרכז מסחרי ליד מערת המכפלה. הננו מבקשים לאשר לנו:

א. פתיחת מטעדה יהודית כשרה.
ב. גלריה מציוריו של המתנחל ברוך נחשון.
ג. חנות להשמישי קדושה ומזכרות.

הננו תקוה כי נקודות אלו לפרטיהן יעמדו לנוכח עיניכם בכל דיון על הישוב היהודי בחברון.

מצורפים בזה:

א) רשימה של מפעלים אשר מנהליהם פנו אלינו בבקשה להקמתם בחברון. (נספח א').
ב) רשימה של חנויות ובתי עסק שישנם אנשים המוכנים להקימם בסביבות מערת המכפלה. (נספח ב').
ג) רשימה של האנשים שפנו אלינו והביעו רצונם להשתקע בחברון.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ג"ה.....

נספח א'

1. מפעל לתיקי קרטון.
2. מפעל לחלבה טחינה.
3. בית דפוס.
4. נגריה.
5. מלטשת יהלומים.
6. מחצבה לאבן שיש חברונית.
7. מלון ובית הבראה.
8. 100 ד' אדמה לנטיעת ענבי יין למטרת יקב.

הערה: רשימה זו אינה כוללת את הפניות המרובות לשטחי אדמה לחקלאות.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

נ"ה.....

נספח ב'

1.	חנות לנצנימי קדושה ומזכרות	ליד
2.	קיוסק ומסעדה	מערת
3.	גלריה (ציור)	המכפלה

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה.....

נספח ג'

רשימת האנשים הרוצים להצטרף.

השם	הכתובת	ההעסקות
אהרון יחזקאל	מושב עגור ד.נ. האלה83	
אביעוז	רח' תן 2/4 פתח-תקוה	חייט
אהרון מלכה	גבעת אולגה 14/4 חדרה	מכולת
אדרי מאיר	קרית גת צריפים חדשים 1106/1	מסגר מכני; חשמלאי
אבוגנים אברהם	שכון מזרחי ה' כפר סבא	
אברג'ל דוד	684/17 אילת	
אידסר צבי	ז'בוטינסקי72 בני-ברק	
אליקים סלע	כפר מימון	
אביעזר יצחק	רח' סוקרטס 3 יפו	
אורן צלילה רח' וי	רח' ויצמן 125 תל-אביב	
בלומנטל יהודה	קרית צאנז ירושלים	סוחר, בעל רכב
בן חברון יצחק	כרכור	נהג מונית
בוטבול יוסף	שד'או'מ 38 א' חיפה	דוור
ברנרד דב	(כפר מימון) שכון ה' בני-ברק	גנן נוי
בן חמו משה	קרית מנחם ב' א/110 ירושלים	טבח צבאי
בן אשר משה	החידה 7 ביה וגן ירושלים	
בר הוד חיים יוסף	ברזוול 7 חולון	צבעי
בן עטר חיים	רח' ז'בוטינסקי 61/16 בני-ברק	חופשות בנין
גלבפיש נח	רח' טבריה 18 בני-ברק	פקיד
גבידון מגדיש	מושב איתן	חקלאי פקיד
גבאי שלמה	מושב גפן 66 ד.נ. האלה	חקלאי
גיזפן יצחק	רח' אדניהו הכהן ירושלים	מורה
גולדלביץ שלמה		מדען, ארכיאולוג
גוטליב יהושע	מושב נחלים	חקלאי
דמארי יוסף	שירת שלום ע"י נס ציונה	קבלן בנין, צבעי
דאום יחזקאל	ישיבת מרכז הרב	מורה
דיין יעקב	רח' גד מכנס 7/3 פתח-תקוה	קבלן
דלוגלי שושנה	סמינר גבעת ושינגטון ד.נ. אבטח	מורה
הררי חיים רח' גורדון 32 נס ציונה		נפח
הינמן בן ציון	מושב נחלים	חקלאי
הניג חיים	אוניברסיטת בר אילן	מורה
ועקנין שמעון	שכון ד' 722/2 באר שבע	מורה
וולף טוביה		
זינגר פסח	קרית יובל בתי אבן 64/1 י-ם	נהג
זבולון יוסף	מושב איתן	חקלאי
זינגר אהרון	רח' גורדון 8 רעננה	פקיד
זיו צבי ושולמית	יקנעם	חקלאים מפחים לנוי
זמיר רחמים	רח' מנשה 3 באר שבע	
חסן שלום	רח' שבטי ישראל 54 גדרה	צבעי בנין, אנסטלציה
חלילי עזריה	חצור גליל עליון	מורה
טננבוים אלחנן	רח' בעל התניא מאה שערים י-ם	אנסטלציה
טיבו עובדיה יפת	מושב אחיעזר 37	סוחר

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ביה.....

השם	הכתובה	ההעסקה
טרנר ש.	בר אילן 25 תל ארזה ירושלים	סוחר
יקותיאל נדעון	קריית גת 16/ 1168	מורה
יפרח יצחק	מושב נועם 25	חקלאי
יונס גרשון	רח' פומפדיתא 20 תל-אביב	סוחר
כהן אליעזר	רח' אברהם הלמודי 1 ירושלים	מורה
כהן בן ציון	רח' גבורי ישראל 1175/9 אופקים	פקיד
לב יוסף	מושב זרעית ד.נ. גליל מערבי	מכונאי
לוי מרגלית	רח' נס לגויים 11 יפו	
מרגלית ישראל	רח' בית הלל 10 בני ברק	מסחר זעיר
משען יוסף	מוסב שפר מרום הגליל צפת	נהג חקלאי
משה לוי	זכרון משה 6 פתח תקוה	
מינץ יהודה	שכון חדש 69 נתניה	מג"ב עוטר
מלכה אברהם שושנה	מוסד גור אריה בני ברק	ניהול מוסד
נמיר נחום	רח'יפו ירושלים	סוחר
סופר מרדכי	בנק ישראל ירושלים	פקוח על בנקים
סופר אברהם	ירושלים	עובד דואר, מברקה
סופר עזרא	ק. ביאליק	פקיד
סופר יוסף	דרך בית לחם 189 ירושלים	
סובלמן אפרים	מושב נהליאל	
סבן ניסים	בית עוזיאל 25	פקיד
עציון משה	רח'גולומב 9חיפה	רופא שיניים
עטיה עזרא	רח' חוזה המדינה 35 פתח תקוה	מכונאי
עקיבא בר הלל	רוטשילד 68 פתח תקוה	סוחר
עטיה יוסף	בית עקמה 7 ע"י אשקלון	רס"ל משטרה
פרץ שמעון	שדה משה ע"י קריית גת	חקלאי
פלדמן	גבעת ושינגטון	שבח
פוזן רפי	רח' רש"י בני ברק	מורה
קלר אברהם	בתי אונגרים ירושלים	יהלומים, דואר
קהלני אברהם	רח' אורח חיים 42 יפו	סוחר
רבינא מאיר	רח' הרב קוק 3 בת ים	מורה
רוזקן ישעיהו	שכון משכנות 78 פרדס חנה	מסחר זעיר,פקידות
רודיטי ברכה	מושב בית הלוי ד.נ. לב השרון	אם בית
רוזנברג יהושע	רח' יהלום 10 פתח תקוה	מלטש יהלומים
רוטנברג אברהם	סימטת יבנה 3 בני ברק	מפקדה ע"י מחשב אלקטרוני
רמר אברהם	מרכז הרב ירושלים	מורה
רובין מנחם	רח' יונתן 24 שכון עממי בני ברק	סדר מכונות דפוס
רוגוזינסקי אהרון	מוסד אורנים בית הכרם	קבלן לכלכלה במוסדות
רידמן צבי	רח' בי ליק ירושלים	
ריכנטל מרדכי	בית עשני שכון עממי צפת	מנהל ייצור מפעל מכונות הפירה
שדמי אפרים	מושב יכיני ד.נ. הוף אשקלון	סוחר בעל מכולת
שהם אברהם	רח' הכוזרי 2 הרצליה	מורה
שמיר יעקב	דרך לוד 7 תל אביב	מסחר
שבתאי אליעזר	רח' עובדיה 18 ירושלים	נגריה
שפירא משה	רח' בית שערים 8 ירושלים	מורה
שילה	רח' הפלמ"ח ירושלים	מדען, עו"ד

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה .....

השם	הכתובת	התפקות
שליכטר	אבן שמואל	בעל מפעל למוצרי קרטון
שיניק זושא	רח' הנובר 7	
תורגמן אורי	גבעת בילו א' הדרה	טכנאי
תן עמי שמעון	רח' רפפורט 6 ירושלים	מסחר זעירא"א
אזורסקיאהרון	רח'חזקיהו המלך 28 קטמון ירושלים	
אליטור יצחק	רח' החומה השלישית 32/13 מורשה י-ם	
הס אברהם	רח' רבינא 8 בני ברק	מפעלי אריזה

נוסף לרשימה הנ"ל יש לנו קשרים עם כ-10 משפחות מחו"ל אשר מוכנות לעבור להברון כבר בסוף שנה זו.

בנימין קנדרה

בן מרכזי ידיעות מתנחלי-חברון

סודי

א. לאסר עקרונית הקמת שירותים ובתי עסק עבור המבקרים במערת המכפלה בחברון, אשר יכללו:

1) מסעדה ומזנון.

2) חנות לתשמישי קדושה ומזכרות.

3) גלריה למכירת תמונות.

זכות קדימה להפעלת השירותים הנ"ל נתונה למתנחלי חברון.

ב. להקים ועדה בינמשרדית אשר תקבע מיקום השירותים, כאמור בסעיף א', ותביא את מסקנותיה ליו"ר הועדה תוך שבוע ימים מאז קבלת המינוי.

הרכב הועדה: ר. אלוני, מינהל מקרקעי ישראל - יו"ר
נציג צה"ל - חבר
נציג משרד המשפטים - חבר
נציג משרד הפנים - חבר

ג. להקים ועדה בינמשרדית אשר תטפל בתכנון וביצוע התוכנית, כאמור בסעיפים א' ו- ב'.

הרכב הועדה: י. תמיר - יו"ר
נציג משרד האוצר - חבר
נציג משרד הפנים - חבר
נציג צה"ל, קצין מטה למסו"ת במפקדת יהודה ושומרון - חבר
מפקד נפת חברון - חבר
נציג רשות הגנים הלאומיים - חבר

3. <u>תקריות במערת המכפלה</u>

תת-אלוף ש. גזית מוסר פרטים על התקריות האחרונות במערת המכפלה.

מ ח ל י ט י ם כי סגן ראש הממשלה ושר הדתות יזמינו את הרב לוינגר ויעמידו אותו על חומרת המצב.

<u>ה י ש ב ה נ נ ע ל ת</u>

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

העתק

י"ד כסלו תשכ"ט

ב"ה

לכבוד
תת אלוף שלמה גזית
תת אלוף רפאל וורדי
עבור ממשלת ישראל.

פנינו בשעתו לועדת השרים לענייני חברון ובקשנו להפגש עם באי כח ועדה זו, אולם לצערנו ולתמהוננו לא קבלנו עד כה תשובה לפניה זו שנשלחה ב"ז חשון. כפי שציינו במכתב הנ"ל, נראה לנו שימה עת זו לזרוז והחליך להקמת קריית חברון.

הגיעו אלינו פניות רבות של משפחות המביעות את רצונן לבוא ולהשתקע בחברון מיד. פניות כאלה עדיין מוסיפות להגיע אלינו, ועד עתה קבלנו כ- 75 פניות כאלה.

נוכח גלויים אלו, של נכונות למעשים ומפעלים אשר ממשיכים את שרשרת המפעלים שעשה עמנו, בעז"ה, בארצנו בדור האחרון, לא יחית זה עץ הראוי להשחות ולאכזב תקוות וגלויים נוספים אלו של חלוציות, ע"י דחייתם של הפניות הללו לזמן בלתי מוגבל.

לכן הננו פונים עתה בבקשה לגשת לשלב הראשון של הקמת קריית יהודית חברון.

השקעה ראשונית להתחלת התקמה והאיכלוס של קריה יהודית בחברון צריכה לאשר תשתית לכ- 500 תושבים, פרוש הדבר -
הקמת מגורים ובניינים לתעשייה ושרותים בחיקף כדלקמן:

דירות מגורים	כ - 100 יחידות על	כ-20 דונם
שטח בנוי למגורים	כ- 5000 מ"ר	
מבנים לתעשייה ומלאכה	כ- 1000 מ"ר על	כ-5 דונם
מבנים לשרותי תיירות	כ- 500 מ"ר על	כ-10 דונם.
ס"ה שטח בנוי להתחלה	6500 מ"ר	
ס"ה קרקע התחלתית		35 דונם.

אומדן ההשקעה הראשונית 1,500,000 ל' (לא כולל גישות והשקעה באספקת מים וחשמל).

אשר למיקום תכנית זו, האפשרויות הנראות הם:

א) בשטח הנזכרי בסביבת בנין הממשל הצבאי,
ב) בשטח אחר, שעליו יוחלט במקום המתאים ליסודה של עיר ע עברית בחברון.

אנו מבקשים בזה את אישורה של הממשלה להקמת שלב א' של קריית חברון. לאחר האישור תוגש התכנית המפורטת אשר עובדה ע"י החברה לפתוח יהודה והשומרון באמצעות האינג' י. דוריאל והכלכלן יגאל כהן.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה ... י"ד כסלו תשכ"ט.

מצורפים בזה:

1) רשימה של מפעלים אשר מנהליהם פנו אלינו בבקשה להקמתם בחברון. (נספח א')
2) רשימה של חנויות - בתי עסק שישנם אנשים המוכנים להקימן בסמיכות מערת המכפלה (נספח ב')
3) רשימה של האנשים שפנו אלינו והביעו רצונן להשתקע בחברון (נספח ג')
4) פניה של מרכז הקואופרציה מדור הנוער והנחל של ההסתדרות הפועל המזרחי בא"י להעברת גרעין נח"ל לחברון, למגורים והעפוקה בעבודה מקצועית. (נספח ד') בנידון זה פנינו כבר לאגף הנח"ל.

תוכנית זו היתה שלב ראשון והתחלתי בלבד. בשלבים נוספים שהולכים ומתגבשים. בהכנונה של "החברה לפתוח יהודה והשומרון" מתגבשת תצעה: בשלב שני: הרחבת הקריה לשטח של 375 דונם, שטח זה יהיה מיועד לאוכלוסיה של 3500 ובתכנית אב: הרחבת הקריה לשטח של 3000 דונם, שטח זה יהיה מיועד לאוכלוסיה של 50,000 נפש.

נכונותם של אנשי כלכלה חשובים כ - ד"ר ראובן חכם, מר שמואל ואנג, מר עובד בן עמי, מר יהושע בן ציון, מר הלל דן, - שהנם מראשי "החברה לפתוח יהודה והשומרון"- להשקיע כספים בבניית קריה יהודית בחברון מעודדת אותנו ובודאי גם רבים אחרים מכל קצות הארץ. והננו מצפים שהממשלה תמה אזנה למטירות זו.

הננו מבקשים איפוא לאשר את שלב א' שבתכנית - הקמת מבנים ומפעלים לאוכלוסיה של 500 נפש (100 משפחות).

בצפיה לגאולת העם והארץ

מזכירות מתנחלי חברון.

העתקים: ראש הממשלה
סגן ראש הממשלה
שר הבטחון
שר המבים
שר המעד
שר הדתות
משר בגין
החברה לפתוח יהודה והשומרון
ועדת המעד"ל לפיתוח חברון.

נספח א'

1) מפעל לתיקי קרטון

2) מפעל לחלבה טחינה

3) בית דפוס

4) נגריה

5) מלטשות יהלומים.

6) 100 ד' אדמה לנטיעת ענבי יין למטרת יקב

הערה: רשימה זו אינה כוללת את התעניות המרוכזות לשטחי אדמה להקלאות.

נספח ב'

1) חנות לתשמישי קדושה ומזכרות

2) קיוסק ומסעדה

3) גלריה (ציור)

ליד מערת המכפלה.

נספח ג'

רשימת האנשים הרוצים להצטרף.

השם	הכתובת	התעסקות
אהרן יחזקאל		
אהרן יחזקאל	מושב עגור ד.נ. תאלה 83	
אבינוז	רח' חן 2/4 שתח תקוה	חייט
אהרון מלכה	גבעת אולגה 14/4 חדרה	מכולת
אדרי מאיר	קרית גת צריפים חדשים 1106/1	מסגר; מכונאי; חשמלאי
אבוגנים אברהם	שכון מזרחי ה' כפר סבא	
אברגל דוד	684/17 אילת	
איזסר צבי	ז'בוטינסקי 72 בני ברק	
אליקים בלע	כפר מימון	
אביעזר יצחק	רח' סוקרסט 3 יפו	
אורן צלילה	רחוב ויצמן 125 תל-אביב.	
בלומנטל יהודה	סטונאי קרית צאנז ירושלים	בעל רכב
בן חברון יצחק	כרכור	נהג מכונית
בושבול יוסף	שד' או'ס 38 א' חיפה	דוור
ברנדר דב	כפר מימון שכון ח' ביני ברק	גנן נוי
בן חמו משה	קרית מנחם ב' א/110 ירושלים	טבח, צבעי
בן אש ר	החידה 7 בית וגן ירשלים	
בך הוד חיים יוסף	ברזוול 7 חולון	צבעי
גלבפיש נח	רחוב שבריה 18 בני-ברק	מקיד
אביזון מגדיש	מושב איתן	חקלאי, מקיד
גבאי שלמה	מושב גשן 66 ד.נ. תאלה	חקלאי
גיזמן יצחק	רחוב אדניהו הכהן ירושלים	מורה
גולדלביץ שלמה		מדען, ארכיאולוג, מחלקת השתיקות .
גושליב יהושע	מושבנחליש	
דמארי יוסף	טירת שלם ע"י נס ציונה	צבעי, קבלן בנין
דאוס יחזקאל	מרכז הרב	מורה
דיין יעקב	רחוב מכנס 7/3 פ-ת	קבלן
דלוגלי שושנה	סמינר גבעת וושינגטון ד.נ. אבטח	מורה
הרדי חייט	רח' גורדון 32 נס ציונה	נפח אשתו אחות מוסמכת
הינמן בן ציון	נחליש	חקלאי
הניג חיים	אויברסיטת בר-אילן	מורה
וועקנין שמעון	שכון ד' 722/2 באר שבע	מורה
וולף טוביה		
זינגר משה	קרית יובל בתי אבן 64/1 י-ם	נהג
זבולון יוסף	מושב איתן	חקלאי
זינגר אהרן	רחוב גורדון 8 רעננה	מקיד
זיו צבי ושולמית	יקנעם	חקלאי מושחה לנוי
חזן שלום	רחוב שבטי ישראל 34 גד ה	צבעי, בנאי אנסטלציה
חלילי עזריה	חצור גליל עליון בי חדש	מורה
שנבוים אלחנן	ע"י ביהכנ"ס חבד רח' בעל התניא	מאה שערים ירושלים
טיבו עובדיה יפת	בית 37 מושב אחיעזר	סוחר
טרשנס .	בר אילן 26 תל-ארזה ירושלים	סוחר
יקותיאל גדעון	קרית גת 1168/16	מורה
יפרח יצחק	מושב נועם 25	חקלאי
יונס גרשון	רחוב פומפדיתא 26 ת-א	סוחר
כהן אליעזר	רחוב אברהם תלמודי 1 י-ם	מורה
כהן בן ציון	רחוב גבורי ישראל 9/ 1175 אופקים	מקיד

השם	הכתובת	התעסקות
לב יוסף	מושב זרעית	ד.נ. גליל מערבי, מכונאי
לוי ישעיהו	יפו רח' נס לגויים 11	
מרגלית ישראל	רח' בית הלל 10 בני ברק	מסחר זעיר
משען יוסף	מושב שפר מרום הגליל צפת	נהג, חקלאי
משה לוי	זכרון משה 6 פתח תקוה	
מינץ יהודה	שכון חדש 69 כרכור	מג"ב שופר
סופר מרדכי	בנק ישראל ירושלים	פקוח על בנקים, פקדות, הנה"ח
סופר אברהם	ירושלים	אחראי על העבורה, עובד דואר
סופר עזרא	ק. ביאליק	פקיד
סופר יוסף	דרך בית לבם 189 ירושלים	
סובלמן אמריס	מושב נחליס	
סבן ניסים	בית עוזיאל 35	פקיד
עציון משה	רחוב גולומב 9 חיפה	רופא שניים
עטיה עזרא	רח' חוזה המדינה 33 פ-ת	מכונאי
עקיבא בר הלל	רוטשילד 68 פ-ת	סוחר
עטיה יוסף	בית שקמה 7 ע"י אשקלון	רסל-משטרה
פרס שמעון	שדה משה ע"י קריה גת	חקלאי
פלדמן	גבעת וושינגטון	טבח
פוזן ישי	רח' רש"י בני ברק	מורה
קלר אברהם	בתי אונגרים ירושלים	יהלומים, דואר.
קהלני עוריאל	יעו רח' אורח חיים42	סוחר
רבינא מאיר	רח' קוק 3 בת-ים	מורה
רוזקן ישעיהו	שכון משכנות 78 פרדס חנה	מסחר זעיר, פקידות, הדרכה
רוזיטי נורמה	מושב בית הלוי ד.נ. לב השרון	אם בית
~~שכון משכנות 78 פרדס חנה~~ רוזנברג יהושע	רח' יהלום 10 פ-ת	מלטש יהלומים
רושנברג אברהם	סימטת יבנה 3 ב"ב	מפקדח ע"י מחשב אלוקטרוני
רמר אברהם	'מרכז הרב' ירושלים	מורה
רובין מנחם	רח' יונתן 24 שכון עממי ב-ב	סדר מכונת דפוס
רוגוזינסקי אהרן	מומד אורנים בית הכרם	קבלן לבלכלה במוסדות
ריכנטל מרכבי	בית עשני שכון עממי אפה	מנהל ייצור מטעל מכונות תפירה
שדדי אפריס	מושב יכיני ד.נ. חוף אשקלון	רשיון נהיגה, סוחר בעל מכולת
שהם אברהם	רח' מכוזרי 2 הרצליה	עורה
שמיר יעקב	דרך לוד 7 ת-א	מסחר
שבתאי אליעזר	רחוב עובדיה 18 ירושלים	נגריה
שפירא משה	רחוב בית שערים 8 י-ם	מורה
שילה	רח' המלט"ם י-ם	מדען, עו"ד מומחה ~~לשטטיליטים~~ למשטטים
שליכטר	אבן שמואל	בעל מפעל למוצרי קרטון
שינין יוסא	רח' הנוגר 7	
תורגמן אורי	גבעת בילו א' חדרה	טכנאי
תן עמי שמעון	ר' רמפורט 6 ירושלים	מסחר זעיר.

נספח ד'

העתק המכתב מהפועמ"ז בענין העברת גרעין נח"ל.

העתק

ז' כסלו תשכ"ט
28.11.68

לכבוד
הרב מ. לוינגר
מזכירות מתנחלי חברון
ת. ד. 25
ח ב ר ו ן .

רב נכבד!

הנדון: קליטת גרעין נח"ל תעשייתי דתי בחברון "גנת" ה'"

הרינו פונים אליכם בזאת בהצעה לבא במגע עם מוסדות משרד - הבטחון על מנת למצא דרך מתאימה להעביר את גרעין "גנ"ת ה' " הנמצא כרגע בהכשרה ב"טירת-צבי", להתנחלות בחברון.

בקשתנו : - לקבוע פגישה לדיון עם המוסדות המוסמכים לדיון על - כך.

למותר - לציין שלשם הבטחת קליטה טובה לגרעין נח"ל תעשייתי זה יש צורך להבטיח מראש:-

א. מקומות מגורים,

ב. תעסוקה בעבודה מקצועית.

במידה והדבר יובא לדיון מעשי נביא הצעות לבצוע הקליטה.

בב"ח לתו"ע

שלום שפירא.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון תבת דאר 25

ג"ה כ' אדר א' תש"ל

לכבוד

ראש ועדת השרים
לענייני התישבות חדשה
סגן ראש הממשלה
מר יגאל אלון

כבוד השר ,

בפסח הקרוב ימלאו שנתיים להתישבות היהודית בחברון.
תקופה זו נוצלה מצדנו בהכנת משפחות רבות להתנחלות,בהכנת הבסיס הכלכלי של הקריה,ביצירת קשר נפשי עמוק בין שכבות נרחבות של עם ישראל היושב בארץ ובתפוצות לבין עיר האבות חברון.
לאחר כל זאת אנו חיים בתנאים שאין בהם כבוד לעם ישראל.בצפיפות,כאשר כמה משפחות חיות בחדרים בודדים ללא שירותים ומים.עד עתה הבלגנו מתוך תקוה שהבעיה תמצא את פתרונה בהקדם.
אך חייבים אנו לומר שנדהמנו לשמוע שעכובים תקציביים עשויים לפגוע בשלב הראשון של בניית הקריה אשר אושר ע"י הממשלה.נדהמנו לשמוע שמתנגדי ההתישבות היהודית בחברון משתמשים במסווה של חוסר תקציבים כדי לעכב הגשמת מטרה לאומית ובטחונית עליונה שרוב בית ישראל מצפה לה בכליון עינים.
עמדנו בלחץ רב של גורמים ידידותיים אשר דרשו שנערוך שביתת נשק והפגנות המוניות לפני בניני הקריה,לאחר דיונים סוערים הוחלט שלא נוכל,אנחנו להביא את ממשלתנו למבוכה ואולי להחלשת מעמדה.
אך כמה זמן נוכל לעמוד בלחץ זה ובלחץ המשפחות הדורשות להתנחל ?
כשמצבו הבטחוני של הר חברון הולך ומחמיר,כשתנועת התיירים הולכת ופוחתת כשאחיזתנו באזור הולכת ונחלשת .
נודה מאד לכב' השר אם יואיל לקבל אותנו לראיון בזמן הקרוב ביותר.בראיון זה אנו נמסור על הכנות מספר שהכינונו לקראת הקריה.

בכבוד רב והוקרה

מתנחלי חברון

נ.ב.
אנו מצרפים למכתב זה מסמך המעיד שאמנם נאספו כספים למען קרית חברון.

העתק; נשיא המדינה .
ראש הממשלה .
שר הבטחון.

חמ/בר,

[illegible]

[illegible]

[illegible]

cm/cr,

לכ'
סגן ראש ממשלה
ה.ש' יגאל אלון

לשכת סגן ראש הממשלה
ומשרד לקליטת העליה
15. X. 1969
תיק
תהל

התנועה להחזרת זכויות היהודים במערת המכפלה

ת.ד. 65
חברון

ההפרעות שנגרמות ליהודים ע"י הערבים במערת המכפלה

כידוע אין מקום בארץ שבו היהודים מופלים לרעה לעומת הערבים כמו במערת המכפלה מקום קבורת אבותינו ואמותינו.

חוץ מהאפליה, הערבים גורמים הרבה בזיונות ליהודים במקום קדוש זה.

א. ביום ששי שהכניסה למערה אסורה ליהודים וגם לחיילינו אסור להכנס אבל היו כמה פעמים שיהודים הצליחו להכנס ביום ו' לכמה דקות וראו שהערבים זרקו את הפרוכת של ארון הקודש מעל הארון. והוציאו מהמערה את השולחן לקריאת התורה.

ב. אסור להכניס כסאות למערה (כמו בכותל בזמן הבריטים) יש במערה כסא קטן בשביל לשבת לאחר הגבהת התורה. בשבת אחת מצאנו שהכסא הזה נעלם וגילינו שהערבים שמו את הכסא בשביל הגבהת התורה בבית שימוש.

ג. אסור ליהודים להמצא בחלק גדול של המערה (בזמנים שבהם היא פתוחה ליהודים) אבל הערבים יכולים להמצא בכל שטח המערה אפילו בשעות שהיהודים מתפללים שם. הרבה פעמים המנהל הערבי (אין מנהל יהודי) מביא אורחים ערבים דוקא למקום ובזמן שהיהודים מתפללים כדי להפריע לתפילה.

ד. לפעמים הערבים מפריעים לתפילות היהודים ואפילו מקללים אותנו.

ה. כידוע הערבים עורכים לויות אפילו של אנשי אל-פתח בזמן שהיהודים מתפללים. ועוברים עם המת לפני ארון-הקודש. וקרה שהערבים רצו לערוך הלויה דוקא במקום ובזמן שאנחנו מתפללים.

הכנסת חוקקה חוקים להעניש את אלה שמחללים מקומות קדושים אבל הממשלה לא עושה שום דבר נגד הערבים שמפריעים ליהודים במערת המכפלה.

ממי הממשלה מפחדת ? ?

בברכה,

ד"ר ח"ם סיימון

דר' חיים סיימונס
יו"ר התנועה

ירושלים, ז' בחשון תש"ל
19 באוקטובר 1969

מס. ג - ח

לכבוד
מר ג. לוי
רשות הגבים
ה ק ר י ה
תל - אביב

א.נ.,

סגן ראש הממשלה מאשר קבלת מסקנות הועדה בעניין המרכז המסחרי בחברון, ובקשני להודות לך על עבודתך המסורה בנושא זה.

בכבוד רב

אורי שהרן
יועץ לסגן ראש הממשלה לתפקידים מיוחדים

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר לקליטת העליה

אל:

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר לקליטת העליה

ירושלים, כ' בתשרי תש"ל
2 באוקטובר 1969

אל: אורי טהון

רצ"ב העתק הדו"ח של ועדת תמיר בענין

המרכז המסחרי הזעיר בחברון.

בברכת מועדים לשמחה,

דבירה זיגל
מזכירת השר

החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי
בעיר העתיקה בירושלים - בע"מ
==========

ירושלים, יב' באלול תשכ"ט
26 באוגוסט 1969

מס. 128/60

לכבוד
השר יגאל אלון
סגן ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם

א.נ.,

הנדון: חברון - מערת המכפלה

ועדת המשנה התכנסה ביום 26.8.69 בהשתתפות:

+ סא"ל ע. בן-דור	)	ממשל צבאי
- רס"ן ג. ג'וריני	)	
+ אדריכל סגל	)	רשות הגנים
- מר ג. לוי	)	
+ צ. גלוזמן	-	משרד השכון
אורי שהון	-	משרד סגן רוה"מ
+ י. תמיר	-	יו"ר

לאחר מסירת דו"ח מ-סא"ל ע. בן-דור הגיעה הועדה למסקנות כדלקמן:

א. מסעדה וחנות למזכרות ותשמישי קדושה.

המבנה הנוכחי פנוי ומתאים ליעד הנ"ל. אי לזאת יש להטיל על מינהל מקרקעי ישראל בתיאום עם מושל חברון להוציא בהקדם מכרז לנ"ל תוך הבטחת רמת השירות והצורה החיצונית.

ב. גלריה.

מושל חברון ממליץ על מסירת הגלריה לאחד ממתנחלי חברון שהוא צייר במקצועו. הועדה מצטרפת להמלצה זו ומציעה כי מינהל מקרקעי ישראל ייקבע במשא ומתן תנאי המסירה תוך הבטחה שהחוכר ישמור על האופי המיוחד והצורה הארכיטקטונית של המבנה.

ג. הועדה ממליצה כי ישללו על גוף מתאים, כגון רשות הגנים להכין תכנית מתאר ארכיטקטונית לכל סביבת מערת המכפלה, בעיקר לחלק הקדמי. תכנית זו תעצב את שטחי הגן ושטח החניה והקשר בינהם וכן את הכבר כולה. תכנית זו תאפשר תאום ופיתוח הכבר כולה תוך שמירה על אופיה המיוחד.

בכבוד רב,

י. תמיר
יו"ר

העתק: לחברי הועדה.

ירושלים, ז' בחשון תש"ל
19 באוקטובר 1969

מס. ג - ח

לכבוד
מר מאיר אדעי
קרית - גת

א.ג.,

הועבר אלי מכתבך בעניין ההתבחלות בחברון.

כל עוד לא הוסדרו העניינים הכלליים של ההתישבות בחברון, לא נוכל, לצערי, לאשר הקמת משק עזר בחברון.

במידה ותהיה מעוניין להתישב בגוש עציון (אשר היבו באזור חברון), נבקשך להודיענו על מנת שנעמידך בקשר עם הנוגעים בדבר.

בכבוד רב

אורי טהרן
יועץ לסגן ראש הממשלה לתפקידים מיוחדים

העתק סמוי - תא"ל ש. גזית, ראש הפעולה בשטחים

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, ט' תשרי תשכ"ט
21 ספטמבר 69
מס'
גמ/2524

מר אורי טהון
לשכת סגן ראש הממשלה

הנדון: פגישת מר אדרי מאיר –
התפלות בחברון

לאורי שלום רב,

1. מצ"ב העתק מכתבו של מר מאיר אדרי מקרית גת למפקד נפת חברון.

2. אין באפשרותנו – כמובן – להעניק לבקשתו, ואיני רואה דרך אלא להעביר את פנייתו לועדת השרים.

3. אם יש בכוונות ללכת לקראתו – יתכן וניתן למצוא דרך להציע לו הקמת משק חלקאי בגוש עציון, וללא קשר להחלטות העקרוניות הגדולות. אולם גם על כך איננו מוסמכים להחליט.

ב ב ר כ ה,

שלמה גזית – תת אלוף

לכבוד מושל חברון

הנדון: <u>בקשת מגורים עם משק עזר</u>

בראשית מכתבי אני מודה לך מאוד באם תוכל לעזור לי להחלץ ממצבי הנוקשה. לאחר שפניתי לכל משרדי הממשלה ובמיוחד לראש הממשלה על מנת למצוא מקום מגורים עם משק קטן(משק עזר) בקרבת חברון או מחוץ לעיר. ההתנחלות בחברון הקיימת היום אינה התנחלות רצויה. ועל כן אני מדגיש שאני בוחר רק באזור חברון(עם משק עזר).

אני מוכן לצרף סכום כסף קטן לערבי או לאחר שמוכן למכור זכות מקומו.

אני רגיל לחיים ערביים כיון שחייתי אתם במשך 15 שנה ב"צפון אפריקה", ואני לא רואה שתהיינה איזה קשיים בקליטתי. יתכן וכעת אין פתרון לזה אבל אני מוכן להתגורר בממשל עד למציאת מקום (אני כבר מופיע ברשימת המתנחלים לפני שנתיים ואני לא יודע למה לא קראו לי. איננני מבין למה ומדוע אתם לא נותנים עדיפות לעולה חדש ששרת כבר 3 שנים בצה"ל ולחם באותו אזור, על עדיפות תלמידי ישיבה.

החלטתי הסופית היא להתגורר רק בחברון. אני מוכן לשאת בתוצאות - אני רק 4 שנים בארץ ועדיין מחגעגע לפתרון בעייתי. אבקש להעביר תוכן מכתבי לראש עריית חברון, אני מוכן להפגש אתו במדה ויזדמן לי, אולי אקבל עזרה ממנו.

נא לשקול את נעניינים היטב ולעשות מאמצים לפתרון הבעיה.

בברכה ובתודה מראש

(-)

אדרי מאיר

קרית גת.

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

25 אב תשכ"ט

ב"ה כ"ד תשרי תש"ל

לשכת סגן ראש הממשלה
ומשרד לקליטת העליה
8 X 1969
תיק מס'
נתקבל

לכ'
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
הקריה
ירושלים

כבוד ראש הממשלה,

ביום י"ד אלול שלחנו אליך, כב' ראש הממשלה, את בקשתנו לא להשהות יותר את הטיפול בבנין חברון העומד על סדר יומה של הממשלה זה זמן רב.

כתבנו במכתבנו אליך את חששותינו להגברת הטרור אם לא תתחיל התנחלות יהודית ענפה אשר תממש את אחיזתנו במקום. לצערנו טרם שמו לב לפניתינו והמצב הבטחוני הולך ומחמיר. נסיון ההתנקשות במושל הצבאי ובקבוצה של המתנחלים מבלה את חומרת המצב.

הננו פונים אליך, כב' ראש הממשלה, בבקשה שלא נראה ח"ו שפיכות דמים נוספת על אותה שפיכת דמים מימי תרפ"ט. זאת לדעתנו יושג אך ורק ע"י החישבות יהודית בעיר ועל הגבעות שמעליה.

בברכת העם והארץ,

מתנחלי חברון

העתק: סגן ראש הממשלה
מזכיר הממשלה

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים סודי

מז תשרי תש"ל
28 ספט. 1969

גמ-2599

מפקד אזור יהודה ושומרון (3)
מר אלוני - מיבהל מקרקעי ישראל
מר שלמה הלל - משרד החוץ
מר אורי טהון - לשכת סגן ר' הממשלה
פרקליט צבאי ראשי

לשכת שר הבטחון
אלוף פיקוד מרכז

הנידון: הפעלת מרכז חנויות יהודי בחברון

1. דיון בנידון נתקיים במשרדו של תא"ל שלמה גזית ביום 26 בספטמבר 69. בדיון השתתפו : -

- מפקד אזור יהודה ושומרון
- מפקד גפת חברון
- עוזר ר' אג"מ/מצ"ב
- פרקליט צבאי ראשי
- מר אורי טהון - לשכת סגן ראש הממשלה
- מר ראובן אלוני - מיבהל מקרקעי ישראל
- מר שלמה הלל - משרד החוץ
- מר צירון - אפוטרופוס לנכסי נפקדים
- תא"ל שלמה גזית

2. מטרת הדיון - לסכם העקרונות והשיטה של הפעלת מרכז חנויות יהודי, ליד מערת המכפלה בחברון.

3. מר ראובן אלוני מסר כי : -

א. שלוש חנויות פנויות. כולן רכוש ממשלתי ירדני בעבר.

ב. הכוונה לפתוח מסעדה, חנות מזכרות וגלריה לתמונות.

ג. נתקבלו בקשות מטעם מספר מתבחלים לחכור את החנויות הללו. הפונים - על דעת ובהסכמת מזכירות המתבחלים בחברון.

ד. המיבהל ביקש מן השמאי הממשלתי לקבוע את גובה דמי השכירות לכל אחת מן החנויות, וקיבל המלצותיו.

4. סיכום הדיון : -

א. נוכח כי קמ"ט אפוטרופוס במפקדת האזור יחתום עם המתבחלים על חוזה שכירות לחנויות, לתקופה של שנה אחת בלבד, וללא זכות העברה.

ב. מבחינתנו - אין מניעה לגשת לעניין מייד ולפתוח החנויות מוקדם ככל האפשר. מר שלמה הלל יבדוק אם יש התנגדות למשרד

2./..

ש מ ו ר

החוץ לפתיחת החבוירות בעתוי קרוב. אם לא תתקבל
הסתייגות מצדו עד יום ג' הקרוב (30 ספט. 69) - יהיה
הסיכום סופי.

ג. בעת פתיחת החבוירות בקפיד על :-

1) לא יהיה כל טקס המוגי בפתיחת החבוירות.

2) פתיחה של החבוירות בעתויים בפרדים ולא כמרכז אחד.

ד. בחוזה השכירות של המסעדה יקבע איסור לבצלה לארועים/
טקסים/חגיגות וכיו"ב ללא תאום וקבלת אישור מפקד הבפה.

ה. במידת הצורך, יותר לבעלי העסקים לשכור עובדים יהודיים
שלא מקרב המתבחלים. עם זאת, נודיע להם מראש כי אין היתר
זה מקבה זכות אוטומטית לעובד להצטרף לשיכון המתבחלים בקרית
המימשל.

ו. מפקד בפת חברון יבקש מידורי בטחון באותים לאבטחת אזור
החבוירות.

שלמה גזית - תת אלוף

15. IX. 1969

ירושלים, כ"ז באלול תשכ"ט
10 בספטמבר 1969

לכבוד
הרב מ. לוינגר
מתנחלי חברון
חברון

הרב לוינגר הנכבד,

הנני מתכבד לאשר בתודה קבלת מכתבך מיום י"ד באלול תשכ"ט (28.8.69) וכן מברקכם מיום 4 בספטמבר בו בקשתם פגישה דחופה לדיון בעניינכם.

נתבקשתי להודיעכם כי עניינכם נמצא בטפולו של סגן ראש הממשלה, השר יגאל אלון וכפי שנמסר לנו הוא עומד לקבל משלחת של המתנחלים לאחר שובו מחופשתו.

בברכת שנה טובה ומאושרת,

שמואל שילה
סגן מנהל לשכת ראש הממשלה

העתק: לשכת סגן ראש הממשלה
(סמוי: בצרוף העתק מהמכתב והמברק הנזכרים לעיל)

יר יר 21 1010006
ירושלים 14 4 0730

1037 4 IX 69

הגב מאיר ראש הממשלה הקריה ירושלים

הננו מבקשים פגישה דחופה לדיון בעניינו
מתנחלי חברון

סף

61166

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

י"ח באלול תשכ"ם
ביה"ד 28.8.1969

לכבוד
הגב' גולדה מאיר
ראש הממשלה
הקריה,
ירושלים.

שלום רב,

לצערנו - כבר עברה שנה מאז הוקמה הוועדה הממשלתית לבנין חברון ועדין לא חלה שום תזוזה ממשלתית לקידום בנין עיר האבות. מפי השר אלון, ראש הועדה למען חברון, באמר לנו כבר במשך מספר חודשים שנדחה לו "שבישיבה הבאה" ידונו בעניין.

נדמה לנו שחובתנו הלאומית להזכיר שבתוספת תזוזה זו יש פגיעה לאומית חמורה ומתוספת עכשיו גם בעיה בטחונית חמורה.

הצד הלאומי:

[illegible] - משפחות מהארץ - ועוד משפחות רבות מחו"ל - פנו אליבו בבקשה לעזור להברון. כמובן חלק מאותן המשפחות מבטורבה בגוש העת, אך הבבו [illegible] לכשתתחיל הבניה תתווספנה עוד רבות. המשפחות וכתובתן פורסמו [illegible] היומית ביום י"ח תמוז וביום כ' תמוז ש.ז.

משפחות רבות מבין אותן משפחות - ועוד משפחות רבות שאין להן בכוונות לעלות בגופם אלא רק בממונם - הביעו את נכונותן להשקיע עשרות ומאות אלפי ל"י בהקמת מפעלים זעירים וגדולים רווחיים.

לכן - לדעתנו - זו הובה לאומית שקודמת לחובות לאומיות רבות אחרות - לאפשר לאותם עולים לעלות.

הצד הבטחוני:

[illegible] ידוע לך - התסיסה הערבית בתר חברון הולכת וגוברת. יחס זה מורגש גם [illegible] הצבא, קבוצת המתנחלים והארחים בעיר. כמעט ואין יום ללא התנקשות או באזרחים.

אין כל ספק שישוב הגבעות השוממות מעל העיר היה מרתיע את כל האוירה הממתרחית המשמשת רקע לאורות שנאה המאפשרת הכנסת אורחים ביד רחבה לכל חבלן [illegible] לכל מסיע לפעולת חבלה.

אין לנו כל ספק שבסופו של דבר חברון תבנה, אך הבבו מחוייבים (על אף כל אי הנעימות שבדבר) לשאול את השאלה המחרידה: האם כדי לקדם את חברון הבבו זקוקים לעוד רמונים רבים של התושבים הערביים. ומחובתנו להוסיף ולשאול גם את השאלה המזעזעת האם זקוקים אנו ח"ו לחרון שיצליח במגמתו לגרום להרג המוני.

הבבו פונים אליך כב' ראש הממשלה בכל לשון של בקשה אל בא ישהו יותר את תכנית בנין העיר העומדת על סדר יומה של הממשלה כבר חודשים רבים.

בברכה לאומית ואחראית באמבה,

מ. לויבגר
ב/אסיפת החברים של מתנחלי חברון

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה כ"ז אלול תשכ"ט

לכבוד
מר ראובן אלוני
יושב ראש מנהל מקרקעי ישראל
תל אביב

הצעה לנהול מסעדה וחנות למזכרות
ברחבת מערת המכפלה

1) המסעדה וחנות המזכרות תנוהל על ידי קבוצה של 3 אנשים ממתנחלי חברון שהתאגדה לשם כך ואף השיגה מימון כדי לשפץ ולרכוש את הציוד המתאים לנהול מסעדה ברמה גבוהה.

2) לפי נתונים ראשונים שנבדקו על ידי הקבוצה, צריך להעסיק במסעדה כ 5 עובדים לפי החלוקה הבאה.
   א. טבח מעולה - (מר פלדמן)
   ב. עוזר לטבח
   ג. עובד הגשה
   ד. עובד הגשה
   ה. אחראי וקבלת קהל
העובדים הנ"ל ממתנחלי חברון.

3) חנות מזכרות - 2 עובדים.

4) חברי הקבוצה הם: א) יצחק גנירם
   ב) בנימין קצובר
   ג) בן-ציון הנמן
החברים הנ"ל הסכימו ביניהם למנות נציג למסעדה ונציג לחנות המזכרות שיהיו אחראים כלפי המוסדות הנוגעים בדבר בכל העניינים הקשורים בהפעלת המסעדה והחנות.

5) <u>מימון</u>
הסכום הנמצא כרגע ברשותנו הוא 60 אלף לירות עם אפשרות להגדיל את הסכום בהתאם לפיתוח המקום.

6) חברי הקבוצה מתחייבים לנהל את המרכז המסחרי בצורה הוגנת וברמה מתאימה, תוך שיפורים ובהתאם להנחיות גורמים מקצועיים בנושא.

7) נציג אחראי על המסעדה נקבע - מר בן-ציון הנמן.
   נציג אחראי על חנות המזכרות - מר יצחק גנירם.

בברכת העם והארץ,

העתק: יהודה תמיר
אורי שהון

יצחק גנירם
בנימין קצובר
בן-ציון הנמן

בה/חא

15. IX. 1969

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה כ"ה אלול תשכ"ט
8.9.1969

לשכת סגן ראש הממשלה
ומשרד לקליטת העליה
10. IX. 1969
תיק נוסף
תכבל

לכבוד
ידידנו השר יגאל אלון
סגן ראש הממשלה
ירושלים.

כבוד השר,

הנבו רואים בחומרה רבה את עניין הסחבת הממושכת של החלטת בניין הקריה.

הבטחת לנו לפני כ-5 חודשים "שתוך 4-3 שבועות" יובא העניין לממשלה ושהנך סבור שהעניין יתקבל בממשלה. גם הייבו בטוחים לאור הבטחות אלה - שעוד במשך הקיץ יבנו את הבניבים הזמניים ולא בצטרך לשבת בחיק הממשלה הצבאי - לאורך ימים.

גם מצערת אותנו מאד הסחבת של בצוע החלטת החבוירת אשר כבר אושרה. בדמה לנו שעניין זה חשוב ביותר מבחיבה מדיבית ובטחוניית ואם במשך החגים תהייבה בידיבו החבוירת - יהיה בכך כבוד גדול לישראל. במיוחד אם "ביום השבה" לזריקת הרמון במערת המכפלה (בסוכות לפני שבה) ידעו הערבים שישראל קבועה באתר זה - יש בכך חשיבות עצומה. עדיין יש אפשרות שהחבוירת תמצאבה בידיבו לחג הסוכות.

מאד הייבו רוצים להמבע מכל הפגבה ומחאה צבורית על הסחבת הזו אך הנבו בטוחים שאם לא ישתבה המצב - העניין יתפרץ החוצה. בסופו של דבר אין לאף אחד עניין בהרעשה לכן בודאי לך אם תוכל להביא את העניין הראשון להכרעה ואת העניין השני לסיום הביצוע.

בכבוד רב,
ובברכת ידידים לשבה החדשה

מזכירות מתנחלי חברון

ב"ה

כ"ז אלול תשכ"ט

אל: כבוד השר יגאל אלון, יו"ר ועדת השרים לעניני השטחים

מאת: [redacted] חברון

כבוד השר,

המושל הצבאי של חברון אסר עלי להוסיף ולהחזיק את הלול אשר אני מקיים בסביבת מקום ההתנחלות. מתאם הפעולה בשטחים המשוחררים, תת אלוף שלמה גזית, אישר החלטה זאת בהיותו סבור שהלול נמצא בחצר הממשל. הלול נמצא מעבר לגדר הממשל הצבאי.

אני מבקש להתיר לי להמשיך ולהחזיק את הלול, ואף להרחיבו כדי החזקת 3000 עופות, מהטעמים הבאים:

א. אין זה מנוגד ואף לא הגיוני להתיר לאדם לגור במקום כלשהו ולאסור עליו עם זאת למצוא שם את פרנסתו.

ב. אינני בחור ישיבה ומעולם לא הוטלו עלי כל הגבלות מאז התישבותי בחברון, בפסח תשכ"ח.

ג. הלול שלי מספק כל שבוע עופות לכפר עציון ולמתנחלי חברון.

ד. האיסור המוטל עלי גורם לי הפסדים חדשים בכל שבוע, מאחר שנמנע ממני קיום העבודות השוטפות וההשקעה היסודית בהרסת.

אודה לכם מאד אם תמציאו לי את תשובתכם בהקדם האפשרי, שכן כל השהיה גורמת לי הפסד כספים.

בכבוד רב

[redacted]

חברון

ג.ב. מכתב בנידון הועבר לכבוד השר ע"י תת אלוף גזית.

העתקים: חברי ועדת השרים

17.9.69

לכבוד

השר יגאל אלון

יו"ר ועדת השרים

צנעת הפרט

חברון

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, י"ח אלול תשכ"ט
1 ספטמבר 69
מס'
2324/ גמ

מר דבי אגמון
מבהל לשכת סגן ראש הממשלה

הנדון: הקמת לול בחברון

לדבי שלום רב,

מצ"ב תצלום מכתבו של מר [צנעת הפרט] אחד המתגחלים בחברון, והמבקש אישור להקמת לול בחצר המימשל הצבאי.

השיבובו לפונה כי איבנו יכולים להתיר הקמת לול בחצר המימשל, וכי הבנו מעבירים את בקשתו לטיפול ועדת השרים לעניין חברון.

ב ב ר כ ה,

שלמה גזית – תת אלוף

העתק: מזכיר הממשלה

א

ב"ה , י' אלול תשכ"ט

לכבוד
שר הבטחון
משה דיין
משרד הבטחון
תל אביב

אדוני השר,

כותב מכתב זה, הח' צנעת הפרט החי בחברון מאז פסח תשכ"ח ומחוסר אפשרות אחרת להתפרנס במקום. התילותי לפני כשלושה חודשים בגידול עופות בלול שהקמתי, מחוסר מקום אחר, בשלב ראשון, בבונקרים פרוצים הסמוכים לחצר הממשל.

עקב התחבחר של הלול ולאחר דרישת שלטונות הממשל המקומיים לפנות את הבונקרים, אבקש לאשר לי הקמת סוללה ל-3000 הרנגולות בחצר הממשל או בכל מקום אחר בחברון שהשלטונות ימצאו לנכון.

אני משוכנע שזכותי הלגיטימית להתפרנס במקום בו אני חי, תוכר על ידי השלטונות, כפי שהוכרה זכותי לחיות כאן.

צנעת הפרט

חברון

לשכת סגן ראש הממשלה
ומשרד לשלישות העליה
3. IX. 1969

שר הפיתוח והתיירות

ירושלים, יז' באלול תשכ"ט
31.8.69
458/3ל

השר יגאל אלון, יו"ר ועדת השרים לענין גוש עציון וחברון

הנדון: ועדה בינמשרדית בענין הקמת שירותים למבקרים במערת המכפלה

הנני להודיע בזה כי נציג משרד התיירות בועדה הבינמשרדית אשר תטפל בתכנון ובביצוע תכנית להקמת שירותים למבקרים במערת המכפלה בחברון הוא מר יצחק סובר, שהוא הממונה על אזור ירושלים מטעם משרד התיירות ורמ"ט תיירות במפקדת אזור יהודה והשומרון.

ב ב ר כ ה

משה קול
שר התיירות

העתק: מזכירות הממשלה - לידי ד"ר מיכאל ניר
מר י. סובר, כאן

15 IX. 1969 ISCI

החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי
בעיר העתיקה בירושלים - בע"מ

ירושלים, יב' באלול תשכ"ט
26 באוגוסט 1969

מס. 128/60

לשכת סגן ראש הממשלה
ומשרד לקליטת העלית
10. IX. 1969
נתקבל

לכבוד
השר יגאל אלון
סגן ראש הממשלה
י ר ו ש ל י ם

א.נ.,

הנדון: חברון - מערת המכפלה

ועדת המשנה התכנסה ביום 26.8.69 בהשתתפות:

סא"ל ע. בן-דור) ממשל צבאי
רס"ן ג. ג'ורג'ני)
אדריכל סגל) רשות הגנים
מר ג. לוי)

צ. גלוזמן - משרד השכון
אורי שהרן - משרד סגן רוה"מ
י. תמיר - יו"ר

לאחר מסירת דו"ח מ-סא"ל ע. בן-דור הגיעה הועדה למסקנות כדלקמן:

א. <u>מטעדה וחנות למזכרות ותשמישי קדושה.</u>

המבנה הנוכחי פנוי ומתאים ליעד הנ"ל. אי לזאת יש להטיל על מינהל מקרקעי ישראל בתיאום עם מושל חברון להוציא בהקדם מכרז לנ"ל תוך הבטחת רמת השירות והצורה החיצונית.

ב. <u>גלריה.</u>

מושל חברון ממליץ על מסירת הגלריה לאחד ממתנחלי חברון שהוא ציין במקצועו. הועדה מצטרפת להמלצה זו ומציעה כי מינהל מקרקעי ישראל ייקבע במשא ומתן תנאי המסירה תוך הבטחה שהחוכר ישמור על האופי המיוחד והצורה הארכיטקטונית, של המבנה.

ג. הועדה ממליצה כי ישלו על גוף מתאים, כגון רשות הגנים להכין תכנית מתאר ארכיטקטונית לכל סביבת מערת המכפלה, בעיקר לחלק הקדמי. תכנית זו תעצב את שטחי חגן ושטח החניה והקשר בינהם וכן את הככר כולה. תכנית זו תאפשר תאום ופיתוח הככר כולה תוך שמירה על אופיה המיוחד.

בכבוד רב,

י. תמיר
יו"ר

העתק: לחברי הועדה.

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

ש מ ו ר

הקריה, י אלול תשכ"ט
מס' 22 אוג. 1969

גמ/2263

מפקד אזור יהודה ושומרון

מר אורי טהון - משרד סגן ראש הממשלה

הנידון: עוזר סגן ראש הממשלה לענייני חברון

1. מר אורי טהון נתמנה ע"י סגן ראש הממשלה לסייע בידו בטיפול בבעיות המעשיות הכרוכות בסיכומי ועדת השרים לענין חברון וגוש עציון.

2. נא ודאו כי תינתן לו כל העזרה הדרושה, במפקדת האזור ובמפקדות נפת חברון ובית לחם, לצורך פעולותיו אלה.

שלמה גזית - תת אלוף

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר לקליטת העליה

84721

אין לי

בלון

3.8

12500

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר לקליטת העליה

ט ו ד י

ירושלים, 29.7.69

אל: סגן ר' הממשלה

הנדון: הקמת שירותים למבקרים במערת המכפלה

1. על יסוד החלטת ועדת השרים לענין גוש עציון ו-חברון בישיבתה מיום 14.7.69 סעיף 2 ממליצה הועדה, לאחר שסיירה באזור מערת המכפלה כדלקמן:-

א. שטחים בחזקתנו שהנם בבעלות פרטית

בחזקתנו נמצאים השטחים המסומנים מפה על פי חוזים שנחתמו בין מושבי חברון והמושל הצבאי.

מס. טר.	ג ו ש	חלקה	שטח בטמ"ר	מטרת החכירה כפי שנרשם בחוזה
1	34029	5	270	בשטון הצבור
2	34029	6	240	בשטון הצבור
3	34029	1	600	בשטון הצבור
4	34029	30	600	בשטון הצבור
5	34029	31	230	בשטון הצבור
6	34029	29	450	בשטון הצבור
7	34025	28	2800	למגרש חניה למכוניות בלבד
8	34025	11	2560	נמסר לשמוש למגרש חניה מטעם העיריה אשר תבנה אותו מבלי"ו.

ב. שטחים בבעלות הממשלה

1. מבנה ברחבת מערת המכפלה המשמש כיום כמסעדה והנזה למכירת מזכרות.

2. שני חדרים במוך מבנה ליד הכניסה של מערת המכפלה אשר שימש כמוזיאון לפני מלחמת ששת הימים וכיום עומד ריק.

ג. המלצות

1. הועדה ממליצה למקם את השירותים כדלקמן:-

א. מסעדה ומזנון במבנה הקיים שהינו בבעלות ממשלתית.

ב. חנות למשמשי קדושה ומזכרות במבנה הנ"ל.

ג. גלריה למכירת תמונות במבנה אשר שימש כמוזיאון בימי השלטון הירדני ואשר הינו כיום בבעלות ממשלתית.

2/.

2. במבנה המשפט כמעדה וחנות למזכרות מחזיק כיום שוכר הושב חברון בחוזה שכירות ביגו לבין הממונה על הרכוש הממשלתי אשר תקפו פג ב- 31 לברץ 1969.

על אף האמור בתנאי החוזה שניתן לפנות את השוכר בכל עת ללא פיצוי כל שהוא, מציעה הועדה על פי המלצת המפקד הצבאי של נפת חברון לפצות את השוכר על אבדן פרנסה והשקעותיו בפיצוי נאות בפי שיקבע במו"מ בין השוכר לבין המפקד הצבאי של נפת חברון ובהתייעצות עם קצין מערין נזקים של מפקת יהודה והשומרון.

2. רצ"ב מפת מערת המכפלה וציוני השטחים הנזכרים לעיל.

ר. אלוני, מינהל מקרקעי ישראל - יו"ר

סא"ל עופר בן דוד - נציג צה"ל, מושל חברון - חבר

ש.גוברמן - נציג משרד המשפטים - חבר

י. דש - נציג משרד הפנים - חבר

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, יד' בתמוז תשכ"ט
30 ביוני 1969

אל: סגן ראש הממשלה

הנדון: מתנחלי חברון וגוש עציון

א) ראש הממשלה בקשה ממני להעביר אליך את שני המכתבים הבאים:

1. מכתב מתנחלי חברון אל שר הבטחון מיום א' בתמוז תשכ"ט – (17.6.69) אשר הועבר ע"י שר הבטחון אל ראש הממשלה.

2. מכתב הקבוץ הדתי כפר עציון מיום ט' בתמוז תשכ"ט (25.6.69) אל ראש הממשלה.

ראש הממשלה מבקשת כי תעלה את הבעיות הנזכרות במכתבים לדיון בפני ועדת השרים לעניני חברון וגוש עציון.

אני מרשה לעצמי להוסיף ולהציע כי אישור על קבלת המכתבים והודעה כי הנושאים יועלו לדיון בפני ועדת השרים, יישלחו לפונים על ידך.

ב) כמו כן, הנני מצרף בזה העתק מכתבם של מתנחלי חברון מיום 2.6.69 אלי בענין פתיחת מסעדה יהודית כשרה, חנות וגלריה בחברון.

ראש הממשלה בקשה לדעת האם אתה עוסק בענין וכיצד עומד הענין.

ב ב ר כ ה,

אביעד יפה

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה. ט"ז סיון תשכ"ט.
2.6.69

לכבוד
מר אביעד יפה
משרד רה"מ
י ר ו ש ל י ם.

א.נ.

בהמשך לשיחתנו האחרונה אודות חנויות יהודיות ליד מערת המכפלה הננו לפרט את בקשתנו.

הננו מעוניינים בחנויות הבאות:

א) מסעדה יהודית כשרה.

ב) חנות לתשמישי קדושה ומזכרות.

ג) גלריה (מצורי המתנחל נחשון).

קיים מבנה בעל סדר גודל מתאים לחנויות הנ"ל שהינו בבעלות הממשל הצבאי וכיום הוא מושכר לערבי המפעילו כמסעדה ובית הארחה לתיירים. מבנה זה נמצא במיקום מתאים ביותר ליד המערה והוא עונה על כל הדרישות (בתוספת שפוצים קלים).

הננו מוכנים לשאת בהוצאות של הקמת מבנה חדש לצורך זה ברחבת מערת המכפלה אשר בה יש שטח פנוי מתאים. אם ימצא לנכון שזו הדרך המתאימה, כמו כן הננו מוכנים, במידה והדבר נדרש, להכנס לשותפות עם ערבים מקומיים אשר לא פעם הביעו נכונות לכך, או לרכוש מספר חנויות מידיהם (הם הביעו נכונות גם לכך).

בתודה,
ובברכת העם והארץ,
מזכירות מתנחלי חברון.

שר הבטחון

הקריה, בתמוז תשכ"ט
25 ביוני 1969

ק/

06185

ראש הממשלה

רצוף העתק מכתבם של מתנחלי חברון.

הודעתי להם כי העברתי מכתבם אליך.

ב ב ר כ ה,

משה דיין
שר הבטחון

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ביה"א תמוז תשכ"ט.

(17.6.69)

לכבוד
שר הבטחון
מר משה דיין
משרד הבטחון
הקריה
תל - אביב.

כבוד השר,

ברצוננו להודיע לכבוד השר כי החלו לבנות חנויות בתחום הרובע היהודי של העיר חברון, במרחק של 20 מטר משרידי בית-הכנסת ע"ש אברהם אבינו. אם תמשך הבניה בשטח הנ"ל, יש חשש שכל ה"חצר" היהודית תהרס עד היסוד ולא ישאר זכר לישוב היהודי העתיק בחברון.

נשמח מאד אם כבוד השר יטפל בנדון, וימנע פגיעה בשרידי הרובע היהודי, שהיה משכנם הקבוע של יהודי חברון במשך 400 שנה.

בהזדמנות זו ברצוננו להזכיר לכבוד השר כי עדיין נוטעים גפנים על גבי החלקה האשכנזית של בית הקברות היהודי, והשטח עדיין לא גודר על אף ההבטחות שנתנו בעניין זה.

בכבוד רב,

מתנחלי חברון.

כפר עציון
הקבוץ הדתי
קבוצת בני־עקיבא להתישבות שתופית בע"מ
דאר הרי חברון

ב־ה, ט' תמוז תשכ"ט/25.6.69

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר

שלום רב,

נפגענו עמוקות נוכח ההענות המפתיעה והמהירה למברקו של ראש עיריית חברון, ונוכח העכוב הנוסף והרציני בתכנית ההתישבות של הגוש. כמתישבים במקום אנו רואים פגיעה חמורה בעצם התפקיד שממלא איש זה שחלקו בהסתה ובטבח של שנת תש"ח ידוע לכלם היטב. אנחנו רואים בהיענות זו מתן פרס לרוצחי גוש עציון ע"י השארת אדמות הגוש (אשר חלקן הגדול הוא אדמה יהודית שנקנתה ע"י קק"ל) בידיהם, בחינת "הרצחת וגם ירשת". אין צרך להסביר את התדמית המוסרית החמורה שנוצרה, תדמית אשר בודאי לא נתכוונה לה ראש הממשלה בהחלטתה ואולי אף לא נתנה דעתה עליה.

נוסף לכך רצוננו להדגיש את התסיסה שהעכוב הזה עורר בין מתישבי גוש עציון, במיוחד בין אלה שמחכים לעליתם למרכז המתוכנן כבר למעלה משנה - הישיבה, ביה־ספר שדה, וחושבים אחרים שמיועדים למרכז. תסיסה זו שעשויה להתפרץ, נובעת מסכנת החנקתם של הגופים המיועדים למרכז, עד כדי סגדת הישיבה וביה־הספר־שדה, ומעכובים חמורים שנגרמים לשני המשקים, הנמצאים בגוש,

רצוננו להדגיש שהחלטה נוספת אשר תביע רק את העקרון של הסכמה לישוב הגוש ולהעלאת המרכז הכפרי, אבל תדחה את הביצוע בינתיים ואפילו לזמן קצר, תחשב בעינינו כנסיגה מהחלטות קודמות וכהחלטה שלילית, ביחס לתכנית של ישוב הגוש בשלמותו מחדש.

רק ביצוע ללא עכובים יהוה הכרה בזכותנו לישובו של גוש עציון.

לאור האמור, אנו חוזרים ומבקשים מכבוד ראש הממשלה, לחזור בה מהחלטתה שפגעה בנו חמורות ולהחיות את הגוש בבתחילה.

בכבוד רב ובברכה

מ ת י ש ב י ג ו ש - ע צ י ו ן

כפר עציון
קבוצת בני עקיבא
להתישבות שיתופית בע"מ

הישיבה בהר עציון

העתק: אבא אבן - שר החוץ;
יגאל אלון - סרה"מ ושר הקליטה;
יוסף אלמוגי - שר העמודה;
זלמן ארן - שר התנוך;
מנחם בגין;
יוסף בורג - שר הסעד;
מרדכי בנטוב - שר השכון;
ישראל ברזילי - שר הבריאות;
חיים גבתי - שר ההקלאות;
ישראל גלילי - שר ההסברה;
משה דיין - שר הבטחון;
זרח ורהפטיג - שר הדתות;
ישראל ישעיהו - שר הדאר;
משה כרמל - שר התחבורה;
פנחס ספיר;
יוסף ספיר;
משה קול - שר הפיתוח והתיירות;
אליהו ששון - שר המשטרה;
משה חיים שפירא - שר הפנים;
יעקב שמשון שפירא - שר המשפטים;
זאב שרף - שר האוצר, המסחר וההתעשיה;

ירושלים, כ' טבת, תש"ל
29 דצמבר, 969

לכבוד
מזכירות מתנחלי חברון
חברון

א.נ.,

הריני לאשר קבלת מכתבם מיום יב' טבת, תש"ל.

העברנו תוכן המכתב לשר , אשר מטאת מחלתו לא יוכל לקבל לעת הזאת משלחת של קבוצתכם.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
מנהל הלשכה

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה יב' טבת, תש"ל.

לכבוד
השר [illegible]
הקריה
ירושלים

שלום רב,

רצ"ב מכתב אשר שלחנו לממשלת ישראל.

נודה לשר אם יוכל לעיין במכתב ואם יוכל לקבל משלחת של קבוצתנו לדיון על קדום הענין.

בברכה נאמנה

מזכירות מתנחלי חברון.

81

ירושלים, כ"ה אלול, תשכ"ט
8 ספטמבר, 1969

לכבוד
מ. לוינגר
מתנחלי חברון

בהמשך למכתבך מיום 28.8.69 הנני להביא לחשומת לבכם כי השר ישראל גלילי אינו חבר בוועדת שרים לענין חברון, אך הוא משוכנע כי עמיתיו, חברי הוועדה, לרבות היושב ראש, סגן רוה"מ י. אלון פועלים בנושא בכל הערות הנדרשת.

ב ב ר כ ה

יוסף שגיא
מנהל הלשכה

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה
י"ד אלול תשכ"ט
28.8.1969

לכבוד
הגב' גולדה מאיר
ראש הממשלה
הקריה,
ירושלים.

שלום רב,

לצערנו - כבר עברה שנה מאז הוקמה הוועדה הממשלתית לבנין חברון ועדין לא חלה שום תזוזה ממשלתית לקידום בנין עיר האבות. מפי השר אלון, ראש הועדה למען חברון, נאמר לנו כבר במשך מספר חודשים שנדמה לו"שביעיבה הנאחי ידונו בעניין.

נדמה לנו שחובתנו הלאומית להזכיר שבחוסר תזוזה זו יש פגיעה לאומית חמורה ומתוספת עכשיו גם בעיה בטחונית חמורה.

הצד הלאומי:

110 משפחות מהארץ - ועוד משפחות רבות מחו"ל - פנו אליבו בבקשה לעבור לחברון. כמובן חלק מאותן המשפחות תגשורנה בבוא העת, אך הנבו בטוחים לכשתתחיל הבניה תתווספנה עוד רבות. המשפחות וכתובתן פורסמו בעתונות היומית ביום י"ח תמוז וביום כ' תמוז ש.ז.

משפחות רבות מבין אותן משפחות - ועוד משפחות רבות שאין להן בכוונות לעלות בגופם אלא רק בממונם - הביעו את נכונותן להשקיע עשרות ומאות אלפי ל"י בהקמת מפעלים זעירים וגדולים חוותיים.

לכן - לדעתנו - זו חובה לאומית שקודמת לחובות לאומיות רבות אחרות - לאפשר לאותם עולים לעלות.

הצד הבטחוני:

כידוע לך - התסיסה הערבית בהר חברון הולכת וגוברת. יחס זה מורגש גם כלפי הצבא, קבוצת המתנחלים והאורחים בעיר. כמעט ואין יום ללא התנקשות בצבא או באזרחים.

אין כל ספק שישוב הגבעות השוממות מעל העיר היה מרחיע את כל האוירה המחתרתית המשטת רקע לאוירת שנאה ומאפשרת הכנסת אורחים ביד רחבה לכל חבלן ולכל מסייע לפעולת חבלה.

אין לנו כל ספק שבסופו של דבר חברון תנבה, אך הנבו מחוייבים (על אף כל אי הנעימות שבדבר) לשאול את השאלה המתרידה: האם כדי לקדם את חברון הנבו זקוקים לעוד רמונים רבים של התושבים הערביים. ומחובתנו להוסיף ולשאול גם את השאלה המזעזעת האם זקוקים אנו ח"ו לרמון שיצליח במגמתו לגרום להרג המוני.

הנבו פונים אליך כב' ראש הממשלה בכל לשון של בקשה אל נא ישהו יותר את תכנית בנין העיר העומדת על סדר יומה של הממשלה כבר חודשים רבים.

בברכה לאומית ואחראית באמנה,

מ. לויבגר
ב/אסיפת החברים של מתנחלי חברון

22/10/69

לאיגל

מאיר. ממתנדב

חברון

JM 40 17 HEBRON 15 22/10 0950

YIGAL ALLON SGAN ROSH HAMEMSHALA JERUSALEM

YESHAR KOCHACHA AL HAAVAR HAHOVEH VLIKRAT HAATID
MITNACHALEI CHEVRON

1121 22 X 0950

לשכת סגן ראש הממשלה
ומשרד לקליטת העליה
22. X. 1969
תיק נכסי
ל

"יישר כוחך על העבר הזה,
ולקריאה לעתיד."
מאיר ממתנדב חברון

בתיק של דגני

1) שאלה תיאורטית

לקבל את שאר נקודות שווי המשקל

השיווי

2) ביקוש:

כל אחד מהצרכנים ממקסם פונקציית

מדינת ישראל

לשכת סגן ראש הממשלה
ושר לקליטת העליה

מדינת ישראל

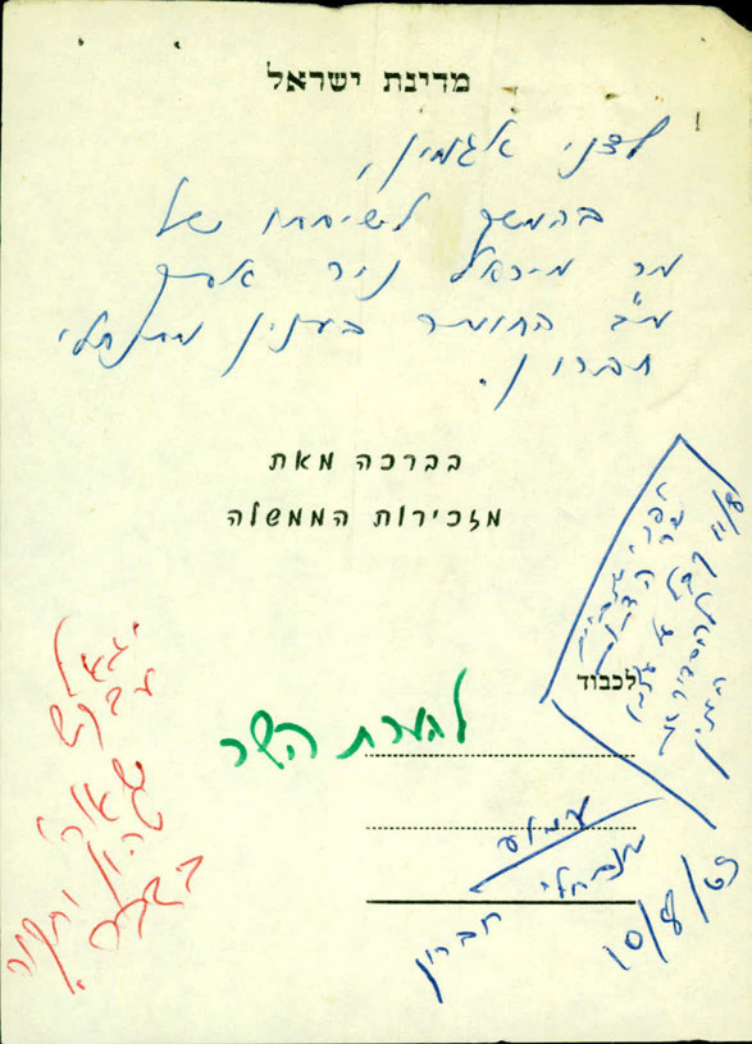

בברכה מאת

מנכירות הממשלה

משרד ראש הממשלה

ירושלים, י"ג בתמוז תשכ"ט
29 ביוני 1969

לכבוד
מר מיכאל נ'ר,
סגן מזכיר הממשלה,
ירושלים.

א. נ.,

הנדון: מתנחלי חברון

רצ"ב מכתב שהופנה אלינו ע"י נשיא המדינה.

נושא זה אינו בטיפולי ולפי מיטב ידיעתי הגוף היחידי העוסק בנדון הוא ועדת השרים או הממשלה הצבאי.

בכבוד רב

תמיר י.

העתק: לשכת הנשיא

לשכת נשיא המדינה

ירושלים, ד' בתמוז תשכ"ט
20 ביוני 1969

דואר נכנס
24. VI. 1969

לכבוד
מר יהודה תמיר
הממונה על איכלוס ירושלים
משרד ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

מר תמיר הנכבד,

נתבקשתי על-ידי נשיא המדינה, מר זלמן שזר, להעביר לטיפולך את המכתב המצורף לזאת, אשר קיבל ממתנחלי חברון. אנא תשובתך.

ב ב ר כ ה

שולמית כהנא
מזכירה אישית לנשיא המדינה

מצ"ל: המכתב

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ביה א' תמוז תשכ"ט.

לכבוד
נשיא המדינה
מר זלמן שזר
בית הנשיא
י ר ו ש ל י ם.

דואר נכנס
24. VI. 1969

כבוד הנשיא,

ברצוננו להודיע לכבוד הנשיא כי החלו לבנות חנויות בתחום הרובע היהודי של העיר חברון, במרחק של 20 מטר משרידי בית-הכנסת ע"ש אברהם אבינו. אם תמשך הבניה בשטח הנ"ל, יש חשש שכל ה"חצר" היהודית תהרס עד היסוד ולא ישאר זכר לישוב היהודי העתיק בחברון.

נשמח מאד אם כבוד הנשיא יטפל בנדון, וימנע פגיעה בשרידי הרובע היהודי, שהיה משכנם הקבוע של יהודי חברון במשך 400 שנה.

בהזדמנות זו ברצוננו להזכיר לכבוד הנשיא כי עדיין נוטעים גפנים על גבי החלקה האשכנזית של בית הקברות היהודי, והשטח עדיין לא גודר על אף ההבטחות שנתנו בענין זה.

בכבוד רב,

מתנחלי חברון.

תרגום מברק

תאריך: 19.6.69

ש ע ה: 13.22

הוד מעלתה, ראש ממשלת ישראל, הנכבדה,

אנו המתכנסים בבית עיריית חברון, מתושבי מחוז חברון ונפת בית-לחם, תומכים במה שנאמר במברק כבוד ראש עיריית חברון הממונן לכבודך, בדבר תושבי בית סקאריה ומבקשים להרשות למשלחת מטעמנו להתקבל על ידך תוך בקשה לעצור ביצוע הפקודה הצבאית, על-מנת שהפגישה תצא לפועל באווירת אחווה והשלום וביצוע הצדק וקבלי נא רגשי הוקרתנו.

רשאד אל ח'טיב

ראש לשכת המסחר בחברון - אחמד אל עוואוי

יוסף אל-תכרורי

סלים אבו אהליל

מוסה מוסלם

עבדאללה עומר אל-עמלה

בשגם עאיש

השייך עבד אל חי ערפה

סעיד מוסה, חוסיין עוד

אליאס בנדק - ראש עיריית בית לחם

ראש עיריית בית סחור

ראש עיריית בית ג'אללה

מוחמד סאלם

זוויב מחמד

מחמוד כראגה.

יצאנו

עורכי דין מועצ
מ"מ אלקלעי - יקבאל.
המנהיגים היהודים

אין מתאים עם הא. לאחר עיון

י"ח שבט תשכ"ט.

משרדי

לכבוד
ראש הממשלה
מר לוי אשכול
לידי ועדת השרים לענייני חברון.

א.נ.מ.,

לשמחתנו שמענו מפי אישים שונים שענין קרית חברון עומד לדיון בממשלה. אנו מקוים שהדבר יגיע לאישור ולביצוע מהיר.

עם זאת, לשם חיזוק הגרעין הנמחי, עד להקמתה של הקריה, נבקשכם לשקול הקמת מבנים למשפחות נוספות המעוניינות להצטרף מיד להתנחלות.

במכתבנו מלפני שבועיים לאל"מ י. ליאור ציינו שכמאה משפחות מחכות לאישור לגור בחברון. מתוך אותן משפחות אנו מבקשים להביא בשלב זה כעשר משפחות החזקות שבינהן ע"מ לחזק את ההתישבות הנוכחית.

כמו כן אנו מבקשים לאשר הקמת בתי עסק ליד מערת המכפלה. חשיבות מרובה אנו רואים במסעדה יהודית כשרה ובחנות למזכרות ותשמישי קדושה ליד מערת המכפלה.

יש ערך רב שיהודים הבאים לבקר במערת המכפלה יוכלו לקנות מזכרות יהודיות וספרי קדש ולסעוד לבם במאכל יהודי כשר.

בשיחתנו עם הגורמים הבטחוניים אישרו לנו שהם יראו את הדבר בעין יפה. לגבי עצם ביצוע הענין אנו מצידנו מוכנים להשקיע את כל הסכום הנצרך בדבר. כמו כן אנו מוכנים להכנס לעסק על בסיס של שותפות עם תושבים מקומיים אם הממשל הצבאי ימצא לנכון בזו הדרך.

בקשתנו איפוא היא לאשר הקמת יחידות דיור לכ-10 משפחות נוספות, ואישור להקמת בתי עסק בסביבת מערת המכפלה.

משפחות ממתינות ומתיאשות,
מאות דיור משפחות.

בכבוד רב

מזכירות מתנחלי חברון.

לאמור לו: יקבאל
ושתי ואסתר עמוק
לתיק שרון.

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, כה' בשבט השכ"ט
13.2.69

אל: סגן ראש הממשלה.
מר יהודה תמיר.

הנדון: מתנחלי חברון

רצ"ב שני מכתבים מיום יח' בשבט השכ"ט שהגיעו אל ראש הממשלה ממזכירות מתנחלי חברון. במכתב אחד מבקשים המתנחלים אישור להקמת יחידות דיור לכ-10 משפחות וכן הקמת בתי עסק בסביבת מערת המכפלה ואילו במכתב השני מבוקש לאשר הבאת שני גרעיני נח"ל חעשיתי לחברון.

אודה לכם אם הואילו לייעץ לי מה להשיב למתנחלים.

ב ב ר כ ה,

אביעד יפה
מנהל לשכת ראש הממשלה

העתק: אל"מ ישראל ליאור.

לשכת ראש הממשלה
ומשרד לענייני העליה
16 II 1969

לישב את הנושא
למציע משהו וגם אלי

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ב"ה י"ח שבט תשכ"ט.

לכבוד
ראש הממשלה
מר לוי אשכול
לידי ועדת השרים לענייני חברון.

א.נ.מ.,

לשמחתנו שמענו מפי אישים שונים שענין קרית חברון עומד לדיון בממשלה. אנו מקוים שהדבר יגיע לאישור ולביצוע מהיר.

עם זאת, לשם חיזוק הגרעין הנכחי, עד להקמתה של הקריה, נבקשכם לשקול הקמת מבנים למשפחות נוספות המעוניינות להצטרף מיד להתנחלות.

במכתבנו מלפני שבועיים לאל"מ י. ליאור ציינו שכמאה משפחות מחכות לאישור לגור בחברון. מחוץ אותן משפחות אנו מבקשים להביא בשלב זה כעשר משפחות החזקות שבינהן ע"מ לחזק את ההתישבות הנוכחית.

כמו כן אנו מבקשים לאשר הקמת בתי עסק ליד מערת המכפלה. חשיבות מרובה אנו רואים במסעדה יהודית כשרה ובחנות למזכרות ותשמישי קדושה ליד מערת המכפלה.

יש ערך רב שיהודים הבאים לבקר במערת המכפלה יוכלו לקנות מזכרות יהודיות וספרי קדש ולסעוד לבם במאכל יהודי כשר.

בשיחתנו עם הגורמים הבטחוניים אישרו לנו שהם יראו את הדבר בעין יפה. לגבי עצם ביצוע הענין אנו מצידנו מוכנים להשקיע את כל הסכום הנצרך בדבר. כמו כן אנו מוכנים להכנס לעסק על בסיס של שותפות עם תושבים מקומיים אם הממשל הצבאי ימצא לנכון שזו הדרך.

בקשתנו איפוא היא לאשר הקמת יחידות דיור לכ-10 משפחות נוספות, ואישור להקמת בתי עסק בסביבת מערת המכפלה.

בכבוד רב

מזכירות מתנחלי חברון.

משפחות ממגורות ומשוחררות
מאדמים משפחות

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

ביה"ח שבט תשכ"ט.

לכבוד
ראש הממשלה
מר לוי אשכול
משרד ר"הם
י ר ו ש ל י ם.

שלום רב,

הופנו אלינו שתי בקשות להבאת גרעיני נח"ל תעשייתי לחברון.
אחת מטעם מרכז הקואופרציה של המפד"ל ואחת מחוגי חב"ד.

פנינו איפוא בבקשה לאגף הנח"ל במשרד הבטחון לאשורם של הבקשות הנ"ל, ותשובת אגף הנח"ל היתה כי הענין טעון אשור עקרוני ע"י ועדה ממשלתית מסוימת שראש הממשלה עומד בראשה.

בהתאם לכך הננו פונים אליך כבוד ראש הממשלה ומפנים בקשות אלו כדי שיבואו לדיון במהירות האפשרית כיון שהדברים אמורים על גרעינים המתגייסים כבר בסוף שנת הלמודים הנוכחית.

אנו רואים בכך חזוק נוסף לישוב היהודי בחברון הן מצד הישוב והן מצד הבטחון.

הננו מצפים לתשובה מהירה

בכבוד רב

ב|מזכירות מתנחלי חברון.

קרן קימת לישראל

KEREN KAYEMETH LEISRAEL

(JEWISH NATIONAL FUND)

הלשכה הראשית, ירושלים · טלפון 35261 · ת"ד 283 · טלגרמות: TELEGRAMS: KEREN, JERUSALEM

HEAD OFFICE: JERUSALEM · TEL. 35261 · P.O. Box 283 · CODES: BENTLEY & R. MOSSE

ירושלים, ט' בטבת תשל"א

6.1.71

נא לפנות במכתביכם ישר ללשכה הראשית ולא עפ"י כתובת עובדיה

לכבוד

השר ישראל גלילי,

י ר ו ש ל י ם.

ישראל גלילי היקר,

הנדון: יתיר בהר חברון

ביום ה-5 באוקטובר 1970 העלינו לפניך הנושא בדבר יישובו של חבל יתיר בהר חברון, מתוך חתירה שהממשלה והמוסדות הלאומיים יעשו מאמץ כדי לישב את המקום הנרחב והשומם ההוא. בשיחה הנ"ל הזכרתי, שחבל הנגב בודק את הענין מבחינה זו וכאשר יסיים את הבדיקה נמציא אותה לך. סיכום זה: "תכנית פרלימינרית להתישבות בחבל יתיר", שהגיע לידי לפני ימים אחדים, הריני מחכבד להמציאו לך לעיון ומבקש שתואיל להמציא העתקים ממנו למר ח. גבתי, שר החקלאות, לדר' רענן ויץ, ראש המחלקה להתישבות ולמר יעקב צור, יו"ר הקרן הקיימת לישראל.

כזכור לך סיכמת אתה את השיחה ההיא בהבטחה שאתה, יחד עם שר החקלאות תסיירו במקום כדי להכירו. אני מצדי חכיתי כל אותו הזמן להודעה על קביעת הסיור הזה, אבל, לצערי הרב, לא יצא לפועל. אולם, כיום כשחוות הדעת הנ"ל מצויה בידך, מן הראוי שתוציא לפועל את הרעיון על הסיור בהשתתפות האנשים שתמצא לטוב, וכמדריכי הסיור במקום ישמשו אנשי הקרן הקיימת העוסקים בפיתוח המקום מאז 1965, גם אם אני לא אוכל להשתתף בו, למרות רצוני הרב, בשל אי-היותי בקו-הבריאות בשבועות האחרונים.

אודה לך בעד תשובתך.

ב ב ר כ ה,

שלך, יוסף ויץ

נ.ב.

נא לראות אפשרות לכך שיתיר יכלל
בתכנית גם עבודות פיתוח בחבל יתיר כך שיהיה
אפשר לעבד את האדמות בחבל יתיר בעזרת
מכונות חקלאיות.

תוכנית פרלימינרית להתישבות בחבל יתיר

ס כ ו ם

הישוב המוצע נמצא באזור שלא קיימת בו התישבות יהודית ומכאן חשיבות גדולה להתישבות בחבל ארץ זה – התוכנית הפרספקטיבית המוצעת מצביעה על ישוב בגודל של כ–60 יחידות המתבסס על ירקות, פלחה ומטעי בעל (עם השקאת עזר), בקר לבשר, תיירות ונופש. לפחות ב–15–10 שנים הראשונות פרנסתם של רוב המתישבים (כ–25 יח') תלויה בשכר על הקרן הקיימת בעבודות יעור – לאחר תקופה זו, לפי דעת היערנים, ניתן לפרנס חלקית אותן היחידות ממכירת עץ. כיום לא קיימים נתונים מסוכמים על פוטנציאל יער מסוג זה.

א. נתונים כלליים :
האזור נמצא כ–15–12 ק"מ צפונית לכביש באר–שבע ערד במרחק של כ–15 ק"מ מצומת באר–שבע–ערד חברון.

לרשות המשבצת 70.000 דונם הגובלים: במערב – בשטחי דהריה
בצפון – בשטחי יטה וסמוע
במזרח – בקעת קריתיין
בדרום – משורי הלס

אקלים: מיקומו של האזור במורדות הדרומיים של הר חברון, על גבול הנגב מצביע על אקלים בעל טמפ' נמוכות בלילות החורף ואמנם קרה שכיחה באזור זה. גובה האזור הוא 850–650 מ' מעל לפני הים. כמות המשקעים הממוצעת בשנים האחרונות היתה כ–300 מ"מ גשם ממוצע לשנה, כאשר שנת הסיא היתה תשכ"ה 444 מ"מ.
שנת מינימום תש"ל 219 מ"מ.

כמות משקעים זו מאפשרת צמיחת עשבים בשטחי המרעה הטבעי, פלחה שתניב יבולים לא גבוהים (בשנת תש"ל קצרו כ–70 ק"ג לדונם) וגידול מטעים בבעל בואדיות ובמשטחים שמוצפים ע"י מי שטפונות.

קרקע:* המשבצת כוללת, כאמור, 70.000 דונם, מתוכם 50.000 דונם אדמת טרשים המיועדת ליעור או למרעה טבעי

מתוך 20.000 הדונם הנותרים ניתן להכשיר כ–9.000 דונם שמהם כ–1000 דונם יתאימו למטע ועוד כ–8.000 לפלחה.

ניתן להרחיב את היקף שטחי הפלחה ע"י עיבוד שטחים שאינם נמצאים כיום בגבולות המשבצת אלא נמצאים צפונה יותר. שטחים אלה לא עובדו עד מלחמת ששת הימים ורק לאחר המלחמה נמסרו לעיבוד לפלחים מאזור יטה וסמוע.

מ י ם: הובלת מים למקום לצרכי חקלאות שלחין לא נראית אפשרית וכלכלית – עם הקמת הישוב יש להבטיח אספקת כמויות מים מינימליות לצרכי האוכלוסיה, נוי, נופש (בריכת שחיה) והבטחה של כ–300–200 מ3 לדונם להשקיית עזר במטעי בעל המוצעים בתוכנית:

אוכלוסיה, נוי ונופש	150.000	מ3 לשנה
1000 ד' השקאת עזר במטע	200.000	" "
סה"כ	350.000	מ3

2/..

*) נתוני הקרקע נמסרו ע"י נציג הקרן הקיימת.

התקשרנו עם המכון ההידרולוגי (מר א. איסר) על מנת לקבל תשובה מוסמכת על הפוטנציאל ההידרולוגי של האזור.

הקיים במקום:
במשבצת כולה רשת דרכי עפר שנפרצו ונסללו ע"י הקרן הקיימת במשך שנות הפעילות באזור. בדרכים אלה ניתן להגיע לכל מקום באזור, גם ברכב קל.

מתוך השטח כולו מיוערים כ-10.000 דונם (רובם אורנים).

פלחה מוכשרת ומעובדת	2.300	"		
מטעי בעל	150	"	בהרכב הבא: שקדים	30 דונם
			אגוזי המלך	25 "
			כרם	10 "
			בטנה	85 "

המטעים נראים כמטעי בעל מוצלחים (בתקופת גדולם הראשונה קבלו השקיית עזר).

בדרום, באזור הלס, הוקם סכר שקבולו 120.000 מ'ק. בשנת תש"ל הכיל הסכר כ-80.000 מ'ק שנאגרו בשלשה שטפונות. מים אלה ניתן לנצל להשקיית חלקית הסמוכות למאגר.

ב. תוכנית פרטפקטיבית

התוכנית מתבססת על ענפי חקלאות, תיירות ונופש. ענפי החקלאות כוללים: יער, פלחה, בקר לבשר ומטע בעל.

1. ענפי חקלאות

1.1 יער
בחבל יתיר נטועים, כאמור 10.000 דונם יער. בתכנית היער של הקרן הקיימת להמשיך בנטיעה של 1000 דונם נוספים מדי שנה. אחזקת היער הקיים והמשך הנטיעה בהתאם לתכנית תצריך כ-30-20 יערנים קבועים, מלבד עובדים זמניים שיעסקו בעבודות עונתיות.

באם יוחלט על ישובם של העובדים הקבועים במקום יהיה צורך להבטיח את פרנסתם, עד שניתן יהיה לקבל הכנסות מהיער, ע"י תקציבים קבועים ממוסדות לאומיים. ברמת המחירים המקובלת כיום ובהתחשב בכך שהישוב מרוחק ומבודד, יוקר המחיה גבוה יחסית. יש צורך להבטיח הכנסה של כ-15.000-12.000 ל"י למשפחה לשנה.

1.2 פלחה
ניתן להכשיר באזור כ-8.000 דונם קרקע הראויה לעבוד כפלחה. אומדן היבולים מראה שתתכן הכנסה של 100-80 אלף ל"י לשנה. היקף כזה של גידולי שדה כולל 400-300 דונם בהשקאת עזר מהמאגר, יעסיק כ-6-5 עובדים. במידה ותהיינה הכנסות מעבר לשכר העבודה של העוסקים בענף ניתן יהיה לחלקם בין המתישבים כתמריץ להאחזותם במקום.

1.3 בקר לבשר
באזור שטחי מרעה בהיקף לא מבוטל, כ'כ ניתן יהיה לרעות על השלפים בשטחי הפלחה. כדי לאמוד את גודל העדר שיוכל המרעה במקום לשאת, יהיה צורך לערוך סקרי מרעה. מטיורים גודדים באזור, נראה שענף זה עשוי להיות רווחי במקום.

1.4 מטע בעל (בהשקאת עזר)
כפי שכבר צויין, המטעים הקיימים נראים כמטעי בעל מוצלחים - במידה וגידול "הבטנה" יצליח (התפסקות), נראה מטע זה ככדאי וניתן להרחיב את שטח הבטנה לכמה מאות דונמים - מכל מקום יש להבטיח השקאת עזר בגבולות של 300-200 מ3 לדונם.

2. תיירות ונופש
אופיו המיוחד של המקום כאזור המעבר מהר חברון למישורי הנגב עשוי להיות מוקד משיכה לתיירים ומבריאים. עם גידול ופתוח היער ניתן יהיה להקים בית הבראה ואתרי תיירות ונופש בהתאם ליוזמתם וכוחרם של המתישבים ובסיוע משקיעים ויוזמים מהחוץ.

3/..

ג. גודל היישוב

בהתחשב עם ההנחות שפורטו מעלה, נראה שגודל היישוב בשלב התפתחות מלאה יגיע לכ-60 משפחות

יער	25	יח'
פלחה	5	"
בקר	5	"
מטע	5	"
תיירות ונופש	17	"
שרותים	3	"
	60	יח'

בשלב ראשון עד לקבלת תשובות ברורות יותר לגבי פוטנציאל המרעה והמטע בעל והכנת התשתית לחיור ונופש, נראה לנו שיש להתבסס על עבודות יער בלבד או אכלוס של כ-30-20 משפחות.

ד. הערכות תקציביות

כשתהיינה מוכנות התוכניות הפיזיות ויטוכם על גודל הענפים, ניתן יהיה להעריך בצורה מדוייקת יותר את ההשקעות הדרושות לענפי החקלאות.

להלן הערכה ראשונית לאכלוס היישוב בשלב א' :

1. 20 בתים כולל תשתית כ-2,000.000 ל"י.
2. אספקת מים ובריכת אגירה - בהתאם לממצאי המכון ההידרולוגי, ההשקעה עלולה לנוע בין אחד לשני מליון ל"י.
3. שונות (רכב, ציוד וכו') כ- 250.000 ל"י.
4. העסקת המשפחות ע"י קק"ל לפי 15.000 ל"י לשנה.
5. הכנת תוכנית לתיירות ונופש כ-50,000 ל"י.

ה. תכנון מפורט

עם קבלת אשור עקרוני על הקמת היישוב, יהיה צורך לגשת לתכנון מפורט של הענפים ושל המחנה.

מסיורים מוקדמים במקום, נראה שישנם מספר מקומות שיתאימו להקמת המחנה ויהיה צורך להחליט על מיקומו המדוייק.

במקביל לתכנון האדריכלי, לאחר קביעת מיקום המחנה, יהיה צורך לערוך סקר קרקע מפורט כדי לייעד את השטחים.

באר-שבע - דצמבר 1970

ᐱᓕᕆᔨᒃᑐᖅ ᓇᒡᒐᓱᒃ

ᑕᓯᐅᕙᓪᓕᐊᓂᖅ ᓄᓇᕗᑦ

יחידה בתבון — כ"ט טבת

סה"כ — 350 משקולות

כיתה ח' משקל בתבון = 1/9

שקל מבנה ז'משקל
כבד ביותר
שקל תשלום
לא ב- 4 שקלים: כפי עלות

9 מבנים מאבנים ו' מבנים מאבנים

5 מאזן מאבנים

אוכל בוחמה

5 מבנים אוכלים

4 שקלים ושמה נותנים כמה מבנים אוכלים?

2.2.71

הודעתי לרב לוינגר בטלפון :

בתשובה למכתבו מיום כג' שבת תשל"א

כי השר גלילי אינו מטפל בהסדר וכי

עליהם להעלות זאת בישיבה עם רוה"מ.

יוסיטו

26.1.71

ע"פ שיחת טלפון שנתקבלה ע"י יוסף שגיא מאת רמי מיכאלי

ב- 18.1.71 נפגשו עם השר קול ה"ה: רמי מיכאלי, בר-צילה, הפרופ' אופנהיימר וירון.

בפגישה זו הודיע השר קול כי הוא רואה ב"ישיבה" בחברון מוסד בפני עצמו, ואם יוצע בממשלה להכליל את תלמידי הישיבה בחברון "בהסכם כרם דיבנה", הרי השר קול לא יתנגד לכך ולא יקשור זאת עם בעיית בחורי הישיבה כולה.

ישיבת מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

25 .3.5

ט"ו-28233 טלפון

20 ינואר

חברון, תבת דאר 25

ב"ה כ"ג טבת תשל"א

לכבוד
השר ישראל גלילי
משרד ראש הממשלה
הקריה
ירושלים

כבוד השר,

ר"פ העתק מכתבנו לראש הממשלה ולשר הבטחון.

שמענו על נכונותך להעלות לדיון את ענין "ההסדר" הצבאי בישיבת מתנחלי חברון וכמו כן שמענו על נכונותו של השר קול לבודד את ענין ההסדר הצבאי בישיבת מתנחלי חברון משאלת גיוס בני הישיבות בכללותה.

הננו מודים לכב' על כך.

בכבוד רב

ש. לוינגר

הרב משה לוינגר
ב/ הנהלת הישיבה

כ"ג שבת תשל"א

לכבוד
ראש הממשלה
הגב' גולדה מאיר
ירושלים

כבוד ראש הממשלה,

הננו חוזרים ומבקשים לאפשר לנו "הסדר" צבאי במתכונת הקיימת בישיבת מפעציון וישיבת הכחל.

הדבר חיוני לנו גם מצד הצורך להרחיב את הישוב וגם בגלל תוספת החיילים שיתווספו ע"י כך למקום כבר בשנה הבאה.

עונת ההרשמה לישיבות בשנה הבאה כבר בעיצומה וכדי שלא נקבל רק את התלמידים אשר לא התקבלו למוסדות אחרים, נודה לך כב' ראש הממשלה אם תוכלי לסדר את הענין בהקדם האפשרי.

בכבוד רב

מ/ הנהלת ישיבת מתנחלי חברון

העתק: השר ישראל גלילי.
השר משה קול.

כ"ג טבת תשל"א

לכבוד
שר הבטחון
מר משה דיין
הקריה
<u>תל - אביב</u>

כבוד השר,

הננו חוזרים ומבקשים לאפשר לנו "הסדר" צבאי במתכונת הקיימת בישיבת כפר עציון וישיבת הכחל.

הדבר חיוני לנו גם מצד הצורך להרחיב את הישוב וגם בגלל תוספת החיילים שיתווספו על ידי כך למקום כבר בשנה הבאה.

עונת ההרשמה לישיבות בשנה הבאה כבר בעצומה וכדי שלא נקבל את התלמידים אשר אינם מתקבלים למוסדות אחרים נודה לך כב' שר הבטחון אם תוכל לסדר את הענין בהקדם האפשרי.

בכבוד רב

כ/ הנהלת ישיבת מתנחלי חברון.

העתק: השר ישראל גלילי.
השר משה קול.

שר הבטחון

הקריה, י"ב בשבט תשל"א
8 בפברואר 1971

ק/

01056

לכבוד
מר מ' לוינגר
ישיבת מתנחלי חברון
ת.ד. 25
חברון

למר לוינגר - שלום רב,

הנני מאשר קבלת מכתבך הנוסף מיום 8 ח' בשבט תשל"א.

לצערי לא אוכל להוסיף לנאמר בתשובתי אליך מיום ב' בשבט תשל"א.

ב ב ר כ ה ,

משה דיין
שר הבטחון

העתק: ראש הממשלה
השר ישראל גלילי
השר משה קול

ישיבת מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25

ביה"ח' שבט תשל"א

לכבוד
ראש הממשלה,
שר הבטחון,
השר ישראל גלילי,
השר משה קול.

כבוד ראש הממשלה כבוד השרים,

בהמשך למכתבנו הקודם מיום כ"ג טבת ש.ז. אנו חוזרים ומבקשים להוציא את ישיבת מתנחלי חברון מכלל ההסדר הכללי שבתקבל בממשלה לגבי גיוס בחורי הישיבה ולהעניק לנו מעמד שוה לישיבת הכותל ולישיבת גוש עציון.

אין ברצוננו לחזור על הנימוקים החשובים שהסברנו בע"פ ובכתב. אנו חושבים שראויה הישיבה שלנו שלה הזכות של פריצת הדרך לחדוש הישוב היהודי בחברון שתכלל בהסדר הג"ל באופן מיוחד וללא כל קשר עם ההסדרים הארציים.

אנחנו מבקשים מאחד השרים שמכתב זה מופנה אליהם שיואיל לטול על עצמו את יוזמת המצוה הזאת בממשלה על מנת לקבל את ההסדר המבוקש.

בכבוד רב,

מ. לבינגר

מ. לבינגר
ב/ הנהלת הישיבה

שר הבטחון

הקריה, ? בשבט תשל"א
23 בינואר 1971

00774 /p

לכבוד
מר מ' לוינגר
ישיבת מתנחלי חברון
ת"ד 25
ח ב ר ו ן

למר לוינגר - שלום וברכה,

הנני מאשר קבלת מכתבך מיום כ"ג בטבת.

הסדר שרותם או דחית שרותם של תלמידי ישיבות אושר ע"י הממשלה וכל תיקון או הוספה לרשימת הישיבות הכלולות בהסדר - טעון אישור הממשלה.

עליכם להפנות, על-כן, את פניתכם לראש הממשלה.

ב ב ר כ ה,

משה דיין
שר הבטחון

העתק: ראש הממשלה
השר ישראל גלילי
השר משה קול, שר התיירות

מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25 ב"ה כ"ב אלול תש"ל

לכבוד
מר יוסף שגיא
מנהל לשכת השר גלילי
הקריה
ירושלים

א.נ.

הנדון: הכללת ישיבת מתנחלי חברון בהסדר צבאי (כמו בישיבת כרם דיבנה)

ודאי ידוע לך ההסדר הצבאי הקיים עבור בחורי ישיבת "כרם דיבנה" וכן ישיבות חדשות כגון "הר-עציון" באלון שבות שבגוש עציון וכן "ישיבת הכתל" בירושלים שהוקמו אחרי המלחמה וקבלו את ההסדר הצבאי הנ"ל.
אנו גם כן מעונינים להכנס להסדר זה. פנינו בנדון אל שר הבטחון בנובמבר 1969. בתשובתו אלינו מיום 23.11.69 הביע השר מר משה דיין את נכונותו להכליל את ישיבתנו בהסדר זה, אבל קודם לכן דרוש אשור מראש הממשלה.

נודה לך מאד אם תואיל לטפל בענין זה אצל ראש הממשלה על מנת שנוכל לקבל את האשור הדרוש.

אם יש לך ענין בפגישה מוקדמת לשם הבהרת הענין אנו מוכנים לכך בכל עת.

בברכת התורה
שנה טובה ומבורכת
עוזי כהן
המזכיר.

ישיבת מתנחלי חברון

חידוש הישוב היהודי בעיר האבות

חברון, תבת דאר 25 — ביה"ד בתמוז, תש"ל

לכבוד
השר ישראל גלילי

שלום רב,

הנידון: בני הישיבה

ר"ב העתק מכתבו של שר הבטחון.

ברצוננו להזכירך את דחיפות הענין לרגל הצורך שלנו באותם בני הישיבה, הלומדים עשיו בישיבות אחרות. העדרותם כאן מזיקה גם בגלל חוסר שומרים במקום, וגם גורמת לדלדול הכתה הצעירה.

בכבוד רב
ובתודה רבה,

משה לוינגר

שר הבטחון

הקריה, בכסלו תש"ל
בנובמבר 1969

10328 /ק

נתקבל בלשכת השר
24.11.69
ביום

לרב מ. לוינגר - שלום וברכה,

אני מאשר קבלת מכתבך מיום ח' בכסלו תש"ל בדבר חכללת ישיבת חברון החדשה ב"חסדי כרם ד'יבנה" לגבי גיוסם של תלמידי הישיבות.

למני שנח עניתי לפניתו של שר הפנים, כי:

בשלב זה כל נושא הישיבות נמצא על שלחן הממשלה (עקב ערעורו של אחד השרים). לכן, אם ראש הממשלה מוכן לאשר את חברון כישיבה - אורה לאגף כח אדם במטה הכללי לנהוג בה כבישיבת "כרם ד' יבנה".

תשובתי דלעיל בעינה קיימת.

ב ב ר כ ה,

משה דיין
שר הבטחון

העתק: ראש הממשלה
שר הפנים

הרב מ. לוינגר
ישיבת מחנחלי
<u>ח ב ר ו ן</u>

מדינת ישראל

ברכה

מאת

לשכת ראש הממשלה

גיוס תלמידי ישיבות

1. ב-1.1.70. מספרם המצטבר של תלמידי ישיבות שנמצאו באותו יום בסטטוס של דחויי שרות חובה היה:- 5.500.

2. מספר מצטבר זה מורכב מ:-

ילידי שנת	1935	230-
ילידי "	1940-1963	510-
ילידי "	1941-1945	995-
ילידי "	1946	370-
ילידי "	1947	530-
ילידי "	1948	610-
ילידי "	1949	585-
ילידי "	1950	680-
ילידי "	1951	670-
ילידי "	1953	320-

3. כל שנה מתוספים 800 איש , מספר המאפשר לשמור על האיזון המצטבר ל-5.500 איש.

4. מתוך ה-5.500 נופלים רבים מהסיבות הבאות:-
- סיבות משפחתיות (נשואים עם ילדים רבים)
- חלק עוזב את הלימודים באמצע ומגוים כרגיל לפי החק.
- חלק עובר את גיל אא גיוס החובה.

פ ר ט י כ ל
ישיבת ועדת השרים לענין שירות התלמידי
ישיבות בצה"ל אשר הוקמה ע"י ההלטה
מס. 308 של הממשלה מיום ג' באדר התכ"ח
(3.3.68)

י"א בתשרי התכ"ט – 3.10.68

נכחו השרים: מ. דיין – יו"ר, מ. בגין, מ. בנטוב, פ. קול, י. ספיר, ח.מ. ספירא, י.ש. שפירא.

נעדר השר: י. אלון.

י. אגסי – מזכיר הפנים
אלוף ס. אייל – צ.ה.ל.
רס"ן מ. רבינוביץ – מזכיר הבטחון

א. לישנסקי – מזכיר הועדה

סר הבטחון מביא בפני חברי ועדת השרים הצעת המטה הכללי של צה"ל לענין שירות התלמידי ישיבות בגבא.

סר הפיתוח והתיירות תומך באותו חלק של הצעת המטכ"ל המתייחס לישיבות התיכוניות ויסיבה "קוממיות" ומתנגד להסדר המוצע לגבי ישיבות הגרניות. השר מציע כי בני הישיבות התורניות יעברו פרק אמונים צבאי מינימלי אשר יאפשר להכניסם למערך הצבאי בסעת הצורך.

סר המיכון מציע כי הועדה תחליט עקרונית על הסדר אחיד לענין שירות בני ישיבות בצה"ל; ביצוע ההחלטה ייעשה בשלב הדרגתי.

השר מ. בגין מציע כי בשנה האחרונה ללימודיהם של התלמידי ישיבות תיכוניות, בין הגילים 17 ו- 18, תיקבל האפשרות של מתן דחינוך מרוס-צבאי לזמן מוגבל ללומדים. באשר לישיבות תורניות מציע השר כי המטה הכללי יעשה מאמץ מהמיד להכניע אותן לקבל ההסדר של "כרם דיבנה". השר ממליץ לקבל את ההצעה של דחינוך צבאי כלשהו בתוך הישיבות בהן הלימודים רצופים.

השר י. ספיר מציע כי התלמיד, בטרם היכנסו ללמוד בישיבה תורנית, יעשה 4 חודשי אמון צבאי ואחרי-כן יקדיש חודש אמונים בתוך הישיבה מדי שנה. תלמיד אשר לומד לקראת קבלת סמיכות לרב ומוכיח כי אומנם מוכשר הוא לכך, ינתנו לו כל התנאים ללמוד ללא הפרעה.

שרי הפנים והמשפטים נתמכים בהצעת המטכ"ל לענין שירות בני ישיבות בצה"ל.

/ מחליטים

מ ח ל י ט י ם (ברוב של 4 קולות) לקבל הצעת המטה הכללי של צה"ל לענין סידור הלמידי ישיבות בצה"ל, מבלי לתולל בטעה זאת סיגנויים מדהיקי לכה, כדלקמן:

1. <u>דחיית גיוס לתלמידי ישיבה תורנית</u>

א) יאשר בתוקפו ההסדר לפיו תלמיד ישיבה הלומד תורה ברציפות מגיל 16, יידחה גיוסו של עוד "הורתו אומנותו".

ב) דחייה כזו יקבל כל הלמיד ישיבה בתנאי שילמד באחת הישיבות הנמצאת ברשימה המוכרת ע"י צה"ל לצורך הסדר זה.

2. <u>דחיית גיוס לבוגרי ישיבה תיכונית</u>

א) טוב, לאור האמור לעיל, ובמיוחד לאור העובדה שבסופו של דבר רוב רובו של הציבור הזה מגיע לצה"ל לתקופת שרות מלאה או לשרות בהסדר של "כרם דיבנה", אנו מציעים שכל בוגר ישיבה תיכונית ההפך להמשיך ברציפות ביישיבה תורנית יהא זכאי לדחיית גיוס של עוד "תורתו אומנותו".

ב) גם כאן יש להדגיש מזכאות לדחיית גיוס מותנית בלימודיו עד גיל 18 בישיבה תיכונית הנמצאת ברשימת הישיבות התיכוניות המוכרות ע"י צה"ל ובתנאי שממשיך ללמוד ברציפות באחת הישיבות התורניות הנמצאת אף היא ברשימה המוכרת ע"י צה"ל לצורך הסדר זה.

3. <u>אחידות ההסדרים המיוחדים</u>

א) כמוסבר לעיל חלק מההסדרים המיוחדים גורמים להרעמת ציבוריות יותר מאשר אי גיוסם של הלמידי ישיבה מהחוג החרדי - באשר כלפי הציבור הם נראים כבוחרים בדרך נוחה לשרות צבאי מקוצר מחד גיסא, ובעצם אינם מתכוונים לעשות את "הורתם אומנותם" מאידך גיסא.

ב) בכדי ליטול עוקצה של ההרעומת בקרב הצבור האזרחי ובקרב החיילים, אנו מציעים לקבוע נוהל אחד ואחיד ליישיבות או למסגרות של "כרם דיבנה", "הרמון", "הר עציון", "הכותל" ו"שעלבים", שעקרונותיו הם:

(1) מעבר כ- 4 חודשים אמון שירון.

(2) יהות של מחנה ביישיבה.

(3) מעבר כ- 6 חודשים אמון מתקדם.

(4) יהות של יתרת התקופה עד תום ארבע שנים ביישיבה, תוך ביצוע העסוקה מבצעית של שלושה חודשים תוך תקופה זו.

ג) אנו בהחלט רואים כחיוני לבטל מכל וכל את ההסדר יל "קומפיות" באשר לא יתכן שחייל ימנה על כוחות צה"ל ובתקופת חיילותו יסב ויעבוד ביהלומים, יקבל משכורת וכל התקופה הזו תיחשב לו כתקופת שרות.

/ איקור

4. <u>איסור רישמת יסיבות תורניות והיכוניות</u>

כדי שלא יהיה צורך להביא לאיסור ועדת השרים בירוש כל יסיבה להסדר בנפרד, מציעים אנו לנהוג כמפורט:

א) <u>יסיבות תורניות</u> - ללא סיבוי מן הקיים, דהיינו ההסדר יפעל לגבי היסיבות הקיימות ובהיקף דהיות הגיוס הישבתי הניתן כיום.

ב) <u>יסיבות היכוניות</u> - טעונות איסור כנהוג בעבר. בוגרי יסיבות היכוניות אם יעברו ליסיבות התורניות ייכללו בהסדר כאמור בסעיף 4 א (קרי בהיקף הקיים של היסיבות התורניות). אם בוגרי היסיבות ההיכוניות יעברו ליסיבה בה קיים הסדר של שילוב שירות צבאי עם לימודים (כגון "כרם דיבנה") - יישרתו על פי מסלול אחיד, כנקבע ב"כרם דיבנה".

ג) לא יהיה נוהל אחר לגבי יסיבות החורג מהסדר "כרם דיבנה".

סר הפיתוח והתיירות מודיע כי יערער בממשלה על ההלטה ועדת השרים כאמור לעיל.

ה י ס ו ב ה נ נ ע ל ת

מ ז כ ר (לתכתובת פנימית במשרדי הממשלה)

אל: השר ויצמן	תאריך: 25/10/1
מאת: מ. שרת	מספר:
הנדון: הפגישה השבוע	

רשם סגנית הקונסול של
גשר קל. היתה נעדרת ביום רביעי.

הנני מתכבד לשאול
מסיבה זו כבוד רב.

בברכה,

הצעת השר מ. קול בענין בחורי הישיבות ובקשר לחוק שירות לאומי

א) <u>שירות תלמידי ישיבות בצה"ל</u>

הבושא התעורר בישיבת הממשלה ביום ג' באדר תשכ"ח (3.3.68), גם אז בעקבות הצעתו של השר מ. קול.

לא התקיים דיון לגופו של עניין והוחלט ליפות כוחה של ועדת שרים לבדוק את שאלת השירות של תלמידי ישיבות בצה"ל ולהחליט בעניין.

הרכב הועדה: שר הבטחון - יו"ר, שר המשפטים, שר העבודה, שר הפנים, שר הפיתוח והתיירות, שר השיכון, השר מ. בגין והשר י. ספיר.

בפני הועדה הובאה הצעת המטה הכללי בנושא והיא אושרה ברוב קולות. הקו המנחה של ההצעה היה "שלא לחולל בשעה זאת שינויים מרחיקי לכת", אם כי הוכנסו שינויים קלים בנוהל הקיים. העתק החלטת הועדה מצורף בזה.

השר מ. קול הגיש ערעור על החלטה זו של הועדה והציע את ההצעה הבאה: -

"מ ח ל י ט י ם , לעניין שירותם בצבא של תלמידי הישיבות התורניות:

א. כל מי שעומד להתקבל לישיבה תורנית יעבור 4 חודשי אימון צבאיים לפני התקבלו לישיבה.

ב. במשך שנות לימודיו בישיבה יקבל כל שנה אימון צבאי במשך חודש ימים במסגרת הישיבה ועל-פי סידורים מיוחדים שיבטיחו את הימצאותו בסביבה דתית בזמן האימונים.

ג. מי שימשיך בלימודיו ויקבל סמיכות לרבנות וישמש בתפקיד רבני או של ראש ישיבה או מורה בישיבה יהיה פטור משירות בצבא.

ד. מי שיעזוב את הישיבה או יפסיק לימודיו בה, יגוייס לצה"ל וישרת כמו כל בחור בישראל פחות החודשים של אימונים לפני כניסתו לישיבה וחודשי האימונים במשך שנות לימודיו.

ה. במקרה של מלחמה ייחשבו בחורי הישיבה שיקבלו את אימונם כחלק מהמערך הצבאי וימלאו תפקידים כפי שיטילו עליהם מפקדי צה"ל."

הצעה זאת הוגשה עוד בכ"א בתשרי תשכ"ט (13.10.68) ומאז היא עומדת על סדר-יומה של הממשלה.

כידוע יש בהגשת ערעור על החלטה של ועדת שרים כדי לעכב ביצועה עד לבירורו של הערעור בממשלה. היות ותור הדיון בערעור לא הגיע, הודיע שר הבטחון בישיבת הממשלה ביום כ"ב בסיון תשכ"ט — (8.6.69) "כי עד שיתברר גורל הערעור על החלטות ועדת השרים בעניין שירות תלמידי ישיבות בצה"ל יבהג כאילו אושרו החלטות אלו סופית."

ב) <u>אפשרות גיוסם של בחורי ישיבות להג"א</u>

העניין נתעורר בעקבות דיון בעניני בטחון פנים בישיבת הממשלה ביום י"ד בחשון תש"ל (26.10.69).

בדיון זה הציע השר מ. קול לשתף גם בחורי ישיבה "בסידורי השמירה שייקבעו וישופעלו על-ידי אנשי הג"א".

ההחלטה בנושא נדחתה לישיבה ביום כ"א בחשון תש"ל (2.11.69). בישיבה זו הודיעה ראש הממשלה בעקבות בירור נוסף בנושא, כי היא תבקש "ממספר שרים לקיים מגע עם ראשי הישיבות על-מנת לברר את האפשרות להגיע להסדר מוסכם בדבר גיוסם של בחורי ישיבות להג"א ותפקידי שמירה אחרים".

נתעוררו קשיים בביצועו של סיכום זה והנושא הוחזר, איפוא, לדיון בממשלה.

ג) <u>הפעלת חוק שירות לאומי, תשי"ג-1953</u>

השר מ. קול הציע ביום כ"א בתמוז תשכ"ט (7.7.69) "לבצע מיד את הוראות חוק השירות הלאומי, תשי"ג-1953, ולהטיל על שר העבודה להפעיל את סמכויותיו כדרוש לביצוע החוק."

על-פי התקנון לעבודת הממשלה הועברה ההצעה לחוות-דעתו של שר העבודה, אשר הודיע כי יהיה מוכן להפעיל את החוק בשני התנאים הבאים:-

"א. אם תבוא לכך דרישה מצד משרד, אשר עניפים או גופים שבתחום פעולתו ירצו להעסיק בשים חיילות שירות בהתאם לחוק הג"ל.

ב. אם תחליט הממשלה בעניין ויובטחו האמצעים הכספיים הדרושים לשם הפעלתו של החוק."

מ ח ל י ט י ם (ברוב של 4 קולות) לקבל הצעה המטה הכללי של צה"ל לענין שירות תלמידי ישיבות בצה"ל, **מבלי לחולל בשעה זאת שינויים מהותיים** לכת, כדלקמן:

1. <u>דחיית גיוס לתלמידי ישיבה תורנית</u>

א) ישאר בתוקפו ההסדר לפיו תלמיד ישיבה הלומד תורה ברציפות מגיל 16, יידחה גיוסו כל עוד "תורתו אומנותו".

ב) דחייה כזו יקבל כל תלמיד ישיבה בתנאי שילמד באחת הישיבות הנמצאת ברשימה המוכרת ע"י צה"ל לצורך הסדר זה.

2. <u>דחיית גיוס לבוגרי ישיבה תיכונית</u>

א) שוב, לאור האמור לעיל, ובמיוחד לאור העובדה שבסופו של דבר רוב רובו של הציבור הזה מגיע לצה"ל לתקופת שרות מלאה או לשרות בהסדר של "כרם דיבנה", אנו מציעים שכל בוגר ישיבה תיכונית החפץ להמשיך ברציפות בישיבה תורנית יהא זכאי לדחיית גיוס כל עוד "תורתו אומנותו".

ב) גם כאן יש להדגיש שזכאות לדחיית גיוס מותנית בלימודיו עד גיל 18 בישיבה תיכונית הנמצאת ברשימת הישיבות התיכוניות המוכרות ע"י צה"ל ובתנאי שממשיך ללמוד ברציפות באחת הישיבות התורניות הנמצאת אף היא ברשימה המוכרת ע"י צה"ל לצורך הסדר זה.

3. <u>אחידות ההסדרים המיוחדים</u>

א) כמוסבר לעיל חלק מההסדרים המיוחדים גורמים להרעמת ציבורית יותר מאשר אי גיוסם של תלמידי ישיבה מהחוג החרדי - באשר כלפי הציבור הם נראים כבוחרים בדרך נוחה לשרות צבאי מקוצר מחד גיסא, ובעצם אינם מחכוונים לעשות את "תורתם אומנותם" מאידך גיסא.

ב) בכדי ליטול עוקצה של התרעומת בקרב הצבור האזרחי ובקרב החיילים, אנו מציעים לקבוע נוהל אחד ואחיד לישיבות או למסגרות של "כרם דיבנה", "הדרום", "הר עציון", "הכוחל" ו"שעלבים", שעקרונותיו הם:

(1) מעבר כ- 4 חודשים אמון שירון.

(2) שהות של כשנה בישיבה.

(3) מעבר כ- 6 חודשים אמון מחקדם.

(4) שהות של יתרת התקופה עד תום ארבע שנים בישיבה, תוך ביצוע תעסוקה מבצעית של שלושה חודשים תוך תקופה זו.

ג) אנו בהחלט רואים כחיוני לבטל מכל וכל את ההסדר של "קוממיות" באשר לא יתכן שחייל ימנה על כוחות צה"ל ובתקופת חיילותו ישב ויעבוד ביהלומים, יקבל משכורת וכל התקופה הזו תיחשב לו כתקופת שרות.

. / איטור

4. <u>אישור רשימת ישיבות תורניות ותיכוניות</u>

כדי שלא יהיה צורך להביא לאישור ועדת השרים צירוף כל ישיבה להסדר בנפרד, מציעים אנו לנהוג כמפורט:

א) <u>ישיבות תורניות</u> - ללא שינוי מן הקיים, דהיינו ההסדר יפעל לגבי הישיבות הקיימות ובהיקף דחיות הגיוס השנתי הניתן כיום.

ב) <u>ישיבות תיכוניות</u> - טעונות אישור כנהוג בעבר. בוגרי ישיבות תיכוניות אם יעברו לישיבות התורניות ייכללו בהסדר כאמור בסעיף 4 א (קרי בהיקף הקיים של הישיבות התורניות). אם בוגרי הישיבות התיכוניות יעברו לישיבה בה קיים הסדר של שילוב שירות צבאי עם לימודים (כגון "כרם דיבנה") - יישרתו על פי מסלול אחיד, כנקבע ב"כרם דיבנה".

ג) לא יהיה נוהל אחר לגבי ישיבות החורג מהסדר "כרם דיבנה".

סר הפיתוח והתיירות מודיע כי יערער בממשלה על החלטת ועדת השרים כאמור לעיל.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מתוך מכתב על סגן רוה"מ - י. אלון מיום 29.7.69

<u>הקמת שירותים למבקרים במערת המכפלה</u>

א. על יסוד סעיף 2 בהחלטה מיום 14.7.69 (ע"פ סיכום הישיבה אשר בידנו)

ב. <u>שטחים בבעלות הממשלה</u>

1. מבנה ברחבת מערת המכפלה המשמש כיום במסעדה וחנות למכירת מזכרות.

2. שני חדרים בתוך מבנה לידי הכניסה למערת המכפלה אשר שימש כמוזיאון לפני מלחמת ששת הימים וכיום עומד ריק.

ג. <u>המלצות</u> :

1. הועדה ממליצה למקם את השירותים כדלקמן :

(א) מסעדה ומזנון במבנה הקיים שהינו בבעלות ממשלתית.

(ב) חנות לתשמישי קדושה ומזכרות במבנה הנ"ל.

(ג) גלריה למכירת תמונות במבנה אשר שימש כמוזיאון בימי השלטון הירדני ואשר הינו כיום בבעלות ממשלתית.

2. במבנה המשמש כמסעדה וחנות למזכרות מחזיק כיום סוחר תושב חברון בחוזה זכירות בינו לבין הממונה על הרכוש הממשלתי אשר תקפו פג ב-31.3.69. על אף האמור בתנאי החוזה שביתן לפנות את הסוחר בכל עת ללא פיצוי כלשהו מציעה הועדה ע"פ המלצת המפקד הצבאי של נפת חברון, לפצות את הסוחר על אבדן פרנסה והשקעותיו בפיצוי בגות כפי שיקבע במו"מ בין הסוחר לבין המפקד הצבאי של נפת חברון ובהתיעצות עם קצין מעריך-נזקים של מפקדת יו"ש.

<u>חתומים</u> :

ראובן אלוני - מינהל מקרקעי ישראל

סגן-אלוף עופר בן-דוד - נציג צה"ל - מושל חברון

ש. גוברמן - נציג משרד המשפטים

י. דש - נציג משרד הפנים

מתוך מכתב על סבן רוה"מ - י. אלון מיום 29.7.69

<u>הקמת שירותים למבקרים במערת המכפלה</u>

א. על יסוד סעיף 2 בהחלטה מיום 14.7.69 (ע"פ סיכום הישיבה אשר בידנו)

ב. <u>שטחים בבעלות הממשלה</u>

1. מבנה ברחבת מערת המכפלה המשמש כיום במסעדה וחנות למכירת מזכרות.

2. שני חדרים בתוך מבנה לידי הכניסה למערת המכפלה אשר שימש כמוזיאון לפני מלחמת ששת הימים וכיום עומד ריק.

ג. <u>המלצות</u> :

1. הועדה ממליצה למקם את השירותים כדלקמן :

(א) מסעדה ומזנון במבנה הקיים שהינו בבעלות ממשלתית.

(ב) חנות לתשמישי קדושה ומזכרות במבנה הנ"ל.

(ג) גלריה למכירת תמונות במבנה אשר שימש כמוזיאון בימי השלטון הירדני ואשר הינו כיום בבעלות ממשלתית.

2. במבנה המשמש כמסעדה וחנות למזכרות מחזיק כיום סוחר תושב חברון בסוזה זכירות בינו לבין הממונה על הרכוש הממשלתי אשר תקפו פג ב-31.3.69. על אף האמור בתנאי החוזה שביתן לפנות את הסוחר בכל עת ללא פיצוי כלשהו מציעה הועדה ע"פ המלצת המפקד הצבאי של נפת חברון, לפצות את הסוחר על אבדן פרנסה והשקעותיו בפיצוי נאות כפי שיקבע במו"מ בין הסוחר לבין המפקד הצבאי של נפת חברון ובהתיעצות עם קצין מערין-בזקים של מפקדת יו"ש.

חתומים :

ראובן אלוני - מינהל מקרקעי ישראל

סגן-אלוף עופר בן-דוד - נציג צה"ל - מושל חברון

ש. גוברמן - נציג משרד המשפטים

י. דש - נציג משרד הפנים

סודי ביותר

החלטת ועדת השרים לענין גוש עציון וחברון מיום כ"ח בתמוז תשכ"ט (14.7.69)

הקמת שירותים למבקרים במערת המכפלה

א. לאשר עקרונית הקמת שירותים ובתי עסק עבור המבקרים במערת המכפלה בחברון, אשר יכללו:

1) מסעדה ומזנון.

2) חנות לתשמישי קדושה ומזכרות.

3) גלריה למכירת תמונות.

זכות קדימה להפעלת השירותים הנ"ל נתונה למתנחלי חברון.

ב. להקים ועדה בינמשרדית אשר תקבע מיקום השירותים, כאמור בסעיף א', ותביא את מסקנותיה ליו"ר הועדה תוך שבוע ימים מאז קבלת המינוי.

הרכב הועדה: ר. אלוני, מינהל מקרקעי ישראל - יו"ר
נציג צה"ל - חבר
נציג משרד המשפטים - חבר
נציג משרד הפנים - חבר

ג. להקים ועדה בינמשרדית אשר תטפל בתכנון וביצוע התוכנית, כאמור בסעיפים א' ו- ב'.

הרכב הועדה: י. תמיר - יו"ר
נציג משרד האוצר - חבר
נציג משרד הפנים - חבר
נציג צה"ל, קצין מטה למסו"ת במפקדת יהודה ושומרון - חבר
מפקד נפת חברון - חבר
נציג רשות הגנים הלאומיים - חבר